

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2001

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

**ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
1406 ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

**Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας**

Αρ. Φακ.: 1.3.0.6(01)

22 Νοεμβρίου 2002

Εξοχότατε,

Κατ'εφαρμογή της παραγράφου 4 του Άρθρου 116 του Συντάγματος, έχω την τιμή να υποβάλω την Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001, αναφορικά με τα θέματα που προέκυψαν κατά την άσκηση των καθηκόντων και υπηρεσιών μου.

Με πολλή εκτίμηση,

(Χρυστάλλα Γιωρκάτζη)

**Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας**

**Προς την Αυτού Εξοχότητα
Κύριο Γλαύκο Κληρίδη
Πρόεδρο Κυπριακής Δημοκρατίας
Λευκωσία**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

		Σελίδα
ΜΕΡΟΣ	1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ
		9
ΜΕΡΟΣ	2	ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
	2.1	Υπουργεία και Τμήματα
	2.2	Αρχές Τοπικής Διοίκησης
	2.3	Ημικρατικοί Οργανισμοί
		11 24 27
ΜΕΡΟΣ	3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ
		35
ΜΕΡΟΣ	4	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
		43
	4.1	Γενικές Παρατηρήσεις
	4.2	Ανεξάρτητες Υπηρεσίες
	4.3	Προεδρία
	4.4	Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων
	4.5	Δικαστική Υπηρεσία
	4.6	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
	4.7	Γενικό Λογιστήριο
	4.8	Υπουργεία και Τμήματα
	4.9	Υπουργείο Άμυνας
	4.10	Εθνική Φρουρά
	4.11	Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
	4.12	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
	4.13	Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως
	4.14	Τμήμα Δασών
	4.15	Τμήμα Γεωργίας
	4.16	Τμήμα Αναδασμού
	4.17	Υπηρεσία Μεταλλείων
	4.18	Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
	4.19	Αστυνομία
	4.20	Πυροσβεστική Υπηρεσία
	4.21	Φυλακές
	4.22	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
	4.23	Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη
	4.24	Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας
	4.25	Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο
	4.26	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
	4.27	Τμήμα Εργασίας
	4.28	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων
	4.29	Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων
	4.30	Κεντρικό Ταμείο Αδειών
	4.31	Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό
	4.32	Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο
	4.33	Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου
	4.34	Κέντρο Παραγωγικότητας
	4.35	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας
	4.36	Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
	4.37	Υπουργείο Εσωτερικών
	4.38	Επαρχιακές Διοικήσεις
		43 48 48 48 48 52 53 56 56 56 60 60 64 65 67 67 68 68 68 76 77 78 82 84 85 85 85 85 87 90 90 91 91 92 92 95 96 98

4.39	Λευκωσίας	98
4.40	Λεμεσού	98
4.41	Λάρνακας	99
4.42	Πάφου	99
4.43	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	100
4.44	Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	106
4.45	Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	109
4.46	Υπηρεσία Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών	110
4.47	Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων	113
4.48	Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού, Αλλοδαπών και Εκλογών	114
4.49	Υπουργείο Εξωτερικών	115
4.50	Υπουργείο Οικονομικών	117
4.51	Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	118
4.52	Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	119
4.53	Τμήμα Τελωνείων	128
4.54	Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	135
4.55	Ειδικό Ταμείο Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως σε Αναπήρους	137
4.56	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	137
4.57	Ταμείο “Α”	146
4.58	Σχολικές Εφορείες	147
4.59	Λευκωσίας	149
4.60	Λάρνακας	150
4.61	Πόλης Χρυσοχούς	150
4.62	Αρμενίων	151
4.63	Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων	151
4.64	Τμήμα Αρχαιοτήτων	151
4.65	Τμήμα Δημοσίων Έργων	152
4.66	Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	162
4.67	Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	163
4.68	Τμήμα Οδικών Μεταφορών	167
4.69	Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	171
4.70	Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	173
4.71	Υπουργείο Υγείας	175
4.72	Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	183
4.73	Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	187
4.74	Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και Ευημερίας Κυβερνητικών Εργατών	188
4.75	Γενικό Χημείο	189
4.76	Αρχές Τοπικής Διοίκησης	190
4.77	Δήμοι - Γενικές Παρατηρήσεις	190
4.78	Δήμος Λευκωσίας	194
4.79	Δήμος Λεμεσού	200
4.80	Δήμος Αμμοχώστου	206
4.81	Δήμος Λάρνακας	208
4.82	Δήμος Πάφου	212
4.83	Δήμος Στροβόλου	217
4.84	Δήμος Αγίου Δομετίου	219
4.85	Δήμος Αθηνένου	222
4.86	Δήμος Αραδίππου	225
4.87	Δήμος Πόλης Χρυσοχούς	229

4.88	Δήμος Παραλιμνίου	233
4.89	Δήμος Αγίας Νάπας	234
4.90	Δήμος Δερύνειας	238
4.91	Δήμος Λευκάρων	239
4.92	Δήμος Γεροσκήπου	242
4.93	Δήμος Πέγειας	245
4.94	Δήμος Μέσα Γειτονιάς	249
4.95	Δήμος Γερμασόγειας	252
4.96	Δήμος Κάτω Πολεμιδιών	255
4.97	Δήμος Αγίου Αθανασίου	257
4.98	Δήμος Αγλαντζιάς	260
4.99	Δήμος Έγκωμης	262
4.100	Δήμος Λατσιών	264
4.101	Δήμος Ιδαλίου	266
4.102	Δήμος Λακατάμιας	267
4.103	Κοινοτικά Συμβούλια – Γενικές Παρατηρήσεις	269
4.104	Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα	278
4.105	Κοινοτικό Συμβούλιο Κακοπετριάς	279
4.106	Κοινοτικό Συμβούλιο Καλοπαναγιώτη	280
4.107	Κοινοτικό Συμβούλιο Λυθροδόνα	280
4.108	Κοινοτικό Συμβούλιο Συνοικισμού Ανθούπολης	281,
4.109	Ημικρατικοί και Άλλοι Οργανισμοί	281
4.110	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	281
4.111	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	286
4.112	Αρχή Κρατικών Εκθέσεων	297
4.113	Αρχή Λιμένων Κύπρου	299
4.114	Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου	303
4.115	Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	317
4.116	Επιτροπή Υδάτων Λευκωσίας	318
4.117	Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου	319
4.118	Οργανισμός Νεολαίας	320
4.119	Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων	321
4.120	Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού	322
4.121	Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	330
4.122	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	333
4.123	Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισεως	339
4.124	Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας	341
4.125	Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης	345
4.126	Πανεπιστήμιο Κύπρου	345
4.127	Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	348
4.128	Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων	356
4.129	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας	357
4.130	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας	359
4.131	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αμμοχώστου	360
4.132	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	360
4.133	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου	361
4.134	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου	363
4.135	Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας	365
4.136	Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων	368
4.137	Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων	368

		Σελίδα
4.138	Συμβούλιο Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών	381
4.139	Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών	381
4.140	Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου	388
4.141	Συμβούλια Υδατοπρομήθειας - Γενικά	391
4.142	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας	394
4.143	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού	395
4.144	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου	397
4.145	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας	397
4.146	Ταμείο για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου	398
4.147	Ταμείο Δημόσιων Δανείων	398
4.148	Ταμείο Επιτροπής Βοήθειας Παιδιών της Κύπρου	399
4.149	Ταμείο Θήρας	400
4.150	Ταμείο Λαχείου Προνοίας	400
4.151	Ταμείο Συντάξεων Δικηγόρων	400
4.152	Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου	401
4.153	Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών	401
4.154	Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία	402
4.155	Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	404
4.156	Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς	408
4.157	Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου	409
4.158	Ίδρυμα Τεχνολογίας	410
4.159	Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου	410
4.160	Ταμείο Ιστορικής Μνήμης του Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959	411
4.161	Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου	411
4.162	Καραϊσκάκειο Ίδρυμα	413
4.163	Εφοριακό Συμβούλιο	414
4.164	Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου	415
4.165	Ταμείο Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού	416
4.166	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας	417
4.167	Ταμείο Προνοίας Υπαλλήλων Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου	417
ΜΕΡΟΣ 5	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	419
5.1	Έγκριση Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2001	419
5.2	Πάγιο Ταμείο	419
5.3	Αποτελέσματα έτους	419
5.4	Εισπράξεις	419
5.5	Πληρωμές και Οφειλές	420
5.6	Γενικά	424
5.7	Τελικός Απολογισμός	425
5.8	Ενεργητικό	426
5.9	Παθητικό	430
ΜΕΡΟΣ 6	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	437
ΜΕΡΟΣ 7	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	443
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I Αποτελέσματα Προϋπολογισμού	443
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Υπόλοιπα Καθυστερημένων Εσόδων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2001	447
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III Πίνακας Οργανικών Θέσεων Προϋπολογισμού	449

ΜΕΡΟΣ 1 - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Η Έκθεση αυτή υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 116(4) του Συντάγματος.

1.2 Ο Γενικός Ελεγκτής είναι ο προϊστάμενος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, η οποία, σύμφωνα με το Σύνταγμα, είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία της Δημοκρατίας και δεν υπάγεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο.

1.3 Σύμφωνα με το άρθρο 116 του Συντάγματος, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από το Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει, εν ονόματι της Δημοκρατίας, κάθε πληρωμή ή είσπραξη και κάθε λογαριασμό χρηματικών διαθεσίμων ή λοιπού ενεργητικού, ή υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί από τη Δημοκρατία ή για λογαριασμό της, του οποίου η διαχείριση γίνεται από τη Δημοκρατία ή εν ονόματι αυτής, θεωρώντας και ελέγχοντας συνάμα κάθε τέτοιο λογαριασμό.

1.4 Εκτός από τον έλεγχο των Κρατικών Λογαριασμών, ο Γενικός Ελεγκτής έχει την ευθύνη, σύμφωνα με τις πρόνοιες ειδικών νόμων ή διοικητικές διευθετήσεις, για τον έλεγχο των λογαριασμών των Ημικρατικών ή άλλων Οργανισμών, Ειδικών Ταμείων και των Αρχών Τοπικής Διοίκησης.

1.5 Οι εξουσίες και τα καθήκοντα του Γενικού Ελεγκτή ασκούνται είτε από τον ίδιο προσωπικά είτε από υπαλλήλους που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες του.

1.6 Με βάση συνταγματικές και νομικές διατάξεις, ο Γενικός Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει τις οικονομικές και άλλες δραστηριότητες των Κυβερνητικών Υπηρεσιών, Ημικρατικών Οργανισμών και Αρχών Τοπικής Διοίκησης, για να ικανοποιείται ότι:

- Λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της είσπραξης του δημόσιου χρήματος και ότι όλα τα έσοδα εισπράττονται σύμφωνα με τους Νόμους, Κανονισμούς ή άλλες οδηγίες.
- Τα έξοδα διενεργούνται κατά τον πιο οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο.
- Όλα τα ποσά δαπανώνται για τις υπηρεσίες και σκοπούς για τους οποίους παραχωρήθηκαν και ότι η δαπάνη είναι σύμφωνη με τη σχετική εξουσιοδότηση, και
- όλα τα περιουσιακά στοιχεία φυλάγονται κατάλληλα, καταμετρούνται και επαληθεύεται η ύπαρξή τους.

1.7 Για σκοπούς καλύτερης παρουσίασης της Έκθεσης, τα θέματα που αφορούν το υπό επισκόπηση έτος αναφέρονται στο Μέρος Α κάθε Υπηρεσίας, ενώ τα θέματα που περιλήφθηκαν σε προηγούμενες Εκθέσεις, τα οποία δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί, αναφέρονται στο Μέρος Β.

ΜΕΡΟΣ 2 - ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

2.1 ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

2.1.1 Υπουργείο Άμυνας

(α) Εθνική Φρουρά

- (i) **Καταβολή αποζημιώσεων.** Το Υπουργείο Άμυνας καταβάλλει μεγάλες αποζημιώσεις σε ιδιώτες για ζημιές ή καταστροφές που προξενούνται από την Εθνική Φρουρά και επισήμανα την ανάγκη λήψης προληπτικών μέτρων για περιορισμό τους (4.10.8).
- (ii) **Προσφορά για την προμήθεια υφάσματος παραλλαγής rip-stop αξίας περίπου £566.000.** Τα δείγματα που λήφθηκαν από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών κατά την παραλαβή του υφάσματος παρουσίασαν στους μακροσκοπικούς και εργαστηριακούς ελέγχους απόκλιση από τις προδιαγραφές και η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων επέβαλε την αποκοπή £94.076 από την αξία του υφάσματος, η οποία διευθετήθηκε με την αφαίρεση του πιο πάνω ποσού από την εγγυητική του προσφοροδότη (4.10.5).
- (iii) **Σχέδιο Διακίνησης των Εθνοφρουρών.** Το κόστος του σχεδίου ανήλθε το 2001 στις £565.665, σε σύγκριση με £534.070 το 2000. Το σχέδιο λειτουργεί με παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών, για την οποία δόθηκε έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών το 1991, για ολική υπολογιζόμενη δαπάνη της τάξης των £110.000 ετήσια (4.10.11).

2.1.2 Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

(α) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

- (i) **Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων.** Στις 31.12.2001 το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £44,3 εκ., από το οποίο £29,9 εκ. οφείλονταν από τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας (4.12.9).
- (ii) **Τελικές εκθέσεις - Απολογισμός έργων.** Δεν ετοιμάζονται πάντοτε τελικές εκθέσεις και απολογισμός, με αποτέλεσμα οι ενδιαφερόμενες Κοινότητες να μην ενημερώνονται για τις πραγματικές δαπάνες των έργων (4.12.12).

(β) Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως

— **Αδράνεια κυβερνητικών γεωτρήπανων.** Εξακολουθεί να παρατηρείται σημαντική αδράνεια των γεωτρήπανων ψηλού κόστους λειτουργίας (4.13.2).

(γ) Τμήμα Δασών

- (i) **Μακροχρόνιες συμβάσεις ενοικίασης δασικής γης.** Οι πλείστες συμβάσεις έγιναν πριν από αρκετά χρόνια και στις περισσότερες περιπτώσεις καθορίστηκαν πολύ χαμηλά ενοίκια. Σύμφωνα με τους περί Δασών Νόμους, θα έπρεπε να εκδοθούν Κανονισμοί, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, οι οποίοι να ρυθμίζουν τα κριτήρια βάσει των οποίων θα γίνεται ενοικίαση πάνω σε μακροχρόνια βάση (4.14.1).
- (ii) **Άδειες χρήσης δασικής γης.** Οι άδειες εκδίδονται για γεωργικούς σκοπούς, έναντι συμβολικών ενοικίων, σε αντίθεση με τους σχετικούς Κανονισμούς, οι οποίοι προνοούν ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες τιμές αγοράς, και χωρίς να εφαρμόζονται λεπτομερή κριτήρια και όροι παραχώρησης (4.14.2).

2.1.3 Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

(α) Αστυνομία

- (i) **Υπερωριακή απασχόληση.** Το ποσό της υπερωριακής απασχόλησης που καταβλήθηκε για το 2001 ανήλθε σε £1,42 εκ. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως μην πληρώνονται υπερωρίες και μην πιστώνονται στις κάρτες των μελών ώρες υπερωριακής απασχόλησης που δεν έχουν εγκριθεί από τον Αρχηγό της Αστυνομίας και όπως όλες οι υπερωρίες που έχουν συσσωρευθεί στις κάρτες των μελών, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, διαγραφούν. Το σύνολο των συσσωρευμένων υπερωριών, εγκεκριμένων και μη, υπολογίζεται στο ποσό των περίπου £3,7 εκ. (4.19.4).
- (ii) **Εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων.** Κατόπιν εισήγησης μου για εξώδικη ρύθμιση τροχαίων αδικημάτων, ψηφίστηκε ο Νόμος 47(Ι)/97 που τέθηκε σε εφαρμογή από 1.7.97. Η εξοικονόμηση σε διοικητικό κόστος για το Δημόσιο υπολογίζεται σε πέρα από £4 εκ. ετήσια (4.19.6).
- (iii) **Προαφυπηρετική άδεια μελών Αστυνομίας.** Μέχρι 1.1.99, ημερομηνία κατά την οποία εφαρμόστηκε οδηγία του Αρχηγείου που καθορίζει ανώτατο όριο συσσώρευσης άδειας, μέλη της Αστυνομικής Δύναμης είχαν συσσωρεύσει άδεια από 1 μέχρι 2 χρόνια, η οποία τους παραχωρείται πριν από την ημερομηνία αφυπηρέτησης τους (4.19.7).

2.1.4 Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

(α) Υπουργείο

- (i) **Καθυστερημένα έσοδα.** Στις 31.12.2001 τα καθυστερημένα έσοδα που αφορούν κυρίως ενοίκια βιομηχανικών περιοχών ανέρχονταν σε £957.758 (4.22.2).
- (ii) **Χορηγίες – Βαθμός υλοποίησης.** Τα Σχέδια χορηγιών που προγραμματίζονται (£11,8 εκ. για το 2001) δεν φαίνεται να υλοποιούνται στον αναμενόμενο βαθμό (δαπάνες 2001 £5,5 εκ.) (4.22.3).
- (iii) **Σχέδια Δανειοδότησης με Κυβερνητική Εγγύηση.** Στις 31.12.2001 το σύνολο των υπολοίπων των δανείων, για τα οποία υπήρχε κυβερνητική εγγύηση ύψους £2 εκ., ήταν £2,5 εκ. Οι καθυστερημένες δόσεις ήταν £1,7 εκ. (4.22.9).
- (iv) **Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών.** Ο εξοπλισμός και το προσωπικό που διαθέτει η Υπηρεσία εξακολουθούν να είναι ελλιπή, με αποτέλεσμα η Υπηρεσία να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει ένα σημαντικό μέρος του έργου της (4.22.6).
- (v) **Αξιοποίηση Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών.** Δεν έχει διεξαχθεί έρευνα για να διαπιστωθεί κατά πόσο τα βιομηχανικά οικόπεδα στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις συμβάσεις μίσθωσης (4.22.7).

(β) Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη

- (i) **Υποβολή ετήσιων εκθέσεων από εταιρείες.** Μεγάλος αριθμός εταιρειών καθυστέρησαν να υποβάλουν τις ετήσιες εκθέσεις τους, με αποτέλεσμα να μην έχουν εισπραχθεί τα τέλη από εκθέσεις που δεν είχαν υποβληθεί μέχρι 31.12.01, ύψους περίπου £3,6 εκ. (4.23.3).

- (ii) **Υποβολή λογαριασμών από ξένες εταιρείες.** Πολλές ξένες εταιρείες καθυστερούν την υποβολή των ετήσιων λογαριασμών τους για τα έτη 1988-2001 (4.23.6).
- (iii) **Ανάκτηση εξόδων.** Εκκρεμεί η ανάκτηση εξόδων ύψους £255.390, τα οποία αντιπροσωπεύουν τα έξοδα επιθεωρητών που κατέβαλε η Κυβέρνηση για τη διερεύνηση των υποθέσεων δύο εταιρειών (4.23.8).
- (iv) **Επιβαρύνσεις - Υποθήκες.** Δεν λαμβάνονται νομικά μέτρα εναντίον όσων δεν προβαίνουν στην εγγραφή υποθήκης ακινήτων (4.23.9).
- (v) **Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας**
 - **Σχέδιο Δράσης για αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας.** Παρόλο που το Σχέδιο Δράσης για αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας έχει εγκριθεί και δόθηκαν οι σχετικές πιστώσεις για την υλοποίηση του, εντούτοις αυτή καθυστερεί, λόγω οργανωτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Υπηρεσία (4.24.2).
- (δ) **Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο**
 - **Διοίκηση και λειτουργία του Κέντρου.** Το νομικό καθεστώς του Κέντρου εξακολουθεί να παραμένει σε εκκρεμότητα (4.25.2).

2.1.5 Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

- (α) **Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.**
 - (i) **Έσοδα του Κράτους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω καταβολής κοινωνικής σύνταξης.** Με την έναρξη της λειτουργίας του νέου συστήματος μηχανογράφησης στις αρχές του 2000, είναι αδύνατον να υπολογιστεί το ποσό που πρέπει να κατατίθεται στα έσοδα του Κράτους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και που αφορά λήπτες κοινωνικής σύνταξης που ήταν εξαρτώμενοι συνταξιούχων, λόγω του ότι δεν παραδόθηκε ακόμη το σχετικό πρόγραμμα από την εταιρεία που ανέλαβε τη μηχανογράφηση (4.28.1).
 - (ii) **Συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης Κοινωνικών Ασφαλίσεων.** Με βάση το υφιστάμενο σύστημα μηχανογράφησης, το πρόσθετο ποσό που συνεπάγεται η αύξηση της κατώτατης σύνταξης, το οποίο θα καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είναι αδύνατον να υπολογιστεί επακριβώς (4.28.2).
- (β) **Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων**
 - (i) **Εκκρεμείς οφειλές προς τα διάφορα Ταμεία.** Στις 31.12.01 εκκρεμούσε η είσπραξη ποσού περίπου £22,4 εκ. από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος των διαφόρων Ταμείων (4.29.2).
 - (ii) **Αποθεματικό Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας.** Στις 31.12.01 το αποθεματικό του πιο πάνω Λογαριασμού παρουσίαζε χρεωστικό υπόλοιπο ύψους £9,4 εκ., σε σύγκριση με £9,1 εκ. κατά τις 31.12.00, χωρίς να καλυφθεί από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή από ειδική εισφορά, σε αντίθεση με το άρθρο 69(6) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου (4.29.3).
 - (iii) **Μηχανογραφημένο Σύστημα Παροχών.** Με την εφαρμογή του νέου συστήματος μηχανογράφησης από 1.1.2000, εντοπίστηκαν λάθη και αδυναμίες στα προγράμματα (4.29.5).

(iv) **Καταβολή επιδόματος ασθενείας σε δημοτικούς υπαλλήλους.** Παρόλο ότι οι υπάλληλοι των περισσότερων Δήμων δικαιούνται, σύμφωνα με τις συλλογικές τους συμβάσεις, άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές, εντούτοις υποβάλλουν αιτήσεις στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για καταβολή επιδόματος, με αποτέλεσμα το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να καταβάλλει επίδομα στους δημοτικούς υπαλλήλους, το οποίο επωφελούνται οι εργοδότες (Δήμοι) (4.29.6).

(γ) **Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό**

— **Αιτήσεις και πληρωμές.** Στις 31.12.01 εκκρεμούσαν 1771 αιτήσεις για καταβολή αποζημιώσεων από το Ταμείο, από τις οποίες αναμένεται να εγκριθούν 1420 (ποσοστό 80%), για ποσό ύψους περίπου £5,7 εκ. (4.31.2).

(δ) **Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.**

(i) **Δημόσια βοηθήματα.** Τα πλείστα των προβλημάτων, ελλείψεων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν, όσον αφορά στα θέματα της τήρησης επαρκών στοιχείων στους φακέλους διερεύνησης της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των αιτητών, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών και της πρόληψης υπερπληρωμών, εξακολουθούν να υφίστανται (4.35.1).

(ii) **Πληρωμές δημόσιου βοηθήματος σε αλλοδαπούς.** Σε αρκετές κατηγορίες αλλοδαπών καταβάλλεται δημόσιο βοήθημα για μεγάλα χρονικά διαστήματα, με αποτέλεσμα την πρόσθετη επιβάρυνση των Υπηρεσιών (4.35.3).

(iii) **Στέγη «Νέα Ελεούσα».** Διαπιστώθηκε και πάλι ότι στα προγράμματα εργασίας του προσωπικού της Στέγης γίνονται, μετά την ετοιμασία τους, πολλές τροποποιήσεις, λόγω αυξημένων αδειών ασθενείας που παρουσιάζονται εκ των υστέρων ή λόγω επιθυμίας ορισμένων λειτουργών να εργάζονται πάνω σε συνεχές ωράριο (4.35.5).

(iv) **Ξενώνας Νεανίδων Στροβόλου.** Τα κορίτσια που φιλοξενούνται στον Ξενώνα είναι πολύ λιγότερα από επτά, αριθμό που έθεσε ως προϋπόθεση το Υπουργικό Συμβούλιο για τη λειτουργία του Ξενώνα, με αποτέλεσμα το κόστος λειτουργίας του να είναι εξαιρετικά ψηλό (4.35.6).

(v) **Κρατικές χορηγίες σε εθελοντικούς Οργανισμούς.** Τα κριτήρια και ο τρόπος υπολογισμού του ύψους των κρατικών χορηγιών βάσει του Σχεδίου είναι πολύ γενικά και θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο αναθεώρησης τους (4.35.7).

(ε) **Τμήμα Εργασίας**

- **Καθυστερήσεις στην αποπληρωμή δανείων.** Το υπόλοιπο των καθυστερήσεων στην αποπληρωμή δανείων σχετικά με το Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανωτέρων Σχολών ανερχόταν στις 31.12.01 στις £682.159 (4.27.1).

2.1.6 Υπουργείο Εσωτερικών

— **Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών από τους σεισμούς.** Μέχρι το τέλος του 2000 συμπληρώθηκε η εξέταση των 14 000 αιτήσεων για τους σεισμούς των ετών 1995 και 1996. Σε σχέση με το σεισμό του Αυγούστου 1999, υποβλήθηκαν 10 000 αιτήσεις, από τις οποίες εξετάστηκαν οι 9001. Οι δαπάνες για το 2001 ήταν £1.341.000, ενώ η συνολική δαπάνη για τους τρεις πιο πάνω σεισμούς ανήλθε στο ποσό των £9.582.643 (4.37.6).

(α) Επαρχιακές Διοικήσεις

— **Άδειες αποθήκευσης πετρελαιοειδών.** Από ειδικό έλεγχο που έγινε στις Επαρχιακές Διοικήσεις διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν δυσχέρειες στον εντοπισμό όλων των χώρων αποθήκευσης των πετρελαιοειδών, με αποτέλεσμα τη μη έκδοση αδειών σε όλες τις περιπτώσεις και την απώλεια εσόδων, καθώς και τη δημιουργία κινδύνων από την ανεξέλεγκτη αποθήκευση τους.

Για αναθεώρηση/πλήρη εναρμόνιση της σχετικής νομοθεσίας με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, μετακλήθηκε εμπειρογνώμονας, ο οποίος ήδη υπέβαλε σχετική έκθεση, την οποία επεξεργάζεται Τεχνική Επιτροπή (4.38.2).

(β) Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

- (i) Καθυστέρηση στην είσπραξη μισθωμάτων κρατικής γης.** Καθυστερεί η είσπραξη ετήσιων μισθωμάτων κρατικής γης, τα οποία στις 31.12.2001 ανέρχονταν στις £278.394 (4.43.2).
- (ii) Ανάθεση εργασίας εκτός ωρών Γραφείου.** Συνεχίζεται το πρόβλημα της συσσωρευμένης καθυστερημένης εργασίας, παρά το γεγονός ότι κατά το 2001 δαπανήθηκε ποσό ύψους £1.405.622 για υπερωρίες (4.43.5).
- (iii) Σχέδιο επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου.** Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την υλοποίηση του Σχεδίου επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου, το οποίο υπολογίστηκε ότι θα περατωθεί σε διάστημα επτά χρόνων (2000 - 2006), με συνολικό κόστος περίπου £27,5 εκ. Η σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2001, συνολικού ύψους £2,7 εκ., δεν αξιοποιήθηκε (4.43.6).
- (iv) Κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο.** Μέχρι σήμερα δεν έγινε αναθεώρηση των ενοικίων, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων της τάξης των £200.000 ετησίως να συνεχίζεται. Επίσης, σε αρκετές περιπτώσεις δεν υπογράφηκαν συμβάσεις μίσθωσης, ενώ το Τμήμα εισπράττει σχετικά μισθώματα (4.43.11).
- (v) Αποζημιώσεις για απώλεια κλήρων λόγω αναπτυξιακών έργων στην Επαρχία Πάφου.** Σε 7 περιπτώσεις επηρεαζόμενων γεωργικών κλήρων καταβλήθηκαν αποζημιώσεις ύψους £241.270, ποσό που υπερβαίνει κατά £98.000 τις σχετικές εκτιμήσεις του Τμήματος, ενώ τα έσοδα από τις σχετικές μισθώσεις που εισέπραξε το Κράτος για την περίοδο 1980-1997 ανήλθαν στις £8.656. Σημειώνεται ότι εκκρεμούν άλλες 18 αγωγές εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας (4.43.12).
- (vi) Μίσθωση κρατικής παραλιακής γης στο Νέο Χωρίο Πάφου.** Για την περίοδο 1978 - 2011, εκμισθώθηκε κρατική παραλιακή γη για τουριστικούς σκοπούς. Οι μισθωτές παραβίασαν ουσιώδεις όρους του συμβολαίου και απέκτησαν εμπράγματο δικαίωμα στην εκμισθωθείσα κρατική γη. Το Τμήμα προβαίνει σε δικαστικές ενέργειες για ανάκτηση της κατοχής της κρατικής γης (4.43.16).
- (vii) Επεμβάσεις σε κρατική γη.** Μετά από διαπίστωση επεμβάσεων ιδιωτών σε κρατική γη στην περιοχή Αγίας Νάπας, διευθετήθηκε, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η πώληση ή μίσθωση της γης, έναντι £1.081.500, πληρωτέων σε τέσσερις άτοκες δόσεις, από το Φεβρουάριο του 1997. Στις 31.12.2001 το ολικό οφειλόμενο ποσό ανερχόταν στις £591.975 (4.43.17).

- (viii) **Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας.** Η γενική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή ολοκληρώθηκε το 1992. Έκτοτε δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία για επανεκτίμηση των ακινήτων, σε περίπτωση ανέγερσης νέων κτιρίων, αλλαγής πολεοδομικών ζωνών κ.τ.λ. Λόγω της παράλειψης αυτής, υπάρχει απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων, τόσο για την Κυβέρνηση, όσο και για τις Τοπικές Αρχές, αφού η αγοραία αξία της 1.1.80, που λαμβάνεται ως βάση για την εκτίμηση για υπολογισμό διάφορων φόρων και τελών, παραμένει η ίδια (4.43.18).
- (ix) **Αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων.** Τα τέλη και δικαιώματα που εισπράττονται από το Τμήμα δεν ανταποκρίνονται στο πραγματικό κόστος παροχής των υπηρεσιών, ενώ προσχέδιο Νομοσχεδίου για αναθεώρηση των τελών και δικαιωμάτων εκκρεμεί στο Υπουργείο Εσωτερικών (4.43.3).
- (x) **Εκτίμηση των μισθώσεων κρατικών κτημάτων.** Η εκτίμηση των μισθώσεων των κρατικών κτημάτων (πλην της Λεμεσού) δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων από την Κυβέρνηση και τις Τοπικές Αρχές (4.43.10).

(γ) Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

- (i) **Εγκατάλειψη οικιστικών μονάδων κυβερνητικών οικισμών από τους κατόχους τους.** Σε ορισμένους κυβερνητικούς οικισμούς, σύμφωνα με έρευνα του Τμήματος, εξακολουθούν να υπάρχουν οικιστικές μονάδες που είτε εγκαταλείφθηκαν από τους κατόχους τους, χωρίς να τις παραδώσουν στο Τμήμα, είτε διαμένουν περιοδικά εκεί ή κατέχονται παράνομα από μη δικαιούχα άτομα (4.44.11).
- (ii) **Αδυναμίες στον προγραμματισμό και επίβλεψη έργων.** Σε σχέση με τα συμβόλαια για την κατασκευή ποδηλατόδρομου στην Αγλαντζιά, τη διαμόρφωση πεζόδρομου στην Ορόκλινη, την κατασκευή χώρου στάθμευσης στα Λεύκαρα και τη γενική συντήρηση των κυβερνητικών οικισμών, παρατηρήθηκαν σοβαρές αδυναμίες στον προγραμματισμό και επίβλεψη των έργων, με αποτέλεσμα τη δημιουργία καθυστερήσεων και την αύξηση του κόστους των έργων (4.44.3 – 4.44.5).

(δ) Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

-Υπερωρίες. Σε αριθμό υπαλλήλων του Γραφείου οφείλεται, έναντι των υπερωριών που εργάστηκαν, μεγάλος αριθμός ωρών ελεύθερου χρόνου (4.45.2).

(ε) Υπηρεσία Διαχείρισεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών

- (i) **Μηχανογράφηση λογαριασμών και μητρώων.** Μικρό μόνο μέρος της όλης εργασίας συμπληρώθηκε μέχρι σήμερα, παρόλο που η εισήγηση για προώθηση της μηχανογράφησης του Ταμείου έγινε από το 1991, με αποτέλεσμα να προκύψουν πρόσθετες δαπάνες και η Υπηρεσία να στερείται των σχετικών εσόδων και πληροφοριών για την πιο αποτελεσματική διαχείριση των Τ/Κ περιουσιών. Πληροφορήθηκα ότι συστάθηκε ειδική Επιτροπή για παρακολούθηση του θέματος. (4.46.9).
- (ii) **Παράνομη απόκτηση και κατοχή Τ/Κ περιουσίας, καθώς και παράνομες επεκτάσεις/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά.** Χωρίς την έγκριση του Κηδεμόνα, πρόσφυγες ή μη, παράνομα αποκτούν κατοχή Τ/Κ περιουσίας ή προβαίνουν σε παράνομες μετατροπές και προσθήκες (4.46.11 και 4.46.12).

- (iii) **Αναθεώρηση ενοικίων.** Παρόλο που οι περί Τ/Κ Περιουσιών Κανονισμοί του 1992 προβλέπουν ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου για Τ/Κ περιουσίες θα είναι, στην περίπτωση μη προσφύγων, το αγοραίο ενοίκιο και, στην περίπτωση προσφύγων, περίπου το αγοραίο ενοίκιο, εντούτοις τα πληρωτέα ενοίκια εξακολουθούν να παραμένουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στα ίδια επίπεδα και να μη συνάδουν με τα αγοραία ενοίκια (4.46.15).

(στ) Πολιτική Άμυνα

-Προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση δικτύου ηλεκτρονικών σειρήνων σήμανσης συναγερμού. Το συμβόλαιο υπογράφηκε το Μάιο 2000 και προέβλεπε συμπλήρωση των εργασιών εντός 9 μηνών. Εξαιτίας ουσιαστικών αλλαγών/προσθηκών που δεν είχαν προβλεφθεί, καθώς και ανάλογων χρονικών παρατάσεων, οι εργασίες συμπληρώθηκαν τον Ιανουάριο 2002, δηλαδή με καθυστέρηση περίπου ενός έτους. Η αξιολόγηση των οικονομικών επιπτώσεων των αλλαγών/προσθηκών και των καθυστερήσεων βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα (4.37.8).

2.1.7 Υπουργείο Οικονομικών

(α) Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

- (i) **Εισπράξεις φόρου εισοδήματος.** Το σύνολο των εισπράξεων του 2001 ήταν £454,6 εκ., σε σύγκριση με £408,9 εκ. του 2000 (αύξηση 11,18%) (4.52.1).
- (ii) **Φορολογίες υπό ένσταση.** Στις 31.12.2001 υπήρχαν 55 748 φορολογίες, για τις οποίες υποβλήθηκε ένσταση για συνολικό ποσό φόρου £181,9 εκ. (4.52.3).
- (iii) **Καθυστερημένοι φόροι.** Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων στις 31.12.2001 ήταν £204,72 εκ., σε σύγκριση με £182,67 εκ. που ήταν στις 31.12.00 (αύξηση 12,07%) (4.52.4).
- (iv) **Κεφαλαιουχικές καταστάσεις – Απαίτηση για υποβολή κεφαλαιουχικών καταστάσεων.** Για συγκεκριμένη κατηγορία αυτοεργοδοτούμενων (ιατροί), το Τμήμα δεν έχει ζητήσει από φορολογούμενους, οι οποίοι δηλώνουν πολύ χαμηλά εισοδήματα, την υποβολή κατάστασης κεφαλαίου, για εξακρίβωση των πραγματικών εισοδημάτων τους, ενώ σε άλλες περιπτώσεις δεν έχει ζητηθεί η υποβολή κεφαλαιουχικών καταστάσεων για μεγάλη χρονική περίοδο. Έχω την άποψη ότι, για ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών που, κατά γενική παραδοχή, έχουν ψηλά εισοδήματα, το Τμήμα πρέπει να ζητά υποβολή κεφαλαιουχικών καταστάσεων, για εξακρίβωση των εισοδημάτων τους (4.52.6).
- (v) **Δάνεια σε διευθυντές εταιρειών.** Σύμφωνα με το άρθρο 47^A των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων, δεν υπάρχει περιορισμός ως προς το ύψος του δανείου ή της χρηματικής διευκόλυνσης που μπορεί μια εταιρεία να παρέχει στους διευθυντές της, με αποτέλεσμα να γίνεται καταστρατήγηση του εν λόγω άρθρου της Νομοθεσίας και να παρέχεται στην ουσία η ευχέρεια στους διευθυντές εταιρειών να παρουσιάζουν μεγάλο μέρος των απολαβών τους ως δάνεια από την εταιρεία, αποφεύγοντας έτσι την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματικών απολαβών τους (4.52.8).
- (vi) **Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών – Μεταβίβαση μετοχών.** Το άρθρο 17(2) των περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμων, προνοεί όπως ο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών καταβάλλεται οπωσδήποτε πριν από τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας. Έχει

παρατηρηθεί ότι δεν εφαρμόζεται η πιο πάνω πρόνοια στις περιπτώσεις όπου, αντί να μεταβιβαστεί το ακίνητο, μεταβιβάζονται οι μετοχές της εταιρείας στην οποία ανήκει το ακίνητο, με αποτέλεσμα την αποφυγή καταβολής του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών (4.52.7(α)).

- (vii) **Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών – Συμπληρωματικές/αναθεωρημένες φορολογίες.** Στις περιπτώσεις όπου η εκτίμηση του Κτηματολογίου υπερβαίνει κατά πολύ την τιμή του προϊόντος διάθεσης που δηλώνει ο πωλητής, το Τμήμα δεν προβαίνει σε συμπληρωματικές φορολογίες σύμφωνα με το άρθρο 14 του περί Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου αρ. 52/80, με αποτέλεσμα ο φορολογούμενος να πληρώνει χαμηλό φόρο κεφαλαιουχικών κερδών (4.52.7(β)).

(β) Τμήμα Τελωνείων

- (i) **Καταστήματα αδασμολόγητων ειδών στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου.** Το σύστημα διαχείρισης των καταστημάτων παρουσιάζει προβλήματα και αδυναμίες, με αποτέλεσμα να καθίσταται δύσκολη η άσκηση ελέγχου. Κατά τις απογραφές των αποθεμάτων κατά τη διάρκεια και στο τέλος του χρόνου παρουσιάστηκαν σημαντικά ελλείμματα στα προϊόντα ψηλού κινδύνου (4.53.1).
- (ii) **Ειδικές ιδιωτικές αποθήκες αποταμίευσης (καταστήματα αδασμολόγητων ειδών) που λειτουργούν στα λιμάνια.** Το σύστημα ελέγχου των αποθεμάτων εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες, με κίνδυνο αντικατάστασης εμπορευμάτων μεγάλης αξίας με άλλα μικρότερης αξίας, και εξέφρασα την άποψη ότι θα μπορούσε να εφαρμοστεί ένα σύγχρονο σύστημα διαχείρισης αποθεμάτων, έτσι ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος ανά πάσα στιγμή. Το Τμήμα προωθεί τον εκσυγχρονισμό του όλου συστήματος ελέγχου της λειτουργίας των καταστημάτων (4.53.2).
- (iii) **Δηλωτικά εισαγωγής.** Ο έλεγχος των δηλωτικών εισαγωγής στο Επαρχιακό Τελωνείο Λεμεσού παρουσιάζει σοβαρές καθυστερήσεις. Δεν έχει γίνει τελικός έλεγχος στα δηλωτικά της περιόδου 1995 – 1998, ενώ δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί οι φάκελοι του 2001 για να γίνει προκαταρκτικός έλεγχος (4.53.8).
- (iv) **Αποθήκες Αποταμίευσης.** Ο τελικός έλεγχος κλειστών φακέλων Αποθηκών Αποταμίευσης εξακολουθεί να παρουσιάζει σοβαρές καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα ο κίνδυνος απώλειας δασμών και φόρων να είναι υπαρκτός (4.53.10).
- (v) **Εισαγωγή αποσυναρμολογημένων οχημάτων.** Το Τμήμα προέβη στην κατάσχεση ενός οχήματος πολυτελείας, όταν διαπιστώθηκε ότι αυτό εισήχθη αποσυναρμολογημένο, ως εξαρτήματα, και στη συνέχεια συναρμολογήθηκε παράνομα, έγινε αλλαγή στον αριθμό του πλαισίου και χρησιμοποιήθηκαν πινακίδες άλλου οχήματος, το οποίο είχε τεθεί εκτός κυκλοφορίας. Τα ποσά που επιβλήθηκαν στον ιδιοκτήτη για τους διαφυγόντες δασμούς και φόρους και για τα αδικήματα που διέπραξε ήταν δυσανάλογα χαμηλά, έχοντας υπόψη τη σοβαρότητα των αδικημάτων (4.53.11).
- (vi) **Υπερωριακή απασχόληση.** Λόγω έλλειψης προσωπικού, ορισμένοι υπάλληλοι του Τμήματος εργάζονται υπερωριακά για ώρες πολύ περισσότερες από τις ώρες του κανονικού τους ωραρίου. Αυτό είναι αντίθετο με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία καθορίζει μέγιστο χρόνο εργασίας 48 ώρες την εβδομάδα (4.53.7).

- (vii) **Φόρος Προστιθέμενης Αξίας - Επιτόπιοι έλεγχοι.** Ο αριθμός των επιτόπιων ελέγχων που πραγματοποίησε η Υπηρεσία κατά το 2001 κάλυψε μόνο το 2% των εγγεγραμμένων προσώπων, με αποτέλεσμα τον αυξημένο κίνδυνο απώλειας εσόδων (4.53.12(δ)).

2.1.8 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

(α) Υπουργείο

- (i) **Σχολικός αθλητισμός.** Παρά τη σημαντικότητα των Κονδυλίων που διαθέτονται στον Προϋπολογισμό για την ενθάρρυνση του αθλητισμού στα σχολεία, εντούτοις τα δαπανηθέντα ποσά κατά τα 3 τελευταία έτη είναι κάτω του 50% (Προϋπολογισμός 2001 £3,2 εκ. – Δαπάνες £1,6 εκ.) (4.56.2).
- (ii) **Εσωτερικός έλεγχος.** Διαπιστώθηκε ότι δεν εξασκείται ο ενδεδειγμένος εσωτερικός έλεγχος σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων των Υπηρεσιών του Υπουργείου, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται ελλείψεις και αδυναμίες (4.56.3).
- (iii) **Αδυναμίες στη διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων.** Σε διάφορα έργα έχουν παρατηρηθεί αδυναμίες στη διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων από τους Επιβλέποντες, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες των συμβολαίων και καθυστερήσεις. Σημαντικότερες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν στα συμβόλαια για τη Β΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού, την ανέγερση του Μαρωνίτικου Σχολείου στην Ανθούπολη, την κατασκευή έργων στο Λύκειο, Γυμνάσιο και Δημοτικό Σχολείο Πολεμιδιών και την ανέγερση αίθουσας Ολυμπιακής Γυμναστικής στο Λύκειο Αποστόλου Βαρνάβα Στροβόλου (4.56.14, 4.56.17, 4.56.19).
- (iv) **Ανεπαρκής περίοδος συμβολαίων.** Για αρκετά έργα η περίοδος εκτέλεσης που καθορίζεται είναι υπερβολικά μικρή, με αποτέλεσμα να είναι ανέφικτη η έγκαιρη συμπλήρωση των εργασιών, να επηρεάζεται η ποιότητα των έργων και να αυξάνονται τα κόστη εκτέλεσης (4.56.9).
- (v) **Καθυστερήσεις στην εκτέλεση συμβολαίων εκτύπωσης βιβλίων.** Παρατηρήθηκαν και πάλι καθυστερήσεις στην εκτέλεση συμβολαίων εκτύπωσης βιβλίων (4.56.7).
- (vi) **Κυπριακή βιβλιοθήκη.** Υπάρχουν βιβλία που έχουν ήδη καταστραφεί ή κινδυνεύουν να καταστραφούν, λόγω ακαταλληλότητας των αποθηκευτικών χώρων (4.56.28).

(β) Πολιτιστικές Υπηρεσίες.

- (i) **Αξιολόγηση προγραμμάτων.** Δεν γίνεται αξιολόγηση των προγραμμάτων και σχεδίων, τόσο πάνω σε ετήσια βάση όσο και κατά τη λήξη του εκάστοτε Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης (4.56.25).
- (ii) **Κρατική Πινακοθήκη.** Τα έργα που βρίσκονται στην αποθήκη της Πινακοθήκης βρίσκονται στοιβαγμένα σε ακατάλληλους χώρους και κάτω από ακατάλληλες κλιματολογικές συνθήκες, με κίνδυνο να καταστραφούν. Η αναμενόμενη μεταστέγαση της αποθήκης δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί (4.56.26).
- (γ) **Σχολικές Εφορείες**
- (i) **Κανονισμοί με βάση τον περί Σχολικών Εφορειών Νόμο του 1997.** Εξακολουθεί να εκκρεμεί η ψήφιση Δημοσιονομικών Κανονισμών, καθώς και Κανονισμών που να

προνοούν και ρυθμίζουν θέματα προσωπικού, τον τρόπο λειτουργίας και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται στις συνεδριάσεις κ.τ.λ. (4.58.4(α)).

- (ii) **Στελέχωση Σχολικών Εφορειών.** Εξακολουθεί να παρατηρούνται αδυναμίες στην τήρηση των βιβλίων και λογαριασμών λόγω ανάθεσης καθηκόντων σε μη εξειδικευμένο προσωπικό, χωρίς αυτό να εκπαιδεύεται κατάλληλα (4.58.4(β)).
- (iii) **Κυλικεία.** Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις διαφοροποίησης του αρχικού ποσού κατακύρωσης (4.58.8).
- (iv) **Ακίνητη περιουσία.** Σε αρκετές Εφορείες δεν έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες για την εξακρίβωση της ακίνητης περιουσίας τους, για την έκδοση εκσυγχρονισμένων τίτλων ιδιοκτησίας (4.58.11).

(δ) Σχολική Εφορεία Λευκωσίας

- (i) **Εσωτερικός έλεγχος.** Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις δραστηριότητες της Σχολικής Εφορείας και τη διαχείριση των κληροδοτημάτων παρουσιάζει αδυναμίες και κενά (4.59.2).
- (ii) **Διαχείριση κληροδοτημάτων.** Οι σκοποί πολλών κληροδοτημάτων έχουν εκλείψει ή δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα (4.59.3).

2.1.9 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

(α) Τμήμα Αρχαιοτήτων

- (i) **Διαρρήξεις, κλοπές.** Σημειώθηκαν αρκετά περιστατικά διαρρήξεων και κλοπών. Υπέδειξα την αναγκαιότητα λήψης μέτρων για διασφάλιση των δημόσιων εσόδων (4.64.2).
- (ii) **Αποθέματα αρχαιοτήτων.** Άρχισε η μηχανογράφηση των μητρώων αρχαιοτήτων, παρουσιάζει όμως καθυστερήσεις λόγω του μεγάλου όγκου εργασίας (4.64.3).

(β) Τμήμα Δημοσίων Έργων.

- (i) **Αδυναμίες στον προγραμματισμό/συντονισμό έργων.** Σε μεγάλα έργα έχουν διαπιστωθεί σημαντικές αδυναμίες στον προγραμματισμό και συντονισμό τους, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται καθυστερήσεις και αυξήσεις δαπανών. Μεταξύ των έργων όπου διαπιστώθηκαν τέτοιες αδυναμίες είναι το νέο κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων, το νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας, το νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου και κυκλοφοριακοί κόμβοι στο Δήμο Λεμεσού (4.65.2).
- (ii) **Λάθη και παραλείψεις σε μελέτες.** Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων διαπιστώθηκαν λάθη και παραλείψεις στις μελέτες, τα οποία προκάλεσαν καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών και τροποποιήσεις των σχεδίων, με ανάλογες οικονομικές επιπτώσεις. Οι σημαντικότερες αδυναμίες διαπιστώθηκαν στα συμβόλαια του αυτοκινητόδρομου Δεκέλειας – Αμμοχώστου, του παραλιακού δρόμου στη Λεμεσό, οδικών έργων στην Κλήρου, του Νότιου Παρακαμπτήριου Λευκωσίας, του δρόμου Τίμης – Νατάς – Πενταλιάς και του παρακαμπτήριου Φοινιού (4.65.3).

(iii) **Ανεξάρτητοι εργαστηριακοί έλεγχοι από το Κεντρικό Εργαστήριο.** Ο έλεγχος από το Κεντρικό Εργαστήριο δεν είναι επαρκής, λόγω σταδιακής μείωσης του προσωπικού (4.65.4(γ)).

(iv) **Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων.** Σε διάφορα οδικά έργα έχουν παρατηρηθεί αδυναμίες στη διαχείριση των συμβολαίων από τους Επιβλέποντες Μηχανικούς, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες των συμβολαίων, καθυστερήσεις και οικονομικές επιβαρύνσεις. Οι σημαντικότερες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν στα συμβόλαια των Νέων Κυβερνητικών Γραφείων Λευκωσίας, του νέου Νοσοκομείου Λευκωσίας, του κτιρίου του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του δρόμου Πόλης – Στενής – Λυσού. (4.65.5).

(γ) Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας

-Αδυναμίες στο μηχανογραφικό σύστημα. Λόγω διαφόρων αδυναμιών στο μηχανογραφικό σύστημα, παρατηρούνται καθυστερήσεις και συσσώρευση εργασίας, η οποία αναγκαστικά διεξάγεται με το χέρι (4.66.3).

(δ) Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών

— **Αδυναμίες/παραλείψεις στο χειρισμό συμβολαίων.** Σε διάφορες περιπτώσεις προέκυψαν σοβαρές αλλαγές/προσθήκες σε συμβόλαια, οι οποίες έπρεπε να είχαν προβλεφθεί στο στάδιο της μελέτης, με αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση του κόστους και την καθυστέρηση στη συμπλήρωση των εργασιών. Επίσης, σε συμβόλαια συντήρησης εξοπλισμού, δεν τηρούνταν οι πρόνοιες των συμβολαίων, αναφορικά με την υποβολή εκθέσεων για τις εργασίες προληπτικής συντήρησης/δοκιμών (4.67.2).

(ε) Τμήμα Οδικών Μεταφορών

(i) **Μετατροπή οχημάτων μετά τον τελωνισμό και πριν από την εγγραφή τους.** Αρκετά οχήματα εγγράφονται σε κατηγορία διαφορετική από αυτή στην οποία τελωνίζονται, λόγω αλλαγών μετά τον τελωνισμό τους. Το Τμήμα ετοίμασε σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο, ώστε στις περιπτώσεις αυτές να είναι δυνατή η είσπραξη επιπρόσθετων δασμών και φόρων, όταν προκύπτουν (4.68.4).

(ii) **Εγγραφή οχημάτων σαλούν στην κατηγορία “VAN”.** Επανέλαβα την εισήγηση μου όπως η σχετική Νομοθεσία και Κανονισμοί εφαρμοστούν αυστηρά, έτσι ώστε οχήματα, τα οποία δεν μπορούν να θεωρηθούν ως εκ κατασκευής εμπορικά, να μην εγγράφονται στην κατηγορία αυτή. Για ριζική επίλυση του προβλήματος, εισηγήθηκα την εξίσωση των δασμών και φόρων των πιο πάνω οχημάτων με αυτούς των οχημάτων σαλούν (4.68.5).

(iii) **Απόβαρο μηχανοκίνητων οχημάτων.** Λόγω αντικειμενικών δυσκολιών στον ακριβή καθορισμό του απόβαρου των οχημάτων, εισηγήθηκα όπως για τον καθορισμό των τελών εγγραφής και κυκλοφορίας χρησιμοποιείται ως βάση ο κυβισμός των οχημάτων. Το Τμήμα προωθεί σχετική τροποποίηση της Νομοθεσίας (4.68.6).

(iv) **Επίδειξη/δοκιμή μηχανοκίνητων οχημάτων.** Δεν τηρείται η σχετική Νομοθεσία για τη χρήση μη εγγεγραμμένων οχημάτων για σκοπούς επίδειξης/δοκιμής. Σε διάφορες περιπτώσεις τα οχήματα χρησιμοποιούνται για ιδιωτικούς σκοπούς και για μεγάλα χρονικά διαστήματα (4.68.7).

- (v) **Αντικατάσταση του πλαισίου οχημάτων.** Παλαιότερη εισήγηση μου για τροποποίηση της νομοθεσίας, έτσι ώστε είτε να μην επιτρέπεται η αντικατάσταση του πλαισίου ή του πλαισίου/αμαξώματος των οχημάτων, είτε μια τέτοια αντικατάσταση να θεωρείται κατασκευή νέου οχήματος και να υπόκειται σε φόρο κατανάλωσης, δεν έχει εφαρμοστεί (4.68.10).

(στ) Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας

— **Εξυπηρέτηση εδάφους σε αεροσκάφη.** Δεν επιβάλλονται τέλη για την εξυπηρέτηση εδάφους, όπως συμβαίνει στα αεροδρόμια ευρωπαϊκών χωρών, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων (4.69.7).

(ζ) Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

- (i) **Διαλογή/Διανομή αλληλογραφίας.** Λόγω προβλημάτων που παρουσιάστηκαν στη διαλογή της αλληλογραφίας, παρατηρείται καθυστέρηση στην παράδοση της αλληλογραφίας (4.70.1).
- (ii) **Έκδοση και διάθεση ταχυδρομικών δελταρίων.** Μέχρι τις 31.12.2001 παρέμειναν αδιάθετα στο θησαυροφυλάκιο και στα ταχυδρομικά γραφεία περίπου 575395 δελτάρια (4.70.4).

2.1.10 Υπουργείο Υγείας

(α) Υπουργείο

- (i) **Καθυστερημένα έσοδα.** Στις 31.12.2001 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £5.176.349 (4.71.3).
- (ii) **Εσωτερικός έλεγχος.** Παρατηρούνται αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του (4.71.2).
- (iii) **Οργανωτική Δομή Υπουργείου Υγείας.** Δεν έχει ακόμη διαμορφωθεί η οργανωτική δομή του Υπουργείου. Ιατρικό προσωπικό αποσπάται από τα Νοσοκομεία για να εκτελέσει στο Υπουργείο ή στις Ιατρικές Υπηρεσίες καθήκοντα άλλα από ιατρικά (4.71.11).
- (iv) **Γενικό Σχέδιο Υγείας.** Δεν υπήρξαν σημαντικές βελτιώσεις στην υφιστάμενη υποδομή των Υπηρεσιών του Υπουργείου και υπάρχει κίνδυνος για περαιτέρω καθυστέρηση στην εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας (4.71.12).
- (v) **Παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς.** Το σύστημα ελέγχου της προσφοράς υπηρεσιών σε ασθενείς, σύμφωνα με μελέτη που έγινε, παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες (4.71.13).
- (vi) **Προμήθεια και χρήση ιατρικού και άλλου εξοπλισμού.** Παρατηρήθηκε ότι υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού, παρόλο που οι ανάγκες είναι μεγάλες, ενώ ποσοστό 52% των διαθέσιμων πιστώσεων δεν δαπανήθηκαν (4.71.5).
- (vii) **Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου.** Το καθεστώς λειτουργίας του Ογκολογικού και η σχέση του με την Κυβέρνηση παραμένουν αδιευκρίνιστα, επειδή η επαναδιαπραγμάτευση της υφιστάμενης συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Οι προϋπολογισμοί του Κέντρου για τα έτη 1999-2001 δεν έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο (4.71.17).

- (viii) **Συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Υγείας και Κυπριακού Ταμείου Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία.** Το Μνημόνιο για το θέμα αυτό υπογράφηκε τον Οκτώβριο του 1999, όμως κάποια θέματα παραμένουν αδιευκρίνιστα και θα πρέπει να μελετηθούν. Εισηγήθηκα όπως ζητηθεί γνωμάτευση κατά πόσο το Μνημόνιο συνάδει με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο και τους Κανονισμούς (4.71.19).
- (ix) **Ποιοτικός έλεγχος της λειτουργίας των χημείων.** Δεν έχουν εφαρμοστεί όλες οι σημαντικές εισηγήσεις εμπειρογνώμονα για την ποιοτική αναβάθμιση των χημείων (4.71.16).
- (x) **Μηχανογράφηση Υπουργείου Υγείας.** Διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες και καθυστερήσεις όσον αφορά στην εφαρμογή του Πληροφοριακού Συστήματος Υγείας, το οποίο θεωρείται τεχνολογικά ξεπερασμένο (4.71.6).
- (xi) **Διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία και εταιρείες του εξωτερικού.** Το Υπουργείο δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει τη διαδικασία συλλογής στοιχείων από τα Νοσοκομεία του εξωτερικού και δεν έχει προχωρήσει στη σύναψη σχετικών συμφωνιών με αυτά (4.71.14).
- (xii) **Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.** Λόγω των σοβαρών προσθηκών και αλλαγών που αποφασίστηκαν, συμφωνήθηκε η παραχώρηση στον εργολάβο χρονικής παράτασης 130 εβδομάδων, για τη συμπλήρωση του έργου, και αποζημίωσης £5 εκ. (4.71.8).
- (xiii) **Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου.** Η μελέτη και η προκήρυξη των προσφορών καθυστέρησε περίπου 30 μήνες, ενώ το ποσό του συμβολαίου που υπογράφηκε ανέρχεται σε £10,5 εκ., έναντι £7,5 εκ. που ήταν η εκτίμηση δαπάνης (4.71.9).
- (β) **Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας**
- (i) **Εσωτερικός έλεγχος.** Υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητες των Νοσοκομείων (4.72.1)
- (ii) **Νοσήλια εσωτερικών ασθενών.** Ασθενείς τυγχάνουν θεραπείας και απολύονται χωρίς να εισπραχθούν τα σχετικά δικαιώματα, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων να αυξάνεται, αφού δεν λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την είσπραξη τους (4.72.3).
- (iii) **Μητρώα κινητής περιουσίας.** Εξακολουθούν να μην είναι κατάλληλα ενημερωμένα, παρόλο ότι το κόστος της κινητής περιουσίας είναι σημαντικό (4.72.6).
- (iv) **Μηχανογράφηση.** Παρατηρείται καθυστέρηση στη μηχανογράφηση σημαντικών τομέων των Νοσοκομείων (4.72.2).
- (γ) **Φαρμακευτικές Υπηρεσίες**
- (i) **Δαπάνες και κατανάλωση φαρμάκων.** Οι δαπάνες (2001: £19,5 εκ.) και η κατανάλωση (2001: £21,5 εκ.) φαρμάκων παρουσιάζουν αυξητική τάση. Έγιναν εισηγήσεις για μηχανογράφηση των φαρμακείων και εισαγωγή του ιατρικού ελέγχου για περιορισμό τους (4.73.1).
- (ii) **Παραγγελίες χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις.** Φάρμακα, φαρμακευτικά υλικά και άλλα είδη αξίας £5,3 εκ. παραγγέλθηκαν και παραλήφθηκαν, χωρίς να έχουν εξασφαλιστεί οι απαιτούμενες πιστώσεις (4.73.3).

(iii) **Εγγυήσεις για πιστή εκτέλεση προσφορών.** Δεν υπάρχει κατάλληλο σύστημα παρακολούθησης τους (4.73.5).

(δ) Γενικό Χημείο

— **Κοστολόγηση αναλύσεων.** Μελέτη, η οποία άρχισε με σκοπό τον καθορισμό τελών πάνω σε ορθολογιστική βάση, έχει ατονήσει, λόγω έλλειψης προσωπικού στο Λογιστήριο (4.75.3).

2.2 ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

2.2.1 Δήμοι - Γενικές Παρατηρήσεις

- (i) **Οικονομική κατάσταση.** Όλοι σχεδόν οι Δήμοι αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να καλύψουν όλες τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους (4.77.3).
- (ii) **Αναβαθμίσεις θέσεων.** Λόγω μη εφαρμογής των σχετικών Κανονισμών και διατάξεων, παρατηρήθηκαν λανθασμένες τοποθετήσεις σε αναβαθμισμένες κλίμακες (4.77.10).
- (iii) **Συλλογικές συμβάσεις.** Υπογράφηκαν συλλογικές συμβάσεις, οι πρόνοιες των οποίων έρχονται σε αντίθεση με τους Κανονισμούς του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95) (4.77.11).
- (iv) **Σχέδια υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων και εξουσίες Δημοτικού Συμβουλίου.** Δημοτικά Συμβούλια τοποθέτησαν υπαλλήλους σε πιο ψηλές κλίμακες ή τους παραχώρησαν επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις, κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας (4.77.12).
- (v) **Λογαριασμοί και έλεγχος.** Εκτός από τους Δήμους Λευκωσίας, Πάφου, Αθηνών, Δερύνειας, Λακατάμιας, Αγλαντζιάς και Λάρνακας, οι υπόλοιποι Δήμοι δεν υπέβαλαν τους τελικούς λογαριασμούς του 2001 για έλεγχο, μέχρι την 30ή Απριλίου του 2002, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου (4.77.2).
- (vi) **Εσωτερικός έλεγχος.** Σε όλους σχεδόν τους Δήμους διαπιστώθηκαν αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες των Δήμων (4.77.9).

(α) Δήμος Λευκωσίας.

- (i) **Καταβολή αποζημίωσης για συσσωρευθείσα άδεια απουσίας.** Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 29.11.2001, πληρώθηκαν αντικανονικά στο Δημοτικό Μηχανικό £5.475, για εξαγορά 46 ημερών άδειας απουσίας πέραν των 70 ημερών, η οποία συσσωρεύθηκε κατά την περίοδο 1986-2000. Ο Δήμος εφαρμόζει τους εκάστοτε ισχύοντες στη Δημόσια Υπηρεσία περί αδειών Κανονισμούς, οι οποίοι δεν επιτρέπουν τη μεταφορά άδειας απουσίας πέραν των 70 ημερών (4.78.8).
- (ii) **Μηχανογράφηση υπηρεσιών.** Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου, η οποία άρχισε από το 1992, δεν έχει συμπληρωθεί μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν σοβαρά προβλήματα, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου και ιδιαίτερα των Οικονομικών Υπηρεσιών (4.78.10).

(β) Δήμος Λεμεσού.

- (i) **Ζημιά από τη λειτουργία δημοτικών παιδικών σταθμών.** Από τη λειτουργία των τριών δημοτικών παιδικών σταθμών κατά το 2000 και 2001, προέκυψε ζημιά ύψους £415.357 και £434.931, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα η συνολική ζημιά, την οποία επιβαρύνθηκε ο Δήμος κατά τα έτη 1997-2001, να ανέλθει σε £1.982.863 (4.79.13).
- (ii) **Έλλειμμα από τη λειτουργία της υπηρεσίας αποκομιδής σκουβάλων.** Από τη λειτουργία της πιο πάνω υπηρεσίας κατά τα έτη 2000 και 2001 προέκυψε έλλειμμα ύψους £634.068 και £556.114, αντίστοιχα (4.79.14).

(γ) Δήμος Πάφου.

-Τέλος θεάματος. Από φυσική καταμέτρηση στα αποθέματα εισιτηρίων εισόδου σε κινηματογράφους, τα οποία φυλάγονταν στην αποθήκη του Δήμου, διαπιστώθηκε έλλειμμα σημαντικού αριθμού εισιτηρίων, με τέλος θεάματος που αναλογεί στα ελλείποντα εισιτήρια, ύψους £42.547 (4.82.11).

(δ) Δήμος Αθηνών.

-Ταμειακό έλλειμμα. Κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του Δήμου για τα έτη 2000 και 2001 διαπιστώθηκε ταμειακό έλλειμμα ύψους £21.333,46, για το οποίο υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι υπεξαιρέθηκε από υπάλληλο του Δήμου (4.85.1).

(ε) Δήμος Αραδίππου.

-Βιοτεχνική περιοχή. Παρόλο ότι το κρατικό τεμάχιο γης που ζητήθηκε από το Δήμο για τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής δεν έχει μέχρι σήμερα εκμισθωθεί στο Δήμο, το Δημοτικό Συμβούλιο έχει παραχωρήσει οικοπέδα σε βιοτέχνες, χωρίς να έχει υπογράψει οποιαδήποτε συμφωνία και προτού ακόμα καθορίσει τον τρόπο κατανομής των οικοπέδων. Επίσης, στο χώρο της βιοτεχνικής περιοχής επιτράπηκε η ανέγερση υποστατικών, χωρίς την υποβολή σχεδίων για έγκριση και έκδοση άδειας οικοδομής (4.86.8).

(στ) Δήμος Αγίου Δομετίου.

-Ταμειακό έλλειμμα. Από δυο έρευνες οι οποίες διεξήχθησαν ξεχωριστά από την Υπηρεσία μου και από το Δήμο, διαπιστώθηκε ότι ποσά ύψους £1.526 και £15.499, αντίστοιχα, τα οποία εισπράχθηκαν από το Δήμο κατά την περίοδο 1990 – 2001, δεν κατατέθηκαν στο Δημοτικό Ταμείο (4.84.1).

2.2.2 Κοινοτικά Συμβούλια – Γενικές Παρατηρήσεις**(α) Πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως**

- (i) **Οικονομικές καταστάσεις.** Οι οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάζονται από αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζουν λάθη και παραλείψεις, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διεξαγωγή του ελέγχου (4.103.2(α)).
- (ii) **Προϋπολογισμοί.** Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί αρκετών Συμβουλίων δεν εγκρίνονται έγκαιρα, δηλαδή πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών. Επίσης, ορισμένα Συμβούλια εγκρίνουν ελλειμματικούς προϋπολογισμούς, σε αντίθεση με το σχετικό Νόμο (4.103.2(β)).

- (iii) **Ακίνητη περιουσία των Συμβουλίων.** Σε αρκετές περιπτώσεις η ακίνητη περιουσία των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν είναι εγγεγραμμένη στο όνομα τους (4.103.2(γ)).
- (iv) **Περιουσιακά στοιχεία.** Τα περιουσιακά στοιχεία, κινητά και ακίνητα, των πλείστων Κοινοτικών Συμβουλίων δεν καταχωρίζονται σε κατάλληλα μητρώα, με αναφορά στο έτος απόκτησης, την αξία, την περιγραφή και τον τίτλο ιδιοκτησίας (4.103.2(δ)).
- (v) **Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού Κοινοτικών Συμβουλίων.** Σε πολλά Κοινοτικά Συμβούλια δεν υπάρχουν Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού, με αποτέλεσμα να τοποθετούνται υπάλληλοι σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές ή να τους παραχωρούνται επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις αντικανονικά (4.103.2(ζ)).
- (vi) **Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών.** Σε ορισμένα Συμβούλια δεν ακολουθείται πάντα η ενδεδειγμένη διαδικασία προσφορών για την αγορά υπηρεσιών ή αγαθών (4.103.2(η)).
- (vii) **Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.** Το ποσοστό συνεισφοράς των Συμβουλίων στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων είναι χαμηλό, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η δημιουργία ικανοποιητικού αποθεματικού, για την αντιμετώπιση των μελλοντικών υποχρεώσεων του (4.103.2(θ)).

(β) Πρώην Χωρικές Αρχές

- (i) **Ετοιμασία ετήσιου προϋπολογισμού.** Αριθμός Συμβουλίων δεν έχουν ετοιμάσει προϋπολογισμούς για το έτος 2001 (4.103.3(α)).
- (ii) **Μετρητά και τραπεζικά διαθέσιμα.** Μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων παρουσιάζουν στο Βιβλίο Ταμείο στην ίδια στήλη, ως ένα ποσό, όλα τα ταμειακά διαθέσιμα, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό ανά πάσα στιγμή το υπόλοιπο της τράπεζας και των μετρητών (4.103.3(β)).
- (iii) **Λανθασμένες καταχωρίσεις στο Ταμείο.** Παρόλο που το λογιστικό σύστημα που ακολουθείται βασίζεται στις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές που αφορούν ένα ημερολογιακό έτος, εντούτοις σε αρκετές περιπτώσεις γίνονται καταχωρίσεις εσόδων και εξόδων που αφορούν το επόμενο έτος (4.103.3(γ)).
- (iv) **Καθυστέρηση στην ενημέρωση λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία λογαριασμών.** Αρκετά Συμβούλια καθυστερούν την ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία των τελικών λογαριασμών και, μέχρι τον Αύγουστο 2002, δεν είχαν ετοιμάσει τους λογαριασμούς για το έτος 2000 (4.103.3(δ)).
- (v) **Μη επιβολή της πρόσθετης επιβάρυνσης του 25%.** Κατά κανόνα δεν επιβάλλεται η πρόσθετη επιβάρυνση του 25% για καθυστερήσεις στην καταβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων (4.103.3(στ)).
- (vi) **Μη θεσμοθετημένες διαδικασίες προσφορών.** Σε αρκετές περιπτώσεις δεν ακολουθείται η διαδικασία προσφορών για εκτέλεση έργων ή αγορά υπηρεσιών, επειδή οι πρώην Χωρικές Αρχές δεν έχουν θεσμοθετημένες αρχές/ διαδικασίες προσφορών (4.103.3(θ)).

- (vii) **Διαπίστωση χρηματικών ελλειμμάτων.** Σε μικρό αριθμό Συμβουλίων διαπιστώθηκε ταμειακό έλλειμμα, για το οποίο κλήθηκε ο οικείος Κοινοτάρχης να δώσει εξηγήσεις και να προβεί στις δέουσες διευθετήσεις (4.103.3(ιβ)).
- (viii) **Διαφορές στα ταμειακά υπόλοιπα της 9.7.99.** Σε ορισμένα Συμβούλια εντοπίστηκαν διαφορές στα ταμειακά υπόλοιπα στις 9.7.1999 και ζήτησα από τον οικείο Έπαρχο την επανεξέταση τους και γνωστοποίηση στην Υπηρεσία μου των ορθών υπολοίπων (4.103.3(ιγ)).
- (ix) **Θέσπιση Κανονισμών.** Για την πιο αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Συμβουλίων και με βάση τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας, έχουν θεσπιστεί και δημοσιευτεί, από μικρό αριθμό Κοινοτικών Συμβουλίων, Κανονισμοί, οι οποίοι αναμένεται να υιοθετηθούν από όλα τα Συμβούλια (4.103.4).

2.3 ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

(α) Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

-Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα στο Εξωτερικό. Παρατηρήθηκε ανομοιομορφία στο χειρισμό των προγραμμάτων, ελλείψεις στα δικαιολογητικά ή και αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται από τους διοργανωτές και μη λήψη μέτρων στις περιπτώσεις όπου συμμετέχοντες δεν ολοκληρώνουν το πρόγραμμα (4.110.9).

(β) Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

- (i) **Πειθαρχική υπόθεση υπαλλήλου της Αρχής.** Σε συγκεκριμένη περίπτωση, μετά από καταγγελία από εταιρεία, διεξήχθη έρευνα αναφορικά με πιθανή εμπλοκή ή συμφέρον υπαλλήλου της Αρχής στην κατακύρωση συγκεκριμένου διαγωνισμού σε εταιρεία, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο όνομα της συζύγου του (4.111.9(α)).
- (ii) **Πειθαρχικές έρευνες για υπαλλήλους της Αρχής σε συγκεκριμένη Περιφέρεια – Παραβίαση σφραγίδων μετρητών/κλοπή ρεύματος.** Μετά από καταγγελία από μερίδα υπαλλήλων της Αρχής, εναντίον Ανώτερου Λειτουργού, ότι επεμβαίνει στους μετρητές του σπιτιού του και των διαμερισμάτων του, με αποτέλεσμα την κλοπή ηλεκτρικού ρεύματος, η Αρχή προέβη σε πειθαρχική έρευνα, η οποία αναστάληκε, μετά την έναρξη ποινικής έρευνας από την Αστυνομία. Η υπόθεση διαβιβάστηκε στο Γενικό Εισαγγελέα (4.111.9(β)).
- (iii) **Σύστημα ελέγχου των εσόδων της Αρχής.** Παρουσιάζονται αρκετές αδυναμίες αναφορικά με την καταγραφή και παρακολούθηση της κατανάλωσης του ηλεκτρικού ρεύματος, ορισμένες από τις οποίες επισήμανα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου. Αυτές αφορούν τη μη ικανοποιητική ή την παντελή έλλειψη παρακολούθησης των καταστάσεων που ετοιμάζονται από το μηχανογραφικό σύστημα αναφορικά με την τιμολόγηση, τη μη πραγματοποίηση επιτόπιων ελέγχων στους μετρητές ή τη διεξαγωγή τους κατά αραιά χρονικά διαστήματα, το μη εντοπισμό των υποκλοπών από τους λειτουργούς που διενεργούν επιτόπιους ελέγχους κ.τ.λ. (4.111.11).
- (iv) **Αδυναμίες του συστήματος SAP – Διαδικασία παραλαβής υλικών.** Διαπιστώθηκαν κενά και αδυναμίες στη διαδικασία παραλαβής υλικών μέσω του μηχανογραφημένου συστήματος (4.111.12).

(γ) Αρχή Κρατικών Εκθέσεων

-Άδειες οικοδομής. Δεν έχουν εξασφαλιστεί άδειες οικοδομής από την αρμόδια αρχή για αρκετά περίπτερα που ανεγέρθηκαν στο χώρο της Αρχής (4.112.10).

(δ) Αρχή Λιμένων Κύπρου

- (i) **Δάνεια.** Η Αρχή συνήψε δάνειο ύψους Stg £37 εκ. για την ενοποίηση των υφιστάμενων δανείων της. Ωστόσο το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων παρέμειναν ακρησιμοποίητα και επενδύθηκαν σε γραμμάτια Δημοσίου, το επιτόκιο των οποίων είναι χαμηλότερο από το επιτόκιο του εν λόγω δανείου και των άλλων δανείων της Αρχής (4.113.9).
- (ii) **Πρόβλεψη για συνταξιοδοτικά ωφελήματα.** Δεν έχει γίνει αναλογιστική μελέτη για πολλά χρόνια και δεν μπορεί να διαπιστωθεί κατά πόσο η πρόβλεψη για συνταξιοδοτικά ωφελήματα είναι ικανοποιητική (4.113.12).
- (iii) **Σταθμός εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι Λεμεσού.** Ο χώρος αυτός δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως. Η Αρχή με πληροφόρησε ότι τούτο οφείλεται στην αρνητική στάση μερίδας των λιμενικών εταίρων απέναντι στις προσπάθειες της για εκμετάλλευση του σταθμού πάνω σε ορθολογιστική βάση (4.113.14).

(ε) Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

- (i) **Οικονομική κατάσταση.** Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, οι χρεώσεις της Αρχής για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες που προσφέρει πρέπει να είναι καθορισμένες σε τέτοιο ύψος, ώστε τα έσοδα της Αρχής να καλύπτουν τις τρέχουσες ανάγκες και τη δημιουργία αποθέματος για αποσβέσεις, επεκτάσεις κ.τ.λ. Ως αποτέλεσμα των πλεονασμάτων που πραγματοποιούνται ετήσια, τα συσσωρευμένα αποθέματα αυξάνονται συνεχώς και η πιο πάνω πρόνοια του Νόμου δεν τυγχάνει εφαρμογής.

Η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, μετά από αυτεπάγγελτη έρευνα που διεξήγαγε εναντίον της Αρχής για πιθανή παράβαση του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου, επέβαλε στην Αρχή ποινή προστίμου £20 εκ., για καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης της στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (4.114.3).

- (ii) **Μετρητά και κυβερνητικά χρεώγραφα.** Στις 31.12.2001 υπήρχαν μετρητά £218 εκ., το μεγαλύτερο μέρος των οποίων ήταν καταθεμένα σε εμπορικές τράπεζες, ενώ, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμο του 1991, θα έπρεπε σταδιακά να επενδυθούν σε κυβερνητικά χρεώγραφα (4.114.4).
- (iii) **Επενδύσεις – Συμμετοχή της Αρχής στο δορυφορικό πρόγραμμα EAST.** Μετά τη διαγραφή της επένδυσης των £1,2 εκ. στο δορυφορικό πρόγραμμα EAST, για διεκδίκηση των δικαιωμάτων της Αρχής βάσει της συμφωνίας αποφασίστηκε όπως ληφθούν νομικά μέτρα, το κόστος των οποίων υπολογίζεται να ανέλθει σε £500.000 (4.114.6).
- (iv) **Θυγατρική Εταιρεία Digimed Communications Ltd - Αποζημιώσεις στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας για διακοπή συμβολαίου.** Μετά τη διακοπή του τετραετούς συμβολαίου του Διευθύνοντα Συμβούλου και, κατόπιν εξώδικου συμβιβασμού μεταξύ των δύο μερών, καταβλήθηκε αποζημίωση στο Σύμβουλο ύψους £99.500 (4.114.7(β)).

(v) **Δίκτυο Σύγχρονης Ψηφιακής Ιεραρχίας.** Η Αρχή κατακύρωσε το 1996 σε εταιρεία την προσφορά για την προμήθεια εξοπλισμού σύγχρονης ψηφιακής ιεραρχίας, έναντι του ποσού των £3.500.000. Μέχρι το Μάιο του 2002 οι δαπάνες για το πιο πάνω συμβόλαιο ανήλθαν στο συνολικό ποσό των £8.095.616, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση κατά 131%, σε σύγκριση με το αρχικό ποσό του συμβολαίου. Η Αρχή ενέκρινε την αύξηση της συνολικής δαπάνης σε £9 εκ. (4.114.9(γ)).

(vi) **Αναβάθμιση αντισεισμικής προστασίας των Κεντρικών Γραφείων της Α.Τ.Η.Κ.** Η Αρχή μελετά τη σεισμική αναβάθμιση, με συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης 0,25. Το κόστος της αντισεισμικής προστασίας θα είναι £0,9 εκ. και το συνολικό κόστος, σε συνδυασμό με τις αλλαγές, προσθήκες και ανακαινίσεις, αναμένεται να είναι της τάξης των £8,5 εκ.

Λόγω του πολύ ψηλού υπολογιζόμενου κόστους, εισηγήθηκα όπως επανεξεταστεί η αναγκαιότητα της αναβάθμισης ή και άλλες υπαλλακτικές λύσεις (4.114.10).

(vii) **Διαφημίσεις και προβολή υπηρεσιών και προϊόντων της Αρχής.** Οι δαπάνες για σκοπούς διαφημίσεων και προβολής των υπηρεσιών της Αρχής αυξήθηκαν σημαντικά το 2001 και ανήλθαν σε £3,13 εκ., σε σύγκριση με £0,77 εκ. το 2000 (4.114.13).

(στ) Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού

(i) **Εσωτερικός έλεγχος.** Ο Οργανισμός δεν έχει υιοθετήσει το κατάλληλο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με αποτέλεσμα να εξακολουθεί να παρουσιάζονται σοβαρές ελλείψεις και αδυναμίες (4.120.5).

(ii) **Υπερβάσεις Προϋπολογισμού.** Παρουσιάστηκαν και πάλι υπερβάσεις, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση συμπληρωματικού προϋπολογισμού (4.120.3(β)).

(iii) **Προσφορές.** Διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη διαδικασία ζήτησης προσφορών, καθώς και στην παρακολούθηση της εκτέλεσής τους (4.120.6).

(iv) **Προϋπολογισμός Αναπτύξεως.** Εξακολουθεί να μη δίνεται στον Προϋπολογισμό ή στο επεξηγηματικό υπόμνημα ανάλυση των έργων που προγραμματίζονται για εκτέλεση (4.120.8).

(ζ) Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού

(i) **Απόφαση Δικαστηρίου αναφορικά με την επιλογή διαφημιστικού οίκου για τα έτη 2000-2001.** Το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφασή του ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 2001, ακύρωσε την απόφαση του Οργανισμού για κατακύρωση της προσφοράς σε συγκεκριμένο διαφημιστικό οίκο, λόγω μη τήρησης των διαδικασιών που διέπουν την υποβολή και αξιολόγηση των προσφορών, επισημάνσεις οι οποίες έγιναν και από την Υπηρεσία μου.

Μετά την πιο πάνω απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καταχωρίστηκαν δύο προσφυγές εναντίον του Οργανισμού από τους επιτυχόντες αιτητές, με τις οποίες απαιτείται η καταβολή αποζημιώσεων πέραν των £1.350.000 (4.122.6(β)).

(ii) **Προσφορές για την κατασκευή, τοποθέτηση και διακόσμηση περιπτέρων του Οργανισμού σε Διεθνείς Τουριστικές Εκθέσεις.** Λόγω της παρατεταμένης διαδικασίας επεξεργασίας των όρων και προκήρυξης των προσφορών, με συνεπακόλουθο η κατακύρωση να γίνει στις 6.12.2001, δηλαδή μερικές μόνο εβδομάδες πριν από την έναρξη

των εκθέσεων του 2002, δεν κατέστη δυνατόν να συμπεριληφθούν στην προσφορά οι εκθέσεις που έγιναν προς το τέλος του 2001 (4.122.9).

- (iii) **Άδειες λειτουργίας ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.** Λειτουργούν παράνομα ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, για τις οποίες ο Οργανισμός αδυνατεί να εκδώσει άδεια λειτουργίας, λόγω του ότι αυτές είχαν προβεί σε παράνομες επεκτάσεις/τροποποιήσεις (4.122.10).

(η) Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας

-**Πληρωμή πλεονασματικού αγελαδινού γάλακτος στους παραγωγούς για το 1998.** Οι παραγωγοί πληρώθηκαν τον Αύγουστο 2001, σε τιμή ξεκαθαρίσματος, 11 σεντ ανά λίτρο πλεονασματικού γάλακτος, αντί 2,56 σεντ που ήταν η τιμή βάσει της οποίας έγινε η σχετική πρόνοια στους λογαριασμούς το 1998, ύψους £62.656, με αποτέλεσμα ο Οργανισμός να επιβαρυνθεί με επιπρόσθετο ποσό ύψους περίπου £206.500 (4.124.8).

(θ) Πανεπιστήμιο Κύπρου

- (i) **Ερευνητικά προγράμματα.** Κανόνες που διέπουν τον προγραμματισμό, εκτέλεση και παρακολούθηση των ερευνητικών προγραμμάτων εξακολουθεί να μην εφαρμόζονται (4.126.7).

(ii) Μισθοδοσία προσωπικού.

-Εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες στον τρόπο λειτουργίας του συστήματος μισθοδοσίας του προσωπικού (4.126.6).

(iii) Όροι υπηρεσίας Ακαδημαϊκού Προσωπικού.

-Εξακολουθεί η μη ρύθμιση, με Κανόνες, ορισμένων όρων υπηρεσίας Ακαδημαϊκού Προσωπικού (4.126.11).

(ι) Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

- (i) **Οικονομική κατάσταση.** Η οικονομική κατάσταση του Ιδρύματος εξακολούθησε να είναι προβληματική και κατά το 2001, με αποτέλεσμα η λειτουργία του να βασιστεί, σε μεγάλο βαθμό, στη συνέχιση της παροχής οικονομικής υποστήριξης από το Κράτος, στη συνέχιση της παροχής πιστωτικών διευκολύνσεων από τα Ταμεία Συντάξεων του προσωπικού του Ιδρύματος, καθώς και στη μη αποπληρωμή του οφειλόμενου ποσού για Περιθωριακά Ωφελήματα του προσωπικού. Η οφειλή του Ιδρύματος προς τα Ταμεία Συντάξεων στις 31.12.2001 ανήλθε σε £9 εκ. (£9,7 εκ. το 2000) και για τα Περιθωριακά Ωφελήματα σε £2,5 εκ. (£2,3 εκ. το 2000) (4.127.2).

- (ii) **Προσφορές.** Διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και κατακύρωσης των προσφορών (4.127.10).

(ια) Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας

- (i) **Έλεγχος προσφορών.** Μετά από έκθεση της Υπηρεσίας μου τον Απρίλιο 2002, η Αστυνομία διερευνά το κατά πόσο ο τελών σε διαθεσιμότητα Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου έχει ιδιάζουσα σχέση με συγκεκριμένο προσφοροδότη, στον οποίο κατακυρώνονταν κατά τα τελευταία χρόνια οι περισσότερες προσφορές για την προμήθεια καλυμμάτων φρεατίων και σκαλοπατιών (4.129.5).

(ii) **Προσφορές για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για το Αποχτετευτικό Σύστημα Μείζονος Λευκωσίας.** Τον Αύγουστο του 2001 παρατήρησα ότι η διαδικασία κατακύρωσης της προσφοράς στο συγκεκριμένο προσφοροδότη ήταν τρωτή, με αποτέλεσμα να παρέχεται στους αποτυχόντες προσφοροδότες μεγάλη πιθανότητα επιτυχίας στην προσφυγή που υπέβαλαν για το θέμα αυτό στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Όπως πληροφορήθηκα, το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέκτηκε, το Μάρτιο του 2002, τις προσφυγές τριών εταιρειών εναντίον της πιο πάνω απόφασης του Συμβουλίου, με αποτέλεσμα να παρέχεται το δικαίωμα στις εν λόγω εταιρείες για διεκδίκηση αποζημιώσεων (4.129.6).

(iii) **Συμβόλαιο για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για το Αποχτετευτικό Σύστημα Μείζονος Λευκωσίας.** Διαπιστώθηκε σοβαρή καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου, καθώς και αδυναμίες στην όλη σχεδιαστική μελέτη. Επιπρόσθετα διαφάνηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις το Συμβούλιο προέβη σε υπερπληρωμές προς τους Συμβούλους, συνολικού ύψους περίπου £150.000 (4.129.7).

(iv) **Αγορά κτιρίων για τη στέγαση των Υπηρεσιών του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λευκωσίας.** Το προηγούμενο Συμβούλιο αποφάσισε κατά την τελευταία συνεδρία ημερ. 20.12.2001, πριν από τη λήξη της θητείας του στις 31.12.2001, να αγοράσει συγκεκριμένα ακίνητα που βρίσκονται στην εντός των τειχών Λευκωσία για στέγαση των Υπηρεσιών του. Εξέφρασα την άποψη ότι θα ήταν προς το συμφέρον του Συμβουλίου αν, προτού λάβει την απόφαση αγοράς, είχε ενώπιον του ολοκληρωμένη εικόνα του ολικού κόστους (συμπεριλαμβανομένου και του κόστους των επιδιορθώσεων που αναμένεται να ξεπεράσει το £1,7 εκ.), ώστε να διαφανεί κατά πόσο θα ήταν προς το συμφέρον του Συμβουλίου η μεταστέγαση του στα συγκεκριμένα ακίνητα (4.129.3).

(ιβ) Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων

(i) **Εξουσίες και αρμοδιότητες του Συμβουλίου.** Το Συμβούλιο έχει χάσει, σε μεγάλο βαθμό, τον έλεγχο της αγοράς ελαιοκομικών προϊόντων, λόγω του ότι ανέκαθεν δεν ασκούσε επαρκώς τις εξουσίες και αρμοδιότητες που του παρέχει ο Νόμος, όπως λήψη μέτρων εναντίον παραβατών ή για αύξηση των πωλήσεων του.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, εγκρίθηκε εξαγωγή πλεονασμάτων ελαιολάδου σε χαμηλές τιμές, με επιδότηση των ζημιών από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (πέραν του £1,8 εκ.) (4.137.6).

(ii) **Σύστημα εσωτερικού ελέγχου.** Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει την παραλαβή, φύλαξη, επεξεργασία και διάθεση ελαιολάδου συνεχίζει να παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες (4.137.7).

(iii) **Διανομή ελαιολάδου.** Το Μάιο 2002 το Συμβούλιο αποφάσισε να κατακυρώσει την προσφορά στον ακριβότερο από τους τρεις προσφοροδότες, αιτιολογώντας την απόφαση του με βάση κριτήρια που δεν περιλαμβάνονταν στους όρους της προσφοράς. Το ποσοστό προμήθειας του συμβολαίου που τελικά υπογράφηκε είναι κατά περίπου 56% και 82% ψηλότερο από αυτό που είχαν προσφέρει ο δεύτερος και τρίτος προσφοροδότης (4.137.8).

- (iv) **Διάθεση πλεονασμάτων ελαιολάδου εσοδείας 2000-2001.** Για πλείστες από τις εξαγωγές δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία ότι το ελαιολάδο πράγματι εξήχθη και δεν υπάρχει γραπτή συμφωνία για την πώληση.
- Για την πώληση 496192 κιλών ελαιολάδου «έξτρα» σε συγκεκριμένη εταιρεία, με σκοπό την εξαγωγή στην Ιταλία, καταβλήθηκε προμήθεια, ως να ήταν μεσάζων, επιστράφηκε αντικανονικά ποσό περίπου £10.000 λόγω αυξημένης οξύτητας και τιμολογήθηκε κατά 5322 κιλά λιγότερα (4.137.10).
- (v) **Διάθεση υποβαθμισμένου ελαιολάδου εσοδείας 2000-2001.** Παρόλο ότι τα αποθέματα ελαιολάδου εσοδείας 2000-2001 ήταν 248617 κιλά, από τα οποία μόνο 67237 κιλά ήταν υποβαθμισμένα τη συγκεκριμένη περίοδο, εντούτοις το Συμβούλιο ζήτησε και του ενέκριναν αύξηση της ποσότητας που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο, για επιδότηση της εξαγωγής υποβαθμισμένου ελαιολάδου εσοδείας 2000-2001, από 300 σε 400 τόνους (4.137.11).
- (vi) **Παραχώρηση στο ΣΕΚΕΠ ποσού £80.000 για σκοπούς διαφήμισης και προβολής του κυπριακού ελαιολάδου.** Στα τιμολόγια που υποβλήθηκαν από το Συμβούλιο στο Υπουργείο Οικονομικών για επιδότηση της διαφήμισης περιλαμβανόταν και ένα τιμολόγιο αξίας £40.000, για το οποίο εγείρονται σοβαρά ερωτηματικά ως προς την εγκυρότητα και γνησιότητα του (4.137.12).
- (vii) **Προσφορές.** Οι ενδεδειγμένες διαδικασίες που αφορούν θέματα προσφορών δεν φαίνεται να ακολουθούνται (4.137.13).
- (viii) **Διαφημίσεις.** Ποσό ύψους £21.387 πληρώθηκε για σκοπούς διαφήμισης, χωρίς τη ζήτηση προσφορών και χωρίς την έγκριση του Συμβουλίου (4.137.14).
- (iv) Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών**
- (i) **Καλλιέργεια πολλών ποικιλιών πατατών.** Κατά το 2001 καλλιεργήθηκαν συνολικά 24 ποικιλίες πατατών. Τα αποτελέσματα για διάφορες ποικιλίες είναι ελλειμματικά, αφού τα καθαρά έσοδα εμπορίας δεν είναι ικανοποιητικά, για σκοπούς πληρωμής των παραγωγών. Εισηγήθηκα όπως το Συμβούλιο αξιολογήσει τα αποτελέσματα εμπορίας και μελετήσει κατά πόσο ενδείκνυται να περιοριστεί στις πιο αποδοτικές ποικιλίες (4.139.4).
- (ii) **Ζημιές από την ασθένεια της δακτυλιωτής σήψης.** Το Συμβούλιο υπέστη ζημιές ύψους £219.289, λόγω της πιο πάνω ασθένειας. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη μερική αποζημίωση του Συμβουλίου, καθώς και την αποζημίωση των επηρεασθέντων πατατοπαραγωγών με ποσό £453.467. Οι ζημιές που θα προκύψουν από τη μη φύτευση των επηρεασθέντων χωραφιών για τα επόμενα 3 χρόνια υπολογίζονται σε £2,5 εκ. (4.139.6).
- (iii) **Εισαγωγή πατατόσπορου από το Συμβούλιο.** Εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο ανάληψης της εισαγωγής πατατόσπορου από το Συμβούλιο, αντί από τρίτους, όπως γίνεται μέχρι σήμερα (4.139.9).
- (iv) **Προσφορές.** Σε διάφορες περιπτώσεις οι διαδικασίες προσφορών που ακολουθούνται δεν συνάδουν με τους Κανονισμούς Προσφορών του Συμβουλίου και τις αρχές της χρηστής διοίκησης (4.139.12).

(ιδ) Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου

-Πρόβλημα ρευστότητας. Το Συμβούλιο αντιμετωπίζει πολύ σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του και να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής οικονομικής υποστήριξης από την Κυβέρνηση (4.140.1(α)).

(ιε) Συμβούλια Υδατοπρομήθειας - Γενικά

- (i) Αντικανονική πώληση νερού.** Συνεχίστηκε και κατά το 2001 η αντικανονική πώληση νερού σε περιοχές εκτός των ορίων προμήθειας νερού των Συμβουλίων, σε τιμές ψηλότερες εκείνων με τις οποίες χρεώνονται οι καταναλωτές τους (4.141.4).
- (ii) Πρόωρη αφυπηρέτηση με την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων.** Σε μέλη του προσωπικού των Συμβουλίων, τα οποία υποβάλλουν αίτηση για πρόωρη αφυπηρέτηση, παραχωρούνται δύο πρόσθετες προσαυξήσεις, πέρα από την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας τους, χωρίς νομοθετική κάλυψη (4.141.5).
- (iii) Οργανικές θέσεις.** Για τη δημιουργία νέων θέσεων και σχεδίων υπηρεσίας δεν εξασφαλίζεται πάντοτε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, με τη δικαιολογία ότι τα θέματα αυτά περιλαμβάνονται στις συλλογικές συμβάσεις που εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο (4.141.9).

(ιστ) Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού

- (i) Ρευστότητα/βιωσιμότητα.** Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας. Οι τρέχουσες υποχρεώσεις του στις 31.12.2001 ανέρχονταν σε £13 εκ. (£10 εκ. το 2000) (4.143.1(δ)).
- (ii) Αναβάθμιση κλίμακας και μετονομασία τίτλου.** Το Υπουργείο Εσωτερικών αρνήθηκε την προώθηση στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της τοποθέτησης του Προϊστάμενου Πληροφορικής στο αρχικό σημείο της κλίμακας A12+2 και υπέδειξε την ανάγκη εφαρμογής των Κανονισμών αναπροσαρμογής που ισχύουν στη Δημόσια Υπηρεσία (4.143.3(β)).
- (iii) Μηχανογράφηση υπηρεσιών – Συμβόλαιο 3/94.** Η ολοκλήρωση του πιο πάνω συμβολαίου, για το οποίο δαπανήθηκαν μέχρι 31.12.2001 £177.391, καθυστερεί για αρκετά χρόνια και παρατηρούνται κάποια προβλήματα στην εφαρμογή και λειτουργία των επιμέρους προγραμμάτων (4.143.9).

(ιζ) Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία

- (i) Μνημόνιο Επιστημονικής Συνεργασίας μεταξύ Ιδρύματος και Υπουργείου Υγείας.** Δεν καθορίζεται σ' αυτό ο τρόπος υπολογισμού του κόστους των υπηρεσιών που προσφέρει το Ίδρυμα σε δικαιούχους δωρεάν περίθαλψης ασθενείς, για τις οποίες καταβάλλεται προς αυτό ετήσια κρατική χορηγία (4.154.5).
- (ii) Προσωπικό.** Δεν έχουν μέχρι σήμερα υπογραφεί συμβόλαια εργοδότησης για το περίπου 40% του προσωπικού (4.154.2).
- (iii) Ατέλειες κτιρίου.** Καταβλήθηκε στον εργολάβο το ποσό των £250.000 για τελική διευθέτηση, προτού αυτός επιδιορθώσει τις ατέλειες που παρουσιάστηκαν. Το θέμα εξετάζεται από το Συμβούλιο (4.154.4).

(ιη) Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

- (i) **Ανέγερση νέου κτιρίου.** Για το εν λόγω κτίριο, το οποίο θα ανεγειρόταν αρχικά στο χώρο του ΓΣΠ, προκηρύχθηκε στις 16.2.2002 αρχιτεκτονικός διαγωνισμός, ο οποίος, παρά την απόφαση για αλλαγή του χώρου ανέγερσης του κτιρίου, δεν αναστάληκε, με αποτέλεσμα να απονεμηθούν βραβεία μελετών ύψους πέραν των £160.000 (4.155.5).
- (ii) **Κτιριολογικό πρόγραμμα.** Στο κτιριολογικό πρόγραμμα ανέγερσης του νέου κτιρίου του Χρηματιστηρίου η πρόβλεψη χώρου για το προσωπικό ήταν υπερβολική, ενώ το εμβαδόν που καθορίστηκε για ορισμένες θέσεις ανώτερων λειτουργιών ήταν μεγαλύτερο, μέχρι και 40%, από τα πρότυπα του κρατικού τομέα για αντίστοιχες θέσεις (4.155.6).

(ιθ) Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου.

-**Έγκριση Προϋπολογισμού.** Οι προϋπολογισμοί του Κέντρου για τα έτη 1999, 2000 και 2001 δεν έχουν μέχρι σήμερα εγκριθεί (4.161.1).

(κ) Ταμείο Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού.

-**Επενδυτική πολιτική.** Λόγω της πτώσης των τιμών των μετοχών στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, σύμφωνα με επανεκτίμηση των επενδύσεων στις 29.12.2000 και σε σχέση με την αξία που παρουσίαζαν στους λογαριασμούς του προηγούμενου έτους, το Ταμείο έχει υποστεί ζημιά ύψους £6.567.716 (4.165.2).

ΜΕΡΟΣ 3 - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Μέρος Α

3.1 ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

3.1.1 Επιλογή του θέματος. Το 1987 ετοιμάστηκε το Γενικό Σχέδιο Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας, το οποίο, με βάση τον αρχικό προγραμματισμό, θα έπρεπε να συμπληρωθεί εντός 10 ετών. Επειδή παρατηρήθηκαν και εξακολουθούν να παρατηρούνται μεγάλη καθυστέρηση και προβλήματα στην εφαρμογή του Σχεδίου, τα οποία έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην παραγωγικότητα και αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Υπηρεσίας, επιφέροντας παράλληλα σημαντική αύξηση στη δαπάνη υλοποίησης του Σχεδίου, η Ελεγκτική Υπηρεσία έκρινε σκόπιμη τη διεξαγωγή του ελέγχου αυτού, ο οποίος πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2002. Η προκαταρκτική έκθεση υποβλήθηκε τον Ιούλιο 2002 στα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου για το πιο πάνω Σχέδιο, από τα οποία ζήτησα τα σχόλια και απόψεις τους πριν από την οριστικοποίηση της. Επειδή δεν έχω λάβει ακόμα τα σχόλια/απόψεις των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, παραθέτω πιο κάτω τα ευρήματα και εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου, όπως προκύπτουν από την προκαταρκτική έκθεσή μου.

3.1.2 Περίληψη ευρημάτων ελέγχου. Η διεθνής εμπειρία αναφορικά με την ανάπτυξη σχεδίων μηχανογράφησης, όπως προκύπτει από σχετικές εκθέσεις, χαρακτηρίζεται ως επίτονη και με πολλά προβλήματα, λόγω του σχετικά άγνωστου περιβάλλοντος, της ραγδαίας ανάπτυξης της τεχνολογίας και της πολύ εξειδικευμένης γνώσης που απαιτεί ο τομέας της μηχανογράφησης. Από τα ευρήματα του ελέγχου που διεξήγαγε η Ελεγκτική Υπηρεσία, προέκυψε ότι και η Κύπρος δεν αποτελεί εξαίρεση από τη διεθνή εμπειρία, αφού έχουν διαπιστωθεί ανάλογα προβλήματα και αδυναμίες, τα σημαντικότερα από τα οποία παραθέτονται σε συντομία πιο κάτω.

- Υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην έναρξη και υλοποίηση των προγραμματισμένων στρατηγικών έργων του Σχεδίου και αύξηση της δαπάνης, με ανάλογο αντίκτυπο στην οικονομική και αποδοτική λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας, καθώς και στο επίπεδο των παρεχόμενων προς το κοινό υπηρεσιών. Διαπιστώθηκαν επίσης αδυναμίες στην υποστήριξη του Σχεδίου από τις υπό μηχανογράφηση υπηρεσίες, στην εκπαίδευση των χρηστών, την έγκαιρη και αποδοτική λειτουργία και υποστήριξη των συστημάτων, καθώς και ανυπαρξία αξιολόγησης της λειτουργίας των έργων.
- Οι σοβαρότερες καθυστερήσεις και άλλα προβλήματα στη διαχείριση του Σχεδίου αποδίδονται στο ότι δεν οργανώθηκε, ούτε και λειτούργησε η Μονάδα Διεύθυνσης του Προγράμματος, με βάση τις εισηγήσεις του εμπειρογνώμονα που προσλήφθηκε το 1994 για την οργάνωση του Προγράμματος. Ο εμπειρογνώμονας είχε εισηγηθεί τη σύσταση και λειτουργία Διευθυντικής Μονάδας ανεξάρτητης από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής και τη στελέχωση της με εξειδικευμένο προσωπικό, ενώ τελικά, λόγω των αντιδράσεων του Τμήματος, αποφασίστηκε η ένταξη της Μονάδας στο Τμήμα, όπου και λειτουργεί υποτυπωδώς. Πέρα από αυτό, το Τμήμα δεν προώθησε την ικανοποιητική οργάνωση και διεύθυνση της Μονάδας από εξειδικευμένο προσωπικό και την εφαρμογή προγράμματος επιμόρφωσης του προσωπικού, με βάση τις εισηγήσεις του εμπειρογνώμονα.

- Η παρακολούθηση του Σχεδίου από το Εκτελεστικό Συμβούλιο Μηχανογράφησης και η προώθηση της υλοποίησης των στρατηγικών στόχων που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο δεν ήταν τα αναμενόμενα. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο δεν διερευνούσε τις αποκλίσεις από τους στόχους και δεν προέβαινε σε διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους και ειδικά με τους συμβούλους επί των μέτρων τα οποία εισηγούνταν να ληφθούν για αντιμετώπιση των αδυναμιών στη διαχείριση του Σχεδίου και για επίτευξη των στόχων του Σχεδίου.

3.1.3 Περίληψη εισηγήσεων. Απαιτείται πιο ουσιαστική κρατική υποστήριξη του Σχεδίου, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, με σκοπό την εκτέλεση των αποφάσεων για την υλοποίηση του Σχεδίου, ιδιαίτερα αναφορικά με την ορθή διεύθυνση και διαχείριση του Σχεδίου, στα πλαίσια των εισηγήσεων του εμπειρογνώμονα. Με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση του Σχεδίου, θα πρέπει να εφαρμοστεί διαρκές πρόγραμμα εκπαίδευσης του προσωπικού ανάπτυξης των έργων και των χρηστών και να αξιολογηθεί η απόδοση και τα προβλήματα των συμπληρωμένων έργων, με σκοπό τη λήψη προληπτικών/ διορθωτικών μέτρων για τα υπό εκτέλεση και για μελλοντικά έργα.

Απαιτείται επίσης πιο αποτελεσματική παρακολούθηση και έλεγχος του Σχεδίου από το Εκτελεστικό Συμβούλιο, η διερεύνηση των αποκλίσεων από τους στόχους, η προώθηση των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους.

3.2 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ.

3.2.1 Επιλογή του θέματος. Η διεξαγωγή εξειδικευμένου διαχειριστικού ελέγχου για την ορθότητα των μελετών οδικών έργων που ετοιμάζονται/επιδοτούνται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων (Τ.Δ.Ε.) αποφασίστηκε λόγω των συχνών και σημαντικών αλλαγών στις σχεδιαστικές μελέτες που επιφέρονται κατά την εκτέλεση των έργων και των συνεπακόλουθων χρονικών και οικονομικών επιπτώσεων στα συμβόλαια εκτέλεσης των έργων, καθώς επίσης και λόγω του ότι οι μέθοδοι και τα υλικά κατασκευής οδικών έργων έχουν παραμείνει τα ίδια για πολλά χρόνια, χωρίς σημαντική αναθεώρηση ή βελτίωση.

3.2.2 Στόχοι του ελέγχου. Οι κυριότεροι στόχοι του ελέγχου ήταν:

(α) Να εξεταστούν τα οδικά έργα που εκτελέστηκαν κατά την περίοδο 1995-2000, με σκοπό να εντοπιστούν οι λόγοι που προκάλεσαν τις αλλαγές και τις συνεπακόλουθες καθυστερήσεις στη συμπλήρωση των έργων, καθώς και τις ανάλογες οικονομικές επιβαρύνσεις.

(β) Να διερευνηθεί κατά πόσο οι υφιστάμενες διαδικασίες ετοιμασίας, συντονισμού και ελέγχου των μελετών από το Τ.Δ.Ε. είναι ικανοποιητικές, και

(γ) να υποβληθούν εισηγήσεις για βελτιωμένες και οικονομικότερες μελέτες, με ελαχιστοποίηση των αλλαγών και διαφοροποιήσεων.

3.2.3 Περίληψη ευρημάτων. Τα σημαντικότερα ευρήματα που προέκυψαν είναι τα ακόλουθα:

(α) Δεν εκτελείται ανεξάρτητος και αποτελεσματικός έλεγχος των μελετών.

(β) Δεν εκτελείται πάντοτε πλήρης ερμηνευτική αξιολόγηση της εδαφολογικής ή/και γεωλογικής έρευνας κατά τη μελέτη ενός έργου, ούτε και καταγράφονται τα συμπεράσματα και οι διαπιστώσεις της αξιολόγησης.

(γ) Ο συντονισμός μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων (μελετητών, Υπηρεσιών, Τοπικών Αρχών) είναι ανεπαρκής.

(δ) Δεν προωθήθηκε η αποτελεσματική εφαρμογή σχεδίου επαγγελματικής ασφάλισης των ιδιωτών μελετητών, ώστε να αποζημιώνεται το Δημόσιο λόγω αδυναμιών/λαθών στις μελέτες.

(ε) Δεν καθορίζεται συγκεκριμένος και λογικός χρόνος συμπλήρωσης των μελετών, ούτε μηχανισμός αντιμετώπισης καθυστερήσεων στη διεξαγωγή τους.

(στ) Δεν υπάρχει μηχανισμός στο Τμήμα για έρευνα και μελέτη της συμπεριφοράς/ απόδοσης υλικών και μεθόδων υιοθέτησης νέας τεχνολογίας, ώστε να εξασφαλίζονται οικονομικότερες και ποιοτικά καλύτερες κατασκευές.

3.2.4 Περίληψη εισηγήσεων. Επιβάλλεται όπως διεξάγεται αποτελεσματικός έλεγχος από ανεξάρτητο μελετητή, σε όλες τις μελέτες οδικών έργων. Ενδείκνυται επίσης όπως υιοθετηθεί σύστημα αποτελεσματικής αξιολόγησης της απόδοσης των μελετητών και προωθηθεί η ικανοποιητική στελέχωση του Κλάδου Μελετών του Τμήματος, με κατάλληλη επιμόρφωση και συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού, καθώς και η δημιουργία πλαισίου για την έρευνα υλικών και μεθόδων και την υιοθέτηση νέας τεχνολογίας.

3.3 ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ ΑΠΟ ΠΛΟΙΑ

3.3.1 Διεξαγωγή του ελέγχου. Μέσα στο 2001 διεξήχθη από την Υπηρεσία μου Διαχειριστικός/Περιβαλλοντικός Έλεγχος σχετικά με τη ρύπανση των θαλασσών από πλοία. Ο έλεγχος έγινε ταυτόχρονα από οκτώ Ανώτατα Κρατικά Ιδρύματα Ελέγχου ευρωπαϊκών χωρών, μέσα στα πλαίσια του προγράμματος εργασιών του EUROSAI Environmental Group (European Organization of Supreme Audit Institutions).

Η Κύπρος είναι ένα από τα σημαντικότερα ναυτιλιακά κέντρα διεθνώς και έχει υπογράψει όλες τις Διεθνείς Συμβάσεις που έχουν σχέση με την ασφάλεια των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Η Κυπριακή Νομοθεσία περιλαμβάνει σχετικές πρόνοιες για την εφαρμογή των Συμβάσεων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτές. Επίσης η Νομοθεσία έχει κατά το πλείστον εναρμονιστεί με τις σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά τον έλεγχο εξετάστηκε κατά πόσο οι Διεθνείς Συμβάσεις, η Νομοθεσία και Κανονισμοί της Δημοκρατίας εφαρμόζονται σωστά και λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα από την Αρμόδια Αρχή για την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης από πλοία υπό κυπριακή σημαία, την άμεση και αποτελεσματική καταπολέμηση τυχόν θαλάσσιας ρύπανσης στα κυπριακά χωρικά ύδατα και την επιβολή αυστηρών ποινών στους υπαίτιους για τέτοια ρύπανση. Εξετάστηκε επίσης κατά πόσο οι σχετικές διαδικασίες που εφαρμόζονται από τα αρμόδια Τμήματα (Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας και Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών) είναι ικανοποιητικές, σε σύγκριση με τις διαδικασίες και την πρακτική που ακολουθείται από τις ανεπτυγμένες χώρες (Ευρωπαϊκή Ένωση, Βόρεια Αμερική, Ιαπωνία).

3.3.2 Σημαντικότερες παρατηρήσεις.

(α) **Επιθεωρήσεις πλοίων.** Οι επιθεωρήσεις πλοίων είναι ένα σημαντικό μέτρο για την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης. Κατά την επιθεώρηση ελέγχεται γενικά η κατάσταση ενός πλοίου και ειδικότερα επιβεβαιώνεται ότι τηρούνται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες και τα διάφορα

έντυπα που προδιαγράφονται στη Διεθνή Σύμβαση MARPOL 73/78 (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973 και Protocol of 1978 Relating to the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973). Το σημαντικότερο στοιχείο αναφορικά με την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης είναι η διαβεβαίωση ότι δεν απορρίπτονται στη θάλασσα τα κατάλοιπα των μηχανέλαιων, αλλά συσσωρεύονται σε κατάλληλες δεξαμενές και καταγράφονται και στη συνέχεια παραδίνονται στο επόμενο λιμάνι, το οποίο πρέπει να διαθέτει την κατάλληλη υποδομή (Ευκολίες Υποδοχής) για παραλαβή των μηχανέλαιων.

Οι επιθεωρητές του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας μπορούν να επιθεωρούν πλοία του Κυπριακού Νηολογίου, είτε στην Κύπρο είτε στο εξωτερικό (έλεγχος Κράτους σημαίας), και πλοία ξένων χωρών που επισκέπτονται κυπριακά λιμάνια (έλεγχος Κράτους λιμένα). Επίσης, τα κυπριακά πλοία υπόκεινται σε έλεγχο Κράτους λιμένα, όταν επισκέπτονται ξένα λιμάνια.

Από τον έλεγχο διαφάνηκε ότι έχει γίνει πρόοδος στον τομέα αυτό από το Τμήμα τα τελευταία χρόνια και έχει αυξηθεί ο αριθμός των επιθεωρήσεων από 166 το 1998 σε 593 το 2001. Οι επιθεωρήσεις γίνονται βάσει του «Οδηγού Επιθεωρήσεων Κράτους Λιμένα» που εκδόθηκε από τον Οργανισμό ΙΜΟ και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, έλεγχο:

- των πιστοποιητικών του πλοίου
- των πυροσβεστικών μέσων στο πλοίο
- της γενικής κατάστασης του πλοίου
- της τεχνικής κατάρτισης του πληρώματος
- των διαδικασιών που προβλέπονται από τις διεθνείς συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένης και της MARPOL 73/78.

Οι επιθεωρήσεις Κράτους σημαίας γίνονται με τον ίδιο τρόπο, αλλά πιο λεπτομερειακά. Για κάθε επιθεώρηση ετοιμάζεται σχετική έκθεση. Στις περιπτώσεις όπου παρουσιάζονται ελλείψεις ή παρατυπίες, επιβάλλονται τα πρόστιμα που προβλέπονται στο Νόμο και τις σχετικές οδηγίες του Υπουργού. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι περισσότερες επιθεωρήσεις γίνονται από ξένους ανεξάρτητους επιθεωρητές σε ξένα λιμάνια, οι οποίοι προσλήφθηκαν από το Τμήμα με συμβόλαιο για το σκοπό αυτό. Η αύξηση των επιθεωρήσεων φαίνεται να έχει θετικά αποτελέσματα και αυτό συνάγεται από τη μείωση των κρατήσεων κυπριακών πλοίων στα διάφορα λιμάνια του εξωτερικού. Από τα στοιχεία που υπάρχουν για τις κρατήσεις πλοίων στα λιμάνια των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ιαπωνίας φαίνεται ότι τα κυπριακά πλοία παρουσιάζουν συνεχή βελτίωση τα τελευταία 3-4 χρόνια, με προοπτική, σε σύντομο χρονικό διάστημα, το ποσοστό των κρατήσεων να περιοριστεί κάτω από το μέσο όρο των κρατήσεων και η κυπριακή σημαία να αφαιρεθεί από τη «μαύρη λίστα» των χωρών αυτών. Οι επιθεωρήσεις πλοίων θα αυξηθούν ακόμη περισσότερο τα επόμενα χρόνια, με την πρόσληψη 11 νέων μόνιμων επιθεωρητών και τη σταδιακή αύξηση των συμβασιούχων ανεξάρτητων επιθεωρητών, από 35 σε 50. Ο στόχος είναι να επιθεωρούνται όλα τα πλοία υπό κυπριακή σημαία κάθε χρόνο.

Όσον αφορά στον έλεγχο Κράτους λιμένα (επιθεώρηση ξένων πλοίων που επισκέπτονται κυπριακά λιμάνια), αυτός βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Η Κύπρος είναι μέλος του Μεσογειακού Μνημονίου Συνεργασίας (Mediterranean Memorandum of Understanding),

σύμφωνα με το οποίο οι χώρες - μέλη δεσμεύονται να επιθεωρούν τουλάχιστον το 15% των πλοίων που προσεγγίζουν τα λιμάνια τους. Το ποσοστό αυτό των επιθεωρήσεων τηρείτο μέχρι τις αρχές του 2001, όταν προέκυψαν εργατικές διαφορές μεταξύ των επιθεωρητών του Τμήματος και της εργοδοτικής πλευράς, με αποτέλεσμα μέχρι σήμερα να μη διεξάγονται επιθεωρήσεις. Στα καθήκοντα των επιθεωρητών, σύμφωνα με τα σχετικά σχέδια υπηρεσίας, δεν περιλαμβάνεται ο έλεγχος Κράτους λιμένα και ως εκ τούτου οι επιθεωρητές έπαψαν να διεξάγουν τέτοιο έλεγχο, μέχρι την επίλυση των διαφορών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι και ο έλεγχος Κράτους σημαίας έχει περιοριστεί στο ελάχιστο, για τον ίδιο λόγο, επειδή σύμφωνα με τα σχέδια υπηρεσίας, οι επιθεωρητές έχουν υποχρέωση να διεξάγουν έλεγχο σε κυπριακά πλοία που επισκέπτονται κυπριακά λιμάνια, ενώ τα περισσότερα από τα πλοία αυτά δεν επισκέπτονται τα κυπριακά λιμάνια.

Τα κριτήρια που καθορίζονται από την αρμόδια αρχή για την εγγραφή ενός πλοίου στο Κυπριακό Νηολόγιο αποτελούν βάση για τον έλεγχο Κράτους σημαίας. Από την 1.1.2000 έχουν εφαρμοστεί πιο αυστηρά κριτήρια, ειδικά όσον αφορά στα υπερήλικα πλοία, τα οποία πρέπει να τύχουν λεπτομερούς επιθεώρησης πριν από την εγγραφή τους. Επίσης, η μέγιστη ηλικία ενός πλοίου κατά την εγγραφή μειώθηκε από 17 σε 15 χρόνια.

Ένα σημαντικό στοιχείο του ελέγχου είναι η ορθή επιλογή των πλοίων προς επιθεώρηση, δηλαδή ο εντοπισμός των πλοίων ψηλού κινδύνου, τα οποία θα πρέπει να υπόκεινται πιο συχνά σε επιθεώρηση. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να τηρούνται τα απαραίτητα στοιχεία για το ιστορικό κάθε πλοίου (τύπος, ηλικία, ημερομηνία τελευταίας επιθεώρησης, αποτελέσματα επιθεώρησης κ.τ.λ.) σε ειδικό μητρώο, σε ηλεκτρονική μορφή, ώστε να γίνεται αποτελεσματική επιλογή των πλοίων που θα επιθεωρηθούν. Στο παρόν στάδιο η επιλογή γίνεται με βάση μητρώο επιθεωρήσεων που τηρείται στο Τμήμα, το οποίο όμως δεν παρέχει ολοκληρωμένη εικόνα για τα πλοία του Κυπριακού Νηολογίου. Αναμένεται ότι, με τη μηχανογράφηση του Τμήματος, η οποία θα ολοκληρωθεί σύντομα, θα υπάρχει η δυνατότητα τήρησης λεπτομερών και αξιόπιστων πληροφοριών.

Θετική εξέλιξη σε ό,τι αφορά τον έλεγχο των κυπριακών πλοίων είναι η πρόσφατη εφαρμογή του Διεθνούς Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης Πλοίων (International Safety Management Code). Ο Κώδικας ετοιμάστηκε από το Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό IMO, ο οποίος εισηγήθηκε στα κράτη - μέλη την υιοθέτηση του το συντομότερο δυνατόν. Ο Κώδικας αυτός περιέχει γενικές οδηγίες και εισηγήσεις για βελτίωση στη διαχείριση των πλοίων, με κύριο στόχο την αναβάθμιση της ασφάλειας στα πλοία και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Οι ναυτιλιακές εταιρείες προτρέπονται όπως:

- Παρέχουν ασφαλείς συνθήκες εργασίας στα πλοία.
- Διενεργούν ελέγχους για αποτροπή όλων των πιθανών κινδύνων.
- Παρέχουν τα απαιτούμενα μέσα για ασφαλή λειτουργία και διαχείριση των πλοίων.
- Συμμορφώνονται πλήρως με τους σχετικούς κανονισμούς και οδηγίες.
- Εφαρμόζουν πολιτική για την ασφάλεια και προστασία του περιβάλλοντος.
- Εκδίδουν οδηγίες και υιοθετούν διαδικασίες για την ασφαλή λειτουργία των πλοίων και την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με την εθνική και διεθνή νομοθεσία.

- Προσδιορίζουν επίπεδα ευθύνης και κανάλια επικοινωνίας μεταξύ των ναυτικών και μεταξύ των πλοίων και του κέντρου.
- Εφαρμόζουν διαδικασίες για την αναφορά ατυχημάτων, για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και για θέματα εσωτερικού ελέγχου και αξιολόγησης της διεύθυνσης των πλοίων.
- Παρέχουν τους απαιτούμενους πόρους για εφαρμογή των πιο πάνω διαδικασιών.

Ο Κώδικας έχει εφαρμοστεί για τα δεξαμενόπλοια, τα μεταφορικά «χύδην» και τα επιβατικά πλοία από το 1998, ενώ για τα υπόλοιπα πλοία από τον Ιούλιο 2002. Τα πλοία υπόκεινται σε έλεγχο για να διαπιστωθεί κατά πόσο πληρούν τις πιο πάνω πρόνοιες και να εκδοθεί το σχετικό πιστοποιητικό. Η επιρροή του Κώδικα αναμένεται να αυξηθεί σταδιακά, για το λόγο ότι, για να μπορεί το πλοίο να βρίσκεται σε λειτουργία, θα πρέπει προηγουμένως να εξασφαλίσει το εν λόγω πιστοποιητικό.

(β) Ευκολίες Υποδοχής. Τα κυπριακά λιμάνια δεν διαθέτουν Ευκολίες Υποδοχής, όπως προνοείται στη Διεθνή Σύμβαση MARPOL 73/78 και στο Νόμο 57/89.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες της πιο πάνω Σύμβασης και του Νόμου, όλα τα λιμάνια και οι σταθμοί εκφόρτωσης πετρελαιοειδών πρέπει να διαθέτουν την κατάλληλη υποδομή (Ευκολίες Υποδοχής) για την εξυπηρέτηση των πλοίων, ενώ τα πλοία που επισκέπτονται τα λιμάνια, αγκυροβόλια και άλλους σταθμούς στην Κύπρο έχουν υποχρέωση να παραδίνουν τα κατάλοιπα πετρελαιοειδών και άλλα απόβλητα στις εν λόγω Ευκολίες Υποδοχής. Τα τελευταία χρόνια παρέχονται υποτυπώδεις υπηρεσίες στον τομέα αυτό. Τα εν λόγω κατάλοιπα μαζεύονται από βυτιοφόρα οχήματα, τα οποία εισέρχονται στα λιμάνια με άδεια της Αρχής Λιμένων, και μεταφέρονται για επεξεργασία σε ιδιωτική μονάδα επεξεργασίας. Η τακτική που ακολουθείται είναι να μαζεύονται τα κατάλοιπα από όσα πλοία το ζητήσουν, χωρίς να υπάρχει ουσιαστικός έλεγχος στις περιπτώσεις όπου δεν παραδίνονται κατάλοιπα. Η Αρμόδια Αρχή (Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας) δεν εξασκεί έλεγχο για εντοπισμό και αποτροπή της ρίψης τέτοιων κατάλοιπων στη θάλασσα.

Με βάση τις πιο πάνω διαδικασίες, εξυπηρετούνται όσα πλοία το ζητήσουν, ενώ δεν υπάρχουν κίνητρα για να παροτρύνονται όλα τα πλοία να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που παρέχονται από τα λιμάνια. Σύμφωνα επίσης με την Ευρωπαϊκή Οδηγία Αρ. 2000/59/ EC, όλα τα πλοία που προσεγγίζουν Κοινοτικά λιμάνια πρέπει να προτρέπονται, μέσω ενός κατάλληλου συστήματος επιβολής προστίμων, να παραδίνουν τα πετρελαιοειδή κατάλοιπα και άλλα απόβλητα σε κατάλληλες Ευκολίες Υποδοχής. Επομένως επιβάλλεται να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα από την Αρμόδια Αρχή για πλήρη εφαρμογή της Οδηγίας αυτής.

(γ) Εντοπισμός θαλάσσιας ρύπανσης. Η ευθύνη για τον εντοπισμό περιστατικών ρύπανσης ανήκει στο Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών. Αυτό επιτυγχάνεται με τη στενή συνεργασία με την Ακτοφυλακή. Το Τμήμα εξασκεί και δικό του έλεγχο, με εργαστηριακές αναλύσεις δειγμάτων θαλάσσιου νερού, τα οποία συλλέγονται σε τακτά χρονικά διαστήματα από διάφορες τοποθεσίες. Το Τμήμα έχει επίσης πρωταρχική ευθύνη για την καταπολέμηση της ρύπανσης και έχει για το σκοπό αυτό στη διάθεση του ικανοποιητικά μέσα (μικρά σκάφη, εξοπλισμό για περιορισμό της κηλίδας πετρελαίου και την απορρόφηση του, διαλυτικές ουσίες κ.τ.λ.) για την αντιμετώπιση μικρών περιστατικών ρύπανσης. Υπάρχει επίσης Σχέδιο Δράσης (National Contingency Plan) με προκαθορισμένες διαδικασίες και καταμερισμό ευθυνών, για

έγκαιρη αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών. Το Τμήμα έχει στη διάθεση του τις υπηρεσίες άλλων Κυβερνητικών Τμημάτων, οι οποίες θεωρούνται, κατά την κρίση του, απαραίτητες, καθώς επίσης και τις υπηρεσίες μη κυβερνητικών οργανισμών, όπως η Αρχή Λιμένων, το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου, τα Τσιμεντοποιεία Βασιλικού και Μονής, η Αρχή Ηλεκτρισμού, οι εταιρείες πετρελαιοειδών, οι παράλιοι Δήμοι και ιδιωτικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να προσφέρουν εξειδικευμένες υπηρεσίες.

Για την αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών ρύπανσης είναι αναγκαία η συνεργασία γειτονικών χωρών. Για το σκοπό αυτό η Κύπρος έχει υπογράψει σχετική συμφωνία με την Αίγυπτο και το Ισραήλ. Μέσα στα πλαίσια της συμφωνίας αυτής, έχουν γίνει ασκήσεις ετοιμότητας και στις τρεις χώρες, με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Τέτοιου είδους περιφερειακές συνεργασίες προβλέπονται στο Πρωτόκολλο της Σύμβασης της Βαρκελώνης, την οποία έχει υπογράψει η Κύπρος (ο περί της Συμβάσεως δια την Προστασίαν της Μεσογείου Θαλάσσης κατά της Ρυπάνσεως και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) Νόμος του 1979).

Τα τελευταία χρόνια έχουν σημειωθεί αρκετά μικρής κλίμακας περιστατικά ρύπανσης στα κυπριακά χωρικά ύδατα, τα οποία αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς από το Τμήμα. Στις περισσότερες περιπτώσεις εντοπίστηκαν οι δράστες και επιβλήθηκαν τα πρόστιμα που προβλέπονται από το Νόμο, καθώς και τα έξοδα για την καταπολέμηση της ρύπανσης. Σύμφωνα με το Νόμο, ο Διευθυντής του Τμήματος μπορεί να επιβάλει πρόστιμο μέχρι £10.000, ενώ, εάν η υπόθεση αχθεί στο Δικαστήριο, μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο μέχρι £30.000.

(δ) Εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο. Από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας έχει γίνει σημαντική εργασία για εναρμόνιση της Νομοθεσίας με την αντίστοιχη Κοινοτική Νομοθεσία και το Κεφάλαιο των Θαλάσσιων Συγκοινωνιών έχει κλείσει από τα μέσα του 2001. Για να είναι όμως το Τμήμα σε θέση να εφαρμόσει αποτελεσματικά τη Νομοθεσία θα πρέπει να προωθήσει αλλαγές αναφορικά με τις διαδικασίες ελέγχου του νηολογίου και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. Ως πιο σημαντικά θεωρούνται η αύξηση των επιθεωρήσεων πλοίων, με στόχο να επιθεωρούνται όλα τα πλοία ετήσια, και η αναβάθμιση των Ευκολιών Υποδοχής στα λιμάνια και τους σταθμούς εκφόρτωσης πετρελαιοειδών. Προς το σκοπό αυτό το Τμήμα θα πρέπει να συνεργαστεί με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Όσα πλοία δεν πληρούν τα κριτήρια για την παραμονή τους στο Κυπριακό Νηολόγιο θα πρέπει να διαγράφονται, έτσι ώστε να μειωθεί το ποσοστό κράτησης των πλοίων από ξένες αρχές και να βελτιωθεί η εικόνα της κυπριακής σημαίας στους διεθνείς ναυτιλιακούς κύκλους.

ΜΕΡΟΣ 4 - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

4.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

4.1.1 Εσωτερικός έλεγχος. Σε αρκετά Τμήματα/Υπηρεσίες εξακολουθεί να παρατηρούνται ελλείψεις και αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, στόχος των οποίων είναι η εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των Τμημάτων/Υπηρεσιών, με την πιστή εφαρμογή των Νόμων και Κανονισμών και Οδηγιών της Διεύθυνσης, η διαφύλαξη και αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, η πρόληψη και εντοπισμός λαθών και παρατυπιών, η ορθότητα της τήρησης των λογιστικών βιβλίων και η έγκαιρη έκδοση αξιόπιστων οικονομικών εκθέσεων.

Την ευθύνη για την ύπαρξη ικανοποιητικών συστημάτων εσωτερικού ελέγχου έχει η Διεύθυνση κάθε Τμήματος/Υπηρεσίας, η οποία πρέπει να βεβαιώνεται για την καταλληλότητα και επάρκεια τους πάνω σε συνεχή βάση. Συνεπώς οι Διευθύνσεις θα πρέπει να κατανοήσουν την αναγκαιότητα ανάπτυξης και διατήρησης αποτελεσματικών συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, ως ένα αναπόσπαστο μέρος του συστήματος που οφείλει να εφαρμόζει κάθε Διεύθυνση προκειμένου να ελέγχει και να καθοδηγεί τη λειτουργία της Υπηρεσίας της οποίας προΐσταται και να έχει λογική διαβεβαίωση ότι οι στόχοι της επιτυγχάνονται. Έχουμε την άποψη ότι απαιτείται προσωπική δέσμευση κάθε Διεύθυνσης ως προς την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου της αντίστοιχης Υπηρεσίας.

4.1.2 Εισαγωγή μηχανογραφημένων συστημάτων. Διαπιστώθηκε μεγάλη καθυστέρηση στην έναρξη και υλοποίηση των προγραμματισμένων στρατηγικών έργων του Γενικού Σχεδίου Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας, με ανάλογο αντίκτυπο στην οικονομική και αποδοτική λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας και στο επίπεδο των παρεχόμενων προς το κοινό υπηρεσιών, επιφέροντας παράλληλα σημαντική αύξηση στη δαπάνη υλοποίησης του Σχεδίου.

Συνήθως τα χρονοδιαγράμματα που αποφασίζονται και οι ημερομηνίες που περιλαμβάνονται στους όρους των προσφορών, για την ολοκλήρωση διάφορων έργων μηχανογράφησης, δεν τηρούνται και σε αρκετές περιπτώσεις παρουσιάζονται σημαντικές καθυστερήσεις, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την επιβράδυνση του εκσυγχρονισμού των διάφορων συστημάτων και επιπρόσθετο διοικητικό κόστος, λόγω των συνεχώς μεταβαλλόμενων δεδομένων και αναγκών που πρέπει να ικανοποιηθούν.

Η αναγκαία στελέχωση και εκπαίδευση του προσωπικού, το οποίο θα χειρίζεται τα συστήματα μηχανογράφησης, παρουσιάζει καθυστέρηση, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται σοβαρά η αποδοτική λειτουργία των συστημάτων ή και να υπολειμθούν για μεγάλα χρονικά διαστήματα μετά την ολοκλήρωση των έργων.

Το σύστημα προγραμματισμού και παρακολούθησης των έργων παρουσιάζει αδυναμίες, ενώ δεν διεξάγεται πλήρης αξιολόγηση της λειτουργίας των έργων, ώστε να εντοπίζονται οι αποκλίσεις από τους στόχους, με σκοπό τη λήψη προληπτικών μέτρων σε μελλοντικά έργα.

4.1.3 Ανεπαρκής συντονισμός μεταξύ Τμημάτων, Υπηρεσιών και Υπουργείων. Ως αποτέλεσμα της έλλειψης επαρκούς συντονισμού μεταξύ Τμημάτων, Υπηρεσιών και Υπουργείων, παρατηρείται καθυστέρηση στην προώθηση έργων ή άλλων θεμάτων, με συνεπαγόμενη αύξηση του σχετικού κόστους.

4.1.4 Εκκρεμείς κυβερνητικές εγγυήσεις για αποπληρωμή χρεών. Δεν υπάρχει ικανοποιητικό σύστημα παρακολούθησης των κυβερνητικών εγγυήσεων που παραχωρούνται από τις διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, για δάνεια που εξασφαλίζονται από τρίτα πρόσωπα.

Το Γενικό Λογιστήριο, μετά από εισήγησή μου, εισήγαγε κεντρικό σύστημα ελέγχου, ώστε όλες οι κυβερνητικές εγγυήσεις να κωδικοποιούνται και καταχωρίζονται σε κεντρικό μητρώο, για παρακολούθηση τους από το Γενικό Λογιστήριο.

4.1.5 Καθυστέρηση στη θέσπιση Νομοθεσίας και Κανονισμών. Σε αρκετές περιπτώσεις νομοσχέδια, τα οποία ετοιμάζονται για ρύθμιση διαφόρων θεμάτων, καθυστερούν, είτε στο στάδιο της ετοιμασίας τους στα Τμήματα, είτε στο στάδιο της νομοτεχνικής επεξεργασίας τους στη Νομική Υπηρεσία, είτε ακόμη στο στάδιο της ψήφισης τους στη Βουλή. Επίσης, διάφορες εισηγήσεις για τροποποίηση της Νομοθεσίας/Κανονισμών, οι οποίες γίνονται από την Υπηρεσία μου, για ρύθμιση αδυναμιών/ελλείψεων που παρατηρούνται κατά τον έλεγχο, δεν προωθούνται έγκαιρα. Για τις περιπτώσεις αυτές γίνεται αναφορά στις επιμέρους παραγράφους της Έκθεσής μου.

4.1.6 Μητρώα κινητής περιουσίας. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών, οι Κυβερνητικές Υπηρεσίες πρέπει να τηρούν μητρώα για όλα τα στοιχεία κινητής περιουσίας που κατέχουν και να υποβάλλουν προς το Γενικό Λογιστή και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης τους κατά το τέλος του έτους. Μερικές Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους Κανονισμούς.

4.1.7 Χρήση υπηρεσιακών οχημάτων. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, σε αρκετές περιπτώσεις οι διευθετήσεις που έγιναν για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών σε μεταφορικά μέσα δεν ήταν οι καταλληλότερες και οι πιο οικονομικά συμφέρουσες, με αποτέλεσμα τα υπηρεσιακά οχήματα να μην αξιοποιούνται πλήρως και το κόστος χρήσης τους, σε αρκετές περιπτώσεις, να είναι ψηλό. Ανέφερα επίσης ότι γίνεται χρήση υπηρεσιακών οχημάτων για ιδιωτικούς σκοπούς, χωρίς την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοείται στον περί Προϋπολογισμού Νόμο.

Διαπιστώθηκε ότι οι πιο πάνω παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου επέφεραν βελτίωση της όλης κατάστασης.

4.1.8 Πιστοποιητικά ατέλειας (έντυπο C6c). Σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες τα αντίτυπα των εν λόγω πιστοποιητικών δεν επικολλώνται στα αντίστοιχα αντίτυπα των διπλοτύπων, παρόλο που τα εμπορεύματα που αναγράφονται σ' αυτά έχουν εκτελωνιστεί πριν από αρκετό καιρό, με κίνδυνο τυχόν παραβάσεις να μην εντοπίζονται.

4.1.9 Έκτακτες επιθεωρήσεις μετρητών. Κατά τη διάρκεια του έτους διεξήχθησαν από την Υπηρεσία μου και τον Κλάδο Εσωτερικού Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου έκτακτες επιθεωρήσεις των λογαριασμών και μετρητών που είχαν στα χέρια τους οι ταμίες, εισπράκτορες και κάτοχοι Πάγιας Προκαταβολής. Εκτός από τις πιο πάνω επιθεωρήσεις, οι Υπηρεσίες οι ίδιες υποχρεώνονται, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, να διενεργούν τουλάχιστον μία έκτακτη επιθεώρηση των μετρητών κάθε χρόνο. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους Κανονισμούς.

4.1.10 Αναλώσιμα υλικά αποθήκης. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών, ο Γενικός Λογιστής έχει την ευθύνη για την επαλήθευση όλων των αποθεμάτων των κύριων αποθηκών και 10% των δευτερεύουσων αποθηκών. Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι κατά το 2001 ελέγχθηκαν 54 κύριες αποθήκες, από το σύνολο των 153, δηλαδή το 35%. Κανένας έλεγχος δεν έχει γίνει στις δευτερεύουσες αποθήκες, από το σύνολο των 189.

Οι διάφορες Υπηρεσίες πρέπει, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, να διενεργούν φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων και επιθεώρηση των αποθηκών τους τουλάχιστον μια φορά το χρόνο. Παρατηρήθηκε ότι μερικές Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους πιο πάνω Κανονισμούς.

Εκτός των πιο πάνω επιθεωρήσεων, διενεργούνται δειγματοληπτικά από την Υπηρεσία μου αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις αποθηκών, για να εξακριβωθεί κατά πόσο τηρούνται οι Κανονισμοί Αποθηκών.

4.1.11 Έλλειψη προσωπικού. Σημαντικές παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου αποδίδονται από τους ελεγχόμενους στην έλλειψη προσωπικού. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν φαίνεται ότι το θέμα αυτό μελετάται μεταξύ των εμπλεκόμενων Τμημάτων/Υπηρεσιών, για σκοπούς επίλυσης του ή εξεύρεσης υπαλλακτικών λύσεων.

4.1.12 Δεκαπενθήμερο και έκτακτο προσωπικό. Πολλές κυβερνητικές εργασίες γίνονται από προσωπικό που προσλήφθηκε πάνω σε δεκαπενθήμερη ή έκτακτη βάση. Σε μερικές περιπτώσεις έκτακτο προσωπικό που διενεργεί εισπράξεις δεν υποβάλλει την απαιτούμενη εγγύηση.

4.1.13 Ωρομίσθιοι υπάλληλοι. Ωρομίσθιο προσωπικό εξακολουθεί να απασχολείται σε γραφειακά καθήκοντα, κατά παράβαση των Κανονισμών, της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 29.10.99 και της σχετικής εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών ημερ. 29.11.99.

4.1.14 Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Σε αρκετά Τμήματα/Υπηρεσίες/Υπουργεία δεν επιτυγχάνεται η ικανοποιητική υλοποίηση του Προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα σε αρκετά Κονδύλια να παραμένουν σημαντικά ποσά αδαπάνητα.

4.1.15 Εκτέλεση έργων άλλων από αυτά που αναφέρονται στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα του Προϋπολογισμού. Σε μερικές περιπτώσεις εκτελούνται έργα άλλα από αυτά που αναφέρονται στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα του Προϋπολογισμού, με έγκριση του Γραφείου Προγραμματισμού.

4.1.16 Δαπάνες - Υπερβάσεις δαπανών. Κατά το 2001 συνεχίστηκε, σε μερικές περιπτώσεις, η τακτική της διενέργειας δαπανών καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένων Κονδυλίων του Κρατικού Προϋπολογισμού, χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση της αναγκαίας έγκρισης και παρά το γεγονός ότι το Υπουργείο Οικονομικών προειδοποίησε επανειλημμένα ότι οι ελέγχοντες λειτουργοί θα είναι προσωπικά και χρηματικά υπεύθυνοι για τις υπερβάσεις, όπως προνοείται στον εκάστοτε περί Προϋπολογισμού Νόμο. Μέχρι τις αρχές Μαΐου του 2002, για όλες τις υπερβάσεις ζητήθηκε και παραχωρήθηκε καλυπτική έγκριση. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμο, καμία πράξη εξουσιοδότησης δαπανών δεν υπογράφεται από Ελέγχοντες

Λειτουργούς, εκτός αν υπάρχει ανάλογη πίστωση και γίνεται μέσα στα όρια προβλεπόμενων Κονδυλίων του οικείου Προϋπολογισμού ή του ποσού που έχει εκχωρηθεί με τμηματική πίστωση. Ανεξάρτητα από την αστική ή πειθαρχική ευθύνη του, λειτουργός που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπανών, κατά παράβαση της πρόνοιας αυτής, διαπράττει ποινικό αδίκημα κατά την έννοια του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα και κάθε υπεύθυνος για την εξουσιοδότηση αυτή λειτουργός διώκεται ανάλογα.

4.1.17 Καθυστερημένες υποχρεώσεις. Μέχρι 1.7.2002 έγιναν πληρωμές συνολικού ποσού £10.157.631 από τον Προϋπολογισμό του 2002, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2001. Οι Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες προνοούν ότι οι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης πρέπει να τακτοποιούνται έγκαιρα και κατάλογοι εκκρεμών υποχρεώσεων κατά την 31^η Δεκεμβρίου να υποβάλλονται στο Γενικό Λογιστή μέχρι την 31^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

4.1.18 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2001, το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £308,20 εκ., σε σύγκριση με £271,17 εκ. κατά το προηγούμενο έτος. Από το ποσό αυτό, £145,6 εκ. αντιπροσωπεύουν καθυστερήσεις φόρου εισοδήματος, σε σύγκριση με £122,5 εκ. το 2000. Λεπτομέρειες των καθυστερήσεων παρουσιάζονται στο Παράρτημα ΙΙ της Έκθεσής μου.

Το σύστημα παρακολούθησης της είσπραξης καθυστερημένων εσόδων παρουσιάζει σε πολλά Τμήματα/Υπηρεσίες αδυναμίες, με αποτέλεσμα τα μέτρα που λαμβάνονται για την είσπραξη τους να μην είναι αποτελεσματικά και τα καθυστερημένα έσοδα να μην εισπράττονται για χρόνια, με συνέπεια να καθίστανται για το λόγο αυτό ανεπίδεκτα είσπραξης και να διαγράφονται.

4.1.19 Ο περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμος. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμος τέθηκε σε ισχύ στις 19.1.1998. Σκοπός του Νόμου ήταν η θεσμοθέτηση των αρχών και πλαισίων ανάθεσης έργων και αγοράς αγαθών και υπηρεσιών από το Δημόσιο, με βάση τις αρχές και διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου. Για την πλήρη εναρμόνιση της νομοθεσίας με τις Κοινοτικές Οδηγίες και με σκοπό αυτή να καλύπτει τις Κρατικές Υπηρεσίες, τις Αρχές Τοπικής Διοίκησης και τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, ετοιμάστηκε το Μάιο 2002 νομοσχέδιο, στο οποίο υιοθετήθηκαν αυτούσιες οι Οδηγίες. Στο νομοσχέδιο ορίζεται το Γενικό Λογιστήριο ως η Αρμόδια Αρχή, με αρμοδιότητα την παρακολούθηση της εφαρμογής των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και την υποβολή στην Ευρωπαϊκή Ένωση των αναγκαίων πληροφοριών. Στο νομοσχέδιο προνοείται επίσης η σύσταση και λειτουργία Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, με αρμοδιότητα την εξέταση ιεραρχικών προσφυγών εναντίον αποφάσεων των αρμόδιων αρχών. Η ψήφιση και εφαρμογή της νέας νομοθεσίας αναμένονται να γίνουν μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2003.

4.1.20 Απόκτηση ιδιοκτησίας από δημόσιο υπάλληλο

(α) Δήλωση περιουσιακών στοιχείων. Σύμφωνα με το άρθρο 66 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1/90, δεν επιτρέπεται σε δημόσιο υπάλληλο να αποκτήσει άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη ιδιοκτησία, εκμεταλλευόμενος προς τούτο τη θέση του, ή να κατέχει τέτοια ιδιοκτησία, όταν το συμφέρον του σ' αυτή συγκρούεται με τα δημόσια καθήκοντα του.

Επίσης, το άρθρο αυτό προβλέπει ότι ο δημόσιος υπάλληλος υποχρεώνεται να υποβάλλει, το Μάρτιο κάθε τρίτου έτους, δήλωση για τυχόν μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων του ιδίου ή της συζύγου και των τέκνων του, τα οποία προστατεύονται και συντηρούνται από αυτόν. Η πρώτη δήλωση θα έπρεπε να υποβληθεί το Μάρτιο του έτους που ακολουθεί το έτος έναρξης της ισχύος του Νόμου, δηλαδή το Μάρτιο 1991. Αν δεν υπάρχουν μεταβολές, υποβάλλεται αρνητική δήλωση. Η αρμόδια αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφαση της, να ζητήσει την ενδιάμεση υποβολή δήλωσης, παρέχοντας εύλογη προθεσμία υποβολής της. Μπορεί επίσης να ζητεί διευκρινίσεις για τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί και να ελέγχει την ακρίβεια της δήλωσης του υπαλλήλου. Η διαπίστωση ανακρίβειας στη δήλωση περιουσιακών στοιχείων συνεπάγεται την πειθαρχική δίωξη του υπαλλήλου.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί οδηγίες, ούτε και έχουν ετοιμαστεί σχετικά έντυπα για εφαρμογή των πιο πάνω προνοιών του Νόμου.

(β) Διεξαγωγή έρευνας. Το ίδιο άρθρο του Νόμου προβλέπει ότι, αν εγερθεί εύλογη υποψία για δημόσιο υπάλληλο, ως προς την πηγή των οικονομικών του πόρων, μπορεί να διεξαχθεί έρευνα κατά τον καθορισμένο τρόπο, για εξακρίβωση της προέλευσης των πόρων αυτών. Αν από την έρευνα εξακριβωθεί ότι ο δημόσιος υπάλληλος απέκτησε τους πόρους αυτούς κάτω από συνθήκες που συνιστούν ποινικό ή πειθαρχικό αδίκημα, η αρμόδια αρχή προβαίνει στη λήψη των κατάλληλων μέτρων.

Η Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού ετοίμασε, σε συνεργασία με την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και τη Νομική Υπηρεσία, μέρος των προνοούμενων από τη νομοθεσία Κανονισμών, για ρύθμιση του θέματος, οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5 Νοεμβρίου 1998 και στις 19 του ίδιου μήνα κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Έκτοτε αποσύρθηκαν και κατατέθηκαν επανειλημμένα, με τελευταία απόσυρση στις 8.7.02.

4.1.21 Ο περί Διαχειρίσεως των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος. Με σκοπό τη ρύθμιση του δημόσιου λογιστικού και τη συμπλήρωση των κανόνων του, όπως αυτοί περιλαμβάνονται στα άρθρα 165-168 του Συντάγματος, ετοιμάστηκε και κατατέθηκε τον Οκτώβριο 1989 σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο αναθεωρήθηκε πρόσφατα, ψηφίστηκε σε νόμο και δημοσιεύτηκε στις 12.7.2002.

4.1.22 Απαντήσεις από ελεγχόμενες Υπηρεσίες σε παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Μερικές Υπηρεσίες καθυστέρησαν και πάλι να απαντήσουν στις επιστολές ή παρατηρήσεις μου. Αν δεν ληφθεί απάντηση μέσα σε έξι μήνες από μέρους των ελεγχόμενων Υπηρεσιών, τότε ετοιμάζεται κατάσταση των αναπάντητων επιστολών, η οποία αποστέλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για ενημέρωση και κατάλληλη ενέργεια. Με τη διαδικασία αυτή παρατηρείται συνεχής βελτίωση.

4.1.23 Χώρος εργασίας ελεγκτών. Σε αρκετές περιπτώσεις λειτουργοί της Υπηρεσίας μου αντιμετωπίζουν πρόβλημα εξεύρεσης χώρου στα Γραφεία των ελεγχόμενων, για σκοπούς διεξαγωγής του ελέγχου. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, σε μερικές περιπτώσεις ο χώρος που διατίθεται από τους ελεγχόμενους δεν είναι κατάλληλος, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η διεξαγωγή του ελέγχου.

4.2 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

4.3 ΠΡΟΕΔΡΙΑ

4.4 ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

4.4.1 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου ήταν £6.775.200 και οι πληρωμές £8.260.672, σε σύγκριση με £6.320.000 και £6.331.355 το 2000, αντίστοιχα. Οι εισπράξεις προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία. Στις 31.12.01 το Ταμείο παρουσίαζε συσσωρευμένο έλλειμμα £1.476.537.

4.5 ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ανώτατο Δικαστήριο

Μέρος Α

4.5.1 Άσκηση της δικηγορίας. Δυνάμει πρόνοιας στον περί Δικηγόρων Νόμο, κανένας δεν δικαιούται να ασκεί τη δικηγορία, εκτός αν κατέχει άδεια άσκησης της δικηγορίας, όπως αυτή καθορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Παράβαση της πιο πάνω πρόνοιας καθιστά τον παραβάτη ένοχο αδικήματος.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο του Μητρώου Ετήσιας Άδειας Δικηγόρου που τηρείται στο Ανώτατο Δικαστήριο, παρατηρήθηκαν περιπτώσεις δικηγόρων που καθυστέρησαν να ανανεώσουν την άδεια τους για τα έτη 2000 και 2001. Ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι ο ονομαστικός κατάλογος όσων δικηγόρων δεν έχουν ανανεώσει την άδεια τους διαβιβάζεται τόσο στα Επαρχιακά Δικαστήρια όσο και στον Παγκύπριο και Τοπικούς Δικηγορικούς Συλλόγους. Με πληροφόρησε επίσης ότι, με την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, όσοι δικηγόροι δεν ανανεώσουν την ετήσια άδεια τους μέχρι τις 31 Μαρτίου κάθε έτους θα καταβάλλουν, υπό μορφή προστίμου, κατά την ανανέωση της άδειας τους πόσο ίσο με το ποσό της άδειας.

4.5.2 Ετήσια άδεια δικηγόρου. Δυνάμει προνοιών του περί Δικηγόρων Νόμου, ολόκληρο το ποσό για την έκδοση ετήσιας άδειας δικηγόρου εισπράττεται από τον Αρχιπρωτοκολλητή και στη συνέχεια μέρος του ποσού καταβάλλεται στο Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και το υπόλοιπο στους οικείους Τοπικούς Δικηγορικούς Συλλόγους.

Μετά από εισήγηση μου όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο ανάληψης από τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο του ελέγχου και της παρακολούθησης της ανανέωσης της άδειας δικηγόρου, το θέμα θα εξεταστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο.

4.5.3 Εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου (για τις προσφυγές η καθυστέρηση χρονολογείται από το 1992), με αποτέλεσμα, όταν υπάρχει ανάγκη μελέτης απόφασης προηγούμενων ετών, ο ενδιαφερόμενος να ανατρέχει στις άδετες αποφάσεις που βρίσκονται στο τμήμα εκδόσεων.

Παρόλο που τα Καθολικά Αποθήκης ενημερώθηκαν με τις εκδόσεις αποφάσεων προηγούμενων ετών που εκκρεμούσαν, εντούτοις δεν διενεργήθηκε φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων, για

επιβεβαίωση των λογιστικών υπολοίπων. Από επιτόπιο έλεγχο σε αποθήκη στην οποία φυλάγεται μέρος των αποφάσεων, διαπιστώθηκε ότι η καταμέτρηση του αποθέματος ήταν αδύνατη, αφού αυτό ήταν διασκορπισμένο μεταξύ άλλων φακέλων, χωρίς την κατάλληλη ταξινόμηση. Όπως με πληροφόρησε ο Αρχιπρωτοκολλητής, θα ληφθούν μέτρα για την έγκαιρη εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καθώς και για την ταξινόμηση των αποθεμάτων.

4.5.4 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2000, τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων δεν έχουν ενημερωθεί με τις παραλαβές και εκδόσεις εξοπλισμού που έγιναν από το 1996. Κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας μου, έχει εξασφαλιστεί έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, ημερ. 10.1.2001, για διεξαγωγή φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων και δημιουργία νέων μητρώων, χωρίς ωστόσο να σημειωθεί σημαντική πρόοδος αναφορικά με το θέμα αυτό.

Στο μεταξύ έχουν τροchioδρομηθεί οι ενδεδειγμένες διαδικασίες για τη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων και του μηχανογραφικού εξοπλισμού που περιήλθαν σε μη χρησιμοποιήσιμη ή μη λειτουργήσιμη κατάσταση. Όπως πληροφορήθηκα, έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων που περιήλθαν σε μη χρησιμοποιήσιμη κατάσταση, ενώ για τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία θα πραγματοποιηθεί φυσική καταμέτρηση τους και δημιουργία νέων μητρώων.

4.5.5 Χαρτοσήμανση δικαστικών αιτήσεων, βιβλίων και άλλων εγγράφων. Η διαδικασία χαρτοσήμανσης των διαφόρων δικαστικών αιτήσεων και εγγράφων, καθώς και των βιβλίων διαταγμάτων και αποφάσεων, είναι δαπανηρή, λόγω του χρόνου που αφιερώνεται από το δικαστικό προσωπικό για παρακολούθηση της εφαρμογής της. Επιπρόσθετα, με βάση την ακολουθούμενη διαδικασία, δεν μπορεί να αποκλειστεί ο κίνδυνος αφαίρεσης και οικειοποίησης επικολλημένων χαρτοσήμων, όπως έχει ήδη συμβεί στο παρελθόν.

Εισηγήθηκα την κατάργηση της υφιστάμενης διαδικασίας και την υιοθέτηση της τακτικής είσπραξης ενός συνολικού ποσού κατά την πρώτη καταχώριση της απαίτησης, με την κατάλληλη τροποποίηση των Διαδικαστικών και άλλων σχετικών Κανονισμών. Ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι το θέμα αποτέλεσε και εξακολουθεί να αποτελεί αντικείμενο μελέτης από την Επιτροπή Αναθεώρησης των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας.

Μέρος Β

4.5.6 Επιδόματα Δικαστικών Επιδοτών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στους Δικαστικούς Επιδότες παρέχεται από το 1992 κατ' αποκοπή επίδομα για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας και κατ' αποκοπή επίδομα οδοιπορικών. Σε περίπτωση υιοθέτησης του θεσμού της επίδοσης δικαστικών εγγράφων από ιδιώτες, υπήρχε πρόθεση όπως το ύψος των πιο πάνω επιδομάτων τύχει επανεξέτασης. Ο θεσμός της επίδοσης δικαστικών εγγράφων από ιδιώτες άρχισε να εφαρμόζεται από 1.5.96, χωρίς, στο μεταξύ, να επανεξεταστεί το ύψος των εν λόγω επιδομάτων. Όπως πληροφορήθηκα, υπάρχουν διιστάμενες απόψεις επί του θέματος, οι οποίες αναμένεται να αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων.

Επαρχιακά Δικαστήρια

Μέρος Α

4.5.7 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.01 τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Δικαστηρίων ανέρχονταν σε £4.736.571, σε σύγκριση με £3.682.890 του προηγούμενου έτους, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £1.053.681, ή ποσοστό 28,61%. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για είσπραξη τους και, όσα είναι ανεπίδεκτα είσπραξης, να διαγραφούν, όπως προβλέπουν οι σχετικοί Κανονισμοί. Στο μεταξύ, ανάλογες οδηγίες δόθηκαν στα Επαρχιακά Δικαστήρια από τον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι το θέμα αποτέλεσε αντικείμενο συσκέψεων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και το Υπουργείο Οικονομικών, με κύρια εισήγηση τη δημιουργία ειδικού Σώματος Δικαστικής Αστυνομίας για την εκτέλεση των ενταλμάτων. Με πληροφόρησε επίσης ότι δόθηκαν ήδη οδηγίες για τη διαγραφή ενταλμάτων που είναι ανεπίδεκτα είσπραξης.

4.5.8 Καθυστέρηση στην έκδοση ενταλμάτων ποινικών υποθέσεων. Στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην έκδοση ενταλμάτων, με αποτέλεσμα να καθυστερεί και η παραλαβή τους από την Αστυνομία για εκτέλεση. Παρόλο που δεν τηρούνται αναλυτικά στοιχεία, υπολογίζεται ότι μέχρι 19.12.2001 εκκρεμούσε η έκδοση περίπου 3700 ενταλμάτων για είσπραξη, συνολικού ποσού περίπου £260.000. Όπως πληροφορήθηκα, στα υπόλοιπα Επαρχιακά Δικαστήρια το πρόβλημα της καθυστέρησης έχει βελτιωθεί σημαντικά με την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού. Όπως πληροφορήθηκα, καταβάλλονται προσπάθειες, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού για την παραχώρηση του αναγκαίου προσωπικού.

4.5.9 Επιστροφή ανεκτέλεστων ενταλμάτων. Πάνω από 33000 ποινικά εντάλματα, τα οποία επιστράφηκαν ανεκτέλεστα από την Αστυνομία, βρίσκονται σε χάρτινα κιβώτια, χωρίς να είναι καταγεγραμμένα σε μητρώα ή κατάλληλα ταξινομημένα, με αποτέλεσμα ο εντοπισμός τους να είναι σχεδόν αδύνατος. Σύμφωνα με την Αστυνομία, η μη εκτέλεση των ενταλμάτων αυτών οφείλεται στο μη εντοπισμό των κατηγορούμενων, επειδή αυτοί είτε βρίσκονται στο εξωτερικό ή άλλαξαν διεύθυνση, με άγνωστη τη νέα τους διεύθυνση, είτε κηρύχθηκαν σε πτώχευση ή είναι αλλοδαποί που εγκατέλειψαν την Κύπρο. Όπως με έχει πληροφορήσει ο Αρχιπρωτοκολλητής, σε σύσκεψη στο Υπουργείο Οικονομικών αποφασίστηκε η παραλαβή όλων των ενταλμάτων από την Αστυνομία, με σκοπό την εκτέλεσής τους, με υπερωριακή απασχόληση των μελών της Αστυνομίας, αν χρειαστεί.

4.5.10 Μητρώο ενταλμάτων ποινικών υποθέσεων. Το μητρώο ενταλμάτων ποινικών υποθέσεων, για εντάλματα που παραδίνονται για εκτέλεση από το Δικαστήριο Λευκωσίας στον Ουλαμό Εκτέλεσης Ενταλμάτων, δεν ενημερώνεται με τα σχετικά στοιχεία και τη μονογραφή του μέλους της Αστυνομίας που τα παραλαμβάνει, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η παρακολούθησή τους. Όπως πληροφορήθηκα, έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες για υπογραφή του μητρώου από τα μέλη της Αστυνομίας που παραλαμβάνουν τα εντάλματα.

4.5.11 Ειδοποίηση από το Πρωτοκολλητήριο για πληρωμή των επιδικασθέντων ποσών. Με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας έκδοσης και εκτέλεσης ενταλμάτων, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε στον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ώστε τα Πρωτοκολλητήρια των Επαρχιακών Δικαστηρίων, με την παραλαβή των

αποφάσεων των Δικαστηρίων, να αποστέλλουν αμέσως γραπτή ειδοποίηση στους καταδικασθέντες για καταβολή του οφειλόμενου ποσού μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι, σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής, θα εκδίδεται αμέσως το σχετικό ένταλμα, τα έξοδα έκδοσης και εκτέλεσης του οποίου θα βαρύνουν αποκλειστικά τον καταδικασθέντα. Παρόλο που δεν έγινε τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, η εισήγηση της Υπηρεσίας μου εφαρμόστηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, με ενθαρρυντικά αποτελέσματα.

4.5.12 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων του Δικαστηρίου Λευκωσίας. Τα μητρώα αυτά δεν έχουν ενημερωθεί με τις παραλαβές και εκδόσεις εξοπλισμού που έγιναν από το 1990. Εισηγήθηκα όπως καταχωριστούν όλες οι εκκρεμείς εγγραφές και, σε περίπτωση που αυτό κρίνεται αδύνατο, να ζητηθεί έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για εξαρχής δημιουργία νέων μητρώων, κατόπι φυσικής καταμέτρησης. Όπως πληροφορήθηκα, η διαδικασία δημιουργίας νέων μητρώων περιουσιακών στοιχείων θα προωθηθεί.

Μέρος Β

4.5.13 Μη κατάλληλη ενημέρωση των μητρώων υποθέσεων. Συνεχίστηκε η μη ενημέρωση των μητρώων υποθέσεων των Επαρχιακών Δικαστηρίων με τον αντίστοιχο αριθμό του μητρώου ποινικών ενταλμάτων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εξακριβωθεί κατά πόσο για όλες τις αποφάσεις του δικαστηρίου έχουν εκδοθεί τα σχετικά ποινικά εντάλματα. Ο Αρχιπρωτοκολλητής με πληροφόρησε ότι το θέμα αναμένεται να αντιμετωπιστεί με την αναμενόμενη παραχώρηση του αναγκαίου προσωπικού από την Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού.

4.5.14 Καθυστέρηση στην εκτέλεση ενταλμάτων σύλληψης. Αρκετά εντάλματα σύλληψης εξακολουθούν να παραμένουν ανεκτέλεστα στα δικαστήρια ή στην Αστυνομία, με αποτέλεσμα να δημιουργείται καθυστέρηση στην εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων. Σημειώνεται χαρακτηριστικά ότι στα Επαρχιακά Δικαστήρια Λάρνακας και Λεμεσού εκκρεμούσαν πέρα από 1400 και 3500 εντάλματα σύλληψης, αντίστοιχα. Όπως πληροφορήθηκα, έχουν δοθεί οδηγίες από το Ανώτατο Δικαστήριο για την άμεση έκδοση και παράδοση των ενταλμάτων στην Αστυνομία για εκτέλεση, καθώς και για τη δημιουργία συστήματος παρακολούθησης της πορείας εκτέλεσής τους.

4.5.15 Καθυστέρηση στην εκτέλεση ενταλμάτων κινητής περιουσίας. Εξακολουθεί να παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτέλεση ενός μεγάλου αριθμού ενταλμάτων κινητής περιουσίας από τους Δικαστικούς Επιδότες. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι στα Επαρχιακά Δικαστήρια Λάρνακας και Αμμοχώστου υπήρχαν, στο τέλος του 2001, πάνω από 600 ανεκτέλεστα εντάλματα, στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας περίπου 1060 και στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού περίπου 530.

Επειδή τα πλείστα εντάλματα κινητής περιουσίας αφορούν πολιτικές υποθέσεις, εισηγήθηκα στον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο ένταξης της εκτέλεσης των ενταλμάτων αυτών στο θεσμό της ιδιωτικής επίδοσης. Ο Αρχιπρωτοκολλητής με πληροφόρησε ότι ο αριθμός των εκκρεμούντων ενταλμάτων κινητής περιουσίας κρίνεται μικρός και αντιστοιχεί προς τα τρέχοντα εντάλματα, η εκτέλεση των οποίων δεν υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των τριών μηνών, χρόνος που κρίνεται ικανοποιητικός.

4.5.16 Βιβλία Διαταγμάτων και Αποφάσεων. Η αίτηση για έκδοση διατάγματος ή απόφασης για πρώτη φορά χαρτοσημαίνεται στο αντίστοιχο βιβλίο με £2,50, πλέον £0,25 για κάθε αντίγραφο. Εισηγήθηκα όπως, στα πλαίσια εκσυγχρονισμού, απλοποίησης των διαδικασιών και αποτελεσματικότερης αξιοποίησης του χρόνου εργασίας του προσωπικού, μελετηθεί το ενδεχόμενο κατάργησης των βιβλίων διαταγμάτων και αποφάσεων, με ανάλογη αύξηση των δικαιωμάτων καταχώρισης της αγωγής, για κάλυψη των εξόδων έκδοσης διατάγματος ή απόφασης, τόσο για πρώτη φορά όσο και για καθορισμένο αριθμό αντιγράφων. Όπως ανέφερε ο Αρχιπρωτοκολλητής, το θέμα αποτελεί αντικείμενο μελέτης από την Επιτροπή Αναθεώρησης των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας.

4.6 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.6.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Οι εγκεκριμένοι τελικοί λογαριασμοί της Τράπεζας για το υπό επισκόπηση έτος υποβλήθηκαν τον Ιούνιο 2002. Σύμφωνα με το άρθρο 57 του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου του 2002, στο μέλλον οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας πρέπει να καταρτίζονται εντός τριών μηνών από τη λήξη κάθε οικονομικού έτους.

4.6.2 Αποτελέσματα έτους. Το καθαρό κέρδος της Τράπεζας ήταν £14,37 εκ., σε σύγκριση με £17,81 εκ. το 2000, δηλαδή παρουσιάζεται μειωμένο κατά £3,44 εκ., κυρίως λόγω της αύξησης των καθαρών εξόδων για τόκους κατά £7,73 εκ. Οι εισπρακτέοι τόκοι για το 2001 ήταν £95,7 εκ., σε σύγκριση με £93,7 εκ. το 2000, ενώ οι πληρωτέοι τόκοι ανήλθαν σε £76,0 εκ., σε σύγκριση με £68,3 εκ. το 2000. Σύμφωνα με το άρθρο 55 των περί Κεντρικής Τραπεζής της Κύπρου Νόμων του 1963 έως 2001, το συνολικό κέρδος, ύψους £14,37 εκ., μεταφέρεται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

4.6.3 Προσωπικό. Η Κεντρική Τράπεζα εργοδοτούσε 296 πρόσωπα, από τα οποία 272 υπηρετούσαν σε μόνιμες θέσεις και 24 σε προσωρινές θέσεις. Οι δαπάνες προσωπικού για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες, εργοδοτικές εισφορές και άλλα ωφελήματα ανήλθαν σε £8.057.000, σε σύγκριση με £7.683.350 το 2000, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 4,86%. Ο μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά υπάλληλο, για το έτος 2001, ανήλθε στις £27.220.

4.6.4 Άλλα ωφελήματα προσωπικού. Στο μόνιμο προσωπικό παραχωρούνται με ευνοϊκούς όρους διάφορα δάνεια, όπως στεγαστικά, εκπαιδευτικά, προσωπικά, ειδικά κ.τ.λ. Στις 31.12.01 το υπόλοιπο των δανείων αυτών ήταν £10.490 εκ., σε σύγκριση με £9.937 εκ. το 2000.

4.6.5 Κτίριο Κεντρικής Τράπεζας – Απαιτήσεις εργολάβων. Όπως ανέφερα στην προηγούμενη Έκθεσή μου, εκκρεμούσαν σημαντικές απαιτήσεις του εργολάβου που ανέλαβε την κατασκευή του κτιρίου, ύψους περίπου £6 εκ., και τελικά συμφωνήθηκε και καταβλήθηκε το Μάρτιο 2002, ύστερα από εισήγηση των Συμβούλων Αρχιτεκτόνων, από την Τράπεζα προς τον εργολάβο κατ' αποκοπή ποσό ύψους £2.650.000, για πλήρη και τελική διευθέτηση όλων των απαιτήσεων της Τράπεζας και του εργολάβου, περιλαμβανομένων και των υπεργολάβων. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται οι πάσης φύσεως απαιτήσεις του εργολάβου, περιλαμβανομένων των απαιτήσεων για τόκους λόγω της μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρήθηκε μέχρι τον τελικό διακανονισμό του θέματος. Σημειώνεται ότι με την πιο πάνω διευθέτηση συμφώνησε και η Υπηρεσία μου, αφού έλαβε υπόψη τα δεδομένα του συμβολαίου, τις θέσεις των Συμβούλων Αρχιτεκτόνων και την αβεβαιότητα και κίνδυνο που περιέκλειε η διαδικασία της διαιτησίας.

4.6.6 Επενδύσεις, αξιολόγηση και παρακολούθηση κινδύνων αγοράς. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, εξακολουθώ να πιστεύω ότι η αξιολόγηση της απόδοσης των επενδύσεων δεν είναι κατάλληλη για όλες τις μορφές των επενδύσεων που επιλέγονται (αξιόγραφα, καταθέσεις σε ξένα νομίσματα κ.τ.λ.). Οι συγκρίσεις πρέπει να γίνονται με δείκτες σχετικούς με το είδος της κάθε επένδυσης και όχι μόνο με το LIBID (London Interbank Bid Rate). Η θέση της Κεντρικής Τράπεζας είναι ότι η επιμέτρηση της απόδοσης, όπως γίνεται σήμερα, αντανακλά τους στόχους και περιορισμούς που διέπουν τη διαχείριση των διεθνών αποθεμάτων. Ωστόσο η Τράπεζα αποδέχεται ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης του μέτρου σύγκρισης της απόδοσης του χαρτοφυλακίου της, με τη διαμόρφωση ενός «ιδανικού χαρτοφυλακίου» (benchmark portfolio), η απόδοση του οποίου θα πρέπει να συγκρίνεται με την απόδοση του πραγματικού χαρτοφυλακίου, προχώρησε μάλιστα σε επαφές για το σκοπό αυτό με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και έχει καλέσει εμπειρογνώμονες από τη Διεθνή Κεντρική Τράπεζα, οι οποίοι υπέβαλαν σχετική έκθεση επί του θέματος, η οποία και αξιολογείται.

4.6.7 Αλλαγές/διορθωτικές εγγραφές μετά το κλείσιμο των λογαριασμών. Συνεχίζει να παρέχεται από το μηχανογραφημένο λογιστικό σύστημα η δυνατότητα τροποποιήσεων στους λογαριασμούς, ακόμη και μετά την υπογραφή τους από το Διοικητή, τον έλεγχο και τη δημοσίευση τους. Η Τράπεζα ανέφερε ότι θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλιστεί ότι διορθωτικές εγγραφές μετά το κλείσιμο των λογαριασμών θα γίνονται μόνο κάτω από αυστηρά ελεγχόμενες συνθήκες και οπωσδήποτε όχι μετά την έγκριση και υπογραφή των λογαριασμών.

4.6.8 Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Το θέμα της κατάλληλης εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στους λογαριασμούς της Τράπεζας και η παράλληλη διαμόρφωση του νέου λογιστικού συστήματος, ώστε να παρέχονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες, έχει τεθεί στο παρελθόν. Όπως πληροφορούμαι, η Τράπεζα άρχισε πρόσφατα να μελετά τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αναφορικά με την ετοιμασία λογαριασμών από τις Κεντρικές Τράπεζες του Ευρωσυστήματος, με στόχο την υιοθέτηση τους το συντομότερο.

4.7 ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μέρος Α

4.7.1 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Όπως αναφέρεται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2001, στις 31.12.01 το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £2,3 εκ.. Στο ποσό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται τόκοι ύψους £2,3 εκ., από τους οποίους £2 εκ. αφορούν καθυστερημένους τόκους που οφείλονται από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, από τους οποίους £0,8 εκ. εκκρεμούν από το 1974. Το συνολικό ποσό των καθυστερημένων εσόδων ανέρχεται ως εκ τούτου στα £4,6 εκ. στις 31.12.01, σε σύγκριση με £4,8 εκ. το προηγούμενο έτος.

4.7.2 Κεντρική Τράπεζα Κύπρου. Μέσα στο 2001 κατατέθηκε στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας το ποσό των £17,81 εκ., που αντιπροσωπεύει τα καθαρά κέρδη της Κεντρικής Τράπεζας για το έτος 2000.

4.7.3 Κρατικό Λαχείο. Τα καθαρά κέρδη του Κρατικού Λαχείου για το 2001 ήταν £21,7 εκ., σε σύγκριση με £17,4 εκ. το 2000. Η αύξηση κατά £4,3 εκ. ή 24,71% προήλθε κυρίως από την αύξηση στις πωλήσεις όλων των ειδών αυτόματων λαχείων. Αύξηση επίσης παρουσιάστηκε και στα έσοδα από το ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ και ΤΖΟΚΕΡ.

4.7.4 Επιχορηγήσεις. Κατά τα δύο τελευταία χρόνια καταβλήθηκαν οι ακόλουθες επιχορηγήσεις.

	2001	2000
	£εκ.	£εκ.
Αμπελουργικά προϊόντα	16,11	9,80
Σιτηρά	37,48	23,00
Διάφορα	0,01	-
Επιχορήγηση επιτοκίου	0,26	0,26
	53,86	33,06

4.7.5 Συνεισφορά για την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο. Για το 2001 η συνεισφορά της Κύπρου ήταν £9,4 εκ.

4.7.6 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα

(α) Σύμφωνα με τους περί Συντάξεων Νόμους, στους κρατικούς υπαλλήλους παραχωρούνται, από την ημερομηνία αφυπηρέτησής τους, συνταξιοδοτικά ωφελήματα (σύνταξη και εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα). Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που δικαιούται ο κάθε υπάλληλος υπολογίζονται από το Τμήμα Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου και η ορθότητα τους ελέγχεται από την Υπηρεσία μου, πριν αυτά πληρωθούν από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, ώστε τυχόν λάθη και παραλείψεις να διορθώνονται έγκαιρα.

Το 2001 καταβλήθηκε για συνταξιοδοτικά ωφελήματα το ποσό των £108,9 εκ., σε σύγκριση με £112,0 εκ. κατά το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £3,1 εκ. ή 2,77%. Η μείωση οφείλεται στο γεγονός ότι το 2000 είχαν καταβληθεί αναδρομικά, τα οποία αφορούσαν εφάπαξ ποσά του 1998 και αυξήσεις συντάξεων του 1999.

Κατά το 2001 έγιναν υπολογισμοί για 856 περιπτώσεις αφυπηρετήσεων κρατικών υπαλλήλων και για 138 περιπτώσεις χορήγησης σύνταξης σε χήρες/χήρους και τέκνα.

Από τον έλεγχο των πιο πάνω, προέκυψε ότι οι υπολογισμοί χρειάζονταν διορθώσεις σε 53 περιπτώσεις αφυπηρετήσεων και σε 9 περιπτώσεις συντάξεων χηρών. Από τις πιο πάνω 53 περιπτώσεις αφυπηρετήσεων, σε 14 περιπτώσεις τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα έπρεπε να αυξηθούν συνολικά κατά £23.814 σε ετήσια σύνταξη και σε £21.678 σε εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα. Στις υπόλοιπες 39 περιπτώσεις τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα έπρεπε να μειωθούν συνολικά κατά £25.167 σε ετήσια σύνταξη και σε £122.638 σε εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα. Από τις 9 περιπτώσεις που αφορούσαν συντάξεις χηρών, στις 5 περιπτώσεις η ετήσια σύνταξη έπρεπε να αυξηθεί συνολικά κατά £2.881 και στις υπόλοιπες 4 περιπτώσεις να μειωθεί συνολικά κατά £448. Σύμφωνα με το Γενικό Λογιστή, με τη λειτουργία του νέου μηχανογραφημένου συστήματος και τη βελτίωση των σχετικών προγραμμάτων, αναμένεται σημαντική περαιτέρω μείωση στον αριθμό των αλλαγών/διορθώσεων στους υπολογισμούς των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.

(β) Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, για την εφαρμογή του άρθρου 88 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, το οποίο προνοεί για το συμψηφισμό της κυβερνητικής σύνταξης με την αναλογική σύνταξη των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παρουσιάζονται πρακτικά

προβλήματα, λόγω παράλειψης ή καθυστέρησης στην ενημέρωση του Κλάδου Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με το αναλογικό μέρος της συμπληρωματικής σύνταξης του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που καταβάλλεται στους δικαιούχους κρατικούς συνταξιούχους. Ως αποτέλεσμα, προκύπτουν σημαντικές υπερπληρωμές στην κυβερνητική σύνταξη, οι οποίες, με τον εντοπισμό τους, ανακτώνται με μηνιαίες αποκοπές από την κυβερνητική σύνταξη. Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι στο νέο μηχανογραφημένο σύστημα εντοπίζονται όλες οι υπερπληρωμές.

4.7.7 Αποζημιώσεις και έξοδα αγωγών. Μέσα στο 2001 καταβλήθηκε το ποσό των £2,8 εκ. (£3,2 εκ. το 2000) για αποζημιώσεις και έξοδα για δικαστικές υποθέσεις εναντίον της Δημοκρατίας.

4.7.8 Εφαρμογή του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου αρ. 80(I) του 1998. Σύμφωνα με τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο 80(I)/1998, σε περίπτωση που συνταξιούχος λαμβάνει λιγότερα από το ανώτατο ποσό της βασικής σύνταξης, η διαφορά αυτή μεταφέρεται από την αναλογική στη βασική σύνταξη. Με την τροποποίηση αυτή, τα Επαγγελματικά Σχέδια Συντάξεων θα πρέπει να μειώσουν το ποσό που αναλογεί στην αναλογική σύνταξη που αποκόπτονται από τις συντάξεις.

Το Γενικό Λογιστήριο δεν εφάρμοσε τον πιο πάνω Νόμο για τις συντάξεις των δημόσιων υπαλλήλων, γιατί, όπως μου έχει αναφερθεί, υπήρχε καταθεμένο νομοσχέδιο για την επαναφορά του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων στην προγενέστερη του μορφή, με αναδρομική ισχύ. Το νομοσχέδιο αυτό ψηφίστηκε σε Νόμο (98(I)/2000), με ημερομηνία έναρξης ισχύος τις 7 Ιουλίου 2000, χωρίς αναδρομική ισχύ, αφήνοντας έτσι νομικά ακάλυπτο το Γενικό Λογιστήριο, το οποίο αφαιρούσε το αυξημένο ποσό της συμπληρωματικής σύνταξης. Μέχρι σήμερα το Γενικό Λογιστήριο δεν έχει επιστρέψει τα οφειλόμενα ποσά στους δικαιούχους.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, άρχισε ήδη η διαδικασία εντοπισμού των συνταξιούχων που επηρεάζονται και υπολογισμού των οφειλόμενων ποσών, η οποία όμως εκτιμάται ότι θα είναι χρονοβόρα, λαμβανομένων υπόψη τόσο της εμπλοκής και άλλων Υπηρεσιών όσο και της ανάγκης όπως η Υπηρεσία του προστρέξει αρκετά χρόνια πίσω για τον εντοπισμό των σχετικών στοιχείων που χρειάζονται.

4.7.9 Πίνακας Εκκρεμών Εγγυήσεων για την αποπληρωμή χρεών κατά τις 31.12.2001. Όπως αναφέρθηκε και στην Έκθεσή μου για το έτος 2000, δεν τηρείται κατάλληλο μητρώο, μέσω του οποίου να γίνεται η παρακολούθηση των εγγυητικών που παραχωρούνται από Κυβερνητικές Υπηρεσίες για δάνεια που αφορούν τρίτους.

Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι μέσα στο 2002 έχει ολοκληρωθεί η ετοιμασία του σχετικού μητρώου για παρακολούθηση των εγγυητικών που παραχωρούνται από το Κράτος για δάνεια που αφορούν τρίτους.

4.7.10 Νέο μηχανογραφημένο σύστημα συντάξεων Γενικού Λογιστηρίου. Το συμβόλαιο που υπογράφηκε στις 19.3.98 μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και τις εταιρείας NETU Consultants Ltd, για την ανάπτυξη του νέου μηχανογραφημένου συστήματος συντάξεων δημόσιων υπαλλήλων, προνοούσε αποπεράτωση του έργου μέσα σε έξι μήνες, δηλαδή μέχρι τις 26.10.98. Το έργο δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

4.7.11 Ετοιμασία Δημοσιονομικής Έκθεσης. Παρόλο που, βάσει του Συντάγματος, η Δημοσιονομική Έκθεση θα πρέπει να ετοιμάζεται κάθε χρόνο μέχρι τις 31 Μαρτίου του έτους που ακολουθεί το οικονομικό έτος, εντούτοις η εν λόγω Έκθεση δεν ετοιμάζεται μέσα στα καθορισμένα χρονικά πλαίσια.

4.8 ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

4.9 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

Μέρος Α

4.9.1 Αδυναμίες εσωτερικού ελέγχου. Κατά τον έλεγχο των πληρωμών παρατηρήθηκαν λάθη και παραλείψεις που οφείλονται σε αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Όπως αντιλαμβάνομαι, το θέμα του εσωτερικού ελέγχου μελετάται στα πλαίσια ενδυνάμωσης της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου.

4.9.2 Έργο αρ. Τ.Υ. 44/95, Αγωγός Καυσίμων Δεξαμενής Αρ. 10. Τον Απρίλιο 2001 το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε την προσφορά έναντι £312.215 και το Μάιο 2001 στάλθηκε η επιστολή κατακύρωσης προς τον επιτυχόντα προσφοροδότη. Περίπου ένα μήνα αργότερα, το Συμβούλιο Προσφορών, κατόπιν εισήγησης του Υπουργείου Άμυνας, αποφάσισε να ακυρώσει την προσφορά, για λόγους δημόσιου συμφέροντος. Ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις πληρωμής ύψους £88.948, για έξοδα που είχε υποστεί εξαιτίας των πιο πάνω αποφάσεων, και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας διόρισε τριμελή επιτροπή, για εξέταση των απαιτήσεων του εργολάβου. Η επιτροπή, αφού εξέτασε τις απαιτήσεις του εργολάβου, εισηγήθηκε την πληρωμή αποζημίωσης ύψους £3.122. Η εισήγηση της επιτροπής, αφού εγκρίθηκε τον Απρίλιο 2002 από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων, γνωστοποιήθηκε στον εργολάβο, ο οποίος δεν την αποδέχτηκε.

4.10 ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ

Μέρος Α

4.10.1 Διαγραφές κοστολογίων. Στις 31.12.2001 εκκρεμούσε η τακτοποίηση κοστολογίων ύψους £371.780 (31.12.00:£165.550) από τα οποία οι £225.915 αφορούσαν το έτος 2001. Κατά τη διάρκεια του έτους τακτοποιήθηκαν κοστολόγια ύψους £29.430, με οικονομικό ή άλλο διακανονισμό, ενώ κοστολόγια προηγούμενων ετών, ύψους £9.745, παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά. Πληροφορικά αναφέρεται ότι κατά τη διάρκεια του έτους εισπράχθηκε ποσό ύψους £14.204. Σε Μονάδα της Εθνικής Φρουράς εκδόθηκαν δύο κοστολόγια, το ένα λόγω κακού χειρισμού του υλικού και το άλλο λόγω ζημιάς στο σύστημα κατά τη συντήρηση του στη Μονάδα, ύψους £52.640 και £142.258, αντίστοιχα.

4.10.2 Παρατάσεις χρόνου παράδοσης προμηθειών. Σε δύο περιπτώσεις δόθηκε από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών παράταση του χρόνου παράδοσης των προμηθειών που προορίζονταν για την Εθνική Φρουρά (προμήθεια αδιάβροχου επενδύτη και πουλόβερ παραλλαγής), χωρίς να ζητηθεί η έγκριση της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων, σύμφωνα με τους περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμούς. Ο Διευθυντής του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών διατηρεί την άποψη ότι η παράταση του χρόνου παράδοσης των προμηθειών εμπίπτει στη δική του αρμοδιότητα.

4.10.3 Προμήθεια στολών Ναυτικού και Αεροπορίας. Από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών προκηρύχθηκαν οι προσφορές για την προμήθεια στολών Ναυτικού και Αεροπορίας, χωρίς να υπάρχουν εγκεκριμένες προδιαγραφές από την Τεχνική Επιτροπή Υφασμάτων και Ειδών Ένδυσης, η οποία συστάθηκε από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών. Το συνολικό ύψος των προμηθειών ανερχόταν περίπου στις £161.000. Ο Γενικός Λογιστής, Πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών επισήμανε ότι μελλοντικά δεν θα εξετάζονται προσφορές χωρίς εγκεκριμένες προδιαγραφές από την Τεχνική Επιτροπή. Σύμφωνα με το Διευθυντή του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, η τακτική αγοράς στολών Ναυτικού και Αεροπορίας, χωρίς να υπάρχουν εγκεκριμένες προδιαγραφές από την Τεχνική Επιτροπή Υφασμάτων και Ειδών Ένδυσης, ακολουθείτο επί σειρά ετών και οφείλεται κυρίως στο ότι δεν κατέστη δυνατή η δημιουργία και εφαρμογή στο Τμήμα αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

4.10.4 Καταβολή αποζημιώσεων σε αγωγές προσφοροδοτών εναντίον της Δημοκρατίας. Λόγω καθυστέρησης στην εξόφληση των σχετικών τιμολογίων από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, καταβλήθηκαν σε ορισμένους προσφοροδότες, οι οποίοι καταχώρισαν αγωγές εναντίον της Δημοκρατίας, αποζημιώσεις, είτε μετά την εκδίκαση της υπόθεσης είτε μετά από συμβιβασμό.

4.10.5 Προσφορά για την προμήθεια υφάσματος παραλλαγής rip-stop. Κατά τον έλεγχο της προσφοράς παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών στις 21.9.2000 προέβη στην τοποθέτηση οριστικής παραγγελίας στον επιτυχόντα προσφοροδότη για προμήθεια 300000 μέτρων υφάσματος παραλλαγής rip-stop, συνολικής αξίας περίπου £566.000, πριν από την εξασφάλιση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας της σχετικής έγκρισης αποδέσμευσης του αναγκαίου ποσού, όπως προνοείται στον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2000.

(β) Έγιναν τέσσερις παραδόσεις για ποσότητα 366456 μέτρων υφάσματος, συνολικής αξίας £691.534, δηλ. 66456 μέτρα, αξίας £125.402, επιπλέον της παραγγελθείσας ποσότητας. Το Τμήμα, πριν από την τελική παραλαβή του υφάσματος, η οποία έγινε στις 8.2.2002, προχώρησε στην εξόφληση των τεσσάρων τιμολογίων αξίας £94.546 στις 10.4.2001, £204.176 την 1.6.2001, £211.160 και £181.652 στις 7.9.2001, έναντι κατάθεσης από τον προσφοροδότη τριών τραπεζικών εγγυήσεων ύψους £100.000, £200.000 και £100.000, αντίστοιχα, με ισχύ μέχρι 2.7.2001, 28.8.2001 και 30.11.2001 (η τελευταία στη συνέχεια ανανεώθηκε μέχρι τις 28.2.2002) και της κατάθεσης τραπεζικής εγγύησης για την πιστή εκτέλεση των όρων του συμβολαίου, ύψους £52.850, η οποία ίσχυε μέχρι 30.8.2001. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς η πληρωμή έπρεπε να γίνει μετά την τελική παραλαβή του υφάσματος. Στις 8.2.2002, κατά την τελική παραλαβή του υφάσματος, βρισκόταν σε ισχύ μόνο μια τραπεζική εγγύηση αξίας £100.000, η οποία έληγε στις 28.2.2002.

(γ) Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων σε συνεδρία της ημερομηνίας 29.1.2002, λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις της δευτεροβάθμιας επιτροπής, ενέκρινε την παραλαβή του υφάσματος, επιβάλλοντας τις ακόλουθες αποκοπές:

- Ποσοστού 2% πάνω στην αξία του υφάσματος, λόγω απόκλισης της αντοχής στο σχίσσιμο από τη σχετική προδιαγραφή (£13.831)

- Ποσού £30.245 για την ποσότητα του σεσημασμένου υφάσματος που θα αφαιρεθεί λόγω ελαττωμάτων
- Ποσού £50.000 για το μη σεσημασμένο ύφασμα που παρουσιάζει ελαττώματα και θα χρησιμοποιηθεί για το ράψιμο στολών, οι οποίες θα έχουν μειωμένη διάρκεια ζωής.

Για διευθέτηση των πιο πάνω αποκοπών κατασχέθηκε από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών η ισχύουσα τραπεζική εγγυητική των £100.000 και η διαφορά επιστράφηκε στον προσφοροδότη.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών με πληροφόρησε ότι, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της διαδικασίας, από την παράδοση μέχρι την τελική παραλαβή των αγαθών, καταβάλλονται στους προμηθευτές τα οφειλόμενα ποσά, έναντι κατάθεσης ισόποσης τραπεζικής εγγύησης. Η τακτική αυτή ακολουθείται με σκοπό την ενθάρρυνση της ευρύτερης δυνατής συμμετοχής προσφοροδοτών σε διαγωνισμούς που διενεργεί το Τμήμα. Με πληροφόρησε επίσης ότι η πιο πάνω τακτική σταμάτησε, μετά την αναφορά του θέματος από την Υπηρεσία μου.

4.10.6 Κατανάλωση καυσίμων από Μονάδες της Εθνικής Φρουράς.

(α) Κατά τη διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου σε Διαχειρίσεις Εφοδίων και Καυσίμων Μονάδων της Εθνικής Φρουράς παρατηρήθηκαν και πάλι, σε ορισμένες περιπτώσεις, καθυστερήσεις στην έγκαιρη υποβολή των καταστάσεων καυσίμων και παραλείψεις και λάθη στην ενημέρωση τους, σχετικά με την κατανάλωση, παραλαβή και χορήγηση καυσίμων. Φαίνεται ότι δεν διενεργείται από τα Οικονομικά Όργανα των Μονάδων επαρκής έλεγχος των αποθεμάτων, όπως προβλέπεται στη σχετική Πάγια Διαταγή. Από τη Διεύθυνση Εφοδίων/Μεταφορών του ΓΕΕΦ δόθηκαν στις Μονάδες σχετικές οδηγίες για μελλοντική βελτίωση της κατάστασης.

(β) Η εφαρμογή του μηχανογραφημένου συστήματος ελέγχου και επεξεργασίας των καταστάσεων κατανάλωσης καυσίμων παρουσίασε, κατά το στάδιο των δοκιμών που έγιναν το Νοέμβριο του 2000, σοβαρά λειτουργικά προβλήματα και αδυναμίες αξιοποίησης του συστήματος, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η επεξεργασία και να περιορίζεται η έκταση ελέγχου των καταστάσεων κατανάλωσης καυσίμων. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του ανέφερε ότι, με την επικείμενη πρόσληψη προσωπικού, θα μπορέσει να επιληφθεί των λειτουργικών προβλημάτων και αδυναμιών στην αξιοποίηση του συστήματος. Το θέμα βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

4.10.7 Όπλα και πυρομαχικά. Τα αποθέματα όπλων και πυρομαχικών που υπήρχαν στις 31.12.2000 δεν καταμετρήθηκαν από την Υπηρεσία μου, ούτε από τον Κλάδο Ελέγχου Αποθηκών του Γενικού Λογιστηρίου. Το Γενικό Επιτελείο της Εθνικής Φρουράς απέστειλε στην Υπηρεσία μου πιστοποιητικό, στο οποίο αναφέρεται ότι έγινε από την Εθνική Φρουρά η καταμέτρηση τους και ότι αυτά συμφωνούσαν με τα λογιστικά υπόλοιπα των καρτελών αποθήκης, εκτός μιας Μονάδας για την οποία διεξάγεται ανάκριση.

4.10.8 Καταβολή αποζημιώσεων. Αποζημιώσεις καταβάλλονται κατόπιν εξώδικου συμβιβασμού, αποφάσεων του δικαστηρίου ή αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Κατά το 2001 καταβλήθηκε το ποσό των £831.365, σε σύγκριση με £553.929 το 2000, για αγωγές (£650.161), για αποζημιώσεις σε ιδιώτες για ζημιές που προκλήθηκαν από την Εθνική Φρουρά

(£57.406), για διάφορα κατά χάρη ποσά σε οικογένειες εθνοφρουρών που απεβίωσαν κατά τη στρατιωτική τους θητεία (£93.969) και για πρόκληση τροχαίων ατυχημάτων (£29.829). Σημειώνεται ότι σχετικά με μια αγωγή δικαστηρίου για αξιώσεις από υποψήφιο δόκιμο, ένεκα τραυματισμού του κατά τη διάρκεια αθλητικής δοκιμασίας στις 2.8.95, καταβλήθηκε, σύμφωνα με απόφαση του δικαστηρίου ημερομηνίας 10.4.2001, αποζημίωση ύψους £360.391.

Επισήμανα και πάλι την ανάγκη λήψης προληπτικών μέτρων, για περιορισμό της δαπάνης αυτής στο ελάχιστο δυνατόν.

4.10.9 Σίτιση εθνοφρουρών. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προμηθευτών σε υποδείξεις του Υπουργείου, αναφορικά με τις ενδεδειγμένες προδιαγραφές τροφίμων και παραβάσεις ειδικών όρων των συμβολαίων. Παρόλο που στους προμηθευτές επιβλήθηκαν ανάλογα πρόστιμα, όπως και στο παρελθόν, φαίνεται ότι αυτά δεν αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα για τη μη επανάληψη τέτοιων παραβάσεων.

Όπως ανέφερε το Υπουργείο, λόγω του ότι οι παρεκκλίσεις από τις προδιαγραφές προσφορών είναι κατά το πλείστον μικρές και δεν επηρεάζουν την καταλληλότητα των τροφίμων και λόγω του μικρού αριθμού ενδιαφερόμενων προσφοροδοτών για τις υπό αναφορά προσφορές, τυχόν αποκλεισμός ή επιβολή μεγαλύτερων προστίμων θα δημιουργήσει αρνητικές επιπτώσεις στην ικανοποιητική συμμετοχή προσφοροδοτών, στην ύπαρξη υγιούς ανταγωνισμού και στην εξασφάλιση καλύτερων τιμών.

4.10.10 Καυστέρηση στην εκτέλεση παραγγελιών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι προμηθευτές καθυστερούν να εκτελέσουν τις παραγγελίες για μεγάλο χρονικό διάστημα, είτε για όλη την ποσότητα, είτε για μέρος αυτής, γεγονός που πιθανόν να δημιουργεί προβλήματα στην Εθνική Φρουρά.

4.10.11 Σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών.

(α) Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών λειτουργούσε, στα πλαίσια της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 34.334 και ημερ. 25.10.90, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας των προσφορών, με εγκεκριμένο κόστος λειτουργίας ύψους £110.000, έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την ευημερία των εθνοφρουρών. Ενόψει της εφαρμογής του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου και της αυξημένης δαπάνης που παρατηρείται, σε σύγκριση με το αρχικά εγκεκριμένο ποσό των £110.000, η οποία για το έτος 2001 ανήλθε στις £565.665, το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών σε συνεδρία του στις 19.12.2001, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του Υπουργείου Άμυνας, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, αποφάσισε τη συνέχιση της λειτουργίας του υφιστάμενου σχεδίου διακίνησης για ειδικά προκαθορισμένα δρομολόγια και με σταθερό ποσό που καθορίζεται από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.

(β) Από τον έλεγχο του σχεδίου διακίνησης εθνοφρουρών παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Η συνολική δαπάνη για το 2001 ανήλθε στις £565.665, σε σύγκριση με £534.070 το 2000, και περιλαμβάνει ποσό ύψους £24.448, το οποίο αποτελεί πρόσθετη χρέωση 5% πάνω στο συνολικό ποσό των τιμολογίων, ποσοστό που χρεώνεται από τις αυτοκινητιστικές οργανώσεις, με το δικαιολογητικό της κάλυψης αυξημένων κόστων για διαδρομές που γίνονται τις αργίες και τις Κυριακές. Με βάση απόφαση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων για αναθεώρηση των κομίστρων των αγροτικών λεωφορείων,

έγινε αναθεώρηση των κομίστρων από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, τα οποία τέθηκαν σε ισχύ από 1.8.2001.

- (ii) Στα δελτία μεταφοράς εθνοφρουρών, τα οποία συμπληρώθηκαν από ορισμένες Μονάδες, για δρομολόγια συγκεκριμένου λεωφορείου, αναφερόταν μεταφορά μέχρι και 47 ατόμων, ενώ το λεωφορείο είχε άδεια για μεταφορά μέχρι 16 επιβατών, με αποτέλεσμα να καταβληθούν αυξημένα κόμιστρα. Το Υπουργείο Άμυνας προέβη στην αποκοπή, από μεταγενέστερη πληρωμή, ποσού £1.878, το οποίο αντιπροσωπεύει τη διαφορά κομίστρων για δρομολόγια που έγιναν κατά την περίοδο 1996 – 2000.

Ζήτησα από το Υπουργείο να με πληροφορήσει κατά πόσο το πιο πάνω θέμα έχει διερευνηθεί, καθώς οι εκάστοτε αξιωματικοί υπηρεσίας των συγκεκριμένων Μονάδων φαίνεται να επιβεβαίωναν τη διακίνηση αριθμού εθνοφρουρών πέραν των 16, μέχρι και 47, με λεωφορείο 16 θέσεων, καθώς επίσης και για τυχόν μέτρα που λήφθηκαν για την αποδοτικότερη και πιο οικονομική λειτουργία του σχεδίου.

4.11 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Μέρος Β

4.11.1 Διαχείριση χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 29.9.93 τη διεξαγωγή τεχνοοικονομικής μελέτης για την περισυλλογή, διάθεση ή ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων, με στόχο την επίλυση του προβλήματος που δημιουργείται από την ανεξέλεγκτη διάθεση τους. Η σχετική συμφωνία για τη διεξαγωγή της μελέτης υπογράφηκε στις 18.9.95. Η μελέτη συμπληρώθηκε τον Ιούλιο του 1997, με καθυστέρηση περίπου 18 μηνών. Μετά από σχετική εισήγηση του Υπουργείου, σε συνεννόηση με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 11.11.98 να αναθέσει στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος τη σύσταση “ομάδας για τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια”, με συμμετοχή εκπροσώπων και από άλλα Υπουργεία, η οποία, με βάση τα αποτελέσματα και τις εισηγήσεις της μελέτης, να διαμορφώσει και εφαρμόσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την περισυλλογή, διάθεση ή ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων στην Κύπρο.

Για την υλοποίηση των εισηγήσεων της μελέτης άρχισε ήδη τη λειτουργία του στην περιοχή Βασιλικού εργοστάσιο επανεπεξεργασίας μέρους της ποσότητας που συγκεντρώνεται. Η υπόλοιπη ποσότητα θα καίγεται, σε πειραματικό στάδιο, στα τσιμεντοποιεία Βασιλικού. Παράλληλα γίνεται προσπάθεια δανειοδότησης εταιρείας, η οποία και θα αναλάβει την περισυλλογή όλων των μηχανέλαιων, περιλαμβανομένων και εκείνων των πλοίων, με σκοπό την εξαγωγή τους.

Για τη νομοθετική ρύθμιση του θέματος έχει ετοιμαστεί σχετικό νομοσχέδιο και Κανονισμοί. Οι Κανονισμοί έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και αναμένεται η έγκριση και του νομοσχεδίου, για προώθηση τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

4.12 ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Μέρος Α

4.12.1 Εσωτερικός έλεγχος. Ως αποτέλεσμα των εισηγήσεων μου για τη σύσταση και λειτουργία μόνιμου κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου

Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενέκρινε στις 24.4.01 τη σύνθεση και τους όρους εντολής του κλιμακίου, το οποίο άρχισε τις εργασίες του την 1.6.2001. Με τη λειτουργία του κλιμακίου αναμένεται ότι τα διάφορα συστήματα εσωτερικού ελέγχου θα βελτιωθούν σημαντικά.

4.12.2 Εκτέλεση έργων κοινής συνεισφοράς. Από δειγματοληπτικό έλεγχο ορισμένων Αρδευτικών Έργων και Έργων Βελτίωσης Υδατοπρομηθειών Χωριών, έχει διαπιστωθεί και πάλι ότι δεν εφαρμόζονται οι σωστές διαδικασίες που απαιτούνται για τον προγραμματισμό, την εκτέλεση και την τήρηση στοιχείων, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται διαφορές μεταξύ των οικονομικών στοιχείων που τηρούνται στις Τεχνικές Υπηρεσίες και των στοιχείων του Λογιστηρίου. Δεν γίνεται συμφιλίωση των δαπανών των διαφόρων έργων και δεν ετοιμάζονται για όλα τα έργα εκθέσεις προόδου, ενδιάμεσες και τελικές εκθέσεις, με αποτέλεσμα οι ενδιαφερόμενες Κοινότητες να μην έχουν την αναγκαία πληροφόρηση.

4.12.3 Κατασκευή Βιολογικού Σταθμού στις Πλάτρες. Οι εργασίες για την ανέγερση του πιο πάνω σταθμού άρχισαν το Σεπτέμβριο του 2001 από ιδιώτη εργολάβο, έναντι ποσού £229.590. Το Μάρτιο του 2002 οι εργασίες διακόπηκαν, επειδή δεν είχε εκδοθεί πολεοδομική άδεια για το συγκεκριμένο έργο.

Το Μάιο 2002, οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, αφού διαπίστωσαν ότι η συνέχιση των εργασιών στην αρχική τοποθεσία δεν ήταν δυνατή, αποφάσισαν τη μετακίνηση του σταθμού σε άλλη περιοχή.

Παρατήρησα ότι το Δημόσιο, από τον όλο χειρισμό του θέματος, έχει υποστεί ζημιά συνολικού ύψους £40.000 (£30.000 για τη δαπάνη που έγινε πριν από τη μετακίνηση και £10.000 για αποζημίωση του εργολάβου για ζημιές που υπέστη λόγω της καθυστέρησης από την αναστολή των εργασιών).

Διαπιστώθηκε επίσης ότι, παρόλο που ο Έπαρχος Λεμεσού, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως χειρίζονταν το θέμα της επιλογής του χώρου κατασκευής του σταθμού από το Φεβρουάριο του 1995, μέχρι το Μάιο του 2002 αυτό δεν είχε επιλυθεί. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, ζήτησα όπως διεξαχθεί έρευνα σχετικά με τους λανθασμένους χειρισμούς, τις ευθύνες των εμπλεκόμενων μερών και τη ζημιά που έχει υποστεί το Δημόσιο.

Τον Ιούνιο 2002 οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αποφάσισαν τη σύσταση Διερευνητικής Επιτροπής, για διερεύνηση του θέματος και υποβολή έκθεσης για τους λόγους και τα αίτια της καθυστέρησης, καθώς και για τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν κατά την εκτέλεση του έργου.

4.12.4 Μείζονα υδατικά έργα κοιλάδων Διαρίζου, Έζουσας και ύδρευσης Πάφου - Απαιτήσεις Συμβούλων. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2000, τον Αύγουστο του 1991 υπογράφηκε πενταετές συμβόλαιο με ξένο οίκο Συμβούλων Μηχανικών, με χρονοδιάγραμμα μελέτης και υλοποίησης των έργων. Το συμβόλαιο, αξίας \$1,5 εκ., προνοεί επίσης τη διενέργεια και άλλων μηνιαίων πληρωμών για τις υπηρεσίες των επιβλέποντων και άλλων Μηχανικών. Επειδή η πρόοδος του σχεδίου παρουσιάζει σοβαρή καθυστέρηση, τον Ιανουάριο του 1999 οι Σύμβουλοι Μηχανικοί ζήτησαν επαναδιαπραγμάτευση του συμβολαίου. Λόγω της καθυστέρησης αυτής και για άλλους λόγους, οι Σύμβουλοι υπέβαλαν απαίτηση για επιπλέον πληρωμή περίπου £430.000.

Το Τμήμα αξιολόγησε την απαίτηση των Συμβούλων, την οποία και απέστειλε, το Νοέμβριο 1999, στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για απόψεις, αναφορικά με τη νομική πτυχή του θέματος. Οι απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα λήφθηκαν το Μάρτιο του 2001.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής, το όλο θέμα βρίσκεται στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και αναμένεται να αποφασίσει σύντομα ποιες απαιτήσεις είναι δικαιολογημένες και ποιες όχι. Στο μεταξύ το Τμήμα ετοιμάζει τις ανταπαιτήσεις του σχετικά με τη μελέτη του Φράγματος Σουσκιού, καθώς και για το χρόνο που το Τμήμα αναγκάστηκε να αφιερώσει στην εξέταση των μελετών των Συμβούλων, λόγω του ότι αυτές δεν κρίθηκαν ικανοποιητικές.

4.12.5 Κεντρικός αγωγός νερού από Τερσεφάνου προς Λευκωσία - Απαιτήσεις εργολάβου για αποζημίωση. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2000, ο εργολάβος που εκτέλεσε το πιο πάνω έργο, έναντι του ποσού των £2.040.916, υπέβαλε απαιτήσεις για αποζημίωση ύψους £1.430.897, τις οποίες αργότερα αύξησε σε £1,8 εκ., για καθυστερήσεις και έξοδα που υπέστη, κυρίως από παράλειψη του Τμήματος να υποδείξει στα σχέδια των προσφορών τις υπόγειες υπηρεσίες, καθώς και λόγω της προμήθειας ελαττωματικών εξαρτημάτων και βαλβίδων, η οποία έγινε από το Τμήμα μέσω ξεχωριστών προσφορών.

Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων εξουσιοδότησε το Τμήμα να αξιολογήσει τις απαιτήσεις, με σκοπό το διακανονισμό τους. Το Τμήμα αξιολόγησε τις απαιτήσεις του εργολάβου και υπέβαλε έκθεση, με βάση την οποία δικαιολογείτο η καταβολή του ποσού των £480.000, το οποίο όμως ο εργολάβος δεν αποδέχθηκε. Τελικά, μετά από διαπραγματεύσεις της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων με τον εργολάβο, τον Ιούλιο 2001, συμφωνήθηκε η καταβολή του ποσού των £790.000, για πλήρη διευθέτηση όλων των απαιτήσεων του. Ο εργολάβος, μετά το διακανονισμό αυτό, επανήλθε και διεκδικεί επιπλέον ποσό ύψους £150.000 που του είχε πληρωθεί αρχικά έναντι των απαιτήσεων του, με τον ισχυρισμό ότι αυτό δεν περιλαμβάνεται στο ποσό των £790.000 που είχε συμφωνηθεί. Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων απέρριψε τον Ιούνιο 2002 τον ισχυρισμό του εργολάβου.

4.12.6 Μείζονα υδατικά έργα Διαρίζου - Έζουσας - Αρδευτικά δίκτυα. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2000, το Μάρτιο 2000 ζήτησα από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου να με πληροφορήσει κατά πόσο έγινε επαναξιολόγηση της βιωσιμότητας των πιο πάνω αρδευτικών δικτύων, η δαπάνη των οποίων υπολογίστηκε συνολικά στα περίπου £28,7 εκ.

Τον Ιούνιο 2001 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι δεν έχει γίνει μελέτη βιωσιμότητας για το έργο, λόγω της αβεβαιότητας που υπήρχε όσον αφορά στην έκταση των περιοχών που θα αρδεύονταν. Σχετικά με το κόστος νερού, το Τμήμα έχει υπολογίσει για την κοιλάδα Έζουσας 75 και 61 σεντ ανά κυβικό μέτρο, για επιτόκια 8% και 6%, αντίστοιχα. Για την κοιλάδα Διαρίζου το κόστος νερού υπολογίστηκε σε 45 και 37 σεντ ανά κυβικό μέτρο. Εισήγηση του Τμήματος είναι ότι θα πρέπει για την κοιλάδα Έζουσας να μειωθούν οι αρδεύσιμες εκτάσεις, τουλάχιστον στο επίπεδο που αρχικά περιλάμβανε το αρχικό σχέδιο, έτσι που να καταστεί δυνατόν να διατεθεί περισσότερο ποσοστό νερού για ύδρευση. Επισημαίνεται ότι το κόστος του νερού στην κοιλάδα Έζουσας είναι υπερβολικά ψηλό και θα έπρεπε να προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του έργου. Το Τμήμα προχωρεί τώρα με τη σχεδίαση του αρδευτικού δικτύου Διαρίζου και τη σταδιακή υλοποίησή του. Όσον αφορά στην κοιλάδα Έζουσας, ορίστηκε από το

Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Επιτροπή για να επανεξετάσει τις εκτάσεις που θα αρδεύονται. Η Επιτροπή αναθεώρησε τις αρδεύσιμες εκτάσεις και σύστησε στο Υπουργείο τη μείωση τους κατά 60%.

4.12.7 Κατασκευή διυλιστηρίου νερού στον Ασπρόκρεμμο - Συμβόλαιο αρ. C5. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2000, με βάση τις πρόνοιες του συμβολαίου του έργου, ως ημερομηνία συμπλήρωσης των εργασιών καθοριζόταν η 31.1.2001. Επειδή ο εργολάβος καθυστέρησε το έργο γύρω στις 40 εβδομάδες και δεδομένου ότι, σύμφωνα με το Μηχανικό του έργου, δεν δικαιολογείται οποιαδήποτε παράταση χρόνου, ζήτησα να πληροφορηθώ για τα μέτρα που λήφθηκαν, σχετικά με την εν λόγω καθυστέρηση, καθώς και τις πιθανές επιπτώσεις από αυτή στα άλλα συμβόλαια που εκτελούνται ταυτόχρονα στο ίδιο έργο.

Ο λόγος της καθυστέρησης στην αποκοπή ποινικής ρήτρας ήταν η αναμονή απάντησης από τους Συμβούλους Μηχανικούς στο ερώτημα κατά πόσο ο εργολάβος δικαιούται παράταση χρόνου ή όχι. Στις 19 Σεπτεμβρίου 2001 δόθηκε τελικά η θέση των Συμβούλων Μηχανικών, οι οποίοι εισηγήθηκαν παράταση χρόνου μόνο 9 μέρες, από τις 47 εβδομάδες που ήταν η συνολική καθυστέρηση. Στο μεταξύ, το Τμήμα, με βάση το συμβόλαιο, προχώρησε στην αποκοπή του ποσού των £345.000, ως ποινικής ρήτρας. Ο εργολάβος, μέσω των δικηγόρων του, διαφώνησε με την αποκοπή και απαίτησε την επιστροφή του ποσού αυτού.

4.12.8 Λογαριασμοί Καταθέσεων. Στις 31.12.01 το υπόλοιπο των λογαριασμών ήταν £2,73 εκ. και περιλαμβάνει £1,46 εκ. για εγγυήσεις προσφορών και £0,86 εκ. καταθέσεις ποσών που αφορούν υδατοπρομήθεια και αρδευτικά έργα. Σε αρκετές περιπτώσεις, μετά τη συμπλήρωση των έργων, τα υπόλοιπα των καταθέσεων των Αρδευτικών Αρχών δεν επιστρέφονται από το Τμήμα και παραμένουν στο λογαριασμό καταθέσεων, για μελλοντική συντήρηση των έργων ή για κάλυψη αποζημιώσεων σχετικά με απαλλοτριώσεις.

4.12.9 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Τα υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.01 ήταν £44,3 εκ., σε σύγκριση με £35,5 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £8,8 εκ. Κατά το 2001 εισπράχθηκε ποσό £4,5 εκ. από τις καθυστερήσεις που υπήρχαν μέχρι 31.12.00, ενώ τα έσοδα για το 2001, που παραμένουν ανείσπρακτα στο τέλος του έτους, ανέρχονταν σε £13,4 εκ. και αντιπροσωπεύουν ποσοστό 30% του συνόλου των καθυστερήσεων. Παρά τις αποφάσεις που λήφθηκαν και τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών, δεν σημειώθηκε ουσιαστική πρόοδος. Ποσό £3,6 εκ. οφειλόταν στις 31.12.01 από 22 Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια, τα οποία αρνήθηκαν να υπογράψουν τα σχετικά συμβόλαια αποπληρωμής των καθυστερημένων οφειλών. Μέχρι σήμερα υπογράφηκαν 27 συμβόλαια αποπληρωμής, συνολικού ύψους £1,03 εκ.

Επίσης, τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λάρνακας, που οφείλουν £9 εκ. και £5,8 εκ., αντίστοιχα, δεν αποδέχονται τα ποσά των £6,2 εκ. και £2,1 εκ., αντίστοιχα, με τη δικαιολογία ότι αντιπροσωπεύουν αύξηση της τιμής πώλησης του νερού, χωρίς παράλληλα να έχει εγκριθεί για την ίδια περίοδο και η αύξηση των τελών πώλησης νερού στους καταναλωτές. Εξάλλου, το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού δεν έχει καταβάλει το ποσό του £1,4 εκ., το οποίο αντιπροσωπεύει δικαιώματα άντλησης νερού από το υδροφόρο στρώμα Γερμασόγειας για τα έτη 1987-2001, επειδή αρνείται να αποδεχθεί τις τιμές πώλησης νερού που καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο.

Εισηγήθηκα την επίσπευση της ετοιμασίας και έγκρισης Κανονισμών που θα διέπουν την επιβολή και είσπραξη τελών υδατικών έργων, καθώς επίσης και της διευθέτησης του θέματος των πηγών Άλασσας.

4.12.10 Αξιοποίηση κυβερνητικών γεωτρήσεων. Οι διαδικασίες που ακολουθούνταν μέχρι σήμερα σχετικά με την κοστολόγηση της ανόρυξης γεωτρήσεων, με σκοπό την αξιοποίηση τους, έχουν δημιουργήσει σοβαρές εκκρεμότητες μεταξύ των Τμημάτων Αναπτύξεως Υδάτων και Γεωλογικής Επισκοπήσεως, με αποτέλεσμα να παραμένει σε εκκρεμότητα το κόστος ανόρυξης 266 γεωτρήσεων, η κοστολόγηση των οποίων έγινε κατά την περίοδο 1980 μέχρι 30.6.2002, το οποίο ανήλθε στις £2.268.980. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται και το κόστος ανόρυξης 71 γεωτρήσεων ύψους £635.719, οι οποίες έχουν αξιοποιηθεί πριν από μερικά χρόνια. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, μελετώνται τρόποι εξασφάλισης των αναγκών πιστώσεων και είσπραξης του αντίστοιχου μεριδίου συνεισφοράς της κάθε Κοινότητας, για την οποία αξιοποιήθηκε η γεώτρηση.

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία του Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως στις 27.6.2002, καθορίστηκαν οι διαδικασίες που θα ακολουθούνται στο μέλλον και ο τρόπος αντιμετώπισης του θέματος, με στόχο την καλύτερη δυνατή ρύθμιση του.

Μέρος Β

4.12.11 Στελέχωση και λειτουργία Αρδευτικών Έργων. Ο αριθμός του προσωπικού που απασχολείται σε ορισμένα έργα εξακολουθεί να είναι δυσανάλογα ψηλός, σε σύγκριση με άλλα έργα, καθώς και με τον αριθμό των καταναλωτών.

4.12.12 Τελικές Εκθέσεις-Απολογισμός Έργων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν ετοιμάζονται τελικές εκθέσεις και απολογισμοί για όλα τα έργα που εκτελούνται για λογαριασμό των διαφόρων Κοινοτικών Αρχών, Αρδευτικών Συνδέσμων κ.τ.λ., με αποτέλεσμα τη μη ενημέρωση τους για τις πραγματικές δαπάνες των έργων.

4.12.13 Αποθήκες και αποθηκευτικοί χώροι. Μεγάλα αποθέματα υλικών εξακολουθούν να βρίσκονται εκτεθειμένα σε μη περιφραγμένους αποθηκευτικούς χώρους.

4.12.14 Απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού για εκτέλεση δημοσιοϋπαλληλικών καθηκόντων. Αριθμός ωρομίσθιου προσωπικού εξακολουθεί να απασχολείται σε δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα και να πληρώνεται από τα Κονδύλια των διαφόρων έργων, σε αντίθεση με τους υφιστάμενους Κανονισμούς.

4.13 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.13.1 Ανόρυξη γεωτρήσεων. Κατόπι προσφορών ανατέθηκε για έκτη συνεχή χρονιά σε ιδιώτη μέσα στο 2001 η ανόρυξη αριθμού γεωτρήσεων. Επειδή, όπως προκύπτει από στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα, υπάρχει διαφορά στο κόστος ανόρυξης μεταξύ των κυβερνητικών γεωτρήσεων και εκείνων των ιδιωτών, εισηγήθηκα, για σκοπούς σύγκρισης και εξαγωγής έγκυρων αποτελεσμάτων, την τροποποίηση της δομής του προϋπολογισμού, έτσι ώστε να υπάρχει σαφής διαχωρισμός των δαπανών, σε δαπάνες ανόρυξης και σε δαπάνες συντήρησης ή και επιδιόρθωσης.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, άρχισε ήδη η μελέτη και η ανάλυση των διαφόρων στοιχείων, με στόχο τον καθορισμό μιας αποδεκτής μεθοδολογίας κοστολόγησης, η οποία να τεθεί σε εφαρμογή, αφού τύχει της έγκρισης του Υπουργείου Οικονομικών.

4.13.2 Αδράνεια κυβερνητικών γεωτρύπανων. Κατά τη διάρκεια του 2001 χρησιμοποιήθηκαν 9 γεωτρύπανα, με παραγωγικό χρόνο γύρω στο 57%. Ο υπόλοιπος χρόνος αντιπροσωπεύει αδράνεια που οφείλεται σε επισκευές, άδειες προσωπικού, στις καιρικές συνθήκες και στην αναμονή έκδοσης οδηγιών προς τους επιστάτες.

4.13.3 Κοστολόγηση γεωτρήσεων για λογαριασμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Καθυστερημένα έσοδα. Το συνολικό κόστος 266 γεωτρήσεων, οι οποίες κοστολογήθηκαν μέχρι 30.6.02 για λογαριασμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ήταν £2.268.980. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται και το κόστος ανόρυξης 71 γεωτρήσεων που αξιοποιήθηκαν στο παρελθόν, για λογαριασμό διαφόρων Κοινοτήτων, ύψους £635.719, το οποίο αναγνωρίζεται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ως πραγματική οφειλή προς το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως. Το ποσό αυτό δεν περιλαμβάνεται στην Έκθεση Καθυστερημένων Εσόδων, σε αντίθεση με τη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία αρ. 42. Σε σύσκεψη στις 27.6.02 όλων των εμπλεκόμενων φορέων, καθορίστηκαν οι διαδικασίες που θα ακολουθούνται μελλοντικά, για έγκαιρη τακτοποίηση του κόστους των γεωτρήσεων που κοστολογούνται για λογαριασμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

4.14 ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

Μέρος Β

4.14.1 Μακροχρόνιες συμβάσεις ενοικίασης δασικής γης. Σύμφωνα με τους περί Δασών Νόμους του 1967 μέχρι 1999, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να παραχωρεί, μισθώνει και γενικά διαθέτει κρατική γη εντός κρατικών δασών. Επίσης, βάσει του άρθρου 14(1)(κ) του πιο πάνω Νόμου, αποτελεί ευθύνη του Υπουργικού Συμβουλίου η έκδοση Κανονισμών που να ρυθμίζουν κάθε θέμα που αφορά εκμίσθωση δασικής γης.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν θεσπιστεί οι πιο πάνω Κανονισμοί, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, θα πρέπει να καθορίζουν με σαφήνεια τα κριτήρια, βάσει των οποίων η δασική γη θα ενοικιάζεται πάνω σε μακροχρόνια βάση.

Εισηγήθηκα όπως το θέμα καλυφθεί με σχετική τροποποίηση των υφιστάμενων Κανονισμών ή την ετοιμασία νέων, ξεχωριστών Κανονισμών. Επιπρόσθετα εισηγήθηκα όπως εξεταστούν όλες οι μακροχρόνιες συμβάσεις, με σκοπό:

- (i) Να διακριβωθεί κατά πόσο έχουν εκλείψει οι λόγοι για τους οποίους έγιναν τα συμβόλαια, και
- (ii) κατά πόσο έχουν αθετηθεί ουσιώδεις όροι των συμβολαίων.

Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα ετοίμασε προσχέδιο Κανονισμών με βάση το άρθρο 14(1) του περί Δασών Νόμου και το απέστειλε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο και ότι έχουν εξεταστεί όλες οι μακροχρόνιες συμβάσεις και, στις περιπτώσεις παραβάσεων, λήφθηκαν ή λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα.

4.14.2 Άδειες χρήσης δασικής γης. Από τις ετήσιες “άδειες χρήσης”, με βάση τις οποίες παραχωρείται δασική γη για γεωργικούς σκοπούς, διαπιστώθηκε ότι:

- (i) Οι γεωργοί εκμεταλλεύονται έκταση πολύ μεγαλύτερη από εκείνη που προνοείται στις σχετικές άδειες, λόγω του ότι δεν υπάρχουν λεπτομερή σχέδια και χάρτες δασικής γης που να καθορίζουν τα σύνορα των τεμαχίων.
- (ii) Αρκετοί ενοικιαστές, σε αντίθεση με τους όρους των αδειών, υπενοικιάζουν τη γη, έναντι μάλιστα ψηλών ενοικίων.
- (iii) Οι υφιστάμενοι Κανονισμοί, οι οποίοι εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 14 του περί Δασών Νόμου, δεν καλύπτουν το θέμα της παραχώρησης αδειών χρήσης δασικής γης, όπως λεπτομερή κριτήρια, όρους παραχώρησης κ.τ.λ.

Αποτέλεσμα του κενού αυτού στους Κανονισμούς είναι η μη εφαρμογή ομοιόμορφων κριτηρίων και προϋποθέσεων παροχής αδειών και πιθανόν η άνιση μεταχείριση των ενδιαφερόμενων. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι παραχωρούνται στα ίδια άτομα τεμάχια για πολλά χρόνια.

Επίσης, στο άρθρο 32 των Κανονισμών με τίτλο “Τέλη Αδειών” δίνεται εξουσία στο Διευθυντή του Τμήματος για τον καθορισμό των καταβλητέων τελών και την παραχώρηση αδειών χρήσης “... λαμβανομένων υπ’ όψιν των κρατουςών εις την αγοράν τιμών ...”. Τα επιβαλλόμενα τέλη δεν πληρούν την πρόνοια αυτή και στερούν από το Δημόσιο σημαντικά έσοδα.

Εισηγήθηκα όπως:

- Θεσπιστούν Κανονισμοί που να ρυθμίζουν τις άδειες χρήσης δασικής γης και τα καταβλητέα τέλη.
- Την αναθεώρηση των τελών, ώστε να συνάδουν με τα τέλη που αφορούν κρατική γη, όπως προνοούν οι αντίστοιχοι Κανονισμοί του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου.
- Τη χαρτογράφηση της περιοχής και τη δημιουργία δασικού κτηματολογίου, ώστε να καθορίζονται τα σύνορα της ενοικιαζόμενης γης.

Ο Διευθυντής του Τμήματος ζήτησε στις 22.11.00 και 10.5.01 από το Γενικό Εισαγγελέα να προωθήσει την τροποποίηση του άρθρου 14(1) του Νόμου, με την προσθήκη νέου εδαφίου, το οποίο να ρυθμίζει κάθε θέμα που αφορά την έκδοση άδειας χρήσης δασικής γης, και να γνωματεύσει κατά πόσο θα πρέπει να εκδοθούν Κανονισμοί δυνάμει του νέου εδαφίου.

Όσον αφορά στα τέλη ενοικίασης γης, αυτά έχουν αναθεωρηθεί με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.083, ημερ. 20.1.2000. Τα τέλη αυτά θα αναθεωρηθούν, με βάση την ίδια απόφαση, την 1.1.2004, ώστε να συνάδουν με τα τέλη ενοικίασης άλλης κρατικής γης.

Σχετικά με τη χαρτογράφηση και την ετοιμασία Δασικού Κτηματολογίου στην περιοχή Κοκκινοχωριών, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι αυτή έχει συμπληρωθεί για το δάσος Σωτήρας και συνεχίζεται στο δάσος Ξυλοφάγου. Η όλη εργασία προβλέπεται να ολοκληρωθεί σε 4 χρόνια.

Όταν ολοκληρωθεί η χαρτογράφηση, τα σύνορα και η ακριβής έκταση όλων των ενοικιαστηρίων δασικής γης θα καθορίζονται με ακρίβεια και σαφήνεια.

4.15 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Μέρος Β

4.15.1 Καθυστερημένα έσοδα. Η αξία των σπόρων που πωλούνται στους γεωργούς μέσω της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, η οποία περιλαμβάνεται ετήσια στα καθυστερημένα έσοδα της 31ης Δεκεμβρίου, εισπράττεται, με τόκο 5%, στις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, με βάση σχετική συμφωνία.

Τα καθυστερημένα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης ποσό £44.579, το οποίο οφείλεται από το 1995 από δύο προσφοροδότες, σχετικά με πώληση γεωργικών προϊόντων. Η μια περίπτωση εκδικάστηκε και η Νομική Υπηρεσία μελετά τρόπους για την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού, ενώ η άλλη βρίσκεται ενώπιον της ίδιας Υπηρεσίας, για τα περαιτέρω.

4.16 ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.16.1 Σχέδια Αναδασμού-Αξιολόγηση/Αξιοποίηση. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα, μέχρι 31.12.01 συμπληρώθηκαν 50 αρδευόμενα σχέδια και 7 σχέδια ξηρικής καλλιέργειας, συνολικής έκτασης 13909 εκταρίων. Παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη 23 νέα σχέδια αναδασμού και υπό μελέτη άλλα 38, συνολικής υπολογιζόμενης έκτασης 17930 εκταρίων.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των σχεδίων που συμπληρώθηκαν κρίνονται ικανοποιητικά και στόχος είναι η συνέχιση και επέκταση τους, λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικούς και άλλους λόγους.

4.16.2 Έργα Κοινής Συνεισφοράς - Εφαρμογή Σχεδίων Αναδασμού. Η αναθεώρηση των λογιστικών διαδικασιών και η δημιουργία λογαριασμών προκαταβολών, ύστερα από έγκριση του Γενικού Λογιστή, για κάθε σχέδιο χωριστά, παρέχει τη δυνατότητα του άμεσου καταμερισμού των δαπανών, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα ποσοστά, και συμβάλλει στην απλοποίηση του συστήματος τακτοποίησης των δαπανών εκτέλεσης των διαφόρων έργων.

4.16.3 Επιχορήγηση τόκων. Ο γενικός λογαριασμός καταθέσεων για την εξυπηρέτηση των δανείων επιβαρύνθηκε μέχρι 31.12.01 με ποσό £928.979 (£18.541 για το 2001), ποσό που αντιπροσωπεύει την επιπλέον διαφορά μεταξύ των τόκων που εισπράχθηκαν και εκείνων που καταβλήθηκαν.

Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 54.930, ημερ. 17.1.2002, η Κυβέρνηση ανέλαβε εξ ολοκλήρου την πληρωμή των τόκων ύψους £126.672, για το οδικό δίκτυο της περιοχής αναδασμού Πάνω Αρόδων, με τους οποίους θα επιβαρυνθούν μέχρι 30.6.2001 οι ιδιοκτήτες γης, λόγω της μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην ολοκλήρωση του έργου, για την οποία δεν ευθύνεται η Κοινότητα.

4.16.4 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Το σύνολο των οφειλόμενων δόσεων από τους γαιοκτήμονες στις 31.12.01 ήταν £700.203 (£615.967 το 2000) και αντιπροσωπεύουν κεφάλαιο £475.668 και τόκους £224.535. Εισηγήθηκαν όπως ληφθούν μέτρα για τακτοποίηση όλων των καθυστερήσεων.

4.16.5 Γενικός λογαριασμός καταθέσεων για την εξυπηρέτηση των δανείων. Στις 31.12.01 το υπόλοιπο του λογαριασμού ήταν £297.100 και αντιπροσωπεύει δόσεις που

εισπράχθηκαν από διάφορες κοινότητες-γαιοκτήμονες για να καταβληθούν στους Δανειστικούς Επιτρόπους.

4.17 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.17.1 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.01 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £170.932 και περιλαμβάνουν ποσό £101.439, το οποίο οφείλεται από εταιρεία που βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Η Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης εξέφρασε επιφυλάξεις κατά πόσο θα υπάρξουν οποιαδήποτε πλεονάσματα στην υπό εκκαθάριση εταιρεία, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της Υπηρεσίας. Το υπόλοιπο ποσό αντιπροσωπεύει οφειλές δικαιωμάτων και προστίμων από εταιρείες για τις οποίες έχει κινηθεί η διαδικασία ποινικής δίωξης.

4.17.2 Δικαιώματα για την εξόρυξη λατομικών υλικών. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στην Υπηρεσία, μέχρι 31.12.01 εισπράχθηκε συνολικό ποσό £10.797.978, από το οποίο £8.098.485, που αποτελεί το 75% των εισπράξεων, καταβλήθηκαν στις Κοινότητες, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, ως αποζημίωση για την οχληρία που προκαλείται από τη λειτουργία των λατομείων. Το υπόλοιπο ποσό των £2.699.491, που αποτελεί το 25% των εισπράξεων, κατατέθηκε στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Μέχρι 31.12.01 διατέθηκαν συνολικά £2.724.662 για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

4.18 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

4.19 ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Μέρος Α

4.19.1 Προσφορά αρ. Δ' 60/2000 για την προμήθεια "Police Headquarters Tower". Η έγκριση των προδιαγραφών δόθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών, κατόπιν των διαβεβαιώσεων της Αστυνομίας ότι πέντε τουλάχιστον κατασκευαστές πληρούσαν τις προδιαγραφές, και η εκτίμηση δαπάνης ήταν £30.000. Έγγραφα προσφορών αγόρασαν δέκα προσφοροδότες και οι έξι από αυτούς υπέβαλαν, το Φεβρουάριο 2000, εννέα προσφορές. Μεταξύ των προσφοροδοτών που υπέβαλαν προσφορά δεν περιλαμβανόταν κανένας από τους πέντε κατασκευαστές που είχαν δηλωθεί από την Αστυνομία ότι πληρούσαν τις προδιαγραφές. Σύμφωνα με την έκθεση αξιολόγησης της Αστυνομίας, εντός προδιαγραφών ήταν μόνο μια προσφορά – η οποία συστηνόταν για κατακύρωση – και η τιμή της ήταν κατά περίπου 57% ψηλότερη της εκτίμησης δαπάνης (£47.000). Ενόψει των πιο πάνω, εισηγήθηκα στο Συμβούλιο Προσφορών το διορισμό ad-hoc επιτροπής για μελέτη του όλου θέματος. Το Συμβούλιο Προσφορών αποδέχθηκε την εισήγηση μου και το Σεπτέμβριο 2001 διόρισε τριμελή ad – hoc επιτροπή, η οποία υπέβαλε έκθεση τον Οκτώβριο 2001, σύμφωνα με την οποία η προσφορά που συστηνόταν από την Αστυνομία για κατακύρωση ήταν εκτός προδιαγραφών, ενώ παράλληλα επισημαίνονταν και άλλες ουσιώδεις παραλείψεις της επιτροπής αξιολόγησης των προσφορών.

Ενόψει των πιο πάνω, το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε το Νοέμβριο 2001 την ακύρωση των προσφορών, επειδή οι όροι/προδιαγραφές ήταν ασαφείς. Παράλληλα, ζήτησε από την

Αστυνομία όπως τροποποιήσει τους όρους/προδιαγραφές και, αφού τύχουν της έγκρισης του Συμβουλίου Προσφορών, να προχωρήσει στην επαναπροκήρυξη των προσφορών.

4.19.2 Επαναγορά οχημάτων – Προσφορά Δ' 1/94. Σύμφωνα με το συμβόλαιο αγοράς των 15 οχημάτων, ο προμηθευτής θα έπρεπε να τα επαναγοράσει το Δεκέμβριο 2000, έναντι £97.500 + Φ.Π.Α. Επειδή τα οχήματα παρουσίαζαν μη φυσιολογικές φθορές, ο προμηθευτής ζήτησε όπως αφαιρεθεί το αντίστοιχο κόστος επιδιόρθωσης τους. Η διαδικασία συμφωνίας/έγκρισης του τελικού ποσού των αφαιρέσεων – κατόπτι και των επιδιορθώσεων που έγιναν από το Μηχανουργείο της Αστυνομίας – διάρκεσε περίπου 14 μήνες, με αποτέλεσμα ο προμηθευτής να υποβάλει νέες απαιτήσεις, επειδή, λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που παρήλθε, αυξήθηκε η ηλικία των οχημάτων, με αρνητικές συνέπειες στην τιμή τους.

Ενόψει των πιο πάνω, η Αστυνομία ζήτησε τον Απρίλιο 2002 τη συμβουλή του Γενικού Εισαγγελέα για τον περαιτέρω χειρισμό του θέματος.

4.19.3 Προσφορά αρ. Δ' 85/2000 για την προμήθεια “Forgery Detection Equipment” για την Αστυνομία. Από επιτόπιο έλεγχο του συμβολαίου τον Ιούνιο 2001, διαπιστώθηκε ότι, ενώ η προσφορά κατακυρώθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών τον Ιανουάριο 2001 και η υπογραφή των συμβολαίων καθορίστηκε όπως γίνει εντός ενός μηνός, η υπογραφή των συμβολαίων με τους δύο επιτυχόντες προσφοροδότες έγινε μετά από 2½ και 3 μήνες, αντίστοιχα. Διαπιστώθηκε επίσης ότι, ενώ παρήλθε η ημερομηνία που προνοείτο στο συμβόλαιο για παράδοση/εγκατάσταση του εξοπλισμού, μέρος του δεν είχε παραδοθεί, ενώ το μεγαλύτερο μέρος του εξοπλισμού που παραδόθηκε δεν εγκαταστάθηκε. Τέλος, διαπιστώθηκε ότι δεν υπογράφηκαν τα σχετικά συμβόλαια συντήρησης, πλήρους υποστήριξης και αναβάθμισης του λογισμικού για περίοδο πέντε χρόνων, όπως προνοούσαν οι όροι της προσφοράς για μέρος του εξοπλισμού, ενώ είχε ήδη προπληρωθεί στον εργολάβο ολόκληρο το ποσό, ύψους περίπου £17.000, που αναλογούσε στις πιο πάνω εργασίες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε, το Σεπτέμβριο 2001, ότι η καθυστέρηση στην υπογραφή των συμβολαίων οφειλόταν σε λάθη που είχαν διαπιστωθεί στα ποσά κατακύρωσης, καθώς επίσης και στις διαδικασίες αποδέσμευσης του σχετικού Κονδυλίου, ενώ η καθυστέρηση στην εγκατάσταση του εξοπλισμού οφειλόταν σε ελλείψεις και προβλήματα στους χώρους εγκατάστασης, λόγω αδυναμίας της Αστυνομίας να ετοιμάσει έγκαιρα την αναγκαία υποδομή. Όπως με πληροφόρησε, η όλη εργασία συμπληρώθηκε στο τέλος Ιουλίου 2001 και το σύστημα είναι από τότε σε πλήρη λειτουργία.

Αναφορικά με το θέμα της προπληρωμής του ποσού του συμβολαίου πενταετούς συντήρησης/υποστήριξης/αναβάθμισης του εξοπλισμού, δεν έχει ακόμα δοθεί απάντηση.

4.19.4 Υπερωριακή απασχόληση. Στα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης καταβλήθηκαν τα πιο κάτω ποσά για υπερωριακή απασχόληση κατά τα έτη 1996-2001.

1996	1997	1998	1999	2000	2001
£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.
2,72	1,33	0,88	1,10	1,24	1,42

Στο ποσό των £2,72 εκ., που καταβλήθηκε το 1996, περιλαμβάνεται ποσό περίπου £1,0 εκ., για υπερωρίες της περιόδου 1989-1993.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του στις 14.10.98, αποφάσισε όπως μην πληρώνονται υπερωρίες και μην πιστώνονται στις κάρτες των μελών οποιεσδήποτε ώρες υπερωριακής απασχόλησης, χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, και όπως όλες οι υπερωρίες που έχουν συσσωρευθεί στις κάρτες των μελών, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, διαγραφούν. Το σύνολο των συσσωρευμένων υπερωριών, εγκεκριμένων και μη, υπολογίζεται στο ποσό των περίπου £3,7 εκ.

Για διαπίστωση του βαθμού υλοποίησης της απόφασης που λήφθηκε σε συνεδρία ημερ. 19.2.99 στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με στόχο να καθοριστούν οι ώρες υπερωριακής εργασίας που αφορούσαν δημόσιες αργίες και καταθέσεις μαρτύρων στα δικαστήρια, για τις οποίες δεν χρειαζόταν η εκ των προτέρων έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, διενεργήθηκε από εντεταλμένο κλιμάκιο δειγματοληπτικός έλεγχος σε αριθμό καρτών μελών της Δύναμης.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου συζητήθηκαν εκτενώς σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 25.8.2000, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, και αποφασίστηκε:

- (α) Αυστηρή τήρηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 14.10.98.
- (β) Ενημέρωση, φύλαξη και θεώρηση των καρτών παρακολούθησης υπερωριών, σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαταγές και οδηγίες του Αρχηγού.
- (γ) Έλεγχος των συσσωρευμένων υπερωριών για την περίοδο 1.6.93-30.6.00 και ετοιμασία αναλυτικών καταστάσεων ανά εξάμηνο, με σκοπό την υποβολή πρότασης στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη νέας απόφασης.
- (δ) Επαναφορά πρότασης στο Υπουργικό Συμβούλιο για εφαρμογή του θεσμού της πληρωμής κατ' αποκοπή υπερωριακού επιδόματος σε μέλη που υπηρετούν σε συγκεκριμένα τμήματα/υπηρεσίες της Δύναμης.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις, εκδόθηκαν από την Αστυνομία οδηγίες για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για οριστική επίλυση του θέματος και, όπως πληροφορήθηκα, έχουν ετοιμαστεί αναλυτικές εξαμηνιαίες καταστάσεις των συσσωρευμένων υπερωριών και του σχετικού κόστους, για την περίοδο 1.6.93 – 30.6.2000, καθώς και καταστάσεις των μελών που εργάστηκαν σταθερά υπερωρίες κατά την περίοδο 1.1 – 30.6.2000, οι οποίες υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για μελέτη και διαμόρφωση σχετικής πρότασης, η οποία να προωθηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο.

4.19.5 Εκτέλεση ποινικών ενταλμάτων. Τα εντάλματα που παραλήφθηκαν και εκτελέστηκαν από την Αστυνομία κατά τα τρία τελευταία έτη φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

	<u>2001</u>	<u>2000</u>	<u>1999</u>
Υπόλοιπο 1.1	49.338	41.171	34.782
Παραληφθέντα εντός του έτους	<u>122.521</u>	<u>119.817</u>	<u>123.973</u>
	171.859	160.988	158.755
Εκτελεσθέντα εντός του έτους	<u>75.452</u>	<u>79.511</u>	<u>83.542</u>
Ανεκτέλεστα	96.407	81.477	75.213
Επιστραφέντα στα Πρωτοκολλητεία	<u>33.289</u>	<u>32.139</u>	<u>34.042</u>
Υπόλοιπο 31.12	<u>63.118</u>	<u>49.338</u>	<u>41.171</u>

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, κατά το 2001 εκτελέστηκαν από την Αστυνομία 75452 ποινικά εντάλματα, σε σύγκριση με 79511 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά 4059 εντάλματα ή 5,1%. Τα ανεκτέλεστα εντάλματα ήταν 96407, σε σύγκριση με 81477 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά 14930 εντάλματα ή 18,32%. Από τα ανεκτέλεστα εντάλματα, 33289 επιστράφηκαν ανεκτέλεστα στους Πρωτοκολλητές των δικαστηρίων, αριθμός που θεωρείται υπερβολικά ψηλός, ενώ τα υπόλοιπα 63118 παρέμειναν στην Αστυνομία για εκτέλεση εντός του 2002.

Ο Αρχηγός της Αστυνομίας, λόγω της ανησυχητικής αυξητικής τάσης των ανεκτέλεστων ενταλμάτων, απέστειλε επιστολή, ημερ. 30.10.2001, προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με εισηγήσεις για τη λήψη μέτρων επίσπευσης της εκτέλεσης των ενταλμάτων. Όπως πληροφορήθηκα, το θέμα μελετάται από το Υπουργείο.

Στις 18.12.2001, σε συνάντηση εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Ανωτάτου Δικαστηρίου και της Αστυνομίας αποφασίστηκε η διεξαγωγή μελέτης για να διαπιστωθεί κατά πόσο πρέπει να δημιουργηθεί ξεχωριστό Σώμα Δικαστικής Αστυνομίας για την εκτέλεση των ενταλμάτων ή κατά πόσο μπορεί να υπάρξει για το σκοπό αυτό συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα ή να ενισχυθεί η Αστυνομία με Ειδικούς Αστυφύλακες. Αποφασίστηκε επίσης όπως, για αντιμετώπιση της τρέχουσας κατάστασης, η Αστυνομία προβεί σε υπολογισμό της δαπάνης που θα απαιτηθεί για υπερωρίες, έτσι ώστε σε τακτό χρονικό διάστημα (μέχρι 6 μήνες) να διεκπεραιωθεί η συσσωρευθείσα εργασία σε σχέση με την εκτέλεση ενταλμάτων.

Επίσης, ο Επίτροπος Νομοθεσίας υπέβαλε, με επιστολή του ημερ. 19.12.2001, προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τον Αρχηγό της Αστυνομίας και το Διευθυντή Φυλακών πρόταση για τροποποίηση των άρθρων 118, 119 και 128 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, στην οποία, μεταξύ άλλων, περιέχεται πρόνοια για άμεση καταβολή από τους καταδικαζόμενους της χρηματικής ποινής για ποσό μέχρι £225, η οποία αναμένεται να συμβάλει στην απάμβλυνση του προβλήματος συσσώρευσης μεγάλου αριθμού ανεκτέλεστων ενταλμάτων.

4.19.6 Εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, με σκοπό τη μείωση των δικαστικών υποθέσεων και, κατ' επέκταση, των δικαστικών ενταλμάτων, εισηγήθηκα την εξώδικη ρύθμιση μεγάλου αριθμού τροχαίων αδικημάτων. Για το σκοπό αυτό ψηφίστηκε ο Νόμος 47(Ι)/97, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή από 1.7.97. Με βάση τις πρόνοιες του Νόμου αυτού, κατά το 2001 εκδόθηκαν από την Αστυνομία 116991 εξώδικα εντάλματα, από σύνολο 117780 τροχαίων καταγγελιών, και επιβλήθηκε συνολικό ποσό προστίμων ύψους περίπου £3,4 εκ.

Από τα εντάλματα αυτά, 101021 έχουν τακτοποιηθεί και εισπράχθηκε το συνολικό ποσό των £2.902.515. Τα υπόλοιπα εντάλματα διαβιβάστηκαν στα δικαστήρια για ποινική δίωξη.

Με την πιο πάνω ρύθμιση, η εξοικονόμηση για το Δημόσιο, λαμβάνοντας υπόψη μόνο το κόστος ετοιμασίας του κατηγορητήριου και της εκτέλεσης του εντάλματος, ξεπερνά κατά πολύ τα £2 εκ. ετήσια. Σε περίπτωση που στο πιο πάνω ποσό προστεθεί και το κόστος των δικαστηρίων (καταγραφή υπόθεσης, εκδίκαση και έκδοση εντάλματος), τότε η εξοικονόμηση ανέρχεται σε πέρα από £4 εκ. ετήσια.

Λαμβάνοντας υπόψη την εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται από την εξώδικη ρύθμιση τροχαίων αδικημάτων, καθώς και το σημαντικό αριθμό κατηγορητήριων που εξακολουθούν να ετοιμάζονται από την Αστυνομία (50429 για το 2001), εισηγήθηκα όπως η Αστυνομία, σε συνεργασία με τα εμπλεκόμενα Κυβερνητικά Τμήματα, μελετήσουν το ενδεχόμενο επέκτασης της εξώδικης ρύθμισης, ώστε να καλύψει και άλλες παραβάσεις.

Όπως πληροφορήθηκα, εκδόθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 15.3.2002 διάταγμα (Κ.Δ.Π. 133/2002), σύμφωνα με το οποίο επεκτείνεται η εξώδικη ρύθμιση και για άλλα αδικήματα.

4.19.7 Προαφυπηρετική άδεια μελών Αστυνομίας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, λόγω συσσώρευσης της άδειας, παρατηρείται το φαινόμενο μέλη της Αστυνομικής Δύναμης να αποχωρούν από την υπηρεσία 1 μέχρι 2 χρόνια πριν από την ημερομηνία αφυπηρέτησης τους. Κατά τα έτη 1998-2001, ο αριθμός των μελών που βρίσκονταν με προαφυπηρετική άδεια, καθώς και η αντίστοιχη ετήσια δαπάνη για τις απολαβές τους, ήταν ως ακολούθως:

<u>Έτος</u>	<u>Μέλη</u>	<u>Δαπάνη</u>
		Ξεκ.
1998	145	2,39
1999	183	2,75
2000	206	2,82
2001	199	2,44

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η μεγάλη συσσώρευση άδειας, η οποία κερδήθηκε όταν το μέλος υπηρετούσε σε χαμηλότερες βαθμίδες, οδηγεί στην αύξηση των δαπανών, επειδή ο υπολογισμός για την πληρωμή της γίνεται με βάση τον τελευταίο μισθό.

Το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 14.10.98 αποφάσισε όπως παραχωρηθούν σταδιακά, με βάση σχετικό χρονοδιάγραμμα, οι άδειες απουσίας που βρίσκονται σε πίστη των μελών της Αστυνομίας, με καθορισμό όμως, παράλληλα, ανώτατου ορίου συσσώρευσης τέτοιας άδειας.

Στους σχετικούς Κανονισμούς που έχουν ήδη κατατεθεί και η έγκρισή τους εκκρεμεί, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι το ανώτατο όριο συσσώρευσης αδειών από τα μέλη της Δύναμης δεν θα υπερβαίνει τις 100 και 83 ημέρες, σε περίπτωση εξαήμερης και πενθήμερης εβδομάδας εργασίας, αντίστοιχα. Ο Αρχηγός Αστυνομίας, στο μεταξύ, έχει δώσει οδηγίες όπως, από 1.1.99, μη συσσωρεύονται άδειες πέρα από τους πιο πάνω αριθμούς, με αποτέλεσμα κατά το 2001, σύμφωνα με το Αρχηγείο, να παραχωρηθεί, εκεί όπου οι ανάγκες το επέτρεπαν, σε 846 μέλη (1190 μέλη το 2000 και 1107 μέλη το 1999) άδεια απουσίας πέρα από την ετήσια που δικαιούνταν και να επιτευχθεί έτσι μείωση της συσσωρευμένης άδειας του συνόλου των μελών κατά 1,9% (2% το 2000 και 4,3% το 1999). Στο μεταξύ, όπως με πληροφόρησε ο αρμόδιος Υπουργός, ο Αρχηγός της Αστυνομίας, με εγκύκλιο του ημερομηνίας 25.2.02, καθόρισε ως ανώτατο όριο συσσώρευσης άδειας απουσίας από τα μέλη της Δύναμης τις 90 μέρες.

4.19.8 Ειδικοί Αστυφύλακες. Σύμφωνα με το άρθρο 30 του περί Αστυνομίας Νόμου, από το 1992 μέχρι το 2000 προσλήφθηκαν 482 νέοι Ειδικοί Αστυφύλακες, αυξάνοντας τον ολικό αριθμό τους σε 512, όπως αναφέρεται πιο κάτω:

Έτος	Υπηρετούντες Ειδικοί Αστυφύλακες	Βασικοί Μισθοί
		£
1992	30	33.527
1993	50	45.801
1994	58	57.990
1995	100	96.845
1996	318	222.824
1997	481	675.556
1998	471	550.994
1999	375	537.447
2000	491	553.572
2001	512	598.635

Στους Ειδικούς Αστυφύλακες περιλαμβάνονται 38 άτομα που είναι τοποθετημένα για φρούρηση των εγκαταστάσεων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, 40 άτομα για τη φρούρηση των εγκαταστάσεων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και 15 άτομα για τη φρούρηση των εγκαταστάσεων του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου Λτδ, η αντιμισθία των οποίων καταβάλλεται από τις πιο πάνω Αρχές στην Κυβέρνηση.

Κατά το 2001 προσλήφθηκαν 131 Ειδικοί Αστυφύλακες μετά από προκήρυξη των θέσεων και διεξαγωγή γραπτού διαγωνισμού. Η πρόσληψη τους αποσκοπούσε στην αντικατάσταση 110 Ειδικών Αστυφυλάκων που προσλήφθηκαν το 2001 ως Αστυφύλακες ή διορίστηκαν ως Τακτικοί Ειδικοί Αστυφύλακες, καθώς και στην πλήρωση 21 κενών θέσεων.

Στον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2001 αναφέρεται ότι καμιά νέα πρόσληψη Ειδικού Αστυφύλακα δεν θα διενεργείται, προτού εγκριθούν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων Κανονισμοί που θα διέπουν τους όρους και τις διαδικασίες πρόσληψης τους. Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση άμεσης ανάγκης, οι θέσεις θα προκηρύσσονται και θα πληρώνονται μόνο μετά από επιτυχία σε γραπτό διαγωνισμό. Από ό,τι πληροφορήθηκα, έκτοτε ακολουθείται η διαδικασία προκήρυξης των θέσεων και διεξαγωγής γραπτού διαγωνισμού.

Αναφέρεται επίσης ότι οι περί Όρων και Διαδικασιών Προσλήψεως Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί ετοιμάστηκαν και κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 27.5.99, η έγκρισή τους όμως εκκρεμεί ακόμα.

4.19.9 Αστυνομικές κατοικίες. Οι αστυνομικές κατοικίες, παγκύπρια, ανέρχονται στις 183 και χρησιμοποιούνται ως ακολούθως:

- 101 κατοικίες κατοικούνται από μέλη της Αστυνομίας που συνεχίζουν να υπηρετούν.
- 8 κατοικίες κατακρατούνται παράνομα από μέλη που αφυπηρέτησαν.
- 31 κατοικίες χρησιμοποιούνται υπηρεσιακά.

- 3 κατοικίες παραχωρήθηκαν προσωρινά για στέγαση των Ιατρικών Υπηρεσιών Κοφίνου.
- 3 κατοικίες παραχωρήθηκαν για στέγαση του Σταθμού Διοίκησης της ΕΜΑΚ στην Κοφίνου.
- 1 κατοικία χρησιμοποιείται ως εξοχική κατοικία για μέλη της Αστυνομικής Διεύθυνσης της Επαρχίας Λεμεσού.
- 36 κατοικίες παραμένουν κενές.

Κατά το 2001 δεν έγινε καμιά δαπάνη για τη συντήρηση των αστυνομικών κατοικιών, οι οποίες κατοικούνται από μέλη της Αστυνομίας που συνεχίζουν να υπηρετούν, εκτός από τη δαπάνη για το καθάρισμα των αποχετευτικών γραμμών, η οποία ανέρχεται περίπου σε £20.000 το χρόνο, ενώ τα έσοδα από ενοίκια και από την εξοικονόμηση επιδομάτων ενοικίου ήταν περίπου £54.000, σε σύγκριση με £61.000 το 2000.

Το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 14.10.98 αποφάσισε την πιο ορθολογιστική χρησιμοποίηση των αστυνομικών κατοικιών και υπέδειξε την ανάγκη για ισοσκελισμό των εισπράξεων από ενοίκια και των δαπανών για τη συντήρησή τους. Στις 19.2.99, σε σχετική συνεδρία στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αποφασίστηκε ότι δεν ενδείκνυται η αύξηση του ενοικίου, δεδομένου ότι οι 112 κατοικίες στην περιοχή του Αρχηγείου Αστυνομίας πρόκειται να κατεδαφιστούν, βάσει χωροταξικού σχεδίου που ετοιμάζεται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Μέχρι την υλοποίηση του σχεδίου, ο Αρχηγός Αστυνομίας, με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, εισηγείται, μεταξύ άλλων, όπως το ενοίκιο που αποκόπτεται από τους ενοίκους αστυνομικών κατοικιών είναι ίσο με το επίδομα ενοικίου που θα τους παραχωρείτο, αν διέμεναν σε ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη κατοικία. Τελικά ούτε το μέτρο αυτό υλοποιήθηκε.

Στις 17.1.2000, σε σχετική συνεδρία στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, όπως μην ενοικιάζονται εκ νέου οι κατοικίες που εκκενώνονται και μελετηθεί η νομική πτυχή του θέματος όσον αφορά στα υφιστάμενα συμβόλαια και με βάση τον περί Ενοικιοστασίου Νόμο. Σε επόμενη σύσκεψη ημερ. 28.8.00, αποφασίστηκε όπως η Αστυνομία ετοιμάσει χρονοδιάγραμμα εκκένωσης των κατοικιών, το Τμήμα Δημοσίων Έργων να δώσει αναλυτική εκτίμηση της δαπάνης για τη συντήρησή τους και, μετά την υποβολή των πιο πάνω στοιχείων, να κληθεί νέα σύσκεψη για λήψη απόφασης και ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου. Έκτοτε το θέμα αυτό βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Σε σχέση με το ίδιο θέμα, το αρμόδιο Υπουργείο ανέφερε και τα ακόλουθα:

(α) Καμιά κατοικία δεν έχει παραχωρηθεί σε νέους ενοίκους από την 1.10.1999.

(β) Αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα για εκκένωση των κατοικιών, η Αστυνομία επισήμανε τη δυσκολία στο να προσδιορίσει τον ακριβή χρόνο εκκένωσης των κατοικιών. Σημειώνεται ότι από τις 8 κατοικίες που κατακρατούνται παράνομα από μέλη της Αστυνομίας που αφυπηρέτησαν, σε μια περίπτωση το δικαστήριο διέταξε όπως ο εναγόμενος παραμείνει στην εν λόγω κατοικία μέχρι 31.12.2002, με την προϋπόθεση ότι θα καταβάλλει αυξημένο ενοίκιο από 1.12.2001. Ο αρμόδιος Υπουργός ανέφερε ότι η απόφαση για μη επανενοικίαση των κατοικιών που εκκενώνονται φαίνεται να δημιουργεί αρκετά προβλήματα και γι' αυτό ο Αρχηγός της Αστυνομίας εισηγήθηκε την επανεξέταση της εν λόγω απόφασης. Επίσης ανέφερε ότι

ζήτησε από τον Αρχηγό Αστυνομίας να ετοιμάσει, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία, «Έγγραφο Παραχώρησης» των κατοικιών, στο οποίο να ενσωματωθούν κατάλληλοι όροι που να διασφαλίζουν την ανάκτηση των κατοικιών, όταν οι κάτοχοι τους αφυπηρετούν, όροι για συντήρησή τους, επίσης από τους κατόχους, και οποιοδήποτε άλλοι όροι τους οποίους θεωρεί αναγκαίους ο Αρχηγός Αστυνομίας.

4.19.10 Αστυνόμευση ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 42.718, ημερ. 14.6.95, όπως η δαπάνη για την αστυνόμευση των ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων καταβάλλεται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (Κ.Ο.Α.), με την επιβολή σχετικού τέλους στα εισιτήρια των αθλητικών συναντήσεων, εντούτοις δεν υπήρξε συμμόρφωση από μέρους του Οργανισμού. Λόγω της παράλειψης αυτής, το Υπουργείο Οικονομικών προβαίνει κάθε χρόνο στην αποκοπή των ποσών της οφειλής του Κ.Ο.Α. από την ετήσια χορηγία που δίνεται προς τον Οργανισμό και καταθέτει τα σχετικά ποσά σε Κονδύλι Εσόδων της Αστυνομίας. Το Υπουργείο Οικονομικών τον Ιούλιο του 2001 προέβη στην αποκοπή από την ετήσια χορηγία του ποσού των £392.164, το οποίο αντιπροσωπεύει οφειλή του ΚΟΑ για αστυνόμευση ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων για την περίοδο Δεκεμβρίου 2000 – Μαρτίου 2001.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε νέα συνεδρία του στις 10.10.2001 και με την απόφαση αρ. 54.411, ακύρωσε την προηγούμενη απόφαση αρ. 42.718, ημερ. 14.6.95, και αποφάσισε όπως αποκοπεί από την κρατική χορηγία προς τον Κ.Ο.Α. για το έτος 2001 ποσό £525.000, για πληρωμή των υπερωριών για την αστυνόμευση των ποδοσφαιρικών αγώνων της ποδοσφαιρικής περιόδου 2000 – 2001 (ποσό £400.000) και της περιόδου Σεπτεμβρίου – Δεκεμβρίου του 2001 (ποσό £125.000). Σε περίπτωση που η συνολική απαίτηση για πληρωμή των υπερωριών για αστυνόμευση το 2001 υπερβαίνει τις £525.000, το επιπλέον ποσό να αποκοπεί από την κρατική χορηγία προς τον Κ.Ο.Α.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομίας, η συνολική υποχρέωση του Κ.Ο.Α. για το 2001 ανήλθε στο ποσό των £749.823, σε σύγκριση με £583.884 το 2000. Έχει αποκοπεί από τη χορηγία και καταβληθεί στην Αστυνομία το ποσό των £392.164 μόνο, με αποτέλεσμα στις 31.12.2001 ο Κ.Ο.Α. να οφείλει ποσό ύψους £357.659, το οποίο εκκρεμεί ακόμη. Στην ίδια συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου στις 10 Οκτωβρίου 2001, αποφασίστηκε επίσης όπως στους νέους προϋπολογισμούς του Κ.Ο.Α. περιληφθεί πρόνοια ύψους £400.000 για αστυνόμευση των ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων, και, επιπρόσθετα, η Αστυνομία να περιορίσει τον αριθμό των μελών της που εργάζονται υπερωριακά για την αστυνόμευση των ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων, έτσι ώστε η δαπάνη να μην υπερβαίνει το προϋπολογισμένο ποσό των £400.000. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ότι το θέμα της αστυνόμευσης των ποδοσφαιρικών αγώνων δεν έχει ακόμη επιλυθεί και, μετά και την πιο πάνω Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 10 Οκτωβρίου, 2001, έχουν δημιουργηθεί αρκετά προβλήματα και ότι αποφάσισε να συγκαλέσει σύσκεψη των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Πολιτισμού για οριστική επίλυση του θέματος.

Μέρος Β

4.19.11 Αντικατάσταση μελών της Αστυνομίας που απασχολούνται σε γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα, με πολιτικό προσωπικό. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 30.309 ημερ. 16.6.88, ενέκρινε την

αντικατάσταση 122 μελών της Αστυνομίας, τα οποία ασχολούνται σε γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα, με πολιτικό προσωπικό, σε τομείς όπου δεν αναμένεται να προκύψουν προβλήματα ασφάλειας, και τη μεταφορά 151 γυναικών Ειδικών Αστυφυλάκων στο Γραμματειακό Προσωπικό, με παράλληλη αντικατάστασή τους με νέους Αστυφύλακες (άνδρες). Αναφορικά με την υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης, διαπιστώθηκε ότι τα εμπλεκόμενα Τμήματα δεν έχουν προβεί μέχρι σήμερα σε οποιεσδήποτε σχετικές διευθετήσεις.

Εισηγήθηκα όπως επανεξεταστεί το πιο πάνω θέμα, υπό το φως των σημερινών δεδομένων και αναγκών της Αστυνομικής Δύναμης. Το θέμα τυγχάνει χειρισμού από την Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού, η οποία ανέλαβε τη διεξαγωγή σχετικής μελέτης.

4.19.12 Αντίγραφο πιστοποιητικού εγγραφής πυροβόλου όπλου. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι εκδίδονται από τις Επαρχιακές Αστυνομικές Διευθύνσεις αντίγραφα πιστοποιητικών εγγραφής πυροβόλου όπλου, χωρίς την είσπραξη οποιουδήποτε τέλους, επειδή δεν υπάρχει πρόνοια στη σχετική νομοθεσία για το θέμα αυτό. Εισηγήθηκα και έγινε αποδεκτό όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του σχετικού Νόμου, για είσπραξη καθορισμένου δικαιώματος. Το Υπουργείο Εσωτερικών, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει το θέμα, προωθεί τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, για τελική ρύθμιση του θέματος.

4.19.13 Σύνδεση αυτόματων συστημάτων ανίχνευσης πυρκαγιάς/διάρρηξης με Αστυνομικούς Σταθμούς. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, με βάση το αρχικό σχέδιο, οι συνδέσεις διευθετούνταν από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, μετά από έγκριση των αιτήσεων από τον Αρχηγό Αστυνομίας και την καταβολή των σχετικών τελών. Όμως, αργότερα, με την εισαγωγή μηχανημάτων και εξοπλισμού προηγμένης τεχνολογίας, έγινε τεχνικά κατορθωτή η σύνδεση, χωρίς τούτο να έρχεται σε γνώση της Αστυνομίας, αλλά να γίνεται αντιληπτό μόνο μετά από κλήση. Για επίλυση του προβλήματος, έχουν προωθηθεί σχετικοί τροποποιητικοί Κανονισμοί, των οποίων η έγκριση βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

4.19.14 Όπλα και πυρομαχικά. Κατά τη διάρκεια του έτους έγινε από την Υπηρεσία μου δειγματοληπτικός έλεγχος των μητρώων και φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων όπλων και πυρομαχικών που τηρούνται στις Αστυνομικές Διευθύνσεις και στις Κεντρικές Αποθήκες Αρχηγείου Αθαλάσσης. Ο Αρχηγός Αστυνομίας υπέβαλε στο τέλος του έτους βεβαίωση ότι έγινε πλήρης έλεγχος του οπλισμού και πυρομαχικών και ότι αυτά συμφωνούσαν με τα υπόλοιπα που ήταν καταχωρισμένα στα μητρώα, εκτός εκείνων που δηλώθηκαν ότι κλάπηκαν ή χάθηκαν.

4.20 ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Μέρος Α

4.20.1 Πυροπροστασία. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, για σκοπούς πυροπροστασίας, η Υπηρεσία παρέχει διάφορες υπηρεσίες, όπως είναι η εξέταση αρχιτεκτονικών σχεδίων για σκοπούς έκδοσης άδειας οικοδομής, η επιθεώρηση οικοδομών για τελική έγκριση κ.τ.λ., χωρίς να εισπράττει δικαιώματα. Εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να μπορεί η Υπηρεσία να εισπράττει δικαιώματα, για κάλυψη, τουλάχιστον, των πραγματικών εξόδων της για τις υπηρεσίες που παρέχει. Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 10.7.2000, η Πυροσβεστική Υπηρεσία ανέλαβε τη διεξαγωγή μελέτης και την ετοιμασία νέων Κανονισμών Πυροπροστασίας. Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός

Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η ετοιμασία των Κανονισμών Πυροπροστασίας βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και υπολογίζεται ότι μέχρι την 1.6.03 θα ολοκληρωθούν και θα υποβληθούν για νομοτεχνική μελέτη. Στους Κανονισμούς θα υπάρχει πρόνοια για είσπραξη δικαιωμάτων για τις προσφερόμενες υπηρεσίες πυροπροστασίας.

4.20.2 Κλήσεις. Στον πιο κάτω πίνακα παραθέτονται, για τα τελευταία τρία χρόνια, ο αριθμός κλήσεων για κατάσβεση πυρκαγιών και για ειδικές εξυπηρετήσεις από την Πυροσβεστική Υπηρεσία, ο αριθμός ατόμων που υπηρετούν στη Δύναμη, ο αριθμός οχημάτων που χρησιμοποιεί, καθώς και το ύψος των ζημιών που έχουν προκληθεί από τις πυρκαγιές.

	2001	2000	1999
Κλήσεις για κατάσβεση πυρκαγιών	4771	3945	4857
Κλήσεις για ειδικές εξυπηρετήσεις	6149	5121	4281
Πυροσβεστική Δύναμη	652	602	602
Οχήματα	152	146	152
Ζημιές	£11.601.517	£3.109.480	£12.697.183

Μέρος Β

4.20.3 Συνεργείο επισκευής/κατασκευής οχημάτων. Στην Υπηρεσία λειτουργεί συνεργείο, το οποίο στελεχώνεται από 15 άτομα που ασχολούνται, πάνω σε συνεχή βάση, με την επισκευή πυροσβεστικών οχημάτων και άλλου εξοπλισμού, καθώς και με τη συντήρηση αμαξωμάτων των παλαιών οχημάτων.

Μέχρι το 1998, το συνεργείο αναλάμβανε και την κατασκευή μέρους των πυροσβεστικών οχημάτων. Μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου, αγοράζονται συμπληρωμένα οχήματα από τον ιδιωτικό τομέα. Λόγω της μείωσης των εργασιών του συνεργείου, ζήτησα τη διεξαγωγή εμπειριστατικής μελέτης, για να διαπιστωθεί κατά πόσο είναι αναγκαία η στελέχωση του συνεργείου με 15 άτομα. Όπως πληροφορήθηκα από τον αρμόδιο Υπουργό, στην Πυροσβεστική Υπηρεσία λειτουργούν ένα συνεργείο και ένα μηχανουργείο πάνω σε 24ωρη βάση. Το μηχανουργείο στελεχώνεται με 10 άτομα και βρίσκεται σε πλήρη απασχόληση, τόσο για την επιδιόρθωση όσο και για τη συντήρηση και μηχανικό έλεγχο του τεράστιου μηχανοκίνητου στόλου που διαθέτει η Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Το συνεργείο στελεχώνεται με 5 άτομα και οι δραστηριότητες του καλύπτουν την επιδιόρθωση κτυπημένων οχημάτων και το βάψιμο τους, την επιδιόρθωση και συντήρηση μεταλλικών κατασκευών, την κατασκευή πύργων για ασκήσεις, καθώς επίσης και την κατασκευή υποστέγων για φύλαξη πυροσβεστικών οχημάτων και εξοπλισμού.

4.21 ΦΥΛΑΚΕΣ

Μέρος Α

4.21.1 Κατάδικοι-Υπόδικοι. Την 1.1.01 υπήρχαν στις Φυλακές 296 κατάδικοι και υπόδικοι. Κατά το 2001 εισήλθαν στις Φυλακές 1991 και απολύθηκαν 2023, με αποτέλεσμα στις 31.12.01 να υπάρχουν εντός των Φυλακών 264 κατάδικοι και υπόδικοι.

Οι κρατούμενοι εντός των Φυλακών απασχολούνται με την εκτέλεση διαφόρων κατασκευαστικών έργων, τα οποία αφορούν τη βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας και διαβίωσης των κρατούμενων. Απασχολούνται επίσης σε διάφορες άλλες εργασίες, όπως στην κουζίνα, στο καφενείο, στην έπαυλη, σε εργασίες καθαριότητας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων των Φυλακών κ.τ.λ.

Επιπρόσθετα, 187 κατάδικοι, ανάλογα με τις ειδικότητες και τα ενδιαφέροντα τους, απασχολήθηκαν στα διάφορα εργαστήρια που λειτουργούν εντός των Φυλακών για σκοπούς επαγγελματικής κατάρτισης. Κατά το 2001 διοργανώθηκαν μαθήματα για δεκατέσσερα διαφορετικά θέματα, τα οποία παρακολούθησαν συνολικά 152 κατάδικοι.

4.21.2 Κόστος διατροφής. Το συνολικό κόστος αγοράς των τροφίμων για τους κατάδικους, καθώς και για τους κρατούμενους της Αστυνομίας, οι οποίοι κρατούνται σε χώρους που έχουν παραχωρηθεί στην Αστυνομία από τις Φυλακές, ανήλθε στο ποσό των £181.848, σε σύγκριση με £181.778 κατά το 2000.

Ο ημερήσιος μέσος όρος κατάδικων και κρατούμενων της Αστυνομίας που σιτίζονταν ήταν 323, με ημερήσιο κατά κεφαλή κόστος £1,54, σε σύγκριση με 312 και £1,60, αντίστοιχα, το 2000.

4.22 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.22.1 Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Από τις εγκεκριμένες πιστώσεις, ύψους £17,9 εκ., δαπανήθηκε ποσό £10 εκ., δηλαδή παρέμεινε αδαπάνητο ποσό £7,9 εκ. ή 44% (37,7% για το έτος 2000).

4.22.2 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2001 υπήρχαν καθυστερημένα έσοδα, κυρίως από ενοίκια βιομηχανικών περιοχών, ύψους £957.758, σε σύγκριση με £1.068.364 το 2000. Από το ποσό των καθυστερήσεων, ποσό ύψους £558.483 ή 58,3% αφορά καθυστερήσεις προηγούμενων ετών, ενώ ποσό £399.275 ή ποσοστό 41,7% καθυστερήσεις του έτους. Αρκετές περιπτώσεις καθυστερήσεων αφορούν μισθωτές, οι οποίοι καθυστερούν την πληρωμή των ετήσιων ενοικίων για πέρα από πέντε έτη, για τους οποίους έχει κινηθεί από το Υπουργείο η διαδικασία τερματισμού των συμβάσεων τους, όμως αρκετές από τις περιπτώσεις αυτές εκκρεμούν στη Νομική Υπηρεσία.

4.22.3 Χορηγίες

- **Βαθμός υλοποίησης.** Παρατηρήθηκε και πάλι ότι Σχέδια Χορηγιών που προγραμματίζονται δεν φαίνεται να υλοποιούνται στον αναμενόμενο βαθμό. Συγκεκριμένα, για το έτος 2001, ενώ προγραμματίστηκαν δαπάνες £11,8 εκ., δαπανήθηκε ποσό ύψους £5,5 εκ. μόνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι αρκετά Σχέδια που εφαρμόζονται θα πρέπει, σύμφωνα με τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων, είτε να αναθεωρηθούν είτε να τερματιστούν μέχρι τις 30.4.2003. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αναφέρονται πιο κάτω:

- (i) **Σχέδιο δανειοδότησης και παροχής χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση του μεταποιητικού τομέα.** Για το έτος 2001 προϋπολογίστηκε ποσό £4,5 εκ. και δαπανήθηκαν £2,2 εκ. Η εφαρμογή του Σχεδίου άρχισε το Νοέμβριο του 1996 και παρατάθηκε μέχρι τέλος του 2003. Η εξέταση των αιτήσεων που υποβλήθηκαν μέχρι 31.12.00 συνεχίστηκε και κατά το 2001 και μέχρι 31.12.01 είχαν εγκριθεί 690 αιτήσεις για παροχή χορηγιών και 354 αιτήσεις για επιδότηση επιτοκίου. Τα ποσά που καταβλήθηκαν

ανέρχονται σε £13.111.183 για 629 μονάδες και £2.367.804 για 353 μονάδες, αντίστοιχα. Στις 31.12.01 εκκρεμούσε η εξέταση 172 αιτήσεων για παροχή χορηγιών και 6 αιτήσεων για επιδότηση επιτοκίου. Μετά την εισαγωγή του Νόμου περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων, το Σχέδιο Χορηγιών για Τεχνολογική Αναβάθμιση της Βιομηχανίας δηλώθηκε στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων ως Σχέδιο Ενισχύσεων De-minimis, για να καλύψει τις επενδύσεις του έτους 2001, και, μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, τέθηκε σε εφαρμογή. Για τις επενδύσεις της περιόδου 2002-2003 ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε στον Έφορο ανάλογο σχέδιο, το οποίο, αφού εγκρίθηκε και από το Υπουργικό Συμβούλιο, τέθηκε σε εφαρμογή. Οι αιτήσεις για τις επενδύσεις της περιόδου 2002-2003 μπορούν να υποβάλλονται μέχρι το τέλος του 2003.

(ii) **Σχέδια της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής.** Ενώ προϋπολογίστηκε ποσό £2,5 εκ., δαπανήθηκαν μόνο £0,3 εκ.

(iii) **Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για την υποβοήθηση μεταποιητικών βιομηχανικών μονάδων στην εγκατάσταση συστημάτων ελέγχου της βιομηχανικής ρύπανσης - Εφαρμογή και κριτήρια Σχεδίου.** Για το έτος 2001, ενώ προϋπολογίστηκε ποσό £250.000, καμιά δαπάνη δεν έγινε. Για τέσσερεις αιτήσεις που εξετάστηκαν το έτος 2001, οι χορηγίες καταβλήθηκαν μέσα στο 2002. Η εφαρμογή του Σχεδίου άρχισε το 1995 και η συνολική δαπάνη για τα έτη 1995-2000 ανήλθε σε £830.260 για 27 μονάδες, ενώ εκκρεμεί η εξέταση άλλων 8 αιτήσεων. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 7.8.98 την παράταση του Σχεδίου μέχρι 31.12.2003. Στις 8.10.01 ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων αποφάσισε ότι το Σχέδιο θα πρέπει να καταργηθεί μέχρι τις 30.4.03, για τις βιομηχανίες που δεν είναι βιομηχανίες πρώτης μεταποίησης γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων.

4.22.4 Υπηρεσία Ασφαλίσεως Εξαγωγών. Στις 31.12.01 οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Κυβέρνησης για εκκρεμείς εγγυήσεις, οι οποίες δόθηκαν με σκοπό την ενθάρρυνση, διευκόλυνση και ανάπτυξη του εμπορίου με άλλες χώρες, ανέρχονταν περίπου σε £4,05 εκ. Επιπρόσθετα εκκρεμούσε το ποσό των £10,6 εκ., για αποζημιώσεις που κατέβαλε η Κυβέρνηση για εξαγωγές που έγιναν στη Λιβύη (£0,2 εκ.), Ιράκ και Κουβέιτ (£7,2 εκ.), Ρωσία (£2,6 εκ.) και σε άλλες χώρες (£0,5 εκ.), το οποίο παραμένει χρεωμένο σε λογαριασμό προκαταβολών.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει προβεί σε διάφορες ενέργειες και ότι, όσον αφορά στις αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν για εξαγωγές στο Ιράκ, Κουβέιτ και Ρωσία, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα είσπραξης των ποσών αυτών, εφόσον ξεπεραστούν τα προβλήματα και οι δυσκολίες που υπάρχουν σήμερα. Εισηγήθηκα όπως το θέμα της συνεχιζόμενης χρέωσης των ποσών αυτών σε λογαριασμό προκαταβολών επανεξεταστεί, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, καθότι η χρέωση αυτή εκκρεμεί από παλιά.

4.22.5 Ανάπτυξη ναυτικού τουρισμού και κατασκευή μαρίνων. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το Μάρτιο 1994 τη στρατηγική για την ανάπτυξη του ναυτικού τουρισμού και, μεταξύ άλλων, αποφάσισε την ανάθεση στον ιδιωτικό τομέα της μελέτης, κατασκευής και διαχείρισης μαρίνων σε διάφορους παράλιους χώρους. Μέσα στο 1996 ετοιμάστηκαν τα έγγραφα προσφορών από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, όμως η προώθηση της διαδικασίας προσφορών καθυστέρησε σημαντικά λόγω προβλημάτων που ανεφύησαν, κυρίως αναφορικά

με τη χωροθέτηση και εκμίσθωση των αναγκαίων χώρων στους ιδιώτες. Επειδή την προώθηση του θέματος των μαρίνων ανέλαβαν ταυτόχρονα διάφορες Υπηρεσίες, όπως το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, το Υπουργικό Συμβούλιο όρισε, τον Αύγουστο 2000, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ως “Ενδιαφερόμενη Υπηρεσία” για τη διενέργεια των διαγωνισμών.

Το Δεκέμβριο 2000, με επιστολή μου προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, υπέδειξα ότι, για τον ορθό προγραμματισμό και συντονισμό των έργων, απαιτείτο ο διορισμός υπεύθυνου συντονιστή και υπηρεσιακής επιτροπής παρακολούθησης, με κατάλληλους όρους εντολής, τους οποίους και κοινοποίησα στο Υπουργείο. Τον Ιανουάριο 2002, μετά από Πρόταση του Υπουργείου, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη σύσταση Υπηρεσιακής Επιτροπής και τη μίσθωση υπηρεσιών συντονιστή. Τελικά, μετά από περαιτέρω καθυστερήσεις, οι οποίες οφείλονται στην απόφαση που λήφθηκε για μετάφραση των όρων των προσφορών στην αγγλική γλώσσα, ζητήθηκαν προσφορές για την εκτέλεση των μαρίνων τον Ιούλιο 2002. Επίσης, τον Αύγουστο 2002 ζητήθηκαν προσφορές για το διορισμό Επόπτη για τις μαρίνες.

4.22.6 Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών. Ο εξοπλισμός και το προσωπικό που διαθέτει η Υπηρεσία εξακολουθούν να είναι ελλιπή. Παρόλο ότι, σύμφωνα με τους περί Μέτρων και Σταθμών Νόμους του 1974 έως 2000, άρθρα 17-19, η Υπηρεσία πρέπει να διαθέτει πρότυπα μέτρα και σταθμά, η χρήση των οποίων να εξασφαλίζει την ακρίβεια των μετρήσεων που διεξάγονται, εντούτοις διαπιστώθηκε ότι η Υπηρεσία δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει ένα σημαντικό μέρος του έργου της, λόγω έλλειψης κατάλληλου εξοπλισμού και προσωπικού. Σε αρκετές περιπτώσεις η Υπηρεσία δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί σε εκκλήσεις για έλεγχο εξειδικευμένου εξοπλισμού, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα, με αποτέλεσμα διάφορες βιομηχανίες του μεταποιητικού τομέα να απευθύνονται σε ιδιώτες, για τον έλεγχο και διαπίστωση της ακρίβειας των μετρήσεων διάφορων εξειδικευμένων οργάνων. Σημειώνεται ότι για τα περισσότερα πρότυπα μέτρα και σταθμά που χρησιμοποιούνται για τους ελέγχους δεν έχει διεξαχθεί έλεγχος για διαπίστωση της ακρίβειας τους, από την ημερομηνία αγοράς τους μέχρι σήμερα, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 18(2) των περί Μέτρων και Σταθμών Νόμων, που προνοεί την περιοδική πιστοποίηση της ακρίβειας τους από το Διεθνές Γραφείο Μέτρων και Σταθμών. Λόγω της πιο πάνω παράλειψης, υπάρχει ο κίνδυνος να θεωρηθούν όλοι οι έλεγχοι, καθώς και οι διάφορες πιστοποιήσεις που κάνει η Υπηρεσία, χωρίς νομική εγκυρότητα.

Η Υπηρεσία μου, λαμβάνοντας υπόψη ότι η λειτουργία της Υπηρεσίας αυτής έχει άμεση σχέση τόσο με την προστασία του καταναλωτή όσο και για σκοπούς εναρμόνισης της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση, εισηγήθηκε όπως ληφθούν το συντομότερο τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, με επιστολή ημερ. 12.7.02, με πληροφόρησε ότι, στα πλαίσια εναρμόνισης της Κύπρου με το Κοινοτικό Κεκτημένο στον τομέα της μετρολογίας (μέτρων και σταθμών), η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εγκρίνει την παραχώρηση τεχνικής βοήθειας προς την Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών, μέσω του προγράμματος Διδυμοποίησης (Twinning Programme), και αναμένεται ότι, με βάση την πιο πάνω βοήθεια, η οποία θ’ αρχίσει να υλοποιείται από τον ερχόμενο Νοέμβριο, θα καταστεί δυνατή η δημιουργία της αναγκαίας

μετρολογικής υποδομής, γεγονός που θα επιτρέψει στην Υπηρεσία να εφαρμόζει την εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία, εναρμονισμένη με το Κοινοτικό Κεκτημένο.

Μέρος Β

4.22.7 Χρησιμοποίηση Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών για σκοπούς άλλους από αυτούς που καθορίζονται στις συμβάσεις μίσθωσης. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου αναφέρθηκε ότι, παρά τις διαβεβαιώσεις που δόθηκαν από το Υπουργείο, από το Μάιο του 1996 δεν έχει διεξαχθεί έρευνα για να διαπιστωθεί κατά πόσο τα βιομηχανικά οικόπεδα στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις συμβάσεις μίσθωσης, παρόλο ότι έχει διαπιστωθεί στο παρελθόν ότι διάφορα υποστατικά χρησιμοποιούνται για σκοπούς άλλους από αυτούς που καθορίζονται στις συμβάσεις μίσθωσης. Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε ότι πραγματοποιούνται ελάχιστες επισκέψεις στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές, με αποτέλεσμα να μην εντοπίζονται έγκαιρα τα διάφορα προβλήματα, όπως είναι η χρήση υποστατικών ως καταστημάτων για σκοπούς λιανικής πώλησης, αυθαίρετη επέμβαση σε κυβερνητική γη, υπενοικίαση μέρους των υποστατικών χωρίς την έγκριση του Υπουργείου και άλλα, τα οποία δεν συνάδουν με τους όρους των συμβάσεων μίσθωσης. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι η πραγματοποίηση ελάχιστων επισκέψεων οφείλεται στην έλλειψη προσωπικού.

4.22.8 Αποχετευτικά τέλη των βιομηχανικών περιοχών Λεμεσού και Αγίου Αθανασίου. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, επειδή οι μισθωτές των βιομηχανικών οικοπέδων των πιο πάνω βιομηχανικών περιοχών αρνούνται να καταβάλουν τα ετήσια αποχετευτικά τέλη στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας, όπως έχουν υποχρέωση, σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις μίσθωσης, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ύστερα από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στις 12.2.96, άρχισε να τα καταβάλλει στο Συμβούλιο, μαζί με τις σχετικές επιβαρύνσεις, από το 1996 και μεταγενέστερα.

Το Υπουργείο παρακολουθεί την είσπραξη τους μέσω λογαριασμού προκαταβολών και, όπως μου ανέφερε, όλοι οι μισθωτές καλούνται να πληρώσουν, ενώ όσοι αρνηθούν να το πράξουν παραπέμπονται στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη δικαστικών μέτρων. Παρά τα μέτρα που λαμβάνονται, στις 31.12.2001 το οφειλόμενο ποσό αυξήθηκε σε £498.767, σε σύγκριση με £423.938 στις 31.12.2001.

4.22.9 Σχέδια Παροχής Δανείων με Κυβερνητική Εγγύηση. Σύμφωνα με τις καταστάσεις που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου, το σύνολο των δανείων που παραχωρήθηκαν με κυβερνητική εγγύηση ανήλθε σε £6.710.247. Στις 31.12.2001, το υπόλοιπο των δανείων ήταν £2.520.798, ενώ η κυβερνητική υποχρέωση ανερχόταν σε £2.150.256. Οι καθυστερημένες δόσεις των δανείων στις 31.12.2001 ήταν £1.698.453. Η Κυβέρνηση μέχρι τις 31.12.2001 πλήρωσε, ως εγγυήτρια, ποσό ύψους £363.451.

Παρατηρήθηκε ότι έχουν εντατικοποιηθεί οι προσπάθειες του Υπουργείου για την παρακολούθηση των εκκρεμών υποθέσεων και αναμένεται ότι θα υπάρξει βελτίωση της κατάστασης.

Αναλυτικά τα διάφορα Σχέδια παρουσιάζονται όπως πιο κάτω:

(α) Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων (90%) για δανειοδότηση των εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών. Κατά τα έτη 1983-1989 παραχωρήθηκαν δάνεια/τρεχούμενοι λογαριασμοί από τις τράπεζες σε 74 περιπτώσεις, για συνολικό ποσό ύψους £446.001, με κυβερνητική εγγύηση που καλύπτει το 90%, δηλαδή £401.400. Στις 31.12.2001 το υπόλοιπο των δανείων και τρεχούμενων λογαριασμών, σύμφωνα με τις πιστοποιήσεις των τραπεζών, ήταν £21.995 και ολόκληρο το ποσό αντιπροσωπεύει καθυστερημένες δόσεις. Η υποχρέωση της Κυβέρνησης ανέρχεται σε £19.795. Μέχρι τις 31.12.2001 η Κυβέρνηση πλήρωσε, ως εγγυήτρια, το ποσό των £130.698 για εννέα περιπτώσεις (μέχρι 31.12.2000 £76.947).

(β) Νέο Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων (75%) σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 23.436 και ημερ. 21.7.83. Μέχρι το 1988 παραχωρήθηκαν δάνεια σε 14 περιπτώσεις, ύψους £773.500. Στις 31.12.2001 το υπόλοιπο των δανείων/τρεχούμενων λογαριασμών, σύμφωνα με τις πιστοποιήσεις των τραπεζών, ήταν £366.591. Η υποχρέωση της Κυβέρνησης, όπως υπολογίστηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ανέρχεται σε £214.155.

(γ) Παλαιό Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων, σύμφωνα με το Νόμο αρ. 44 του 1974. Από το 1975 μέχρι το 1983 παραχωρήθηκαν δάνεια ύψους £1.291.350 σε 36 περιπτώσεις, με κυβερνητική εγγύηση που καλύπτει το 75% του ποσού, δηλαδή £968.512. Στις 31.12.2001 το υπόλοιπο των δανείων (όλο το ποσό θεωρείται καθυστερημένο) ήταν £334.939 και αφορά πέντε περιπτώσεις. Η υποχρέωση της Κυβέρνησης, όπως υπολογίστηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ανερχόταν σε £217.914. Μέχρι τις 31.12.2001 η Κυβέρνηση, ως εγγυήτρια, πλήρωσε το ποσό των £210.663 για εννέα περιπτώσεις (μέχρι 31.12.2000 £186.748).

(δ) Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων (90%) για τη Βιομηχανία - Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 35.748, ημερ. 27.6.91.

Κατά τα έτη 1991 έως 1999 παραχωρήθηκαν σε 23 περιπτώσεις δάνεια από τις τράπεζες ύψους £4.199.396, με κυβερνητική εγγύηση που καλύπτει το 90%, δηλαδή £3.779.456.

Στις 31.12.2001 το υπόλοιπο των δανείων ήταν £1.897.273 και η κυβερνητική εγγύηση £1.698.392. Η Κυβέρνηση πλήρωσε, ως εγγυήτρια, το ποσό των £22.090 για μια περίπτωση. Σύμφωνα με τις πιστοποιήσεις των τραπεζών, το σύνολο των καθυστερήσεων για τα δάνεια στις 31.12.2001 ήταν £974.924. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται τρεις περιπτώσεις, με συνολικό ποσό οφειλής £820.317. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχουν ήδη προωθηθεί νομικά μέτρα για τις δύο εταιρείες, ενώ για την τρίτη εταιρεία θα ζητήσει από την τράπεζα της εταιρείας την απαλλαγή της Κυβέρνησης από την εγγύηση ή την άμεση προώθηση νομικών μέτρων.

4.23 ΤΜΗΜΑ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ

Μέρος Α

4.23.1 Εγγραφές, πτωχεύσεις, εκούσιες εκκαθαρίσεις και διαγραφές. Οι εγγραφές εταιρειών, οι εκούσιες εκκαθαρίσεις εταιρειών και οι διαγραφές, καθώς επίσης και οι πτωχεύσεις ατόμων, ήταν, κατά τα τελευταία τρία έτη, οι ακόλουθες:

	2001	2000	1999
<u>Εγγραφές:</u>			
Εταιρείες Κυπριακής Συμμετοχής		{	6866
Εταιρείες Διεθνών Επιχειρήσεων	9432*	{ 9362*	369
Ναυτιλιακές Εταιρείες		{	1366
Συνεταιρισμοί και Εμπορικές Επωνυμίες	1618	1355	1330
Αλλοδαπές Εταιρείες	205	240	147
Σύνολο	11255	10957	10078
<u>Πτωχεύσεις και εκκαθαρίσεις:</u>			
Άτομα	407	462	475
Εταιρείες	139	147	150
Σύνολο	546	609	625
<u>Εκούσιες εκκαθαρίσεις:</u>			
Εταιρείες	122	99	83

Διαγραφές:

Εταιρείες Κυπριακής Συμμετοχής, Ναυτιλιακές και			
Εταιρείες Διεθνών Επιχειρήσεων	2391	{ 3131	
Συνεταιρισμοί	24	{ 29	8000*
Εμπορικές Επωνυμίες	178	{ 134	
Αλλοδαπές Εταιρείες	45	{ 16	
Σύνολο	2638	3310	8000

*Δεν δόθηκαν αναλυτικά στοιχεία.

4.23.2 Καθυστερημένη εργασία. Εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλος όγκος καθυστερημένης εργασίας στους Κλάδους Εταιρειών, Εμπορικών Σημάτων, Εκκαθαρίσεων/Πτωχεύσεων και Επιβαρύνσεων και Υποθηκών. Όπως υπέδειξα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο συνεχώς αυξανόμενος όγκος καθυστερημένης εργασίας δεν συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος, ούτε και στην έγκαιρη εξυπηρέτηση του κοινού και την έγκαιρη είσπραξη των δημόσιων εσόδων.

4.23.3 Υποβολή ετήσιων εκθέσεων από εταιρείες. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, πολλές εταιρείες καθυστερούσαν να υποβάλουν τις ετήσιες εκθέσεις τους για πολλά χρόνια, χωρίς να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα.

Το Τμήμα, για την αντιμετώπιση του προβλήματος, έχει ήδη καλέσει, με σχετικές ειδοποιήσεις, όλες τις εταιρείες να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, με αποτέλεσμα να υπάρξει αύξηση στον αριθμό των ετήσιων εκθέσεων που κατατέθηκαν, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, με ταυτόχρονη αύξηση των εσόδων κατά £0,2 εκ. Η απώλεια εσόδων από εκθέσεις που δεν είχαν υποβληθεί μέχρι 31.12.01 υπολογίζεται σε £3,6 εκ.

4.23.4 Υπερωρίες. Οι δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση ανήλθαν σε £94.676, από τις οποίες οι £18.150 αφορούσαν το 2000, σε σύγκριση με £125.949 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £49.423 ή 39%.

4.23.5 Μηχανογράφηση εργασιών. Η τελική παραλαβή του έργου έγινε το Νοέμβριο του 2000, με καθυστέρηση περίπου 4 ετών. Το σύστημα εφαρμόστηκε για τους νέους οργανισμούς (εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εμπορικές επωνυμίες, συνεταιρισμούς, αλλοδαπές εταιρείες) που έχουν εγγραφεί από τον Οκτώβριο του 2000 και μεταγενέστερα. Για τους οργανισμούς που λειτουργούσαν πριν από την εισαγωγή του μηχανογραφημένου συστήματος, το σύστημα εφαρμόζεται μόνο μερικώς, γιατί δεν έχουν ακόμη καταχωριστεί στο σύστημα τα στοιχεία και οι πληροφορίες από τους φακέλους.

Λόγω μη ύπαρξης ενδιαφέροντος, μέσω της διαδικασίας των προσφορών, για καταχώριση στο σύστημα των στοιχείων των εταιρειών αυτών, το Τμήμα εξασφάλισε τελικά έγκριση για πρόσληψη 11 έκτακτων υπαλλήλων.

Μέρος Β

4.23.6 Υποβολή λογαριασμών από αλλοδαπές εταιρείες. Πολλές αλλοδαπές εταιρείες εξακολουθούν να καθυστερούν την υποβολή των ετήσιων λογαριασμών τους για τα έτη 1988-2001, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η είσπραξη σημαντικών ποσών και να υπάρχει κίνδυνος απώλειας εσόδων.

4.23.7 Σύστημα ασφάλειας. Δεν έχει ακόμη τοποθετηθεί σύστημα συναγερμού και σύστημα πυρασφάλειας σε όλο το κτίριο, κάτι που επιβάλλεται να γίνει, λόγω της σημαντικότητας των εγγράφων που βρίσκονται στο κτίριο.

4.23.8 Ανάκτηση εξόδων. Παρά τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για ανάκτηση του ποσού των £255.390, το οποίο αντιπροσωπεύει τα έξοδα των επιθεωρητών που κατέβαλε η Κυβέρνηση για τη διερεύνηση των υποθέσεων δύο εταιρειών, δεν έχει ακόμη κινηθεί η διαδικασία ανάκτησης του. Το Τμήμα πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι με το θέμα ασχολείται η Νομική Υπηρεσία.

4.23.9 Επιβαρύνσεις-Υποθήκες. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν λαμβάνονται νομικά μέτρα εναντίον όσων δεν ανταποκρίνονται στις σχετικές ειδοποιήσεις του Τμήματος για εγγραφή της υποθήκης ακινήτου, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων. Το Τμήμα ανέφερε ότι δεν λαμβάνονται νομικά μέτρα λόγω έλλειψης προσωπικού.

4.24 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

Μέρος Α

4.24.1 Αποτελέσματα χρήσης. Σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς του 2001, τα αποτελέσματα χρήσης παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2001	2000
	£	£
Κόστος πωλήσεων προϊόντων	697.141	676.609
Μείον: Πωλήσεις	<u>352.482</u>	<u>337.320</u>
Μικτή ζημιά	344.659	339.289
Πλέον: Έξοδα διοίκησης και εμπορίας	<u>303.302</u>	<u>286.997</u>
	647.961	626.286
Μείον: Άλλα έσοδα	<u>6.659</u>	<u>6.530</u>
Ολική ζημιά	<u>(641.302)</u>	<u>(619.756)</u>

Στις δαπάνες περιλαμβάνονται οι μισθοί των μηνιαίων δημόσιων υπαλλήλων που εργοδοτούνται από την Υπηρεσία, ύψους £368.083, σε σύγκριση με £367.352 το 2000.

4.24.2 Οικονομική κατάσταση. Παρατηρήθηκε και πάλι ζημιά στην οικονομική διαχείριση της Υπηρεσίας. Αν και στόχος της Υπηρεσίας δεν είναι η πραγματοποίηση κέρδους, αλλά η ανάπτυξη του τομέα της χειροτεχνίας στην Κύπρο, για διατήρηση και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για την αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας, το οποίο, μεταξύ άλλων, προνοεί όπως ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της αγοράς, ώστε να μπορέσει η Υπηρεσία να αναπτυχθεί και εμπορικά, βρίσκεται ακόμη σε εκκρεμότητα.

4.25 ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Μέρος Α

4.25.1 Εισπράξεις και πληρωμές. Οι εισπράξεις του Κέντρου, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς, ήταν £564.139 και οι πληρωμές £551.497, σε σύγκριση με £486.986 και £535.769 το 2000, αντίστοιχα. Στις εισπράξεις του 2001 περιλαμβάνεται ποσό £66.000, το οποίο αντιπροσωπεύει κρατική χορηγία, σε σύγκριση με £29.025 το 2000.

Μέρος Β

4.25.2 Διοίκηση και λειτουργία του Κέντρου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το νομικό καθεστώς του Κέντρου εξακολουθεί να παραμένει σε εκκρεμότητα, για το λόγο ότι ο περί της Μεταβίβασης του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου και του Ξενοδοχείου “Φιλοξενία” σε Εταιρεία Νόμος αρ. 101(Ι)/98 δεν μπορεί να εφαρμοστεί, επειδή το Ξενοδοχείο “Φιλοξενία”, το οποίο θα αποτελούσε το ένα από τα δύο συστατικά μέρη της εταιρείας, τερμάτισε τη λειτουργία του. Λόγω της εκκρεμότητας αυτής, εξακολουθεί να εκκρεμεί και το θέμα της υπηρεσιακής υπόστασης του προσωπικού του Κέντρου.

4.26 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

4.27 ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

4.27.1 Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανωτέρων Σχολών.

- **Καθυστερήσεις στην αποπληρωμή δανείων.** Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέδωσε το Γενικό Λογιστήριο στο Τμήμα Εργασίας, στις 7.10.2002, το υπόλοιπο των καθυστερήσεων στην αποπληρωμή των δανείων σχετικά με το πιο πάνω Σχέδιο ανερχόταν στις 31.12.2001 στις £682.154. Όπως πληροφορήθηκα, τα εν λόγω στοιχεία θα συζητηθούν σε επικείμενη συνεδρία της Επιτροπής Αξιολόγησης αιτήσεων του Σχεδίου Αυτοεργοδότησης.

4.28 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μέρος Α

4.28.1 Έσοδα του Κράτους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω καταβολής κοινωνικής σύνταξης. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, από το 1995, όταν άρχισε η καταβολή κοινωνικής σύνταξης, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στις περιπτώσεις

όπου λήπτες κοινωνικής σύνταξης είναι εξαρτώμενοι συνταξιούχων Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφαιρεί από τη σύνταξη το ποσό που αναλογεί στον εξαρτώμενο, το οποίο και καταθέτει με διορθωτικό ένταλμα στο Κονδύλι Εσόδων του Κράτους “Εισφορά για Κοινωνική Σύνταξη”, σύμφωνα με το άρθρο 59(6) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου. Με την έναρξη λειτουργίας του νέου συστήματος μηχανογράφησης στις αρχές του 2000, είναι αδύνατο να υπολογιστεί το πιο πάνω ποσό, λόγω του ότι δεν παραδόθηκε ακόμη το σχετικό πρόγραμμα από την εταιρεία που ανέλαβε τη μηχανογράφηση, αναφορικά με τον καθορισμό του ποσού που θα μεταφέρεται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι η ετοιμασία του πιο πάνω προγράμματος είναι χρονοβόρα και δεν αναμένεται να ετοιμαστεί πριν από το δεύτερο εξάμηνο του 2002. Ενόψει των πιο πάνω, το ποσό που μεταφέρθηκε το 2001 στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας είναι το ίδιο με αυτό που μεταφέρθηκε κατά τον προηγούμενο χρόνο, αυξημένο κατά το ποσοστό αύξησης που δόθηκε στις βασικές συντάξεις το 2001.

4.28.2 Συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με βάση την τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, η κατώτατη σύνταξη αυξήθηκε, από 1.1.99 και 1.7.2000, κατά 10%, αντίστοιχα, και το πρόσθετο ποσό που προκύπτει από την αύξηση αυτή θα καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το πρόσθετο αυτό ποσό όμως, με το οποίο θα πρέπει να επιβαρύνεται το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και το οποίο θα έπρεπε να εξάγεται αυτόματα και να παρουσιάζεται ξεχωριστά, με βάση το υφιστάμενο σύστημα μηχανογράφησης, είναι αδύνατο να υπολογιστεί επακριβώς.

Όπως πληροφορήθηκα, για να γίνουν αλλαγές στα μηχανογραφημένα προγράμματα θα πρέπει να αλλάξει ριζικά η δομή των προγραμμάτων, πράγμα που είναι δύσκολο να γίνει. Για το λόγο αυτό ο υπολογισμός του ποσού γίνεται κατά προσέγγιση. Για τα έτη 1999, 2000 και 2001 το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας επιβαρύνθηκε με ποσά ύψους £1.857.400, £3.202.096 και £4.707.000, αντίστοιχα, ενώ για το έτος 2002 το ποσό υπολογίζεται σε £4.952.234, χωρίς να περιλαμβάνεται οποιαδήποτε αύξηση στις βασικές συντάξεις που θα δοθεί στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Σε σχετική σύσκεψη για το θέμα συμφωνήθηκε όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του Νόμου, έτσι που το ποσό της πρόσθετης δαπάνης που απαιτείται, λόγω της αύξησης της κατώτατης σύνταξης, να καταβάλλεται ως εφάπαξ ποσό από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή υπό μορφή κρατικής χορηγίας, ως ποσοστό πάνω στο ετήσιο ποσό που πληρώνεται για τις συντάξεις.

Ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι το ενδεχόμενο τροποποίησης του Νόμου θα μελετηθεί μετά την υποβολή της Έκθεσης του Αναλογιστή, σε σχέση με τις βασικές συντάξεις, και τούτο γιατί υπάρχει το ενδεχόμενο διαφοροποίησης της πρακτικής που ακολουθείται σήμερα.

4.29 ΤΑΜΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**Μέρος Α**

4.29.1 Αποτελέσματα έτους. Κατά τα έτη 2001 και 2000 το Ταμείο παρουσίασε τα πιο κάτω:

	2 0 0 1	2 0 0 0
	(£ εκ.)	(£ εκ.)
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου:		
Γενικές Παροχές	351,1	330,2
Συμπληρωματικές Παροχές	1.639,0	1.472,3
Ανεργίας	(9,1)	(2,8)
	1.981,0	1.799,7
Εισπράξεις:		
Γενικές Παροχές	244,2	218,9
Συμπληρωματικές Παροχές	236,9	218,0
Ανεργίας	20,3	18,0
	501,4	454,9
	2.482,4	2.254,6
Πληρωμές:		
Γενικές Παροχές	209,3	197,9
Συμπληρωματικές Παροχές	57,6	51,4
Ανεργίας	20,6	24,3
	287,5	273,6
Υπόλοιπο Ταμείου 31ης Δεκεμβρίου	2.194,9	1.981,0

4.29.2 Εκκρεμείς οφειλές προς τα διάφορα Ταμεία. Στις 31.12.2001 εκκρεμούσε η εισπράξη ποσού περίπου £22,4 εκ. (£19,5 εκ. στις 31.12.00) από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος των Ταμείων, όπως πιο κάτω:

	£
Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων	13.275.428
Ταμείο Αδειών	2.804.756
Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού	838.479
Ταμείο Βιομηχανικής Κατάρτισης	411.825
Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης	5.034.682
	22.365.170

Μέσα στο 2001 εκδικάστηκαν 4279 νέες υποθέσεις, για ολικό ποσό περίπου £5,9 εκ., και εισπράχθηκε ποσό περίπου £3,1 εκ. Επίσης διαγράφηκαν ποσά ύψους £2,5 εκ., λόγω διάλυσης εταιρειών και πτώχευσης οφειλετών.

Σημειώνεται ότι, με την επιδίκαση των σχετικών ποσών, το Ταμείο πιστώνει αμέσως τους εργοδοτούμενους με τις ανάλογες εισφορές και αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις προς όφελος τους, είτε εισπράξει τις εισφορές είτε όχι. Τούτο είναι ορθό και δίκαιο, γιατί η ευθύνη για την πληρωμή εισφορών βαρύνει εξ ολοκλήρου τον εργοδότη. Τα ποσά που διαγράφονται περιλαμβάνουν και τις εισφορές των εργοδοτούμενων, τις οποίες οι εργοδότες ήδη έχουν κατακρατήσει.

4.29.3 Αποθεματικό Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας. Κατά τις 31.12.2001 το αποθεματικό του πιο πάνω Λογαριασμού παρουσίαζε χρεωστικό υπόλοιπο ύψους £9,4 εκ., σε σύγκριση με £9,1 εκ. κατά τις 31.12.00. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το ποσό των πληρωμών που έγιναν ξεπερνούσε το σύνολο των εσόδων. Σε τέτοια περίπτωση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 69(6) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, η διαφορά καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή καλύπτεται από ειδική εισφορά που επιβάλλεται με Κανονισμούς, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχει ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για κάλυψη των ελλειμμάτων.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, παρόλο που το θέμα απασχόλησε το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, εντούτοις δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε μέτρα, σε αναμονή της ετοιμασίας της νέας Αναλογιστικής Ανασκόπησης που ετοιμάζεται τώρα, με χρόνο αναφοράς το έτος 2000.

4.29.4 Εσωτερικός έλεγχος. Εξακολουθεί να παρατηρούνται αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει τη διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών με διορθωτικά εντάλματα, καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες παροχές.

Ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι η αδυναμία στον έλεγχο της διακίνησης μεγάλων χρηματικών ποσών με διορθωτικά εντάλματα από το Λογιστήριο των Υπηρεσιών εντοπίστηκε προ πολλού από το ίδιο το Λογιστήριο των Υπηρεσιών και ότι για το σκοπό αυτό ζητήθηκε πρόσθετος Λογιστικός Λειτουργός, ο οποίος όμως μέχρι σήμερα δεν έχει τοποθετηθεί.

Όσον αφορά στις παροχές, ανέφερε ότι η ανεπάρκεια του ελέγχου οφείλεται αποκλειστικά στην υποστελέχωση του Τμήματος και σημείωσε ότι, με την εφαρμογή της νέας δομής του Τμήματος που ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, προβλέπεται η δημιουργία Κλάδου Εσωτερικού Ελέγχου, ο οποίος θα στελεχώνεται με 9 Λειτουργούς, οι οποίοι θα ελέγχουν όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του Τμήματος και όχι μόνο τις παροχές, όπως γίνεται σήμερα.

4.29.5 Μηχανογραφημένο σύστημα “Παροχών”. Με την εφαρμογή του νέου συστήματος μηχανογράφησης από τον Ιανουάριο του 2000, εντοπίστηκαν λάθη και αδυναμίες στα διάφορα προγράμματα. Παρά το γεγονός ότι έχουν διορθωθεί πολλά λάθη, εντούτοις εξακολουθεί να εκκρεμεί η διόρθωση περίπου 400 λαθών (incident reports) και περίπου 50 αλλαγών (change control notes), καθώς και η παράδοση τριών προγραμμάτων, γεγονός που, σε συνδυασμό με τα πιο πάνω, δυσχεραίνει την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος.

Ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι το μηχανογραφημένο σύστημα “Παροχών” εξακολουθεί δυστυχώς να παρουσιάζει προβλήματα και επισήμανε επίσης ότι η συνεχής ανάληψη από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων νέων σχεδίων, καθώς και η εφαρμογή/τροποποίηση υφιστάμενων νομοθεσιών/σχεδίων, επιβραδύνουν σοβαρά την επίλυση των προβλημάτων.

4.29.6 Καταβολή επιδόματος ασθενείας σε δημοτικούς υπαλλήλους. Παρατήρησα ότι, παρόλο που οι περισσότεροι Δήμοι, με βάση τις συλλογικές τους συμβάσεις, εφαρμόζουν τους εκάστοτε ισχύοντες στη Δημόσια Υπηρεσία Κανονισμούς περί αδειών ασθενείας, σύμφωνα με τους οποίους οι υπάλληλοι δικαιούνται άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές, εντούτοις, κατά την υποβολή αίτησης για άδεια ασθενείας από δημοτικούς υπαλλήλους προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι εργοδότες (Δήμοι), συμπληρώνοντας το δικό τους μέρος στο σχετικό έντυπο, αναφέρουν ότι συμπληρώνουν το επίδομα των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποκρύπτοντας το γεγονός ότι ο υπάλληλος τους δικαιούται, με βάση τις συμβάσεις, από τους εργοδότες άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές. Αποτέλεσμα τούτου είναι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να καταβάλλει επίδομα στους δημοτικούς υπαλλήλους, το οποίο επωφελούνται οι εργοδότες (Δήμοι), είτε απαιτώντας από τους υπαλλήλους να καταθέσουν στους Δήμους τις επιταγές των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είτε αποκόπτοντας τα σχετικά ποσά από το μισθό τους.

Αναφέρεται σχετικά ότι, στην περίπτωση των εργατών των Δήμων, διευκρινίζεται στη σύμβαση ότι αυτοί δικαιούνται ορισμένο αριθμό ημερών άδειας ασθενείας με πλήρεις απολαβές, αφαιρουμένου του επιδόματος ασθενείας που δικαιούνται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το πιο πάνω φαινόμενο παρουσιάζεται και στα Κοινοτικά Συμβούλια, τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, πιθανόν και σε άλλους Ημικρατικούς Οργανισμούς και μεγάλες εταιρείες, των οποίων οι υπάλληλοι έχουν κατοχυρωμένα δικαιώματα.

Εισηγήθηκα όπως, ταυτόχρονα με την υποβολή της σχετικής αίτησης, ζητείται από το Ταμείο και αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το θέμα θεωρείται σοβαρό και ότι εξετάζεται σε βάθος για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι Δήμοι και άλλοι εργοδότες παραβιάζουν με οποιοδήποτε τρόπο τη νομοθεσία των Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Όσον αφορά στην εισήγηση για ζήτηση αντιγράφου της συλλογικής σύμβασης, ανέφερε ότι, εκ πρώτης όψεως, αυτή δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, γιατί θα δημιουργήσει τεράστιο όγκο εργασίας στο Τμήμα.

4.29.7 Επιστροφή εισφορών. Σε συγκεκριμένο ασφαλιζόμενο, ο οποίος κατατάχθηκε ως αυτοτελώς εργαζόμενος, επιστράφηκε ποσό ύψους £3.370, το οποίο αφορούσε εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Άμυνας, οι οποίες αποκόπηκαν, επειδή θεωρήθηκε, από παραδρομή, ως μισθωτός, χωρίς όμως να του αποκοπούν οι οφειλόμενες εισφορές ως αυτοτελώς εργαζόμενου. Αξίζει να σημειωθεί ότι εναντίον του πιο πάνω εκκρεμούσαν εντάλματα για οφειλόμενες εισφορές από εκδικασθείσες υποθέσεις.

Ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι το πιο πάνω ποσό δεν έπρεπε να επιστραφεί, γιατί, για τη συγκεκριμένη περίοδο, υπήρχε υποχρέωση πληρωμής εισφορών εκ μέρους του ασφαλιζόμενου, ως αυτοτελώς εργαζόμενου προσώπου. Όσον αφορά στα εντάλματα, με πληροφόρησε ότι θα ζητηθεί από τον Αρχηγό της Αστυνομίας η άμεση εκτέλεση τους.

4.30 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΔΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.30.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2001 παρουσίασαν πλεόνασμα £2 εκ., σε σύγκριση με £1,3 εκ. το 2000. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2001 ήταν £27,6 εκ. και οι πληρωμές £25,6 εκ., σε σύγκριση με £24,5 εκ. και £23,2 εκ., αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος. Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.01 ήταν £33,9 εκ., σε σύγκριση με £31,8 εκ. στις 31.12.00.

4.30.2 Σχέδιο επιχορήγησης αδειών εργοδοτούμενων. Σύμφωνα με το Σχέδιο, οι εργοδοτούμενοι, οι οποίοι πληρούν ορισμένους όρους, δικαιούνται, μαζί με τους εξαρτώμενους τους, επιχορήγηση για άδεια επτά ημερών σε ξενοδοχεία. Το ποσό που δαπανήθηκε για το σκοπό αυτό κατά το 2001 ήταν £1.193.545, σε σύγκριση με £1.098.660 κατά το προηγούμενο έτος.

4.30.3 Σχέδιο επιχορήγησης κατασκηνώσεων Συντεχνιών. Το 2001 πληρώθηκε επιχορήγηση £480.000 για τη λειτουργία κατασκηνώσεων Συντεχνιών, καθώς επίσης και ποσό £1.163.400 για ανέγερση κατασκηνώσεων των Συντεχνιών, σε σύγκριση με £462.000 και £61.900, αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος.

4.31 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Μέρος Α

4.31.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2001 παρουσίασαν πλεόνασμα £5,9 εκ., σε σύγκριση με £5,7 εκ. το 2000. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2001 ήταν £26,4 εκ. (από τις οποίες ποσό £4,5 εκ. μεταφέρθηκε στο Ταμείο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη) και οι πληρωμές ήταν £16 εκ., σε σύγκριση με £23,3 εκ. και £17,6 εκ., αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος. Η αύξηση στις εισπράξεις οφείλεται κυρίως στις αυξημένες εισπράξεις εισφορών (£2,8 εκ.) και τόκων από επενδύσεις (£292.060). Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.01 ήταν £33,4 εκ., σε σύγκριση με £27,4 εκ. στις 31.12.00.

4.31.2 Αιτήσεις και πληρωμές. Ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων για το 2001 για πληρωμή λόγω πλεονασμού ήταν 6498 (3505 νέες αιτήσεις και 2993 εκκρεμείς αιτήσεις την 1.1.01), από τις οποίες εξετάστηκαν 4727, εγκρίθηκαν 3786 (ποσοστό 80%) και απορρίφθηκαν 941 (ποσοστό 20%). Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε για το 2001 για πληρωμές λόγω πλεονασμού ανήλθε σε περίπου £15,1 εκ.

Στις 31.12.01 εκκρεμούσαν 1771 αιτήσεις για καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων από το Ταμείο, από τις οποίες αναμένεται να εγκριθούν γύρω στις 1420 (ποσοστό 80%), για ποσό ύψους περίπου £5,7 εκ. Παρόλο που η καθυστέρηση που παρατηρείται στη διεκπεραίωση των αιτήσεων μειώθηκε από τους 11 μήνες στους 7-8 μήνες, εντούτοις εξακολουθεί να επηρεάζει τα αποτελέσματα των λογαριασμών και να έχει ως επακόλουθο τη μη έγκαιρη ανταπόκριση στις αιτήσεις των ασφαλιζόμενων.

Επισημαίνεται ότι από το 1997 παρατηρείται πτωτική τάση στον αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται και ταυτόχρονα αύξηση στον αριθμό των αιτήσεων που εγκρίθηκαν για πληρωμή, λόγω της πιο πάνω αναφερόμενης μείωσης στο χρόνο διεκπεραίωσης τους, καθώς και αύξηση

της αντίστοιχης ετήσιας δαπάνης, εκτός από το 2001, κατά τη διάρκεια του οποίου παρατηρήθηκε μείωση τόσο στις αιτήσεις που εγκρίθηκαν όσο και στην αντίστοιχη δαπάνη.

Ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων δεν μπορεί να μειωθεί κάτω από έξι μήνες, γιατί πολλές αιτήσεις για πληρωμή λόγω πλεονασμού διερευνώνται από τα Επαρχιακά Γραφεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ανέφερε επίσης ότι η περίοδος των έξι μηνών θεωρείται αναγκαία, για σκοπούς ελέγχου κατά πόσο ο εργοδότης κατά την περίοδο των έξι μηνών προσέλαβε νέο προσωπικό, σε αντικατάσταση των απολυθέντων, οπότε σε τέτοια περίπτωση η απόλυση δυνατόν να μην οφείλεται σε πλεονασμό.

4.32 ΑΝΩΤΕΡΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μέρος Α

4.32.1 Μηχανογραφικός εξοπλισμός. Παρατηρήθηκε ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η έκδοση δελτίων παραγγελίας και έκδοσης υλικών (έντυπο Γεν. 32Α) για το μηχανογραφικό εξοπλισμό, ο οποίος παραχωρήθηκε μέσω του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής στο Ινστιτούτο, έτσι που να είναι δυνατή η καταχώριση του στα μητρώα περιουσιακών στοιχείων.

Μέρος Β

4.32.2 Άδειες απουσίας και ωράριο εργασίας διδακτικού προσωπικού. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, η άδεια απουσίας που παραχωρείται στο διδακτικό προσωπικό του Ινστιτούτου, το οποίο διορίζεται από την Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας και τυγχάνει των ίδιων ωφελημάτων που παρέχονται στους δημόσιους υπαλλήλους, δεν συνάδει με τους όρους απασχόλησης του, αλλά εφαρμόζονται οι Κανονισμοί που διέπουν την παροχή άδειας απουσίας στους καθηγητές Μέσης Εκπαίδευσης. Επίσης, δεν ακολουθείται από το προσωπικό το ωράριο της Δημόσιας Υπηρεσίας, ούτε εφαρμόζεται το ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης του. Στις 6.8.99 ψηφίστηκε από τη Βουλή ο περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου Νόμος του 1999, ο οποίος, μεταξύ άλλων, προβλέπει και για την ετοιμασία Κανονισμών για ρύθμιση των πιο πάνω θεμάτων.

Ο Αν. Διευθυντής του Ινστιτούτου με πληροφόρησε ότι Προσχέδιο Κανονισμών εκκρεμεί ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου και αναμένεται να συζητηθεί σύντομα για λήψη αποφάσεων.

Με πληροφόρησε επίσης ότι, με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για αναβάθμιση του ΑΤΙ σε Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών, το διδακτικό προσωπικό θα ακολουθεί πλέον τους Κανονισμούς που θα διέπουν τη λειτουργία του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών.

4.33 ΑΝΩΤΕΡΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Β

4.33.1 Νομοθετική ρύθμιση και Κανονισμοί λειτουργίας του Ινστιτούτου. Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, η νομοτεχνική επεξεργασία του σχετικού νομοσχεδίου από τη Νομική Υπηρεσία έχει ολοκληρωθεί και το νομοσχέδιο έχει σταλεί στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπου και εκκρεμεί μέχρι σήμερα. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι το

νομοσχέδιο δεν έχει προωθηθεί για ψήφιση σε νόμο, ενόψει της εξέλιξης που έχει σημειωθεί για τη δημιουργία Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών, στο οποίο θα ενταχθεί και το γνωστικό αντικείμενο του Ινστιτούτου.

4.34 ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μέρος Α

4.34.1 Προγράμματα δραστηριοτήτων. Κατά το έτος 2001 προγραμματίστηκε να γίνουν 79 προγράμματα δραστηριοτήτων διάρκειας 4353 ωρών, από τα οποία τα 25, διάρκειας 855 ωρών (ποσοστό 20%), ακυρώθηκαν, κυρίως λόγω μειωμένου ενδιαφέροντος από τους εργοδοτούμενους και τις επιχειρήσεις.

4.34.2 Παραγωγικότητα/Μελέτες/Έρευνες. Παρόλο που στον Προϋπολογισμό υπάρχει πρόνοια για εκστρατεία παραγωγικότητας και για μελέτες και έρευνες σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας, για εντοπισμό προβλημάτων που επηρεάζουν την παραγωγικότητα σε βιομηχανικούς κλάδους προτεραιότητας, εντούτοις αυτή δεν αξιοποιήθηκε. Για το λόγο αυτό ζήτησα να πληροφορηθώ πώς επιτυγχάνεται ο στόχος του ΚΕ.ΠΑ. για ευαισθητοποίηση του κοινού στη σημασία της βελτίωσης της παραγωγικότητας και για αυξημένη έμφαση στους τομείς συμβουλευτικών υπηρεσιών και ερευνών, σύμφωνα και με το επεξηγηματικό υπόμνημα του Προϋπολογισμού του.

4.35 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.35.1 Δημόσια βοηθήματα. Το ύψος των βοηθημάτων που πληρώθηκαν από τις Υπηρεσίες κατά το 2001 ανήλθε σε £35,6 εκ., σε σύγκριση με £32 εκ. για το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £3,6 εκ. ή ποσοστό 11,2%. Ο αριθμός των ατόμων και των εξαρτώμενων τους που έπαιρναν δημόσιο βοήθημα μέχρι το τέλος του 2001 ήταν 22028, σε σύγκριση με 21346 το 2000.

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το μηνιαίο ποσό που παρέχεται για βασικές ανάγκες αυξήθηκε, για το λήπτη, αναδρομικά από 1.1.2001, από £123 σε £150. Για κάθε εξαρτώμενο που έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του αυξήθηκε από £54 σε £75, ενώ για κάθε εξαρτώμενο που δεν έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του μειώθηκε στις £45.

Για τα δημόσια βοηθήματα διεξήχθη μέσα στο 1997 διαχειριστικός έλεγχος. Τα πλείστα των προβλημάτων, ελλείψεων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν κατά το διαχειριστικό έλεγχο, όσον αφορά στα θέματα της τήρησης επαρκών στοιχείων στους φακέλους, της διερεύνησης της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των αιτητών, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών και της πρόληψης υπερπληρωμών, εξακολουθούν να υφίστανται, παρά το γεγονός ότι στάλθηκαν σχετικές εγκύκλιοι στους Επαρχιακούς Λειτουργούς Ευημερίας για συμμόρφωση. Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω προβλήματα, ελλείψεις και αδυναμίες οφείλονται στην ανεπαρκή στελέχωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

4.35.2 Βοηθήματα σε εγκλωβισμένους. Το ύψος των βοηθημάτων που πληρώθηκαν στους εγκλωβισμένους κατά το 2001 ανήλθε σε £540.146, σε σύγκριση με £505.187 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £34.959 ή ποσοστό 6,9%. Το μηνιαίο επίδομα που καταβάλλεται στους

εγκλωβισμένους αυξήθηκε στις 28.2.2001, αναδρομικά από 1.1.2000, από £125 σε £130 και για κάθε εξαρτώμενο από £60 σε £63.

Επισημαίνεται ότι, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, καταβάλλεται μηνιαίο επίδομα σε όλους τους εγκλωβισμένους που έχουν εισόδημα από σύνταξη ή εργασία, ίσο με το 50% του επιδόματος εγκλωβισμένων.

4.35.3 Πληρωμές δημόσιου βοηθήματος σε αλλοδαπούς. Σε αρκετές κατηγορίες αλλοδαπών καταβάλλεται δημόσιο βοήθημα για μεγάλα χρονικά διαστήματα, με αποτέλεσμα την πρόσθετη επιβάρυνση των Υπηρεσιών. Μερικές από τις κατηγορίες αυτές είναι οι ακόλουθες:

- (α) Μετανάστες που ζητούν πολιτικό άσυλο, μέχρι να διερευνηθεί το αίτημα τους.
- (β) Λαθρομετανάστες, μέχρι να ληφθεί απόφαση για απέλαση ή για το καθεστώς διαμονής τους.
- (γ) Αλλοδαποί που κλήθηκαν να παρουσιαστούν ως μάρτυρες στο δικαστήριο.
- (δ) Πολιτικοί πρόσφυγες.
- (ε) Αλλοδαποί που βρίσκονται σε αναμονή διερεύνησης παραπόνου τους εναντίον του εργοδότη τους.

Εξέφρασα την άποψη ότι οι πιο πάνω κατηγορίες πρέπει να κωδικοποιηθούν, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική η παρακολούθηση τους και να ακολουθείται ομοιόμορφη πολιτική από όλα τα Επαρχιακά Γραφεία.

4.35.4 Ανάπτυξη νέου μηχανογραφημένου συστήματος. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, οι εργασίες για την ανάπτυξη και εφαρμογή του νέου μηχανογραφημένου συστήματος, το οποίο θα καλύψει όλες τις δραστηριότητες των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, περιλαμβανομένων των δημόσιων βοηθημάτων, κοινοτικών προγραμμάτων, θεμάτων προσωπικού κ.ά., άρχισαν στις 3.5.95 και το έργο θα έπρεπε να ολοκληρωθεί το Φεβρουάριο του 1996. Ανέφερα επίσης ότι διαπιστώθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα, μέχρι σήμερα, το έργο να μην έχει ολοκληρωθεί.

Από ό,τι πληροφορήθηκα, το Φεβρουάριο 2001 τέθηκε σε εφαρμογή η μηχανογράφηση των δημόσιων βοηθημάτων και το Μάρτιο 2002 άρχισε η έκδοση επιταγών μέσω του νέου συστήματος. Μέχρι σήμερα έχει ολοκληρωθεί το 75% του όλου έργου.

4.35.5 Στέγη “Νέα Ελεούσα”. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι στα προγράμματα εργασίας του προσωπικού της Στέγης γίνονται, μετά την ετοιμασία τους, πολλές τροποποιήσεις, λόγω αυξημένων αδειών ασθένειας και απουσίας που παρουσιάζονται εκ των υστέρων ή λόγω επιθυμίας ορισμένων λειτουργών να εργάζονται μόνο σε πρωινή ή μόνο σε απογευματινή βάρδια.

Κατά το 2001 παραχωρήθηκαν σε 92 λειτουργούς της Στέγης συνολικά 4235 μέρες άδειας απουσίας και άδειας ασθένειας, που αναλογούν σε 46 μέρες για κάθε λειτουργό.

Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι οι αλλαγές στα προγράμματα εργασίας του προσωπικού και οι αυξημένες άδειες ασθένειας έχουν απασχολήσει τις Υπηρεσίες και ότι οι λόγοι για το φαινόμενο αυτό αφορούν το είδος της εργασίας στη Στέγη, η οποία, από τη φύση

της, είναι κουραστική και απαιτητική, το στάδιο της ενηλικίωσης των παιδιών, που καθιστά τη φροντίδα τους πιο δύσκολη, η ιδρυματοποίηση του προσωπικού, καθώς και η χρήση από μερικούς λειτουργούς της άδειας ασθένειας για άλλους σκοπούς, παρουσιάζοντας όμως ιατρικό πιστοποιητικό, γεγονός που δυσκολεύει την αμφισβήτηση της άδειας.

4.35.6 Ξενώνας Νεανίδων Στροβόλου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 45.647, ημερ. 26.2.97, εγκρίθηκε η λειτουργία Ξενώνα Νεανίδων στο χώρο του πρώην Μαθητικού Οικοτροφείου Λευκωσίας, για την παροχή φροντίδας και προστασίας σε επτά κορίτσια, για συνολική δαπάνη (εκτός από τη δαπάνη για το μόνιμο προσωπικό), για το 1997, ύψους £36.653. Η πραγματική δαπάνη ανήλθε στις £18.463, χωρίς να φιλοξενηθεί κανένα άτομο.

Η δαπάνη για τη λειτουργία του Ξενώνα για τα έτη 1998 - 2001, καθώς επίσης και ο αριθμός των κοριτσιών που φιλοξενήθηκαν ετήσια, φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Έτος	Προϋπολ. δαπάνη (χωρίς μισθούς)	Πραγματική δαπάνη (χωρίς μισθούς)	Μισθοί και υπερωρίες μόνιμου προσωπικού	Ολική δαπάνη	Αρ. κοριτσιών που υπολογιζόταν να φιλοξενηθούν	Αρ. κοριτσιών που φιλοξενήθηκαν
	£	£	£	£		
1998	42.145	39.749	56.245	95.994	7	1
1999	54.180	37.665	63.087	100.752	7	2
2000	54.560	42.880	47.877	90.257	5	3
2001	61.040	44.446	54.355	98.801	7	4

Ανέφερα ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη λειτουργία του Ξενώνα λήφθηκε με την προϋπόθεση ότι θα φιλοξενούνταν επτά κορίτσια, γι' αυτό εξέφρασα τη γνώμη ότι το όλο θέμα θα πρέπει να τεθεί ξανά ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου και να γίνει προσπάθεια για την εξεύρεση πιο οικονομικού τρόπου αντιμετώπισης των πιο πάνω προβλημάτων. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει και η ευχέρεια χρησιμοποίησης του προσωπικού σε άλλα ιδρύματα των Υπηρεσιών που έχουν ανάγκη επιπρόσθετου προσωπικού.

Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι το θέμα της λειτουργίας του Ξενώνα Νεανίδων απασχολεί σοβαρά τις Υπηρεσίες, τόσο αναφορικά με τη σχετική δαπάνη, όσο και για το ότι δεν κρίνεται σωστό να ανασταλεί η λειτουργία μιας υπηρεσίας, η οποία, σε δεδομένη στιγμή, αποτελεί τη μόνη λύση για συγκεκριμένες δύσκολες περιπτώσεις εφήβων με ψυχολογικά και ψυχιατρικά προβλήματα.

4.35.7 Κρατικές χορηγίες σε εθελοντικούς Οργανισμούς

- **Κριτήρια παροχής χορηγιών.** Σε σχετικό Κονδύλι του Προϋπολογισμού για το 2001 υπάρχει πρόνοια για ποσό ύψους £3.500.000, το οποίο χορηγήθηκε σε εθελοντικούς Οργανισμούς, με βάση το υφιστάμενο Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι τα κριτήρια και ο τρόπος υπολογισμού του ύψους των κρατικών χορηγιών βάσει του Σχεδίου είναι πολύ γενικά και θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο αναθεώρησής τους, ώστε οι χορηγίες που παρέχονται να συνάδουν με τις πραγματικές ανάγκες κάθε Οργανισμού.

Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι ήδη οι Υπηρεσίες προβληματίστηκαν για την αναθεώρηση του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών. Για το σκοπό αυτό ανατέθηκε στην Τράπεζα Αναπτύξεως και το Πανεπιστήμιο York η διεξαγωγή σχετικής μελέτης. Η μελέτη ολοκληρώθηκε το 1998 και προέκυψαν εισηγήσεις για αλλαγή στη διαδικασία και τα κριτήρια.

Οι Υπηρεσίες, λόγω επιφυλάξεων που είχαν για ορισμένες πρόνοιες της μελέτης, ανέλαβαν την ετοιμασία ολοκληρωμένης πρότασης, την οποία και υπέβαλαν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 7.7.2000.

Το σχετικό προσχέδιο το υ αναθεωρημένου σχεδίου υποβλήθηκε στις 16.11.2000 στο Υπουργείο Οικονομικών και Γραφείο Προγραμματισμού για απόψεις. Το αναθεωρημένο σχέδιο που ετοίμασαν οι Υπηρεσίες εξετάστηκε υπό το φως των απόψεων του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού στις 21.11.01, στο οποίο και έγιναν ορισμένες τροποποιήσεις. Το τελικό κείμενο του αναθεωρημένου σχεδίου υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 29.1.2002. Αναμένεται η οριστικοποίηση του Σχεδίου και η εξέταση του θέματος της σύστασης της Συμβουλευτικής Επιτροπής για θέματα κρατικών χορηγιών.

4.36 ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.36.1 Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων και Υποστατικών/Χώρων Εργασίας.

(α) Επιθεωρήσεις μηχανημάτων σύμφωνα με τον περί Εργοστασίων Νόμο. Δεν διεξάγονται οι απαιτούμενες επιθεωρήσεις μηχανημάτων, σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο (π.χ. αεροθαλάμων, γερανών, ανυψωτικών μηχανισμών, υδραυλικών ανυψωτήρων, κινητών αναβατορίων, ηλεκτρικών ανελκυστήρων κ.τ.λ.), πράγμα που, σύμφωνα με το Διευθυντή, οφείλεται στο μειωμένο προσωπικό.

Συγκεκριμένα, κατά το 2001 έγιναν 1478 επιθεωρήσεις μηχανημάτων, σε σύγκριση με 14021 που έπρεπε να γίνουν.

(β) Επιθεωρήσεις υποστατικών. Κατά τα τελευταία 8 χρόνια (1994-2001), παρουσιάζεται σημαντική μείωση στο συνολικό αριθμό των επιθεωρήσεων που γίνονται στους διάφορους χώρους εργασίας, παρόλο που οι χώροι όπου πρέπει να γίνονται επιθεωρήσεις έχουν αυξηθεί σημαντικά μετά την 1.1.97, όταν τέθηκε σε εφαρμογή ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμος. Μείωση των επιθεωρήσεων υποστατικών παρατηρείται επίσης και στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στις πρόνοιες του περί Εργοστασίων Νόμου.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι η ύπαρξη στο νέο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμο πολλών νέων και σύνθετων διατάξεων επιβάλλει την αλλαγή του τρόπου και της μεθόδου επιθεώρησης και ειδικότερα την αφιέρωση πολύ μεγαλύτερου χρόνου για κάθε επιθεώρηση.

4.36.2 Δικαιώματα επιθεωρήσεων. Τα έσοδα από τις επιθεωρήσεις ανήλθαν στις 31.12.01 στο ποσό των £23.604, σε σύγκριση με £26.791 το 2000, δηλαδή σημείωσαν μείωση κατά £3.187 ή ποσοστό 12%, γεγονός που οφείλεται στο ότι δεν διεξάγονται όλες οι προνοούμενες από το Νόμο επιθεωρήσεις. Σύμφωνα με το Διευθυντή, αυτό οφείλεται κυρίως στην υποστελέχωση του Αρχείου Μηχανημάτων του Τμήματος.

Για ορισμένες επιθεωρήσεις που έγιναν δεν στάληκαν οι χρεώσεις στους ενδιαφερόμενους για την καταβολή των σχετικών δικαιωμάτων.

4.36.3 Ορισμός Ιατρού Εργασίας και Εξετάζοντων Ιατρών για θέματα επαγγελματικής υγείας. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρόλο ότι ο ορισμός του Ιατρού Εργασίας και των Εξετάζοντων Ιατρών, σχετικά με θέματα επαγγελματικής υγείας, καθορίζεται στα άρθρα 41 και 42 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου αρ. 89(Ι) του 1996, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχουν οριστεί υπεύθυνοι λειτουργοί, λόγω του ότι σε σχετική γνωμάτευση του ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι τα άρθρα αυτά χρήζουν τροποποίησης.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το θέμα αυτό αναμένεται να ρυθμιστεί οριστικά με την ψήφιση του νέου νομοσχεδίου για τροποποίηση των άρθρων 41 και 42 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατέθηκε πρόσφατα στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

4.37 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μέρος Α

4.37.1 Αδυναμίες και προβλήματα στον προγραμματισμό και εκτέλεση έργων από τις Επαρχιακές Διοικήσεις. Το 1998 η Υπηρεσία μου διεξήγαγε Διαχειριστικό Έλεγχο αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, από τον οποίο προέκυψαν σοβαρές παρατηρήσεις και εισηγήσεις για τη βελτίωση του προγραμματισμού εκτέλεσης των έργων. Παρόλο που η κατάσταση έχει βελτιωθεί σημαντικά, δεν λήφθηκαν μέτρα για βελτίωση/επίλυση των ακόλουθων θεμάτων:

(α) Ο προϋπολογισμός κάθε χρόνου εξακολουθεί να προβλέπει την εκτέλεση μεγάλου αριθμού πολύ μικρών έργων σε όλες σχεδόν τις Κοινότητες. Ως αποτέλεσμα, γίνεται σπατάλη σημαντικών ποσών για μετακινήσεις των συνεργείων των Επαρχιακών Διοικήσεων και είναι ανέφικτος ο ορθολογικός προγραμματισμός, η αποτελεσματική επίβλεψη και έλεγχος των δαπανών τόσο πολλών μικρών έργων. Επίσης τα έργα αναγκαστικά εκτελούνται τμηματικά, με αποτέλεσμα να παραμένουν ημιτελή για πολλά χρόνια.

(β) Οι Επαρχιακές Διοικήσεις δεν διαθέτουν τα δικά τους μικρά και εξειδικευμένα εργαστήρια για τους συνήθεις εργαστηριακούς ελέγχους και ως εκ τούτου προκαλούνται καθυστερήσεις στον έλεγχο και, κατά συνέπεια, στη συμπλήρωση των έργων.

4.37.2 Στεγαστικό σχέδιο δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών στην αποστρατικοποιημένη ζώνη. Η εφαρμογή του πιο πάνω σχεδίου άρχισε το 1989 και μέχρι τις 31.12.01 παραχωρήθηκε από το Τ.Α.Ε.Π. ποσό £13.575.000 στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, για δανειοδότηση δικαιούχων. Μέχρι 31.12.01 εκδόθηκαν δάνεια ύψους £13.144.528 και εισπράχθηκαν δόσεις για συνολικό ποσό £3.922.716.

4.37.3 Στεγαστικό σχέδιο για αναζωογόνηση των περιοχών της πράσινης γραμμής στη Λευκωσία. Μέχρι 31.12.01 εκδόθηκαν σε δικαιούχους δάνεια ύψους £5.466.400 και χορηγία ύψους £4.701.454 και εισπράχθηκαν δόσεις δανείων για συνολικό ποσό £2.026.573.

4.37.4 Μετακίνηση του χωριού 'Αλασσα. Λόγω της κατασκευής του υδατοφράκτη Κούρρη, η Κυβέρνηση αποφάσισε το 1984 τη μετακίνηση του χωριού 'Αλασσα σε νέα ασφαλή τοποθεσία και την ανέγερση 56 νέων κατοικιών, έναντι δαπάνης £914.000. Σε μεταγενέστερο στάδιο αποφασίστηκε η αύξηση του αριθμού των κατοικιών σε 81, έναντι συνολικής δαπάνης περίπου £3 εκ., περιλαμβανομένων και των έργων υποδομής. Μέχρι το τέλος του 2001, δαπανήθηκε συνολικό ποσό ύψους £4.702.144, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου διατέθηκε για την ανέγερση

οικιών, 76 από τις οποίες συμπληρώθηκαν, ενώ συνεχίζεται η ανέγερση των υπόλοιπων 5 και η συμπλήρωση των έργων υποδομής.

4.37.5 Δάνεια για επαναδραστηριοποίηση εκτοπισμένων μικροβιοτεχνών. Οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν στις 31.12.01 σε £428.719. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, δεν λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για την είσπραξη τους, κατόπτι σχετικής υπόδειξης του Υπουργείου Οικονομικών.

Πληροφορήθηκα ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει την άποψη ότι το ανείσπρακτο ποσό πρέπει να διαγραφεί, ενώ το Υπουργείο Οικονομικών υιοθέτησε την άποψη ότι δεν πρέπει να λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για την είσπραξη των καθυστερημένων δανείων.

4.37.6 Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών από τους Σεισμούς. Για αποκατάσταση των ζημιών σε κατοικίες και υποστατικά από τους σεισμούς του 1995, του 1996 και του 1999, υποβλήθηκαν 3500, 10500 και 10000 αιτήσεις, αντίστοιχα. Μέχρι τέλος του 1999 συμπληρώθηκε η εξέταση όλων των αιτήσεων για τους σεισμούς του 1995 και 1996. Σχετικά με το σεισμό του Αυγούστου του 1999, έχουν εξεταστεί μέχρι σήμερα 9001 αιτήσεις, εκτός από 103, για τις οποίες δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για εντοπισμό του αιτητή ή της οικοδομής, και εκκρεμεί μικρός αριθμός εκκλησιών/μνημείων, την επιδιόρθωση των οποίων θα αναλάβει η οικεία Ιερά Μητρόπολη και το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Οι εργασίες έχουν ολοκληρωθεί σε 6100 περιπτώσεις, ενώ για τις υπόλοιπες περιπτώσεις οι εργασίες συνεχίζονται από τους ιδιοκτήτες των οικιών. Οι συνολικές δαπάνες της Υπηρεσίας για το 2001 ήταν £1.341.000, από τις οποίες οι £1.149.350 αφορούν τη Λεμεσό, ενώ η συνολική δαπάνη για τους πιο πάνω σεισμούς ανήλθε στο ποσό των £9.582.643.

4.37.7 Πολιτική Άμυνα

Μέρος Α

4.37.8 Προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση δικτύου ηλεκτρονικών σειρήνων σήμανσης συναγερμού. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 2000, η προσφορά κατακυρώθηκε τον Απρίλιο 2000, έναντι περίπου £1.370.000. Το σχετικό συμβόλαιο υπογράφηκε το Μάιο 2000, με πρόνοια για συμπλήρωση των εργασιών εντός περιόδου εννέα μηνών. Εξαιτίας ουσιαστικών αλλαγών/προσθηκών/αφαιρέσεων που έγιναν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, καθώς και της ανάγκης διεξαγωγής έρευνας πεδίου για το σωστό επανασχεδιασμό του δικτύου και την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος, οι εργασίες συμπληρώθηκαν και παραλήφθηκαν τον Ιανουάριο 2002, δηλαδή με καθυστέρηση περίπου ενός χρόνου. Η παραλαβή έγινε με τον όρο όπως σημαντικός αριθμός ελλείψεων/ατελειών, οι οποίες κρίθηκαν από την επιτροπή παραλαβής ως επουσιώδεις, διορθωθούν/συμπληρωθούν εντός έξι εβδομάδων. Μέχρι τον Ιούλιο 2002 εκκρεμούσε η συμπλήρωση μέρους των πιο πάνω ελλείψεων, η ετοιμασία του τελικού λογαριασμού με τις προσθήκες/αφαιρέσεις στο αρχικό ποσό του συμβολαίου και η συνολική εξέταση/αξιολόγηση των καθυστερήσεων. Σημειώνεται επίσης ότι αριθμός σειρήνων (18 από τις 153) δεν είχαν μέχρι τον Ιούλιο 2002 εγκατασταθεί, λόγω του ότι προέκυψε ανάγκη αλλαγής των τοποθεσιών που είχαν αρχικά επιλεγεί. Η ανάγκη αυτή προέκυψε αφενός από τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου και αφετέρου εξαιτίας προβλημάτων στους αρχικούς χώρους εγκατάστασης.

4.37.9 Δελτία μετατροπής υλικών. Δεν ετοιμάζονται δελτία μετατροπής υλικών, όπως προνοούν οι Κανονισμοί Αποθηκών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μέσα στο 2001 έχουν εκδοθεί

από την αποθήκη 2833,7 μέτρα χειμερινού και καλοκαιρινού υφάσματος, για το ράψιμο παντελονιών, στολών κ.τ.λ., χωρίς να έχουν ετοιμαστεί τα σχετικά δελτία μετατροπής, με αποτέλεσμα να μη φαίνεται πόσα παντελόνια/στολές έχουν ραφτεί με το πιο πάνω ύφασμα και πώς διατέθηκαν.

4.38 ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

4.38.1 Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Διοικήσεων, τα οποία αφορούν κυρίως δόσεις ενοικιαγοράς οικοπέδων, ενοίκια καταστημάτων σε συνοικισμούς αυτοστεγάσεων και έξοδα κατεδαφίσεων, ανέρχονταν στις 31.12.01 σε £297.029, σε σύγκριση με £215.332 το 2000. Για είσπραξη των πιο πάνω καθυστερήσεων, στις οποίες περιλαμβάνεται ποσό £133.625, που αφορά προηγούμενα χρόνια, εξακολουθεί να μη λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα.

4.38.2 Άδειες αποθήκευσης πετρελαιοειδών. Από ειδικό έλεγχο που έγινε στις Επαρχιακές Διοικήσεις, διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν δυσχέρειες στον εντοπισμό όλων των χώρων αποθήκευσης των πετρελαιοειδών, με αποτέλεσμα τη μη έκδοση αδειών σε όλες τις περιπτώσεις και την απώλεια εσόδων, καθώς και τη δημιουργία κινδύνων από την ανεξέλεγκτη αποθήκευση τους, λόγω σοβαρών αδυναμιών που παρουσιάζονται στη νομοθεσία.

Το Υπουργείο Εσωτερικών μετακάλεσε εμπειρογνώμονα για αναθεώρηση της σχετικής νομοθεσίας, ο οποίος ήδη υπέβαλε σχετική έκθεση, και πρόσφατα ορίστηκε Τεχνική Επιτροπή, αποτελούμενη από τον Έπαρχο Λευκωσίας και Λειτουργούς του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, οι οποίοι θα επεξεργαστούν την έκθεση αυτή.

4.38.3 Λογαριασμοί καταθέσεων. Ορισμένοι λογαριασμοί καταθέσεων που τηρούνται από τις Επαρχιακές Διοικήσεις εξακολουθούν να παρουσιάζουν χρεωστικά υπόλοιπα, σε αντίθεση με τους Κανονισμούς. Αυτό οφείλεται κυρίως στις χρεώσεις που γίνονται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για εκτέλεση κοινοτικών έργων, προτού κατατεθούν τα αναγκαία ποσά.

4.39 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.39.1 Ύστερα από αιφνιδιαστικό έλεγχο που διενήργησε η Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκε ότι οι εισπράξεις του Επαρχιακού Ταμείου Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών Λευκωσίας δεν καταθέτονταν συχνά και έγκαιρα, ούτε και καταχωρίζονταν πάντα στο Βιβλίο Ταμείου, όπως προνοούν οι σχετικές Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος και της πιθανότητας διάπραξης ποινικών αδικημάτων, το συγκεκριμένο θέμα κοινοποιήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα και η υπόθεση διερευνάται από την Αστυνομία.

4.40 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

4.40.1 Συντήρηση αγροτικών/αμπελουργικών δρόμων και καθάρισμα δρόμων κατόπι προσφορών. Ο μέσος όρος τιμών ανά τρεχούμενο μέτρο που κατακυρώθηκαν για το έτος 2001 ήταν κατά 51,3% χαμηλότερος, σε σχέση με τις τιμές που εξασφαλίστηκαν το 2000. Είναι

φανερό ότι οι τιμές το 2000 ήταν εξωπραγματικές, χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο προσυνεννόησης, λαμβάνοντας υπόψη ότι σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις οι προσφοροδότες ήταν μόνο δύο. Εξέφρασα την άποψη ότι σε τέτοιες περιπτώσεις είναι προτιμότερο να ακυρώνονται οι προσφορές και να επαναπροκηρύσσονται νέες.

Μέρος Β

4.40.2 Άδειες για αποβάθρες, λιμενοβραχίονες και κυματοθραύστες. Υπάρχουν περίπου 80 κατασκευές μέσα στη θάλασσα, για τις οποίες δεν μπορεί να εισπραχθεί το τέλος ετήσιας άδειας ύψους £50 που προνοείται στο άρθρο 8 του σχετικού Νόμου, γιατί δεν έχουν εξασφαλιστεί οι σχετικές άδειες για την κατασκευή τους. Στις πλείστες περιπτώσεις εκδόθηκαν δικαστικά διατάγματα κατεδάφισης πριν από αρκετά χρόνια, χωρίς ωστόσο αυτά να έχουν εκτελεστεί. Ο Έπαρχος Λεμεσού με πληροφόρησε ότι η εφαρμογή των διαταγμάτων δεν προωθήθηκε μέχρι σήμερα, λόγω μη ολοκλήρωσης των μελετών (οι οποίες εκκρεμούν εδώ και αρκετά χρόνια) και μη διαμόρφωσης οριστικής κυβερνητικής πολιτικής σε ό,τι αφορά τέτοια έργα, τα οποία στόχευαν, μεταξύ άλλων, στην προστασία της ακτογραμμής από τη θαλασσοταραχή και τη διάβρωση.

4.41 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.41.1 Μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας. Στην πόλη και Επαρχία Λάρνακας λειτουργούν διάφορα κέντρα ψυχαγωγίας, οι ιδιοκτήτες των οποίων δεν τα έχουν εγγράψει, ούτε και έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας για τις μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας. Εισηγήθηκα το συντονισμό των εργασιών μεταξύ της Επαρχιακής Διοίκησης και της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας, για τον εντοπισμό και καταγγελία όλων των κατόχων ιδιοκτητών μηχανών παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, για τις οποίες ποτέ δεν εκδόθηκε πιστοποιητικό εγγραφής, καθώς και όλων των ιδιοκτητών κατόχων υποστατικών, στα οποία λειτουργούν μηχανές παιγνιδιού ή ψυχαγωγίας χωρίς τη σχετική άδεια λειτουργίας.

4.42 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

4.42.1 Μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας. Εκδόθηκαν μόνο 53 άδειες λειτουργίας μηχανών παιγνιδιού, ενώ δεν έχει εκδοθεί καμιά άδεια λειτουργίας για μηχανές ψυχαγωγίας. Εισηγήθηκα το συντονισμό των εργασιών μεταξύ της Επαρχιακής Διοίκησης και της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πάφου, έτσι ώστε να τηρούνται οι πρόνοιες του σχετικού νόμου για την έκδοση αδειών λειτουργίας των μηχανών παιγνιδιού και ψυχαγωγίας και να καταγγέλλονται όσοι δεν συμμορφώνονται με τις πιο πάνω πρόνοιες.

Μέρος Β

4.42.2 Δαπάνες για τις ναυαγοσωστικές μονάδες. Διάφοροι Δήμοι, πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως και Χωρικές Αρχές δεν έχουν καταβάλει στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου τη συνεισφορά τους για τις ναυαγοσωστικές μονάδες που λειτούργησαν στις περιοχές τους. Το σύνολο των καθυστερημένων συνεισφορών στις 31.12.01 ήταν £8.437 (£12.615 το έτος 2000).

Αντιλαμβάνομαι ότι ήδη ασκούνται πιέσεις προς τους Δήμους, για έγκαιρη καταβολή των συνεισφορών τους.

4.43 ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.43.1 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.01 υπήρχαν καθυστερημένα έσοδα ύψους £929.244, σε σύγκριση με £1.020.515 το 2000. Ποσό £591.975 οφείλεται από την πώληση κρατικής γης στην Αγία Νάπα που παραχωρήθηκε σε διάφορα άτομα, ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, όσον αφορά στις οφειλές διαφόρων προσώπων προς την Κυβέρνηση, οι οποίες έχουν προκύψει από τις πωλήσεις κρατικής γης στην Αγία Νάπα, το Τμήμα ετοίμασε και απέστειλε σχετική έκθεση προς την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή, με την οποία εισηγείται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

(α) Στις περιπτώσεις όπου δεν πληρώθηκε οποιοδήποτε ποσό, να ανακληθούν οι σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και να ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον των υπευθύνων, για άρση των επεμβάσεων.

(β) Στις περιπτώσεις όπου καταβλήθηκαν ορισμένες μόνο δόσεις, να δοθεί τελευταία προθεσμία για εξόφληση των οφειλών (60 μέρες) και, αν οι ενδιαφερόμενοι δεν συμμορφωθούν, να τους επιστραφούν οι δόσεις που προκατέβαλαν. Οι περιπτώσεις αυτές να τύχουν χειρισμού, όπως πιο πάνω, δηλαδή να ληφθούν δικαστικά μέτρα. Στις 23.7.2002, η Υπουργική Επιτροπή μελέτησε την έκθεση και θα υποβάλει τις εισηγήσεις της στην ολομέλεια του Υπουργικού Συμβουλίου, για λήψη τελικής απόφασης.

4.43.2 Καθυστέρηση στην είσπραξη μισθωμάτων κρατικής γης. Σε αρκετές περιπτώσεις η είσπραξη των ετήσιων μισθωμάτων καθυστερεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, χωρίς να κινείται η διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων ή ακύρωσης των μισθώσεων. Στις 31.12.01 υπήρχαν καθυστερημένα μισθώματα ύψους £278.394, για περίοδο μέχρι και 10 ετών. Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένα παραδείγματα:

(α) Για συγκεκριμένο ιδιώτη στη Λευκωσία, του οποίου η σύμβαση έληξε από το 1993 και οφείλει υπόλοιπο £5.485 του εφάπαξ ποσού που του επιβλήθηκε για την περίοδο πριν από τη μίσθωση, όταν κατείχε παράνομα τη γη, δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα, παρά το γεγονός ότι συνεχίζει να την κατέχει. Σημειώνεται ότι με σχετική αίτηση του ζήτησε την παραχώρηση νέας άδειας χρήσης των τμημάτων του ποταμού Πεδιαίου, έκτασης 43 δεκαρίων και 580 τετρ. μέτρων.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι η νέα αίτησή του εξετάζεται και το θέμα θα τεθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου για μελέτη και λήψη απόφασης.

(β) Σε συγκεκριμένο ιδιώτη στη Λευκωσία, ο οποίος οφείλει ενοίκια για εκμίσθωση κρατικής γης ύψους £6.732 για την περίοδο 1991 – 2001, παραχωρήθηκε επιπρόσθετη κρατική γη από το 1992, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει υπογραφεί σύμβαση μίσθωσης για το συγκεκριμένο τεμάχιο γης και να καταβάλλονται τα ανάλογα μισθώματα.

Ο Διευθυντής ανέφερε ότι, για τα ενοίκια που οφείλονται, η υπόθεση θα παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Επίσης, όσον αφορά στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για εκμίσθωση επιπρόσθετης κρατικής γης, το Τμήμα προωθεί την υλοποίηση της.

4.43.3 Αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων. Παρατηρήθηκε ότι τα τέλη και δικαιώματα που εισπράττονται από το Τμήμα με βάση το Νόμο (Κεφ. 219 και Νόμοι 1965 – 1999) δεν ανταποκρίνονται προς το πραγματικό κόστος για την παροχή των υπηρεσιών, λαμβανομένων υπόψη των μισθών, επιδομάτων και άλλων σχετικών δαπανών. Η τελευταία αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων έγινε με το Νόμο 66/79, ενώ το Τμήμα σας, με σχετικές επιστολές ημερ. 23.11.98 και 10.5.01, απέστειλε προς το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών προσχέδιο Νομοσχεδίου για αναθεώρηση των τελών και δικαιωμάτων, χωρίς μέχρι σήμερα να υπάρξει οποιαδήποτε εξέλιξη.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Τμήμα, όσον αφορά στην τροποποίηση του περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Νόμου, Κεφ. 219, θα προχωρήσει στην ετοιμασία και αποστολή στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών νέου τροποποιητικού προσχεδίου Νομοσχεδίου.

4.43.4 Καθυστερήσεις στην εκτέλεση ενταλμάτων πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας. Εξακολουθεί να παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην εκτέλεση ενταλμάτων πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας για την είσπραξη καθυστερημένων φόρων.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες όπως τυχάνουν προτεραιότητας όλες οι αιτήσεις του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων που αφορούν την εκτέλεση των ενταλμάτων πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας, για σκοπούς είσπραξης καθυστερημένων φόρων.

4.43.5 Ανάθεση εργασίας εκτός ωρών Γραφείου. Η διεκπεραίωση εργασίας εκτός του κανονικού ωραρίου, έναντι αμοιβής με το τεμάχιο και υπερωριακά, συνεχίστηκε και κατά το έτος 2001, ενώ εξακολουθεί να υπάρχει συσσωρευμένη εργασία στο Τμήμα. Συγκεκριμένα, στις 31.12.01 εκκρεμούσαν συνολικά 13678 υποθέσεις στους Κλάδους Επιτόπιων Ερευνών, Χωρομετρίας, Χαρτογραφίας και Ελεγκτών του Τμήματος, σε σύγκριση με 13576 το 2000 και 14284 το 1999. Το σύνολο των επιδομάτων για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας ανήλθε κατά το 2001 σε £1.405.622, σε σύγκριση με £758.761 το 2000 και £763.313 το 1999. Η παρατηρούμενη σημαντική αύξηση οφείλεται κυρίως στην υπερωριακή εργασία κατά το 2001 στον Κλάδο της Μηχανογράφησης.

4.43.6 Σχέδιο επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του ημερ. 13.10.99, ενέκρινε την υλοποίηση του σχεδίου επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου και την αντικατάσταση όλων των υφιστάμενων γραφικών κτηματικών σχεδίων με νέα ψηφιακά, ψηλής ακρίβειας και πιστότητας. Η συμπλήρωση της επαναχωρομέτρησης υπολογίστηκε ότι θα περατωθεί σε διάστημα επτά χρόνων (2000-2006), με συνολικό κόστος περίπου £27.500.000.

Στον Προϋπολογισμό του 2001 περιλήφθηκε πρόνοια συνολικού ύψους £2.674.445, ενώ η δαπάνη που πραγματοποιήθηκε περιορίστηκε στο ποσό των £201.553. Ζήτησα να πληροφορηθώ τους λόγους για τη μη αξιοποίηση των σχετικών Κονδυλίων και κατά πόσο η επαναχωρομέτρηση αναμένεται να υλοποιηθεί μέσα στο χρονοδιάγραμμα που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.43.7 Μισθώσεις κρατικών γαιών. Παρατηρήθηκαν αρκετές περιπτώσεις μισθώσεων κρατικής γης που παρουσιάζουν διάφορα προβλήματα, όπως καθυστέρηση στην πληρωμή των ενοικίων, μη συμμόρφωση των μισθωτών με τους σχετικούς όρους των συμβάσεων, μη

υπογραφή συμβάσεων, καθυστέρηση στην ανανέωση των συμβάσεων κ.ά. Ζήτησα όπως υπάρξει στενότερη παρακολούθηση των μισθώσεων και ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για καλύτερη διαχείριση των κρατικών γαιών.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι στάληκαν επιστολές στους μισθωτές που οφείλουν καθυστερημένα ενοίκια, με τις οποίες καλούνται να πληρώσουν αμέσως. Αν δεν συμμορφωθούν, θα παραπέμψει, χωρίς καθυστέρηση, τις σχετικές υποθέσεις στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

4.43.8 Παράνομη επέμβαση ιδιώτη πάνω σε κρατική παραλιακή γη στη Λάρνακα.

Συγκεκριμένος ιδιώτης στη Λάρνακα, του οποίου η σύμβαση έληξε από το 1987 και έκτοτε δεν ανανεώθηκε, εξακολουθεί να κάνει χρήση/επέμβαση σε κρατική γη, ενώ πρόσφατα έχει προβεί και σε άλλες παράνομες επεμβάσεις, χωρίς να εξασφαλίσει τις σχετικές άδειες. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετικές αποφάσεις του ημερ. 18.2.1993 και 24.1.1999, απέρριψε το αίτημα του για ανανέωση της σύμβασης και, παράλληλα, αποφάσισε όπως αυτός καταβάλει δικαιώματα για τον κατασκηνωτικό χώρο (παράνομη κατοχή και χρήση παραλιακής γης) από το 1986 μέχρι την άρση της επέμβασης και τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον του, τόσο από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, για την παράνομη επέμβαση σε κρατική γη, όσο και από τον Έπαρχο Λάρνακας, για ανέγερση οικοδομής χωρίς άδεια από την αρμόδια Αρχή. Παρατήρησα ότι το Τμήμα δεν έχει προβεί μέχρι σήμερα στις απαιτούμενες ενέργειες για υλοποίηση των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το θέμα παραπέμφθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για να καταχωρίσει αγωγή στο δικαστήριο, για είσπραξη των ενδιάμεσων οφειλών και για άρση της επέμβασης.

4.43.9 Μίσθωση κρατικής γης στη Λεμεσό. Με συγκεκριμένη εταιρεία υπογράφηκε συμβόλαιο για τη μίσθωση κρατικής γης στη Λεμεσό (τοποθεσία Τσιφλικούδια), για την περίοδο 9.12.72 – 8.12.94, με ετήσιο μίσθωμα £150. Ο μισθωτής οφείλει μισθώματα για τα έτη 1986 – 1994. Παρατήρησα ότι μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε εξελίξεις αναφορικά με τη λήψη μέτρων για ακύρωση της σύμβασης και είσπραξη των οφειλόμενων ποσών, ενώ δεν υπάρχει ένδειξη κατά πόσο η εταιρεία εξακολουθεί να έχει χρήση/κατοχή του συγκεκριμένου τεμαχίου κρατικής γης. Όπως πληροφορήθηκα, ο Διευθυντής του Τμήματος ζήτησε το Μάιο του 1989 από το Γενικό Εισαγγελέα όπως προχωρήσει στην ακύρωση της σύμβασης. Το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται στο Γενικό Εισαγγελέα.

4.43.10 Εκτίμηση των μισθώσεων των κρατικών κτημάτων. Επειδή ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εκτιμήσεις των μισθώσεων κρατικών κτημάτων (βιομηχανικές ζώνες, μισθώσεις γης για ανέγερση ξενοδοχείων κ.τ.λ.), ζήτησα από το Διευθυντή όπως προχωρήσει στις πιο πάνω εκτιμήσεις για όλες τις Επαρχίες, πλην της Λεμεσού, όπου οι εκτιμήσεις έχουν γίνει πριν από αρκετά χρόνια και τα έσοδα από φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας ανέρχονται στις £40.000 - £50.000 το χρόνο.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, παρά την ύπαρξη μεγάλου όγκου εργασίας, θα δοθεί προτεραιότητα στις εκτιμήσεις βιομηχανικών περιοχών και ξενοδοχείων.

4.43.11 Κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο. Στην Επαρχία Πάφου υπάρχουν κυβερνητικά αγροκτήματα σε πέντε περιοχές, η διαχείριση των οποίων ανατέθηκε αρχικά στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ενώ από το 1993, με βάση το άρθρο

18(1) του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, αρμόδιος για τη διαχείριση είναι ο Υπουργός Εσωτερικών και, κατ' επέκταση, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Από σχετικό έλεγχο η Υπηρεσία μου διαπίστωσε τα πιο κάτω προβλήματα, τα οποία χρήζουν άμεσης επίλυσης.

(α) Τα συμβόλαια για την ενοικίαση των κλήρων των κυβερνητικών αγροκτημάτων στην Πάφο υπογράφηκαν το 1980, με τον όρο όπως αναθεωρούνται τα ενοίκια κάθε 8 χρόνια, δηλαδή το 1988 και 1996. Μέχρι σήμερα δεν έγινε αναθεώρηση των ενοικίων, ούτε και έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα εναντίον εκείνων που παραβαίνουν ουσιώδεις όρους των συμβολαίων, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων της τάξης των £200.000 ετησίως να συνεχίζεται.

Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, επειδή τα ενοικιαστήρια έγγραφα προνοούν ρητά για αναθεώρηση του ύψους του ενοικίου κάθε οκτώ χρόνια, κατά συγκεκριμένες ημερομηνίες, δηλαδή το 1988, 1996 και 2004, και η Δημοκρατία δεν άσκησε το δικαίωμα της αυτό το 1988 και 1996, η επόμενη φορά που θα έχει δικαίωμα για αναθεώρηση είναι το 2004.

(β) Σε 81 περιπτώσεις κλήρων δεν έχουν συνομολογηθεί συμβάσεις μίσθωσης μέχρι σήμερα και σε άλλες 38 εκκρεμεί η υπογραφή των συμβάσεων, με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 24.1.02, ενώ το Τμήμα εισπράττει μισθώματα από τους δικαιούχους.

(γ) Σε 4 περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης μεταξύ της Δημοκρατίας και Συνεργατικών Εταιρειών, οι οποίες ακυρώθηκαν από τις 31.12.97, δεν υπογράφηκαν μέχρι σήμερα νέες συμβάσεις μεταξύ του Τμήματος και δικαιούχων γεωργών, οι οποίοι είχαν συμβάσεις με τις εν λόγω Συνεργατικές Εταιρείες (υπομισθώσεις). Σημειώνεται ότι οι Συνεργατικές Εταιρείες οφείλουν καθυστερημένα ενοίκια συνολικού ύψους £7.300.

(δ) Σε μερικές περιπτώσεις, όπου κάτοχοι κλήρων είχαν αποβιώσει, οι κλήροι περιήλθαν στην κατοχή των κληρονόμων, χωρίς να διερευνηθεί κατά πόσο ικανοποιούνταν οι όροι των σχετικών συμβολαίων.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, λόγω της πολυπλοκότητας όλων των προβλημάτων που αναφέρονται, έχει ζητήσει γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας από τις 25.6.2001.

4.43.12 Αποζημιώσεις για απώλεια κλήρων λόγω αναπτυξιακών έργων στην Επαρχία Πάφου. Από την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, όπως η κατασκευή και επέκταση του αεροδρομίου Πάφου και του νέου υπεραστικού δρόμου Λεμεσού - Πάφου, επηρεάστηκαν 62 γεωργικοί κλήροι, με αποτέλεσμα μερικοί μισθωτές/κάτοχοι κλήρων να κινήσουν αγωγές εναντίον της Δημοκρατίας, διεκδικώντας σημαντικές αποζημιώσεις.

Σε 7 περιπτώσεις αγωγών υπήρξε ήδη συμβιβαστική απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου και καταβλήθηκαν σχετικές αποζημιώσεις, το συνολικό κόστος των οποίων ανήλθε σε £241.270, ποσό που υπερβαίνει κατά £98.000 τις σχετικές εκτιμήσεις του Τμήματος, ενώ τα έσοδα από τις σχετικές μισθώσεις που εισέπραξε το Κράτος για την περίοδο 1980-1997 ανήλθαν στις £8.656. Σημειώνεται ότι ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου εκκρεμούν άλλες 18 αγωγές από 16 επηρεαζόμενους κατόχους κλήρων εναντίον της Δημοκρατίας. Όπως πληροφορήθηκα, αναμένονται και άλλα αναπτυξιακά έργα, τα οποία θα επηρεάσουν σημαντικές εκτάσεις αγροκτημάτων και, κατ' επέκταση, θα κληθεί το Κράτος να καταβάλει σχετικές αποζημιώσεις. Εισηγήθηκα όπως υπάρξει συντονισμός και συνεργασία μεταξύ των

εμπλεκόμενων Κυβερνητικών Τμημάτων και ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για επίλυση των προβλημάτων και γενικά για την καλύτερη διαχείριση των κρατικών γαιών.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι έδωσε οδηγίες όπως καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για καλύτερη διαχείριση των κρατικών γαιών και επιδιώκεται απόλυτη συνεργασία και συντονισμός με τα άλλα εμπλεκόμενα Κυβερνητικά Τμήματα.

4.43.13 Καταστραμμένα βιβλία και μητρώα /φωτογράφιση μητρώων. Μερικά σημαντικά κτηματολογικά βιβλία και μητρώα, τα οποία είχαν φθαρεί σε βαθμό που υπήρχε κίνδυνος απώλειας σημαντικών πληροφοριών, έχουν φωτογραφιστεί με ψηφιακή φωτογραφική μηχανή, ενώ εκκρεμεί η φωτογράφιση των υπολοίπων, για τα οποία ο κίνδυνος απώλειας σημαντικών πληροφοριών εξακολουθεί να υφίσταται. Παρατήρησα ότι τα μητρώα που έχουν ήδη φωτογραφιστεί δεν φέρουν ένδειξη/δήλωση ότι είναι πιστά αντίγραφα των πρωτότυπων μητρώων, ενώ άρχισε ήδη η καταχώριση σ' αυτά όλων των σχετικών εγγράφων και μεταβιβάσεων ακίνητης ιδιοκτησίας.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι έδωσε οδηγίες όπως καταχωριστεί σε όλα τα καταστραμμένα μητρώα εγγραφής, τα οποία έχουν φωτογραφιστεί με ψηφιακή φωτογραφική μηχανή, η σχετική ένδειξη/δήλωση ότι είναι πιστά αντίγραφα των πρωτοτύπων.

4.43.14 Τμηματική Αποθήκη. Από τις 14.2.00, όταν τερματίστηκε η τοποθέτηση αποθηκάρου από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, έχουν παρατηρηθεί αρκετά και σοβαρά προβλήματα στην ομαλή λειτουργία της Αποθήκης του Τμήματος, τη διαχείριση της οποίας ανέλαβε ανειδίκευτος εργάτης, κατά παράβαση των σχετικών Κανονισμών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι τα πολλαπλά προβλήματα της αποθήκης θα λυθούν με την επανατοποθέτηση αποθηκάρου από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών.

4.43.15 Έρευνα για πιθανές ατασθαλίες στην έκδοση διατακτικών πληρωμής που αφορούν απαλλοτρίωση ακινήτων. Μετά από καταγγελία που έγινε προς το Διευθυντή του Τμήματος εναντίον υπαλλήλου στον Κλάδο Απαλλοτριώσεων του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Λευκωσίας, το Τμήμα προχώρησε σε προκαταρκτική έρευνα, η οποία, εκ πρώτης όψεως, κατέδειξε παραποιήσεις των σχετικών εγγράφων και πιθανές οικονομικές ατασθαλίες. Ο Διευθυντής του Τμήματος κατάγγειλε το θέμα στον Αρχηγό Αστυνομίας, ενώ το Τμήμα συνέχισε τη διερεύνηση του θέματος και, σε συνεργασία με την Αστυνομία, εντοπίστηκαν υπερπληρωμές ύψους περίπου £429.801.

Από σχετική έρευνα της Υπηρεσίας μου διαφάνηκαν ελλείψεις ή/και αδυναμίες στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και εισηγήθηκα όπως γίνει ενδελεχής μελέτη των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου του Τμήματος από το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας. Η σχετική έκθεση υποβλήθηκε στον Υπουργό Οικονομικών (ως Πρόεδρο του Συμβουλίου Εσωτερικού Ελέγχου) και στον Υπουργό Εσωτερικών στις 12.7.02 για περαιτέρω ενέργειες. Σχετικά με την υπόθεση των ατασθαλιών, ο εν λόγω υπάλληλος κατηγορήθηκε και η υπόθεση βρίσκεται ενώπιον της δικαιοσύνης.

Μέρος Β

4.43.16 Μίσθωση κρατικής παραλιακής γης στο Νέο Χωρίο Πάφου. Για τη μίσθωση κρατικής παραλιακής γης, έκτασης 670 τ.μ., υπογράφηκε συμβόλαιο με ιδιώτη για την περίοδο

15.3.78 μέχρι 14.3.2011, έναντι μισθώματος £22,50 ετησίως. Το εκμισθωθέν τεμάχιο, σύμφωνα με το συμβόλαιο, θα χρησιμοποιόταν ως “πλαζ” και ως χώρος προσπέλασης προς τη θάλασσα, για εξυπηρέτηση των πελατών τουριστικών καταλυμάτων που θα ανεγείρονταν σε γειτονικό τεμάχιο, ιδιοκτησίας του μισθωτή. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος ανέφερα ότι:

(α) Δεν εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες του συμβολαίου για ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων.

(β) Δεν έγινε αναθεώρηση του μισθώματος στις 15.3.88, σύμφωνα με την πρόνοια του συμβολαίου, και, μεταγενέστερα, κάθε πέντε χρόνια, αλλά ούτε και έγινε οποιαδήποτε πληρωμή μισθώματος μέχρι σήμερα. Ενόψει των πιο πάνω και επειδή, σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, βασική υποχρέωση του μισθωτή ήταν η ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων εντός 5 ετών, η οποία δεν εκπληρώθηκε, υπέδειξα στο Διευθυντή του Τμήματος ότι έπρεπε να εφαρμοστούν οι όροι του συμβολαίου, οι οποίοι προνοούν άμεση ανάκτηση του τεμαχίου και αυτόματη λύση της σύμβασης.

Όπως πληροφορήθηκα, οι μισθωτές απέκτησαν εμπράγματο δικαίωμα στην εκμισθωθείσα κρατική γη, η ακύρωση του οποίου προϋποθέτει την έκδοση δικαστικού διατάγματος. Το Τμήμα, σε συνεννόηση με το Γενικό Εισαγγελέα, προβαίνει στις απαραίτητες δικαστικές ενέργειες για ανάκτηση της κατοχής της κρατικής γης από την Κυβέρνηση.

4.43.17 Επεμβάσεις σε κρατική γη στην οικιστική περιοχή της Αγίας Νάπας. Από επιτόπιο έλεγχο του Τμήματος το 1989 στην Αγία Νάπα, διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν 92 περιπτώσεις επεμβάσεων ιδιωτών σε κρατική γη. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική απόφαση του, έδωσε οδηγίες όπως, στις περισσότερες περιπτώσεις, πωληθεί η γη σ’ αυτούς που προέβησαν στην επέμβαση, οι οποίοι και διευθέτησαν τα ενδιάμεσα οφέλη που προέκυψαν από την παράνομη κατοχή και χρήση της κρατικής γης, ενώ για τις υπόλοιπες περιπτώσεις να ληφθεί πρόνοια για τερματισμό της επέμβασης.

Το ολικό εισπρακτέο ποσό από την πώληση, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ήταν £1.081.500, το οποίο, με έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών το Φεβρουάριο του 1997, αποφασίστηκε να εισπραχθεί σε 4 ίσες άτοκες ετήσιες δόσεις. Στις 31.12.01 το ολικό οφειλόμενο ποσό ανερχόταν στις £591.975, πλέον τόκος 9%.

Ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος όπως λάβει μέτρα για εφαρμογή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και είσπραξη των καθυστερημένων ποσών.

Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα ετοίμασε σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, με εισήγηση όπως γίνει η σχετική μεταβίβαση στις περιπτώσεις όπου διευθετήθηκαν οι σχετικές οφειλές, ενώ οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν πληρώθηκε καμία δόση να ακυρωθούν. Επίσης, για τις περιπτώσεις όπου καθυστερεί η αποπληρωμή των δόσεων, χωρίς να υπάρξει ανταπόκριση των οφειλετών για πληρωμή μέσα στη νέα προθεσμία αποπληρωμής που θα καθοριστεί, το Τμήμα εισηγήθηκε όπως ληφθούν δικαστικά μέτρα.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι ετοίμασε σχετική πρόταση, η οποία συζητήθηκε στην Υπουργική Επιτροπή στις 23.7.2002, και αναμένεται η επικύρωση της απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.43.18 Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η γενική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην ελεγχόμενη από το

Κράτος περιοχή άρχισε το 1982 και συμπληρώθηκε το 1992. Έκτοτε δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία για επανεκτίμηση των ακινήτων, σε περίπτωση ανέγερσης νέων κτιρίων, προσθηκών, αλλαγής πολεοδομικών ζωνών κ.τ.λ. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος ανέφερα ότι, λόγω της παράλειψης αυτής, υπάρχει απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων, τόσο για την Κυβέρνηση όσο και για τις Τοπικές Αρχές, αφού για τον υπολογισμό του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας, του δημοτικού τέλους, του τέλους βελτιώσεως και των αποχετευτικών τελών λήφθηκε υπόψη η αγοραία αξία της 1.1.80.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, παρά τη λήψη κάποιων μέτρων, εντούτοις το πρόβλημα θα λυθεί οριστικά με τη μηχανογράφηση και την εισαγωγή νέων συστημάτων εκτίμησης.

4.43.19 Αγροτική κτημοσύνη Αρχιεπισκοπής και κρατική αρωγή του εφημεριακού κλήρου της υπαίθρου. Μέχρι σήμερα δεν έχει ψηφιστεί σε Νόμο το νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή στις 15.6.73 για ρύθμιση των πιο πάνω θεμάτων. Οι δαπάνες του Κράτους για τη μισθοδοσία του εφημεριακού κλήρου το 2001 ανήλθαν σε £2.055.696, ενώ οι εισπράξεις από την ενοικίαση της εκκλησιαστικής γης ανήλθαν στις £17.411.

Τα καθυστερημένα έσοδα από μίσθωση εκκλησιαστικής γης κατά τις 31.12.01 ανέρχονταν σε £3.925.

4.44 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.44.1 Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως προϋπολογίστηκε ποσό £17.665.700, που αφορά κυρίως Πολεοδομικά Σχέδια Ανάπτυξης. Από το ποσό αυτό δαπανήθηκαν μόνο £9.584.668, ή ποσοστό 54%. Σημειώνεται ότι στον Προϋπολογισμό του έτους 2001 ποσό £4.500.000 αφορά το Σχέδιο Αναζωογόνησης της Παλιάς Λευκωσίας, η εκτέλεση του οποίου εξαρτάται από το Δήμο Λευκωσίας. Για το σχέδιο αυτό το 2001 δαπανήθηκε ποσό £842.463 μόνο που αντιπροσωπεύει ποσοστό 18,7% του εγκριθέντος Κονδυλίου.

4.44.2 Λογαριασμοί Καταθέσεων - Καταθέσεις Δήμων και Κοινοτικών Συμβουλίων για πολεοδομικά έργα. Παρατηρήθηκε ότι κατά το τέλος του 2001 υπήρχαν χρεωστικά υπόλοιπα σε κάποιους λογαριασμούς, συνολικού ύψους περίπου £1.923.622, μερικά από τα οποία εκκρεμούν για αρκετό καιρό. Ζητήθηκε όπως γίνουν ενέργειες, ώστε τα οφειλόμενα ποσά να κατατεθούν στο Τμήμα.

4.44.3 Κατασκευή ποδηλατόδρομου στη Λεωφόρο Κερύνειας στην Αγλαντζιά (Α΄ Φάση, από τη Λεωφόρο Λεμεσού μέχρι τη Λεωφόρο Ακαδημίας). Η δαπάνη της Α΄ Φάσης του έργου υπολογίστηκε από τους Μελετητές του Δήμου Αγλαντζιάς στο ποσό των £300.000. Μετά την κατακύρωση των προσφορών διαπιστώθηκε ότι η δαπάνη θα ανερχόταν σε περίπου £600.000, με αποτέλεσμα ο Δήμος Αγλαντζιάς να ζητήσει από τον Υπουργό Εσωτερικών έγκριση για τη σύναψη συμπληρωματικού δανείου ύψους £300.000 για χρηματοδότηση ολόκληρης της δαπάνης, έχοντας υπόψη ότι το πιο πάνω έργο, ως πολεοδομικό, εκτελείται με συνεισφορά της Κυβέρνησης (4/5) και του Δήμου Αγλαντζιάς (1/5). Ζήτησα να ενημερωθώ για τους λόγους της αυξημένης δαπάνης και τις ενέργειες που έγιναν από το Τμήμα για το όλο θέμα.

4.44.4 Διαμόρφωση Παραλιακού Πεζόδρομου στην Ορόκλινη. Από επί τόπου έλεγχο παρατηρήθηκε ότι κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου έγιναν αλλαγές στα σχέδια, για την έγκριση των οποίων δεν ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία (Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων). Λόγω των αλλαγών αυτών προέκυψε σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, περίπου 6 μηνών, η οποία δεν αξιολογήθηκε από το Συντονιστή του έργου, για λήψη μέτρων, ώστε το έργο να συμπληρωθεί έγκαιρα. Παρόμοιες παρατηρήσεις για μη συμμόρφωση με τις πρόνοιες της περί Προσφορών Νομοθεσίας, καθώς και για ανεπαρκή διαχείριση συμβολαίων, έγιναν επανειλημμένα από την Υπηρεσία μου. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η μετακίνηση τμημάτων του έργου αποφασίστηκε σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε υπό την προεδρία του Επάρχου και η απόφαση κοινοποιήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η αλλαγή αυτή θεωρήθηκε ότι ήταν μέσα στα πλαίσια των εξουσιών της Τμηματικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων και για το λόγο αυτό δεν υποβλήθηκε στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων.

4.44.5 Κατασκευή χώρου στάθμευσης στα Λεύκαρα. Από επί τόπου έλεγχο παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στη συμπλήρωση του έργου, της τάξης των 7-8 μηνών. Ενώ οι ιδιώτες Μελετητές, με επιστολή τους προς το Τμήμα, ανέφεραν ότι εγκρίνουν παράταση του χρόνου του συμβολαίου κατά 5 μήνες, δεν έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες από το Τμήμα για την αξιολόγηση και έγκριση των καθυστερήσεων, σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το Τμήμα αναμένει την τελική έκθεση του Μελετητή και, αφού κάνει τη δική του αξιολόγηση, θα την υποβάλει για έγκριση στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων.

4.44.6 Κυβερνητικός Οικισμός Τσιακκιλερό

- **Φάσεις Ε & Ζ – Συγκρότημα Σ3.** Από επί τόπου έλεγχο, διαπιστώθηκε ότι, μετά την κατακύρωση του συμβολαίου από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών και κατόπτι προφορικής συνεννόησης του Τμήματος με τον εργολάβο, καθορίστηκε ως νέα ημερομηνία λήξης του συμβολαίου η 8.5.01, αντί η 8.11.01, όπως καθοριζόταν στο συμβόλαιο. Η ενέργεια αυτή του Τμήματος έγινε κατά παράβαση των όρων της προσφοράς, η οποία προνοούσε διάρκεια συμβολαίου 18 μηνών, και χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων. Σύμφωνα με το νέο χρονοδιάγραμμα των 12 μηνών, παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στη συμπλήρωση του έργου, της τάξης των 5½ μηνών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, μετά την υπογραφή του συμβολαίου, έγινε από το Τμήμα διαβούλευση με τον εργολάβο, με σκοπό τη συμπλήρωση του έργου σε 12 μήνες, για την ταχύτερη μεταστέγαση των εκτοπισθέντων. Η αλλαγή στο συμβόλαιο έγινε μετά την υπογραφή του και μονογραφήθηκε μόνο από τον εργολάβο. Επειδή κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου φάνηκε ότι ο εργολάβος δεν μπορούσε να συμπληρώσει το έργο μέσα στο μειωμένο χρόνο των 12 μηνών, το Τμήμα έκρινε ότι δεν ενδείκνυτο η αλλαγή στο χρόνο συμπλήρωσης του έργου.

4.44.7 Εγκατάσταση αγωγών ιδιωτικών υπονόμων οικοδομής και συναφών εργασιών στους Συνοικισμούς Αυτοστέγασης Λειβαδιών στη Λάρνακα – Τελικός Λογαριασμός. Από δειγματοληπτικό έλεγχο του πιο πάνω Τελικού Λογαριασμού, προέκυψε ότι υπολογίστηκε

μεγαλύτερη ποσότητα τεμαχίων πτώσεως αγωγών αποχέτευσης (drops) σε φρεάτια επιθεώρησης ύψους από 500-1000 χιλ., σε σύγκριση με αυτή που πράγματι τοποθετήθηκε από τον εργολάβο. Ζήτησα όπως διεξαχθεί επαναμέτρηση της ποσότητας αυτής και γίνει η σχετική διόρθωση στο δελτίο ποσοτήτων του Τελικού Λογαριασμού.

Ο Διευθυντής του Τμήματος απέστειλε στην Υπηρεσία μου αντίγραφο του Τελικού Λογαριασμού, στο οποίο φαίνεται ότι έγιναν όλες οι διορθώσεις που προέκυψαν από την επαναμέτρηση των ποσοτήτων.

4.44.8 Συμβόλαιο Γενικής Συντήρησης Κυβερνητικών Οικισμών Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου – Τελικός Λογαριασμός. Από δειγματοληπτικό έλεγχο του πιο πάνω Τελικού Λογαριασμού προέκυψε ότι το ολικό ποσό των εργασιών με απολογισμό που συμπεριλήφθηκε στον Τελικό Λογαριασμό, το οποίο ανέρχεται στις £17.667,70, είναι κατά πολύ μεγαλύτερο από το ποσό που προβλέφθηκε στο συμβόλαιο (£2.865). Η αύξηση αυτή οφειλόταν βασικά σε εργασίες καθαρισμού των οικιών των Συνοικισμών, οι οποίες δεν προβλέφθηκαν στο συμβόλαιο. Από τον έλεγχο των δελτίων των εργασιών αυτών φάνηκε ότι δεν έγινε σωστός προγραμματισμός για την εκτέλεση των εργασιών, με αποτέλεσμα τη μεγάλη αύξηση των εργατωρών και των ωρών των μηχανημάτων που χρησιμοποιήθηκαν. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι στο στάδιο ετοιμασίας των προσφορών συμβολαίων Γενικής Συντήρησης δεν είναι γνωστές οι εργασίες που θα προκύψουν. Με πληροφόρησε επίσης ότι, για καλύτερη αντιμετώπιση του θέματος, σε όλα τα νέα συμβόλαια θα περιλαμβάνονται ποσότητες για καθαρισμό των κατοικιών και των αυλών τους.

Μέρος Β

4.44.9 Δάνεια που συνάπτουν οι Τοπικές Αρχές για την εκτέλεση πολεοδομικών έργων

(α) Για δάνεια που συνάπτουν οι Τοπικές Αρχές για εκτέλεση πολεοδομικών έργων, στην αποπληρωμή των οποίων συνεισφέρει και η Κυβέρνηση, σε πολλές περιπτώσεις καταβάλλονται τόκοι υπερημερίας, κυρίως λόγω μη έγκαιρης συνεννόησης με τις Τοπικές Αρχές αναφορικά με τις ημερομηνίες αποπληρωμής των δανείων.

(β) Τα πιο πάνω συμβόλαια ανέρχονται σε περίπου 90 και για σκοπούς αποτελεσματικής παρακολούθησης εισηγήθηκα τη μηχανογράφηση του συστήματος το ταχύτερο δυνατόν, ενόψει και της φιλελευθεροποίησης των επιτοκίων και της σύναψης δανείων σε ευρώ. Εισηγήθηκα επίσης όπως δοθούν οδηγίες στις Τοπικές Αρχές όπως ενημερώνουν έγκαιρα το Τμήμα για τα δάνεια που συνάπτουν και όπως προστεθεί όρος στα συμβόλαια ότι οι εν λόγω Αρχές θα καθίστανται υπεύθυνες για τυχόν τόκους υπερημερίας που δυνατόν να προκύψουν εξ υπαιτιότητάς τους.

4.44.10 Ειδικό Ταμείο Διατήρησης. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 23 του Νόμου 68(Ι)/92, δεν έχει εγκαθιδρυθεί το πιο πάνω Ταμείο, σκοπός του οποίου είναι η επιχορήγηση των δαπανών συντήρησης διατηρητέων οικοδομών. Μέχρι σήμερα οι σχετικές δαπάνες καλύπτονται από Κονδύλι του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως και, για τα έτη 1992-2000, δαπανήθηκε ποσό £3.905.218 για επιδότηση δαπανών συντήρησης και τόκων. Από ό,τι αντιλαμβάνομαι, έγιναν όλες οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε το Ταμείο να λειτουργήσει με βάση τις πρόνοιες του Νόμου, όταν αυτός τροποποιηθεί με βάση Νομοσχέδιο που το Τμήμα προώθησε και εκκρεμεί στη Βουλή.

4.44.11 Εγκατάλειψη οικιστικών μονάδων κυβερνητικών οικισμών από τους κατόχους τους. Σε ορισμένους κυβερνητικούς οικισμούς εξακολουθούν να υπάρχουν οικιστικές μονάδες, σύμφωνα με έρευνα του Τμήματος, τις οποίες εγκατέλειψαν οι κάτοχοι τους, χωρίς να τις παραδώσουν στο Τμήμα, ή διαμένουν περιοδικά σ' αυτές άτομα που δεν είναι δικαιούχα. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ετοιμάσει κατάλογο όλων των κενών οικιστικών μονάδων και, αφού εξετάζει τα δεδομένα κάθε περίπτωσης, εκεί όπου δικαιολογείται προχωρεί στη λήψη των ενδεικνυόμενων μέτρων για ανάκτηση της κατοχής των εν λόγω μονάδων.

4.44.12 Ανάθεση μελέτης και επίβλεψης πολεοδομικών έργων σε ιδιώτες συμβούλους. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2000, το Δεκέμβριο 1995 υποδείχθηκε από την Υπηρεσία μου η ανάγκη καθορισμού διαδικασίας συντονισμού και διαχείρισης της εκτέλεσης έργων που αναθέτονται σε ιδιώτες μελετητές. Το αποτέλεσμα αυτών των ελλείψεων ήταν να παρατηρείται ανομοιομορφία στις διαδικασίες και σοβαρά κενά στις ασφαλιστικές δικλίδες εκτέλεσης τέτοιων έργων. Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα ετοιμάσει εγχειρίδιο με βάση το σχετικό πρότυπο εγχειρίδιο του Τμήματος Δημοσίων Έργων, στο οποίο, μεταξύ άλλων, προνοείται η χρήση πρότυπων συμβολαίων ανάθεσης υπηρεσιών σε ιδιώτες και παρακολούθησης και ελέγχου από υπηρεσιακές επιτροπές των μελετών που εκπονούν ιδιώτες μελετητές. Ο Διευθυντής του Τμήματος απέστειλε στην Υπηρεσία μου τον Απρίλιο 2002 το σχετικό εγχειρίδιο που ετοιμάστηκε από το Τμήμα, με βάση το ανάλογο εγχειρίδιο του Τμήματος Δημοσίων Έργων, στο οποίο καθορίζεται η διαδικασία συντονισμού και διαχείρισης της μελέτης και της εκτέλεσης έργων που ανατίθενται σε ιδιώτες μελετητές.

4.45 ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Μέρος Α

4.45.1 Παραγωγή Κινηματογραφικών Ταινιών. Ένεκα δυσκολιών που προκύπτουν, είτε από κενά και ασάφειες στις συμφωνίες συμπαραγωγής, είτε από μη συμμόρφωση των συμβληθέντων παραγωγών με τους όρους της σχετικής συμφωνίας (όπως παρουσίαση των συμφωνιών που έχουν υπογραφεί με τους υπόλοιπους συμπαραγωγούς, υποβολή συμβολαίου εκμετάλλευσης της ταινίας), εκκρεμούν πληρωμές για αρκετές παραγωγές ταινιών μικρού και μεγάλου μήκους.

Ενόψει των πιο πάνω, εισηγήθηκα όπως, για νέες χρηματοδοτήσεις παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, γίνουν νέες ολοκληρωμένες συμφωνίες, με πλήρεις και σαφείς όρους, καθώς επίσης και καθορισμός της διαδικασίας ελέγχου, πιστοποίησης της συμμόρφωσης με τους όρους και υπολογισμού του ύψους της χρηματοδότησης.

4.45.2 Υπερωρίες. Στις Ετήσιες Εκθέσεις μου για τα έτη 1997 - 2001 ανέφερα ότι σε αριθμό υπαλλήλων του Γραφείου οφείλεται, έναντι των υπερωριών που εργάστηκαν, μεγάλος αριθμός ωρών ελεύθερου χρόνου, που φθάνει και μέχρι τις 2680 ώρες.

Προσπάθειες που έγιναν προς την πλευρά του Υπουργείου Οικονομικών για εξασφάλιση πρόσθετων πιστώσεων, με σκοπό τη διευθέτηση του οφειλόμενου ελεύθερου χρόνου, δεν καρποφόρησαν. Ως αποτέλεσμα, στις 31.12.01 ο ελεύθερος χρόνος που οφειλόταν σε υπαλλήλους του Γραφείου ήταν 7572 ώρες.

Έχοντας υπόψη ότι στα σχέδια υπηρεσίας τόσο της θέσης Φωτογράφου όσο και αυτής του Βοηθού Φωτογράφου Α' υπάρχει η σημείωση ότι «Η φύση των καθηκόντων της θέσης συνεπάγεται απασχόληση και εκτός του συνηθισμένου ωραρίου εργασίας, το σύνολο όμως των ωρών εργασίας δεν θα υπερβαίνει τον καθορισμένο αριθμό ωρών εργασίας την εβδομάδα», εισηγήθηκα, για σκοπούς μείωσης των υπερωριών, όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο κατανομής και των εκτός κανονικού ωραρίου ωρών εργασίας των υπαλλήλων, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Μέρος Β

4.45.3 Ο περί Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 1935. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι ο πιο πάνω Νόμος χρήζει τροποποίησης και εκσυγχρονισμού, ώστε να συνάδει με τα σημερινά δεδομένα, τόσο αναφορικά με τα εισπρακτέα δικαιώματα, όσο και τη λειτουργικότητα του γενικά, και ότι, παρά το μεγάλο χρονικό διάστημα που είχε διαρρεύσει, δεν έγινε κατορθωτή η τροποποίηση του Νόμου.

Τελικά στις 29.5.2000 κατατέθηκαν στη Βουλή για ψήφιση “ο περί Κατάταξης Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 2000” και “οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2000”, όπου και εκκρεμούν ακόμη.

4.46 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.46.1 Γενικά. Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) Νόμου 139/91, άρθρο 11, ιδρύθηκε ειδικό ταμείο με την επωνυμία “Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών”. Σύμφωνα με το Νόμο, το Ταμείο βρίσκεται κάτω από τη διαχείριση του Κηδεμόνα, που είναι ο εκάστοτε Υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος είναι υπεύθυνος και για τη λογιστική διαχείριση του Ταμείου.

4.46.2 Λογαριασμοί Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών. Οι λογαριασμοί του Ταμείου για το έτος 2001 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο στις 10.7.2001, ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού Νόμου, έπρεπε να ήταν έτοιμοι για έλεγχο μέχρι το τέλος Μαρτίου του ίδιου έτους.

4.46.3 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2001, περιλαμβανομένης και της χρηματοδότησης από το Τ.Α.Ε.Π., ανήλθαν σε £4.247.049 και οι δαπάνες σε £3.697.709. Το συσσωρευμένο αποθεματικό του Ταμείου στις 31.12.01 ήταν £1.233.261.

4.46.4 Καθυστερημένα έσοδα. Σύμφωνα με κατάσταση που ετοίμασε η Υπηρεσία, το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.01 ήταν £1.248.455, σε σύγκριση με £1.003.211 το 2000. Επιπρόσθετα υπήρχαν καθυστερήσεις για τις Τ/Κ διατρήσεις Περιστερώνας-Ακακίου, ύψους £32.158. Σημειώνεται ότι η οδηγία για λήψη δικαστικών μέτρων, στις περιπτώσεις όπου παρατηρείται καθυστέρηση πέρα από τρεις μήνες στην καταβολή των ενοικίων, δεν εφαρμόζεται έγκαιρα, λόγω, όπως αναφέρθηκε, όγκου εργασίας.

Επίσης, φαίνεται ότι μερικοί καταστηματαρχες, όταν υφίστανται πίεση για καταβολή των καθυστερήσεων, προσπαθούν να κερδίσουν χρόνο με την υπογραφή συμφωνιών για σταδιακή καταβολή των καθυστερήσεων, τις οποίες όμως δεν τηρούν, με αποτέλεσμα να διαιωνίζεται το πρόβλημα. Η μηχανογράφηση του συστήματος, η οποία ακόμη εκκρεμεί, αναμένεται ότι θα βοηθήσει σχετικά.

4.46.5 Μετρητά στο Ταμείο. Στις 31.12.01 υπήρχαν μετρητά ύψους £1.879.403, που ήταν καταθεμένα στο Γενικό Λογιστήριο, σε λογαριασμό που δεν φέρει τόκο. Όπως έχω υποδείξει και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, τα ποσά αυτά πρέπει να μεταφέρονται έγκαιρα στον τοκοφόρο λογαριασμό που τηρείται για το σκοπό αυτό στην Κεντρική Τράπεζα.

4.46.6 Εκμετάλλευση Τ/Κ περιουσιών, χωρίς προηγούμενη συμφωνία με τον Κηδεμόνα. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν σημαντικές περιπτώσεις χρήσης και εκμετάλλευσης Τ/Κ περιουσιών, χωρίς να υπάρχει έγκριση/συμβόλαιο με τον Κηδεμόνα, όπως:

(α) Σύμβαση μίσθωσης και συμφωνία άδειας χρήσης, με αντικείμενο τουρκοκυπριακή ακίνητη ιδιοκτησία που βρίσκεται στην κατοχή μη εκτοπισμένης εταιρείας. Μη εκτοπισμένη εταιρεία κατέχει για δεκαετίες έκταση περίπου 638 σκαλών στο Μαρί, η οποία αποτελεί Τ/Κ ιδιοκτησία και αφορά αποθηκευτικούς χώρους και/ή χώρους λατόμευσης, χωρίς να παρουσιάζεται στα σχετικά μητρώα Τ/Κ περιουσίας. Η χρήση των τεμαχίων αυτών γινόταν και πριν από την έναρξη της ισχύος του Νόμου 139/91, χωρίς να καταβάλλεται ενοίκιο στην Υπηρεσία Διαχείρισεως Τ/Κ Περιουσιών και χωρίς να δικαιούται η συγκεκριμένη εταιρεία να εκμεταλλεύεται Τ/Κ περιουσία, αφού δεν είναι εκτοπισμένη. Με οδηγίες του Κηδεμόνα αποφασίστηκε όπως ετοιμαστεί σχετική σύμβαση μίσθωσης, με τριετή ισχύ και δικαίωμα ανανέωσης από χρόνο σε χρόνο. Το αγοραίο ενοίκιο καθορίστηκε στις £53.811 ετήσια. Προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία εκμίσθωσης, σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα θα έπρεπε να προηγηθεί τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, γι' αυτό και ετοιμάστηκε τροποποιητικό νομοσχέδιο, το οποίο ωστόσο δεν έχει ακόμη προωθηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το θέμα εκκρεμεί εδώ και πολύ καιρό, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων για το Ταμείο.

(β) Τεμάχια βακούφικης ιδιοκτησίας στη Λεωφόρο Βύρωνος στη Λευκωσία, απέναντι από την Ελληνική Πρεσβεία, τα οποία αποτελούν Τ/Κ περιουσία, και από 1.7.91, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 139/91, περιέρχονται υπό τη διαχείριση του Κηδεμόνα Τ/Κ Περιουσιών, συνεχίζουν να τυγχάνουν χρήσης και εκμετάλλευσης από μη εκτοπισμένη εταιρεία, χωρίς να υπάρχει σχετική έγκριση/συμφωνία και χωρίς να καταβάλλεται οποιοδήποτε ποσό στο Ταμείο. Ωστόσο, όπως αντιλαμβάνομαι, η εν λόγω εταιρεία έχει σημαντικά έσοδα από την εκμετάλλευση του χώρου. Εισηγήθηκα όπως, επειδή ενδεχομένως να υπάρχουν και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, γίνει σύγκριση των μητρώων ενοικίων Τ/Κ περιουσιών με τις καταστάσεις καταγραφής Τ/Κ περιουσίας, εντοπιστούν και καταγραφούν σε χωριστό μητρώο τα τεμάχια για τα οποία δεν υπάρχει συμβόλαιο και εξακριβωθεί κατά πόσο γίνεται εκμετάλλευση τέτοιας περιουσίας σύμφωνα με το Νόμο και τους Κανονισμούς.

4.46.7 Ομοιόμορφη πολιτική επιβολής ενοικίων. Έχει παρατηρηθεί ότι, όταν κάποιος προτίθεται να επιφέρει μετατροπές ή προσθήκες στο κατάστημα του, για τις οποίες απαιτούνται άδειες του ΚΟΤ ή του Δήμου, αφού γίνει εκτίμηση του αγοραίου ενοικίου ετοιμάζεται και υπογράφεται νέο συμβόλαιο. Ωστόσο, οι εν λόγω ενοικιαστές ισχυρίζονται εκ των υστέρων ότι προκύπτει θέμα άνισης μεταχείρισης μεταξύ όμοιων επιχειρήσεων στην ίδια περιοχή και δεν καταβάλλουν τα νέα ενοίκια.

Σημειώνεται επίσης ότι οι εν λόγω επιχειρηματίες, ενώ δεν φαίνεται να στερούνται εισοδημάτων από τη χρήση των Τ/Κ περιουσιών, δεν ανταποκρίνονται στις συμβατικές τους υποχρεώσεις και στις σχετικές αποφάσεις του δικαστηρίου.

4.46.8 Εκμίσθωση Τ/Κ διατηρητέας οικοδομής ως «Γκαλερί». Τουρκοκυπριακή διατηρητέα οικοδομή εκμισθώθηκε σε δικαιούχο, για να λειτουργεί ως «Γκαλερί», με ενοίκιο £25 το μήνα μόνο. Επίσης η Υπηρεσία κατέβαλε το ποσό των £50.000 στο μισθωτή, για επιδιορθώσεις, ενώ σύμφωνα με τον όρο 4(Θ) του συμβολαίου, αλλά και της ακολουθούμενης τακτικής, στις περιπτώσεις ενοικίασης τουρκοκυπριακού υποστατικού για επαγγελματική στέγη, ο μισθωτής αναλαμβάνει τα έξοδα επιδιορθώσεων. Επιπλέον, το σχετικό ενοίκιο δεν αναθεωρήθηκε μετά τις επιδιορθώσεις που έγιναν, ώστε να συνάδει με το 80% του αγοραίου ενοικίου.

Μέρος Β

4.46.9 Μηχανογράφηση λογαριασμών και μητρώων. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε την προώθηση της μηχανογράφησης του Ταμείου από το 1991. Η υλοποίηση άρχισε το 1998, αλλά μόνο μικρό μέρος της όλης εργασίας συμπληρώθηκε μέχρι σήμερα. Λόγω της καθυστέρησης προέκυψαν πρόσθετες δαπάνες για την αντικατάσταση εξοπλισμού που δεν χρησιμοποιήθηκε, ενώ παράλληλα η Υπηρεσία στερείται πληροφοριών για την πιο αποτελεσματική διαχείριση των Τ/Κ περιουσιών και εσόδων. Αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα μελετάται από Ειδική Επιτροπή, με ενδεχόμενο συμπλήρωσης του έργου αρχικά στη Λευκωσία και Λάρνακα.

4.46.10 Αποζημιώσεις και δικηγορικά έξοδα - Διαγραφή οφειλόμενων ποσών. Σε αρκετές περιπτώσεις για τις οποίες είχαν κινηθεί αγωγές, λόγω του ότι ο κάτοχος Τ/Κ περιουσίας παρέλειψε να καταβάλει το προβλεπόμενο από το συμβόλαιο ενοίκιο, τελικά, με οδηγίες του δικαστηρίου, οι αγωγές αποσύρθηκαν, λόγω θανάτου του εναγόμενου, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά να διαγραφούν και, επιπρόσθετα, να καταβληθούν τα σχετικά δικηγορικά έξοδα.

Ενδεχομένως την ίδια τύχη να έχουν και άλλα οφειλόμενα ποσά, γιατί, για αρκετά συμβόλαια, την υποχρέωση καταβολής του ενοικίου έχει ο υπερήλικος κάτοχος Τ/Κ περιουσίας, ενώ τη διαχείριση/εκμετάλλευση έχουν τα παιδιά του ή άλλα άτομα.

4.46.11 Παράνομες επεκτάσεις/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά. Ενοικιαστές Τ/Κ υποστατικών προβαίνουν σε παράνομες προσθήκες/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για επίλυση του προβλήματος, παρόλο που η ανέγερση ή μετατροπή οποιουδήποτε υποστατικού αποτελεί σοβαρό αδίκημα.

4.46.12 Παράνομη απόκτηση και κατοχή Τ/Κ περιουσίας. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου, όταν οι νόμιμοι ενοικιαστές Τ/Κ περιουσιών, για διάφορους λόγους, τις εγκαταλείπουν, άλλοι, πρόσφυγες και μη, χωρίς την έγκριση του Κηδεμόνα, αποκτούν παράνομα κατοχή του υποστατικού, καταβάλλοντας, ενίοτε, και χρηματικά ποσά (goodwill) στον αποχωρούντα ενοικιαστή, κατά παράβαση του άρθρου 2(3) και (4) του Νόμου 7(Ι)/96. Επιπρόσθετα, υπάρχουν άτομα που κατέχουν περισσότερα από ένα καταστήματα/κατοικίες.

4.46.13 Κατοχή Τ/Κ περιουσιών από μη πρόσφυγες. Το θέμα έχει εγερθεί επανειλημμένα και η απάντηση της Υπηρεσίας ήταν ότι, σε ό,τι αφορά τις περιπτώσεις παράνομης κατοχής, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για ανάληψη της κατοχής των περιουσιών και ότι θα ζητηθεί από τους Επάρχους να υποβάλουν κατάλογο των μη προσφύγων που κατέχουν νόμιμα ή παράνομα Τ/Κ περιουσίες. Όπως αντιλαμβάνομαι, οι κατάλογοι αυτοί δεν έχουν, μέχρι σήμερα, υποβληθεί. Εξέφρασα την άποψη ότι το θέμα της παράνομης κατοχής Τ/Κ περιουσίας θα πρέπει να τύχει προτεραιότητας, τόσο από τις Επαρχιακές Διοικήσεις όσο και από τους Νομικούς Συμβούλους.

4.46.14 Άγονη-Αζήτητα γη. Στην Επαρχία Πάφου υπάρχουν εκτάσεις γύρω στις 117600 σκάλες άγονης και αζήτητης γης. Εξέφρασα τη γνώμη ότι η έκταση της αδιάθετης γης είναι πολύ σημαντική και πρέπει να γίνουν μελέτες για εξεύρεση τρόπων αξιοποίησης της, κάτι που όπως πληροφορήθηκα γίνεται.

4.46.15 Αναθεώρηση ενοικίων. Παρόλο που οι περί Τ/Κ Περιουσιών Κανονισμοί του 1992 προβλέπουν ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου για Τ/Κ περιουσίες θα είναι, στην περίπτωση μη προσφύγων, το αγοραίο ενοίκιο και, στην περίπτωση προσφύγων, περίπου το αγοραίο ενοίκιο, εντούτοις τα πληρωτέα ενοίκια εξακολουθούν να παραμένουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στα ίδια επίπεδα και να μη συνάδουν με τα αγοραία ενοίκια. Μόνο στις περιπτώσεις αλλαγής κατόχου ή ανάκτησης Τ/Κ περιουσίας γίνεται διαφοροποίηση στο καταβαλλόμενο ενοίκιο.

4.46.16 Καθυστερημένα ενοίκια κέντρων της περιοχής "Μακένζυ", τα οποία ανεγέρθηκαν πάνω σε Τ/Κ γη. Οι κάτοχοι των πιο πάνω κέντρων εξακολουθούν να καθυστερούν την πληρωμή ενοικίων ύψους £22.037. Για τα ποσά αυτά εκδόθηκαν αποφάσεις δικαστηρίου, οι οποίες όμως δεν έχουν προωθηθεί για εκτέλεση. Ζήτησα όπως ληφθούν δραστικά μέτρα για τη διευθέτηση των οφειλόμενων ποσών.

4.46.17 Πολυκατοικία στην οδό Γιλμάζογλου στη Λάρνακα. Από την ημερομηνία ενοικίασης της πιο πάνω πολυκατοικίας (1.10.94), ο ενοικιαστής κατέβαλε μόνο το ενοίκιο του πρώτου μήνα και £1.000 έναντι του ενοικίου του δεύτερου μήνα. Έκτοτε δεν έχει καταβάλει οποιοδήποτε ποσό, με αποτέλεσμα να οφείλει ποσό £81.000. Εξέφρασα τη γνώμη ότι έπρεπε, χωρίς καθυστέρηση, να ληφθούν μέτρα για άμεση έξωσή του και είσπραξη των καθυστερημένων ενοικίων. Το 1999, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ως Κηδεμόνα, διαγράφηκε το ποσό αυτό και υπογράφηκε νέο συμβόλαιο με χαμηλότερο ενοίκιο.

4.47 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ

Μέρος Α

4.47.1 Αναθεώρηση κριτηρίων και συστήματος. Οι εγκρίσεις για την παροχή βοήθειας για αυτοστεγάσεις συχνά δεν συνάδουν με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, με αποτέλεσμα να χορηγείται βοήθεια σε άτομα που δεν είναι δικαιούχα ή να χορηγείται βοήθεια μεγαλύτερη από την επιτρεπόμενη, με βάση τα καθορισμένα κριτήρια.

Όπως πληροφορήθηκα, μέσα στο 2002 το Νομοσχέδιο αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα έτυχε νέας επεξεργασίας και επανυποβλήθηκε στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

4.47.2 Διαχωρισμός οικοπέδων για τις στεγαστικές ανάγκες των προσφύγων. Η Κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων (Κ.Ε.Ε.Κ.), προτού ακόμη ληφθεί απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο για διαχωρισμό νέων οικοπέδων για αυτοστεγάσεις σε κυβερνητικά οικόπεδα, και χωρίς να προηγηθεί σχετική δημοσίευση στον τύπο, ενέκρινε άτομα για παραχώρηση συγκεκριμένων οικοπέδων.

Παρατήρησα ότι η διαδικασία αυτή κρίνεται ανορθόδοξη, επειδή δεν παρέχει ίσες ευκαιρίες πληροφόρησης σε όλους τους ενδιαφερόμενους, αφού κάποιοι πρόσφυγες πιθανόν να μη γνωρίζουν για τον πιθανό διαχωρισμό οικοπέδων και, κατά συνέπεια, να μην υποβάλλουν αίτηση έγκαιρα (ο διαχωρισμός, ούτως ή άλλως, πιθανόν τελικά να μην προχωρήσει στη συγκεκριμένη περιοχή). Παρατήρησα επίσης ότι, γενικά, η όλη διαδικασία συνεπάγεται κόστος

χρηματικό και κοινωνικό, ενόψει του ότι ο διαχωρισμός οικοπέδων συνήθως καθυστερεί, ενώ τα κριτήρια για χρηματική βοήθεια, στο μεταξύ, μεταβάλλονται, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται τετελεσμένα, για την κάλυψη των οποίων απαιτούνται νέες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

4.47.3 Αποκοπή βοήθειας για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο. Στις περιπτώσεις όπου πρόσφυγας υποβάλλει αίτηση για βοήθεια για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο και αρχίζει τις οικοδομικές εργασίες, προτού η αίτηση του εγκριθεί από την Κ.Ε.Ε.Κ., του αποκόπτεται ένα ποσοστό από τη βοήθεια, ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών. Τέτοια διαδικασία δεν προβλέπεται σε καμιά από τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ή της Κ.Ε.Ε.Κ. και, παράλληλα, το μέτρο αυτό φαίνεται να δημιουργεί αίσθημα άνισης μεταχείρισης μεταξύ των προσφύγων, γιατί, στις περιπτώσεις όπου δικαιούχοι αγοράζουν διαμέρισμα, παίρνουν ολόκληρο το ποσό της βοήθειας, χωρίς να γίνονται οποιεσδήποτε αποκοπές.

4.48 ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΩΝ

Μέρος Α

4.48.1 Παραστάσεις αλλοδαπών καλλιτεχνών. Σημαντικός αριθμός αλλοδαπών καλλιτεχνών, περιλαμβανομένων και Ελλήνων, που έρχονται στην Κύπρο για παραστάσεις μικρής χρονικής διάρκειας (εμφανίσεις σε κέντρα ή ξενοδοχεία, συναυλίες ή άλλες εκδηλώσεις), δεν υποβάλλουν την προνοούμενη από τους Κανονισμούς αίτηση για παραχώρηση άδειας εισόδου προσωρινής παραμονής και εργασίας, ούτε και το σχετικό πιστοποιητικό από τον Έφορο Φόρου Εισοδήματος ότι διευθέτησαν το φόρο εισοδήματος τους. Επειδή πλείστοι από αυτούς έχουν τη δυνατότητα να εισέρχονται στην Κύπρο ως επισκέπτες, η εξασφάλιση άδειας εισόδου, προσωρινής παραμονής και εργασίας περιορίζεται μόνο στους υπήκοους χωρών για τους οποίους απαιτείται άδεια εισόδου πριν από την άφιξη. Ως αποτέλεσμα, μεγάλος αριθμός αλλοδαπών εργάζονται χωρίς άδεια, με συνεπακόλουθο τη σημαντική απώλεια εσόδων για το Δημόσιο.

4.48.2 Έξοδα επαναπατρισμού και απελάσεων αλλοδαπών. Σημαντικός αριθμός περιπτώσεων αφορούν αλλοδαπούς στους οποίους παραχωρείται, κατά την άφιξη τους στην Κύπρο, προσωρινή άδεια επισκέπτη. Αυτοί, μετά τη λήξη της άδειας τους, δεν αναχωρούν, αλλά παραμένουν στην Κύπρο παράνομα, μέχρι να εντοπιστούν και συλληφθούν από την Αστυνομία, οπότε και απελαύνονται με έξοδα του Δημοσίου.

Μέρος Β

4.48.3 Αναθεώρηση νομοθεσίας. Στις Εκθέσεις μου για τα έτη 1999 και 2000 ανέφερα ότι ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμος και οι σχετικοί Κανονισμοί χρήζουν τροποποίησης και εκσυγχρονισμού, θέμα το οποίο αναμένεται να ρυθμιστεί, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία.

Η Υπηρεσία πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι το θέμα της τροποποίησης και εκσυγχρονισμού του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου και των σχετικών Κανονισμών αναμένεται να ρυθμιστεί, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

4.48.4 Κλάδος Αλλοδαπών - Μηχανογραφημένο σύστημα. Δεν έχει γίνει ακόμη αναβάθμιση του μηχανογραφημένου συστήματος της Αστυνομίας, έτσι ώστε η Υπηρεσία να

είναι σε θέση να έχει πρόσβαση σε όλες τις λειτουργίες του συστήματος και να παίρνει απευθείας τις αναγκαίες πληροφορίες, με αποτέλεσμα:

(α) Το μη άμεσο εντοπισμό των αλλοδαπών των οποίων η άδεια έχει λήξει, και

(β) την αδυναμία στην εξακρίβωση του σκοπού της παραμονής και του είδους απασχόλησης των αλλοδαπών.

Η Υπηρεσία ανέφερε ότι, ενόψει των δυσκολιών που δημιουργούνται στην έγκαιρη και ομαλή διεξαγωγή της εργασίας, σε συνδυασμό με την καθυστέρηση που παρατηρείται στην αναβάθμιση του Μηχανογραφημένου Συστήματος της Αστυνομίας, προχωρεί, σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, στην ανάπτυξη και εφαρμογή δικού της ανεξάρτητου Μηχανογραφημένου Συστήματος.

4.49 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μέρος Α

4.49.1 Έλεγχος Λογαριασμών Διπλωματικών Αποστολών. Ο έλεγχος των λογαριασμών των Διπλωματικών Αποστολών διεξάγεται στο Κέντρο και συμπληρώνεται με επιτόπιες επιθεωρήσεις που γίνονται συνήθως κάθε τρία έως πέντε χρόνια, ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις και το διαθέσιμο χρόνο. Μέσα στο 2001 έγιναν επιτόπιες επιθεωρήσεις των Πρεσβειών στη Μόσχα, Βουδαπέστη, Ελσίνκι και της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες. Ετοιμάστηκε για την κάθε Διπλωματική Αποστολή σχετική έκθεση, η οποία υποβλήθηκε στο Υπουργείο.

4.49.2 Έλεγχος λογαριασμών Επίτιμων Προξενείων. Ορισμένα Προξενία δεν υπέβαλαν για έλεγχο τους λογαριασμούς τους για το 2001. Αρκετά από αυτά καθυστερούν επίσης την υποβολή των λογαριασμών τους για προηγούμενα χρόνια. Όπως πληροφορήθηκα, έχει σταλεί από το Υπουργείο υπενθύμιση σε όλους τους Επίτιμους Προξένους για συμμόρφωση με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες και υποβολή των λογαριασμών τους το συντομότερο. Παράλληλα έχουν ειδοποιηθεί οι Διπλωματικές Αποστολές, στην προξενική περιφέρεια των οποίων υπάγονται τα Προξενία, όπως φροντίσουν για την υποβολή των λογαριασμών.

4.49.3 Τηλέφωνα. Οι δαπάνες για τηλέφωνα τόσο του Υπουργείου όσο και των Διπλωματικών Αποστολών έχουν ξεπεράσει τις αρχικές πρόνοιες των σχετικών Κονδυλίων. Όπως πληροφορήθηκα, τον Ιούλιο 2001 δόθηκαν εκ νέου οδηγίες προς τους Αρχηγούς των Διπλωματικών Αποστολών, με στόχο τη μείωση των δαπανών.

Μέρος Β

4.49.4 Επίδομα ενοικίου εξωτερικού. Συγκεκριμένες πρόνοιες του ισχύοντος Σχεδίου Επιδόματος Ενοικίου Εξωτερικού αποτελούν κίνητρο για εξασφάλιση, από τους δικαιούχους, κατοικίας με πολύ ψηλό ενοίκιο, το οποίο, σε μερικές περιπτώσεις, φθάνει το 70%-80% των απολαβών τους. Εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του Σχεδίου.

Το όλο θέμα μελετάται από το Υπουργείο Εξωτερικών, σε συνεργασία με τον Κλάδο Υπαλλήλων του Υπουργείου, με στόχο την εξάλειψη των αδυναμιών που παρουσιάζονται, και αναμένεται η ετοιμασία και πρόταση νέου Σχεδίου.

Κατά το 2001 το ολικό ποσό του επιδόματος ενοικίου που πληρώθηκε σε υπαλλήλους της Εξωτερικής Υπηρεσίας ανήλθε σε £479.457 (το 2000 £445.561 και το 1999 £376.825).

4.49.5 Αγορά ή/και ανέγερση ιδιόκτητων οικημάτων. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 1999, το Υπουργείο συμφώνησε με την άποψή μου ότι, αντί της ενοικίασης, ενδείκνυται ο προγραμματισμός για την αγορά/ανέγερση οικημάτων, μετά από αξιολόγηση των προτεραιοτήτων. Παρατήρησα επίσης ότι απαιτείται επίσπευση και πιο αποτελεσματική προώθηση των διαδικασιών αγοράς/ανέγερσης οικημάτων, μέσω καλύτερου προγραμματισμού και συντονισμού των διαδικασιών. Το θέμα συζητήθηκε σε σύσκεψη που κάλεσε το Νοέμβριο 2000 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, στην οποία παρευρέθηκαν και εκπρόσωποι όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων και Υπηρεσιών. Στη σύσκεψη υιοθετήθηκε εισήγηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για τη σύσταση επιτροπής, στην οποία να συμμετέχουν οι προϊστάμενοι των εμπλεκόμενων Υπουργείων και Υπηρεσιών, με όρους εντολής την εξέταση των αναγκών και τον καθορισμό της ενδεδειγμένης διαδικασίας για αγορά/ανέγερση οικημάτων.

Η επιτροπή θα αποφασίζει επίσης για το χρονοδιάγραμμα των σχετικών ενεργειών και θα λαμβάνει αποφάσεις για την επίλυση προβλημάτων που αναφύονται. Το Φεβρουάριο 2001, τοποθετήθηκε στο Υπουργείο Προϊστάμενος της Διοίκησης του Υπουργείου, με ευθύνη το συντονισμό των διαδικασιών αγοράς/ανέγερσης οικημάτων στο εξωτερικό.

4.49.6 Πρεσβεία Αθηνών

- **Κτίρια - Στέγαση Κυβερνητικών Υπηρεσιών.** Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, εκτός από τα δύο ιδιόκτητα κτίρια που διαθέτει η Κυπριακή Δημοκρατία για τη στέγαση της Πρεσβείας και της πρεσβευτικής κατοικίας, οι άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες που λειτουργούν στην Αθήνα στεγάζονται σε χωριστά οικήματα με ενοίκιο. Εξέφρασα τη γνώμη ότι μπορούν να αποφευχθούν αρκετές δαπάνες και ότι θα επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός στη λειτουργία τους και καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού, αν γίνει κατορθωτή η συστέγαση όλων των Υπηρεσιών αυτών σε ένα ιδιόκτητο κτιριακό συγκρότημα. Ανέφερα επίσης ότι, παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για εξεύρεση/ανέγερση κατάλληλου κτιρίου στο κέντρο της Αθήνας για τη στέγαση όλων των Υπηρεσιών, δεν κατέστη δυνατή η επίλυση του θέματος.

Τον Ιούλιο 2000 το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε την ακύρωση διαγωνισμού για αγορά ετοιμοπαράδοτου κτιρίου, επειδή αυτός προκηρύχθηκε απρογραμμάτιστα, δηλαδή χωρίς την ετοιμασία όρων, προδιαγραφών και λεπτομερών κτιριολογικών απαιτήσεων.

Επειδή δεν κατέστη δυνατή η εξεύρεση οικοπέδου για την ανέγερση του κτιρίου, τον Ιούνιο 2001 η καθοδηγητική επιτροπή, για την οποία γίνεται μνεία στην επόμενη παράγραφο της Έκθεσης αυτής, αποφάσισε τη ζήτηση προτάσεων για την αγορά είτε οικοπέδου, είτε οικοπέδου με υπό ανέγερση κτίριο, είτε ετοιμοπαράδοτου κτιρίου, το οποίο να πληροί τις κτιριολογικές απαιτήσεις και προδιαγραφές που ετοιμάστηκαν. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν κρίθηκε ως κατάλληλη μόνο μία, η οποία αφορούσε την ανέγερση νέου κτιρίου σε κεντρικό οικόπεδο. Ακολούθως ζητήθηκε και υποβλήθηκε προσφορά από την ενδιαφερόμενη εταιρεία και, μετά από διαπραγματεύσεις, τον Ιούλιο 2002 υπογράφηκε συμβόλαιο για τη μελέτη και ανέγερση του κτιρίου εντός 24 μηνών (με πρόνοια για 10ετή συντήρηση), έναντι ποσού περίπου £9 εκ.

4.49.7 Πρεσβεία Καΐρου

- **Διεξαγωγή ειδικής έρευνας.** Η έρευνα αυτή διεξήχθη ύστερα από παράκληση του Υπουργού Εξωτερικών, ο οποίος παράλληλα παρέδωσε στην Υπηρεσία μου αριθμό εγγράφων που περιείχαν ισχυρισμούς/καταγγελίες εναντίον του τότε Πρέσβη στο Κάιρο. Η έρευνα διεξήχθη από λειτουργό της Υπηρεσίας μου, ο οποίος μετέβη για το σκοπό αυτό στην Πρεσβεία

του Καΐρου από 9-12.8.99, και συνεχίστηκε στην Κύπρο. Αφού έγινε αξιολόγηση των πληροφοριών και στοιχείων, ετοιμάστηκε σχετική έκθεση, η οποία υποβλήθηκε στον Υπουργό Εξωτερικών στις 16.9.99. Παράλληλα διεξήχθη από τον τότε Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών πειθαρχική έρευνα αναφορικά με τους ισχυρισμούς/ καταγγελίες εναντίον του τότε Πρέσβη στο Κάιρο.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με πληροφόρησε στις 7.4.2000 ότι η έκθεση μου διαβιβάστηκε στον Αρχηγό Αστυνομίας, για να διερευνηθεί περαιτέρω κατά πόσο προκύπτουν οποιαδήποτε ποινικά αδικήματα.

Μετά την ολοκλήρωση της αστυνομικής έρευνας, αποφασίστηκε η έναρξη ποινικής διαδικασίας εναντίον του τέως Πρέσβη στο Κάιρο, ο οποίος το Μάρτιο 2001 παραπέμφθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο σε δίκη ενώπιον του Κακουργιοδικείου, η οποία ορίστηκε για το Σεπτέμβριο 2001. Ενόψει των πιο πάνω, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας αποφάσισε όπως μη συνεχιστεί η ενώπιον της πειθαρχική διαδικασία, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η ποινική διαδικασία. Η εκδίκαση της υπόθεσης συνεχίζεται.

4.50 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέρος Α

4.50.1 Σχέδιο παροχής κυβερνητικών εγγυήσεων για χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης για εκτέλεση παραγγελιών εξαγωγής βιομηχανικών προϊόντων. Στις 10.11.94 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη διακοπή της λειτουργίας του Σχεδίου, βάσει του οποίου παραχωρήθηκαν από εμπορικές τράπεζες δάνεια, με κυβερνητική εγγύηση ύψους £34,9 εκ., και όλες οι εκκρεμότητες που αφορούν το Σχέδιο αυτό έχουν περιέλθει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών. Το Υπουργείο Οικονομικών δεν υπέβαλε στην Υπηρεσία μου τις καταστάσεις των καθυστερημένων εγγυήσεων στις 31.12.01. Σύμφωνα με τις καταστάσεις ημερ. 31.12.00, οι καθυστερημένες εγγυήσεις ανέρχονταν στο ποσό των £1,8 εκ., στο οποίο περιλαμβάνονταν ποσό £1.330.578, πλέον τόκοι, που οφείλεται από συγκεκριμένη εταιρεία, για την οποία διορίστηκαν Διαχειριστές/ Παραλήπτες, και ποσό £284.689, πλέον τόκοι, που οφείλεται από δεύτερη εταιρεία. Σημειώνεται ότι, και για τις δύο πιο πάνω εταιρείες, εμπορικές τράπεζες κίνησαν αγωγή εναντίον της Δημοκρατίας, απαιτώντας την καταβολή του ποσού των δανείων που τους παραχώρησαν με κυβερνητική εγγύηση. Ύστερα από οδηγίες του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, συστάθηκε επιτροπή από εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Αστυνομίας και της Υπηρεσίας μου, η οποία, αφού ερεύνησε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες εξασφαλίστηκε η χρηματοδότηση, ετοίμασε και υπέβαλε σχετικές εκθέσεις στη Νομική Υπηρεσία.

Η μια από τις πιο πάνω αναφερόμενες αγωγές εκδικάστηκε και απορρίφθηκε, όμως η ενδιαφερόμενη τράπεζα καταχώρισε έφεση εναντίον της εν λόγω απόφασης, η οποία βρίσκεται ακόμη σε εκκρεμότητα.

Εκδίδοντας την απόφαση του το Επαρχιακό Δικαστήριο επέρριψε ευθύνη στην ενάγουσα, λόγω μη τήρησης σημαντικών όρων αναφορικά με το άνοιγμα χωριστών λογαριασμών και της μη αποκλειστικής χρήσης των εγγυημένων ποσών για την εκτέλεση των συγκεκριμένων παραγγελιών. Ανέφερε επίσης ότι, από τη στιγμή που τα εγγυημένα δάνεια χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους δόθηκαν, αυτό συνιστά ουσιώδη παράβαση που πλήττει τη βάση της συμφωνίας, με αποτέλεσμα να απορρίψει την αγωγή.

4.51 ΤΜΗΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.51.1 Αποθέματα υλικών. Στις 31.12.01 η ολική αξία των αποθεμάτων των 26900 ειδών που βρίσκονταν στο Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών ήταν £4,77 εκ., σε σύγκριση με £4,48 εκ. για 26850 είδη το 2000.

4.51.2 Λογαριασμός προκαταβολών. Στις 31.12.01 το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών ήταν £4,78 εκ. Κατά τα τελευταία πέντε χρόνια ο λογαριασμός προκαταβολών παρουσίασε την πιο κάτω κίνηση.

Έτος	Αγορές	Εκδόσεις	Αποθέματα	Αποθέματα επί αγορών	Αποθέματα επί εκδόσεων	Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων
	£000	£000	£000	%	%	
1997	9.525	9.293	4.409	46	47	2,18
1998	9.427	8.581	5.072	54	59	1,81
1999	7.975	8.361	4.762	60	57	1,70
2000	8.880	9.341	4.428	50	47	2,03
2001	9.413	9.051	4.766	51	53	1,97

4.51.3 Υπερβάσεις στις αγορές και στα αποθέματα. Κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται σημαντικές υπερβάσεις των εγκεκριμένων ποσών, τόσο για τις αγορές όσο και το λογαριασμό προκαταβολών που αντιπροσωπεύει την αξία των αποθεμάτων.

Το ύψος των αγορών, καθώς και το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών, ήταν, κατά το 2001, περίπου £9,4 εκ. και £4,8 εκ., αντίστοιχα, ενώ τα εγκεκριμένα ποσά ήταν £6,5 εκ. και £3,5 εκ. Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, τα σχετικά όρια ισχύουν από το 1991 και οι υπερβάσεις αποτελούν σύνηθες φαινόμενο, γι' αυτό εισηγήθηκα όπως γίνει αναθεώρηση των υφιστάμενων ορίων, σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες των Τμημάτων. Αντιλαμβάνομαι ότι το Υπουργείο Οικονομικών εντός του 2002 θα επανεξετάσει τα εγκεκριμένα ποσά, τόσο για τις αγορές όσο και για το λογαριασμό προκαταβολών.

4.51.4 Ποιοτικός έλεγχος ειδών συνεχούς προμήθειας. Για αρκετά είδη συνεχούς προμήθειας, τα οποία παραλαμβάνονται σταδιακά, δεν διενεργούνται ενδιάμεσες αναλύσεις, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο συνάδουν ποιοτικά με τις προδιαγραφές και τους όρους των σχετικών συμβολαίων, με αποτέλεσμα είδη που παραλαμβάνονται μετά την κατακύρωση της προσφοράς να παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις προδιαγραφές.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το θέμα θα εξεταστεί, σε συνεννόηση με την Υπηρεσία μου.

4.51.5 Όροι/έγγραφα προσφορών. Από έλεγχο των εγγράφων αριθμού προσφορών, διαπιστώθηκε ότι ουσιώδεις πρόνοιες των γενικών όρων δεν ήταν σύμφωνες με τις πρόνοιες των πρότυπων γενικών όρων του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζονται επαρκώς τα συμφέροντα του Δημοσίου. Το Μάιο 2002 υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου στο Γενικό Λογιστή, ο οποίος συμφώνησε και παράλληλα ζήτησε από το Διευθυντή του Τμήματος όπως τροποποιήσει τα έγγραφα μελλοντικών προσφορών, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις μου και τις δικές του εισηγήσεις, πράγμα που τελικά το Τμήμα έπραξε.

4.51.6 Προσφορά αρ. 2001 Τ1018 για μαχαίρια πτυσσόμενα. Τον Ιανουάριο 2001, το Τμήμα ζήτησε προσφορές για την προμήθεια πτυσσόμενων μαχαιριών, με εκτίμηση δαπάνης

£80.000. Η έκθεση αξιολόγησης των προσφορών υποβλήθηκε στο Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών τον Οκτώβριο 2001, ενώ η ισχύς των προσφορών είχε ήδη λήξει από το Σεπτέμβριο 2001, με αποτέλεσμα οι προσφορές να ακυρωθούν. Όπως αναφέρεται στην έκθεση αξιολόγησης της προσφοράς, η ανανέωση της ισχύος των προσφορών δεν ζητήθηκε, επειδή η επιτροπή αξιολόγησης εισηγείτο την ακύρωση τους. Ο πιο πάνω χειρισμός της προσφοράς είναι αντίθετος με τις πρόνοιες των Κανονισμών Προσφορών, σύμφωνα με τις οποίες η απόφαση ακύρωσης/κατακύρωσης μιας προσφοράς αποτελεί αρμοδιότητα του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών.

4.51.7 Προσφορά αρ. 2001T1103 για την προμήθεια συσκευών ενδοεπικοινωνίας. Από έλεγχο των εγγράφων της προσφοράς και των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν, διαπιστώθηκε ότι το Τμήμα δεν είχε ακολουθήσει τις προβλεπόμενες από τους Κανονισμούς Προσφορών διαδικασίες για την προμήθεια εξοπλισμού, προϋπολογιζόμενης αξίας πέραν των £100.000. Οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μου υποβλήθηκαν το Σεπτέμβριο 2001 στο Γενικό Λογιστή, με κοινοποίηση στο Διευθυντή του Τμήματος. Τον Οκτώβριο 2001, ο Διευθυντής του Τμήματος ζήτησε από το Γενικό Λογιστή όπως ακυρωθεί η διαδικασία, επειδή, όπως ανέφερε, κατά την εξέταση των προδιαγραφών από την Τεχνική Επιτροπή, στην οποία στάληκαν μετά την προκήρυξη της προσφοράς, διαπιστώθηκε ότι χρειαζόνταν ουσιώδεις αλλαγές. Ανέφερε επίσης ότι το Τμήμα του θα προκηρύξει νέο διαγωνισμό, αφού συμπληρωθούν και εγκριθούν οι αναγκαίες τροποποιήσεις των προδιαγραφών. Ενόψει των πιο πάνω, ο Γενικός Λογιστής ενέκρινε την ακύρωση της προσφοράς.

Μέρος Β

4.51.8 Μηχανογράφηση Τμήματος. Όπως αναφέρεται και στις Εκθέσεις μου για τα έτη 1998-2000, το μηχανογραφικό σύστημα, το οποίο βρίσκεται σε λειτουργία στο Τμήμα, είναι πεταλαιωμένο και δυσχεραίνει τόσο τον έλεγχο των προσφορών όσο και την παρακολούθηση των αποθεμάτων από το ίδιο το Τμήμα. Εισηγήθηκα όπως δοθεί άμεση προτεραιότητα στην εξασφάλιση κατάλληλου και εκσυγχρονισμένου συστήματος.

4.52 ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ

Μέρος Α

4.52.1 Φόρος εισοδήματος. Οι συνολικές εισπράξεις κατά κατηγορία φορολογούμενων έχουν ταξινομηθεί από το Τμήμα ως ακολούθως:

	2001		2000	
	£εκ.	%	£εκ.	%
Δημόσιοι Υπάλληλοι	75,8	16,7	77,2	18,9
Ιδιωτικοί Υπάλληλοι	111,9	24,6	94,7	23,1
Φόρος επί μερισμάτων	16,2	3,6	22,2	5,4
Αποκοπές φόρου για τόκους εξωτερικού	0,5	0,1	0,3	0,1
Νομικά πρόσωπα και εταιρείες	218,0	48,0	187,0	45,7
Αυτοεργοδοτούμενοι	23,4	5,1	21,2	5,2
Σύμφωνα με τα άρθρα 30-32 των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 1961-2000	2,0	0,4	1,5	0,4
Υπάλληλοι υπεράκτιων εταιρειών	6,8	1,5	4,8	1,2
	454,6	100,0	408,9	100,0

4.52.2 Επιστροφές φόρου εισοδήματος. Οι επιστροφές φόρου εισοδήματος ανήλθαν σε £16,4 εκ., σε σύγκριση με £15,0 εκ. το 2000.

4.52.3 Φορολογίες υπό ένσταση. Στις 31.12.01 υπήρχαν 55748 φορολογίες, για τις οποίες υποβλήθηκε ένσταση, για συνολικό ποσό φόρου £181,9 εκ.

Οι ενστάσεις του φόρου εισοδήματος μειώθηκαν κατά 11,3%, αλλά παρατηρήθηκε αύξηση 2,8% στο αντίστοιχο ποσό του αμφισβητούμενου φόρου. Σημειώνεται ότι οι ενστάσεις, που αφορούν φορολογικά έτη μέχρι το 1991, μειώθηκαν από 18689 σε 14147 ή 24,3%, ενώ το αμφισβητούμενο ποσό φόρου από £84.269.019 σε £70.699.890 ή 16,1%.

Ο Διευθυντής του Τμήματος εξέφρασε την άποψη ότι, με την απλοποίηση του φορολογικού συστήματος μετά τη φορολογική μεταρρύθμιση, αναμένεται σημαντική μείωση στον αριθμό των ενστάσεων.

4.52.4 Καθυστερημένοι φόροι. Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων, όπως έχουν δηλωθεί από το Τμήμα, ήταν £204,74 εκ., σε σύγκριση με £182,67 εκ. του προηγούμενου έτους, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £22,05 εκ. ή 12,7%. Σημειώνεται ότι οι καθυστερημένοι φόροι που αφορούν φορολογίες που εκδόθηκαν το 2001 ήταν περίπου το 44% του συνόλου των καθυστερημένων φόρων εισοδήματος.

Κατά κατηγορία οι καθυστερήσεις φόρου έχουν ως εξής:

	2001	2000	Αύξηση/ (Μείωση)
	£εκ.	£εκ.	%
Φόρος εισοδήματος	145,57 ⁽ⁱ⁾	122,53	18,8
Φόρος εισοδήματος παρακρατηθείς (P.A.Y.E.)	8,17 ⁽ⁱ⁾	8,09	1,0
Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας (Νόμος 24/80)	5,61	5,66	(0,9)
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	20,82	22,93	(9,2)
Φόρος κληρονομίας	3,27	4,18	(9,1)
Φόρος Υπηρεσιών	0,21 ⁽ⁱⁱⁱ⁾	0,21	
Άλλοι φόροι	2,21 ⁽ⁱⁱ⁾	2,07	
Έκτακτη εισφορά	5,71	5,90	
Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα	13,18	11,10	
	204,75	182,67	

(i) Περιλαμβάνει ποσό ύψους £68 εκ. που αφορά φορολογίες που έχουν επιβληθεί κατά το 2001.

(ii) Περιλαμβάνει ποσό ύψους £555.290 που οφείλεται από Τουρκοκύπριους.

(iii) Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος έχει καταργηθεί από την 1.1.93, παραμένει όμως προς είσπραξη ποσό ύψους £208.478, που αφορά φορολογίες προηγούμενων ετών.

Σημειώσεις:

(α) Στις πιο πάνω καθυστερήσεις δεν περιλαμβάνονται οι νενομισμένοι τόκοι. Το ποσό των καθυστερημένων τόκων στις 31.12.01 ήταν £43.805.794 για φόρο εισοδήματος, £5.057.299 για προσωρινό φόρο, £61.716 για μερίσματα, £8.024.528 για έκτακτη εισφορά για την Άμυνα και £3.807.208 για φόρο εισοδήματος παρακρατηθέντα (PAYE).

(β) Οι καθυστερήσεις φόρου εισοδήματος κατά κατηγορία έχουν ως εξής:

	£εκ.
Κυβερνητικοί υπάλληλοι	3,32
Άλλοι υπάλληλοι	16,17
Αυτοεργοδοτούμενοι	31,77
Εταιρείες	93,80
Άλλοι	0,21
	<u>145,27</u>
Φόρος εισοδήματος για φορολογίες που έγιναν μέχρι 31.12.78	0,30
	<u>145,57</u>

(γ) Στο συνολικό ποσό των £153,74 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.01 για φόρο εισοδήματος και για φόρο εισοδήματος παρακρατηθέντα (PAYE) περιλαμβάνεται το ποσό των £84,99 εκ., το οποίο αντιπροσωπεύει:

	£εκ.
Ποσά για τα οποία λήφθηκαν δικαστικά μέτρα	31,25
Ποσά που πληρώνονται με δόσεις	13,08
Ανεπίδεκτα είσπραξης ποσά που οφείλονται από πτωχεύσαντες, αποβιώσαντες, αγνώστους κ.τ.λ.	10,61
Προσωρινές φορολογίες του 2000 οι οποίες κατά το πλείστον εισπράττονται τον Ιανουάριο	30,05
	<u>84,99</u>

(δ) Στο ποσό των £20,82 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.01 για φόρο κεφαλαιουχικών κερδών συμπεριλαμβάνονται:

	£εκ.
Ποσά για τα οποία λήφθηκαν δικαστικά μέτρα	0,95
Ποσά που οφείλονται από εκκλησίες και μοναστήρια	6,63
Πτωχεύσεις	0,45
	<u>8,03</u>

(ε) Στο ποσό των £5,71 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.01 για έκτακτη εισφορά για τους πρόσφυγες συμπεριλαμβάνονται:

	ξεκ.
Ενστάσεις/Προσφυγές	0,87
Ποσά για τα οποία λήφθηκαν δικαστικά μέτρα	1,72
Φορολογίες που παραλήφθηκαν μετά τις 31.12.2000	0,22
Ανεπίδεκτα είσπραξης ποσά που οφείλονται από πτωχεύσαντες, αποβιώσαντες, αγνώστους κ.τ.λ.	1,73
	<u>4,54</u>

(στ) Στο ποσό των £3,27 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.01 για φόρο κληρονομιών περιλαμβάνεται ποσό ύψους £0,25 εκ., το οποίο αφορά φορολογίες πριν από το 1974 για περιουσίες που βρίσκονται στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου, καθώς και υποθέσεις Τουρκοκυπρίων.

Ο φόρος κληρονομιών καταργήθηκε σε σχέση με πρόσωπα που απεβίωσαν κατά ή μετά την 1.1.2000. Οποιοδήποτε προς είσπραξη ποσό αφορά φορολογίες αποθανόντων πριν από την 1.1.2000.

Για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος των καθυστερημένων φόρων, το Τμήμα έχει λάβει σειρά μέτρων, με στόχο την καλύτερη οργάνωση του Γραφείου Είσπραξης, και εφάρμοσε νέες διαδικασίες παρακολούθησης όλων των λειτουργιών του, τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού και την πιο έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φόρων.

4.52.5 Τέλη Χαρτοσήμων

- **Σύναψη συμφωνίας για αγορά ασφαλιστικής εταιρείας.** Με βάση σχετική συμφωνία, ασφαλιστική εταιρεία πωλήθηκε σε κυπριακή τράπεζα. Αρχικά το Τμήμα απαίτησε την καταβολή τελών χαρτοσήμου ύψους £93.950, πλέον πρόστιμο (επί ποσού συμφωνίας περίπου £47 εκ.). Η τράπεζα προσέφυγε στο δικαστήριο, αλλά, πριν από την εκδίκαση της υπόθεσης, έγινε συμβιβασμός όπως καταβληθεί ποσό £1.950, πλέον πρόστιμο (επί ποσού συμφωνίας £1 εκ.).

Επειδή σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις της τράπεζας το ποσό αγοράς ανήλθε στα £43,3 εκ., ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος να με ενημερώσει για τους λόγους που οδήγησαν στην πιο πάνω διαφοροποίηση.

Ο Διευθυντής ανέφερε ότι η τράπεζα παρουσίασε στοιχεία ότι η συμφωνία περιλάμβανε μόνο £1 εκ. σε μετρητά, ενώ το υπόλοιπο ποσό διευθετήθηκε με μετοχές μέσω του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, το οποίο απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής τελών χαρτοσήμων.

4.52.6 Κεφαλαιουχικές καταστάσεις - Απαίτηση για υποβολή κεφαλαιουχικών καταστάσεων. Το άρθρο 5(3) των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων προνοεί ότι κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο υπόκειται σε φορολογία (μετά τις νόμιμες απαλλαγές, εκπτώσεις και πιστώσεις), οφείλει να επιδίδει στο Διευθυντή κατάσταση με πλήρεις λεπτομέρειες του ενεργητικού και παθητικού της προσωπικής και επαγγελματικής του περιουσίας (κεφαλαιουχική κατάσταση) κατά την 31η Δεκεμβρίου κάθε πενταετούς περιόδου, με υποβολή της πρώτης κατάστασης την 31η Δεκεμβρίου 1989. Επίσης, το άρθρο 27 των ίδιων

Νόμων παρέχει στο Διευθυντή την εξουσία να απαιτήσει την παροχή στοιχείων από οποιοδήποτε πρόσωπο, αναφορικά με το αντικείμενο φόρου του προσώπου αυτού.

Παρά τις πρόνοιες των πιο πάνω άρθρων, για συγκεκριμένη κατηγορία αυτοεργοδοτούμενων (ιατροί) παρατηρήθηκε ότι σε κάποιες περιπτώσεις, όπου οι φορολογούμενοι είχαν δηλώσει πολύ χαμηλά εισοδήματα και δεν είχαν υποβάλει κεφαλαιουχικές καταστάσεις, το Τμήμα δεν ζήτησε από τους φορολογούμενους αυτούς κατάσταση κεφαλαίου, για εξακρίβωση των πραγματικών εισοδημάτων τους, και σε κάποιες άλλες περιπτώσεις δεν ζητήθηκε η υποβολή κεφαλαιουχικών καταστάσεων για μεγάλη χρονική περίοδο.

Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι για ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών, οι οποίοι, κατά γενική παραδοχή, έχουν ψηλά εισοδήματα, το Τμήμα πρέπει να ζητά κεφαλαιουχικές καταστάσεις, για εξακρίβωση των εισοδημάτων τους.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η απαίτηση για υποβολή κεφαλαιουχικών καταστάσεων εφαρμόζεται εκεί όπου κρίνεται αναγκαία και συνήθως αφορά περιπτώσεις όπου υπάρχουν καταγγελίες ή υποψία για φοροδιαφυγή σημαντικού ποσού φόρου ή περιπτώσεις εξέτασης ενστάσεων, πάντοτε μέσα στα πλαίσια των προτεραιοτήτων και της δυνατότητας εξέτασης τέτοιων υποθέσεων.

4.52.7 Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών.

(α) Μεταβίβαση μετοχών. Το άρθρο 17(2) των περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμων προνοεί ότι ο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών θα καταβάλλεται, ανεξαρτήτως οποιασδήποτε ενστάσεως ή προσφυγής, και οπωσδήποτε πριν από τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας. Έχει παρατηρηθεί ότι δεν εφαρμόζεται η ίδια τακτική, δηλαδή της πληρωμής του φόρου πριν από τη μεταβίβαση, στις περιπτώσεις όπου, αντί να μεταβιβαστεί το ακίνητο, μεταβιβάζονται οι μετοχές της εταιρείας στην οποία ανήκει το ακίνητο. Σε συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της ανάπτυξης γης και ακινήτων, η πλειονότητα των μετοχών μεταβιβάστηκαν από τον κύριο μέτοχο σε άλλη εταιρεία, χωρίς να καταβληθεί ο φόρος σύμφωνα με το πιο πάνω άρθρο.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι θα μελετηθεί τρόπος επίλυσης των περιπτώσεων αυτών, σε συνεννόηση με το Γραφείο του Εφόρου Εταιρειών.

(β) Συμπληρωματικές/αναθεωρημένες φορολογίες. Παρατηρήθηκε ότι το Τμήμα δεν προβαίνει σε συμπληρωματικές φορολογίες, σύμφωνα με το άρθρο 14 του περί Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου αρ. 52/80, στις περιπτώσεις όπου η εκτίμηση του Κτηματολογίου υπερβαίνει κατά πολύ την τιμή του προϊόντος διάθεσης που δηλώνει ο πωλητής, με αποτέλεσμα ο φορολογούμενος να πληρώνει χαμηλό φόρο κεφαλαιουχικών κερδών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο Οικονομικών έχει ήδη προχωρήσει στην κατάθεση νομοσχεδίου που προνοεί τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας για ρύθμιση του θέματος αυτού, το οποίο απέστειλε στις 14.1.02 στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

4.52.8 Δάνεια σε διευθυντές εταιρειών. Σύμφωνα με το άρθρο 47^Α των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων, δεν υπάρχει περιορισμός ως προς το ύψος του δανείου ή της χρηματικής διευκόλυνσης που μπορεί η εταιρεία να παρέχει στους διευθυντές της, με αποτέλεσμα, σε αρκετές περιπτώσεις, οι διευθυντές συγκεκριμένων εταιρειών να δηλώνουν πολύ χαμηλό μισθό

και ταυτόχρονα να έχουν πολύ ψηλές αναλήψεις από τον τρεχούμενο τους, δημιουργώντας έτσι μεγάλα χρεωστικά υπόλοιπα στην εταιρεία, η οποία συχνά οφείλει και φόρους. Επισημαίνεται ότι οι διευθυντές, με αυτό τον τρόπο, αποφεύγουν το φόρο εισοδήματος που θα κατέβαλλαν επί του μισθού τους, αφού τα πιο πάνω ποσά, τα οποία «δανείζονται από την εταιρεία», δεν θεωρούνται μισθός, αλλά προσωπικό δάνειο, πάνω στο οποίο λογίζεται τόκος 9%, που θεωρείται εισόδημα της εταιρείας. Είναι φανερό ότι γίνεται καταστρατήγηση του εν λόγω άρθρου της Νομοθεσίας, αφού παρέχεται στην ουσία η ευχέρεια στους διευθυντές τέτοιων εταιρειών να παρουσιάζουν μεγάλο μέρος των απολαβών τους ως δάνεια από την εταιρεία.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το πιο πάνω θέμα απασχόλησε και στο παρελθόν τόσο το Τμήμα, όσο και το Υπουργείο Οικονομικών, και ότι συνεχίζει να τους απασχολεί, μέσα στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης. Σε ό,τι αφορά το γενικότερο θέμα των δανείων των διευθυντών, το Τμήμα μελετά το θέμα, με πιθανή λύση τη ρύθμιση του μέσω των Κανονισμών του PAYE που θα γίνουν με βάση τη νέα νομοθεσία.

Μέρος Β

4.52.9 Έλεγχος κλάδου τελών χαρτοσήμων. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των πιο πάνω τελών διαπιστώθηκε ότι χάνονται σημαντικά ποσά, κυρίως από τη μη χαρτοσήμανση ή την ελλιπή χαρτοσήμανση των εγγράφων που υπόκεινται σε χαρτοσήμανση, σύμφωνα με τον περί Χαρτοσήμων Νόμο. Ο Διευθυντής του Τμήματος με διαβεβαίωσε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια από το Τμήμα για την όσο το δυνατόν καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας. Σημείωσε επίσης ότι είναι αδύνατον να γνωρίζει όλα τα έγγραφα που εκδίδονται, εάν δεν προσκομιστούν ενώπιον του από τους εκδότες. Ενδεικτικά παραδείγματα αναφέρονται πιο κάτω.

(α) Σύναψη δανείων από τράπεζες του εξωτερικού. Τα έγγραφα εξωτερικού δανείου που σύναψε κυπριακή τράπεζα, ύψους £10 εκ., δεν παρουσιάστηκαν για χαρτοσήμανση. Όπως πληροφορήθηκαν, αυτά ζητήθηκαν γραπτώς και παρουσιάστηκαν.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, μετά από μελέτη των σχετικών εγγράφων, προέκυψε ότι αυτά δεν υπόκεινται στις πρόνοιες του περί Χαρτοσήμων Νόμου.

(β) Έκδοση μετατρέψιμων χρεωγράφων και ομολόγων. Για τέσσερις περιπτώσεις έκδοσης μετατρέψιμων χρεωγράφων, τα οποία δεν υποβλήθηκαν στον Έφορο για χαρτοσήμανση, τα σχετικά τέλη ανέρχονταν στα £1,1 εκ., η καταβολή των οποίων ζητήθηκε από τον Έφορο. Οι εκδότριες εταιρείες καταχώρισαν προσφυγές.

(i) Η μία από τις προσφυγές απορρίφθηκε με πρωτόδικη απόφαση του δικαστηρίου και οι ενδιαφερόμενοι καταχώρισαν έφεση. Μετά από εισήγηση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, έγινε αποδεκτή η πληρωμή από την εκδότρια εταιρεία συμβιβαστικού ποσού ύψους £100.000, αντί £240.000 που ήταν η αρχική οφειλή της.

(ii) Η άλλη προσφυγή έγινε αποδεκτή από το δικαστήριο και καταχωρίστηκε αναθεωρητική έφεση από τον Έφορο Τελών Χαρτοσήμου.

(iii) Οι άλλες δύο προσφυγές εκκρεμούν.

(γ) Σύναψη συμφωνιών εκτός της Δημοκρατίας. Έγγραφα που συντάσσονται εκτός της Δημοκρατίας, για να έχουν ισχύ στην Κύπρο, πρέπει να χαρτοσημαίνονται. Σε μόνο δύο τέτοιες

περιπτώσεις, τα τέλη που έπρεπε να καταβληθούν ανέρχονταν στις £88.000. Στη μία περίπτωση η συμφωνία δεν κατέστη δυνατόν να ολοκληρωθεί και τερματίστηκε. Ως εκ τούτου, η απαίτηση για καταβολή τελών χαρτοσήμου ύψους £57.815 αποσύρθηκε. Στη δεύτερη περίπτωση στάληκαν τα στοιχεία από τους ενδιαφερόμενους στον Έφορο και αναμένεται σχετική απόφαση.

(δ) Εκδόσεις και μεταβιβάσεις κινητών αξιών. Η έκδοση ή μεταβίβαση κινητών αξιών εκτός Χρηματιστηρίου υπόκειται σε χαρτοσήμανση.

Από σχετική αλληλογραφία του Εφόρου με το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου προκύπτει ότι δεν υπάρχει κατάλογος των συγκεκριμένων πράξεων.

(ε) Συμβόλαια εργολαβίας. Συμβόλαια ύψους πολλών εκατομμυρίων λιρών δεν χαρτοσημαίνονται, λόγω της ασάφειας σχετικών προνοιών του Νόμου. Στην Έκθεσή μου για το έτος 2000, ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι θα καταβαλλόταν κάθε δυνατή προσπάθεια διασαφήνισης των προνοιών του Νόμου. Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα ετοίμασε και υπέβαλε συγκεκριμένες εισηγήσεις προς το Υπουργείο Οικονομικών, έτσι ώστε οι ασάφειες των σχετικών προνοιών του Νόμου να εξλειφθούν.

4.52.10 Φορολογία αλλοδαπών που ασκούν ελεύθερα επαγγέλματα. Διαπιστώθηκαν δυσκολίες και αδυναμίες στον εντοπισμό, για σκοπούς φορολόγησης, αλλοδαπών, κυρίως ξένων διάσημων καλλιτεχνών, οι οποίοι εργάζονται στην Κύπρο για μερικές μόνο μέρες και στη συνέχεια αναχωρούν, χωρίς να τους ζητείται κατά την έξοδο τους από την Κύπρο η παρουσίαση σχετικής βεβαίωσης εξόφλησης των φορολογικών τους υποχρεώσεων.

Για αντιμετώπιση των προβλημάτων εισηγήθηκα την τροποποίηση του σχετικού άρθρου του νόμου, ώστε όλοι οι αλλοδαποί ή οι αντιπρόσωποι τους να υποχρεώνονται, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την άφιξη τους στην Κύπρο, να παρουσιάζουν συμβόλαια απασχόλησης στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και να τιμωρούνται με αποτρεπτικές ποινές όσοι δεν συμμορφώνονται. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι σχετική πρόνοια περιλήφθηκε στο Νόμο για τη φορολογική μεταρρύθμιση που εγκρίθηκε από τη Βουλή τον Ιούλιο του 2002.

4.52.11 Δημιουργία φορολογικών φακέλων/καταχώριση στο σύστημα νέων εταιρειών. Έχει παρατηρηθεί ότι από το 1994 τερματίστηκε η τακτική της συστηματικής δημιουργίας νέων φορολογικών φακέλων εταιρειών, με τη δικαιολογία ότι, με τη μηχανογράφηση του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών, οι πληροφορίες που χρειάζονται για το άνοιγμα του φορολογικού φακέλου θα μεταφέρονταν, σε μαγνητική μορφή, από το μητρώο του Εφόρου Εταιρειών στο σύστημα του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Η αυτοματοποίηση αυτή δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα.

Το γεγονός ότι σταμάτησε η προηγούμενη τακτική είχε ως αποτέλεσμα, με βάση έλεγχο που έγινε σε δείγμα 409 νέων εταιρειών (ημεδαπών και αλλοδαπών) που εγγράφηκαν από τον Έφορο Εταιρειών κατά τα έτη 1995-1998, περίπου οι μισές (47%) να μην καταχωριστούν στο μηχανογραφικό σύστημα του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθεί προσπάθεια, σε συνεννόηση με το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών, ώστε να λαμβάνονται οι απαραίτητες πληροφορίες για άνοιγμα φορολογικού φακέλου ταυτόχρονα με την εγγραφή κάθε εταιρείας.

Τα πιο πάνω θα βοηθήσουν στον έγκαιρο εντοπισμό και φορολόγηση, κυρίως των εταιρειών που δεν έχουν πολυετή δραστηριότητα. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το θέμα εξακολουθεί να μελετάται, σε συνεργασία τόσο με το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών όσο και με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, με σκοπό την ετοιμασία σχετικών προγραμμάτων για υιοθέτηση της εισήγησης μου.

4.52.12 Διαφορά μεταξύ των ποσών που παρουσιάζονται στη δήλωση εργοδότη (Ε.Πρ.7) και στο πιστοποιητικό αποδοχών (Ε.Πρ.63). Έχει παρατηρηθεί ότι, παρόλο που υπάρχουν τα στοιχεία στο σύστημα τόσο για τις δηλώσεις εργοδότη όσο και για τα πιστοποιητικά αποδοχών/μισθούς υπαλλήλων, εντούτοις δεν γίνεται αυτόματος έλεγχος για διαπίστωση κατά πόσο οι μισθοί που δηλώνουν οι εργοδότες συμβαδίζουν με το τι δηλώνουν οι υπάλληλοι, ή κατά πόσο ο εργοδότης που δηλώνεται από τον υπάλληλο είναι εγγεγραμμένος στον κλάδο εργοδοτών ως εργοδότης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει η πιθανότητα κάποιος εργοδότης, παρόλο που έχει υπαλλήλους, να μην έχει φάκελο στον κλάδο εργοδοτών και κάποιος υπάλληλος να δηλώνει εισοδήματα χαμηλότερα από αυτά που παίρνει, με βάση τη δήλωση του εργοδότη.

Σε συγκεκριμένη περίπτωση, εταιρεία παρουσίαζε στη δήλωση εργοδότη ότι υπάλληλος της είχε αποδοχές για το φορολογικό έτος 1998 ύψους £9.358, ενώ ο υπάλληλος στη δήλωση του ανέφερε ότι οι αποδοχές του ήταν £5.726.

Εισηγήθηκα όπως γίνεται χρήση της δυνατότητας του συστήματος για την αυτόματη σύγκριση των πιο πάνω στοιχείων. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι από τις 11.10.02 τέθηκε σε λειτουργία νέο μηχανογραφημένο πρόγραμμα που συγκρίνει αυτόματα τα στοιχεία που δηλώνονται από το φορολογούμενο με τα αντίστοιχα στοιχεία που δηλώνονται από τον εργοδότη και, επιπρόσθετα, το ποσό φόρου που αποκόπτεται από τον εργοδότη παρουσιάζεται στην πρόχειρη φορολογία πριν από την τελική φορολόγηση.

4.52.13 Έκτακτη εισφορά. Οι εισπράξεις για έκτακτη εισφορά ανήλθαν σε £0,7 εκ. (£0,9 εκ. για το 2000). Επιπρόσθετα εισπράχθηκαν τόκοι ύψους £0,5 εκ., για το 2001, και £0,6 εκ. το 2000. Τα ποσά αυτά κατατέθηκαν στο Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Ο Νόμος περί Έκτακτης Εισφοράς καταργήθηκε από την 1.7.92 και οι εισπράξεις αφορούν προηγούμενα χρόνια.

4.52.14 Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα της Δημοκρατίας. Το Τμήμα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των προνοιών του Νόμου, που αφορούν τα εισοδήματα από μερίσματα, τόκους, ενοίκια, κέρδη εταιρειών και οργανισμών με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, καθώς επίσης και για την τελική διευθέτηση του ποσού που εισπράττεται για αυτοτελώς εργαζόμενους. Οι εισπράξεις του Τμήματος ανήλθαν σε £58,9 εκ., σε σύγκριση με £58,0 εκ. το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £0,9 εκ. (1,5%). Το ποσό αυτό κατατέθηκε στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με τον περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας τροποποιητικό Νόμο αρ. 94(Ι)/2002, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από 1.7.2002, καταργήθηκε, μεταξύ άλλων, η εισφορά άμυνας επί των αποδοχών των αυτοτελώς εργαζομένων, ενώ αυξήθηκε η εισφορά επί των τόκων που λαμβάνονται ή πιστώνονται από οποιαδήποτε πηγή, από 3% σε 10%.

4.52.15 Καθυστερήσεις στην υποβολή λογαριασμών και φορολογικών δηλώσεων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι, παρά τις μεγάλες προσπάθειες που καταβάλλονται από το Τμήμα,

αρκετές εταιρείες και άλλοι φορολογούμενοι καθυστερούν συστηματικά να υποβάλουν τους σχετικούς λογαριασμούς και τις φορολογικές τους δηλώσεις, καθώς και άλλα στοιχεία, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η επιβολή της τελικής φορολογίας. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η συμμόρφωση των φορολογούμενων κυμαίνεται γύρω στο 75%. Επίσης, με πληροφόρησε ότι το Τμήμα, με σκοπό την επίλυση του προβλήματος, προβαίνει τόσο στη διαφώτιση όσο και στην εξυπηρέτηση/βοήθεια προς τους φορολογούμενους, με τη δημιουργία Μονάδων εξυπηρέτησης σε όλα τα Επαρχιακά Γραφεία. Επιπρόσθετα, εντοπίζει όσους δεν συμμορφώνονται και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα εναντίον τους.

4.52.16 Μηχανογραφημένο σύστημα διαχείρισης φόρων. Στόχος του έργου είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή μηχανογραφημένου συστήματος άμεσης προσπέλασης, το οποίο θα παρέχει στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και όλα τα απαραίτητα μέσα για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού, την αποτελεσματικότερη επιβολή και είσπραξη φόρων και την έγκαιρη λήψη αποφάσεων. Μέσα στα πλαίσια αυτά έχουν μηχανογραφηθεί όλες οι διαδικασίες του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, από την αποστολή των φορολογικών δηλώσεων στους φορολογούμενους μέχρι την επιβολή φορολογίας και τη μετέπειτα παρακολούθηση της είσπραξης των φόρων.

Οι εργασίες για υλοποίηση του έργου άρχισαν το 1987, με προϋπολογιζόμενη δαπάνη £3 εκ. και με προβλεπόμενη ημερομηνία συμπλήρωσης το Δεκέμβριο 1993. Τη μελέτη, ετοιμασία και εφαρμογή του μηχανογραφημένου συστήματος ανέλαβε ξένη εταιρεία, κατόπι διεθνών προσφορών, και το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής είχε την ευθύνη παρακολούθησης και συντονισμού των εργασιών. Το σύστημα άρχισε να εφαρμόζεται σταδιακά από το 1992.

Μετά την ολοκλήρωση του έργου και τη λήξη της περιόδου εγγύησης των 12 μηνών στις 31.12.1997, τη συντήρηση, λειτουργική υποστήριξη και επέκταση του συστήματος ανέλαβε το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

Η αναθεωρημένη ολική δαπάνη, που περιλαμβάνει συντήρηση, λειτουργική υποστήριξη και επέκταση του συστήματος, ανέρχεται σε £5,3 εκ., ενώ μέχρι 31.12.01 δαπανήθηκαν £3,3 εκ.

Από το 1992 μέχρι σήμερα τέθηκαν σε λειτουργία 9 βασικά υποσυστήματα. Όπως έχω πληροφορηθεί, μαζί με τα υποσυστήματα αυτά εφαρμόζεται και η εγκατάσταση νέου συστήματος (Σύστημα Πληροφόρησης), με σκοπό την έγκαιρη και ευκολότερη πρόσβαση του χρήστη στις πληροφορίες.

Το Τμήμα έχει ολοκληρώσει την ετοιμασία και αποστολή των φορολογικών φυσικών προσώπων για το έτος 1999 και ήδη άρχισε την ετοιμασία για αποστολή των φορολογιών για το έτος 2000, ενώ οι φορολογίες για τις εταιρείες έχουν ολοκληρωθεί μέχρι και το έτος 2000. Οι επιστροφές φόρου γίνονται μέσω του νέου μηχανογραφικού συστήματος σε σύντομο χρονικό διάστημα, μετά την έκδοση της σχετικής φορολογίας.

4.52.17 Πωλήσεις ακινήτων από εταιρεία σε εικονικές τιμές. Μεγάλος αριθμός πωλήσεων ακινήτων, που έγιναν από συγκεκριμένη εταιρεία σε θυγατρικές εταιρείες, θεωρούνται εικονικές, επειδή οι αξίες των ακινήτων είναι πολύ χαμηλότερες από τις αξίες της 1.1.80, όπως εκτιμήθηκαν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Ζήτησα όπως γίνει έρευνα από το Τμήμα, η οποία να καλύψει όλες αυτές τις πωλήσεις, και ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι θα προέβαινε στη σε βάθος εξέταση τους μετά τις 31.12.97, που ήταν η προθεσμία υποβολής των λογαριασμών τους. Όπως πληροφορήθηκα, η εταιρεία υπέβαλε στις 18.5.99 λογαριασμούς

για το 1996. Παράλληλα το Τμήμα προέβη σε προκαταρκτικές εκτιμήσεις των υπό αναφορά ακινήτων. Η εξέταση της υπόθεσης ολοκληρώθηκε, με την επιβολή πρόσθετης φορολογίας και τόκων ύψους περίπου £500.000.

4.52.18 Λογαριασμός προκαταβολών για επιστρεφόμενες/ανεξαργύρωτες επιταγές.

Παρατηρήθηκε ότι το υπόλοιπο του πιο πάνω λογαριασμού στις 31.12.01 ήταν £894.350, σε σύγκριση με £540.494 στις 31.12.00, δηλαδή αυξήθηκε κατά 65,5%, και ζήτησα όπως ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να εισπραχθούν το συντομότερο δυνατόν τα ποσά που οφείλονται και αφορούν επιταγές που επιστράφηκαν. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι υπάρχει σύστημα συνεχούς παρακολούθησης όλων των επιταγών που επιστρέφονται και ότι λαμβάνονται τα ανάλογα μέτρα.

4.52.19 Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας για μισθώσεις κρατικής γης. Εκτός από τις μισθώσεις κρατικής γης της Επαρχίας Λεμεσού, για τις οποίες εκδόθηκαν οι σχετικές φορολογίες, για τις άλλες Επαρχίες δεν έχουν ακόμη επιβληθεί φορολογίες πάνω στην αξία του οφέλους που προκύπτει για τους μισθωτές κρατικής γης, στην οποία έχουν ανεγείρει εργοστάσια, ξενοδοχεία κ.τ.λ., σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 2 του περί Φορολογίας Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου 24/80. Όπως πληροφορήθηκα, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δεν έχει κάνει τις εκτιμήσεις του για τις Επαρχίες αυτές, οι οποίες είναι αναγκαίες για τον καθορισμό του φόρου. Σύμφωνα με αποφάσεις του δικαστηρίου, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων θα πρέπει να προβαίνει στις δικές του εκτιμήσεις, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη και τις εκτιμήσεις του Κτηματολογίου.

Επειδή το Κράτος έχει τεράστια απώλεια εσόδων από φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας για τις μισθώσεις κρατικής γης στις άλλες Επαρχίες, ζήτησα με σχετική επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όπως προχωρήσει, χωρίς καθυστέρηση, στην εκτίμηση των σχετικών μισθώσεων, έτσι που να διευκολυνθεί ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να προβεί στην επιβολή των σχετικών φορολογιών.

Σε σύσκεψη που έγινε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στις 12.2.2002 αποφασίστηκε όπως γίνει κατ'αρχήν η εκτίμηση των μισθώσεων στις βιομηχανικές περιοχές, στα κρατικά κτήματα, όπου ανεγέρθηκαν ξενοδοχεία, και άλλων σημαντικών μισθώσεων σε κρατική γη.

4.52.20 Οφειλές φόρων από εκκλησιαστικές αρχές. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι οι εκκλησιαστικές αρχές δεν καταβάλλουν φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας, έκτακτης εισφοράς κ.τ.λ. Μετά την ψήφιση του Νόμου 48(Ι)/99 στις 28.5.99, οι εκκλησιαστικές αρχές καταβάλλουν το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών. Σημειώνεται ότι κατά τις 31.12.01 οι συσσωρευμένες οφειλές των εκκλησιαστικών αρχών για φόρο κεφαλαιουχικών κερδών προηγούμενων ετών, για τα οποία δεν υπήρχε υποχρέωση βάσει νομοθεσίας για την καταβολή του φόρου πριν από τη μεταβίβαση, ανέρχονταν σε £6,6 εκ. Για τους άλλους φόρους δεν υπάρχουν στοιχεία ως προς το ύψος του οφειλόμενου ποσού.

4.53 ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.53.1 Καταστήματα αδασμολόγητων ειδών στους Αερολιμένες Πάφου και Λάρνακας.

(α) Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 43.247, ημερ. 27.10.95, τα πιο πάνω καταστήματα, τα οποία λειτουργούν ως ειδικές αποθήκες αποταμίευσης και υπόκεινται στις

διατάξεις της νομοθεσίας που αφορούν τις αποθήκες αποταμίευσης, παραχωρήθηκαν στην εταιρεία Cyprus Airways Duty Free Shops Ltd από 1.5.96 για περίοδο 5 χρόνων, βάσει συμφωνίας, με εκχωρητή τον Υπουργό Οικονομικών. Με τη λήξη της περιόδου των 5 χρόνων, λόγω του ότι η συμφωνία αυτή δεν έχει ανανεωθεί, η κατοχή των καταστημάτων από την εταιρεία, μετά την 1.5.01, δεν είναι νομικά κατοχυρωμένη. Το Τμήμα εξακολουθεί να παραχωρεί έγκριση για τη λειτουργία των καταστημάτων.

(β) Για την άσκηση αποτελεσματικού τελωνειακού ελέγχου, το Τμήμα ετοίμασε αναλυτικό πρόγραμμα ελέγχου. Με την εφαρμογή του προγράμματος διαφάνηκε ότι το σύστημα διαχείρισης των καταστημάτων παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα και αδυναμίες, οι οποίες καθιστούν δύσκολη την άσκηση ελέγχου. Η διαχειρίστρια εταιρεία ζήτησε όπως μη διεξάγεται μηνιαίος έλεγχος στα προϊόντα ψηλού κινδύνου, όπως απαιτείται από το πρόγραμμα ελέγχου, λόγω του ότι το σύστημα υπερφορτώνεται και δεν μπορούν να παραχθούν αξιόπιστα στοιχεία. Το αίτημα αυτό δεν έχει γίνει αποδεκτό. Επίσης, ούτε στην περίπτωση διενέργειας αιφνιδιαστικών ελέγχων μπορούν να δοθούν αξιόπιστα στοιχεία, αν προηγουμένως δεν κλείσουν τα καταστήματα για κάποιο χρονικό διάστημα. Κατά τις μηνιαίες απογραφές που έγιναν, σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2001 τα προϊόντα ψηλού κινδύνου (τσιγάρα και οινοπνευματώδη ποτά) παρουσίασαν ελλείμματα, με αναλογούντες δασμούς και φόρους ύψους £145.780, οι οποίοι και εισπράχθηκαν. Επίσης, κατά την ετήσια απογραφή που πραγματοποιήθηκε στις 4.12 – 6.12.01 παρουσιάστηκαν ελλείμματα τελωνειακής αξίας £284.716 και εισπράχθηκαν δασμοί και φόροι £99.981. Το Τμήμα θεωρεί ότι τα ελλείμματα αυτά εμπίπτουν στα διεθνώς αποδεκτά όρια. Παρά ταύτα, καταβάλλονται συνεχείς και εντατικές προσπάθειες για ελαχιστοποίηση των ελλειμμάτων.

4.53.2 Ειδικές ιδιωτικές αποθήκες αποταμίευσης (καταστήματα αδασμολόγητων ειδών) στα λιμάνια. Το σύστημα ελέγχου των αποθεμάτων συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες, επειδή τα εμπορεύματα των καταστημάτων ομαδοποιούνται ανάλογα με την τιμή πώλησής τους, η οποία καθορίζεται κατά την απόλυτη κρίση του ιδιοκτήτη. Η διαδικασία αυτή αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο κάλυψης ελλειμμάτων προϊόντων μεγάλης αξίας με προϊόντα μικρότερης αξίας, με αποτέλεσμα την απώλεια δασμών και φόρων. Το Τμήμα έχει την άποψη ότι, παρά τις αδυναμίες, το ενδεχόμενο αντικατάστασης εμπορευμάτων είναι απομακρυσμένο. Επίσης με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με τις εισηγήσεις μου, λήφθηκε απόφαση για εκσυγχρονισμό του όλου συστήματος ελέγχου και παρακολούθησης των πιο πάνω καταστημάτων και ότι το κλιμάκιο λειτουργιών που ορίστηκε προχώρησε στο σχεδιασμό νέου συστήματος ελέγχου. Το νέο σύστημα ελέγχου δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή.

Κατά τον έλεγχο σε Ειδική Ιδιωτική Αποθήκη Αποταμίευσης δεν έγινε κατορθωτό να εξαχθούν το λογιστικό και το πραγματικό υπόλοιπο των αποθεμάτων, επειδή πολλά εμπορεύματα είχαν αφαιρεθεί για σκοπούς τροφοδοσίας κρουαζιερόπλοιων ξένης εταιρείας και αεροπλάνων άλλης εταιρείας, χωρίς τα εν λόγω εμπορεύματα να καταχωριστούν στα βιβλία, ενώ μεταφέρθηκαν και αρκετά εμπορεύματα από άλλες αποθήκες αποταμίευσης, για συμπλήρωση των παραγγελιών. Οι εργασίες αυτές δημιούργησαν μεγάλο όγκο εργασίας και ο φυσικός έλεγχος των αποθεμάτων έχει καταστεί αδύνατος. Εισηγήθηκα όπως το όλο θέμα μελετηθεί για εξεύρεση τρόπου αντιμετώπισης του. Σημειώνεται ότι το Τμήμα δεν έχει διενεργήσει κανένα έλεγχο στα αποθέματα του εν λόγω καταστήματος από το 1999. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι, για την αντιμετώπιση της κατάστασης, δόθηκαν αυστηρές οδηγίες για διεξαγωγή δειγματοληπτικών ελέγχων στα καταστήματα.

4.53.3 Τελωνισμός εισαγόμενου καπνού με προτιμησιακό συντελεστή. Παρατηρήθηκε ότι, ενώ το σύνολο του καπνού που εισάγεται ως πρώτη ύλη από Καπνοβιομηχανία προέρχεται από την Ελβετία, η οποία δεν είναι χώρα - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα μεγάλο μέρος του τελωνίζεται με προτιμησιακό συντελεστή. Αυτό γίνεται επειδή, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάζει η Καπνοβιομηχανία, ο καπνός αυτός αποτελεί μείγμα που περιέχει καπνό, ο οποίος παράγεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν μπορεί όμως να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των στοιχείων, επειδή δεν υπάρχει επίσημη πιστοποίηση για την αρχική προέλευση του καπνού (προσπάθεια να εξασφαλιστεί τέτοια πιστοποίηση από τις Ελβετικές Τελωνειακές Αρχές απέτυχε).

Για το θέμα υπάρχει γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με την οποία, για να επιβληθεί φόρος κατανάλωσης με προτιμησιακό συντελεστή, θα πρέπει να προσκομιστούν πειστικά στοιχεία για την προέλευση του καπνού.

Ενόψει των πιο πάνω, εξέφρασα την άποψη ότι ολόκληρη η ποσότητα του καπνού θα έπρεπε να υπόκειται σε φόρο κατανάλωσης με το γενικό συντελεστή, ο οποίος είναι διπλάσιος του προτιμησιακού συντελεστή. Η διαφορά στο φόρο κατανάλωσης για τα έτη 2001 και 2000 υπολογίζεται σε £1.819.219 και £1.313.630, αντίστοιχα.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι υπέβαλε στο Υπουργείο Οικονομικών αναλυτικά τις απόψεις του επί του θέματος και ότι αναμένονται οι απόψεις του Υπουργείου.

4.53.4 Δασμολογικές απαλλαγές προς τις Κυπριακές Αερογραμμές, σύμφωνα με τον 4^ο Πίνακα του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου. Οι Κυπριακές Αερογραμμές δικαιούνται σε απαλλαγή από τους δασμούς και φόρους κατανάλωσης για οποιαδήποτε αντικείμενα ή υλικά που χρησιμοποιούνται για τη λειτουργία, συντήρηση ή εξυπηρέτηση των αεροσκαφών ή των επιβατών τους. Για το σκοπό αυτό τελωνίζονται μεγάλες ποσότητες υλικών και τροφίμων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Παρατηρήθηκε ότι δεν εξασκείται ικανοποιητικός έλεγχος από το Τμήμα, για επιβεβαίωση ότι τα αγαθά που τελωνίζονται χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της εταιρείας. Για ενδυνάμωση του ελέγχου εισηγήθηκα όπως τα ειδικά διπλότυπα που χορηγούνται στην εταιρεία για τον τελωνισμό των αγαθών επιστρέφονται, μετά τη συμπλήρωσή τους, για έλεγχο στο Τμήμα. Επίσης, το Τμήμα θα πρέπει να δώσει οδηγίες στην εταιρεία για τη δημιουργία μητρώου, στο οποίο να καταχωρίζονται τα διπλότυπα που θα εκδίδονται στον υπεύθυνο λειτουργό σταδιακά, ανάλογα με τις ανάγκες αναπλήρωσης των υλικών. Όπως πληροφορήθηκα, η πιο πάνω απαλλαγή συνιστά δημόσια ενίσχυση, η οποία αντιβαίνει στις διατάξεις του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου του 2001 και θα καταργηθεί μέχρι τις 30.4.03.

4.53.5 Δημόσιος πλειστηριασμός κυβερνητικών οχημάτων. Παρατηρήθηκε ότι, κατά τη διάθεση υπηρεσιακών οχημάτων με δημόσιο πλειστηριασμό, το αρμόδιο Τμήμα (Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών) καθορίζει τις τιμές ασφάλειας των οχημάτων, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τους αναλογούντες δασμούς και φόρους, με αποτέλεσμα σε αρκετές περιπτώσεις οι τιμές πώλησης να μην καλύπτουν τους δασμούς και φόρους βάσει της τελωνειακής αξίας των οχημάτων. Η τακτική αυτή είναι αντίθετη με τον περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμο αρ. 82/67 και με τον περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμο αρ. 22(Ι)/02 και δεν συνάδει με την τακτική που ακολουθεί το Τμήμα

Τελωνείων για τους δικούς του πλειστηριασμούς. Εισηγήθηκα όπως το θέμα μελετηθεί από το αρμόδιο Υπουργείο και τα δύο Τμήματα, για καθορισμό ομοιόμορφης πολιτικής σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι έχει υποβάλει στο Υπουργείο τις απόψεις και εισηγήσεις του, για σκοπούς καθορισμού ομοιόμορφης πολιτικής.

4.53.6 Δικαιώματα υπερωριών. Η δαπάνη για υπερωριακή εργασία το 2001, σύμφωνα με τις τελικές καταστάσεις (Abstracts) του Γενικού Λογιστηρίου, ανήλθε σε £2.689.469, σε σύγκριση με £2.668.072 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £21.397, ενώ τα έσοδα από τέλη υπερωριών ήταν £2.022.315, σε σύγκριση με £2.072.100 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £49.315. Όπως προκύπτει, οι δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση υπερέβησαν τα έσοδα από τέλη υπερωριών κατά £667.150 και £643.711 για το 2001 και το 2000, αντίστοιχα. Η διαφορά οφείλεται κατά κύριο λόγο στην υπερωριακή εργασία στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου, για την οποία δεν εισπράττονται τέλη υπερωριών, καθώς και στην άσκηση προληπτικών ελέγχων.

Σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών, τα τέλη για προσφερόμενες υπηρεσίες πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το άμεσο και έμμεσο κόστος παροχής της σχετικής υπηρεσίας. Παρατηρήθηκε ότι το τέλος που εισπράττεται από την υπερωριακή απασχόληση δεν καλύπτει την αποζημίωση που καταβάλλεται και το σχετικό διοικητικό κόστος. Επανέλαβα εισηγήση μου όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο συμπερίληψης πρόνοιας στους Κανονισμούς, ώστε τα τέλη να αναθεωρούνται ταυτόχρονα με τις γενικές αυξήσεις μισθών, καθώς και με τις αυξομειώσεις του τιμαριθμικού επιδόματος. Το Τμήμα έχει την άποψη ότι η συνεχής αύξηση των τελών θα επιβαρύνει την οικονομία. Επίσης λαμβάνει υπόψη ότι το κόστος των υπερωριών μειώνεται αισθητά, αν ληφθούν υπόψη οι αποκοπές για φόρο εισοδήματος και για τα διάφορα ταμεία.

4.53.7 Υπερωριακή απασχόληση. Διαπιστώθηκε σε αρκετές περιπτώσεις ότι οι ώρες υπερωριακής απασχόλησης ξεπερνούν τις ώρες του κανονικού ωραρίου εργασίας. Σε 30 Τελωνειακούς Λειτουργούς καταβλήθηκε στον καθένα ποσό πέραν των £20.000, ως αποζημίωση για υπερωριακή απασχόληση κατά το 2001. Ο κυριότερος λόγος για τις πολλές υπερωρίες είναι ο μεγάλος αριθμός των κενών θέσεων που υπάρχουν στο Τμήμα. Εισηγήθηκα όπως ληφθούν μέτρα για μείωση των υπερωριών, ενόψει και της εναρμόνισης με το Κοινοτικό Κεκτημένο, το οποίο καθορίζει μέγιστο χρόνο εργασίας 48 ώρες την εβδομάδα (σχετικό νομοσχέδιο έχει κατατεθεί στη Βουλή). Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι προχώρησε στην αύξηση του προσωπικού στα αεροδρόμια και παράλληλα έχει ζητήσει, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, όπως εξαιρεθεί από τους περιορισμούς του πιο πάνω νομοσχεδίου.

4.53.8 Δηλωτικά εισαγωγής. Ο έλεγχος των δηλωτικών εισαγωγής στο Επαρχιακό Τελωνείο Λεμεσού παρουσιάζει σοβαρές καθυστερήσεις. Οι σχετικοί φάκελοι των δηλωτικών εισαγωγής του 2001 δεν έχουν ακόμη συγκροτηθεί και δεν έχει γίνει προκαταρκτικός έλεγχος για να διαπιστωθεί κατά πόσο όλα τα τελωνειακά έγγραφα έχουν επιστραφεί για έλεγχο. Επίσης δεν έχει γίνει τελικός έλεγχος στα δηλωτικά της περιόδου 1995-1998, ενώ έχουν ελεγχθεί τα δηλωτικά μεταγενέστερης περιόδου. Το Τμήμα αποδίδει το πρόβλημα στην υποστελέχωση του Κλάδου και το μεγάλο όγκο εργασίας και αναμένει ότι θα επιλυθεί οριστικά μέσα στα πλαίσια της ολικής μηχανογράφησης του Τμήματος.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι η παρακολούθηση και ο έλεγχος των εγγράφων που αποστέλλονται με τα εμπορεύματα σε άλλες Επαρχίες παρουσιάζει αδυναμίες. Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι τα έγγραφα χρεώθηκαν σε άλλη Επαρχία, ενώ έγγραφα που δεν επιστρέφονται δεν αναζητούνται έγκαιρα.

Εισηγήθηκα όπως όλα τα τελωνειακά έγγραφα που διακινούνται προς τους τελωνειακούς σταθμούς χρεώνονται προσεκτικά και παρακολουθείται η επιστροφή τους. Έγγραφα τα οποία παρουσιάζουν καθυστέρηση πέραν των 15 ημερών θα πρέπει να αναζητούνται. Όπως με πληροφόρησε το Τμήμα, έχουν δοθεί οδηγίες στους λειτουργούς όπως λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για αποφυγή τέτοιων λαθών στο μέλλον.

4.53.9 Δασμολογικές απαλλαγές οχημάτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων. Παρατηρήθηκε ότι οχήματα και άλλα αδασμολόγητα είδη εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων, των οποίων η άδεια λειτουργίας ανακλήθηκε από την Κεντρική Τράπεζα κατά τα έτη 1999 και 2000, δεν έχουν ακόμη τακτοποιηθεί δασμολογικά. Το Τμήμα καταβάλλει προσπάθειες για εντοπισμό των οχημάτων αυτών.

4.53.10 Αποθήκες Αποταμίευσης

(α) Σημειώματα απαίτησης. Διαπιστώθηκε ότι αρκετά σημειώματα απαίτησης που ετοιμάστηκαν από τα Επαρχιακά Γραφεία στάληκαν στο Αρχιτελωνείο για λήψη δικαστικών μέτρων, επειδή δεν τακτοποιήθηκαν οι σχετικές οφειλές. Για τα σημειώματα αυτά δεν έχει ακόμη ετοιμαστεί η σχετική δικογραφία για προώθηση στη Νομική Υπηρεσία. Σημειώνεται ότι αυτά αφορούν ελλείμματα σε φακέλους αποθηκών αποταμίευσης, οι οποίοι δηλώθηκαν ως κλειστοί πριν από αρκετά χρόνια, και περαιτέρω καθυστέρηση θα καθιστούσε τη διεκδίκηση των οφειλόμενων ποσών δύσκολη. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση οφείλεται στη χρονοβόρα διαδικασία για τη στοιχειοθέτηση των υποθέσεων.

(β) Τελικός έλεγχος κλειστών φακέλων. Διαπιστώθηκε ότι εκκρεμεί ο τελικός έλεγχος αρκετών κλειστών φακέλων, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απώλειας δασμών και φόρων. Σε μια περίπτωση οι κλειστοί φάκελοι αποθεμάτων συγκεκριμένης αποθήκης δεν ελέγχθηκαν για αρκετά χρόνια, ενώ στη συνέχεια η αποθήκη διέκοψε τις εργασίες της και εκδόθηκε διάταγμα εκκαθάρισης. Ως αποτέλεσμα, η δυνατότητα είσπραξης τυχόν οφειλόμενων δασμών και φόρων έχει περιοριστεί σημαντικά.

Σημειώνεται ότι το πρόβλημα σε ορισμένους φακέλους αποθεμάτων εντοπίστηκε πριν από πολύ καιρό, αλλά δεν ετοιμάστηκαν σημειώματα απαίτησης, επειδή καθίστατο αναγκαία η διεξαγωγή ειδικής έρευνας για εντοπισμό των εγγράφων που έλειπαν. Το Τμήμα αποδίδει το πρόβλημα στο μεγάλο όγκο της καθημερινής εργασίας και την υποστελέχωση του Κλάδου.

4.53.11 Εισαγωγή αποσυναρμολογημένων οχημάτων. Το Τμήμα προέβη στην κατάσχεση ενός οχήματος πολυτελείας, όταν διαπιστώθηκε, κατόπιν εμπλοκής του σε οδικό δυστύχημα, ότι έγιναν παρατυπίες κατά την εισαγωγή του, ώστε να αποφευχθούν οι νενομισμένοι δασμοί και φόροι. Το όχημα εισήχθη αποσυναρμολογημένο και καταβλήθηκαν δασμοί και φόροι μόνο για εξαρτήματα, οι οποίοι είναι κατά πολύ λιγότεροι από τους δασμούς και φόρους που αναλογούν σε συμπληρωμένα οχήματα. Στη συνέχεια, αφού το όχημα συναρμολογήθηκε, έγινε παράνομη επέμβαση στον αριθμό του πλαισίου του και τοποθετήθηκαν σ' αυτό οι πινακίδες άλλου οχήματος, το οποίο είχε τεθεί εκτός κυκλοφορίας.

Το Τμήμα ζήτησε από τον ιδιοκτήτη όπως καταβάλει ποσό £11.458 για διαφυγόντες δασμούς και φόρους, βάσει της τελωνειακής αξίας του οχήματος, και ποσό £1.000 για συμβιβασμό των αδικημάτων που διαπράχθηκαν. Στη συνέχεια όμως τα ποσά αυτά μειώθηκαν σε £2.454 και £230, αντίστοιχα, λόγω της μειωμένης αγοραίας αξίας του οχήματος, η οποία υπολογίστηκε το 2000 σε £1.500. Ζήτησα να πληροφορηθώ τους λόγους που επέβαλαν την αλλαγή της βάσης υπολογισμού των δασμών και φόρων, καθώς επίσης και γιατί χρησιμοποιήθηκε η εκτιμημένη αξία του 2000, ενώ η εισαγωγή του αποσυναρμολογημένου οχήματος και εν συνεχεία η συναρμολόγησή του έγινε το 1996. Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι το συμβιβαστικό ποσό των £230 είναι δυσανάλογα χαμηλό, έχοντας υπόψη τη σοβαρότητα του αδικήματος που διαπράχθηκε. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι η εκτιμημένη αξία βασίστηκε στις πρόνοιες της Συμφωνίας για την εφαρμογή του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994, λόγω των «εκτενώς ιδιάζοντων περιστατικών» της συγκεκριμένης υπόθεσης.

Το θέμα της εισαγωγής αμαξωμάτων, μηχανών και άλλων εξαρτημάτων, τα οποία στη συνέχεια συναρμολογούνται και χρησιμοποιούνται σε αντικατάσταση άλλων εγγεγραμμένων οχημάτων που, για διάφορους λόγους, έχουν τεθεί εκτός κυκλοφορίας, με αποτέλεσμα το Δημόσιο να στερείται σημαντικών εσόδων σε φόρους κατανάλωσης και εισαγωγικούς δασμούς, είχε εγερθεί επανειλημμένα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου. Για αντιμετώπιση του προβλήματος εισηγήθηκα την τροποποίηση της νομοθεσίας, ώστε οποιαδήποτε αλλαγή αμαξώματος μηχανοκίνητου οχήματος να αποτελεί κατασκευή νέου οχήματος και να εισπράττονται οι αναλογούντες φόροι κατανάλωσης.

4.53.12 Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

(α) Γενικά. Οι εισπράξεις για φόρο προστιθέμενης αξίας ανήλθαν σε £374,2 εκ., σε σύγκριση με £320,5 εκ. το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £53,7 εκ. ή 16,7%. Οι επιστροφές φόρου ανήλθαν σε £29,5 εκ., σε σύγκριση με £23,9 εκ. το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £5,5 εκ. ή 23,1%.

(β) Καθυστερημένοι φόροι. Στις 31.12.2001 το σύνολο των καθυστερημένων φόρων, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων και τόκων, ήταν £35,8 εκ., σε σύγκριση με £29 εκ. το 2000. Ποσό £3,7 εκ. οφείλεται από 776 πρόσωπα που υπέβαλαν φορολογικές δηλώσεις, αλλά δεν κατέβαλαν τις οφειλές τους. Επίσης, ποσό £5,6 εκ. αντιπροσωπεύει επιβαρύνσεις που οφείλονται από 4305 πρόσωπα, τα οποία υπέβαλαν τις φορολογικές τους δηλώσεις καθυστερημένα και κατέβαλαν μόνο τον οφειλόμενο φόρο. Το γεγονός ότι οι οφειλές αυτές αντιπροσωπεύουν μόνο επιβαρύνσεις μειώνει τη δυνατότητα διεκδίκησης τους με δικαστικά μέσα. Εισηγήθηκα όπως σε τέτοιες περιπτώσεις εξοφλούνται πρώτα οι επιβαρύνσεις και μετά ο φόρος. Σημειώνεται ότι, με την εφαρμογή του Νόμου 95(Ι)/2000 από την 1.2.02, η εξόφληση των οφειλών θα γίνει με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας: τόκος, μη τοκοφόρα ποσά και τοκοφόρα ποσά. Ποσό £5,6 εκ. οφείλεται από 607 πρόσωπα, τα οποία κήρυξαν πτώχευση, και ποσό £15,9 εκ. οφείλεται από 4333 πρόσωπα, των οποίων η εγγραφή στο μητρώο Φ.Π.Α. ακυρώθηκε.

Η Υπηρεσία εφαρμόζει διάφορα μέτρα για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών, όπως αποστολή επιστολής για εξόφληση χρέους, κατάσχεση αγαθών, διάλυση εταιρειών και πολιτική αγωγή. Η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών όμως είναι περιορισμένη, ενώ οι διαδικασίες που ακολουθούνται είναι χρονοβόρες.

Η Υπηρεσία έχει επίσης τη δυνατότητα, κατόπιν συνεννόησης με τη Νομική Υπηρεσία, να κινήσει ποινικές διώξεις εναντίον προσώπων που δεν διευθετούν τις οφειλές τους. Μέχρι τις 31.12.2001 κινήθηκαν 3730 διώξεις, από τις οποίες εκκρεμούσαν 304. Στις 854 περιπτώσεις οι οφειλές διευθετήθηκαν και η δίωξη αποσύρθηκε, ενώ οι υπόλοιπες έχουν εκδικαστεί. Η αποτελεσματικότητα των ποινικών διώξεων είναι επίσης περιορισμένη, λόγω του ότι το δικαστήριο επιβάλλει πρόστιμο για το ποινικό αδίκημα, ενώ δεν εκδίδει απόφαση για εξόφληση του χρέους, επειδή αυτό δεν προβλέπεται από το Νόμο. Αναφέρεται ότι η αδυναμία αυτή έχει διευθετηθεί με την εφαρμογή του Νόμου 95(Ι)/2000 από την 1.2.2002.

(γ) Μη υποβολή φορολογικών δηλώσεων. Επιπρόσθετα, στις 31.12.01 υπήρχαν καθυστερήσεις £39,8 εκ. που αντιπροσωπεύουν κατ' εκτίμηση φορολογίες (το 2000 £32,5 εκ.) για πέρα από 2500 πρόσωπα, τα οποία δεν έχουν υποβάλει φορολογικές δηλώσεις. Οι κατ' εκτίμηση φορολογίες γίνονται από την Υπηρεσία με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία για τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα και επιβάλλει τις επιβαρύνσεις και τους τόκους σύμφωνα με το Νόμο. Οι φορολογίες αυτές διαγράφονται όταν υποβληθούν φορολογικές δηλώσεις. Επανέλαβα εισήγηση μου όπως οι περιπτώσεις αυτές διερευνηθούν και ληφθούν μέτρα για είσπραξη των οφειλών.

(δ) Επιτόπιος έλεγχος. Κατά το 2001 η Υπηρεσία πραγματοποίησε 775 επισκέψεις ελέγχου σε υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα (2% των εγγεγραμμένων προσώπων). Το σύνολο των επισκέψεων ελέγχου από την 1.7.92 μέχρι 31.12.01 είναι 4589 (7,5% των εγγεγραμμένων προσώπων), με συνολικές βεβαιώσεις φόρου £24,2 εκ. Επίσης, από την 1.7.92 μέχρι σήμερα έγιναν 3602 επιτόπιοι έλεγχοι για σκοπούς επιστροφής φόρου και προέκυψαν βεβαιώσεις φόρου ύψους £7 εκ. Εξέφρασα την άποψη ότι ο πολύ περιορισμένος αριθμός ελέγχων συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο απώλειας εσόδων, για το λόγο ότι, στις πλείστες περιπτώσεις, προκύπτει βεβαίωση φόρου, αλλά και επειδή, σύμφωνα με το Νόμο, η διατήρηση των λογιστικών βιβλίων και εγγράφων από τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα είναι υποχρεωτική μόνο για περίοδο 7 χρόνων. Η επιλογή των στόχων για διεξαγωγή επιτόπιου ελέγχου γίνεται από τους Προϊστάμενους των Επαρχιακών Γραφείων της Υπηρεσίας. Για βελτίωση της διαδικασίας αυτής και για την ορθολογιστική χρήση των περιορισμένων ανθρώπινων πόρων, έχει ετοιμαστεί ειδικό πρόγραμμα που περιέχει τα βασικά κριτήρια, όπως τον κίνδυνο κάθε επιχείρησης, το μέγεθος της επιχείρησης, την προηγούμενη εμπειρία παρόμοιων επιχειρήσεων κ.τ.λ., το οποίο όμως δεν έχει εφαρμοστεί, λόγω του ότι δεν έχει περιληφθεί σχετικό πρόγραμμα στον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

(ε) Δημιουργία Κλάδου Επεξεργασίας Δηλώσεων. Για βελτίωση του ελέγχου εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο δημιουργίας Κλάδου Επεξεργασίας Δηλώσεων, με σκοπό τον εντοπισμό περιπτώσεων που, εκ πρώτης όψεως, φαίνεται να δικαιολογούν περαιτέρω διερεύνηση. Από τον έλεγχο της Υπηρεσίας μου διαπιστώθηκαν αρκετές τέτοιες περιπτώσεις, όπου το είδος της επιχείρησης δεν δικαιολογεί πωλήσεις με μηδενικό συντελεστή, οι αγορές είναι μονίμως μεγαλύτερες των πωλήσεων, υποβάλλονται συνεχώς μηδενικές δηλώσεις, οι δηλώσεις παρουσιάζουν λάθη κ.τ.λ.

Μέρος Β

4.53.13 Υποτιμολόγηση μεταχειρισμένων εισαγόμενων οχημάτων. Το Τμήμα, στις περιπτώσεις όπου υπήρχε διαφορά μεταξύ της τιμολογιακής αξίας των οχημάτων και της ενδεικτικής τιμής που καθόρισε, ζητούσε κατάθεση χρηματικής παρακαταθήκης προτού

προχωρήσει στον τελωνισμό των οχημάτων. Οι εισαγωγείς των οχημάτων αυτών, καθώς και εισαγωγείς που αποδέχονταν κατ' αρχήν τον τελωνισμό των αυτοκινήτων τους σύμφωνα με τις ενδεικτικές τιμές, προσέφυγαν στο δικαστήριο και απαιτούσαν αποδοχή από το Τμήμα των τιμών που εμφάνιζον στα τιμολόγια που παρουσίασαν. Το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφαση στις 15.10.02, αποδέκτηκε την προσφυγή αυτή.

Είχα εκφράσει στο παρελθόν την άποψη ότι η διαδικασία της χρηματικής παρακαταθήκης που εφαρμοζόταν δεν ήταν αποτελεσματική, επειδή η δυνατότητα διερεύνησης των υποθέσεων ήταν περιορισμένη. Στο μεταξύ το ποσό της χρηματικής παρακαταθήκης τελικά επιβάρυνε τους καταναλωτές και ανάκτηση του ποσού αυτού από τους εισαγωγείς συνεπάγεται επιπλέον κέρδος για τους ίδιους.

Εισηγήθηκα στο Διευθυντή του Τμήματος την τροποποίηση του άρθρου 8 του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου, ώστε η τιμολογιακή αξία να λαμβάνεται υπόψη μόνο για σκοπούς εισαγωγικών δασμών, ενώ για σκοπούς φόρων κατανάλωσης να γίνεται εκτίμηση της αξίας των οχημάτων, όταν αυτά θα είναι έτοιμα για εγγραφή. Η εισήγηση μου έγινε αποδεκτή και ετοιμάστηκε σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο (μέρος του φορολογικού πακέτου του 1998), το οποίο όμως απορρίφθηκε από τη Βουλή. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι προσπαθεί, με όλα τα μέσα που έχει στη διάθεση του, για την αναχαίτιση των κινδύνων από τυχόν υποτιμολογήσεις των οχημάτων και ότι έχει επαναφέρει στο Υπουργείο Οικονομικών την εισήγηση για τροποποίηση του Νόμου.

4.54 ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Μέρος Α

4.54.1 Διαχειριστικός Έλεγχος. Για το Γενικό Σχέδιο Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας, στο οποίο εμπλέκεται σε μεγάλο βαθμό το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ), έχει διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου Διαχειριστικός Έλεγχος. Τα προκαταρκτικά ευρήματα και εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου που προκύπτουν από το Διαχειριστικό αυτό έλεγχο αναφέρονται στο Μέρος 3 της Έκθεσής μου.

4.54.2 Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου.

- (i) **Καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του έργου.** Το έργο ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2000 και αναμενόταν να ολοκληρωθεί τον Αύγουστο του 2002. Λόγω προβλημάτων που εντοπίστηκαν κατά το στάδιο της επιβεβαίωσης των αναγκών των χρηστών, προέκυψαν καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα να ετοιμαστεί νέο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των εργασιών, με βάση το οποίο το έργο αναμενόταν να ολοκληρωθεί κατά τον Οκτώβριο του 2003. Όμως, κατά τη διαδικασία της ετοιμασίας και έγκρισης του εγγράφου λεπτομερούς σχεδιασμού, προέκυψαν νέες, πρόσθετες καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα να ετοιμαστεί νέο χρονοδιάγραμμα, με βάση το οποίο οι εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Ιούνιο του 2004. Το θέμα αναμένεται να παραπτεμφθεί στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων για σχετική έγκριση.
- (ii) **Εφαρμογή αποκεντρωτικής λύσης.** Σημειώνεται ότι, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν στα αρχικά στάδια ανάπτυξης του συστήματος, προτάθηκε από τον προσφοροδότη αποκεντρωτική λύση, αντί του ενιαίου συγκεντρωτικού λογιστικού συστήματος που κατ' αρχήν επιλέγηκε, υπό την προϋπόθεση που τέθηκε από την κυβερνητική πλευρά ότι η λειτουργικότητα του όλου συστήματος, όπως προνοείται στο σχετικό συμβόλαιο, δεν θα

επηρεαστεί. Το θέμα εγκρίθηκε από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και η λειτουργικότητά του αναμένεται να εξεταστεί κατά την επικείμενη φάση του έργου για τον έλεγχο του συστήματος.

- (iii) **Διεύθυνση του έργου και ποιοτικός έλεγχος.** Στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων αναμένεται να παραπεμφθεί επίσης, για ανάλογη έγκριση, και το θέμα της αλλαγής του ρόλου εταιρείας-μέλους της Κοινοπραξίας, η οποία είχε την ευθύνη για τη διεύθυνση και ποιοτικό έλεγχο του έργου. Τη διεύθυνση του έργου έχει αναλάβει το μέλος της Κοινοπραξίας, το οποίο έχει και την ευθύνη της ανάπτυξης των συστημάτων.

Η Υπηρεσία μου εξέφρασε τις επιφυλάξεις της αναφορικά με την ανάληψη της διεύθυνσης του έργου από την ίδια εταιρεία, η οποία έχει και την ευθύνη ανάπτυξης των εφαρμογών, καθώς επίσης και για τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας του έργου.

Ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι η Διεύθυνση του έργου και ο ποιοτικός έλεγχος που διεξάγεται από εταιρεία-μέλος της Κοινοπραξίας αφορά την πλευρά της Κοινοπραξίας.

Τη Διεύθυνση του έργου από πλευράς της Κυβέρνησης και την ευθύνη για την ολοκλήρωση του έχει το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, το οποίο έχει ορίσει και Διευθυντή του έργου. Αναφορικά με τον ποιοτικό έλεγχο σύμφωνα με τα πρότυπα/μεθοδολογία που ακολουθείται από το πιο πάνω Τμήμα, τα παραδοτέα προϊόντα τυγχάνουν ποιοτικού ελέγχου από την κυβερνητική πλευρά, πριν από την αποδοχή τους.

- (iv) **Ετοιμασία πρωτότυπου συστήματος.** Διαπιστώθηκε ότι δεν εφαρμόστηκαν τα όσα προβλέπονται στο συμβόλαιο σχετικά με την υποχρέωση της Κοινοπραξίας για την ετοιμασία πρωτότυπου συστήματος/πilotικής εφαρμογής.

Σύμφωνα με το συμβόλαιο, σκοπός της ανάπτυξης πρωτότυπου συστήματος ήταν να καταδείξει τον τρόπο με τον οποίο το υπό ανάπτυξη σύστημα θα ικανοποιούσε τις ανάγκες του Γενικού Λογιστηρίου, ώστε να γίνουν εισηγήσεις για τη βελτίωση του ή/και για εντοπισμό διαδικασιών, οι οποίες χρήζουν βελτίωσης.

Η Υπηρεσία μου έχει τη γνώμη ότι η παράλειψη της ετοιμασίας συγκροτημένου και σωστά δομημένου πρωτότυπου συστήματος, για ορισμένα κύρια μέρη του έργου ή/και διαδικασίες, είχε ως αποτέλεσμα την αδυναμία έγκαιρου εντοπισμού προβλημάτων, τα οποία προέκυψαν κατά τη μέχρι τώρα διαδικασία ανάπτυξης και εφαρμογής του έργου, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τη διαδικασία ετοιμασίας λογαριασμών με βάση τις εισπράξεις και πληρωμές, καθώς επίσης και με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

Ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού του συστήματος έγινε πρωτότυπο σύστημα για τα πιο κάτω:

- Ετοιμασία του λογιστικού σχεδίου (Chart of accounts)
- Δημιουργία των κωδικών ανάλυσης
- Αυτοματοποίηση των διαδικασιών ενημέρωσης των Βάσεων Δεδομένων
- Διαχείριση αγορών
- Εισπράξεις
- Διαχείριση υλικών

Η Υπηρεσία μου έχει την άποψη ότι τα πιο πάνω αποτελούν ένα μέρος μόνο των κύριων μερών του έργου, για τα οποία θα έπρεπε να αναπτυχθεί πρωτότυπο σύστημα.

- (ν) **Λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων και εισπράξεις και πληρωμές.** Κατά την επισκόπηση των διαδικασιών που περιγράφονται στα έγγραφα λεπτομερούς σχεδιασμού, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε αδυναμίες, μεταξύ των οποίων και ο καθορισμός των διαδικασιών που θα ακολουθούνται για την καταχώριση εγγραφών και την ετοιμασία λογαριασμών με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων και με βάση τις εισπράξεις και πληρωμές.

Για το θέμα αυτό, η ίδια η Κοινοπραξία απέρριψε τη λύση την οποία εισηγήθηκε στα έγγραφα προσφοράς της, προτείνοντας στο έγγραφο λεπτομερούς σχεδιασμού δεύτερη λύση, η οποία όμως παρουσίαζε σημαντικές αδυναμίες και περιορισμούς στην εφαρμογή της. Τελικά προτάθηκε νέα λύση, η οποία αναμένεται να αξιολογηθεί κατά το στάδιο ελέγχου του συστήματος.

4.55 ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΕΩΣ ΣΕ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ

Μέρος Α

4.55.1 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία. Κατά το 2001 ανήλθαν σε £84.136 και οι πληρωμές σε £86.083, σε σύγκριση με £84.300 και £82.353 το 2000, αντίστοιχα. Στις 31.12.01 το πιο πάνω Ταμείο δεν παρουσίαζε υπόλοιπο.

4.56 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.56.1 Εκτέλεση Προϋπολογισμού

(α) **Αδαπάνητα ποσά.** Σε ορισμένα Κονδύλια του Προϋπολογισμού παρέμειναν και φέτος αδαπάνητα ποσά. Για όσα Κονδύλια παραμένουν αδαπάνητα για σειρά ετών, εισηγήθηκα όπως διερευνηθούν οι λόγοι για τη μη διάθεση τους. Επιπρόσθετα ανέφερα ότι πολλά έργα εκτελούνται από δάνεια που συνάπτονται για λογαριασμό των Σχολικών Εφορειών, ενώ στον Προϋπολογισμό παρουσιάζονται μόνο οι πληρωμές των δανείων.

(β) **Εκτέλεση έργων.** Ως σύνολο, ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός του Υπουργείου υλοποιείται σε μεγάλο βαθμό κάθε χρόνο. Ωστόσο αριθμός έργων που αφορούν τη βελτίωση και επέκταση σχολείων ή την κατασκευή/βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων δεν εκτελέστηκαν μέσα στο 2001, αλλά εκτελέστηκαν άλλα έργα, για τα οποία δεν υπήρχε σχετική πρόνοια στους Προϋπολογισμούς.

Οι αλλαγές στην εκτέλεση των έργων έγιναν με την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Επειδή από ανάλυση των συγκεκριμένων Κονδυλίων διαπιστώθηκε ότι εκτελείται περίπου το 50% των νέων έργων, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό αφορά κυρίως έργα του προηγούμενου Προϋπολογισμού, τα οποία δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί, εισηγήθηκα όπως στον Προϋπολογισμό κάθε έτους γίνεται πρόνοια για ανεκτέλεστα έργα του προηγούμενου, των οποίων η εκτέλεση προβλέπεται ότι θα είναι εφικτή. Για το σκοπό αυτό εισηγήθηκα να υιοθετηθεί σύστημα συνεχούς παρακολούθησης της εκτέλεσης των έργων του Προϋπολογισμού κάθε έτους.

Επιπρόσθετα ανέφερα ότι η εκτέλεση έργων παρουσιάζει αδυναμίες που οφείλονται στο μεγάλο αριθμό έργων που αναλαμβάνουν οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου να εκτελέσουν, παρά το ότι η στελέχωση τους παρουσιάζει προβλήματα, στην αδυναμία των Σχολικών Εφορειών να αναλάβουν την εκτέλεση έργων, στην έλλειψη προσωπικού στο Υπουργείο, το οποίο θα αναλάβει την ιεράρχηση των αναγκών και την προώθηση της υλοποίησής τους, καθώς και στις καθυστερήσεις στην προώθηση προτάσεων του Υπουργείου για εκτέλεση έργων από άλλα εμπλεκόμενα Υπουργεία.

Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι λαμβάνονται μέτρα, ώστε το φαινόμενο της μη εκτέλεσης των έργων στο χρόνο που έχουν προγραμματισθεί να περιοριστεί ουσιαστικά.

(γ) Θερμάνσεις σχολικών κτιρίων. Αριθμός έργων του Προϋπολογισμού 2001 που αφορούν εγκαταστάσεις θέρμανσης στα σχολεία Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης παραμένουν ανεκτέλεστα. Συγκεκριμένα, για το έτος 2001 το ποσοστό εκτέλεσης των προγραμματισμένων έργων ανήλθε στο 25% για τη Δημοτική Εκπαίδευση 14% για τη Μέση Εκπαίδευση, και 0% για την Τεχνική Εκπαίδευση. Σημειώνεται ότι εκτελέστηκαν μερικά έργα που εκκρεμούσαν από το προηγούμενο έτος.

Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, με την αγορά υπηρεσιών από ιδιώτες μελετητές, αναμένεται ότι το πρόβλημα θα επιλυθεί.

4.56.2 Σχολικός αθλητισμός. Παρά τη σημαντικότητα των Κονδυλίων που διαθέτονται στον Προϋπολογισμό για την ενθάρρυνση του αθλητισμού στα σχολεία, εντούτοις τα δαπανηθέντα ποσά κατά τα 3 τελευταία έτη είναι κάτω του 50% (Προϋπολογισμός 2001 £3,2 εκ. – Δαπάνες £1,6 εκ).

4.56.3 Εσωτερικός έλεγχος. Διαπιστώθηκε ότι δεν εξασκείται ο ενδεδωγμένος εσωτερικός έλεγχος σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων των Υπηρεσιών του Υπουργείου, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται ελλείψεις και αδυναμίες σε ό,τι αφορά την εκτέλεση του Προϋπολογισμού και την υλοποίηση των στόχων του, καθώς και την πλήρη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις της Εκτελεστικής Εξουσίας και τις διατάξεις των Νόμων και των συναφών Κανονισμών.

Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, παρά τις σοβαρές ελλείψεις στη στελέχωση του τα τελευταία δύο χρόνια, με απόσπαση δύο εκπαιδευτικών, συνέστησε μικρή ομάδα εσωτερικού ελέγχου για τα έργα των σχολικών κτιρίων και στοχεύει σε ενδυνάμωση της ομάδας, για να καλύψει και άλλες δραστηριότητες του Υπουργείου.

4.56.4 Ωράριο αποσπασμένου εκπαιδευτικού προσωπικού. Ενώ δόθηκαν οδηγίες όπως το εκπαιδευτικό προσωπικό που απασχολείται στο Υπουργείο και άλλες Υπηρεσίες του Υπουργείου εργάζεται το ωράριο της Δημόσιας Υπηρεσίας, εντούτοις διαπιστώθηκε και πάλι, εκτός μερικών εξαιρέσεων, ότι δεν τηρούνται στοιχεία για την προσέλευση και αποχώρηση του και σε αρκετές περιπτώσεις οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί απουσιάζουν από την εργασία τους, χωρίς να συμπληρώνουν αίτηση για άδεια ανάπαυσης, κατά παράβαση της σχετικής εγκυκλίου του Υπουργείου. Ανέφερα σχετικά ότι αυτό γίνεται επειδή αρκετοί αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί εξακολουθούν να θεωρούν ότι δικαιούνται να ακολουθούν το ωράριο των εκπαιδευτικών, όπως φαίνεται από σχετικές επιστολές που στάληκαν μέσω δικηγόρων προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Ζήτησα από το Γενικό Διευθυντή

του Υπουργείου όπως με πληροφορήσει κατά πόσο ζητήθηκε η συνδρομή της Νομικής Υπηρεσίας για διευκρίνιση του θέματος.

Σύμφωνα με το Γενικό Διευθυντή, το θέμα αναμένεται να επιλυθεί με σχετική εγκύκλιο του, η οποία έχει ήδη εκδοθεί.

4.56.5 Ασφάλιση σχολικών κτιρίων. Η τακτοποίηση απαιτήσεων εναντίον ασφαλιστικής εταιρείας, ύψους £126.224, για ζημιές που προκλήθηκαν από το έτος 1992 και μεταγενέστερα, βρίσκεται σε εκκρεμότητα, λόγω διαφωνιών μεταξύ των μερών αναφορικά με την ασφαλιστέα αξία των κτιρίων.

Έναντι των πιο πάνω απαιτήσεων η ασφαλιστική εταιρεία αποδέχεται ζημιές ύψους £68.750 μόνο. Ανέφερα ότι σε 7 περιπτώσεις, παρόλο που οι απαιτήσεις έγιναν αποδεκτές και αφορούν συνολικό ποσό ύψους £15.010, εντούτοις δεν έγινε καμιά είσπραξη.

4.56.6 Πληροφορική στην Εκπαίδευση. Μέχρι 31.12.01 συνάφθηκαν για τον πιο πάνω σκοπό δάνεια £4,5 εκ. και δαπανήθηκαν £0,83 εκ. Οι δαπάνες μέχρι τον Ιούλιο του 2002 ανήλθαν σε £2,1 εκ.

Διαπιστώθηκε ότι το σύστημα παρακολούθησης της παραλαβής και αποστολής του εξοπλισμού στα σχολεία παρουσιάζει αδυναμίες, με αποτέλεσμα να μην μπορεί σε αρκετές περιπτώσεις να διαπιστωθεί ότι οι πληρωμές που γίνονται στους προμηθευτές αφορούν εξοπλισμό που παραδόθηκε στα σχολεία.

4.56.7 Καθυστερήσεις στην εκτέλεση συμβολαίων εκτύπωσης βιβλίων. Διαπιστώθηκαν και πάλι περιπτώσεις στις οποίες η εκτέλεση αρκετών συμβολαίων εκτύπωσης βιβλίων παρουσιάζει καθυστέρηση.

Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι για επίλυση του θέματος αναθεωρούνται οι όροι προκήρυξης προσφορών.

4.56.8 Εκδρομές στην Ελλάδα μαθητών της Γ΄ τάξης Γυμνασίων. Διαπιστώθηκαν ελλείψεις, αδυναμίες και μη πλήρης συμμόρφωση με τις πρόνοιες των Κανονισμών που αφορούν τη διοργάνωση των εκδρομών, τις διαδικασίες σε σχέση με την ετοιμασία εγγράφων, προδιαγραφών, όρων, αξιολόγηση και κατακύρωση προσφορών και υπογραφή των σχετικών συμβολαίων, καθώς και μη συμμόρφωση με τις εγκύκλιες επιστολές προς τις Διευθύνσεις των Γυμνασίων, οι οποίες καθορίζουν τις διαδικασίες και τον τρόπο διαχείρισης των χρημάτων των Ταμείων Εκδρομών.

4.56.9 Πρόγραμμα ανέγερσης σχολικών κτιρίων. Σε επιστολή μου προς τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, σχετικά με το πρόγραμμα ανέγερσης σχολικών κτιρίων για το 2001, ανέφερα ότι, δεδομένου του μεγέθους και του ύψους της δαπάνης των έργων, ο χρόνος ανέγερσης των έργων, ο οποίος καθορίστηκε από το Υπουργείο σε 9 – 11 μήνες, είναι ανεπαρκής, σε σύγκριση με 15 – 18 μήνες που εκτιμάται ως λογική περίοδος εκτέλεσης. Ως αποτέλεσμα, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε υπερτιμολόγηση των προσφορών κατά περίπου 10%, σε σύγκριση με άλλες προσφορές του Δημοσίου, καθώς και σταδιακή μείωση του αριθμού των προσφοροδοτών, ενώ το ενδεχόμενο προσυνεννόησης μεταξύ των προσφοροδοτών δεν μπορεί να αποκλειστεί. Σημείωσα περαιτέρω ότι αναμένεται να παρουσιαστεί σοβαρό πρόβλημα και στη διαχείριση και επίβλεψη των πιο πάνω έργων, αφού, λόγω του μεγέθους τους, απαιτείται ο διορισμός Υπεύθυνου Συντονιστή και Επιθεωρητή Εργοταξίου στο κάθε έργο,

αυξάνοντας τις ανάγκες του Υπουργείου σε αριθμό προσοντούχου προσωπικού, που τώρα δεν διαθέτει. Εισηγήθηκα όπως η ανέγερση των νέων σχολικών κτιρίων επαναπρογραμματιστεί, ώστε να υλοποιηθεί σταδιακά, κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα των εργοληπτών και των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου να διαχειριστούν/συντονίσουν την υλοποίηση των έργων.

Τον Οκτώβριο 2001 το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση του υπέδειξε όπως το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προωθή έγκαιρα τον προγραμματισμό των σχολικών κτιρίων, ώστε να μην τίθεται θέμα επίστευσης, ενώ, όταν τίθεται θέμα επίστευσης για ολοκλήρωση των κτιρίων σε διάστημα μικρότερο των 18 μηνών, να απαιτείται η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Γραφείου Προγραμματισμού.

4.56.10 Ετοιμασία Πρότυπου Εγχειριδίου για Μελέτες. Για αποφυγή της ανομοιομορφίας και προβλημάτων που παρατηρούνται σε μελέτες σχολικών έργων που ετοιμάζονται από ιδιώτες Συμβούλους, υπέδειξα την ανάγκη ετοιμασίας από το Υπουργείο εγχειριδίου, στο οποίο να καθορίζονται τα πρότυπα/κριτήρια, με βάση τα οποία θα σχεδιάζονται τα σχολικά κτίρια. Εισηγήθηκα επίσης όπως τα πρότυπα αυτά περιλαμβάνονται στα συμβόλαια που υπογράφονται με τους ιδιώτες Μελετητές και η τήρηση τους να ελέγχεται από τους Υπεύθυνους Συντονιστές των έργων. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, τον Ιούλιο 2002, με πληροφόρησε ότι έχει οριστεί τεχνική επιτροπή για μελέτη του θέματος και ετοιμασία προτύπων σχεδιασμού των σχολικών κτιρίων και ότι, μέχρι την ετοιμασία τους, το κενό θα καλύπτεται με την καθοδήγηση των ιδιωτών Συμβούλων από τους Συντονιστές.

4.56.11 Εκτέλεση οικοδομικών έργων με συμβόλαια χωρίς δελτία ποσοτήτων – Πληρωμές. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2000, σε ορισμένα σχολεία παρατηρήθηκε ότι δεν τηρούνται, από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, οι πρόνοιες των όρων συμβολαίου που καθορίζουν ότι ο εργολάβος θα πρέπει να υποβάλλει στο Μηχανικό του έργου ανάλυση της προσφοράς του, με αντιπροσωπευτικές ποσότητες και λογικές τιμές μονάδας, τα οποία απαιτούνται για την έκδοση των μηνιαίων πιστοποιητικών πληρωμής, αλλά οι πληρωμές γίνονται με βάση πρόχειρη ανάλυση του ποσού του συμβολαίου που ετοιμάζεται από λειτουργούς των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου, η οποία και δεν βασίζεται σε ποσότητες και τιμές μονάδας. Επειδή η διαδικασία αυτή δεν διασφαλίζει την πληρωμή των εργασιών μέσα σε αποδεκτά και ασφαλή όρια ακρίβειας, εισηγήθηκα όπως το Υπουργείο εκδώσει σχετική εγκύκλιο προς τους μηχανικούς/συντονιστές των έργων, για τήρηση των προνοιών του συμβολαίου. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο έδωσε εντολές προς τον Προϊστάμενο Τεχνικών Υπηρεσιών για πλήρη συμμόρφωση με το περιεχόμενο της επιστολής μου και ότι, στη συνέχεια, ο εν λόγω Προϊστάμενος διαβίβασε τα πιο πάνω σε όλους τους Λειτουργούς του Τμήματος.

4.56.12 Αποκλεισμός πιθανών προμηθευτών ή εργολάβων λόγω μη διευθέτησης των οφειλών/υποχρεώσεων τους προς τη Δημοκρατία. Παρατήρησα ότι δεν εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις η εγκύκλιος του Γενικού Λογιστή, σύμφωνα με την οποία κάθε πιθανός προμηθευτής ή εργολάβος υποχρεούται να υποβάλει με την προσφορά του πιστοποιητικά που να βεβαιώνουν τη διευθέτηση των οφειλών του προς τη Δημοκρατία (φόρου εισοδήματος, των κοινωνικών ασφαλίσεων και του φόρου προστιθέμενης αξίας). Ζήτησα όπως εκδοθεί σχετική ενδοτμηματική οδηγία, για την πιστή εφαρμογή της πιο πάνω εγκυκλίου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι απέστειλε σχετική κοινοποίηση στους Διευθυντές και Προϊστάμενους Υπηρεσιών του Υπουργείου, στην οποία τονίζεται η ανάγκη για την πιστή εφαρμογή της πρόνοιας αυτής, αλλά και όλων των εγκυκλίων, κανονισμών και νομοθεσίας περί προσφορών.

4.56.13 Συμβόλαιο επέκτασης Δημοτικού Σχολείου Παλαιχωρίου – Έλεγχος Τελικού Λογαριασμού. Από τον έλεγχο του τελικού λογαριασμού του πιο πάνω έργου, διαπιστώθηκε ότι ο δομικός οπλισμός υπολογίστηκε κατά προσέγγιση, χωρίς την ετοιμασία δελτίων κοπής οπλισμού. Επειδή η μέθοδος αυτή δεν εξασφαλίζει τον ακριβή υπολογισμό της ποσότητας του οπλισμού, ζήτησα όπως ετοιμαστούν οι σχετικοί πίνακες κοπής οπλισμού και σταλούν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο. Για την πρακτική εφαρμογή της επιμέτρησης του οπλισμού εισηγήθηκα όπως σε μελλοντικά συμβόλαια περιληφθεί παράγραφος στους όρους των συμβολαίων, η οποία να προνοεί ότι, για οποιεσδήποτε αλλαγές, ο εργολάβος θα ετοιμάζει δελτία κοπής οπλισμού και θα τα υποβάλλει στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου για έλεγχο.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι ο Προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών απέστειλε εγκύκλιο προς το προσωπικό του Τμήματος, ενημερώνοντας τους ότι, για τις αλλαγές που προκύπτουν κατά την εκτέλεση των εργασιών σε κατ' αποκοπή συμβόλαια του Τμήματος, θα πρέπει απαραίτητα να ετοιμάζονται δελτία κοπής οπλισμού (bending schedules). Επιπρόσθετα υπέδειξε στο προσωπικό όπως, σε μελλοντικά συμβόλαια, εισαχθεί παράγραφος στους τεχνικούς όρους των συμβολαίων, η οποία να προνοεί ότι, για οποιεσδήποτε αλλαγές, ο εργολάβος θα ετοιμάζει δελτία κοπής οπλισμού και θα τα υποβάλλει στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Τμήματος για έλεγχο.

4.56.14 Ανέγερση Μαρωνίτικου Σχολείου στην Ανθούπολη. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2000, μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, τον Ιούλιο του 1998 άρχισε η διαδικασία απαλλοτρίωσης χώρου στην Ανθούπολη για την ανέγερση δημοτικού σχολείου, όπως ήταν το αίτημα της Μαρωνίτικης Κοινότητας. Σύμφωνα με το κτιριολογικό πρόγραμμα του έργου, που έγινε με βάση τα πρότυπα για δημοτικά σχολεία που ανεγείρει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και με βάση τις τρέχουσες τιμές των έργων κατά το 1999, ετοιμάστηκε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου ο προϋπολογισμός του έργου, ύψους £673.750.

Τον Ιούνιο 2000 υποβλήθηκαν 11 προσφορές, οι οποίες κυμαίνονταν από £1.101.400 μέχρι £1.497.275. Λόγω της μεγάλης απόκλισης των τιμών των προσφορών από την εκτιμημένη δαπάνη, το Υπουργείο έδωσε οδηγίες στους μελετητές για τροποποιήσεις στα σχέδια και προδιαγραφές, με αποτέλεσμα το ποσό της χαμηλότερης προσφοράς να διαμορφωθεί σε £894.587.

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, τον Ιανουάριο 2001, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών ότι, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία περί Προσφορών του Δημοσίου, δεν επιτρέπεται να γίνουν αλλαγές στα σχέδια για μείωση του ποσού της προσφοράς, την ανάθεση του έργου στο χαμηλότερο προσφοροδότη, για το ποσό των £1.104.400. Ανέθεσε επίσης στην Ελεγκτική Υπηρεσία να εξετάσει θέμα ευθυνών, αναφορικά με τη διαφορά που προέκυψε από την αρχική εκτίμηση της δαπάνης, ύψους £673.000, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διαφορά οφείλεται στα ακόλουθα:

- (i) Στη χρησιμοποίηση από τον Αρχιτέκτονα του έργου στη σχεδιαστική μελέτη εξειδικευμένων αρχιτεκτονικών στοιχείων και προδιαγραφών, τα οποία ανέβασαν το κόστος κατά περίπου £195.000.
- (ii) Στο επιπλέον κόστος θεμελίωσης και εξωτερικών εργασιών, λόγω του ότι το έδαφος είναι αργιλώδες (£75.000).
- (iii) Στο επιπλέον εμβαδόν των 550 τ.μ. (£110.000), το οποίο ενέκρινε το Υπουργείο κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού του έργου.
- (iv) Στην αύξηση στις τρέχουσες τιμές αγοράς (γύρω στο 7%), σε σχέση με τις τιμές του 1999, όταν ετοιμάστηκε η αρχική εκτίμηση (£50.000).

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Παιδείας να αποστείλει επιστολή στον Αρχιτέκτονα, με την οποία να ζητά εξηγήσεις για το γεγονός ότι περιέλαβε στη σχεδιαστική μελέτη εξειδικευμένα αρχιτεκτονικά στοιχεία και προδιαγραφές, τα οποία ανέβασαν το κόστος του κτιρίου κατά περίπου £195.000. Αποφάσισε επίσης όπως ο Υπουργός Παιδείας διερευνήσει περαιτέρω τις ευθύνες των Υπηρεσιών του Υπουργείου, σχετικά με την αναρμόδια έγκριση επιπλέον εμβαδού 550 τ.μ., που ανέβασαν το κόστος κατά £110.000.

4.56.15 Τελικός Λογαριασμός Νέου Γυμνασίου Ύψωνα. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2000, στο πιο πάνω έργο διαπιστώθηκε ότι υπήρξε συνολική καθυστέρηση 77 εργάσιμων ημερών, η οποία αξιολογήθηκε και δικαιολογήθηκε από τον ιδιώτη Αρχιτέκτονα του έργου. Παρατήρησα ότι το Υπουργείο δεν εξέτασε την πιο πάνω αξιολόγηση του Αρχιτέκτονα, ούτε και έχει προωθήσει τις εισηγήσεις του για έγκριση από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων, όπως είχε υποχρέωση βάσει των υφιστάμενων διαδικασιών.

Παρατήρησα επίσης ότι, λόγω μετατόπισης του άξονα του δρόμου και αλλαγών στα υψόμετρα της μηκοτομής, αυξήθηκαν σημαντικά οι ποσότητες των χωματοεργασιών, η ορθότητα των οποίων δεν εξακριβώθηκε από το συντονιστή του έργου, ούτε και εγκρίθηκε η αλλαγή αυτή σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες. Επιπρόσθετα, παρατήρησα ότι δεν έγινε εδαφολογική/γεωλογική έρευνα πριν από την ετοιμασία της μελέτης και ότι έχουν γίνει αντικανονικά αλλαγές και τροποποιήσεις στα σχέδια, για τις οποίες δεν εξασφαλίστηκαν οι απαραίτητες εγκρίσεις.

Ο Προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας με πληροφόρησε το Δεκέμβριο 2001 ότι το Υπουργείο συμφωνεί με την αξιολόγηση και δικαιολόγηση όλου του χρόνου καθυστέρησης στη συμπλήρωση των εργασιών, χωρίς όμως οποιαδήποτε οικονομική δαπάνη. Με πληροφόρησε επίσης ότι η μετατόπιση του άξονα του δρόμου και οι αλλαγές έγιναν γιατί, στο μεταξύ, διαπιστώθηκε από το Μελετητή ότι υπήρχαν λάθη στην υψομέτρηση, τη διενέργεια της οποίας ανέλαβε ο Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας, για εξοικονόμηση χρόνου. Η Τεχνική Επιτροπή του έργου προέβη σε παρατηρήσεις στο Μελετητή του έργου για τις αλλαγές που αποφάσισε, αλλά τελικά τις ενέκρινε, και στη συνέχεια το θέμα στάληκε στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων για τη σχετική έγκριση.

4.56.16 Β΄ Δημοτικό Σχολείο Παραλιμνίου. Από επί τόπου έλεγχο τον Ιούλιο 2001 του υπό ανέγερση έργου, παρατηρήθηκαν χαμηλές αντοχές στο σκυρόδεμα των υποστυλωμάτων του

ισογείου και σε τμήμα της πλάκας του ισογείου. Διαπιστώθηκε επίσης η αναγκαιότητα τροποποίησης της σχετικής πρόνοιας του Συμβολαίου, ώστε να προβλέπεται η διεξαγωγή εδαφολογικής/γεωλογικής έρευνας πριν από την ετοιμασία της μελέτης, με σκοπό η στατική μελέτη να βασίζεται σε αξιόπιστα στοιχεία και να αποφεύγονται τροποποιήσεις στο στάδιο της κατασκευής.

Το Υπουργείο Παιδείας με πληροφόρησε, αναφορικά με την αντοχή του σκυροδέματος, ότι αποφασίστηκε να γίνουν αποκοπές από τις πληρωμές του εργολάβου, γιατί η ποιότητα του δεν επηρεάζει την ασφάλεια της οικοδομής. Σχετικά με την εδαφολογική έρευνα, ανέφερε ότι αυτή θα διεξάγεται στα νέα σχολεία που θα ανεγερθούν.

4.56.17 Κατασκευή στίβου, γηπέδων αθλοπαιδειών και περίφραξης στο Λύκειο, Γυμνάσιο και Δημοτικό Σχολείο Πολεμιδίων. Από επί τόπου έλεγχο το Δεκέμβριο 2001, διαπιστώθηκε ότι υπήρξε μια αρχική καθυστέρηση 3½ μηνών στην έναρξη των εργασιών, λόγω της αναμενόμενης απόφασης για κατεδάφιση του Λυκείου Πολεμιδίων και της τοποθέτησης λυόμενων αιθουσών, παρόλο που ο χώρος του Γυμνασίου δεν επηρεαζόταν από την πιο πάνω απόφαση και ο εργολάβος είχε τη δυνατότητα να εργαστεί σ' αυτόν. Παρατηρήθηκαν επίσης αδυναμίες στη διαχείριση του συμβολαίου, κυρίως για θέματα που σχετίζονταν με την καθυστέρηση και τους εργαστηριακούς ελέγχους.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για συμμόρφωση προς τις υποδείξεις μου και για μη επανάληψη παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον.

4.56.18 Διαμόρφωση χώρου στάθμευσης και βελτίωση στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων στο Α.Τ.Ι. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεση μου για το 2000, διαπιστώθηκε ότι δεν τηρήθηκαν τα στοιχεία επιμέτρησης σχετικά με το είδος των εκσκαφών που έγιναν, πριν καλυφθούν οι αφανείς εργασίες, ούτε και στοιχεία, κατάλληλα υπογραμμένα, τα οποία είναι αναγκαία για τον έλεγχο των πληρωμών.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν έγινε ακριβής εκτίμηση των επιμέρους εργασιών που εκτέλεσε ο εργολάβος, ώστε να διασφαλιστεί η ορθότητα των πληρωμών. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι για τις εκσκαφές τηρείτο ημερολόγιο με σχετικές παρατηρήσεις και ότι οι επιβλέποντες Λειτουργοί δεν έχουν ενδοιασμό αναφορικά με την ορθότητα των ποσοτήτων εκσκαφών και των πληρωμών. Ανέφερε επίσης ότι, για τον υπολογισμό των επιμέρους πληρωμών, ζητήθηκε από τον εργολάβο και υπέβαλε ανάλυση της προσφοράς του, με ποσότητες και τιμές μονάδας.

4.56.19 Ανέγερση αίθουσας Ολυμπιακής Γυμναστικής στο Λύκειο Αποστόλου Βαρνάβα Στροβόλου. Από επί τόπου έλεγχο τον Οκτώβριο 2001, διαπιστώθηκε σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, η οποία αναμενόταν να αυξηθεί, λόγω μη έγκαιρης προκήρυξης και κατακύρωσης των προσφορών για το χωροδικτύωμα της οροφής και το δάπεδο της αίθουσας πολλαπλής χρήσης. Για την αντιμετώπιση ασαφειών που διαπιστώθηκαν στα έγγραφα του συμβολαίου, εισηγήθηκα όπως σε μελλοντικές προσφορές καταγράφονται όλα τα ποσά πρόνοιας και τα ποσά βασικού κόστους στο έντυπο ανάλυσης του ποσού προσφοράς, για αποφυγή τυχόν παρερμηνειών αναφορικά με το κατά πόσο έχουν περιληφθεί τα ποσά αυτά στην προσφορά που υποβάλλουν οι εργολάβοι. Εισηγήθηκα επίσης όπως το συμφωνητικό

έγγραφο σφραγίζεται την ημέρα της υπογραφής του, έτσι ώστε να αποφεύγονται προβλήματα σχετικά με τη συμβατική ημερομηνία έναρξης των έργων.

4.56.20 Β΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού. Από επί τόπου έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο εργολάβος παρέμεινε απλήρωτος για μήνες, αναφορικά με αλλαγές και επιπλέον εργασίες που του ανατέθηκαν. Διαπιστώθηκε επίσης ότι στα έγγραφα ζήτησης προσφορών υπήρχε ασάφεια στο κατά πόσο ορισμένες εργασίες αποτελούσαν υποχρέωση του εργολάβου.

Παράλληλα, έγιναν πολλές και σημαντικές αλλαγές κατά την εκτέλεση του έργου, με αποτέλεσμα να επηρεαστεί το πρόγραμμα εργασίας και η πρόοδος του έργου. Οι αλλαγές αυτές έγιναν αντικανονικά, χωρίς να εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση από την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων. Στην επιστολή μου παρατήρησα επίσης ότι οι ασάφειες και οι ελλείψεις στο σχεδιασμό του έργου έπρεπε να εντοπιστούν από την υπηρεσιακή επιτροπή που μελέτησε και ενέκρινε τα έγγραφα προσφορών και ότι, με καλύτερο προγραμματισμό, θα αποφεύγονταν οι τροποποιήσεις στα σχέδια στο στάδιο κατασκευής.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το πρόβλημα δημιουργήθηκε επειδή το έργο επέβλεπε αποσπασμένος εκπαιδευτικός, ο οποίος αντικατέστησε άλλο αποσπασμένο εκπαιδευτικό, και ότι δόθηκαν οδηγίες για καταγραφή όλων των επιπλέον εργασιών και την υποβολή τους στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων για έγκριση.

Ανέφερε επίσης ότι οι αλλαγές στο έργο κρίθηκαν αναγκαίες για την καλύτερη λειτουργία και ασφάλεια του σχολείου και ότι δόθηκαν σαφείς και αυστηρές οδηγίες, ώστε να τηρούνται οι κανονισμοί και οι διαδικασίες που αφορούν τις αλλαγές και απαιτήσεις.

4.56.21 Έγγραφα προσφορών. Διαπιστώθηκε ότι τα έγγραφα ζήτησης προσφορών, αντί να αποστέλλονται στην Υπηρεσία μου ταυτόχρονα με τη δημοσίευσή τους – όπως προνοούν οι Κανονισμοί Προσφορών – σε αρκετές περιπτώσεις αποστέλλονταν καθυστερημένα, με αποτέλεσμα να παραλαμβάνονται από την Υπηρεσία μου μετά την ημερομηνία λήξης των προσφορών. Με τη μη έγκαιρη κοινοποίηση των εγγράφων, δεν παρέχεται στην Υπηρεσία μου η ευχέρεια να εκφράσει τυχόν απόψεις/εισηγήσεις πριν από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Σημειώνεται ότι παρόμοιες περιπτώσεις είχαν παρατηρηθεί και στο παρελθόν.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε, το Φεβρουάριο 2002, ότι η καθυστέρηση στην αποστολή των εγγράφων οφειλόταν σε ασθένεια του αρμόδιου λειτουργού, καθώς και στη μη έγκαιρη υποβολή εκ μέρους των ιδιωτών Μελετητών της εκτίμησης δαπάνης.

4.56.22 Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης

(α) Τα έσοδα από τη λειτουργία των Ινστιτούτων κατά το 2001 ανήλθαν σε £1.304.097, ενώ τα αντίστοιχα έξοδα σε £2.898.425, με αποτέλεσμα να παρουσιαστεί έλλειμμα £1.594.328.

(β) Σε αρκετά Ινστιτούτα παρατηρούνται ελλείψεις και αδυναμίες αναφορικά με την τήρηση των μητρώων, καθώς και την εφαρμογή των Δημοσιονομικών Οδηγιών και Κανονισμών Αποθηκών.

Το Υπουργείο αποδίδει τα προβλήματα αυτά στο γεγονός ότι οι Επιμελητές είναι έκτακτοι, με μερική απασχόληση.

4.56.23 Πολιτιστικές Υπηρεσίες

4.56.24 Εκτέλεση προϋπολογισμού - Αδαπάνητα ποσά. Σε ορισμένα Κονδύλια του Προϋπολογισμού, τα οποία αφορούν κυρίως έργα υποδομής, παρέμειναν, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, σημαντικά ποσά αδαπάνητα. Επειδή το ποσοστό των αδαπάνητων ποσών κατά το 2001 αυξήθηκε σημαντικά, σε σχέση με το 2000 (2001:29%, 2000:14%), η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται με βάση τη δυνατότητα εκτέλεσης των έργων ή άλλων σχεδίων.

4.56.25 Αξιολόγηση προγραμμάτων. Διαπιστώθηκε ότι δεν γίνεται αξιολόγηση των προγραμμάτων και σχεδίων των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, τόσο σε ετήσια βάση, όσο και στη λήξη του εκάστοτε Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης. Ανέφερα ότι τέτοιου είδους αξιολόγηση θεωρείται αναγκαία για την αναθεώρηση των στόχων που τέθηκαν, όταν κρίνεται αναγκαίο, και για τη χρησιμοποίηση της ως βοηθητικού εργαλείου για μελλοντικούς σχεδιασμούς. Ανέφερα επίσης ότι, σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 1999-2003, τα μέτρα που θα λαμβάνονταν για βελτίωση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, τα οποία τελικά δεν υλοποιήθηκαν, είναι:

(α) Βελτίωση της οργανωτικής δομής των Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

(β) Βελτίωση των μηχανισμών προώθησης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και έργων, περιλαμβανομένων και έργων πολιτιστικής υποδομής.

4.56.26 Κρατική Πινακοθήκη.

(α) **Αποθήκη Πινακοθήκης.** Τα έργα που βρίσκονται στην αποθήκη της Πινακοθήκης βρίσκονται στοιβαγμένα σε ακατάλληλους χώρους και κάτω από ακατάλληλες κλιματολογικές συνθήκες, με κίνδυνο να καταστραφούν. Η αναμενόμενη μεταστέγασή της αποθήκης δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί.

(β) **Ασφάλιση έργων.** Όπως διαπιστώθηκε, η μηχανογράφηση των έργων έχει ολοκληρωθεί και έχει καθοριστεί η αξία τους. Εκκρεμεί όμως η προκήρυξη προσφορών για την ασφάλιση τους, με βάση τη νέα αξία.

Επισημίνα σχετικά ότι το θέμα αυτό, λόγω της μεγάλης αξίας των έργων και των κινδύνων απώλειάς τους, θα πρέπει να θεωρηθεί ως επείγον.

Μέρος Β

4.56.27 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, εξακολουθεί να οφείλεται από το Διαχειριστικό Συμβούλιο της Εμπορικής Σχολής Μισή ποσό £657.435, για μισθούς και συνεισφορές για σκοπούς σύνταξης των καθηγητών που αποσπάστηκαν στη Σχολή. Επίσης εκκρεμεί η είσπραξη ενοικίων για τη διαχείριση της καντίνας της Α' Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας (£11.992), της Διανελλείου Τεχνικής Σχολής Λάρνακας (£79.629) και της Τεχνικής Σχολής Αγίου Λαζάρου (£12.813). Το θέμα της καθυστέρησης στην είσπραξη των ενοικίων των πιο πάνω καντίνων βρίσκεται ενώπιον των δικαστηρίων.

4.56.28 Κυπριακή Βιβλιοθήκη. Αρκετά από τα βιβλία δεν έχουν ακόμη καταχωριστεί στα σχετικά μητρώα. Υπάρχουν επίσης βιβλία που έχουν ήδη καταστραφεί ή κινδυνεύουν να καταστραφούν λόγω ακαταλληλότητας των αποθηκευτικών χώρων. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται προσπάθειες για καταχώριση των βιβλίων και ότι, με τη

μεταστέγαση στο ξενοδοχείο «Φιλοξενία», πολλά προβλήματα θα επιλυθούν, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες αγορές βιβλίων κατ' έτος ανέρχονται σε περίπου 2000 τόμους.

4.56.29 Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών. Λόγω αδυναμιών που υπήρχαν στην τήρηση του μητρώου βιβλιοθήκης και στο σύστημα δανεισμού πριν από το 1996, πολλά βιβλία πιθανόν να μην καταχωρίστηκαν ή να δανείστηκαν και να μην επιστράφηκαν. Πολλά βιβλία είναι ανεκτίμητης ιστορικής αξίας.

4.57 ΤΑΜΕΙΟ "Α"

Μέρος Α

4.57.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το έτος που έληξε στις 31.8.01 παρουσίασαν έλλειμμα £76.488, σε σύγκριση με £80.113 κατά το προηγούμενο έτος (1999/2000).

4.57.2 Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £8.677.493, σε σύγκριση με £8.054.879 το 1999/2000. Αυτά περιλαμβάνουν κρατική χορηγία ύψους £7.920.935 και σχολική φορολογία £579.339, σε σύγκριση με £7.292.773 και £570.855 το 1999/2000, αντίστοιχα.

4.57.3 Έξοδα. Το σύνολο των εξόδων ήταν £10.090.530, σε σύγκριση με £9.813.148 το 1999/2000. Αυτά περιλαμβάνουν χορηγίες Σχολικών Εφορειών και Σχολικών Επιτροπών, για λειτουργικά έξοδα £4.294.796, σε σύγκριση με £4.100.293 το 1999/2000, και για κεφαλαιουχικές δαπάνες £5.024.273, σε σύγκριση με £4.913.733 το 1999/2000. Επιπρόσθετα δαπανήθηκαν για τόκους δανείων £750.675, σε σύγκριση με £779.926 το 1999/2000.

4.57.4 Αποθήκη βιβλίων. Η αποθήκη βιβλίων παρουσίασε συνολικό κέρδος ύψους £82.751, σε σύγκριση με £85.038 το 1999/2000.

4.57.5 Μηχανογράφηση. Για σειρά ετών η Υπηρεσία μου εισηγείται όπως εισαχθεί μηχανογραφημένο σύστημα για την τήρηση των βιβλίων του Ταμείου. Το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Μέρος Β

4.57.6 Καθυστερημένες φορολογίες. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνεται το ποσό των £171.735, για φορολογίες που επιβλήθηκαν, μέχρι το 1974, σε χωριά στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου. Μετά από εισήγηση μου, ζητήθηκε η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για διαγραφή του ποσού αυτού, αλλά το αίτημα απορρίφθηκε. Το Υπουργείο Οικονομικών, ενώπιον του οποίου τέθηκε το θέμα, εισηγήθηκε όπως ζητηθεί γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία κατά πόσο το πιο πάνω ποσό μπορεί να διαγραφεί με βάση το νόμο για τη διαγραφή των χρεών. Η εισήγηση αυτή δεν υλοποιήθηκε.

4.57.7 Ενοικίαση κτιρίου Δημοτικού Σχολείου Ποταμού Γερμασόγειας. Παρόλο που η σύμβαση ενοικίασης έληξε στις 30.9.88, οι ενοικιαστές συνεχίζουν να κατέχουν το κτίριο, χωρίς να υπογράψουν νέα σύμβαση και να γίνει αναθεώρηση του ενοικίου. Μετά από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, δόθηκαν οδηγίες το Φεβρουάριο 1997 προς τον Πρόεδρο της Σχολικής Επιτροπής Ποταμού Γερμασόγειας όπως προβεί στις ανάλογες ενέργειες για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών, που σύμφωνα με το συμβόλαιο ανέρχονται σε £12 ημερησίως από 17.8.88.

Στις 12.1.00 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτάθηκε στη Νομική Υπηρεσία, ζητώντας να του υποδειχθούν περαιτέρω ενέργειες και νομικά μέτρα που θα

μπορούσε να ληφθούν για συμμόρφωση του ενοικιαστή. Μέχρι σήμερα η Νομική Υπηρεσία δεν έχει ανταποκριθεί στην επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Στο μεταξύ ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου στις 7.6.02 πληροφόρησε γραπτώς τον Πρόεδρο της Σχολικής Επιτροπής Ποταμού Γερμασόγειας ότι είναι ευθύνη της Σχολικής Εφορείας να κινήσει νομικές διαδικασίες, με δικό της νομικό σύμβουλο, για έξωση ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο ήθελε κριθεί αναγκαίο.

4.58 ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΦΟΡΕΙΕΣ

Μέρος Α

4.58.1 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση των Σχολικών Εφορειών εξαρτάται κυρίως από τις χορηγίες που τους παραχωρούνται από την Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση συνάπτει επίσης δάνεια για λογαριασμό των Σχολικών Εφορειών, για την εκτέλεση διαφόρων έργων, όπως είναι η ανέγερση σχολικών κτιρίων και η προσθήκη αιθουσών. Η αποπληρωμή των δανείων αυτών επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

4.58.2 Κανονισμοί. Ο Νόμος που προνοεί για τη σύσταση και λειτουργία Σχολικών Εφορειών ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στις 31.12.97 (Νόμος 108(Ι)/97). Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμοί για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του και τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 του Νόμου.

4.58.3 Τελικοί Λογαριασμοί. Καθ' όσον αφορά ειδικά τους λογαριασμούς των Σχολικών Εφορειών, ο νέος Νόμος προνοεί ότι πρέπει να ετοιμάζονται σύμφωνα με τους Δημοσιονομικούς Κανονισμούς που εφαρμόζονται για τις Σχολικές Εφορείες, οι οποίοι όμως δεν έχουν εκδοθεί. Έχω υποδείξει ότι η έγκριση τους θα πρέπει να επιστευσθεί, ώστε, εκτός από το σοβαρό θέμα του τρόπου ετοιμασίας και της μορφής των οικονομικών καταστάσεων, να ρυθμιστούν και άλλα θέματα λογιστικών διαδικασιών και οικονομικής διαχείρισης.

4.58.4 Προσωπικό Σχολικών Εφορειών.

(α) Κανονισμοί. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για την έγκριση Κανονισμών που να προνοούν και ρυθμίζουν θέματα προσωπικού, με αποτέλεσμα να υπάρχει ανομοιομορφία στους όρους απασχόλησης και να υποβάλλονται αιτήματα αναθεώρησης και αναβάθμισης μισθολογικών κλιμάκων, με αιτιολογικό τις αρχές της ίσης μεταχείρισης.

Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι σχέδιο Κανονισμών βρίσκεται στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία.

(β) Στελέχωση Σχολικών Εφορειών. Τα καθήκοντα που σχετίζονται με την οικονομική διαχείριση των Εφορειών εκτελούνται κυρίως από Επιμελητές, οι οποίοι είναι υπάλληλοι του Υπουργείου.

Όπως αναφέρθηκε και στις επιμέρους εκθέσεις μου για τους λογαριασμούς των Εφορειών, εξακολουθεί να παρατηρούνται αδυναμίες αναφορικά με την τήρηση των βιβλίων, την ετοιμασία των λογαριασμών και την πλήρη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες της ισχύουσας Νομοθεσίας, των Κανονισμών και Οδηγιών.

Όπως αναφέρθηκε και στο παρελθόν, τούτο οφείλεται βασικά στην ανάθεση καθηκόντων σε μη εξειδικευμένο προσωπικό, χωρίς αυτό να τύχει προηγουμένως της κατάλληλης

εκπαίδευσης/επιμόρφωσης επί των πολλαπλών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την οικονομική διαχείριση των Εφορειών.

Με την ψήφιση του Νόμου του 1997 και την ανάληψη από τις Σχολικές Εφορείες περισσότερων αρμοδιοτήτων, το πρόβλημα αναμένεται να καταστεί οξύτερο.

4.58.5 Δελτία υπηρεσίας, προσωπικοί φάκελοι, φάκελοι αδειών, παρουσιολόγια. Σε αρκετές Σχολικές Εφορείες δεν τηρούνται ή δεν είναι πλήρως ενημερωμένα τα πιο πάνω έντυπα και φάκελοι, τα οποία σχετίζονται με την πρόσληψη, υπηρεσία, μισθολογική ανέλιξη κ.ά. του προσωπικού των Εφορειών.

4.58.6 Ετοιμασία Προϋπολογισμών και Απολογισμών Σχολικών Εφορειών. Τόσο οι Προϋπολογισμοί όσο και οι Απολογισμοί της Μέσης Εκπαίδευσης δεν παρουσιάζουν τα έσοδα και έξοδα που διενεργούνται απευθείας από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για λογαριασμό των Εφορειών, με αποτέλεσμα να μην παρουσιάζεται ολοκληρωμένη εικόνα, ενώ για τη Δημοτική Εκπαίδευση τα έσοδα και έξοδα, παρόλο που δεν παρουσιάζονται στους Προϋπολογισμούς, εντούτοις ενσωματώνονται στους λογαριασμούς των Εφορειών, στο Ταμείο “Α”. Μετά την ψήφιση του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου του 1997, εισηγήθηκα όπως το θέμα αυτό ρυθμιστεί κατά την ετοιμασία και έγκριση των Προϋπολογισμών των Εφορειών.

Παρόλο ότι το Υπουργείο με είχε ενημερώσει ότι, από το σχολικό έτος 2000/2001, θα συμπεριλαμβάνονταν στους Προϋπολογισμούς, τόσο της Μέσης όσο και της Δημοτικής Εκπαίδευσης, οι εισπράξεις και πληρωμές που διενεργούνται από το Υπουργείο, εντούτοις μέχρι σήμερα αυτό δεν έχει γίνει.

Μέρος Β

4.58.7 Ταμεία Προνοίας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι η λειτουργία των Ταμείων Προνοίας των Εφορειών δεν καλύπτεται από Κανονισμούς. Όπως πληροφορήθηκα, έχουν ήδη ετοιμαστεί σχετικοί Κανονισμοί, οι οποίοι στάληκαν στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία.

4.58.8 Κυλικεία

(α) Διαχείριση σχολικών κυλικείων. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις διαφοροποίησης του αρχικού ποσού κατακύρωσης και περιπτώσεις μη πλήρους εφαρμογής των όρων των προσφορών και συμβολαίων, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων για τις Εφορείες.

(β) Λειτουργία κυλικείων. Ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος του 2000 (60(Ι)/2000) προνοεί για τη σύσταση και λειτουργία Κεντρικής Επιτροπής Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων, η οποία και θα διενεργεί τους σχετικούς ελέγχους. Το άρθρο 22 του πιο πάνω Νόμου προνοεί την έκδοση Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο, οι οποίοι, όπως αντιλαμβάνομαι, προωθούνται για έκδοση.

4.58.9 Μητρώα μηχανογραφικού εξοπλισμού. Λόγω της εγκατάστασης μεγάλου αριθμού ηλεκτρονικών υπολογιστών στα Σχολεία και στα Γραφεία των Εφορειών, εισηγήθηκα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου όπως δημιουργηθούν σχετικά μητρώα, κατάλληλα διαρρυθμισμένα, όπου να καταχωρίζονται όλα τα στοιχεία του εξοπλισμού, για σκοπούς παρακολούθησης και εύκολου εντοπισμού τους. Επίσης, είναι αναγκαίο όπως υιοθετηθεί

σύστημα παρακολούθησης της συντήρησης τους, με βάση τα συμβόλαια που υπογράφονται. Μέχρι σήμερα η εισήγηση μου δεν έχει υλοποιηθεί από όλες τις Σχολικές Εφορείες.

4.58.10 Μητρώα περιουσίας. Εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες όσον αφορά στην ορθολογιστική τήρηση των μητρώων αυτών.

4.58.11 Ακίνητη περιουσία. Αρκετές Σχολικές Εφορείες εξακολουθούν να μην τηρούν το ενδεδειγμένο μητρώο ακίνητης ιδιοκτησίας, ούτε και έχουν προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για εντοπισμό της ακίνητης περιουσίας που τους ανήκει, τον εκσυγχρονισμό των σχετικών τίτλων ιδιοκτησίας και την εγγραφή τους στο όνομα της οικείας Σχολικής Εφορείας, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου του 1997.

4.58.12 Βιβλιοθήκες. Σε αρκετές βιβλιοθήκες εξακολουθεί να μη διεξάγεται έλεγχος των βιβλίων, κυρίως λόγω ελλειπούς στελέχωσης των Σχολείων με βιβλιοθηκάριους.

4.58.13 Εκτοπισμένες Σχολικές Εφορείες - Χρηματικά διαθέσιμα. Οι εκτοπισμένες Σχολικές Εφορείες έχουν στη διάθεση τους χρηματικά υπόλοιπα σε ταμειυτήρια και τράπεζες, τα οποία βρίσκονται κάτω από τη διαχείριση τους. Όλες οι πιο πάνω Σχολικές Εφορείες παρέλειψαν να υποβάλουν για έλεγχο τα αναγκαία στοιχεία.

4.59 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.59.1 Λογαριασμοί. Παρατηρήθηκε και πάλι καθυστέρηση στην ετοιμασία και υποβολή για έλεγχο των λογαριασμών για το σχολικό έτος 2000/2001, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διεξαχθεί έγκαιρα ο έλεγχος από την Υπηρεσία μου. Οι λογαριασμοί λήφθηκαν στην Υπηρεσία μου στις 5.8.2002. Τα ακόλουθα αποτελούν θέματα που εκκρεμούν από προηγούμενο έλεγχο.

4.59.2 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις δραστηριότητες της Σχολικής Εφορείας και τη διαχείριση των κληροδοτημάτων παρουσιάζει αδυναμίες και κενά. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται αδυναμίες στην οργανωτική διάρθρωση και στην κατανομή καθηκόντων, στην τήρηση αναλυτικών καταστάσεων και μητρώου για τα περιουσιακά στοιχεία της Εφορείας, στην παρακολούθηση του κόστους των έργων που εκτελούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στο ξεκαθάρισμα λογαριασμών προκαταβολών και στην τήρηση του κατάλληλου μητρώου και άλλων στοιχείων για την παρακολούθηση των κληροδοτημάτων. Από τη σχολική περίοδο 2000/01 η Εφορεία προέβη στην αγορά υπηρεσιών οικονομικού συμβούλου και αναμένεται βελτίωση.

4.59.3 Διαχείριση κληροδοτημάτων. Επειδή τα έσοδα της Εφορείας από κληροδοτήματα είναι σημαντικά, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως προωθηθεί τροποποίηση των όρων πολλών κληροδοτημάτων, των οποίων οι σκοποί έχουν εκλείψει ή δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα, ώστε να μπορεί να γίνει καλύτερη αξιοποίηση των εσόδων τους. Πληροφορήθηκα ότι θα ζητηθεί γνωμάτευση από τους νομικούς συμβούλους της Εφορείας για τροποποίηση των όρων των κληροδοτημάτων.

Μέρος Β

4.59.4 Κυβερνητικά δάνεια Δημοτικής Εκπαίδευσης. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην αποπληρωμή των κυβερνητικών δανείων ύψους £990.000, τα οποία παραχωρήθηκαν στην Εφορεία από το 1986 για κάλυψη ελλειμματικών Προϋπολογισμών. Οι

καθυστερημένες δόσεις ανήλθαν στις 31.8.2001 σε £990.000, δηλαδή είναι ίσες με το σύνολο των δανείων, σε σύγκριση με £956.468 το 2000. Το θέμα είχε παραπεμφθεί στο Υπουργείο Οικονομικών για διευθέτηση και διαγραφή τους. Πρόσφατα (Ιούλιος 2002) το Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε όπως το θέμα παραμείνει σε εκκρεμότητα, μέχρις ότου γίνει τροποποίηση των όρων των κληροδοτημάτων, για αύξηση των εσόδων και εξόφληση μέρους ή όλων των οφειλών προς το Δημόσιο.

4.59.5 Μητρώο περιουσιακών στοιχείων (Γενικό). Το μητρώο αυτό εξακολουθεί να μην τηρείται, σε αντίθεση με τον Κανονισμό Αποθηκών 5, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται τόσο η ετοιμασία των λογαριασμών της Εφορείας, όσο και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των περιουσιακών στοιχείων. Επίσης, δεν τηρούνται επαρκή στοιχεία για τη γη και τα κτίρια που κατέχει και διαχειρίζεται η Σχολική Εφορεία.

Παρόλο που έχει αγοραστεί πρόγραμμα ηλεκτρονικών υπολογιστών για την τήρηση του μητρώου περιουσίας και έγινε σχετική εκπαίδευση του προσωπικού, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν σημειώθηκε καμιά ουσιαστική εξέλιξη, λόγω διαφόρων προβλημάτων.

4.60 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.60.1 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων και μηχανογραφικού εξοπλισμού. Δεν έχει διενεργηθεί έλεγχος στα πιο πάνω μητρώα στο τέλος της σχολικής περιόδου 2000/2001, ούτε και φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων, με αποτέλεσμα να μην υποβληθεί η σχετική βεβαίωση για την ορθότητα των εγγραφών και τη φυσική ύπαρξη των αποθεμάτων.

Μέρος Β

4.60.2 Μετοχές τράπεζας. Στην προηγούμενη Έκθεσή μου ανέφερα ότι η Εφορεία είναι εγγεγραμμένη ιδιοκτήτρια 16299 μετοχών τράπεζας, ονομαστικής αξίας 50 σεντ η καθεμία. Ύστερα από διερεύνηση, έχει εξακριβωθεί ότι οι μετοχές προέρχονται από αρχική δωρεά 45 μετοχών το 1948, οι οποίες, μαζί με τις δωρεάν εκδόσεις και νέες αγορές που ακολούθησαν κατά καιρούς, ανήλθαν σε 16299. Επειδή ο σκοπός της αρχικής δωρεάς δεν είναι γνωστός, οι μετοχές αυτές δεν θεωρούνται ότι αποτελούν κληροδοτήματα για ειδικούς σκοπούς. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αποφασιστεί η περαιτέρω διαχείριση των μετοχών. Μέχρι σήμερα δεν λήφθηκε καμιά σχετική απόφαση. Στο μεταξύ το Υπουργείο Οικονομικών, εξετάζοντας το θέμα της αποπληρωμής των δανείων και προκαταβολών που παραχωρούνται σε Σχολικές Εφορείες, υπέδειξε πρόσφατα όπως οι Εφορείες που διαθέτουν κληροδοτήματα και/ή ταμειακά πλεονάσματα τα χρησιμοποιήσουν για εξόφληση μέρους ή όλων των οφειλών τους.

4.61 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Μέρος Β

4.61.1 Μισθολογική αναβάθμιση προσωπικού. Η Εφορεία, στη συνεδρία της ημερ. 14.1.99, αποφάσισε τη μισθολογική αναβάθμιση και τοποθέτηση στις νέες μισθολογικές κλίμακες, από 1.1.99, δύο μελών του προσωπικού. Παρά την αντίθεση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στην πιο πάνω απόφαση της Εφορείας και τη μη έγκριση των πιο πάνω αναβαθμίσεων μέσω των Προϋπολογισμών, η Εφορεία συνεχίζει να καταβάλλει μισθούς με βάση την αναβάθμιση.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Εφορεία πήρε την πιο πάνω απόφαση, πιστεύοντας στο δίκαιο και στην ορθότητα της σχετικής απόφασης, προσμετρώντας σ' αυτά και τα έτη υπηρεσίας και την προσφορά των εν λόγω υπαλλήλων.

4.61.2 Αξιοποίηση και διαχείριση ακίνητης ιδιοκτησίας. Η Εφορεία είναι εγγεγραμμένη ιδιοκτήτρια της Καϊσιδείου οικίας, η οποία παραχωρείται τα τελευταία 10 χρόνια σε ιδιώτη, με ετήσια συμφωνία χρήσης της ως νηπιαγωγείου, έναντι του συμβολικού ποσού των £1.505 το χρόνο. Σύμφωνα με εκτίμηση του Κτηματολογίου, η αξία της γης και του κτιρίου, για σκοπούς ενοικίου, υπολογίζεται σε £8.800 το χρόνο και, σε περίπτωση μακροχρόνιας ενοικίασης, σε £12.000 το χρόνο. Η Υπηρεσία μου εξακολουθεί να έχει την άποψη ότι υπάρχουν περιθώρια καλύτερης εκμετάλλευσης της οικίας, προς όφελος της Εφορείας.

4.62 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΜΕΝΙΩΝ

Μέρος Α

4.62.1 Καθυστέρηση στην υποβολή λογαριασμών για έλεγχο. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, λόγω σοβαρών αδυναμιών και παραλείψεων δεν ήταν δυνατή η διενέργεια ολοκληρωμένου ελέγχου των λογαριασμών για τα έτη 1995-96 και μεταγενέστερα. Πρόσφατα, τον Ιούνιο του 2002, ο νέος Πρόεδρος της Εφορείας υπέβαλε στην Υπηρεσία μου νέους τελικούς λογαριασμούς για τα σχολικά έτη 1995/1996 – 2000/2001, οι οποίοι και πάλι δεν κατέστη δυνατόν να ελεγχθούν, λόγω του ότι δεν υποβλήθηκαν τα αναγκαία για τον έλεγχο στοιχεία.

4.63 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

4.64 ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Μέρος Α

4.64.1 Εκτέλεση Προϋπολογισμού - Αδαπάνητα ποσά. Σε αρκετά Κονδύλια του Προϋπολογισμού εξακολουθούν να παραμένουν σημαντικά ποσά αδαπάνητα, τα οποία αφορούν κυρίως την εκτέλεση έργων. Υπέδειξα όπως γίνεται καλύτερος προγραμματισμός των αναγκών, ώστε τα προϋπολογιζόμενα ποσά να ανταποκρίνονται στις δυνατότητες υλοποίησης των έργων. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η ενίσχυση του Τμήματος με το αναγκαίο προσωπικό, όπως Αρχιτέκτονα, Πολιτικό Μηχανικό, Επιμετρητή Ποσοτήτων, θα επιλύσει το πρόβλημα.

4.64.2 Διαρρήξεις και κλοπές. Κατά τη διάρκεια του έτους σημειώθηκαν και πάλι αρκετά περιστατικά διαρρήξεων και κλοπών. Στον Προϋπολογισμό του 2002 έχει συμπεριληφθεί πρόνοια για εγκατάσταση συστήματος ασφάλειας στα Μουσεία και Αρχαία Μνημεία.

Μέρος Β

4.64.3 Αποθέματα αρχαιοτήτων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου εισηγήθηκα τη μηχανογράφηση των μητρώων αρχαιοτήτων, για σκοπούς καλύτερου ελέγχου και παρακολούθησης. Η καταχώριση αποθεμάτων στο μηχανογραφημένο μητρώο έχει αρχίσει το Σεπτέμβριο του 2001, πληροφορήθηκα όμως ότι, λόγω του μεγάλου όγκου εργασίας, θα ολοκληρωθεί μετά από αρκετά χρόνια.

4.64.4 Εργαστήριο εκμαγείων και αντιγράφων. Λόγω των πολλών αδυναμιών στη λειτουργία του εργαστηρίου, μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου διεξάγεται έρευνα από το

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, για λήψη απόφασης σχετικά με την αναγκαιότητα και χρησιμότητα διατήρησης του εργαστηρίου.

4.64.5 Ξυλουργικό εργαστήριο. Στο ξυλουργικό εργαστήριο που βρίσκεται στην περιοχή Αεροδρομίου Λευκωσίας, στη νεκρή ζώνη, δεν ακολουθούνται πάντοτε οι ενδεδειγμένες διαδικασίες, αναφορικά με την παραλαβή και διάθεση της ξυλείας, και δεν εφαρμόζονται οι Κανονισμοί Αποθηκών. Υπέδειξα την αναγκαιότητα συμμόρφωσης προς τους Κανονισμούς Αποθηκών και της διενέργειας περιοδικών ελέγχων. Παρόλο που ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε στο παρελθόν ότι δόθηκαν αυστηρές οδηγίες για πλήρη εφαρμογή των εισηγήσεων μου, εντούτοις, από επιτόπιο έλεγχο, διαπιστώθηκε ότι δεν σημειώθηκε βελτίωση.

4.65 ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μέρος Α

4.65.1 Λογαριασμός καταθέσεων. Στις 31.12.2001 το υπόλοιπο του λογαριασμού ήταν £11.649.317. Σε αυτό περιλαμβάνεται ποσό £9.471.225, το οποίο αφορά κρατήσεις και εγγυήσεις για συμβόλαια που εκτελέστηκαν ή εκτελούνται, καθώς και αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων από τρίτους, για εκτέλεση διάφορων εργασιών. Πολλά από τα υπόλοιπα αυτά εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα και θα πρέπει να διερευνηθούν και διευθετηθούν ανάλογα.

4.65.2 Καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις λόγω αδυναμιών στον προγραμματισμό εκτέλεσης έργων.

(α) Ανάπτυξη Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. Η τεχνοοικονομική μελέτη και το Γενικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Αερολιμένα Λάρνακας, που ετοιμάστηκε τον Ιούνιο 1991 από οίκο συμβούλων, δεν ικανοποίησαν το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και το Φεβρουάριο 1993 ανατέθηκε σε κοινοπραξία δύο γαλλικών οίκων η διεξαγωγή νέας μελέτης, έναντι ποσού £2,9 εκ. Λόγω τροποποιήσεων στα σχέδια που αποφάσισε το Υπουργείο, αυτά συμπληρώθηκαν με καθυστέρηση, το Φεβρουάριο 1999, και με επιπλέον δαπάνη περίπου £1 εκ. Η ολική δαπάνη εκτέλεσης των έργων ανάπτυξης των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου εκτιμάται σε £150 εκ. και £50 εκ., αντίστοιχα, σε τιμές 1999.

Στο μεταξύ, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, το Μάιο 1998, την αυτονόμηση των νέων αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου και την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη και διαχείριση τους, ενώ το Μάρτιο του 1999 ενέκρινε το πρόγραμμα δράσης, με βάση το οποίο οι νέοι αερολιμένες θα λειτουργήσουν εντός του 2005, δηλαδή με καθυστέρηση περίπου δέκα ετών από τις αρχικές προβλέψεις. Η μελέτη για την αυτονόμηση των αερολιμένων ανατέθηκε το Δεκέμβριο 1999 σε Κοινοπραξία Συμβούλων, έναντι ποσού £894.000. Αργότερα, λόγω διαφωνιών μεταξύ Κυβέρνησης και Βουλής, αναφορικά με το μοντέλο αυτονόμησης των κυπριακών αερολιμένων, υπήρξε νέα σοβαρή καθυστέρηση στο χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης των αερολιμένων. Τελικά τον Ιούνιο 2002 το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών ενέκρινε την προεπιλογή 5 προσφοροδοτών και τον Ιούλιο 2002 ζητήθηκε από αυτούς να υποβάλουν τελικές προσφορές τον Οκτώβριο 2002. Τελικά υποβλήθηκαν προσφορές από 3 προσφοροδότες μόνο.

(β) Νέο κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων. Τον Ιούλιο 1993 το Υπουργικό Συμβούλιο, με τη σύμφωνη γνώμη της Βουλής των Αντιπροσώπων, αποφάσισε όπως το νέο κτίριο της Βουλής ανεγερθεί στο χώρο ανάπτυξης του σταδίου ΓΣΠ και του Υπουργείου

Συγκοινωνιών και Έργων. Με βάση το πρόγραμμα εκτέλεσης του έργου, οι κατασκευαστικές εργασίες θα άρχιζαν το Σεπτέμβριο 1997. Η προκήρυξη όμως των προσφορών αναστάληκε, λόγω μη ολοκλήρωσης των αρχαιολογικών ανασκαφών και της ανεύρεσης αρχαιοτήτων που, κατά την άποψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων, ήταν σημαντικές. Τον Ιανουάριο 2000 αποφασίστηκε όπως, λόγω των αρχαιολογικών ευρημάτων, η ανέγερση του νέου κτιρίου της Βουλής μετακινηθεί σε νέο χώρο και γίνουν οι απαιτούμενες τροποποιήσεις στα σχέδια.

Όμως, τον Ιανουάριο 2002 η Βουλή αποφάσισε όπως αυτό χωροθετηθεί στο χώρο που είχε αρχικά επιλεγεί. Μέχρι τον Ιούνιο 2002 οι πληρωμές των συμβούλων μελετητών ανήλθαν σε περίπου £1.030.000. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται £376.000, που καταβλήθηκαν για διευθέτηση απαιτήσεων των συμβούλων για αποζημιώσεις λόγω καθυστερήσεων και αναθεωρημένων σχεδίων. Στο μεταξύ, λόγω της καθυστέρησης στην υλοποίηση του έργου, αποφασίστηκε και εκτελούνται βελτιώσεις και προσθήκες στο υφιστάμενο κτίριο της Βουλής, έναντι δαπάνης περίπου £3 εκ.

(γ) Ανέγερση Συγκροτήματος Κυβερνητικών Γραφείων στη Λευκωσία. Το Μάρτιο 1998 ανατέθηκε η κατασκευή του έργου, έναντι ποσού £16,5 εκ., με συμβατική ημερομηνία συμπλήρωσης του τον Αύγουστο 2001.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, κυρίως λόγω καθυστέρησης στο διορισμό από την Κυβέρνηση του υπεργολάβου για τις μηχανολογικές εργασίες. Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) ενέκρινε την παραχώρηση στον εργολάβο παράτασης χρόνου 30 εβδομάδων, με χρηματική αποζημίωση, και εννέα εβδομάδων χωρίς χρηματική αποζημίωση.

Το Μάρτιο 2001, παρατήρησα ότι στο έργο έγιναν αρκετές αλλαγές, το κόστος των οποίων δεν έχει υπολογιστεί, αλλά εκτιμάται ότι είναι της τάξης του £1 εκ., και ότι ορισμένες από αυτές αποφασίστηκαν από τους συμβούλους μελετητές, χωρίς τη συγκατάθεση της κυβερνητικής πλευράς, σύμφωνα με τη νενομισμένη διαδικασία. Το έργο παραδόθηκε στις 7 Ιουνίου 2002 και εκκρεμούν σε διαιτησία απαιτήσεις του εργολάβου για αποζημίωση ύψους περίπου £1,8 εκ..

Η έγκαιρη χρήση όμως των γραφείων δεν κατέστη δυνατή λόγω καθυστέρησης στην εγκατάσταση της κινητής επίπλωσης των γραφείων. Οι προσφορές για την προμήθεια των επίπλων ζητήθηκαν με καθυστέρηση στις 20.5.2002 και η αγορά τους αναμένεται μέχρι το τέλος του έτους.

(δ) Αυτοκινητόδρομος Δεκέλειας – Πρωταρά - Όδευση του δρόμου. Τον Απρίλιο 1992 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το σχεδιασμό του αυτοκινητόδρομου, σύμφωνα με την όδευση που καθορίστηκε από την τεchnοοικονομική μελέτη και τις συστάσεις των αρμόδιων Υπηρεσιών. Μετά από αντιδράσεις των επηρεαζόμενων κοινοτήτων και του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου, το Υπουργικό Συμβούλιο προέβη σε επανειλημμένες τροποποιήσεις στην όδευση του δρόμου. Τελικά, το Σεπτέμβριο 1996 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως η κατασκευή του γίνει νότια της κοινότητας Ξυλοφάγου, προς την τουριστική περιοχή Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας. Μέχρι το τέλος Ιουνίου 2002 πληρώθηκε στους Συμβούλους Μηχανικούς ποσό £616.000 για μελέτες που εκτελέστηκαν σύμφωνα με το συμβόλαιο και ποσό £314.000 για πρόσθετες μελέτες, λόγω αλλαγών, και για αποζημιώσεις λόγω καθυστερήσεων. Επιπρόσθετα οι Σύμβουλοι Μηχανικοί απαιτούν ποσό £150.000 για νέες καθυστερήσεις και αναστολές του συμβολαίου τους.

Τον Οκτώβριο 1996 άρχισε η κατασκευή του έργου, το οποίο συμπληρώθηκε τον Ιούλιο 2002, έναντι δαπάνης περίπου £35 εκ. Στο μεταξύ, το Δεκέμβριο 2001 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την αναβάθμιση του δρόμου από την Ξυλοτύμπου μέχρι την Αγία Νάπα, για επίτευξη ορίου ταχύτητας 100 χλμ/ώρα, έναντι δαπάνης περίπου £4 εκ.. Η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι για την εκτέλεση των εργασιών αναβάθμισης των τμημάτων Ορμήδειας – Ξυλοτύμπου και Ξυλοφάγου – Αγίας Νάπας θα απαιτηθεί η επέμβαση και εκτέλεση εργασιών στους δρόμους που ήδη συμπληρώθηκαν και δόθηκαν στην κυκλοφορία κατά τα έτη 2000 – 2001, γεγονός που θα μπορούσε να αποφευχθεί με ορθότερο προγραμματισμό.

(ε) Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας. Μετά από ζήτηση προσφορών, η εκτέλεση του έργου ανατέθηκε έναντι ποσού £37,5 εκ., με έναρξη το Μάιο 1997 και συμπλήρωση το Φεβρουάριο του 2002. Τον Ιούνιο 2002 το έργο παρουσίαζε καθυστέρηση περίπου 176 εβδομάδων. Οι 79 εβδομάδες οφείλονταν στον εργολάβο, ενώ οι υπόλοιπες κυρίως στις αλλαγές και προσθήκες που αποφασίστηκαν. Το αναθεωρημένο κόστος του έργου ανέρχεται σε περίπου £51 εκ., ενώ ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις περίπου £11 εκ. για καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις, για τις οποίες, κατά την άποψη του, δεν ευθύνεται ο ίδιος. Μετά από διαπραγματεύσεις της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων με τον εργολάβο, υπεγράφη τον Οκτώβριο 2002 συμπληρωματική συμφωνία η οποία προβλέπει τη συμπλήρωση του έργου μέχρι τον Ιούλιο 2004 και πληρωμή αποζημίωσης στον εργολάβο της τάξης των £5 εκ.

(στ) Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου. Η σχεδιαστική μελέτη του έργου, η δαπάνη του οποίου εκτιμήθηκε σε £7,5 εκ., ανατέθηκε σε ιδιώτες Αρχιτέκτονες τον Ιούλιο 1997, με ημερομηνία συμπλήρωσης το Μάρτιο 1998. Η μελέτη, καθώς και η προκήρυξη των προσφορών, παρουσιάζει καθυστέρηση περίπου 30 μηνών, μέρος της οποίας οφείλεται στους Αρχιτέκτονες και μέρος σε καθυστέρηση στη λήψη αποφάσεων εκ μέρους της κυβερνητικής πλευράς. Το συμβόλαιο για την εκτέλεση του έργου υπογράφηκε το Μάιο 2001 και προβλέπει τη συμπλήρωση του μέχρι τον Ιούνιο 2004, έναντι ποσού £10,5 εκ. Η αύξηση του κόστους του έργου οφείλεται σε σημαντικές προσθήκες, π.χ. γυναικολογική μονάδα εντατικής θεραπείας, αναθεώρηση του κόστους των ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών και αυξήσεις στις τιμές υλικών και εργατικών.

(ζ) Κυκλοφοριακός κόμβος αρ. 6 στη Λεμεσό – Συμβολή οδών Γ. Διγενή και Λινόπετρας. Το συμβόλαιο για την κατασκευή του κόμβου υπογράφηκε με ιδιώτη εργολάβο το Σεπτέμβριο 1997, έναντι δαπάνης £240.000. Τον Ιούλιο 1998, το Τμήμα Δημοσίων Έργων ζήτησε έγκριση από την ΚΕΑΑ για ακύρωση του συμβολαίου, λόγω ενστάσεων των Δήμων Λεμεσού και Αγίου Αθανασίου, επειδή οι κατασκευές που θα γίνονταν σύμφωνα με το υφιστάμενο συμβόλαιο θα ήταν προσωρινές, μέχρι την ετοιμασία του τελικού ρυθμιστικού σχεδίου από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Το Μάιο 1999 η ΚΕΑΑ αποφάσισε την ακύρωση του συμβολαίου και τον Ιανουάριο 2002 ενέκρινε την καταβολή αποζημίωσης στον εργολάβο ύψους £100.000. Παρατήρησα ότι η ακύρωση του συμβολαίου οφείλεται σε ελλιπή προγραμματισμό και συντονισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων Κυβερνητικών Τμημάτων, με αποτέλεσμα να κληθεί το Δημόσιο να επωμιστεί σοβαρές οικονομικές αποζημιώσεις. Τον Οκτώβριο 2002 το Τμήμα Δημοσίων Έργων με πληροφόρησε ότι προέβη με δικά του συνεργεία στην εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών για την επίτευξη της κυκλοφοριακής λειτουργικότητας του κόμβου.

(η) Κόμβος Λεωφόρου Μακεδονίτισσας με την οδό Ελαιώνων στο Στρόβολο – Αρ. Συμβ. PS/C/304. Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο, παρατήρησα καθυστέρηση περίπου 2 μηνών στην πρόοδο των εργασιών, λόγω κυρίως προβλημάτων που αφορούσαν τη μετακίνηση υφιστάμενων υπηρεσιών των Α.Η.Κ., Α.Τ.Η.Κ. και Σ.Υ.Λ., οι οποίες παρεμπόδιζαν την εκτέλεση των εργασιών. Δόθηκε επίσης από το Τμήμα αναστολή μέρους των εργασιών μέχρι την εξέταση του ενδεχόμενου τοποθέτησης του κεντρικού αγωγού του Σ.Α.Λ., ο οποίος δεν περιλαμβανόταν στο συμβόλαιο. Τελικά το έργο συμπληρώθηκε με καθυστέρηση 4 μηνών, ενώ ο εργολάβος έχει εκδηλώσει πρόθεση για απαίτηση οικονομικών αποζημιώσεων. Παρατήρησα ότι οι καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις θα αποφεύγονταν με ορθό συντονισμό των εμπλεκόμενων Οργανισμών στο στάδιο σχεδιασμού του έργου.

(θ) Κατασκευή τεσσάρων παράλληλων κυματοθραυστών στη Λεμεσό – Αρ. Συμβ. PS/C/311. Τον Απρίλιο 2001, σε συνεδρία αρμόδιων παραγόντων σχετικά με το πιο πάνω έργο, αποφασίστηκε η τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος που προβλεπόταν στα έγγραφα προσφορών, με την αναστολή των εργασιών κατά την τουριστική περίοδο.

Το Τμήμα, παρόλο που η τροποποίηση δεν περιλήφθηκε στα έγγραφα των προσφορών, με την υπογραφή του συμβολαίου πληροφόρησε γραπτώς τον εργολάβο για την τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος, η οποία θα υιοθετείτο χωρίς οποιεσδήποτε οικονομικές απαιτήσεις εκ μέρους του εργολάβου. Μετά την έναρξη των εργασιών, ο εργολάβος ζήτησε παράταση χρόνου 10 εβδομάδων, θεωρώντας την τροποποίηση ως αλλαγή των όρων της προσφοράς του. Παρατήρησα ότι η διακοπή των εργασιών θα έπρεπε, με καλύτερο προγραμματισμό, να περιληφθεί στα έγγραφα προσφορών ή, εφόσον τούτο δεν έγινε, να εξεταστεί από το Τμήμα μετά την κατακύρωση του συμβολαίου και να ζητηθεί έγκριση για αλλαγή του χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η αδυναμία οφείλεται στην αδυναμία των ενδιαφερόμενων Δήμων να εξασφαλίσουν έγκαιρα τα δάνεια για τη χρηματοδότηση του έργου και ότι το Τμήμα ενήργησε προληπτικά, έτσι ώστε ο εργολάβος να μην εγείρει αργότερα οικονομικές απαιτήσεις λόγω αναστολής των εργασιών.

4.65.3 Καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις σε έργα λόγω λαθών και παραλείψεων στις μελέτες.

(α) Κατασκευή του Παραλιακού Δρόμου Λεμεσού. Τμήμα Μύρια Κώρτ – Ξενοδοχείο Αμαθούς. Σε σύσκεψη των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, το Μάρτιο 2000, αποφασίστηκε ότι το έργο έπρεπε να συμπληρωθεί πριν από την τουριστική περίοδο του 2001. Επειδή όμως το Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα καθυστέρησε να καταβάλει το μερίδιο του για τη χρηματοδότηση του έργου, οι προσφορές προκηρύχθηκαν με καθυστέρηση και η συμπλήρωση του έργου μετατέθηκε στις 31.7.2001. Κατά την εκτέλεση του έργου παρατηρήθηκε καθυστέρηση 2 μηνών, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας οφειλόταν στον εργολάβο. Περί τα τέλη Μαΐου 2001, μετά από διαμαρτυρίες των επηρεαζόμενων ξενοδόχων και παρέμβαση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, αποφασίστηκε και συμφωνήθηκε με τον εργολάβο η επίσπευση των εργασιών, για κάλυψη της παρατηρούμενης σοβαρής καθυστέρησης. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος παρατήρησα ότι, υπό το βάρος της απουσίας των αναγκαίων ασφαλιστικών δικλίδων στο συμβόλαιο, όπως είναι το δικαίωμα του εργοδότη να αναστείλει χωρίς όρους τις εργασίες ή η καταβολή αποτρεπτικών αποζημιώσεων από τον εργολάβο, η ΚΕΑΑ αναγκάστηκε τελικά να εγκρίνει τη συμπλήρωση του έργου μέχρι τις 14.8.2001, με την καταβολή στον εργολάβο επιπλέον ποσού £215.000.

(β) Κατασκευή πεζοδρομίων και οχετών για αποχέτευση όμβριων υδάτων στην Κλήρου – Αρ. Συμβ. PS/C/170.

- (i) Η κατασκευή του έργου άρχισε το Μάρτιο 2000 και, ενώ οι εργασίες αναμενόταν να συμπληρωθούν το Δεκέμβριο 2000, τελικά το έργο συμπληρώθηκε τον Ιούλιο 2001. Η καθυστέρηση των 7 μηνών οφείλεται σε αλλαγές στα σχέδια και επιπρόσθετες εργασίες που ανατέθηκαν στον εργολάβο και αφορούσαν κυρίως τη βελτίωση του δικτύου της Α.ΤΗ.Κ. Παρατήρησα ότι οι καθυστερήσεις που προέκυψαν δεν εξετάστηκαν έγκαιρα από το Τμήμα, με αποτέλεσμα ο εργολάβος να συμπληρώσει τις εργασίες σε χρόνο δικής του επιλογής, με όλες τις συνέπειες που συνεπάγεται η ενέργεια αυτή. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στους επιβλέποντες μηχανικούς να εξετάζουν έγκαιρα τις καθυστερήσεις που προκύπτουν στα έργα.
- (ii) Το Μάρτιο 2001, το Τμήμα αποφάσισε την αφαίρεση από το συμβόλαιο των προβλεπόμενων ασφαλικών εργασιών, οι οποίες κρίθηκαν υπό τις περιστάσεις ανεπαρκείς. Αποφασίστηκε επίσης η διενέργεια μελέτης για ανακατασκευή του οδοστρώματος, με νέο συμβόλαιο. Παρατήρησα ότι, ενώ το υφιστάμενο οδόστρωμα παρουσίαζε σοβαρές φθορές πριν από τη ζήτηση των προσφορών, το Τμήμα δεν έλαβε υπόψη του την ανάγκη ανακατασκευής του, αλλά βασίστηκε στα δεδομένα παλαιάς μελέτης που έγινε το Φεβρουάριο 1996. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι κατά το στάδιο της μελέτης το οδόστρωμα παρουσίαζε μικρές φθορές, οι οποίες όμως, μέχρι την έναρξη εκτέλεσης του έργου, αυξήθηκαν σημαντικά, λόγω της διέλευσης βαρέων οχημάτων μεταφοράς λατομικών υλικών. Η Υπηρεσία μου δεν συμμαρμίζει τις εξηγήσεις του Τμήματος.

(γ) Νότιος Παρακαμπτήριος Λευκωσίας – Διαμόρφωση Κόμβου Ακροπόλεως – Αρ. Συμβ. ΡU/104/2. Μετά την έναρξη των εργασιών, το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας πληροφόρησε το Τμήμα Δημοσίων Έργων ότι προτίθεται να τοποθετήσει στο έργο νέο κεντρικό αγωγό μεγάλου μήκους, για τις ανάγκες υδροδότησης του Δήμου Λατσιών και του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Λόγω της εργασίας αυτής, η οποία δεν περιλαμβανόταν στο συμβόλαιο, προκλήθηκε καθυστέρηση 2 μηνών στη συμπλήρωση των εργασιών, για την οποία ο εργολάβος έχει εκδηλώσει πρόθεση για απαίτηση οικονομικών αποζημιώσεων. Παρατήρησα ότι η μη συμπερίληψη στα έγγραφα προσφορών του πιο πάνω αγωγού αποτελεί σοβαρή παράλειψη, αφού αυτός αποτελεί συνέχεια του υφιστάμενου, ο οποίος τοποθετήθηκε από το 1998 στο προηγούμενο τμήμα του ίδιου δρόμου. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, λόγω του ότι η διαμόρφωση του Κόμβου αποτελεί προσωρινή συγκοινωνιακή λύση (η τελική λύση προβλέπει την κατασκευή ανισόπεδου κόμβου), δεν λήφθηκαν υπόψη οι ανάγκες των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών για νέα αναπτυξιακά προγράμματα.

(δ) Κατασκευή παρακαμπτήριου Φοινιού και βελτίωση δρόμου μέσα στο Φοινί. Στα κατασκευαστικά σχέδια του συμβολαίου οι κλίσεις των πρανών εκσκαφής του δρόμου που καθορίστηκαν ήταν διαφορετικές από αυτές που προέκυψαν από τη σχεδιαστική μελέτη, με αποτέλεσμα, στο στάδιο της εκτέλεσης, να προκύψει σοβαρό πρόβλημα και ο εργολάβος να αναστείλει τις χωματουργικές εργασίες μέχρι τη λήψη οριστικής απόφασης από το Τμήμα. Πέρα από τα πιο πάνω, προκλήθηκε κατολίσθηση σε μέρος των πρανών των εκσκαφών, η οποία επέφερε περαιτέρω καθυστέρηση στο έργο. Το έργο συμπληρώθηκε με 15 μήνες καθυστέρηση, ενώ οι απαιτήσεις του εργολάβου αξιολογήθηκαν από το Μηχανικό του Έργου

και υποβλήθηκαν στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων. Το Νοέμβριο 2001 η ΚΕΑΑ ζήτησε από το Διευθυντή του Τμήματος όπως υποβάλει έκθεση γεγονότων αναφορικά με τις ελλείψεις και τις καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν στο πιο πάνω έργο. Μέχρι σήμερα δεν υποβλήθηκε στην Επιτροπή η ζητηθείσα έκθεση.

(ε) Δρόμος Τίμης – Νατάς – Πενταλιάς – Παναγιάς. Λόγω δυσμενών εδαφολογικών συνθηκών που παρουσιάστηκαν κατά την εκτέλεση του έργου, το Τμήμα ζήτησε από την ΚΕΑΑ έγκριση για τροποποιήσεις στο συμβόλαιο, αξίας περίπου £211.000, ποσό ίσο με το 32% του ποσού συμβολαίου. Επιπλέον, λόγω των προτεινόμενων αλλαγών, έγινε εισήγηση για παράταση του χρόνου του συμβολαίου κατά 50 εργάσιμες μέρες, με εκτίμηση των οικονομικών απαιτήσεων του εργολάβου για αποζημιώσεις γύρω στις £20.000. Παρατήρησα ότι η ανάγκη για τις τροποποιήσεις προέκυψε λόγω του ότι αγνοήθηκαν από το μελετητή του έργου οι τρεις γεωλογικές εκθέσεις, οι οποίες έγιναν στο στάδιο της μελέτης, και στις οποίες τονιζόταν η παρουσία ενός εξαιρετικά ασταθούς σχηματισμού εδάφους, καθώς και η ύπαρξη πηγών κατά μήκος του άξονα του δρόμου. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, εισηγήθηκα όπως διεξαχθεί έρευνα, με σκοπό την απόδοση ευθυνών, σε σχέση με τις ελλείψεις που παρατηρήθηκαν στη μελέτη. Το Μάιο 2000, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων διόρισε Ερευνώντα Λειτουργό, ο οποίος υπέβαλε το πόρισμα του προς την Αρμόδια Αρχή και ακολούθως στη Νομική Υπηρεσία για γνωμάτευση. Η Νομική Υπηρεσία απάντησε ότι δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί οποιαδήποτε καταγγελία.

(στ) Κατασκευή δρόμου Λευκάρων – Βαβατσινιάς – Φάση Ι - Αρ. Συμβ. PS/C/151. Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο, προέκυψε ότι, λόγω λανθασμένων υπολογισμών στο στάδιο της μελέτης, οι ποσότητες για την κατασκευή των τοίχων αντιστήριξης θα υπερβούν κατά πολύ τις ποσότητες που προβλέφθηκαν στο συμβόλαιο. Παρατήρησα ότι η ορθή εκτίμηση των ποσοτήτων είναι αναγκαία για τον έλεγχο της δαπάνης των έργων, την αξιολόγηση και κατακύρωση των προσφορών και την αποφυγή οικονομικών απαιτήσεων και καθυστερήσεων από τους εργολάβους.

(ζ) Ανέγερση Υπόστεγων της Εθνικής Φρουράς στην Απλάντα - Αρ. Πρ. 23/2000. Σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, ο χώρος ανέγερσης των υπόστεγων έπρεπε να παραδοθεί στον εργολάβο ισοπεδωμένος και έτοιμος για άμεση έναρξη των εργασιών θεμελίωσης. Μετά την παραλαβή του εργοταξίου από τον εργολάβο, διαπιστώθηκε ότι οι επιχωματώσεις που έγιναν από συνεργεία της Εθνικής Φρουράς για ισοπέδωση του χώρου ήταν ακατάλληλες. Για το λόγο αυτό δόθηκαν οδηγίες στον εργολάβο για εκτέλεση των απαραίτητων χωματουργικών εργασιών σύμφωνα με τις ανάγκες του έργου, καθώς και επιπρόσθετες εκσκαφές σε βράχο σε ένα από τα υπόστεγα. Λόγω των εργασιών αυτών, αξίας £35.000, παρατηρήθηκε καθυστέρηση 4 μηνών στη συμπλήρωση του έργου, με αποτέλεσμα να πληρωθεί ποσό £10.000, ως αποζημίωση, στον εργολάβο. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν οφείλονται στο ότι δεν είχαν καθοριστεί επακριβώς οι θέσεις για τα υπόστεγα πριν από την προσφοροδότηση του έργου. Επίσης ο Διοικητής Μηχανικού της Εθνικής Φρουράς με πληροφόρησε ότι η ακαταλληλότητα των επιχωματώσεων οφείλεται στο γεγονός ότι η Εθνική Φρουρά δεν διαθέτει τα αναγκαία μηχανήματα, εξοπλισμό και πείρα για εκτέλεση τέτοιων εργασιών.

(η) Δρόμος Χαντριών – Αγρού. Το έργο συμπληρώθηκε με καθυστέρηση 20 μηνών, λόγω προβλημάτων που παρουσιάστηκαν κατά την εκτέλεση των εργασιών, όπως απαλλοτριώσεις,

μετακινήσεις υπηρεσιών, αύξηση των ποσοτήτων του συμβολαίου, δυσμενείς καιρικές συνθήκες, με αποτέλεσμα η ΚΕΑΑ να αποφασίσει τον Απρίλιο 2001 την παραχώρηση στον εργολάβο δικαιολογημένης παράτασης χρόνου 315 ημερών και αποζημίωσης £95.744. Ο εργολάβος δεν αποδέχθηκε την απόφαση και έχει παραπέμψει το θέμα σε διαιτησία, ενώ παράλληλα γίνονται προσπάθειες για εξεύρεση συμβιβαστικής λύσης.

4.65.4 Αδυναμίες στην οργάνωση/διαδικασίες ελέγχου έργων.

(α) Αξιολόγηση χρονικών και οικονομικών απαιτήσεων συμβασιούχων εργοληπτών. Η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι οι επιβλέποντες, οι συντονιστές έργων και οι Τμηματικές Επιτροπές Αλλαγών και Απαιτήσεων αποδέχονται και αξιολογούν απαιτήσεις των συμβασιούχων εργοληπτών που υποβάλλονται καθυστερημένα και εκτός των συμβατικών προθεσμιών. Ως αποτέλεσμα, ο εργοδότης δεν είναι σε θέση να λάβει έγκαιρα μέτρα για αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων, τα οποία, όπως οι εργολήπτες ισχυρίζονται, επηρεάζουν την πρόοδο των έργων, καταλογίζοντας τη σχετική ευθύνη στην κυβερνητική πλευρά, ούτε και να εξετάζει έγκαιρα το βάσιμο τέτοιων απαιτήσεων.

Το Φεβρουάριο 2002 η Νομική Υπηρεσία, απαντώντας σε επιστολή μου, επιβεβαίωσε ότι οι προθεσμίες για υποβολή απαιτήσεων από τους συμβασιούχους αποτελούν ουσιώδη όρο και ότι, τυχόν καταστρατήγηση τους από τους επιβλέποντες, καθιστά τους τελευταίους υπεύθυνους για οποιαδήποτε ζημιά ήθελε υποστεί το Κράτος. Κατόπιν αυτού, ζήτησα από το Γενικό Λογιστή την έκδοση σχετικής εγκυκλίου, την οποία και εξέδωσε, όπου, μεταξύ άλλων, ζητείται η πιστή τήρηση των συμβατικών προνοιών από όλους τους αρμόδιους. Τον Οκτώβριο 2002 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η εγκύκλιος έχει σταλεί σ' όλους τους αρμόδιους για εφαρμογή, σύμφωνα με τις γνωματεύσεις της Νομικής Υπηρεσίας.

(β) Αστοχίες στα ασφαλτικά οδοστρώματα των αυτοκινητόδρομων. Το 1985 εισηγήθηκα όπως το Τμήμα Δημοσίων Έργων εφαρμόσει ερευνητικό πρόγραμμα για την καταλληλότητα των υλικών και μεθόδων εκτέλεσης ασφαλτικών οδοστρωμάτων, με σκοπό τη σύνταξη ορθών προδιαγραφών, ώστε να προλαμβάνονται οι αστοχίες των έργων. Παρατήρησα ότι το Τμήμα δεν υιοθέτησε οποιοδήποτε ερευνητικό πρόγραμμα, με αποτέλεσμα οι αποτυχίες και αδικαιολόγητες βλάβες στα οδικά έργα να αντιμετωπίζονται σπασμωδικά και περιστασιακά και να επιρρίπτονται ευθύνες αποκλειστικά στους εργολάβους. Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος, εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβεί στη λήψη των αναγκαίων μέτρων, όπως π.χ. προδιαγραφές υλικών, μέθοδοι κατασκευής, επίβλεψη κ.τ.λ.. Ως παραδείγματα τέτοιων αδικαιολόγητων αστοχιών υπέδειξα τις επιστρώσεις με πρέμιξ στους αυτοκινητόδρομους Αραδίππου – Δεκέλειας και Λευκωσίας – Λάρνακας (Τμήμα Λύμπια – Αραδίππου), στους οποίους οι εργασίες συντήρησης συμπληρώθηκαν σχετικά πρόσφατα. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι στο παρόν στάδιο δεν μπορούν να εφαρμοστούν τα αναγκαία ερευνητικά προγράμματα με την παρούσα στελέχωση. Για το λόγο αυτό πρωταρχικός στόχος στο παρόν στάδιο είναι η διαπίστευση του Εργαστηρίου που θα θέτει τις προϋποθέσεις, μεταξύ άλλων, για την ορθή στελέχωση και εκπαίδευση του προσωπικού. Έτσι, όταν τεθούν ορθές βάσεις, θα μπορεί το Κεντρικό Εργαστήριο να προχωρήσει σε ερευνητικά προγράμματα.

(γ) Ανεξάρτητοι εργαστηριακοί έλεγχοι των έργων από το Κεντρικό Εργαστήριο. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των φακέλων του Κεντρικού Εργαστηρίου του Τμήματος για τα μεγάλα συμβόλαια οδικών έργων, προέκυψε ότι ο έλεγχος του Κεντρικού Εργαστηρίου δεν είναι

επαρκής και συστηματικός, λόγω σταδιακής μείωσης του προσωπικού του εργαστηρίου. Ως αποτέλεσμα της υφιστάμενης κατάστασης, το σύστημα ελέγχου της ποιότητας των έργων κρίνεται ανεπαρκές για να διασφαλίσει ότι τα έργα πληρούν τις προδιαγραφές, ενώ οι κτιριακές εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός του νέου Κεντρικού Εργαστηρίου δεν αξιοποιούνται πλήρως. Σε απαντητική του επιστολή ο Διευθυντής του Τμήματος πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι γίνονται όλες οι αναγκαίες ενέργειες για κατάλληλη στελέχωση του εργαστηρίου με προσοντούχο προσωπικό, έτσι ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες του. Από νέο έλεγχο της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι, σε αντίθεση με τις πιο πάνω διαβεβαιώσεις, το εργαστήριο αποδυναμώθηκε περαιτέρω με την απόσπαση αριθμού έμπειρων υπαλλήλων για την επί τόπου επίβλεψη οδικών έργων.

(δ) Τελικοί λογαριασμοί συμβολαίων για οδικά και τεχνικά έργα. Από δειγματοληπτικό έλεγχο συμβολαίων του Τμήματος διαπιστώθηκε ότι οι πρόνοιες του συμβολαίου που αναφέρονται στις προθεσμίες για την ετοιμασία των Τελικών Λογαριασμών δεν εφαρμόζονται. Συγκεκριμένα, τα συμβόλαια προνοούν ότι, εντός 4 μηνών από την προσωρινή παραλαβή των έργων, ο εργολάβος πρέπει να υποβάλει στο Τμήμα τον Προσωρινό Τελικό Λογαριασμό και, εντός 3 μηνών από την υποβολή του, ο Μηχανικός του έργου να ελέγξει και πιστοποιήσει το ποσό του Λογαριασμού. Υπέδειξα ότι η εφαρμογή των πιο πάνω προνοιών είναι ουσιώδης, επειδή ο έλεγχος των λογαριασμών πρέπει να γίνεται ενόσω τα γεγονότα και τα γραπτά στοιχεία είναι πρόσφατα και το υπεύθυνο προσωπικό δεν έχει εμπλακεί σε άλλα καθήκοντα. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι οι εισηγήσεις μου έγιναν αποδεκτές και έχουν τεθεί υπόψη όλων των Επαρχιακών Μηχανικών και των Μηχανικών των έργων, για πιστή τήρηση των σχετικών προνοιών των συμβολαίων.

(ε) Έγγραφα Προσφορών – Δικαίωμα υποβολής εισηγήσεων από πιθανούς προμηθευτές ή εργολάβους. Από μελέτη των εγγράφων των προσφορών για οδικά και τεχνικά έργα παρατήρησα ότι δεν περιλαμβάνεται πρόνοια στις οδηγίες προς τους προσφοροδότες για εφαρμογή του άρθρου 5 των περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμών του 1999. Το άρθρο αυτό αναφέρεται στο δικαίωμα των πιθανών προσφοροδοτών ή εργολάβων να υποβάλουν τυχόν εισηγήσεις, σχόλια και παρατηρήσεις σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους των προσφορών. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η πιο πάνω πρόνοια έχει τώρα περιληφθεί.

(στ) Κατασκευή ποδηλατοδρόμου και Πεζόδρομου στο δρόμο Πέγειας – Αγ. Γεωργίου – Αρ. Συμβ. PS/C/339. Λόγω λανθασμένων ποσοτήτων που περιλήφθηκαν στα Δελτία Ποσοτήτων του συμβολαίου, αναφορικά με τις χωματουργικές εργασίες και την κατασκευή των κρασπέδων και πεζοδρομίων, παρατηρήθηκε αύξηση της δαπάνης του έργου κατά περίπου £11.000 (ποσοστό 12% επί του ποσού του συμβολαίου) και σχετική καθυστέρηση στην αποπεράτωση των εργασιών. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος ζήτησα όπως με πληροφορήσει κατά πόσο είχαν ελεγχθεί οι ποσότητες του συμβολαίου από δεύτερο άτομο, σύμφωνα με την καθορισμένη διαδικασία. Για το θέμα ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ζήτησε από το Διευθυντή του Τμήματος όπως αποστείλει σχετική εγκύκλιο σε όλους τους κλάδους και μονάδες μελετών, ώστε ο έλεγχος να διεξάγεται, ανεξάρτητα από το φόρτο εργασίας κάθε υπαλλήλου.

(ζ) Υπολογισμός ποσοτήτων και πληρωμών εργασιών στα συμβόλαια οδικών έργων. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των πληρωμών σε συμβόλαια οδικών έργων, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι, ενώ οι εργολήπτες σχεδιάζουν τις διατομές των δρόμων και υπολογίζουν τις

ποσότητες των χωματουργικών εργασιών με τη χρήση προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή, το Τμήμα, στις περισσότερες περιπτώσεις, προβαίνει σε έλεγχο των διατομών και ποσοτήτων με εμβαδομέτρηση, χωρίς τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε, για πιο αποτελεσματική διαχείριση και έλεγχο των πληρωμών, όπως το Τμήμα εφοδιαστεί με τα προγράμματα που χρησιμοποιούν και οι εργολήπτες. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε, το Μάιο 2000, ότι η Μονάδα Μηχανογράφησης του Τμήματος προβαίνει σε ενέργειες για εξασφάλιση και χρήση από τους επιβλέποντες Μηχανικούς των κατάλληλων προγραμμάτων. Οι ενέργειες της Μονάδας ολοκληρώθηκαν και άρχισε το 2002 η εκπαίδευση των Μηχανικών στη χρήση των προγραμμάτων.

(η) Επέκταση Λεωφόρου Ηρώων στη Λευκωσία. Η έναρξη του έργου έγινε τον Ιανουάριο 2001, με χρόνο συμπλήρωσης τον Ιανουάριο 2002. Στο συμβόλαιο περιλαμβανόταν και η ανακατασκευή του επιφανειακού ασφαλικού οδοστρώματος της Λεωφόρου 28^{ης} Οκτωβρίου. Τον Απρίλιο 2001 το Τμήμα αποφάσισε να αφαιρέσει από το συμβόλαιο την πιο πάνω εργασία, επειδή δεν λήφθηκαν υπόψη στη σχεδιαστική μελέτη του έργου οι προγραμματιζόμενες εργασίες των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας. Παρά τη μείωση του όγκου των εργασιών του συμβολαίου, παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, η οποία οφείλεται βασικά στον εργολάβο. Το Τμήμα έχει προχωρήσει στην ενδιάμεση αξιολόγηση της απόδοσης του εργολάβου, την οποία έκρινε ως μη ικανοποιητική. Το θέμα εξετάστηκε από την ΚΕΑΑ, χωρίς μέχρι σήμερα να ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση.

4.65.5 Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων.

(α) Νέα Κυβερνητικά Γραφεία Λευκωσίας – Φάση Α. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, παρατήρησα ότι ο Αρχιτέκτονας δεν έλαβε τα ενδεικνύμενα μέτρα, για σκοπούς προστασίας των συμφερόντων του εργοδότη, στην περίπτωση της ελαττωματικής απομόνωσης της πλάκας οροφής του υπογείου, στο τμήμα Ζ, η οποία παρουσιάζει διαρροή νερού, ούτε και απέκοψε από τις πληρωμές προς τον εργολάβο την αξία της εν λόγω εργασίας. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων παρέπεμψε το θέμα στην ΚΕΑΑ, η οποία αποφάσισε όπως αποκόψει από τα πιστοποιητικά πληρωμής του εργολάβου την αξία της κατασκευής της πιο πάνω πλάκας. Ο εργολάβος δεν δέχθηκε την απόφαση αυτή και ο εργοδότης ζήτησε την «απόφαση» του Αρχιτέκτονα. Ο Αρχιτέκτονας παρέλειψε να εκδώσει την «απόφαση» του και ο εργοδότης παρέπεμψε το θέμα σε διαιτησία.

(β) Νέο Κτίριο Ανωτάτου Δικαστηρίου στη Λευκωσία.

(i) Η έναρξη του έργου έγινε τον Οκτώβριο 2001, με χρόνο συμπλήρωσης το Φεβρουάριο 2004. Κατά τους 6 πρώτους μήνες το έργο παρουσιάζει καθυστέρηση, περίπου 3 μηνών, που οφείλεται βασικά στον αργό ρυθμό εργασίας του εργολάβου. Το Μάρτιο 2002, ο εργολάβος υπέβαλε πρόγραμμα εργασίας, για το οποίο δεν έχει δοθεί γραπτή συγκατάθεση από τον Αρχιτέκτονα του έργου, σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου. Ενόψει της πιο πάνω καθυστέρησης και δεδομένου ότι είχαν παρέλθει 8 μήνες από την έναρξη των εργασιών, παρατήρησα ότι ο ιδιώτης Αρχιτέκτονας όφειλε, σύμφωνα και με τις επανειλημμένες υποδείξεις του Τμήματος Δημοσίων Έργων, να λάβει τα αναγκαία μέτρα, περιλαμβανομένων και γραπτών προειδοποιήσεων προς τον εργολάβο, για επίσπευση του ρυθμού προόδου των εργασιών. Ο εργολάβος έχει στο μεταξύ υποβάλει δύο απαιτήσεις για παράταση χρόνου, οι οποίες όμως δεν έχουν αξιολογηθεί από τον Αρχιτέκτονα.

(ii) Από τον έλεγχο παρατηρήθηκαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των στοιχείων που καταγράφονται στο ημερολόγιο εργοταξίου, το οποίο ετοιμάζεται από τον εργολάβο, και των στοιχείων που καταγράφονται και τηρούνται από την επίβλεψη του έργου. Υπέδειξα ότι για τις διαφορές αυτές δεν έγιναν οι απαραίτητες διορθώσεις των στοιχείων από τον Αρχιτέκτονα, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζονται τα συμφέροντα του εργοδότη.

(γ) **Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας – Προμήθεια εξαρτημάτων χώρων υγιεινής.** Τον Οκτώβριο 2001 το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών όρισε ad-hoc Επιτροπή για μελέτη της Έκθεσης Αξιολόγησης που υποβλήθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων σχετικά με την πιο πάνω προσφορά, με σκοπό τη διαπίστωση κατά πόσο υπήρξε υγιής ανταγωνισμός κατά την προσφοροδότηση. Οι κυριότερες παρατηρήσεις στο πόρισμα της Επιτροπής είναι ότι:

- Δεν εφαρμόστηκε το άρθρο 6(1) των περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμών, στο οποίο προνοείται ότι οι προδιαγραφές και όροι των διαγωνισμών θα ετοιμάζονται κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή προσφοροδοτών.
- Δεν εφαρμόστηκε ο Κανονισμός 4(3) για τη δημοσίευση/γνωστοποίηση των προθέσεων της ενδιαφερόμενης Υπηρεσίας, πριν από την τελική κατάρτιση των εγγράφων διαγωνισμού, για υποβολή τυχόν εισηγήσεων, σχολίων ή παρατηρήσεων από πιθανούς προμηθευτές.
- Δεν εφαρμόστηκε ο Κανονισμός 8(2) που απαγορεύει την αναγραφή προνοιών στους όρους ή στις προδιαγραφές που ευνοούν ορισμένα προϊόντα.
- Ο τρόπος χειρισμού του όλου θέματος από τον Αρχιτέκτονα ήταν μεμπτός και οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν διαβλητές. Οι προδιαγραφές φωτογράφιζαν συγκεκριμένα προϊόντα και οδήγησαν σε έλλειψη υγιούς ανταγωνισμού. Βάσει των πιο πάνω η Επιτροπή εισηγήθηκε όπως οι προσφορές ακυρωθούν και επαναπροκηρυχθούν. Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών υιοθέτησε την εισήγηση της Επιτροπής και ακύρωσε τις προσφορές.

(δ) **Δρόμος Πόλης – Στενής – Λυσού - Αρ. Συμβ. PS/C/85.** Μετά από αιτήματα ιδιοκτητών επηρεαζόμενων τεμαχίων γης, το Τμήμα άλλαξε τον άξονα του δρόμου τρεις φορές, με αποτέλεσμα να προκληθούν δικαιολογημένες καθυστερήσεις στον εργολάβο, για τις οποίες αποζημιώθηκε με το ποσό των £100.000. Οι πρώτες δύο αλλαγές εγκρίθηκαν με βάση την υφιστάμενη διαδικασία, χωρίς όμως να επισημανθούν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων οι οικονομικές επιπτώσεις λόγω καθυστερήσεων. Η τρίτη αλλαγή αποφασίστηκε, σε σύσκεψη στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, τον Απρίλιο 1998, μετά τη συμβατική ημερομηνία αποπεράτωσης του έργου. Η αλλαγή αυτή αποφασίστηκε, χωρίς και πάλι να επισημανθούν οι οικονομικές επιπτώσεις της, και υλοποιήθηκε χωρίς να ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες για την έγκριση της. Ενόψει των πιο πάνω, η ΚΕΑΑ θεώρησε ότι οι πιο πάνω αλλαγές όχι μόνο δεν εξυπηρετούσαν το Δημόσιο, αλλά, αντίθετα, το επιβάρυναν με αδικαιολόγητη δαπάνη ύψους £100.000. Τελικά η Επιτροπή έκρινε ότι, με τα δεδομένα που δημιουργήθηκαν, δεν είχε άλλη επιλογή από το να εγκρίνει την καταβολή του ποσού των £100.000 στον εργολάβο, για διευθέτηση των απαιτήσεων του.

(ε) **Περιοδική Συντήρηση Δρόμων Επαρχίας Λευκωσίας. Αρ. Συμβ. PS/C/331.** Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο, τον Οκτώβριο 2001, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι, σύμφωνα με τα εργαστηριακά αποτελέσματα του Κεντρικού Εργαστηρίου, το υλικό σκυρωτού

θεμελίου, το οποίο χρησιμοποιήθηκε με την έγκριση του Μηχανικού του έργου, δεν πληρούσε τις απαιτούμενες προδιαγραφές του έργου. Με οδηγίες του Μηχανικού, προστέθηκε άμμος στο υλικό και, μετά από επανέλεγχο από το εργαστήριο του εργοταξίου, το υλικό βρέθηκε να πληροί τις προδιαγραφές. Ωστόσο, με βάση νέα αποτελέσματα του Κεντρικού Εργαστηρίου, το υλικό εξακολουθούσε να είναι εκτός προδιαγραφών.

Για το θέμα αυτό το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων πληροφόρησε το Διευθυντή του Τμήματος ότι, σε περίπτωση διάστασης μεταξύ των αποτελεσμάτων του Κεντρικού Εργαστηρίου και αυτών οποιουδήποτε άλλου μη κυβερνητικού εργαστηρίου, θα πρέπει να θεωρούνται ως ορθά τα αποτελέσματα του πρώτου, εκτός εάν σε επανέλεγχο στο Κεντρικό Εργαστήριο διαπιστωθεί ότι συμβαίνει το αντίθετο.

Σε απαντητική του επιστολή τον Ιούλιο 2002, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι στην προκείμενη περίπτωση έγινε σειρά δοκιμών και ότι το υλικό χρησιμοποιήθηκε όταν, με βάση τα αποτελέσματα, κρίθηκε ότι τα υλικά ήταν εντός προδιαγραφών.

4.66 ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μέρος Α

4.66.1 Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2001 ήταν £933.641, σε σύγκριση με £912.305 για το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £21.336 ή 2,3%. Στις καθυστερήσεις περιλαμβάνεται ποσό £763.660 για φόρο χωρητικότητας πλοίων, £32.005 για δικαιώματα επιθεώρησης πλοίων, £626 για τέλη πληρώματος και £31.761 για άδειες ασυρμάτων πλοίων. Δεν περιλαμβάνεται ποσό £205.686, που αφορά επιβαρύνσεις πάνω στον καθυστερημένο φόρο χωρητικότητας πλοίων, το οποίο καθίσταται πληρωτέο κατά την πληρωμή του οφειλόμενου φόρου. Εισηγήθηκα τη διερεύνηση όλων των καθυστερημένων οφειλών, με σκοπό την είσπραξη ή τη διαγραφή τους. Μετά από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, διαγράφηκε κατά τα έτη 1995-2000 το ποσό των £1.039.322.

4.66.2 Διαχειριστικός έλεγχος αναφορικά με τη ρύπανση των θαλασσών από πλοία. Μέσα στο 2001 διεξήχθη από την Υπηρεσία μου διαχειριστικός/ περιβαλλοντικός έλεγχος σχετικά με το πιο πάνω θέμα. Ο έλεγχος έγινε ταυτόχρονα από οκτώ Ανώτατα Κρατικά Ιδρύματα Ελέγχου Ευρωπαϊκών Χωρών, μέσα στα πλαίσια του προγράμματος εργασιών του EUROSAT Environmental Group. Λεπτομέρειες του ελέγχου αυτού περιλαμβάνονται στο Μέρος 3 της Έκθεσης αυτής.

Μέρος Β

4.66.3 Μηχανογράφηση.

(α) Εξακολουθεί να καθυστερεί η μηχανογράφηση των καταστάσεων που αφορούν χρεώσεις πλοίων. Εισηγήθηκα την επίσπευση της μηχανογράφησης των εν λόγω καταστάσεων, ώστε η ενημέρωσή τους να γίνεται έγκαιρα και η διαδικασία είσπραξης των σχετικών τελών να διεκπεραιώνεται πιο αποτελεσματικά. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι η καθυστέρηση που παρατηρείται θα έχει επιπτώσεις και πάνω στο κόστος της μηχανογράφησης, το οποίο συνεχώς αυξάνεται.

(β) Όπως κατ' επανάληψη έχω αναφέρει, η επιβολή φόρου χωρητικότητας πλοίων, η οποία γίνεται από το μηχανογραφικό σύστημα, εξακολουθεί να παρουσιάζει προβλήματα και αρκετή εργασία αναγκαστικά γίνεται με το χέρι, λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων του προγράμματος.

Για τη μηχανογράφηση του Τμήματος, στις 8.3.98 προκηρύχθηκαν προσφορές από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής και έγινε κατακύρωση της προσφοράς από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών στις 26.6.2000.

4.67 ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.67.1 Προσφορές. Σε διάφορες περιπτώσεις όπου παρουσιάστηκε καθυστέρηση στην εκτέλεση των προσφορών, οι τραπεζικές εγγυήσεις για την πιστή εκτέλεση των συμβολαίων δεν είχαν ανανεωθεί έγκαιρα. Σε μια περίπτωση παρατηρήθηκε ότι δεν επιβλήθηκε η χρηματική αποζημίωση για την καθυστέρηση στην εκτέλεση της προσφοράς.

4.67.2 Αδυναμίες/παραλείψεις στο χειρισμό συμβολαίων. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου σε προσφορές και συμβόλαια που χειρίζεται το Τμήμα, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Συμβόλαιο για τις μηχανολογικές εγκαταστάσεις στο Διεθνή Αερολιμένα Λάρνακας – «Check – in Hall». Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 2000, το Τμήμα παρέπεμψε, το Φεβρουάριο 2001, στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων, για έγκριση, την απόφαση της Τμηματικής Επιτροπής, για πληρωμή στον εργολάβο επιπλέον ποσού £47.895, το οποίο αφορούσε πρόσθετες εργασίες και υπερωρίες. Από τον έλεγχο της Υπηρεσίας μου διαπιστώθηκε ότι κατά τον υπολογισμό του πιο πάνω ποσού δεν είχαν ληφθεί υπόψη:

- (i)** Η μη έκδοση αρχιτεκτονικής οδηγίας για υπερωριακή εργασία.
- (ii)** Το κόστος εργασιών που δεν είχαν εκτελεστεί.
- (iii)** Το κόστος εξοπλισμού που δεν είχε εγκατασταθεί.
- (iv)** Το κόστος σημαντικών διαφοροποιήσεων στις εργασίες και τα υλικά.

Το Μάρτιο 2002, η Τμηματική Επιτροπή, αφού επανεξέτασε το θέμα, αναθεώρησε την προηγούμενη απόφαση της και εισηγήθηκε την πληρωμή συνολικού επιπλέον ποσού £7.203, εισήγηση που εγκρίθηκε από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων.

(β) Προσφορά αρ. 154/01 για τη συντήρηση 208 οχημάτων. Τα οχήματα είχαν αγοραστεί κατόπιν ανοικτού διαγωνισμού το 1996 και στο συμβόλαιο αγοράς προνοείται η συντήρηση τους από τον προμηθευτή για 5 χρόνια, όση ήταν και η ωφέλιμη ζωή των οχημάτων, σύμφωνα με τις τότε εκτιμήσεις του Τμήματος. Επειδή κατά τη λήξη του συμβολαίου συντήρησης διαπιστώθηκε ότι τα περισσότερα οχήματα ήταν σε καλή κατάσταση και θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για μερικά χρόνια ακόμη, το Τμήμα ζήτησε την έγκριση του Συμβουλίου Προσφορών για ζήτηση προσφοράς με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με σκοπό την ανάθεση της συντήρησης των οχημάτων στον προμηθευτή, για άλλα 4 χρόνια. Οι τιμές της μοναδικής προσφοράς, η οποία δόθηκε από τον προμηθευτή, ήταν κατά 152%-212% (ανάλογα με τον κάθε τύπο οχήματος) ψηλότερες από τις αντίστοιχες τιμές του αρχικού συμβολαίου και, κατόπι διαπραγμάτευσης, κατακυρώθηκε η προσφορά, με μείωση των τιμών κατά 5% μόνο. Για αποφυγή παρόμοιων προβλημάτων που είχαν παρουσιαστεί και στο παρελθόν και για διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, το Τμήμα, με τη σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας μου, προχώρησε το 2000 σε τροποποίηση των όρων των προσφορών, ώστε τα συμβόλαια αγοράς οχημάτων να προνοούν τη συντήρηση τους για 4 χρόνια, με δικαίωμα ανανέωσης από το Τμήμα για 4 επιπλέον χρόνια.

(γ) Ανάπλαση του χερσαίου χώρου του Αλιευτικού Καταφυγίου στην Αγία Νάπα.

Αρμόδιο Τμήμα για την ανάπλαση του χερσαίου χώρου του αλιευτικού καταφυγίου ήταν το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και την ευθύνη των ηλεκτρολογικών εργασιών είχε το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών. Το όλο έργο διαχωρίστηκε σε τρεις φάσεις και η μελέτη των ηλεκτρολογικών εργασιών της Α' Φάσης ανατέθηκε το Σεπτέμβριο 1997, με τη διαδικασία της κλήρωσης, σε ιδιώτες συμβούλους. Ενώ οι οικοδομικές εργασίες συμπληρώθηκαν το Μάρτιο 2000, οι προσφορές για τις ηλεκτρολογικές εργασίες της Α' Φάσης προκηρύχθηκαν το Νοέμβριο 2000, υποβλήθηκαν το Δεκέμβριο 2000 και η έκθεση αξιολόγησης ετοιμάστηκε τον Ιούνιο 2001. Η προσφορά κατακυρώθηκε τελικά τον Ιούλιο 2001 έναντι £320.000, για συμβόλαιο κυρίως εργολαβίας, εφόσον οι οικοδομικές εργασίες είχαν στο μεταξύ συμπληρωθεί. Για καλύτερο συντονισμό των εργασιών, ομοιομορφία στον εξοπλισμό και αποφυγή καθυστερήσεων στο οικοδομικό συμβόλαιο, οι ηλεκτρολογικές εργασίες της Β' Φάσης ανατέθηκαν τον Απρίλιο 2002 απευθείας στον εργολάβο της Α' Φάσης, έναντι £28.348. Οι ηλεκτρολογικές εργασίες συμπληρώθηκαν τον Ιούνιο 2002, ενώ οι οικοδομικές εργασίες συμπληρώθηκαν το 2001. Για τη Γ' Φάση του έργου, το οικοδομικό συμβόλαιο προνοεί αποπεράτωση των εργασιών τον Αύγουστο 2002 και το Τμήμα ζήτησε τον Απρίλιο 2002 την έγκριση του Συμβουλίου Προσφορών για ανάθεση των ηλεκτρολογικών εργασιών (προϋπολογιζόμενης δαπάνης περίπου £79.000) στον εργολάβο της Α' και Β' Φάσης, με βάση τη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Η έγκριση δόθηκε το Μάιο 2002, αλλά μέχρι το τέλος Ιουνίου οι ηλεκτρολογικές εργασίες δεν είχαν ανατεθεί.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε, το Μάιο 2002, ότι υπήρξε πράγματι καθυστέρηση στην εξασφάλιση έγκρισης για την ανάθεση των εργασιών της Β' Φάσης, καθώς επίσης και ελλιπής ενημέρωση του Τμήματος του για την πρόοδο και το χρονοδιάγραμμα των οικοδομικών εργασιών.

(δ) Προσφορά αρ. 5/01/178/Α/ΗΜΥ για την προμήθεια συστημάτων βίντεο-ενδοσκοπήσης. Το Μάρτιο 2001 οι Ιατρικές Υπηρεσίες ζήτησαν από το Τμήμα την ετοιμασία προδιαγραφών και την προκήρυξη προσφορών για την προμήθεια ενός συστήματος βίντεο-ενδοσκοπήσης. Επειδή αργότερα οι ανάγκες για τέτοια συστήματα αυξήθηκαν σε 6 και το κόστος τους υπερέβαινε τις £100.000, το Τμήμα, με δημοσίευση, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Προσφορών, ζήτησε τον Ιούλιο 2001 την υποβολή σχολίων/εισηγήσεων από πιθανούς προμηθευτές πάνω στις πρόνοιες των εγγράφων προσφοράς. Με βάση τα σχόλια που λήφθηκαν, ετοιμάστηκαν οι τελικές προδιαγραφές και προκηρύχθηκε το Νοέμβριο 2001 η προσφορά. Σύμφωνα με τους όρους, ο διαγωνισμός θα κατακυρωνόταν στη χαμηλότερη εντός προδιαγραφών προσφορά. Μετά τη δημοσίευση των προσφορών, το Τμήμα ζήτησε από έναν προσφοροδότη όπως υποβάλει κατάλογο των τεχνικών/λειτουργικών πλεονεκτημάτων του εξοπλισμού που θα προσέφερε, πριν από την ημερομηνία λήξης των προσφορών, γεγονός που προκάλεσε την αντίδραση του προσφοροδότη. Τον Ιανουάριο 2002, το Τμήμα ζήτησε αλλαγή των όρων της προσφοράς, ώστε η κατακύρωση να γίνει στην πιο συμφέρουσα οικονομικά προσφορά, με την προσθήκη κριτηρίων/πλεονεκτημάτων και βαθμολογίας. Σημειώνεται ότι η εισήγηση αυτή είχε υποβληθεί από πιθανούς προσφοροδότες στο στάδιο ετοιμασίας των προδιαγραφών, χωρίς όμως τότε να γίνει αποδεκτή. Ο Διευθυντής του Τμήματος, στον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου για το χειρισμό της προσφοράς, με πληροφόρησε, το Φεβρουάριο 2002, ότι οι λόγοι που επέβαλαν την αλλαγή των όρων κατακύρωσης της προσφοράς ήταν τα νέα δεδομένα που είχαν προκύψει στο μεταξύ. Το Φεβρουάριο 2002, το

Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε την ακύρωση της προσφοράς και την ετοιμασία τροποποιημένων όρων/προδιαγραφών, τα οποία να δημοσιευτούν για σχόλια από πιθανούς προσφοροδότες.

(ε) Προσφορά αρ. 180/00 για την προμήθεια και συντήρηση φορητών ανιχνευτών ναρκωτικών και εκρηκτικών. Το Νοέμβριο 2000, το Τμήμα ζήτησε προσφορές για την προμήθεια φορητών ανιχνευτών ναρκωτικών και εκρηκτικών. Σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς, οι ανιχνευτές θα έπρεπε να είχαν τη δυνατότητα ανίχνευσης με τη μέθοδο απορρόφησης αέρα από το περιβάλλον της ουσίας, χωρίς την υποστήριξη άλλων εξωτερικών μέσων. Κατά την παραλαβή του εξοπλισμού, διαπιστώθηκε ότι οι ανιχνευτές που παρέδωσε ο επιτυχών προσφοροδότης δεν πληρούσαν τους πιο πάνω όρους για την ανίχνευση όλων των ουσιών. Το γεγονός αυτό δεν είχε εντοπιστεί στο στάδιο της αξιολόγησης των προσφορών, επειδή ο προσφοροδότης είχε δηλώσει στην προσφορά του πλήρη συμμόρφωση με τις προδιαγραφές. Τελικά, κατόπιν εισήγησης της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Παραλαβής, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων ενέκρινε την παραλαβή των ανιχνευτών, με αποκοπή ποσού ύψους 10% της αξίας τους.

Σημειώνεται ότι στην πιο πάνω προσφορά υπήρξε περιορισμένη συμμετοχή, αφού έγγραφα προσφορών είχαν αγοράσει εννέα προσφοροδότες, και τελικά προσφορά υπέβαλαν μόνο τρεις εταιρείες, από τις οποίες οι δύο είχαν κοινά συμφέροντα.

(στ) Συμβόλαιο συντήρησης εξοπλισμού. Τον Οκτώβριο 2001 το Τμήμα ζήτησε την υποβολή ξεχωριστών προσφορών από το μοναδικό προσφοροδότη, για τη συντήρηση εξοπλισμού του Γενικού Χημείου του Κράτους. Επειδή,

- (i) οι πιο πάνω ξεχωριστές προσφορές αφορούσαν τη συντήρηση εξοπλισμού παρόμοιου τύπου,
- (ii) ο εξοπλισμός ήταν εγκατεστημένος στο ίδιο κτίριο,
- (iii) ο προσφοροδότης ήταν ο ίδιος,
- (iv) ο πιο πάνω προσφοροδότης είχε την ευθύνη συντήρησης και άλλου εξοπλισμού του Γενικού Χημείου που ήταν εγκατεστημένος στο ίδιο κτίριο,
- (v) οι πρόνοιες της προληπτικής συντήρησης, στις περισσότερες περιπτώσεις, απαιτούσαν απασχόληση μόνο μερικών ωρών για το κάθε συμβόλαιο,

ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος όπως το όλο θέμα της συντήρησης του εξοπλισμού του Γενικού Χημείου επανεξεταστεί, με προσπάθεια όπως ομαδοποιηθεί ο εξοπλισμός και υπογραφούν ενιαία συμβόλαια με τον κάθε εργολάβο, τα οποία να περιλαμβάνουν ολόκληρη την ομάδα εξοπλισμού που συντηρεί ο καθένας, ώστε το κόστος συντήρησης και τα σχετικά διοικητικά έξοδα να μειωθούν. Επίσης, από δειγματοληπτικό έλεγχο που διεξήχθη από την Υπηρεσία μου σε δύο συμβόλαια συντήρησης παρόμοιου εξοπλισμού, διαπιστώθηκε, σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνταν από το Τμήμα, ότι τα ποσά των συμβολαίων ήταν υπερβολικά ψηλά, σε σύγκριση με τις εργασίες και τα ανταλλακτικά που δηλώθηκε ότι απαιτήθηκαν. Συγκεκριμένα, αναλογούσε αμοιβή περίπου £1.466 την ημέρα, ενώ η αντικατάσταση εξαρτημάτων ήταν μηδαμινή. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε το Φεβρουάριο 2002 ότι θα καταβληθεί μελλοντικά προσπάθεια συνδυασμού των συμβολαίων συντήρησης του ίδιου εργολάβου, δεν συμφωνεί όμως ότι η μείωση του κόστους θα είναι σημαντική. Όσον

αφορά στο ψηλό κόστος συντήρησης του ιδιωτικού τομέα, όπως συμπεραίνεται από τα στοιχεία που τηρούνταν, με πληροφόρησε, το Μάρτιο 2002, ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο εργολάβος δεν καταχωρίζει όλες τις διορθωτικές εργασίες/ανταλλακτικά που χρησιμοποιεί, παρά τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τα περισσότερα συμβόλαια. Μελέτη σύγκρισης του κόστους συντήρησης που γίνεται από τον ιδιωτικό τομέα, με το κόστος συντήρησης από το Τμήμα, δεν μπορεί να διεξαχθεί, επειδή τα στοιχεία κόστους που τηρούνται από το Τμήμα είναι ελλιπή, λόγω φόρτου εργασίας του αρμόδιου τεχνικού που παρακολουθεί τα σχετικά συμβόλαια.

(ζ) Προσφορά αρ. 5/02/062/A/HMY για την προμήθεια ψηφιακών φωτοτυπικών μηχανών. Το Τμήμα ζήτησε προσφορές το Μάιο 2002 για την αγορά/συντήρηση φωτοτυπικών μηχανών. Από τη μελέτη των εγγράφων της προσφοράς, διαπιστώθηκε ότι τη συντήρηση του μεγαλύτερου μέρους των φωτοτυπικών μηχανών (100 μηχανές ταχύτητας 15 αντιγράφων ανά λεπτό και 30 μηχανές ταχύτητας 30 αντιγράφων ανά λεπτό) θα αναλάβει το Τμήμα, ενώ η συντήρηση του υπόλοιπου μέρους (30 μηχανές των 30 αντιγράφων ανά λεπτό και 10 μηχανές των 55 αντιγράφων ανά λεπτό) θα ανατεθεί στον ιδιωτικό τομέα (προμηθευτές) με τη μέθοδο του «κόστους ανά αντίγραφο».

Η συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του Δημοσίου αποτέλεσε θέμα διεξαγωγής διαχειριστικού ελέγχου, τα κύρια συμπεράσματα και εισηγήσεις του οποίου αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 1996, όπου διαπιστώθηκε ότι το κόστος συντήρησης των φωτοτυπικών μηχανών από τον ιδιωτικό τομέα ήταν κατά πολύ χαμηλότερο του αντίστοιχου κόστους συντήρησης από το Τμήμα. Επίσης, σύμφωνα με πρόσφατο συμβόλαιο συντήρησης 130 φωτοτυπικών μηχανών των 15 αντιγράφων ανά λεπτό, που είχε ανατεθεί με προσφορές στον ιδιωτικό τομέα, το συνολικό ετήσιο κόστος συντήρησης για το έτος 2001, περιλαμβανομένων των υλικών, εξαρτημάτων, αναλωσίμων και εργατικών, ήταν £11.700, το οποίο κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικό, αν ληφθεί υπόψη ότι το κόστος μόνο των εργατικών του Τμήματος, για τη συντήρηση του ίδιου αριθμού μηχανών, εκτιμάται ότι υπερβαίνει κατά πολύ το πιο πάνω ποσό.

Σε σύσκεψη, την οποία συγκάλεσε ο Γενικός Λογιστής τον Ιούλιο 2002, μετά τις πιο πάνω διαπιστώσεις μου, ο εκπρόσωπος του Τμήματος ανέφερε ότι, για λόγους «πολιτικής», το Τμήμα επιθυμεί να συνεχίσει τη συντήρηση αριθμού φωτοτυπικών μηχανών και ότι, με τη σωστή τήρηση των στοιχείων/κόστους συντήρησης που τώρα διεξάγει, θα μπορούν να εξαχθούν μελλοντικά ασφαλέστερα συμπεράσματα. Το θέμα βρίσκεται ενώπιον του Συμβουλίου Προσφορών για τελική απόφαση.

(η) Προσφορά αρ. 12/02/Σ/HMY για τη συντήρηση οδικού φωτισμού. Από τη μελέτη των εγγράφων της προσφοράς διαπιστώθηκαν ορισμένες παραλείψεις, καθώς και όροι που κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου περιόριζαν τον ανταγωνισμό. Επειδή και στο παρελθόν, στις προσφορές για τις πιο πάνω εργασίες, δεν υπήρχε συμμετοχή ικανοποιητικού αριθμού προσφοροδοτών, εισηγήθηκα το Μάρτιο 2002 στο Διευθυντή του Τμήματος όπως τροποποιηθούν οι όροι της προσφοράς. Ο Διευθυντής του Τμήματος προχώρησε στην τροποποίηση των εγγράφων της προσφοράς που αφορούσαν παραλείψεις, αλλά όχι και των όρων, με το σκεπτικό ότι αυτοί είχαν ετοιμαστεί σύμφωνα με τις εισηγήσεις πιθανών προσφοροδοτών.

Τελικά, ενώ έγγραφα προσφορών είχαν αγοράσει οκτώ προσφοροδότες, προσφορά υπέβαλαν μόνο δύο, οι ίδιοι που συμμετείχαν και στην προηγούμενη προσφορά, και τελικά η προσφορά κατακυρώθηκε στο χαμηλότερο προσφοροδότη, στον οποίο είχε κατακυρωθεί και η προηγούμενη προσφορά.

(θ) Μηχανολογικές εγκαταστάσεις στο κτίριο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών στη Λεμεσό. Το Φεβρουάριο 2000 προκηρύχθηκε η προσφορά για τις μηχανολογικές εγκαταστάσεις του πιο πάνω κτιρίου, με βάση τη μελέτη που ετοιμάστηκε από ιδιώτη σύμβουλο. Τον Απρίλιο 2000 το Συμβούλιο Προσφορών ακύρωσε το διαγωνισμό, επειδή όλες οι προσφορές που είχαν υποβληθεί ήταν εκτός προδιαγραφών. Για να αποφευχθούν σοβαρές καθυστερήσεις στο κυρίως συμβόλαιο, οι εργασίες του οποίου είχαν ξεκινήσει το Μάρτιο 2000, το Τμήμα τροποποίησε την αρχική μελέτη και ανέθεσε την εκτέλεση των εργασιών στο Επαρχιακό του Γραφείο. Το κεντρικό σύστημα κλιματισμού που προνοούσε η αρχική μελέτη μετατράπηκε σε σύστημα με τοπικές συσκευές διαιρεμένου τύπου (split units). Από την καθυστέρηση που προέκυψε, ο κυρίως εργολάβος του έργου αποζημιώθηκε με ποσό £1.300, ενώ ποσό £3.500 πληρώθηκε στο σύμβουλο που είχε ετοιμάσει την αρχική μελέτη, η οποία στη συνέχεια εγκαταλείφθηκε.

4.68 ΤΜΗΜΑ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Μέρος Α

4.68.1 Ανανέωση αδειών κυκλοφορίας των μηχανοκίνητων οχημάτων. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα, ο αριθμός των μηχανοκίνητων οχημάτων, για τα οποία δεν ανανεώθηκαν οι άδειες κυκλοφορίας για το 2001, ήταν 61 093, σε σύγκριση με 60 856 το 2000. Κατά το 2001 εκδόθηκαν συνολικά 461 759 άδειες κυκλοφορίας και εισπράχθηκαν τέλη £36,7 εκ., σε σύγκριση με 446 554 άδειες και τέλη £35 εκ. το 2000. Διαγράφηκαν 22 206 οχήματα από το μητρώο, λόγω μη ανανέωσης της άδειας τους για τρία συνεχή έτη. Από τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι το 13,2% των εγγεγραμμένων οχημάτων δεν είχαν ανανεώσει την άδεια κυκλοφορίας τους, ποσοστό που ισοδυναμεί με έσοδα περίπου £5,1 εκ., τα οποία θα μπορούσε να είχαν εισπραχθεί, σε περίπτωση που τα οχήματα που δεν έχουν ανανεώσει την άδεια κυκλοφορία τους βρίσκονταν όλα σε κυκλοφορία κατά την πιο πάνω περίοδο.

4.68.2 Είσπραξη λανθασμένων δικαιωμάτων για άδειες κυκλοφορίας και καθυστέρηση στην είσπραξη των διαφορών. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις έκδοσης αδειών κυκλοφορίας με λανθασμένα δικαιώματα. Οι συσσωρευμένες διαφορές στις 31.12.2001 ανέρχονταν στις £34.188. Το μεγαλύτερο ποσό αφορά καθυστερημένα τέλη παλαιών ετών, τα οποία, σύμφωνα με το Τμήμα, είναι πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να εισπραχθούν.

4.68.3 Μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας. Σύμφωνα με τον περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμο του 1972, όλα τα εκπαιδευτικά οχήματα καταβάλλουν μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας, ως μη ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα.

Από τα 452 εκπαιδευτικά οχήματα, τα 240 δεν έχουν παρουσιαστεί για εξέταση οδηγών κατά το 2001 (ποσοστό 53,1%).

Επειδή η φοροαπαλλαγή αυτή παραχωρείται σε μια μικρή τάξη ατόμων και δεν εξυπηρετεί το ευρύ κοινωνικό σύνολο, πέρα από το γεγονός ότι πιθανόν κάποια οχήματα να μη χρησιμοποιούνται για εκπαιδευτικούς σκοπούς, εισηγούμαι επί σειρά ετών όπως το προνόμιο

αυτό καταργηθεί. Το Τμήμα ετοίμασε τροποποιητικό νομοσχέδιο, σύμφωνα με την εισήγησή μου, το οποίο έτυχε νομοτεχνικής επεξεργασίας και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών.

4.68.4 Μετατροπή οχημάτων μετά τον τελωνισμό και πριν από την εγγραφή τους. Στην περίπτωση που όχημα έχει μετατραπεί σε άλλου τύπου ή κατηγορίας μετά τον τελωνισμό και πριν από την εγγραφή του, το όχημα αυτό, σύμφωνα με τακτική του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, γίνεται αποδεκτό και εγγράφεται, με σχετική ενημέρωση του Τμήματος Τελωνείων. Σε αυτή την περίπτωση, το Τμήμα Τελωνείων δεν έχει εξουσία είσπραξης της διαφοράς φόρων και δασμών, εφόσον τούτο δεν προνοείται στους Κανονισμούς.

Για ρύθμιση του θέματος, η εισήγηση της Υπηρεσίας μου ήταν όπως τροποποιηθεί ο Κανονισμός 55(1) των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών του 1984, ο οποίος προβλέπει ότι, σε περίπτωση μετατροπής εγγεγραμμένου οχήματος σε όχημα άλλου τύπου ή κατηγορίας, θα πρέπει να καταβληθούν οι αναλογούντες στο νέο τύπο ή κατηγορία οχήματος δασμοί και φόροι, έτσι ώστε αυτό να καλύπτει και μη εγγεγραμμένα οχήματα.

Το Τμήμα Οδικών Μεταφορών υιοθέτησε την εισήγησή μου και στις 11.4.2000 απέστειλε στη Νομική Υπηρεσία σχετικό προσχέδιο τροποποιητικών Κανονισμών.

Η Νομική Υπηρεσία στις 25.7.2002 εξέφρασε την άποψη ότι το Τμήμα Τελωνείων έχει την εξουσία και τη δυνατότητα να διεκδικήσει τυχόν οφειλόμενους δασμούς και/ή φόρους κατανάλωσης, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 39(ε) της περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νομοθεσίας, ανεξάρτητα από την εγγραφή των εν λόγω οχημάτων από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Σχετικά ζήτησε τις απόψεις των δύο Τμημάτων πριν ληφθεί τελική απόφαση κατά πόσο χρειάζεται πράγματι τροποποίηση, είτε του Κανονισμού 55, είτε οποιασδήποτε άλλης νομοθετικής διάταξης. Μετά την εξέλιξη αυτή το Τμήμα Οδικών Μεταφορών εξέφρασε την άποψη ότι η τροποποίηση του Κανονισμού 55 δεν είναι πλέον αναγκαία. Η Νομική Υπηρεσία βρίσκεται σε επαφή με τα δύο Τμήματα για τελική διευθέτηση του θέματος.

4.68.5 Τελωνισμός και εγγραφή οχημάτων σαλούν στην κατηγορία Van. Συνεχίστηκε η εγγραφή οχημάτων ως Van, τα οποία εκ κατασκευής δεν μπορούν να θεωρηθούν εμπορικά (Van), με αποτέλεσμα τη μεγάλη απώλεια τελών εγγραφής και άδειας κυκλοφορίας. Από το 1990 μέχρι το τέλος του 2001 εγγράφηκαν παράτυπα, ως Van, 20 938 οχήματα τύπου σαλούν.

Μετά από εισήγησή μου όπως τα οχήματα, τα οποία δεν μπορεί να θεωρηθούν ότι είναι εμπορικά εκ κατασκευής, μην εγγράφονται στην κατηγορία αυτή, ο Διευθυντής του Τμήματος πληροφόρησε τους εισαγωγείς αυτοκινήτων ότι από 5.6.2000 δεν θα εγγράφονται ως Van οχήματα που δεν προορίζονται από τον κατασκευαστή ως τέτοια.

Διαπιστώθηκε ότι η κατάσταση εξακολουθεί να παραμένει η ίδια, για το λόγο ότι όλοι οι εισαγωγείς προσκομίζουν σχετικό πιστοποιητικό από τους κατασκευαστές, στο οποίο παρέχεται βεβαίωση ότι τα οχήματα είναι τύπου Van. Ως ριζική λύση του προβλήματος εισηγήθηκα την εξίσωση των δασμών, φόρων, τελών εγγραφής και άδειας κυκλοφορίας των οχημάτων Van με αυτά των ιδιωτικών οχημάτων τύπου σαλούν. Το Τμήμα προωθεί τροποποίηση της Νομοθεσίας, για σκοπούς εφαρμογής ομοιόμορφου συστήματος καθορισμού των τελών εγγραφής και κυκλοφορίας με βάση τον κυβισμό και ανεξάρτητα από τον τύπο του οχήματος.

4.68.6 Απόβαρο μηχανοκίνητων οχημάτων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα κατά καιρούς αρκετές περιπτώσεις όπου οχήματα του ίδιου τύπου και μοντέλου εγγράφηκαν με διαφορετικό απόβαρο, συνήθως μικρότερο του κανονικού, καταβάλλοντας μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας.

Επειδή διαπιστώνονται συνεχείς ατέλειες στο σύστημα, εισηγήθηκα στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων την τροποποίηση της νομοθεσίας, ώστε το κριτήριο για τα τέλη εγγραφής και άδειας κυκλοφορίας να είναι ο κυβισμός των οχημάτων και όχι το απόβαρο, το οποίο παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες. Το Τμήμα προωθεί τη σχετική τροποποίηση της νομοθεσίας.

4.68.7 Πινακίδες για την επίδειξη και δοκιμή μηχανοκίνητων οχημάτων. Η σχετική νομοθεσία (Νόμος 56(I)/00) μεταξύ άλλων προβλέπει:

(α) **Άρθρο 10(1):** Κάθε αδειούχος έμπορος πρέπει να τηρεί αναλυτική κατάσταση των οχημάτων που κυκλοφορούν με πινακίδες που του παραχωρήθηκαν, στις οποίες πρέπει να αναφέρονται ο τύπος του οχήματος, ο αριθμός αμαξώματος και μηχανής, στοιχεία τελωνισμού του οχήματος, διακριτικά στοιχεία της πινακίδας κ.τ.λ.

(β) **Άρθρο 6(2):** Δεν επιτρέπεται η χρήση της ίδιας πινακίδας στο ίδιο όχημα από τον ίδιο αγοραστή για περίοδο πέραν των δεκαπέντε ημερών.

Από επιτόπιο έλεγχο που έγινε σε αριθμό εμπόρων από λειτουργούς του Τμήματος, σε συνεργασία με λειτουργό της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε:

- Ότι οι πλείστοι έμποροι δεν τηρούν τη σχετική κατάσταση που προβλέπεται στο πιο πάνω άρθρο, παράβαση η οποία μπορεί να επισύρει χρηματική ποινή μέχρι £1000.
- Ότι οι ιδιοκτήτες/διευθυντές εταιρειών χρησιμοποιούν οχήματα με πινακίδες επίδειξης για μεγάλα χρονικά διαστήματα για ιδιωτικούς σκοπούς, με αποτέλεσμα το Δημόσιο να μην εισπράττει τα ανάλογα τέλη εγγραφής και άδειας κυκλοφορίας, χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο στη συνέχεια να πωλούνται σε ανυποψίαστους αγοραστές ως καινούργια.

4.68.8 Ακίνητοποιήσεις οχημάτων. Μεγάλος αριθμός οχημάτων (αρκετά από τα οποία πολυτελείας), δηλώνονται από τους ιδιοκτήτες τους ως ακίνητοποιημένα. Το Τμήμα δεν έχει διενεργήσει κανένα επιτόπιο έλεγχο, για να διαπιστώσει ότι πράγματι τα οχήματα αυτά είναι ακίνητοποιημένα. Εισηγήθηκα τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων, καθώς επίσης και την υποχρεωτική αναγραφή στο έντυπο ακινητοποίησης της ένδειξης του δείκτη χιλιομέτρων, έτσι ώστε κατά τον έλεγχο να μπορεί να διαπιστωθεί κατά πόσο το όχημα κυκλοφόρησε παράνομα.

4.68.9 Δημιουργία ομάδας δίωξης. Οι εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου για ενεργότερη συμμετοχή του Τμήματος στον έλεγχο, για διαπίστωση της ορθής εφαρμογής της νομοθεσίας, είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία από το Τμήμα ομάδας δίωξης, με στόχο τη μείωση των παρατυπιών που παρατηρούνται σχετικά με τις ακίνητοποιήσεις οχημάτων, τη χρήση πινακίδων δοκιμής κ.τ.λ..

4.68.10 Αντικατάσταση του πλαισίου ή του πλαισίου σε συνδυασμό με το αμάξωμα των οχημάτων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, με την αντικατάσταση του πλαισίου ή του πλαισίου σε συνδυασμό με το αμάξωμα των οχημάτων, δίνεται η ευκαιρία να αναβιώνουν καταστραμμένα ή ακατάλληλα οχήματα, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικού ποσού

εσόδων του Κράτους σε δασμούς και φόρους κατανάλωσης. Στην πραγματικότητα, εκείνο που επιτρέπουν οι Κανονισμοί και οι διαδικασίες να γίνεται είναι η συναρμολόγηση νέων οχημάτων με την εισαγωγή βασικών και άλλων εξαρτημάτων, χρησιμοποιώντας τους αριθμούς εγγραφής των παλαιών ή καταστραμμένων οχημάτων που είναι ήδη εγγεγραμμένα. Οι αλλαγές και τροποποιήσεις αυτές στα οχήματα δεν είναι εύκολο να εντοπιστούν από τις αρμόδιες αρχές και το Κράτος εισπράττει μόνο τους εισαγωγικούς δασμούς πάνω στα εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται για τη συναρμολόγηση των νέων οχημάτων, ενώ στερείται έσοδα από φόρους κατανάλωσης, που αποτελούν και το σημαντικότερο μέρος της φορολογίας πάνω στα οχήματα. Σχετικά είχα εισηγηθεί και έγινε αποδεκτό όπως τροποποιηθεί η νομοθεσία, σε τρόπο ώστε είτε να μην επιτρέπεται η αντικατάσταση του πλαισίου ή του πλαισίου σε συνδυασμό με το αμάξωμα, τουλάχιστον των οχημάτων που μπορούν να μεταφέρουν μέχρι 8 επιβάτες και ελαφρών φορτηγών με απόβαρο μέχρι 2 τόνων, είτε η αλλαγή αμαξώματος οχήματος να αποτελεί κατασκευή νέου οχήματος και να υπόκειται σε φόρο κατανάλωσης. Εισηγήθηκα μάλιστα τότε όπως, μέχρι να γίνουν οι σχετικές τροποποιήσεις, το Τμήμα απαιτεί από τους ενδιαφερόμενους να υποβάλλουν την αίτησή τους για αντικατάσταση του πλαισίου προτού προβούν σε οποιαδήποτε εργασία, ώστε να δίνεται η ευκαιρία στο Τμήμα να επιθεωρεί τα οχήματα και να διαπιστώνει ότι αυτά δεν είναι μόνιμα ακατάλληλα για οδική χρήση. Οποιοσδήποτε αλλαγές ή μετατροπές σε οχήματα, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Εφόρου, να θεωρούνται αντικανονικές και να καθιστούν άκυρη την εγγραφή του οχήματος βάσει του σχετικού Κανονισμού. Η εισήγηση αυτή έγινε αποδεκτή και εφαρμοζόταν. Ωστόσο, για λόγους άγνωστους σε μένα, η εισήγηση για τροποποίηση της νομοθεσίας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, με την οποία θα αντιμετωπιζόταν ριζικά το θέμα, δεν προωθήθηκε.

Μέρος Β

4.68.11 Τουριστικά οχήματα -- Εγγραφή και άδεια κυκλοφορίας. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 25(3)(γ)(iii) των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών του 1984, η προσωρινή άδεια κυκλοφορίας εκδίδεται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες. Μετά την πάροδο των 12 μηνών, εισπράττεται το κανονικό τέλος κυκλοφορίας.

Όμως, στην περίπτωση της εγγραφής, σύμφωνα με το άρθρο 12(γ)(iii) των πιο πάνω Κανονισμών, ο Έφορος εκδίδει προσωρινό πιστοποιητικό εγγραφής, με τέλος £17 μόνο, χωρίς η Νομοθεσία να προνοεί την έκδοση κανονικού πιστοποιητικού εγγραφής μετά την πάροδο των 12 μηνών. Εισηγήθηκα όπως γίνει ανάλογη τροποποίηση της Νομοθεσίας, ώστε, μετά την πάροδο των 12 μηνών, και εφόσον το όχημα βρίσκεται σε κυκλοφορία στην Κύπρο, να εγγράφεται μόνο όταν καταβάλει τα κανονικά τέλη εγγραφής. Ετοιμάστηκε τροποποιητικό νομοσχέδιο, σύμφωνα με την εισήγηση μου, το οποίο έτυχε νομοτεχνικής επεξεργασίας και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών για προώθηση στη Βουλή.

4.68.12 Καταβολή μειωμένων τελών άδειας κυκλοφορίας για ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα επανειλημμένα ότι, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα, τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη μεταφορά προσώπων που εργοδοτούνται από τους ιδιοκτήτες των οχημάτων, δεν θεωρούνται ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα και, κατά συνέπεια, επιβαρύνονται με μειωμένα τέλη κυκλοφορίας, μέχρι και £330 το χρόνο, ανάλογα με το απόβαρο, για κάθε όχημα. Επειδή το διοικητικό κόστος για την εφαρμογή της πιο πάνω νομοθεσίας είναι σημαντικό και παράλληλα

υπάρχει το ενδεχόμενο καταστρατήγησης της, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικού ποσού δημόσιων εσόδων, εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο κατάργησης των μειωμένων τελών ή περιορισμού τους στις περιπτώσεις λεωφορειακού τύπου οχημάτων. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεση μου, ετοιμάστηκε τροποποιητικό νομοσχέδιο, το οποίο προωθήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, με βάση το οποίο καταργούνται τα μειωμένα τέλη για ιδιωτικά οχήματα.

4.68.13 Εγγραφές λεωφορείων. Συνεχίζεται η εγγραφή λεωφορείων με μία, αντί με δύο θύρες επιβατών στην αριστερή πλευρά.

Όπως πληροφορήθηκα, το θέμα θα επιλυθεί με την υιοθέτηση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας αρ. 2001/85/ΕΕ.

4.69 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.69.1 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2001 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £2.248.997, σε σύγκριση με £3.844.740 το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά £1.595.743 ή 41,5%. Στις καθυστερήσεις περιλαμβάνονται £624.684 για τέλη αεροδρομίου (από τα οποία £303.239 αφορούν τιμολόγια του Δεκεμβρίου 2001), £819.561 για ενοίκια, £428.538 για επιβατικά τέλη και £222.310 για τέλη υπερπτήσεων (της περιόδου 1970-1990, προτού η Κύπρος ενταχθεί στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας).

Στα οφειλόμενα ενοίκια περιλαμβάνεται ποσό £297.012, το οποίο αποτελεί τόκους για την περίοδο 1989-1999 και οφείλεται από τις Κυπριακές Αερογραμμές, οι οποίες αρνούνται να το καταβάλουν, επειδή, όπως υποστηρίζουν, αυτό δεν προβλεπόταν στην απόφαση της Υπουργικής Επιτροπής. Το θέμα παραπέμφθηκε από τις 11.1.2001 στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη νομικών μέτρων.

Για ποσό £421.496 κινήθηκε αγωγή το 1995 εναντίον διαχειρίστριας καταστημάτων δώρων στους αερολιμένες, για οφειλόμενα ενοίκια. Στις 20.3.2002 εκδόθηκε απόφαση δικαστηρίου υπέρ της Δημοκρατίας για ποσό £314.054 ως τέλη για άδεια χρήσης, πλέον τόκους. Το Τμήμα, με οδηγίες της Νομικής Υπηρεσίας, αποτάθηκε σε άλλες Κρατικές Υπηρεσίες, με σκοπό την εξακρίβωση των περιουσιακών στοιχείων της εναγόμενης και είσπραξη του ποσού.

Ποσό £93.028 οφείλεται από διαφημιστική εταιρεία από το 1998. Η υπόθεση βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για λήψη νομικών μέτρων.

4.69.2 Χρήση χώρων από τις Κυπριακές Αερογραμμές στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί το συμβόλαιο για τους ανοικτούς χώρους, λόγω του ότι εκκρεμεί το θέμα της καταβολής των τόκων πάνω στις καθυστερήσεις της περιόδου 1989-1999, θέμα το οποίο έχει παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για γνωμάτευση.

4.69.3 Επιβατικά τέλη - Τέλη αεροδρομίου - Τόκοι. Διάφορες αεροπορικές εταιρείες εξακολουθούν να καθυστερούν την εξόφληση ορισμένων παλαιών υπολοίπων επιβατικών τελών και τελών αεροδρομίου. Αρκετά από τα οφειλόμενα τέλη αφορούν εταιρείες που κατά το πλείστον δεν πραγματοποιούν πια πτήσεις στην Κύπρο και, κατά συνέπεια, η είσπραξη τους καθίσταται δύσκολη. Αναφέρεται ότι μια αεροπορική εταιρεία οφείλει στο Τμήμα £131.732 για τέλη αεροδρομίου. Το Τμήμα ζήτησε από το Γενικό Εισαγγελέα στις 29.6.95 τη λήψη νομικών

μέτρων και υπέβαλε τη σχετική έκθεση γεγονότων στις 18.11.96, χωρίς να σημειωθεί μέχρι σήμερα οποιαδήποτε εξέλιξη.

4.69.4 Υπερωρίες. Κατά το 2001 καταβλήθηκε ποσό ύψους £765.931 για υπερωριακή απασχόληση υπαλλήλων του Τμήματος, σε σύγκριση με £684.484 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £81.447 ή 10,6%. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσό που πληρώθηκε κατά το 2001 για υπερωριακή απασχόληση ισοδυναμεί με το 30,9% των μισθών του προσωπικού που απασχολήθηκε υπερωριακά. Επίσης, σε 17 λειτουργούς καταβλήθηκαν υπερωρίες που κυμαίνονταν από £15.000 μέχρι £23.000. Το Τμήμα υπέβαλε πριν από αρκετό χρόνο συγκεκριμένες εισηγήσεις στην Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού για τη μείωση των υπερωριών.

Μέρος Β

4.69.5 Οδοιπορικά υπαλλήλων του Αερολιμένα Λάρνακας. Οι υπάλληλοι του αεροδρομίου Λάρνακας, οι οποίοι πριν από το 1974 εργάζονταν στο αεροδρόμιο Λευκωσίας, εξακολουθούν να πληρώνονται οδοιπορικά έξοδα και υπερωρίες για την καθημερινή μετάβαση τους από τη Λευκωσία στη Λάρνακα, γιατί ως έδρα τους θεωρείται ακόμη η Λευκωσία. Η διευθέτηση αυτή έγινε το 1975, λόγω των τότε συνθηκών που δεν επέτρεπαν τη μετάθεση τους στη Λάρνακα, διευθέτηση που θεωρήθηκε ως προσωρινή. Το θέμα εκκρεμεί από το 1994 στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού για λήψη οριστικής απόφασης.

4.69.6 Ρυμουλκά αεροσκαφών στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Τα δυο ρυμουλκά που ανήκουν στο Τμήμα, ένα για κάθε αεροδρόμιο, εξακολουθεί να χρησιμοποιούνται από τις Κυπριακές Αερογραμμές για ρυμούλκηση αεροσκαφών, χωρίς την καταβολή οποιωνδήποτε δικαιωμάτων. Ένας από τους λόγους της μη αξιοποίησης τους από το Τμήμα είναι η έλλειψη κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού, τόσο για τη λειτουργία όσο και για τη συντήρησή τους. Εισηγήθηκα προ πολλού όπως το Τμήμα μελετήσει τρόπους αξιοποίησης των ρυμουλκών, σε συνδυασμό με την είσπραξη τελών βάσει Κανονισμών. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι, λόγω της επικείμενης ανάθεσης της διαχείρισης των αερολιμένων σε στρατηγικό επενδυτή, το θέμα θα παραμείνει όπως έχει σήμερα.

4.69.7 Εξυπηρέτηση εδάφους σε αεροσκάφη. Παρατηρήθηκε ότι για την εξυπηρέτηση εδάφους στα αεροσκάφη (Ramp Handling) δεν επιβάλλεται κανένα τέλος, ενώ στα ευρωπαϊκά αεροδρόμια τα τέλη αυτά κυμαίνονται από £900 - £1.800 για μεγάλα αεροσκάφη και £600 - £1.700 για μικρά αεροσκάφη.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι έχει διεξαχθεί μελέτη διαχωρισμού λογαριασμών όσον αφορά στην εξυπηρέτηση εδάφους και, με την εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα γίνει η ανάλογη χρέωση για κάθε υπηρεσία.

4.69.8 Είσπραξη τελών αεροδρομίου από τα γραφεία κινήσεων των αεροδρομίων. Για μερικές αεροπορικές εταιρείες, η είσπραξη των τελών αεροδρομίου στα γραφεία κινήσεων των αεροδρομίων γίνεται σε μετρητά. Ο υπολογισμός των τελών προσγείωσης, παραμονής κ.τ.λ. εξακολουθεί να γίνεται με το χέρι και, σε ορισμένες περιπτώσεις, παρατηρήθηκαν λανθασμένες εισπράξεις τελών.

Για αποφυγή της πιο πάνω κατάστασης και για σκοπούς καλύτερου εσωτερικού ελέγχου, εισηγήθηκα όπως η διαδικασία υπολογισμού και είσπραξης τελών από τα γραφεία κινήσεων μηχανογραφηθεί, όπως έγινε και στα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος. Το Τμήμα έχει κινήσει

από το 1998 τη διαδικασία για τη μηχανογράφηση του συστήματος, η οποία βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

4.69.9 Ζημιές από ατυχήματα στα αεροδρόμια. Στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου συμβαίνουν αρκετά ατυχήματα και προκαλούνται ζημιές, τόσο σε κυβερνητική περιουσία όσο και σε ιδιωτική. Για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης των υποθέσεων αυτών, καθώς και των απαιτήσεων που υποβάλλονται στην ασφαλιστική εταιρεία, εισηγήθηκα τη δημιουργία μητρώου ατυχημάτων.

4.70 ΤΜΗΜΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.70.1 Διαλογή/διανομή αλληλογραφίας. Στα πλαίσια του αναπτυξιακού προγράμματος του Τμήματος λειτούργησε κατά τον Απρίλιο του 2001 το νέο αυτοματοποιημένο Κέντρο Διαλογής αλληλογραφίας. Οι δαπάνες για το κτίριο και τον εξοπλισμό ανήλθαν συνολικά σε £4,68 εκ.

Σύμφωνα με την τεchnοοικονομική μελέτη του έργου, με τη χρήση της αυτόματης μηχανής θα έπρεπε να καταστεί δυνατή η παράδοση του 90% της αλληλογραφίας στην Κύπρο εντός 24 ωρών και του υπόλοιπου 10% εντός 48 ωρών, με παράλληλη μείωση προσωπικού κατά 47 άτομα.

Από σχετική έρευνα που έγινε από ιδιωτική εταιρεία ερευνών, διαφάνηκε ότι μόνο το 14% της αλληλογραφίας παραδίνεται εντός 24 ωρών. Επίσης, το προσωπικό που απασχολείται στη διαλογή δεν έχει μειωθεί, όπως προέβλεπε η τεchnοοικονομική μελέτη.

Σύμφωνα με τις εξηγήσεις του Διευθυντή του Τμήματος, αυτό οφείλεται στην απρόβλεπτη αύξηση της αλληλογραφίας (21% πέρα από τις προβλέψεις της μελέτης).

Όσον αφορά στην καθυστέρηση στην παράδοση της αλληλογραφίας, αυτή οφείλεται κυρίως στην υποστελέχωση του κλάδου διανομών.

4.70.2 Αγορά ηλεκτρονικών μηχανών και άλλου εξοπλισμού. Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών ενέκρινε τον Αύγουστο 2000 τη ζήτηση προσφορών από δέκα προσφοροδότες, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Ακολούθως το Τμήμα ζήτησε προσφορές από τους εννέα μόνο προσφοροδότες.

Η προσφορά ακυρώθηκε το Δεκέμβριο 2000 από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, αφενός επειδή το Τμήμα παρέλειψε να ζητήσει προσφορά και από τους δέκα εγκεκριμένους προσφοροδότες, και αφετέρου επειδή η προκήρυξη και υποβολή των προσφορών έγινε εντός του Αυγούστου, παρά την πρόνοια της σχετικής εγκυκλίου του Γενικού Λογιστή, στην οποία υποδεικνύεται η ανάγκη αποφυγής της πιο πάνω περιόδου για σκοπούς ζήτησης/υποβολής προσφορών. Σημειώνεται ότι τελικά υπέβαλαν προσφορά μόνο τρεις προσφοροδότες.

Το Τμήμα επαναπροκήρυξε την προσφορά και, ενώ η έκθεση αξιολόγησης των προσφορών βρισκόταν ενώπιον του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών για κατακύρωση, η ισχύς των προσφορών είχε ήδη λήξει τον Ιούλιο 2001, επειδή το Τμήμα παρέλειψε να ζητήσει έγκαιρα την ανανέωση τους. Ενόψει των πιο πάνω, το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών ακύρωσε το Σεπτέμβριο 2001 την όλη διαδικασία.

Τον Αύγουστο 2001, οι προσφορές προκηρύχθηκαν για τρίτη φορά και το Νοέμβριο 2001 το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε την προσφορά, εκτός από ένα είδος που ακυρώθηκε.

Σημειώνεται ότι τέτοια προβλήματα είχαν παρουσιαστεί και σε προηγούμενες προσφορές προμήθειας παρόμοιου εξοπλισμού, με αποτέλεσμα τη δημιουργία προβλημάτων στην ομαλή εκτέλεση των εργασιών του Τμήματος, εξαιτίας της καθυστέρησης στην εξασφάλιση του αναγκαίου εξοπλισμού.

4.70.3 Ανακαίνιση ταχυδρομικών γραφείων. Οι δαπάνες για ανακαίνιση ταχυδρομικών γραφείων για το 2001 ήταν £102.312 (2000 £50.522 και 1999 £34.162). Για τις ανάγκες των ανακατασκευών κατασκευάστηκαν κατά τα έτη 1999-2001 έπιπλα από το ξυλουργείο του Τμήματος Δημοσίων Έργων στη Λάρνακα, συνολικού κόστους £62.073.

Παρατηρήθηκε ότι για την κατασκευή των επίπλων χρησιμοποιείται ξύλο κερασιάς, το κόστος του οποίου κυμαίνεται από £1.050 μέχρι £1.500 το κ.μ., ανάλογα με το πάχος, το οποίο θεωρείται αρκετά ψηλό. Εξέφρασα την άποψη ότι, λόγω της φύσης της εργασίας των ταχυδρομικών γραφείων και της μεγάλης φθοράς που υφίστανται τα έπιπλα, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθούν άλλα υλικά, τα οποία είναι πιο ανθεκτικά και πιο φθηνά.

4.70.4 Έκδοση και διάθεση ταχυδρομικών δελταρίων. Το Τμήμα προέβη στην έκδοση 600 000 ταχυδρομικών δελταρίων (καρτών), τα οποία τέθηκαν σε κυκλοφορία στις 9.5.2000. Η ζήτηση από το κοινό δεν ήταν η αναμενόμενη και στις 31.12.2001 τα αποθέματα στο θησαυροφυλάκιο ήταν 432 395 δελτάρια και στα διάφορα ταχυδρομικά γραφεία περίπου 80 000. Ποσότητα 6 000 δελταρίων παραχωρήθηκαν δωρεάν σε διάφορες περιπτώσεις, κατόπτι σχετικής έγκρισης. Στις 16.1.2002, με έγκριση του Διευθυντή, καταστράφηκαν 120 000 δελτάρια, ενώ η απόφαση ήταν να καταστραφεί σταδιακά και η υπόλοιπη ποσότητα, ως μη εμπορεύσιμη.

Παράλληλα το Τμήμα προχώρησε κατά το 2001 στην εκτύπωση 67 500 δελταρίων νέας σειράς, τα οποία τέθηκαν σε κυκλοφορία στις 9.7.2001. Μέχρι τις 31.12.2001 παρέμειναν αδιάθετα στο θησαυροφυλάκιο και στα ταχυδρομικά γραφεία περίπου 63 000 δελτάρια, ενώ 2 250 δελτάρια παραχωρήθηκαν δωρεάν κατόπτι σχετικής έγκρισης.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι δεν έγινε κατάλληλος προγραμματισμός και δεν προβλέφθηκαν σωστά οι δυνατότητες διάθεσης των δελταρίων.

Μέρος Β

4.70.5 Αγορά μηχανής επικόλλησης γραμματοσήμων. Η μηχανή αυτή αγοράστηκε το 1998 έναντι του ποσού των Stg£64.407. Λόγω σοβαρών λειτουργικών προβλημάτων, δεν κατέστη δυνατόν να τεθεί σε λειτουργία και, με οδηγίες του Γενικού Λογιστή, το Τμήμα κάλεσε τον κατασκευαστή να παραλάβει τη μηχανή και να επιστρέψει την αξία της, πράγμα το οποίο δεν έχει γίνει, με αποτέλεσμα η μηχανή να βρίσκεται ακόμα στο Τμήμα. Όπως πληροφορήθηκα, η Νομική Υπηρεσία έχει καταχωρίσει αγωγή στις 12.4.2002 στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας.

4.70.6 Διαχείριση Φιλοτελικού Μουσείου. Η περίοδος μίσθωσης του οικήματος για στέγαση του Φιλοτελικού Μουσείου άρχισε την 1.6.98 και το ενοίκιο καθορίστηκε σε £6.000 το χρόνο. Η διαχείριση του Μουσείου ανατέθηκε, ύστερα από προκήρυξη προσφορών, σε ιδιώτη διαχειριστή, έναντι του ποσού των £205 μηνιαίως, από 1.2.99, όμως, ύστερα από παραστάσεις του διαχειριστή ότι η προσέλευση επισκεπτών είναι μηδαμινή, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων αποφάσισε τη μείωση του ενοικίου στο συμβολικό ποσό των £10 το μήνα. Αποτέλεσμα τούτου είναι το Τμήμα να επιβαρύνεται σχεδόν εξ ολοκλήρου με το ενοίκιο του οικήματος.

4.71 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.71.1 Προϋπολογισμός αναπτυξιακών δαπανών. Όπως προκύπτει από τον πιο κάτω πίνακα, οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αυξηθεί κατά το 2001, ωστόσο οι πραγματικές δαπάνες παρέμειναν περίπου στο ίδιο επίπεδο με το προηγούμενο έτος, με αποτέλεσμα το αδαπάνητο ποσό του προϋπολογισμού, σε σχέση με τη σημαντική βελτίωση που είχε παρατηρηθεί το 2000, να αυξηθεί.

Έτος	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Πραγματική δαπάνη	Αδαπάνητο ποσό	
	€εκ.	€εκ.	€εκ.	%
2001	19,1	13,3	5,8	30,36
2000	15,9	12,6	3,3	20,75
1999	15,1	11,1	4	26,49

Τα αδαπάνητα ποσά αφορούν κυρίως ανεγέρσεις, βελτιώσεις και επεκτάσεις κτιρίων και αγορά ιατρικού εξοπλισμού. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι η μη υλοποίηση του Προϋπολογισμού οφείλεται σε μεγάλο βαθμό σε παράγοντες εκτός του ελέγχου του Υπουργείου, αφού στη διαδικασία εμπλέκονται και άλλα Κυβερνητικά Τμήματα, καθώς και στις καθυστερήσεις που παρατηρούνται από την προκήρυξη μέχρι την κατακύρωση προσφορών.

4.71.2 Εσωτερικός έλεγχος. Εξακολουθεί να παρατηρούνται αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητες του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του. Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών των λογιστηρίων, που είχε ως στόχο την εξοικονόμηση χρόνου και τη μερική επίλυση του προβλήματος της μη επαρκούς στελέχωσης και οργάνωσης τους, δεν επιτεύχθηκε. Ανέφερα επίσης ότι, λόγω μη επίλυσης πολλών προβλημάτων, κυρίως όσον αφορά στη λειτουργία των Νοσοκομείων, και μη ύπαρξης ικανοποιητικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου, υπάρχει κίνδυνος μεταφοράς των προβλημάτων αυτών στο Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας, γεγονός που θα εμποδίσει μια τόσο σημαντική επένδυση να αποδώσει ορθά και να λειτουργήσει ομαλά. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι, με την εφαρμογή του μηχανογραφημένου συστήματος που προωθεί το Γενικό Λογιστήριο σε όλα τα λογιστήρια της Κυβέρνησης και με σωστή στελέχωση των λογιστηρίων των Νοσοκομείων, οι υφιστάμενες αδυναμίες εσωτερικού ελέγχου θα μειωθούν.

4.71.3 Καθυστερημένα έσοδα. Το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων των διάφορων Τμημάτων και Υπηρεσιών του Υπουργείου, σύμφωνα με τις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων, ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £5.176.349, σε σύγκριση με £3.153.970 του προηγούμενου έτους. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται καθυστερήσεις για προηγούμενα έτη, ύψους £2.881.552. Τα καθυστερημένα έσοδα οφείλονται από επιδοτούμενους ασθενείς (£271.357), οφειλές στα Νοσοκομεία (εσωτερικοί ασθενείς) (£932.619), Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (£3.923.749), Κρατικό Χημείο (£1.811), και οφειλές από Οργανισμούς ή Αρχές Τοπικής Διοίκησης (£46.813). Η οφειλή στις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες αντιπροσωπεύει την αξία φαρμάκων και φαρμακευτικού υλικού που δόθηκαν μέχρι τις 31.12.2001 στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, η οποία, όπως με πληροφόρησε το Υπουργείο, μετά από διαβουλεύσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, στα πλαίσια επαναδιαπραγμάτευσης της

συμφωνίας για το Κέντρο, θα παραγραφεί με βάση απόφαση που λήφθηκε για διευθέτηση των οφειλών της Κυβέρνησης προς το Κέντρο. Οι αυξημένες οφειλές προς τα Νοσοκομεία οφείλονται στην εφαρμογή των νέων τελών νοσηλείας και προέρχονται κυρίως από αλλοδαπούς, οι οποίοι, αφού τύχουν θεραπείας, απολύονται, χωρίς να καταβάλουν τα σχετικά δικαιώματα. Η λήψη μέτρων εναντίον τους είναι σχεδόν αδύνατη και ήδη το θέμα αυτό έχει πάρει σοβαρές διαστάσεις.

Για βελτίωση της κατάστασης και για να μπορέσει το Υπουργείο να εφαρμόσει τους νέους Κανονισμούς, εισηγήθηκε και πάλι, μεταξύ άλλων, την αυστηρή εφαρμογή των Κανονισμών και την είσπραξη των δικαιωμάτων, πριν από την απόλυση των εσωτερικών ασθενών, καθώς και τη διαγραφή των ποσών που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης.

Πρόσφατα έχει συμφωνηθεί όπως για όλους τους αλλοδαπούς που εργοδοτούνται νόμιμα στην Κύπρο γίνεται υποχρεωτική ασφάλεια με ευθύνη των εργοδοτών τους, για κάλυψη των εξόδων για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψή τους.

Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως δοθούν οι σχετικές οδηγίες στα Νοσοκομεία, έτσι ώστε τα έξοδα νοσηλείας των αλλοδαπών, όταν εισάγονται στα Νοσοκομεία, να ζητούνται από τις οικείες ασφαλιστικές εταιρείες.

Για βελτίωση της κατάστασης, το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι προωθεί τροποποίηση των Κανονισμών, για καταβολή προκαταβολής από τους ασθενείς κατά την εισαγωγή τους στα κρατικά νοσηλευτήρια, καθώς και εισαγωγή μηχανογραφημένου συστήματος τιμολόγησης των ασθενών, το οποίο θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρόνου ετοιμασίας των τιμολογίων και την παράδοση τους στους ασθενείς κατά την έξοδο τους από τα Νοσοκομεία. Όσον αφορά στα μακροχρόνια καθυστερημένα έσοδα, των οποίων η είσπραξη είναι αδύνατη, προωθείται η διαδικασία διαγραφής τους.

4.71.4 Σχέδιο Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό. Οι δαπάνες για το Σχέδιο αυτό κατά τα τρία τελευταία χρόνια είχαν ως ακολούθως:

Έτος	Αποστολές ασθενών	Ποσό που δαπανήθηκε	Ποσό που ανακτήθηκε
		£	£
2001	998	8.714.180	767.316
2000	1396	9.485.325	982.279
1999	1315	8.737.574	965.055

Σύμφωνα με τους νέους Κανονισμούς του Σχεδίου Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό για θεραπεία με φροντίδα της Κυβέρνησης, ανάλογα με την οικονομική κατάσταση των ασθενών ή των οικογενειών τους, αυτοί μπορεί να επιβαρυνθούν με μέρος των εξόδων θεραπείας ή να απαλλαγούν πλήρως. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στον υπολογισμό της οικονομικής επιβάρυνσης, με αποτέλεσμα να καθυστερεί και η είσπραξη των σχετικών ποσών.

Το Υπουργείο ανέφερε ότι η καθυστέρηση οφείλεται στις δυσκολίες που παρατηρούνται κατά την ετοιμασία της έκθεσης για την οικονομική κατάσταση των ασθενών αυτών, βάσει της οποίας υπολογίζεται και η οικονομική επιβάρυνση τους.

4.71.5 Προμήθεια και χρήση ιατρικού και άλλου εξοπλισμού. Όπως και πάλι διαπιστώθηκε, παρόλο που οι ανάγκες για αγορά ιατρικού εξοπλισμού είναι μεγάλες και πολλές φορές επείγουσες, εντούτοις, κατά τα τελευταία τρία έτη, όπως φαίνεται και στον πιο κάτω πίνακα, δεν αξιοποιήθηκαν όλες οι διαθέσιμες πιστώσεις, παρά το γεγονός ότι οι προϊστάμενοι Νοσοκομείων ζητούν επί σειρά ετών τη συμπερίληψη εξοπλισμού στους εγκεκριμένους καταλόγους αγορών και την προώθηση της αγοράς του.

Έτος	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Πραγματική Δαπάνη	Αδαπάνητο ποσό	
	Ξεκ.	Ξεκ.	Ξεκ.	%
2001	2,1	1,0	1,1	52,38
2000	1,4	0,7	0,7	50,00
1999	1,7	1,3	0,4	23,52

Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, επειδή παρατηρούνταν μεγάλες καθυστερήσεις στην ετοιμασία και έγκριση των προδιαγραφών και στην προσφοροδότηση του εξοπλισμού, εισηγήθηκα την ετοιμασία ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος, με βάση τις ανάγκες των Νοσοκομείων, το οποίο να λαμβάνει υπόψη το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την προώθηση των αγορών, καθώς επίσης και τη δημιουργία στο Υπουργείο Υγείας Κλάδου Προμηθειών, στελεχωμένου και με ειδικούς τεχνικούς, ο οποίος να επιλαμβάνεται της προμήθειας και χρήσης του ιατρικού εξοπλισμού, καθώς και της διάθεσης του αδρανούς εξοπλισμού. Το Υπουργείο προχώρησε στη σύσταση ομάδας λειτουργιών, η οποία όμως, σε πρώτο στάδιο, θα αναλαμβάνει την ολοκλήρωση της διαδικασίας προμήθειας εξοπλισμού σε περιορισμένο μόνο αριθμό περιπτώσεων και η οποία, σύμφωνα με το Υπουργείο, έχει ενδυναμωθεί με πρόσθετο προσωπικό και αναμένεται ότι οι διαδικασίες αγοράς ιατρικού εξοπλισμού θα επιταχυνθούν.

4.71.6 Μηχανογράφηση Υπουργείου Υγείας – Εφαρμογή του Πληροφοριακού Συστήματος Υγείας (Π.Σ.Υ.). Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σήμερα σε όλα τα Νοσοκομεία των πόλεων (εκτός από το Νοσοκομείο Λευκωσίας που δεν εντάχθηκε στο σύστημα λόγω ανέγερσης νέου). Εκκρεμεί η εφαρμογή του επίσης στα Αγροτικά Νοσοκομεία Παραλιμνίου, Κυπερούντας και Πόλης Χρυσοχούς, για τα οποία από το 1996 καταβάλλονται τα τέλη αδειών χρήσης και συντήρησης του συστήματος, και ήδη υπάρχει εγκατεστημένος ο αναγκαίος μηχανογραφικός εξοπλισμός.

Λόγω της μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρήθηκε από την πιλοτική εφαρμογή του μέχρι την τελική αποδοχή του, καθώς και της ραγδαίας εξέλιξης της τεχνολογίας, το πρόγραμμα αυτό δεν φαίνεται να ικανοποιεί τις σημερινές ανάγκες του χρήστη. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι προγραμματίζει την ανάθεση της παρακολούθησης της εφαρμογής των πληροφοριακών συστημάτων στα Νοσοκομεία σε ομάδα έμπειρων και πλήρως καταρτισμένων σε θέματα διεύθυνσης πληροφοριακών συστημάτων ατόμων (project managers), τα οποία, με την πλήρη εισαγωγή των συστημάτων σε όλα τα Νοσοκομεία, θα αναλάβουν την αναπροσαρμογή των υφιστάμενων προγραμμάτων με βάση τα νέα δεδομένα.

4.71.7 Συμβόλαιο συντήρησης λογισμικού για το Π.Σ.Υ. Η συντήρηση του λογισμικού για το Π.Σ.Υ. είχε ανατεθεί σε συγκεκριμένη εταιρεία βάσει συμβολαίου από το 1991, το οποίο έληξε τον Ιούλιο του 1998. Μετά τη λήξη του πιο πάνω συμβολαίου, η εταιρεία συνέχισε να προσφέρει τις υπηρεσίες της, επειδή, όπως πληροφορήθηκα, είχε αποφασιστεί η ανανέωση του

συμβολαίου, χωρίς όμως να υπάρχει γραπτή έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών. Επιπρόσθετα, το πρωτότυπο συμβόλαιο δεν υπήρχε στο φάκελο, ενώ στο προσχέδιο του συμβολαίου, το οποίο υποβλήθηκε στο Υπουργείο Υγείας από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής στις 11.1.2000 για υπογραφή, οι τιμές που αναγράφονταν ήταν χαμηλότερες κατά Stg£41.600 από τις τιμές που περιλαμβάνονταν στο αντίγραφο του συμβολαίου. Ταυτόχρονα, στο συμβόλαιο συντήρησης του λογισμικού περιλήφθηκαν και τα Νοσοκομεία Πόλης, Κυπερούντας και Παραλιμνίου, παρόλο που δεν είχε γίνει ακόμα η σύνδεση των Νοσοκομείων αυτών με το Π.Σ.Υ.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 54.045 και ημερ. 18.7.2001, ανέθεσε τη διερεύνηση των πιο πάνω θεμάτων σε ερευνητική επιτροπή, από το πόρισμα της οποίας, σύμφωνα με το Υπουργείο, δεν προκύπτει τίποτε το επιλήψιμο και ότι, μετά και από την έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών για υπογραφή νέου συμβολαίου συντήρησης αναδρομικά από τις 26.7.1998, για περίοδο επτά ετών, το θέμα έχει διευθετηθεί.

4.71.8 Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας. Μετά από ζήτηση προσφορών, η εκτέλεση του έργου αυτού ανατέθηκε έναντι ποσού £37,5 εκ., με έναρξη το Μάιο 1997 και συμπλήρωση το Φεβρουάριο του 2002. Τον Ιούνιο 2002 το έργο παρουσίαζε καθυστερήσεις περίπου 176 εβδομάδων, οι οποίες οφείλονταν κυρίως στις σημαντικές αλλαγές και προσθήκες που αποφασίστηκαν και μερικώς στον εργολάβο. Για τις καθυστερήσεις του έργου που βάρυναν την κυβερνητική πλευρά, ο εργολάβος υπέβαλε το Φεβρουάριο 2002 απαιτήσεις για παράταση χρόνου μέχρι τον Αύγουστο 2007 και αποζημίωση ύψους £17,5 εκ. Μετά από διαπραγματεύσεις της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων με τον εργολάβο, υπογράφηκε τον Οκτώβριο 2002 συμπληρωματική συμφωνία, η οποία προβλέπει τη συμπλήρωση του έργου μέχρι τον Ιούλιο 2004 και πληρωμή αποζημίωσης στον εργολάβο της τάξης των £5 εκ.

Τον Ιανουάριο 2001 υπέδειξα ότι εξακολουθούν να γίνονται τροποποιήσεις των χώρων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, για τις οποίες θα έπρεπε, κατά τη γνώμη μου, να λαμβάνονται υπόψη και οι απόψεις εκείνων που θα διευθύνουν/ λειτουργήσουν το έργο και ζήτησα να πληροφορηθώ για τις ενέργειες του Υπουργείου σχετικά με την έγκαιρη οργάνωση του νέου Νοσοκομείου. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας με πληροφόρησε ότι, αναφορικά με τις διευθετήσεις που προγραμματίζονται για την ομαλή μετακίνηση του παλαιού Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας στο νέο Νοσοκομείο, έχουν μελετηθεί διάφορες εναλλακτικές λύσεις, ανάμεσα στις οποίες είναι και η πρόσληψη εμπειρογνομόνων για καθοδήγηση της ομάδας λειτουργιών που έχει συσταθεί για τον προγραμματισμό του τρόπου και μεθόδου μετακίνησης από το παλαιό Νοσοκομείο στο νέο. Έχουν γίνει διάφορες συναντήσεις και έχει τροχιοδρομηθεί σχέδιο δράσης για αποφυγή προβλημάτων.

4.71.9 Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου. Η σχεδιαστική μελέτη του έργου, η δαπάνη του οποίου εκτιμήθηκε σε £7,5 εκ., ανατέθηκε σε ιδιώτες Αρχιτέκτονες τον Ιούλιο 1997 και έπρεπε να συμπληρωθεί το Μάρτιο 1998. Η μελέτη, καθώς και η προκήρυξη των προσφορών, παρουσίασαν καθυστέρηση περίπου 30 μήνες, μέρος της οποίας οφείλεται στους Αρχιτέκτονες και μέρος σε καθυστέρηση στη λήψη αποφάσεων εκ μέρους της κυβερνητικής πλευράς. Το συμβόλαιο για την εκτέλεση του έργου υπογράφηκε το Μάιο 2001 και προβλέπει τη συμπλήρωση του μέχρι τον Ιούνιο 2004, έναντι ποσού £10,5 εκ. Η αύξηση του κόστους του έργου οφείλεται σε σημαντικές προσθήκες, μεταξύ των οποίων είναι η γυναικολογική μονάδα

και η μονάδα εντατικής θεραπείας, καθώς και στην αναθεώρηση του κόστους των ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών και στις αυξήσεις στις τιμές υλικών και εργατικών.

4.71.10 Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου – Ιατρικός Εξοπλισμός. Το Μάρτιο 1997 η αρμόδια Υπουργική Επιτροπή αποφάσισε την ανάθεση της μελέτης του ιατρικού και ξενοδοχειακού εξοπλισμού σε ιδιώτη σύμβουλο, έναντι αμοιβής ύψους £23.000. Η μελέτη παραδόθηκε το Μάιο 1999 και ο σύμβουλος πληρώθηκε, έναντι της αμοιβής του, ποσό £18.400. Τον Ιανουάριο 2002, ο Διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας εισηγήθηκε όπως ο εξοπλισμός του Νέου Νοσοκομείου Αμμοχώστου αγοραστεί ταυτόχρονα με τον εξοπλισμό του Νέου Νοσοκομείου Λευκωσίας, με τις ίδιες διαδικασίες προκήρυξης και την ίδια κωδικοποίηση, με σκοπό την εξοικονόμηση χρόνου και κονδυλίων. Για το σκοπό αυτό ζήτησε όπως τα έγγραφα/μελέτη του εξοπλισμού, τα οποία είχαν ετοιμαστεί στα ελληνικά, μεταφραστούν στα αγγλικά και κωδικοποιηθούν. Ο σύμβουλος, στον οποίο κοινοποιήθηκαν οι εισηγήσεις του Υπουργείου Υγείας, ζήτησε την πληρωμή επιπλέον ποσού £30.000, για την κωδικοποίηση/μετάφραση της μελέτης, καθώς και για την αναπροσαρμογή των προδιαγραφών σύμφωνα με τις τελευταίες τάσεις της Ιατρικής Διαγνωστικής και τις προσθήκες που είχαν γίνει στο διάστημα που μεσολάβησε από τον αρχικό σχεδιασμό το 1997. Τον Ιούνιο 2002, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων ενέκρινε επιπλέον ποσό £22.000 για τη μετάφραση/κωδικοποίηση της μελέτης, καθώς επίσης και ποσό £25.000 για την αξιολόγηση των προσφορών, την παραλαβή και επίβλεψη της εγκατάστασης του εξοπλισμού.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, λόγω των ασαφειών που υπήρχαν στη συμφωνία ανάθεσης ως προς τη γλώσσα συγγραφής των προδιαγραφών, καθώς επίσης και του μεγάλου χρονικού διαστήματος που παρήλθε (5 χρόνια) από την ημερομηνία ανάθεσης, το Δημόσιο θα επωμιστεί το επιπλέον ποσό των £18.400 για εργασία που εγκαταλείφθηκε.

Μέρος Β

4.71.11 Οργανωτική Δομή Υπουργείου Υγείας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, σύμφωνα με μελέτες που έγιναν στο παρελθόν από ξένους συμβούλους και εν όψει του γεγονότος ότι το σύστημα υγείας στην Κύπρο αναμένεται να αντικατασταθεί σύντομα, επιβάλλεται όπως η οργανωτική δομή του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του διαμορφωθεί ανάλογα, για να καταστεί δυνατόν να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις. Για την αξιοποίηση των μελετών, έχει συσταθεί επιτροπή, με σκοπό την επεξεργασία των εισηγήσεων των συμβούλων, και ήδη αυτή έχει συνέλθει σε αριθμό συνεδριάσεων. Η επιτροπή αναμένεται σύντομα να καταλήξει σε οριστικές αποφάσεις όσον αφορά στην οργανωτική δομή του Υπουργείου, των Τμημάτων του και των Νοσοκομείων, λαμβάνοντας υπόψη, όπως μου έχει αναφερθεί, την ψήφιση του Νόμου για το Γενικό Σχέδιο Υγείας (Γ.Σ.Υ.) Στο μεταξύ, ιατρικό προσωπικό συνεχίζει να αποσπάται στο Υπουργείο και στις Ιατρικές Υπηρεσίες και εκτελεί καθήκοντα άλλα από καθαρά ιατρικά. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι η μελέτη αναδιοργάνωσης και αναδόμησης του Υπουργείου Υγείας βρίσκεται στα τελικά στάδια αποπεράτωσης της.

4.71.12 Γενικό Σχέδιο Υγείας (Γ.Σ.Υ). Το σχετικό Νομοσχέδιο για το Γ.Σ.Υ. έχει ψηφιστεί σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι δεν υπήρξαν σημαντικές βελτιώσεις σε ορισμένους τομείς, όπως την οργανωτική δομή και το ανθρώπινο δυναμικό, ώστε να αποτελέσουν την αναγκαία υποδομή για την ορθολογιστική

εφαρμογή του, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος περαιτέρω καθυστέρησης στην εφαρμογή του. Το Υπουργείο ανέφερε ότι η ομάδα δράσης που δημιουργήθηκε στο Υπουργείο Υγείας για προώθηση των διαδικασιών εφαρμογής του Γ.Σ.Υ. έχει ενδυναμωθεί περαιτέρω με την απόσπαση ακόμη δύο ατόμων από τις Ιατρικές Υπηρεσίες, τα οποία εργάζονται σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο του Σχεδίου και τους ξένους εμπειρογνώμονες προς υλοποίηση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας.

4.71.13 Παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, σύμφωνα με μελέτη που έγινε το 1997 για το πιο πάνω θέμα από εμπειρογνώμονα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, το σύστημα ελέγχου της προσφοράς υπηρεσιών σε ασθενείς παρουσίαζε σοβαρές αδυναμίες, οι οποίες δεν επιτρέπουν την ομοιόμορφη και σε αποδεκτά επίπεδα προσφορά υπηρεσιών από όλους τους ιατρούς κάθε ειδικότητας. Επειδή, όπως αναφέρθηκε, η εφαρμογή τέτοιου συστήματος, όπως αποδείχθηκε σε άλλες χώρες όπου εφαρμόστηκε, εκτός από την αναβάθμιση των προσφερόμενων ιατρικών υπηρεσιών, αναμένεται να επιφέρει και σημαντική εξοικονόμηση στις δαπάνες (φάρμακα, χρήση κρεβατιών στα νοσοκομεία, χειρουργικές επεμβάσεις κ.τ.λ.), έγινε εισήγηση όπως το Υπουργείο τροchioδρομήσει την έναρξη εφαρμογής τέτοιου συστήματος, τουλάχιστον πάνω σε μερική βάση. Αναφέρθηκε σχετικά ότι η εφαρμογή τέτοιου συστήματος θεωρείται απαραίτητη για την εισαγωγή του Γ.Σ.Υ. Διαπιστώθηκε ότι το Υπουργείο προέβη σε κάποιες ενέργειες, όπως αποστολή λειτουργών του στο εξωτερικό για επιμόρφωση, καθώς και διοργάνωση σεμιναρίων, ενώ πρόσφατα υπογράφηκε και συμφωνία συνεργασίας με συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο, η οποία θα βοηθήσει στην τροchioδρόμηση διαδικασιών για την παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει ήδη διοριστεί, από κοινού με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο, επιτροπή η οποία επεξεργάζεται πρωτόκολλα, τα οποία θα είναι σύμφωνα με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι η διαδικασία για ποιοτικό έλεγχο ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς έχει τροchioδρομηθεί.

4.71.14 Διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία και εταιρείες του εξωτερικού. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι το Υπουργείο, με σκοπό την εξυπηρέτηση των ασθενών που στέλλονται στο εξωτερικό για ιατρική περίθαλψη, προέβη σε διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία και εταιρείες του εξωτερικού, χωρίς τη ζήτηση προσφορών, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου. Για την ορθή διαχείριση των δαπανών, αλλά και την επίλυση των προβλημάτων συνεργασίας που παρουσιάζονται, έγινε εισήγηση όπως, για την εξασφάλιση των πιο πάνω υπηρεσιών, το Υπουργείο προβεί στην προκήρυξη προσφορών. Σημειώνεται ότι ο Γενικός Λογιστής, Πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, υπέδειξε από παλιά την ανάγκη υιοθέτησης της διαδικασίας προσφορών με διαπραγμάτευση, με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών με Νοσοκομεία του εξωτερικού. Το Υπουργείο Υγείας, επειδή δεν έχει ολοκληρώσει τη διαδικασία συλλογής στοιχείων από τα Νοσοκομεία ορισμένων χωρών, δεν έχει προχωρήσει στη σύναψη σχετικών συμφωνιών. Έγινε και πάλι εισήγηση όπως επισπευσθούν οι ενέργειες του Υπουργείου, έτσι ώστε να γίνει κατορθωτή η υιοθέτηση των εισηγήσεων της Υπηρεσίας μου, γιατί η μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται δημιουργεί προβλήματα τόσο στο Υπουργείο, όσο και στον έλεγχο των πληρωμών από την Υπηρεσία μου. Το Υπουργείο ανέφερε ότι, αντί να προβεί σε γραπτές συμφωνίες με συγκεκριμένα Ιατρικά Κέντρα του εξωτερικού, δυνάμει του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου, λόγω της ιδιομορφίας του τομέα της υγείας, αποφάσισε να θέσει κριτήρια με τα οποία γίνεται η επιλογή των Ιατρικών Κέντρων στο εξωτερικό. Τα

κριτήρια αυτά, όπως ανέφερε, έχουν ως βάση την ποιότητα που προσφέρουν τα διάφορα Ιατρικά Κέντρα, το ιατρικό προσωπικό που συνεργάζεται με τα συγκεκριμένα κέντρα, την εξυπηρέτηση των ασθενών κ.τ.λ.

4.71.15 Υπερωριακή απασχόληση ιατρικού προσωπικού. Αναφορικά με την εφαρμογή του συστήματος αναμονής και κλήσεων διεξήχθη διαχειριστικός έλεγχος από την Υπηρεσία μου, τα αποτελέσματα του οποίου παρουσιάζονται στο Μέρος 3 της Έκθεσής μου για το 1998. Μέσα στο 2001 έγινε αναθεώρηση των Κανονισμών που διέπουν την εφαρμογή του συστήματος αναμονής και κλήσεων και αναμένεται βελτίωση της κατάστασης. Όμως η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι θα πρέπει να εφαρμοστεί το σύστημα της ενεργού εφημερίας. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι το θέμα της υπερωριακής απασχόλησης ιατρικού προσωπικού αναμένεται ότι θα μελετηθεί εκ νέου και θα δοθούν οι δέουσες λύσεις, στα πλαίσια των διαβουλεύσεων με το Υπουργείο Οικονομικών και την ΠΑ.ΣΥ.Κ.Ι.

4.71.16 Ποιοτικός έλεγχος της λειτουργίας των Χημείων. Το Νοέμβριο 1995 έγινε ειδική μελέτη για τη λειτουργία των Χημείων από εμπειρογνώμονα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, ο οποίος υπέβαλε συγκεκριμένες εισηγήσεις για την ποιοτική βελτίωση τους. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι δεν έχουν εφαρμοστεί όλες οι εισηγήσεις, γιατί χρειάζεται επιπρόσθετο προσωπικό, καταβάλλονται όμως προσπάθειες για την περαιτέρω αναβάθμιση του ποιοτικού ελέγχου της λειτουργίας των Χημείων. Εισηγήθηκα όπως τροχοδρομηθεί η υλοποίηση των σημαντικότερων τουλάχιστον εισηγήσεων, με σκοπό τη μερική έστω αναβάθμιση των Χημείων στα Νοσοκομεία. Επιπρόσθετα εισηγήθηκα όπως τροχοδρομηθούν και εφαρμοστούν εκείνες οι διαδικασίες, οι οποίες θα επιτρέψουν τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής των Χημείων, με στόχο τη διαπίστευσή τους σε αναγνωρισμένα Συμβούλια διαπίστευσης. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι, για την ποιοτική βελτίωση των Χημείων έχει τροχοδρομηθεί η πρόσληψη επιστημονικού προσωπικού και μικροβιολόγων ιατρών σε όλα τα Νοσοκομεία, οι οποίοι θα βοηθήσουν στην αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρονται από τα Χημεία, καθώς επίσης και στον καλύτερο έλεγχο της λειτουργίας των Χημείων.

4.71.17 Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου.

(α) Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 48.753, ημερ. 2.12.98, αποφασίστηκε η επαναδιαπραγμάτευση της υφιστάμενης συμφωνίας μεταξύ της Δημοκρατίας και του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου, χωρίς όμως να ληφθεί, μέχρι σήμερα, τελική απόφαση, με αποτέλεσμα το καθεστώς λειτουργίας του Ογκολογικού Κέντρου και η σχέση του με την Κυβέρνηση να παραμένουν αδιευκρίνιστα.

Στο μεταξύ η Κυβέρνηση εξακολουθεί να προμηθεύει το Ογκολογικό με φάρμακα, τρόφιμα και άλλα είδη, χωρίς οποιαδήποτε πληρωμή. Στις 31.12.2001 η αξία των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν ανερχόταν σε περίπου £3.923.749.

(β) Μέσα στο 2001, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Γραφείο του Υπουργού Υγείας, αποφασίστηκε όπως η οφειλή της Κυβέρνησης προς το Κέντρο μέχρι τις 31.12.99, η οποία υπολογίστηκε σε £3.065.935 (δεν λήφθηκαν υπόψη οι αποσβέσεις), διευθετηθεί με την καταβολή στο Κέντρο ποσού ύψους £2.227.917, ενώ το κόστος των φαρμάκων μέχρι τις 31.12.99, ύψους £838.018, καθώς και το κόστος των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν από τις

Φαρμακευτικές Υπηρεσίες μέχρι τις 30.6.2001, θεωρηθεί ότι έχουν διευθετηθεί. Το ποσό των £2.227.917 έχει ήδη καταβληθεί στο Κέντρο. Όπως έχω πληροφορηθεί, οι οφειλές της Κυβέρνησης προς το Κέντρο για το 2000 θα τύχουν του ίδιου χειρισμού και ποσό ύψους περίπου £2.510.119 θα καταβληθεί στο Κέντρο. Το κόστος των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο μέσα στο 2000 ανέρχεται σε £1.380.894. Πρόσφατα ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας ζήτησε, με σχετική επιστολή του, από το Διευθυντή Φαρμακευτικών Υπηρεσιών να αποταθεί στο Υπουργείο Οικονομικών για έγκριση της διαγραφής των καθυστερημένων εσόδων που αφορούν φάρμακα που παραχωρήθηκαν στο Ογκολογικό Κέντρο.

(γ) Η Υπηρεσία μου, έχοντας υπόψη το ύψος των λειτουργικών εξόδων του Κέντρου και το γεγονός ότι παρόμοιες υπηρεσίες που προσφέρει το Κέντρο εξακολουθεί να παρέχονται από τα Κρατικά Νοσηλευτήρια, εξέφρασε την άποψη ότι το καθεστώς λειτουργίας του πρέπει να αποφασιστεί το συντομότερο. Σε περίπτωση που η Κυβέρνηση θα αναλάβει την καταβολή των διαχειριστικών εξόδων του Κέντρου, ανέφερα ότι θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εγκρίνει/ελέγχει το ύψος τους, προτού διενεργηθούν οι σχετικές δαπάνες. Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι η επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας θα πρέπει να καταλήξει σε συμφωνία, η οποία να μη συγκρούεται με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει ετοιμαστεί προσχέδιο νέας συμφωνίας, το οποίο στάληκε στον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω, στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών και στο Γραφείο Προγραμματισμού για τα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους. Όπως έχω πληροφορηθεί, το προσχέδιο συμφωνίας συζητήθηκε σε σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Υγείας, στην οποία συμμετείχαν οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων Υγείας και Οικονομικών και εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού και της Υπηρεσίας Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού, και ότι η τελική μορφή της συμφωνίας που θα τύχει επαναδιαπραγμάτευσης θα βρίσκεται μέσα στα πλαίσια του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου. Επιπρόσθετα, η Κυβέρνηση, με βάση την υφιστάμενη συμφωνία, έχει τη δυνατότητα να ελέγχει εκ των προτέρων το ύψος των δαπανών του Κέντρου. Ωστόσο η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι οι Προϋπολογισμοί του Κέντρου για την περίοδο 1.4.1999-31.12.1999 και για τα έτη 2000 και 2001 δεν έχουν προωθηθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, πριν από την εκτέλεσή τους, παρόλο ότι, με βάση το άρθρο 2(β) της Συμφωνίας της 6.11.1992, αναφέρεται ότι το ύψος των δαπανών (ετήσιων λειτουργικών δαπανών του Κέντρου) θα τυγχάνει της συγκατάθεσης και της Δημοκρατίας, αφού ληφθούν δεόντως υπόψη οι συστάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ογκολογικού Κέντρου. Σχετική είναι και η παράγραφος (iii) της επιστολής του Προέδρου του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου ημερ. 28.12.1994 προς τον τότε Υπουργό Υγείας, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Συμφωνίας, και η οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι το θέμα της ετήσιας χορηγίας θα παρουσιάζεται στο Υπουργικό Συμβούλιο από τον Υπουργό Υγείας. Επειδή, με βάση τους Προϋπολογισμούς του Κέντρου, καθορίζεται και το ύψος της κυβερνητικής χορηγίας, η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι, για σκοπούς ετοιμασίας και έγκρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα λειτουργικά έξοδα του Κέντρου θα πρέπει να τυγχάνουν της εκ των προτέρων έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι το προσχέδιο της νέας συμφωνίας συζητείται από τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες και ότι η τελική μορφή της συμφωνίας θα είναι στα πλαίσια του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου.

4.71.18 Λειτουργία στην Κύπρο δυο Αρχείων Δοτών Μυελού των Οστών. Λαμβανομένου υπόψη ότι η Κύπρος είναι μια μικρή χώρα, η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι η λειτουργία δυο Αρχείων Δοτών Μυελού των Οστών (Παρασκευαϊδαιο και Καραϊσκάκειο) είναι οικονομικά ασύμφορη. Έγινε και πάλι εισήγηση όπως μελετηθεί το θέμα, με σκοπό την ενοποίηση τους. Το Υπουργείο ανέφερε και πάλι ότι πρόθεση του είναι η ενοποίηση των δύο Αρχείων και ότι γίνονται διαβουλεύσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών για ενοποίηση των δύο Αρχείων.

4.71.19 Συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Υγείας και Κυπριακού Ταμείου Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας. Κάθε χρόνο καταβάλλεται κρατική χορηγία στο Ταμείο, το ύψος της οποίας το 2001 ήταν £1.977.250, σε σύγκριση με £1.477.715 το 2000, με την προϋπόθεση ότι η πιο πάνω συνεργασία θα ρυθμιστεί με σχετική συμφωνία. Σημειώνεται ότι η κρατική χορηγία για το 2002 ανέρχεται στα £2.000.000. Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι από το 2002 εγκρίθηκε στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας παραχώρηση ποσού ύψους £500.000, από το Κονδύλι «Διεξαγωγή Ερευνών» του Υπουργείου, για την εκτέλεση ερευνητικής εργασίας από το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής. Το σχετικό μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Υγείας και του Κυπριακού Ταμείου Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας υπογράφηκε από τον Οκτώβριο του 1999. Επειδή, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο του μνημονίου συνεργασίας, κάποια θέματα, όπως π.χ. ο τρόπος υπολογισμού του ύψους της ετήσιας χορηγίας προς το Ίδρυμα, παραμένουν αδιευκρίνιστα, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως αυτά τύχουν περαιτέρω μελέτης μεταξύ των μερών, για πλήρη διευκρίνιση τους, ώστε το μνημόνιο να μπορέσει να τύχει εφαρμογής. Επιπρόσθετα, ανέφερα ότι θα πρέπει να ζητηθεί η γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα, κατά πόσο η πιο πάνω συμφωνία δεν αντίκειται στον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο και Κανονισμούς.

Το Υπουργείο πληροφόρησε την Υπηρεσία μου και πάλι ότι για το θέμα αυτό έχει ήδη αρχίσει σειρά διαβουλεύσεων με το Ταμείο, με στόχο τη διευκρίνιση των ασαφειών που εντοπίζονται στο μνημόνιο συνεργασίας, καθώς επίσης και την εξεύρεση του καταλληλότερου τρόπου χρηματοδότησης του Ταμείου και του τρόπου υπολογισμού του ύψους της.

4.71.20 Μητρώο βιβλιοθήκης. Στην προηγούμενη Έκθεσή μου αναφέρθηκε ότι το μητρώο βιβλιοθήκης έχει χαθεί και από το Δεκέμβριο του 1999 άρχισε η τήρηση νέου μητρώου. Για διευθέτηση του θέματος έγινε εισήγηση όπως, αφού εξασφαλιστεί η σχετική έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, γίνει φυσική καταμέτρηση και καταχώριση των βιβλίων σε μητρώα και σταλεί στην Υπηρεσία μου το σχετικό πιστοποιητικό. Μέχρι σήμερα η εισήγηση της Υπηρεσίας μου δεν έχει υιοθετηθεί. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι προωθείται η πρόσληψη ατόμου πάνω σε έκτακτη βάση, για καταμέτρηση και καταχώριση των βιβλίων σε μητρώα.

4.72 ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Β

4.72.1 Εσωτερικός έλεγχος. Εξακολουθεί να παρουσιάζονται αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητες των Νοσοκομείων, κυρίως όσον αφορά την είσπραξη των τελών, τη λειτουργία των αποθηκών, τον υπολογισμό της υπερωριακής αποζημίωσης, την παρακολούθηση του ωραρίου του προσωπικού, την παραχώρηση φαρμάκων και την τήρηση των κατάλληλων μητρώων. Το Υπουργείο ανέφερε ότι

το θέμα θα επιλυθεί με την πλήρη στελέχωση των λογιστηρίων των Νοσοκομείων και τη μηχανογράφηση των διάφορων τμημάτων.

4.72.2 Μηχανογράφηση. Η πρώτη φάση, η ολοκλήρωση της οποίας καθυστέρησε σημαντικά, κάλυψε τη μηχανογράφηση των βασικών αρχείων για τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ασθενείς των Νοσοκομείων Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Μακάρειου Νοσοκομείου Λευκωσίας. Ανέφερε ότι η απουσία μηχανογράφησης στα Λογιστήρια και σε άλλες δραστηριότητες των Νοσοκομείων, αποτελεί αδυναμία για την ορθολογιστική λειτουργία των Νοσοκομείων. Το Υπουργείο ανέφερε ότι, όσον αφορά το θέμα της μηχανογράφησης του λογιστικού μέρους των εργασιών των Νοσοκομείων, αναμένεται ότι εν μέρει θα καλυφθεί από τη μηχανογράφηση του Γενικού Λογιστηρίου, ενώ για τις υπόλοιπες λειτουργίες των Νοσοκομείων προωθείται η εφαρμογή νέου συστήματος με βάση στρατηγική μελέτη που έχει διεξαχθεί.

4.72.3 Νοσήλια εσωτερικών ασθενών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς, τα νοσήλια των επί πληρωμή εσωτερικών ασθενών πρέπει να κοστολογούνται και να εισπράττονται πριν από την απόλυση των ασθενών από τα Νοσοκομεία. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι οι Κανονισμοί δεν εφαρμόζονται και επί πληρωμή εσωτερικοί ασθενείς τυγχάνουν θεραπείας και απολύονται, χωρίς να εισπραχθούν τα σχετικά δικαιώματα. Αρκετές οφειλές εκκρεμούν για χρόνια και τελικά διαγράφονται. Το Υπουργείο ανέφερε ότι το θέμα θα επιλυθεί με τη μηχανογράφηση των διαδικασιών έκδοσης των τιμολογίων.

4.72.4 Έξοδα νοσηλείας προσώπων στα Νοσοκομεία ύστερα από τραυματισμό σε τροχαία ατυχήματα. Οι διατάξεις του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) Νόμου, Κεφ. 333 (άρθρο 4(2)) έχουν εφαρμοστεί σε όλα τα Νοσοκομεία. Ως αποτέλεσμα, απαιτούνται από τις ασφαλιστικές εταιρείες τα σχετικά νοσήλια για τα άτομα που τυγχάνουν θεραπείας στα Νοσοκομεία, ύστερα από τραυματισμό σε τροχαία ατυχήματα. Παρουσιάζονται ωστόσο σοβαρά προβλήματα στην εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων, τα οποία εστιάζονται στη μη συνεργασία των ασθενών, στις δυσκολίες που υπάρχουν για την εξακρίβωση των ονομάτων των ασφαλιστικών εταιρειών, καθώς και στη μη έγκαιρη ανταπόκριση των τελευταίων στην καταβολή των σχετικών νοσηλίων, λόγω των χρονοβόρων νομικών διαδικασιών, όπως μας έχει αναφερθεί, που ακολουθούνται.

4.72.5 Έλλειψη οξυγόνου στα Νοσοκομεία. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου αναφέρθηκε ότι τα Νοσοκομεία αντιμετώπιζαν οξύ πρόβλημα έλλειψης οξυγόνου, κυρίως κατά τις μη εργάσιμες μέρες, επειδή δεν υπήρχε ικανοποιητικός αριθμός φιαλών. Αναφέρθηκε επίσης ότι το Υπουργείο, για την προσωρινή επίλυση του θέματος, εξασφάλισε την έγκριση του Γενικού Λογιστή και γίνεται προμήθεια οξυγόνου και κατά τις μη εργάσιμες μέρες. Η Υπηρεσία μου υπέδειξε ότι η διευθέτηση αυτή συνεπάγεται επιπρόσθετη δαπάνη σε μεταφορικά και άλλα έξοδα και εισηγήθηκε την επίσπευση των ενεργειών του Υπουργείου για την αγορά ικανοποιητικού αριθμού φιαλών. Όπως έχω πληροφορηθεί για την επίλυση του προβλήματος, τροχοδρομήθηκαν διαδικασίες για την εγκατάσταση δεξαμενών υγρού οξυγόνου.

4.72.6 Μητρώα κινητής περιουσίας. Τα μητρώα κινητής περιουσίας των Νοσοκομείων, με εξαίρεση το Νοσοκομείο Λεμεσού, εξακολουθεί να μην είναι κατάλληλα ενημερωμένα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να πιστοποιηθεί η φυσική ύπαρξη της κινητής περιουσίας, το κόστος της οποίας είναι σημαντικό.

4.72.7 Μητρώα βιβλιοθήκης. Τα μητρώα βιβλιοθήκης εξακολουθεί να μην είναι ενημερωμένα με όλα τα βιβλία που παραλήφθηκαν, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διεξαχθεί ο σχετικός έλεγχος. Στο Νοσοκομείο Λευκωσίας, λόγω έλλειψης χώρου, αρκετά βιβλία παραμένουν για χρόνια αναξιοποίητα μέσα σε κιβώτια. Επιπρόσθετα, εξοπλισμός και μέσα επιμόρφωσης που διαθέτει η βιβλιοθήκη, για τα οποία κάθε χρόνο δαπανώνται σημαντικά ποσά, πέρα από τις δωρεές σημαντικής αξίας που προσφέρονται κάθε χρόνο από τις διάφορες Οργανώσεις Υγείας του εξωτερικού, παραμένουν αναξιοποίητα.

4.72.8 Ελλείψεις αποθηκευτικών χώρων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι φάρμακα και φαρμακευτικά υλικά, καθώς και άλλος εξοπλισμός, αποθηκεύονται συχνά στους διαδρόμους των Νοσοκομείων, μαζί με άλλα υλικά που προορίζονται για αχρήστευση, αντί να φυλάγονται σε ξεχωριστό χώρο, για σκοπούς ασφαλείας, και να καταχωρίζονται σε ξεχωριστό μητρώο, όπως προνοείται στους Κανονισμούς.

4.72.9 Καθυστέρηση στην πληρωμή του προσωπικού που προσλαμβάνεται για απασχόληση πάνω σε 15ήμερη βάση. Συνεχίζει να παρατηρείται καθυστέρηση στην πληρωμή του προσωπικού που προσλαμβάνεται για απασχόληση πάνω σε 15ήμερη βάση, παρόλο που το προσωπικό που απασχολείται πάνω σε 15ήμερη βάση έχει μειωθεί γιατί τώρα το περισσότερο προσωπικό διορίζεται με εξάμηνα συμβόλαια. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται προσπάθειες ώστε οι πληρωμές αυτές να διενεργούνται έγκαιρα.

Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

Μέρος Α

4.72.10 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου αναφέρθηκε κατ' επανάληψη ότι τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων του Νοσοκομείου δεν είχαν ενημερωθεί με τις παραλαβές και χορηγήσεις των περιουσιακών στοιχείων (ιατρικός, γραφειακός και άλλος εξοπλισμός) που έγιναν από 1.1.85 μέχρι σήμερα.

Λόγω της παράλειψης αυτής, δεν είναι δυνατόν να πιστοποιηθεί η φυσική ύπαρξη των περιουσιακών στοιχείων και η διαγραφή του εξοπλισμού που κρίνεται κάθε χρόνο ως άχρηστος, ο οποίος, είτε καταστρέφεται, είτε προωθείται στο Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών για εκποίηση. Μέσα στο 1998 το Υπουργείο Οικονομικών έδωσε την έγκριση του όπως ετοιμαστούν νέα μητρώα, ύστερα από φυσική καταμέτρηση. Με υπερωριακή απασχόληση λειτουργών, έχει ολοκληρωθεί η φυσική καταμέτρηση και έχουν ετοιμαστεί μητρώα κινητής περιουσίας για 7 τμήματα του Νοσοκομείου. Όμως η εισήγησή μου όπως οριστεί αρμόδιος λειτουργός για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της φυσικής καταμέτρησης και την τήρηση των μητρώων δεν υλοποιήθηκε, με αποτέλεσμα η όλη εργασία που έχει επιτελεστεί να μην μπορεί να αξιοποιηθεί και η ετοιμασία των μητρώων αυτών να βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

4.72.11 Αδρανής εξοπλισμός στην Καρδιοχειρουργική Κλινική. Με σκοπό την αντιμετώπιση των αυξημένων περιστατικών για εγχειρήσεις καρδιάς, έχει δημιουργηθεί στην Καρδιοχειρουργική Κλινική και δεύτερο χειρουργείο, το οποίο και εξοπλίστηκε με τον απαραίτητο ιατρικό εξοπλισμό. Όπως όμως διαπιστώθηκε, το χειρουργείο δεν έχει λειτουργήσει και ο ιατρικός εξοπλισμός παραμένει σε αδράνεια. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι από το Σεπτέμβριο του 2002 το χειρουργείο χρησιμοποιείται από άλλες ειδικότητες και ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται ανάλογα.

4.72.12 Αποθήκη.

(α) Λόγω έλλειψης αποθηκευτικών χώρων, αρκετά είδη δεν ήταν κατάλληλα τακτοποιημένα, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει εύκολη πρόσβαση σ' αυτά και να είναι δύσκολη η καταμέτρηση τους. Επιπρόσθετα, διάφορα εξειδικευμένα είδη, όπως π.χ. καθεήρες, βηματοδότες, είδη του Ακτινολογικού Τμήματος κ.τ.λ., δεν καταχωρίζονται στα Καθολικά Αποθήκης, αλλά εκδίδονται απευθείας στους θαλάμους, με αποτέλεσμα η παρακολούθηση της διάθεσης τους να είναι αδύνατη και να μην μπορεί να επιβεβαιωθεί η είσπραξη τελών από τους ασθενείς, στους οποίους χορηγούνται ορισμένα από τα είδη αυτά. Επιπρόσθετα, λόγω της μη παρακολούθησης τους, στο Χειρουργείο αρ. 2 παραμένουν αχρησιμοποίητα αποθέματα για πολλά χρόνια, λόγω αλλαγής της τεχνολογίας. Έγινε εισήγηση όπως εξευρεθούν τρόποι αξιοποίησης τους.

(β) Η ενημέρωση των καρτελών των αποθεμάτων δεν έχει συμπληρωθεί.

(γ) Εξακολουθούν να υπάρχουν στην αποθήκη αργοκίνητα αποθέματα και αδρανής εξοπλισμός, τα οποία για αρκετά χρόνια δεν παρουσίασαν κίνηση, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για την αξιοποίηση ή εκποίηση τους.

(δ) Διάφορα είδη που πρόκειται να αχρηστευθούν εξακολουθούν να παραμένουν διασκορπισμένα στους διάφορους χώρους της αποθήκης, χωρίς να έχουν καταχωριστεί σε μητρώο αχρήστων.

Νοσοκομείο Λάρνακας**Μέρος Β**

4.72.13 Έλλειψη αποθηκευτικών χώρων. Το πρόβλημα της έλλειψης αποθηκευτικών χώρων χρόνο με το χρόνο γίνεται οξύτερο, με αποτέλεσμα τα προβλήματα, τόσο στην αποθήκευση των διάφορων υλικών αποθήκης, όσο και στη φύλαξη, ταξινόμηση και διακίνηση των φακέλων ασθενών να διαιωνίζονται. Ενδεικτικό της πιο πάνω κατάστασης είναι και το γεγονός ότι ακόμη και χώροι της κουζίνας χρησιμοποιούνται για φύλαξη των φακέλων των ασθενών.

Νοσοκομείο Πάφου**Μέρος Α**

4.72.14 Οφειλόμενα ποσά για Αξονικές Τομογραφίες σε Ιδιωτικό Εξεταστικό Κέντρο. Παρατηρήθηκε ότι για τις Αξονικές Τομογραφίες που παραπέμπονταν και συνεχίζουν να παραπέμπονται σε Ιδιωτικό Εξεταστικό Κέντρο από το Νοσοκομείο Πάφου δεν ακολουθήθηκαν οι προβλεπόμενες διαδικασίες των προσφορών. Παρατηρήθηκε επίσης ότι Αξονικές Τομογραφίες που προσφέρθηκαν από το πιο πάνω Κέντρο κατά τη διάρκεια του 2001 μέχρι και το Μάρτιο του 2002, το κόστος των οποίων, σύμφωνα με τα τιμολόγια που υποβλήθηκαν από το Κέντρο προς το Υπουργείο Υγείας, ανέρχεται σε £19.580, παρέμειναν απλήρωτες. Το Κέντρο προέβη στη λήψη δικαστικών μέτρων, για διεκδίκηση των προς αυτό οφειλόμενων ποσών.

Εισηγήθηκα όπως το Υπουργείο προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για εξόφληση των υποχρεώσεων του προς το πιο πάνω Κέντρο και εξέφρασα την άποψη ότι τέτοιες καταστάσεις πρέπει να αποφεύγονται, γιατί από τη μια παρουσιάζουν το Κράτος ως μη ανταποκρινόμενο στις υποχρεώσεις του και από την άλλη, λόγω της λήψης δικαστικών μέτρων, το Κράτος

επιβαρύνεται με δικαστικά και άλλα έξοδα. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει ήδη τροχοδρομηθεί η εξόφληση των πιο πάνω οφειλών.

4.72.15 Αδρανής εξοπλισμός. Παρατηρήθηκε ότι ο Αυτόματος Αναλυτής «Eliza» , ο οποίος παραχωρήθηκε στο Νοσοκομείο Πάφου από το Μάιο του 2001, μέχρι σήμερα δεν τέθηκε σε λειτουργία.

Μέρος Β

4.72.16 Θάλαμος αποπείσης. Από το Νοσοκομείο Λάρνακας στάληκε στις 6.10.97 στο Νοσοκομείο Πάφου ο θάλαμος αποπείσης, ο οποίος, χωρίς να έχει ποτέ λειτουργήσει, κρίθηκε τώρα ακατάλληλος και προωθείται η διαδικασία αχρήστευσής του, με αποτέλεσμα το Νοσοκομείο Πάφου να συνεχίζει να βρίσκεται σε αδυναμία προσφοράς υπηρεσιών στον τομέα αυτό.

Νοσοκομείο Παραλιμνίου

Μέρος Β

4.72.17 Μηχανογράφηση των εργασιών του Νοσοκομείου. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η εφαρμογή του συστήματος μηχανογράφησης, με αποτέλεσμα ο μηχανογραφικός εξοπλισμός, ο οποίος αγοράστηκε από τον Απρίλιο του 1999, να παραμένει αναξιοποίητος και ταυτόχρονα να καταβάλλονται σημαντικά ποσά για άδειες χρήσης του λογισμικού, ενοικίαση γραμμών και συντήρηση του συστήματος.

4.73 ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μέρος Α

4.73.1 Δαπάνες και κατανάλωση φαρμάκων. Τόσο οι δαπάνες για αγορά φαρμάκων όσο και η κατανάλωση φαρμάκων για τα τρία τελευταία χρόνια, όπως διαπιστώνεται και από τον πιο κάτω πίνακα, παρουσιάζουν αυξητική τάση:

	2001	2000	1999
	€εκ.	€εκ.	€εκ.
Δαπάνες	19,5	15,4	14,7
Κατανάλωση	21,4	16,4	13,4

Το Υπουργείο ανέφερε ότι τούτο οφείλεται στις αυξημένες ανάγκες που προκύπτουν καθημερινά για την αντιμετώπιση χρόνιων παθήσεων και στην πολιτική που ακολουθείται για παραχώρηση δωρεάν φαρμακευτικής αγωγής σε ασθενείς με χρόνιες και πολυδάπανες παθήσεις.

4.73.2 Αντιμετώπιση προβλημάτων διαχείρισης φαρμάκων. Για τον περιορισμό των δαπανών, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε από παλιά την εισαγωγή του θεσμού του Ιατρικού Ελέγχου (Medical Audit), καθώς και τη μηχανογράφηση του συστήματος παραλαβής και έκδοσης φαρμάκων στα φαρμακεία, έτσι ώστε να μπορεί να ελέγχεται, πάνω σε συνεχή βάση, τόσο το απόθεμα κάθε φαρμάκου όσο και τα φάρμακα που χορηγούνται στους ασθενείς.

Όπως με πληροφόρησε πρόσφατα ο Διευθυντής Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, για τη μηχανογράφηση των φαρμακείων έχουν ήδη ετοιμαστεί οι σχετικές προδιαγραφές, τόσο για το

λογισμικό, όσο και για τον εξοπλισμό που θα απαιτηθεί, και αναμένεται η προκήρυξη των προσφορών από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

4.73.3 Παραγγελίες χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις. Αρκετές ποσότητες φαρμάκων, συνολικής αξίας περίπου £5,3 εκ.(2000 £2,6 εκ.), παραγγέλθηκαν και παραλήφθηκαν το 2001, χωρίς να έχουν εξασφαλιστεί εκ των προτέρων οι απαιτούμενες πιστώσεις. Το ποσό αυτό χρεώθηκε στα Κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2002.

4.73.4 Αποθήκευση φαρμάκων και άλλων υλικών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι, λόγω έλλειψης αποθηκευτικών χώρων, φάρμακα και άλλα υλικά σημαντικής αξίας αποθηκεύονται στους διαδρόμους των Φαρμακευτικών Αποθηκών. Οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες έχουν προβεί στην ενοικίαση αποθήκης στη Βιομηχανική Περιοχή Στροβόλου, όμως, λόγω της απόστασης μεταξύ των Φαρμακευτικών Αποθηκών και του ενοικιαζόμενου υποστατικού, προκύπτουν πρόσθετα λειτουργικά προβλήματα και έξοδα για τη διακίνηση των φαρμάκων. Αναμένεται ότι το πρόβλημα θα επιλυθεί με την ανέγερση των νέων Φαρμακευτικών Αποθηκών στο χώρο του Νέου Νοσοκομείου Λευκωσίας.

4.73.5 Εγγυήσεις για πιστή εκτέλεση προσφορών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν υπάρχει κατάλληλο σύστημα παρακολούθησης των εγγυητικών που αφορούν δυο ή περισσότερες προσφορές.

4.73.6 Σύστημα πυρασφάλειας. Στο Φαρμακευτικό Εργαστήριο εξακολουθεί να μην υπάρχει σύστημα πυρασφάλειας. Ο Διευθυντής Φαρμακευτικών Υπηρεσιών πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι, παρόλο που οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες προέβησαν από το 1999 στις απαραίτητες ενέργειες για την εγκατάσταση συστήματος πυρασφάλειας, εντούτοις η κοστολόγηση για την εκπόνηση του έργου κοινοποιήθηκε εκπρόθεσμα από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το οποίο τοποθετεί την εκτέλεση του έργου μέσα στο έτος 2003.

4.73.7 Κοστολόγηση φαρμάκων. Εκκρεμεί η υιοθέτηση συστήματος κοστολόγησης των προϊόντων που κατασκευάζονται στο Εργαστήριο. Επειδή κάποια φαρμακευτικά σκευάσματα χορηγούνται και σε ιδιωτικές κλινικές επί πληρωμή, η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι καθίσταται αναγκαία η κοστολόγηση των σκευασμάτων που θα παράγονται στο Εργαστήριο. Ο Διευθυντής Φαρμακευτικών Υπηρεσιών πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι έχει προγραμματιστεί, σε συνεργασία με τον Ανώτερο Επιθεωρητή Λογαριασμών, όπως πραγματοποιηθεί εντός του 2002 η κοστολόγηση των προϊόντων που κατασκευάζονται στο Φαρμακευτικό Εργαστήριο. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι, λόγω έλλειψης προσωπικού και μετακινήσεων λογιστικού προσωπικού, η κοστολόγηση δεν πραγματοποιήθηκε ακόμη και ότι γίνονται προσπάθειες για διεκπεραίωση της εργασίας αυτής μέσα στο 2003.

4.74 ΣΧΕΔΙΟ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Μέρος Α

4.74.1 Αποτελέσματα έτους. Σύμφωνα με τους εξελεγμένους λογαριασμούς, τα έσοδα του Σχεδίου για το 2001 ήταν £3.281.190 και τα έξοδα £2.564.950, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £716.240, σε σύγκριση με £485.083 το 2000. Στις 31.12.2001 το αποθεματικό του Σχεδίου ήταν £1.431.248, σε σύγκριση με £1.078.820 στις 31.12.2000.

4.75 ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ

Μέρος Α

4.75.1 Βελτιώσεις και επεκτάσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων του Χημείου. Στον Προϋπολογισμό του 2001 προϋπολογίστηκε ποσό ύψους £318.000 για βελτιώσεις και επεκτάσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων του Χημείου. Σημειώνεται ότι τόσο στον Προϋπολογισμό του 2000 όσο και του 1999 προϋπολογίστηκε ποσό ύψους £275.000. Οι εργασίες αυτές είχαν ανατεθεί στα Τμήματα Δημοσίων Έργων και Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην εκτέλεση των εργασιών αυτών, με αποτέλεσμα τον επηρεασμό της λειτουργίας του Χημείου.

4.75.2 Προσφορά αρ. 13.25.05.2000.15 για την προμήθεια ηλεκτρονικού μικροσκοπίου. Ενώ οι τεχνικές προδιαγραφές εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Προσφορών το Μάρτιο 2001, η προσφορά προκηρύχθηκε περίπου οκτώ μήνες αργότερα. Από τη μελέτη των εγγράφων της προσφοράς, τα οποία κοινοποιήθηκαν στην Υπηρεσία μου μετά την προκήρυξη των προσφορών, διαπιστώθηκαν ασάφειες/παραλείψεις/αντιφάσεις και εντοπίστηκαν πρόνοιες που δεν ήταν σύμφωνες με τις σχετικές εγκυκλίους του Γενικού Λογιστή. Επίσης, ο χρόνος παράδοσης, ο οποίος είχε καθοριστεί στους δύο μήνες, ήταν, κατά την άποψη μου, περιοριστικός για τέτοιου είδους εξοπλισμό. Το Νοέμβριο 2001, μετά την προκήρυξη των προσφορών, υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου στο Γενικό Λογιστή, με συγκεκριμένες εισηγήσεις για βελτίωση των όρων της προσφοράς, ώστε να διασφαλίζεται η ευρύτητα συμμετοχής και η αντικειμενική αξιολόγηση των προσφορών. Παρόλο ότι η Διευθύντρια του Γενικού Χημείου, με επιστολή της το Δεκέμβριο 2001, πριν από την ημερομηνία λήξης της προσφοράς, πληροφόρησε το Γενικό Λογιστή ότι συμφωνούσε με τις ουσιαστικότερες εισηγήσεις μου και υπέβαλε τις τροποποιήσεις/βελτιώσεις που θα έπρεπε να γίνουν στα έγγραφα της προσφοράς, εντούτοις το Γενικό Χημείο παρέλειψε να εκδώσει προς τους προσφοροδότες τα σχετικά συμπληρωματικά έγγραφα προσφορών, με αποτέλεσμα οι προσφορές να υποβληθούν χωρίς τις αναγκαίες διορθώσεις των όρων. Η έκθεση αξιολόγησης των προσφορών υποβλήθηκε τον Ιούνιο 2002 στο Συμβούλιο Προσφορών και, ενώ βρισκόταν ενώπιον του για εξέταση και λήψη απόφασης, η ισχύς των προσφορών έληξε, επειδή το Γενικό Χημείο παρέλειψε να ζητήσει έγκαιρα την ανανέωση τους.

Ενόψει των πιο πάνω, το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε τον Αύγουστο 2002 την ακύρωση των προσφορών.

Μέρος Β

4.75.3 Κοστολόγηση αναλύσεων. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, με σκοπό τον καθορισμό των τελών αναλύσεων πάνω σε ορθολογιστική βάση, άρχισε η διεξαγωγή μελέτης, σε συνεργασία με το Υπουργείο, η οποία όμως ατόνησε, λόγω αντικατάστασης/μετακίνησης των Λογιστικών Λειτουργιών που υπηρετούσαν στο Γενικό Χημείο και το Υπουργείο. Μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο εξασφάλισης των υπηρεσιών ειδικού συμβούλου, ο Γενικός Λογιστής ενέκρινε την προκήρυξη προσφορών για μίσθωση υπηρεσιών ειδικού συμβούλου, η οποία ακόμη δεν υλοποιήθηκε, με αποτέλεσμα να εκκρεμεί και η κοστολόγηση των αναλύσεων.

4.76 ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

4.77 ΔΗΜΟΙ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

4.77.1 Μέχρι τέλους του 2001 είχαν εγκαθιδρυθεί 33 Δήμοι, από τους οποίους οι εννέα είναι εκτοπισμένοι, μετά την κατάληψη των περιοχών τους από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής. Το προσωπικό των εκτοπισμένων Δήμων είναι αποσπασμένο προσωρινά σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ημικρατικούς Οργανισμούς. Τα έσοδα των Δήμων προέρχονται κυρίως από μισθούς που καταβάλλονται από τις διάφορες Υπηρεσίες στις οποίες απασχολούνται οι δημοτικοί υπάλληλοι, καθώς επίσης και από κρατική χορηγία. Οι Δήμοι συνεχίζουν να καταβάλλουν στους υπαλλήλους όλες τις απολαβές τους από τα έσοδα αυτά.

4.77.2 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Οι λογαριασμοί των Δήμων ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και υποβάλλονται, μαζί με τις σχετικές εκθέσεις, στο Δημοτικό Συμβούλιο. Εκτός από τους Δήμους Λευκωσίας, Λάρνακας, Πάφου, Αθένου, Δερύνειας, Αγλαντζιάς και Λακατάμιας, οι υπόλοιποι Δήμοι συνεχίζουν να μην υποβάλλουν τους τελικούς λογαριασμούς τους για έλεγχο μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Με επιστολή μου ζήτησα από τους Δημάρχους όπως δώσουν οδηγίες για την έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή των λογαριασμών τους για το νομιμοποιημένο έλεγχο. Επανέλαβα την παρατήρηση μου ότι η μη έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή των λογαριασμών για έλεγχο δεν υποβοηθεί την ομαλή λειτουργία των Δήμων και ταυτόχρονα μειώνει σε σημαντικό βαθμό τη δυνατότητα αξιοποίησης από τα Δημοτικά Συμβούλια των λογαριασμών και των σχετικών παρατηρήσεων/ εισηγήσεων της Υπηρεσίας μου, για σκοπούς προγραμματισμού ή και άλλους. Επιπρόσθετα, αποστερεί τη Βουλή και τους δημότες από το δικαίωμα έγκαιρης ενημέρωσης για τα πεπραγμένα των Δήμων.

(β) **Τελικοί Λογαριασμοί.** Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, οι Δήμοι Λεμεσού, Πόλης Χρυσού, Λευκάρων, Αθένου, Αγίου Δομετίου, Πέγειας, Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Γεροσκήπου, Γερμασόγειας και Ιδαίου συνεχίζουν να ετοιμάζουν τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.77.3 Οικονομική κατάσταση. Παρόλο που το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών, συνεχίζει να διατηρεί το δικαίωμα μη αποδέσμευσης του ποσού της γενικής χορηγίας που αναλογεί σε κάθε Δήμο, σε περίπτωση που δεν υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης των Προϋπολογισμών (ισοσκέλιση προϋπολογισμού, ύψος τοκοχρεωλυσίων και χρέους), εντούτοις σχεδόν όλοι οι Δήμοι αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα και πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους. Για αποτροπή οικονομικής κατάρρευσης, επανέλαβα την εισήγηση μου όπως οι Δήμοι ετοιμάσουν πρόγραμμα μέτρων οικονομικής περισυλλογής, με στόχο τη μείωση ή εξάλειψη των ελλειμμάτων και την ισοσκέλιση του ετήσιου προϋπολογισμού τους.

4.77.4 Χρηματοδότηση του Δημοτικού Ταμείου από το λογαριασμό δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, ορισμένοι Δήμοι συνεχίζουν να χρησιμοποιούν αντικανονικά το λογαριασμό δανείων για χρηματοδότηση του Δημοτικού Ταμείου, αντί για τη χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων, κατά παράβαση των συμφωνιών που υπογράφηκαν για την παραχώρηση των δανείων και σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου.

4.77.5 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Λόγω οικονομικών προβλημάτων, αρκετοί Δήμοι δεν καταβάλλουν ή καθυστερούν να καταβάλουν τις δόσεις των δανείων τους, με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται οι καθυστερήσεις και να επιβαρύνονται με τόκους υπερημερίας.

4.77.6 Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος στις 31.12.2000 σε ορισμένους Δήμους ξεπερνούσε κατά πολύ το καθορισμένο ποσοστό του 20% των εσόδων του προϋπολογισμού για την τρέχουσα περίοδο.

4.77.7 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Σε αρκετούς Δήμους ο Τακτικός Προϋπολογισμός ήταν ελλειμματικός. Επανέλαβα την εισήγηση μου προς τα Δημοτικά Συμβούλια όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που έθεσε το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Σε όλους σχεδόν τους Δήμους ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως δεν ετοιμάζεται πάνω σε ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ούτε και συμβαδίζει με τη δυνατότητα εκτέλεσης του, με αποτέλεσμα το ποσοστό απόκλισης των προϋπολογισθισών δαπανών από τις πραγματικές να είναι πολύ ψηλό.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι αρκετοί Δήμοι διενέργησαν δαπάνες πέρα από τις εγκεκριμένες, κατά παράβαση του άρθρου 66 του Νόμου. Για τις υπερβάσεις αυτές δεν μπορεί να δοθεί εκ των υστέρων καλυπτική έγκριση.

4.77.8 Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών των Δήμων. Σε αρκετούς Δήμους παρατηρούνται σοβαρές αδυναμίες στην ομαλή λειτουργία των Υπηρεσιών τους και ιδιαίτερα των Οικονομικών, οι οποίες οφείλονται κυρίως στη μη ορθή οργανωτική δομή, τη μη πιστή εφαρμογή Νόμων, Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών, στις αδυναμίες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, στη μη ολοκλήρωση της μηχανογράφησης, στα προβλήματα που παρουσιάζουν λογισμικά προγράμματα που εφαρμόστηκαν και στην ελλιπή οργάνωση/διαχείριση του Αρχείου. Η Υπηρεσία μου έδωσε έμφαση στις αδυναμίες που παρατηρούνται στη λειτουργικότητα των Υπηρεσιών των Δήμων και έχει υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις, έτσι ώστε οι Υπηρεσίες των Δήμων να καταστούν πιο αποτελεσματικές και να συμβάλουν θετικά στη βελτίωση των οικονομικών των Δήμων.

4.77.9 Εσωτερικός έλεγχος. Σχεδόν σε όλους τους Δήμους εξακολουθεί να εντοπίζονται αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες των Δήμων, όπως :

- (i) Η μη επιβολή και είσπραξη φόρων, τελών και δικαιωμάτων.
- (ii) Η μη έγκαιρη είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.
- (iii) Η μη ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων για τις φορολογίες.
- (iv) Η μη τήρηση ενδεδειγμένων μητρώων.
- (v) Η μη συμφιλίωση και ο ανεπαρκής έλεγχος των μισθών.
- (vi) Η παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών.
- (vii) Η μη βεβαίωση περιουσιακών στοιχείων.
- (viii) Η μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής και η μη επισύναψη των απαραίτητων δικαιολογητικών.

4.77.10 Αναβαθμίσεις θέσεων. Σε ορισμένους Δήμους παρατηρήθηκαν λανθασμένες μισθολογικές τοποθετήσεις στις αναβαθμισμένες θέσεις, λόγω μη εφαρμογής των σχετικών Κανονισμών και διατάξεων, και, παρά τις υποδείξεις μου όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις, οι εν λόγω Δήμοι δεν συμμορφώθηκαν. Έχω πληροφορήσει τα Δημοτικά Συμβούλια ότι, σε περίπτωση που οι λανθασμένοι μισθοί δεν διορθωθούν, η Υπηρεσία μου θα αδυνατεί να πιστοποιήσει την ορθότητα των υπολογισμών των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των επηρεαζόμενων δημοτικών υπαλλήλων, όταν αυτοί θα αφυπηρετήσουν.

4.77.11 Συλλογικές συμβάσεις. Παρόλο που αποφασίστηκε η υιοθέτηση και εφαρμογή των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95), αρκετοί Δήμοι υπέγραψαν και συνεχίζουν να υπογράφουν συλλογικές συμβάσεις, οι πρόνοιες των οποίων έρχονται σε αντίθεση με τους πιο πάνω Κανονισμούς, χωρίς να εξασφαλίσουν την έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, όπως προβλέπουν οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.9.94, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000.

4.77.12 Σχέδια υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων και εξουσίες Δημοτικού Συμβουλίου. Σε αρκετούς Δήμους παρατηρείται ότι τα Δημοτικά Συμβούλια τοποθέτησαν υπαλλήλους σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές από την αρχική ή παραχώρησαν επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις, ενέργειες που δεν προβλέπονται στα σχέδια υπηρεσίας. Επιπρόσθετα, παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου παραχωρούνταν, με βάση τις συλλογικές συμβάσεις, αυξήσεις μισθών εκτός των μισθοδοτικών κλιμάκων. Σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας, που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

4.77.13 Έγκριση σχεδίων υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων. Αρκετοί Δήμοι συνεχίζουν να μην αποστέλλουν τα σχέδια υπηρεσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο για παραχώρηση της σχετικής έγκρισης για την εφαρμογή τους, όπως προνοεί το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Το Υπουργείο Εσωτερικών, με επιστολή ημερ. 28.11.2000 προς την Ένωση Δήμων και τους Δήμους, κάλεσε τα Δημοτικά Συμβούλια να συμμορφωθούν με απόφαση του Ανωτάτου

Δικαστηρίου ημερ. 22.9.2000, σύμφωνα με την οποία τα σχέδια υπηρεσίας μπορούν να καταρτίζονται από τους Δήμους χωρίς οποιαδήποτε επέμβαση ή εξάρτηση από το Υπουργικό Συμβούλιο, όμως για την εφαρμογή τους απαιτείται η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Η Ένωση Δήμων, με επιστολή της ημερ. 30.11.2000, εισηγήθηκε στους Δήμους όπως μην αναλάβουν οποιαδήποτε δέσμευση προς το Υπουργείο Εσωτερικών, για να μη δημιουργηθεί προηγούμενο, ως προς τη διαδικασία που ακολουθείται σχετικά με τα σχέδια υπηρεσίας των δημοτικών υπαλλήλων.

4.77.14 Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης. Οι Δήμοι Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου έχουν εφαρμόσει Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης, με την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών. Το Υπουργείο Οικονομικών στις 27.6.2000 δεν ενέκρινε την εφαρμογή παρόμοιου σχεδίου στο Δήμο Λάρνακας, επειδή κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδίου αυτού σε άλλους Δήμους διαπιστώθηκε ότι δεν εξυπηρετούνται οι βασικοί λόγοι για τους οποίους υιοθετήθηκε το σχέδιο αυτό. Ο εν λόγω Δήμος εμμένει στο αίτημα του για έγκριση του σχεδίου και το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του ημερ. 31.5.2002, ζήτησε τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα κατά πόσο θα υπήρχε νομικό κώλυμα σε περίπτωση εφαρμογής του θεσμού της πρόωρης αφυπηρέτησης με την περίληψη σχετικού Άρθρου στον Προϋπολογισμό του Δήμου.

Σε σχετική επιστολή του ο Γενικός Εισαγγελέας ανέφερε ότι η ορθότερη διαδικασία για ρύθμιση του θέματος είναι η ετοιμασία Κανονισμών περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

Η θέση των Δήμων είναι ότι με το Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης επιτυγχάνεται η εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, με τη μείωση του ψηλόμεισθου προσωπικού, την κατάργηση ορισμένων θέσεων και προσωπικών κλιμάκων και την πρόσληψη νέου προσωπικού με πιο χαμηλές απολαβές, θέση για την οποία η Υπηρεσία μου, έχοντας υπόψη τον τρόπο εφαρμογής και τα αποτελέσματα του Σχεδίου, διατηρεί επιφυλάξεις κατά πόσο επιτεύχθηκαν οι στόχοι αυτοί.

4.77.15 Κανονισμοί - Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων. Σε αρκετούς Δήμους δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία των Δήμων, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.77.16 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Στους Δήμους Λευκωσίας, Αγίου Δομετίου, Λευκάρων, Πόλης Χρυσοχούς, Πέγειας και Γεροσκήπου, η συμπλήρωση της μηχανογράφησης υπηρεσιών καθυστερεί ή παρουσιάζει αδυναμίες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται λειτουργικά προβλήματα στις οικονομικές και άλλες υπηρεσίες των Δήμων.

4.77.17 Καθυστερήσεις φορολογιών. Παρατηρούνται καθυστερήσεις στην είσπραξη φορολογιών προηγούμενων ετών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, οι κατάλογοι καθυστερήσεων πρέπει να τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα ήταν δυνατόν να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξη τους. Τα ποσά που θα θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου. Υπέδειξα επίσης ότι είναι αναγκαίο όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των φορολογιών και των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.77.18 Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Λόγω οικονομικών δυσκολιών, αρκετοί Δήμοι δεν εισφέρουν στα πιο πάνω Ταμεία και εξακολουθούν να καταβάλλουν τις συντάξεις και φιλοδωρήματα του προσωπικού από τα ετήσια έσοδα τους.

4.77.19 Δικαιώματα διαφημιστικών πινακίδων. Σε αντίθεση με τους Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση το άρθρο 7 του περί Εκθέσεως Διαφημίσεων (Έλεγχος) Νόμου, οι Δήμοι Λεμεσού, Αραδίππου, Παραλιμνίου, Ιδαλίου, Αγλαντζιάς, Πέγειας, Πόλης Χρυσοχούς και Δερύνειας δεν εισπράττουν δικαιώματα διαφημιστικών πινακίδων, οι οποίες είναι αναρτημένες στην περιοχή τους, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

4.77.20 Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Σε αρκετούς Δήμους δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία ζήτησης και κατακύρωσης προσφορών για αγορά υπηρεσιών ή αγαθών.

4.77.21 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Ορισμένοι Δήμοι παρέλειψαν να ενημερώσουν τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων με τις αγορές επίπλων και εξοπλισμού που διενέργησαν κατά τα τελευταία έτη. Ως αποτέλεσμα, δεν έχουν υποβάλει το πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών τους στοιχείων που προβλέπουν οι Κανονισμοί.

4.77.22 Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί Αποθηκών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ύστερα από εισήγηση μου συστάθηκε ειδική επιτροπή από εκπροσώπους των Δήμων και της Υπηρεσίας μου, η οποία ετοίμασε νέες Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμούς Αποθηκών. Οι περισσότεροι Δήμοι έχουν ήδη υιοθετήσει τις πιο πάνω Οδηγίες και Κανονισμούς και αναμένεται η υιοθέτηση τους και από τους υπόλοιπους Δήμους.

4.78 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.78.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2001 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν το έτος 2000.

4.78.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Το 2000 οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £157.760, σε σύγκριση με έλλειμμα £301.210 το 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου το 2000 ανήλθαν σε £10.414.005, σε σύγκριση με £9.470.426 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £943.579 ή ποσοστό 10%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από επαγγελματικές άδειες (£340.505), πρόστιμα (£155.909), άδειες διαφημίσεων (£107.638) και κρατική χορηγία (£143.219). Η κρατική χορηγία για το 2000 ανήλθε σε £811.813, σε σύγκριση με £668.594 το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά το 2000 ανήλθαν σε £10.256.245, σε σύγκριση με £9.771.636 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £484.609 ή ποσοστό 5%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων για συντάξεις και φιλοδωρήματα (£100.938), ηλεκτροφωτισμό (£183.341), διοικητικά έξοδα (£102.259) και τόκους (£82.011).

(δ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £9.536.393, σε σύγκριση με £9.759.154 το 1999, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £5.271.283. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £2.091.457 (£1.751.889 το 1999).

(ε) Ρευστότητα. Στα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2000 περιλαμβάνονται ποσά £529.210, £85.800 και £58.596, που αφορούν αδιάθετα ποσά δανείων, ποσά του Ειδικού Ταμείου Χρυσαινιώτισσας και ποσά του Ειδικού Ταμείου Εκδόσεων, αντίστοιχα, δηλαδή το πραγματικό παρατράβηγμα του Γενικού Λογαριασμού ήταν £2.610.585 και όχι £1.936.979, όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος 2000. Το γεγονός ότι μεταφέρονται, αντικανονικά, ποσά από το λογαριασμό δανείων και από άλλα ταμεία στο Γενικό Λογαριασμό, για κάλυψη τρέχουσων αναγκών, καθιστά έκδηλη την ανάγκη για εξεύρεση τρόπων βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης και της ρευστότητας του Δήμου, καθώς και την ετοιμασία μακροπρόθεσμου στρατηγικού προγράμματος, για κάλυψη ή τουλάχιστον μείωση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η οφειλή του Γενικού Λογαριασμού στο Ειδικό Ταμείο Χρυσαινιώτισσας, ύψους £85.800, έχει ήδη επιστραφεί. Όσον αφορά στις οφειλές στα άλλα Ταμεία, αυτές αποπληρώνονται σταδιακά.

4.78.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Δήμου ήταν ελλειμματικός κατά £839.751. Ανέφερα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2000 ήταν £9.495.566, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £1.300.794, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £8.194.772 ή ποσοστό 86,3%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται προσπάθεια για στελέχωση της Τεχνικής Υπηρεσίας, με σκοπό να καταστεί ικανή να ολοκληρώσει τα προγραμματισμένα έργα.

4.78.4 Εσωτερικός έλεγχος. Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου δεν φαίνεται να είναι κατάλληλα στελεχωμένο, με αποτέλεσμα ο έλεγχος που διεξάγεται να είναι κατά το πλείστον αριθμητικός, χωρίς παράλληλα να διενεργείται διοικητικός ή διαχειριστικός έλεγχος. Επίσης, δεν διεξάγονται οποιεσδήποτε έρευνες και μελέτες, σχετικά με φλέγοντα θέματα του Δήμου, ενώ ο έλεγχος της εφαρμογής διαδικασιών και Κανονισμών είναι σχεδόν ανύπαρκτος.

Ανέφερα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση των υπηρεσιών του Δήμου και επιβάλλεται η περαιτέρω οργάνωση και ενδυνάμωσή του, καθώς και η επιμόρφωση των λειτουργών που το στελεχώνουν.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τις επισημάνσεις μου για το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου και ότι στόχος τους είναι η περαιτέρω οργάνωση του και η περαιτέρω επιμόρφωση των λειτουργών που το στελεχώνουν, ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως στην αποστολή τους.

4.78.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1999 και 2000, καθώς και το ανάλογο κόστος.

	2000	1999
Μόνιμο προσωπικό	181	173
Εργατικό προσωπικό	287	273
Σύνολο	468	446
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£5.919.555	£5.892.538

4.78.6 Συλλογική σύμβαση εργασίας.

(α) Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 1999-2001 συλλογική σύμβαση στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα:

- Δημιουργία νέων θέσεων προαγωγής.
- Αναβάθμιση - Αλλαγή τίτλων θέσεων.
- Ένταξη ημερομισθίων στο υπαλληλικό προσωπικό.
- Παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, Ταμείο Ευημερίας, ασφάλεια προσωπικού και άλλα.

(β) Η δημιουργία νέων θέσεων προαγωγής και η αναβάθμιση/αλλαγή τίτλων θέσεων, όπως συμφωνήθηκαν με την πιο πάνω σύμβαση, περιλήφθηκαν στον Προϋπολογισμό του έτους 2002, αλλά τέθηκαν σε εφαρμογή αναδρομικά από 1.1.2001, παρά το σαφή όρο που συνοδεύει την έγκριση των Προϋπολογισμών του Δήμου, ότι η εν λόγω έγκριση δεν εξυπακούει και έγκριση για τη δημιουργία νέων θέσεων ή αναβαθμίσεις μισθοδοτικών κλιμάκων των θέσεων, εκτός εάν τα θέματα αυτά εξεταστούν και εγκριθούν από τα εμπλεκόμενα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι υποδείξεις μου θα λαμβάνονται υπόψη και ότι θα ακολουθούνται οι ορθές διαδικασίες.

(γ) **Σχέδια Υπηρεσίας.** Τα νέα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων, τα οποία συμφωνήθηκαν στη συλλογική σύμβαση εργασίας για τα έτη 1999 - 2001, τέθηκαν σε εφαρμογή από 1.1.2001, χωρίς να έχουν εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο και χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους, σε αντίθεση με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Σχετική με το πιο πάνω θέμα είναι και η τελευταία απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές αρ. 170/98 και 298/98, όπου το Δικαστήριο ακύρωσε διορισμό Δημοτικού Γραμματέα, λόγω μη εξασφάλισης έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο για εφαρμογή των σχεδίων υπηρεσίας.

4.78.7 Μονιμοποίηση ημερομίσθιων υπαλλήλων. Εφαρμόζοντας την παράγραφο 4 του μέρους Β΄ της συλλογικής σύμβασης εργασίας για τα έτη 1999 - 2001, ο Δήμος προχώρησε σε μόνιμο διορισμό από 1.6.2001 και ένταξη στο υπαλληλικό προσωπικό 4 ημερομισθίων, τοποθετώντας τους στην αρχική βαθμίδα της κλίμακας της θέσης στην οποία διορίστηκαν (Α2 ή Α5), ανεξάρτητα από τις απολαβές τους ως ημερομίσθιοι. Όλοι οι πιο πάνω διορισμοί έγιναν χωρίς προηγουμένως να δημιουργηθούν και δημοσιευτούν οι ανάλογες νέες θέσεις, με βάση τις νενομισμένες διαδικασίες, εφόσον ήταν όλες θέσεις πρώτου διορισμού. Η ίδια τακτική εφαρμόστηκε και στο παρελθόν, όταν ο Δήμος προχώρησε στο μόνιμο διορισμό από 1.1.1998 και ένταξη στο υπαλληλικό προσωπικό άλλων 13 ημερομισθίων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι υποδείξεις μου θα λαμβάνονται υπόψη και ότι θα ακολουθούνται οι ορθές διαδικασίες.

4.78.8 Καταβολή αποζημίωσης για συσσωρευθείσα άδεια απουσίας. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 29.11.2001, πληρώθηκαν στο Δημοτικό Μηχανικό £5.475 για εξαγορά 46 ημερών άδειας απουσίας, η οποία συσσωρεύτηκε, πέραν των 70 ημερών, κατά την περίοδο 1986-2000.

Σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, ο Δήμος εφαρμόζει τους εκάστοτε ισχύοντες στη Δημόσια Υπηρεσία Κανονισμούς (εκτός από την περίπτωση του Δημοτικού Γραμματέα), οι οποίοι δεν επιτρέπουν τη μεταφορά άδειας απουσίας πέραν των 70 ημερών. Ως εκ τούτου, η πιο πάνω πληρωμή έγινε αντικανονικά. Εφόσον ο Δήμος εφαρμόζει τους ισχύοντες στη Δημόσια Υπηρεσία Κανονισμούς, εξαιρέσεις και πληρωμές, όπως η πιο πάνω περίπτωση, δεν δικαιολογούνται και έρχονται σε αντίθεση με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης των υπαλλήλων.

Ανέφερα επίσης ότι η συσσώρευση και η εξαγορά άδειας απουσίας πολλών ετών από το Δημοτικό Μηχανικό, όπως και στην περίπτωση του Δημοτικού Γραμματέα, στον οποίο πληρώθηκαν £37.363 για εξαγορά 298½ ημερών άδειας απουσίας, η οποία κερδήθηκε όταν αυτοί υπηρετούσαν σε χαμηλότερες μισθολογικές βαθμίδες, οδηγεί στην περαιτέρω αύξηση των δαπανών του Δήμου, σε μια περίοδο κατά την οποία ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα, αφού ο υπολογισμός για την πληρωμή της άδειας γίνεται με βάση τον τελευταίο μισθό.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η παρατήρηση μου έχει σημειωθεί και ότι στο μέλλον θα ακολουθούνται οι ορθές διαδικασίες.

4.78.9 Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης. Ο Δήμος, με την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 284/97, Κ.Δ.Π. 154/2001), έχει εφαρμόσει από το 1997 Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης, το οποίο έληξε στις 6.1.2002. Η θέση του Δήμου είναι ότι με το Σχέδιο επιτυγχάνεται η εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, με τη μείωση του ψηλόμισθου προσωπικού, την κατάργηση ορισμένων θέσεων και προσωπικών κλιμάκων και την πρόσληψη νέου προσωπικού με πιο χαμηλές απολαβές. Από την έναρξη εφαρμογής του Σχεδίου μέχρι τη λήξη του, έχουν καταβληθεί αποζημιώσεις ύψους £728.077, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα, για πρόωρες αφυπηρετήσεις 29 υπαλλήλων. Από τις 29 κενωθείσες θέσεις, πληρώθηκαν οι οργανικές θέσεις του Οικονομικού Διευθυντή, του Δημοτικού Μηχανικού και βρίσκεται στο τελικό στάδιο της πλήρωσής της η θέση του Δημοτικού Γραμματέα. Πληρώθηκαν επίσης άλλες 8 κατώτερες θέσεις. Από τις υπόλοιπες θέσεις, 8 καταργήθηκαν και 10 παραμένουν κενές.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η πρόωρη αφυπηρέτηση ανώτερων λειτουργών, στους οποίους καταβάλλεται, πέρα από τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα, και επιπρόσθετη αποζημίωση, το ύψος της οποίας φθάνει μέχρι τις £30.000, δεν συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου για εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, καθότι, για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Δήμου, η πλήρωση των θέσεων αυτών είναι επιβεβλημένη.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι υποδείξεις μου έχουν σημειωθεί και ότι θα ληφθούν υπόψη στο μέλλον, αν υπάρξει παρόμοια περίπτωση.

4.78.10 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου, η οποία άρχισε από το 1992, μέχρι σήμερα δεν έχει συμπληρωθεί, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν σοβαρά προβλήματα, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου και ιδιαίτερα τις Οικονομικές Υπηρεσίες. Ο Δήμος, στην προσπάθεια του για επίλυση των συνεχών προβλημάτων που παρουσιάζονται στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του, ανέθεσε σε εταιρεία την ετοιμασία μελέτης στρατηγικής, σύμφωνα με την οποία η αναβάθμιση/διόρθωση των υφιστάμενων συστημάτων είναι ανέφικτη. Στη μελέτη γινόταν εισήγηση, μεταξύ άλλων, όπως ο Δήμος προχωρήσει σε συμφωνία με τον προμηθευτή των συστημάτων, η οποία να μην αφήνει περιθώρια για παραγνώριση των προβλημάτων που παρουσιάζονται στα υφιστάμενα προγράμματα. Στις 22.6.2000 το Δημοτικό Συμβούλιο ανέθεσε απευθείας στην ίδια εταιρεία την υλοποίηση των εισηγήσεων που περιέχονταν στη μελέτη, έναντι ποσού £15.000 (πλέον Φ.Π.Α.). Η ανάθεση της πιο πάνω εργασίας έγινε χωρίς την υπογραφή σχετικής συμφωνίας, στην οποία θα έπρεπε να αναφέρονται με ακρίβεια και αναλυτικά τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις της εταιρείας και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των εισηγήσεων, και χωρίς να κατατεθεί σχετική εγγύηση από την εταιρεία.

Παρόλο που η εταιρεία με επιστολή της, ημερ. 5.6.2000, πληροφόρησε το Δήμο ότι, στην περίπτωση που θα της αναθέτονταν οι πιο πάνω εργασίες, αυτές θα ολοκληρώνονταν μέχρι το Δεκέμβριο 2001, εντούτοις διαπιστώθηκε ότι μέχρι τον Ιούλιο του 2002 εκκρεμούσαν οι πιο κάτω εργασίες:

- Αξιολόγηση και εισήγηση για κατακύρωση της προσφοράς για το λογισμικό.
- Επίβλεψη της εγκατάστασης του λογισμικού.
- Καθορισμός αναγκών της Τεχνικής Υπηρεσίας, εκτός από το Αρχείο της.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι στις 25.10.2002 υπογράφηκε συμφωνία με τον επιτυχόντα προσφοροδότη για αντικατάσταση του λογισμικού συστήματος του Οικονομικού Τμήματος. Όσον αφορά στη μη υπογραφή συμφωνίας και την κατάθεση της σχετικής εγγύησης από την εταιρεία, στην οποία ανατέθηκε η υλοποίηση της μελέτης στρατηγικής για τη μηχανογράφηση, με πληροφόρησε ότι στο μέλλον θα ακολουθούνται οι ορθές διαδικασίες. Για το θέμα της καθυστέρησης στην ολοκλήρωση των εργασιών που ανατέθηκαν στην πιο πάνω εταιρεία, ανέφερε ότι αυτή οφείλεται στη μελέτη για εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων στο θέμα της αντικατάστασης του λογισμικού συστήματος του Οικονομικού Τμήματος.

4.78.11 Βιοτεχνική περιοχή.

(α) Ο Δήμος αποφάσισε τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής για τη μεταστέγαση υποστατικών που βρίσκονταν σε κατοικημένες περιοχές και προκαλούσαν οχληρία.

Από τα 111 υποστατικά που έχουν ανεγερθεί στη βιοτεχνική περιοχή (προσωρινή παραλαβή στις 23.10.2000) μέχρι τις 31.7.2002 διατέθηκαν μόνο τα 44 υποστατικά, γεγονός που δημιουργεί επιπρόσθετα οικονομικά προβλήματα και δυσκολίες στην αποπληρωμή του δανείου που έχει συναφθεί για τη δημιουργία της βιοτεχνικής περιοχής. Συγκεκριμένα, από τη δόση ύψους £1.068.265, που ήταν πληρωτέα στις 21.4.2002, πληρώθηκαν μόνο £200.000, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας, οι οποίοι, σύμφωνα με τον Αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 2002, θα ανέλθουν στις £50.000.

(β) Μετά από σχετική καταγγελία για κακοτεχνίες στην κατασκευή των υποστατικών της βιοτεχνικής περιοχής, η Υπηρεσία μου, τον Απρίλιο 2002, διερεύνησε το θέμα και διαπίστωσε ότι πράγματι υπάρχουν αρκετές κακοτεχνίες, οι οποίες όμως δεν καθιστούν τα κτίρια επικίνδυνα για τους ενοίκους.

Στην έκθεση της τον Οκτώβριο 2002, η ad hoc Επιτροπή, η οποία συστάθηκε με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για διεξοδική μελέτη του θέματος, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι αρχικές εκτιμήσεις για τη βιωσιμότητα του έργου όχι μόνο δεν ήταν ορθές, αλλά, αντίθετα, υπήρχαν πολύ ισχυρές ενδείξεις για τα προβλήματα που το έργο θα αντιμετώπιζε. Ανέφερε επίσης ότι συγκεκριμένες πολιτικές αποφάσεις δεν υλοποιήθηκαν, όμως, η διάθεση μεγαλύτερου αριθμού υποστατικών θα είναι εφικτή σε σύντομο χρονικό διάστημα, εάν υιοθετηθούν οι εισηγήσεις της.

Όσον αφορά στο θέμα των κακοτεχνιών, η Επιτροπή συμφώνησε με τις παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου και εκτιμά ότι υπάρχει ευθύνη, αφού αυτές δεν επιδιορθώθηκαν έγκαιρα και εξακολουθούν να υπάρχουν ακόμα εκκρεμότητες, με αποτέλεσμα να δυσφημίζεται το έργο.

4.78.12 Άδειες οικοδομής/πολεοδομικές άδειες. Από προκαταρκτική διερεύνηση καταγγελίας για συγκεκριμένη περίπτωση που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μου το Νοέμβριο του 2001, προέκυψε ότι δεν εφαρμόστηκαν ορθά οι πρόνοιες των περί Οδών και Οικοδομών και περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμων, καθώς και οι πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας. Με επιστολή μου προς τον Υπουργό Εσωτερικών το Μάρτιο του 2002 ζήτησα να διερευνηθούν οι άδειες που εκδόθηκαν σχετικά με το συγκεκριμένο φάκελο, με βάση τους περί Οδών και Οικοδομών και Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμους, και να εξεταστεί κατά πόσο τηρήθηκαν οι Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, με επιστολή του τον Ιούνιο του 2002, με πληροφόρησε ότι, λόγω της σοβαρότητας του θέματος, ζητήθηκε συμβουλή από τη Νομική Υπηρεσία αναφορικά με τον τρόπο άσκησης των εξουσιών που παρέχονται/εκχωρούνται σε Πολεοδομικές ή άλλες αρμόδιες Αρχές.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι χορηγήθηκαν άδειες με ομόφωνες αποφάσεις της Τεχνικής Επιτροπής, οι οποίες, βάσει απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 15.12.90, όντως δεν ετίθεντο ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου. Με πληροφόρησε επίσης ότι από τις 2.4.98 υιοθετήθηκε νέα τακτική και όλες οι αιτήσεις για πολεοδομικές άδειες τίθενται ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου για απόφαση.

Μέρος Β

4.78.13 Υποστατικά Λαϊκής Γειτονιάς. Νομικό κώλυμα εμποδίζει τη μεταβίβαση των υποστατικών της Λαϊκής Γειτονιάς στο όνομα του Δήμου. Πληροφορήθηκα ότι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών παρέπεμψε το θέμα στο Γενικό Εισαγγελέα για

γνωμάτευση, κατά πόσο θα μπορούσε να υπερπηδηθεί το νομικό κώλυμα, ώστε να καταστεί δυνατή η μεταβίβαση των υποστατικών στο όνομα του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα μελετάται με το Νομικό Σύμβουλο του Δήμου, μετά την επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με την οποία η μεταβίβαση των υποστατικών της Λαϊκής Γειτονιάς στο όνομα του Δήμου είναι αδύνατη, καθότι προσκρούει σε διατάξεις του Συντάγματος και του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου.

4.79 ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

4.79.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Υποβολή λογαριασμών. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2001 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 2000 υποβλήθηκαν, καθυστερημένα, στις 5.9.2002, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο για το έτος 2000.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται προσπάθειες για έγκαιρη υποβολή των τελικών λογαριασμών.

(β) Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι τελικοί λογαριασμοί του 2001 τυγχάνουν επεξεργασίας με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

4.79.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά το έτος 2000 παρουσίασαν έλλειμμα £790.473, σε σύγκριση με £1.581.908 το 1999.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά το έτος 2000 ανήλθαν σε £14.786.387, σε σύγκριση με £9.063.943 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £5.722.444 ή ποσοστό 63,1% το 2000, η οποία οφείλεται κυρίως στις εισπράξεις από την πώληση ακίνητης περιουσίας του Δήμου (£3.966.301) και στην αύξηση της κυβερνητικής χορηγίας, η οποία το 2000 ανήλθε σε £1.995.940, σε σύγκριση με £624.892 το 1999.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου το έτος 2000 ανήλθαν σε £15.576.860, σε σύγκριση με £10.645.851 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £4.931.009 ή ποσοστό 46,3% το 2000, η οποία οφείλεται κυρίως στις αυξημένες πληρωμές για μισθωτές υπηρεσίες (£611.025), εξωτερικές υπηρεσίες (£371.887), άλλες υποχρεώσεις (£661.070) και τοκοχρεωλύσια (£2.594.956).

(δ) Ρευστότητα. Το παρατράβηγμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2000 ανερχόταν σε £3.781.088 και θα ήταν ακόμη μεγαλύτερο αν κατά τη διάρκεια των ετών 1993-2000 δεν μεταφέρονταν αντικανονικά από το λογαριασμό δανείων, από το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων και από το Λογαριασμό Πολιτιστικών Ομίλων διάφορα ποσά, το ύψος των

οποίων κατά τις 31.12.2000 ανερχόταν σε £5.718.412, £1.915.000 και £10.000, αντίστοιχα. Το γεγονός ότι μεταφέρονται ποσά, αντικανονικά, από το λογαριασμό δανείων και από άλλα ταμεία στο Γενικό Λογαριασμό, για κάλυψη τρέχουσων αναγκών, υποδηλώνει την ανάγκη εξεύρεσης τρόπων βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης και της ρευστότητας του Δήμου, καθώς και της ετοιμασίας μακροπρόθεσμου στρατηγικού προγράμματος, για κάλυψη ή μείωση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, για την αντιμετώπιση του οικονομικού προβλήματος, έγιναν συσκέψεις με τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών και ότι έχουν υποβληθεί αιτήματα, μέσω της Ένωσης Δήμων. Με πληροφόρησε επίσης ότι γίνεται επεξεργασία όρων ζήτησης προσφορών για τη διενέργεια μελέτης σχετικά με τη βελτίωση των οικονομικών του Δήμου και την αξιοποίηση της δημοτικής κτημοσύνης.

4.79.3 Δάνεια

(α) Λογαριασμός δανείων. Το υπόλοιπο του λογαριασμού δανείων στις 31.12.2000 ήταν £1.020.603, αντί του ορθού £6.739.015, δηλαδή υπήρχε διαφορά £5.718.412, η οποία προέκυψε από την αντικανονική μεταφορά ποσών στο Γενικό Λογαριασμό για κάλυψη τρέχουσων αναγκών του Δήμου.

(β) Αποπληρωμή δανείων. Το υπόλοιπο των δανείων που συνήψε ο Δήμος από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και εμπορικές τράπεζες ανερχόταν στις 31.12.2000 σε £32.691.652, σε σύγκριση με £33.001.847 το 1999.

Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων δανείων του Δήμου, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων για το 2000 ανήλθε σε £8.892.979.

(γ) Δάνειο £500.000 από την εργοληπτική εταιρεία Α. Παναγίδη. Παρατηρήθηκε ότι ο Δήμος σύναψε το πιο πάνω δάνειο για τη χρηματοδότηση του έργου της οδού Φραγκλίνου Ρούσβελτ, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοείται στο άρθρο 85(1)(α) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το πιο πάνω δάνειο έχει συναφθεί, λόγω του κινδύνου διακοπής του συμβολαίου του έργου της οδού Φραγκλίνου Ρούσβελτ και της καταβολής από το Δήμο τεράστιων αποζημιώσεων.

(δ) Ομολογιακό δάνειο £5.000.000. Παρά τις οδηγίες του Υπουργού Εσωτερικών, οι οποίες αναφέρονται στην επιστολή του με αριθμό Φακ. 79/98, ημερ. 19.4.99, δεν έχει δημιουργηθεί προεξοφλητικό ταμείο για το πιο πάνω δάνειο, λόγω του προβλήματος της ρευστότητας που αντιμετωπίζει ο Δήμος.

4.79.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Δήμου ήταν ελλειμματικός κατά £3.679.409. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι

ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Προϋπολογισμός του 2003 είναι σχεδόν ισοσκελισμένος.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2000 ήταν £21.193.000, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £2.946.062, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £18.246.938 ή ποσοστό 86%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης έργων.

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται προσπάθειες ώστε ο Προϋπολογισμός να ετοιμάζεται κατά το δυνατόν πάνω σε πιο ρεαλιστική βάση.

(γ) Υπερβάσεις. Κατά το έτος 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.79.5 Εσωτερικός έλεγχος. Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου δεν φαίνεται να είναι κατάλληλα στελεχωμένο, με αποτέλεσμα ο έλεγχος που διεξάγεται να είναι κατά το πλείστον αριθμητικός, χωρίς παράλληλα να διενεργείται διοικητικός ή διαχειριστικός έλεγχος. Επίσης δεν διεξάγονται οποιεσδήποτε έρευνες και μελέτες, σχετικά με φλέγοντα θέματα του Δήμου, ενώ ο έλεγχος για διαπίστωση της εφαρμογής διαδικασιών και Κανονισμών είναι σχεδόν ανύπαρκτος.

Ανέφερα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση των υπηρεσιών του Δήμου και επιβάλλεται η περαιτέρω οργάνωση και ενδυνάμωσή του, καθώς και η επιμόρφωση των λειτουργών που το στελεχώνουν.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι μελετώνται τρόποι για βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

4.79.6 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1999 και 2000, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999
Μόνιμο προσωπικό	385	283
Εργατικό προσωπικό (Τακτικοί και Έκτακτοι)	113	292
	498	575
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές	£7.024.711	£6.414.383

(β) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι συνταξιούχοι του Δήμου, κατά τα έτη 1999 και 2000, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999
Συνταξιούχοι Υπάλληλοι	92	94
Συνταξιούχοι Δήμαρχοι	3	3
Χήρες και Ορφανά	29	26
	<u>124</u>	<u>123</u>
Ολικό συντάξεων και φιλοδωρημάτων	<u>£1.087.685</u>	<u>£982.376</u>

4.79.7 Ανανέωση συλλογικής σύμβασης περιόδου 1998 – 2000 - Αναδιάρθρωση.

(α) Όπως αναφέρθηκε και στις Εκθέσεις μου για τα έτη 1999 και 2000, η ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο 1998-2000, με αναδρομική ισχύ από 1.1.96, για σκοπούς ένταξης στις διάφορες κλίμακες, και από 1.9.98, για σκοπούς καταβολής αναδρομικών, είχε ως αποτέλεσμα οικονομικές επιπτώσεις για το Δήμο.

Αναφορικά με το θέμα της ένταξης του εργατικού προσωπικού στο μόνιμο (κλίμακες Α1-Α3-Α4) από 1.1.2000, η οποία δεν βασίστηκε σε οποιαδήποτε μελέτη, εξέφρασα τις επιφυλάξεις μου κατά πόσο θα προκύψουν οποιαδήποτε μακροπρόθεσμα οφέλη για το Δήμο. Το Δημοτικό Συμβούλιο διατηρεί και αυτό τις επιφυλάξεις του, επειδή πρόκειται για πρωτοποριακό θεσμό, συνάμα όμως εκφράζει την πεποίθησή του ότι ο θεσμός αυτός θα αποδειχθεί υγιής.

Επιπρόσθετα επισήμανα ότι υπάρχουν στη συλλογική σύμβαση διάφορα κενά και ασάφειες ή αντιθέσεις, σε σχέση με τους ισχύοντες Κανονισμούς, τα οποία αφήνουν περιθώρια παρερμηνείας, και ότι η απόφαση για ενσωμάτωση των διαφόρων επιδομάτων στις συντάξιμες απολαβές των υπαλλήλων, των οποίων οι θέσεις αναβαθμίζονται, βρίσκεται, κατά τη γνώμη μου, σε αντίθεση με την ερμηνεία του όρου «απολαβές» που καθορίζεται στο Δημοτικό Κανονισμό 192.

Ο Δήμαρχος επανέλαβε τη θέση του ότι η αναδρομική ισχύς της συμφωνίας αφορά την αναδιάρθρωση και όχι τη συλλογική σύμβαση, αναφέροντας ότι οι συζητήσεις για την αναδιάρθρωση είχαν αρχίσει πριν από το 1996, όμως υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην οριστικοποίηση της συμφωνίας. Υποστήριξε επίσης ότι δεν υπάρχουν κενά ή ασάφειες στη συλλογική σύμβαση και με την ψήφιση των Κανονισμών Δημοτικής Υπηρεσίας (Κ.Δ.Π. 370/2000) ρυθμίζονται οριστικά όλες οι εκκρεμότητες. Όσον αφορά στην ενσωμάτωση των επιδομάτων στις συντάξιμες απολαβές των υπαλλήλων του Δήμου, εξέφρασε την άποψη ότι αυτή δεν είναι αντίθετη με τους Κανονισμούς και ανέφερε ότι η ενσωμάτωση οδήγησε στην οριστική κατάργηση των επιδομάτων.

(β) **Δημιουργία νέων θέσεων, αναβαθμίσεις και μετονομασία θέσεων.** Στη συλλογική σύμβαση υπήρχε πρόνοια για τη δημιουργία νέων θέσεων, για αναβαθμίσεις και μετονομασία θέσεων που περιλήφθηκαν στον Προϋπολογισμό του 2001, χωρίς τα θέματα αυτά να εξεταστούν από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών, όπως προνοούν οι όροι έγκρισης των Προϋπολογισμών του Δήμου.

4.79.8 Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις και κενά και εισηγήθηκα την τροποποίηση τους, ώστε να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα. Μετά την τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας, αυτά θα πρέπει να υποβληθούν στο Υπουργείο

Εσωτερικών και να προωθηθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, όπως προνοείται στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι αρκετά σχέδια υπηρεσίας θέσεων του Δήμου έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.79.9 Αλλαγή θέσεων ή κλιμάκων για ορισμένους υπαλλήλους, μετά την εφαρμογή της αναδιάρθρωσης. Μετά την εφαρμογή της αναδιάρθρωσης, στα πλαίσια της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο 1998-2000 παραχωρήθηκαν επιλεκτικά σε ορισμένους υπαλλήλους νέες αναβαθμισμένες θέσεις ή κλίμακες, προσωπικοί μισθοί και επιδόματα, πέρα από τις αρχικές πρόνοιες της συμφωνίας.

Οι επιλεκτικές αναβαθμίσεις, τοποθετήσεις, διορισμοί κ.τ.λ., εκτός του ότι βρίσκονται σε αντίθεση με τους Νόμους και Κανονισμούς, είναι πέρα από τις εξουσίες του Δημοτικού Συμβουλίου, παραβιάζουν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης και δεν εξυπηρετούν, κατά τη γνώμη μου, τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του Δήμου, αλλά, αντίθετα, επαυξάνουν τα ήδη σοβαρά οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι παραχωρήσεις θέσεων ή κλιμάκων έγιναν για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών, αλλά και για ικανοποίηση πρόσθετων αιτημάτων, με σκοπό την αποφυγή προσλήψεων ή/και την ενθάρρυνση αφυπηρετήσεων που δεν συνεπάγονται νέες προσλήψεις.

4.79.10 Σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης. Ο Δήμος εφάρμοσε από το 1999 σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης, το οποίο έληξε στις 10.6.2002. Από την έναρξη του σχεδίου μέχρι τη λήξη του έχουν δαπανηθεί £478.422 για πρόωρες αφυπηρετήσεις 19 υπαλλήλων, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα τους.

Από τις 19 κενωθείσες θέσεις, οι οργανικές θέσεις του Δημοτικού Γραμματέα και του Γεωπόνου πληρώθηκαν με σχετική προκήρυξη, ενώ οι υπόλοιπες πληρώθηκαν από το υπάρχον προσωπικό, μόνιμο ή έκτακτο, στα πλαίσια της εφαρμογής της αναδιάρθρωσης.

Ή αποψη μου, την οποία εξέφρασα και παλαιότερα, είναι ότι η πρόωρη αφυπηρέτηση λειτουργιών που κατέχουν οργανικές θέσεις, στους οποίους καταβάλλεται, πέρα από τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα, και επιπρόσθετη αποζημίωση, το ύψος της οποίας φθάνει μέχρι και τις £30.000, δεν συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου για εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, καθώς, για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Δήμου, η πλήρωση των οργανικών θέσεων είναι νομικά επιβεβλημένη.

Ο Δήμαρχος εξέφρασε την άποψη ότι ο θεσμός αυτός είναι σωστός και ότι ο Δήμος, εκτός από το οικονομικό όφελος, λαμβάνει υπόψη και την ποιοτική αναβάθμιση του προσωπικού.

4.79.11 Αναβάθμιση Δημοτικού Κηποθέατρου. Το Δημοτικό Συμβούλιο, τον Απρίλιο 2000, αποδέχθηκε πρόταση εταιρείας για ανακαίνιση και αναβάθμιση του Δημοτικού Κηποθέατρου, η οποία προνοούσε ότι η δαπάνη θα καλυπτόταν από διάφορες χορηγίες, καθώς και από εισφορά του Δήμου, ύψους £30.000.

Τελικά για την εκτέλεση του έργου ο Δήμος κατέβαλε επιπρόσθετα ποσό ύψους £64.000, το οποίο δεν έχει ανακτηθεί μέχρι σήμερα, καθώς και το κόστος του εργατικού προσωπικού του, το οποίο είναι δύσκολο να υπολογιστεί. Παρατηρήθηκε επίσης ότι, ενώ είχε αποφασιστεί ότι την

ευθύνη για την όλη διαχείριση του έργου θα είχε ο Δήμος, τον ουσιαστικό συντονισμό και έλεγχο των έργων είχε τελικά η εταιρεία. Ως παραδείγματα μη ικανοποιητικής διαχείρισης και ελέγχου από μέρους του Δήμου ανέφερα την απουσία κατασκευαστικών σχεδίων και προδιαγραφών για τα έργα και την ανάθεση εργασιών από την εταιρεία χωρίς προσφορές.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το ποσό που επιβαρύνθηκε ο Δήμος για την εκτέλεση του έργου, το οποίο είναι μεγαλύτερο από ό,τι αναφερόταν αρχικά, οφείλεται στο θόρυβο που δημιουργήθηκε από τη δημοσιοποίηση έρευνας σχετικά με το έργο, με αποτέλεσμα να υπαναχωρήσουν οι πλείστοι χορηγοί.

4.79.12 Πληρωμή επιπρόσθετου φιλοδωρήματος σε παραιτηθέντα υπάλληλο. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 21.10.99 αποφάσισε την καταβολή φιλοδωρήματος, ύψους £8.000, πέραν των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, σε παραιτηθέντα υπάλληλο του Δήμου, χωρίς η πιο πάνω πληρωμή να καλύπτεται από τους περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμούς του Δήμου, ούτε και από τον περί Δήμων Νόμο.

4.79.13 Ζημιά από τη λειτουργία δημοτικών παιδικών σταθμών. Από τη λειτουργία των τριών δημοτικών παιδικών σταθμών κατά το 2000 και 2001, προέκυψε ζημιά ύψους £415.357 και £434.931, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα η συνολική ζημιά του Δήμου κατά τα έτη 1997-2001 να ανέλθει σε £1.982.863. Στους τρεις παιδικούς σταθμούς φοιτούσαν κατά τα έτη 2000 και 2001 228 παιδιά και η ζημιά που αναλογεί για κάθε παιδί ανήλθε σε £1.822 και £1.908, αντίστοιχα. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη μελέτη της Επιτροπής Κοινωνικής Μέριμνας του Δήμου και ότι το θέμα τέθηκε υπόψη του Υπουργού Εσωτερικών. Με πληροφόρησε επίσης ότι, μετά από εισήγηση της Επιτροπής, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την κατάργηση ενός βρεφικού σταθμού κατά την προσεχή περίοδο.

4.79.14 Έλλειμμα από τη λειτουργία της υπηρεσίας αποκομιδής σκυβάλων. Από τη λειτουργία της υπηρεσίας αυτής κατά τα έτη 2000 και 2001 προέκυψε έλλειμμα ύψους £634.068 και £556.114, αντίστοιχα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται προσπάθειες για μείωση του ελλείμματος με την παγοποίηση νέων προσλήψεων και καλύτερο έλεγχο των υπερωριών.

4.79.15 Αποθήκες Θεοδοσίου. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού στις 11.3.2002 αποφάσισε όπως ο Δήμος καταβάλει το ποσό των £23.693, με τόκο 9% επί του ποσού των £3.056 από 1.12.72, και τόκο 8% επί του ποσού των £20.637 από 29.11.96, καθώς και £1.500 εκτιμητικά έξοδα, στην ιδιοκτήτρια εταιρεία των αποθηκών που επιτάχθηκαν με βάση διάταγμα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, το οποίο εκκρεμούσε από το 1972. Η αγωγή εναντίον του Δήμου κατατέθηκε το 1995, αφού στο μεταξύ η εταιρεία εισέπραξε την αρχικά καθορισμένη από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας αξία του τεμαχίου, με επιφύλαξη των δικαιωμάτων της. Το Δικαστήριο επεδίκασε επίσης και όλα τα έξοδα σε βάρος του Δήμου.

4.79.16 Καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων. Οι καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, στις 31.12.2000 σε £5.105.333, σε σύγκριση με £2.971.809 στις 31.12.1999.

Στις καθυστερήσεις του 2000 παρουσιάζονται για πρώτη φορά και όλα τα εκκρεμή ποσά δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας (£1.257.039) και του φόρου κοιμητηρίου (£403.509).

Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται οφειλές της περιόδου 1990-1995, που αφορούν επαγγελματικές άδειες, άδειες επαγγελματικών υποστατικών και τέλη σκυβάλων, το ποσοστό εισπράξεων των οποίων τα τελευταία χρόνια ήταν πολύ χαμηλό και κυμαινόταν μεταξύ 1%-6%. Ζήτησα από το Δήμο όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξη τους. Τα ποσά που θα θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι λειτουργοί του Δήμου ασχολούνται με τις παλαιές οφειλές και ότι αυτές που δεν είναι δυνατόν να εισπραχθούν θα παραπεμφθούν στο Δημοτικό Συμβούλιο για διαγραφή.

4.79.17 Άδειες χρήσης πεζοδρομίων και άλλων δημόσιων χώρων. Δεν έχει συμπληρωθεί η καταγραφή των καταστημάτων που χρησιμοποιούν από το 1996 πεζοδρόμια και άλλους δημόσιους χώρους, για σκοπούς έκδοσης άδειας και είσπραξης δικαιωμάτων, με αποτέλεσμα ούτε το 2000 ο Δήμος να εισπράξει οποιαδήποτε δικαιώματα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχει ολοκληρωθεί η καταγραφή σε κεντρικές αρτηρίες της πόλης και ότι έχουν δοθεί ειδοποιήσεις για εξασφάλιση άδειας για τη χρήση δημόσιων χώρων.

4.79.18 Εισφορά στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Δεν υποβάλλονται από το 1984 δηλώσεις στο Γραφείο Φόρου Εισοδήματος για τα ενοίκια που εισπράττονται από το Δήμο, για σκοπούς υπολογισμού της εισφοράς στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Κατά το 2000, το ύψος των ενοικίων ανήλθε σε £88.727.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος ζήτησε από την Κυβέρνηση τη διαγραφή της πιο πάνω εισφοράς.

Μέρος Β

4.79.19 Ποινική έρευνα. Ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας όρισε το Δεκέμβριο 1998 τέσσερεις ποινικούς ανακριτές, μεταξύ των οποίων και δυο λειτουργούς της Υπηρεσίας μου, για διερεύνηση καταγγελιών αθέμιτου πλουτισμού λειτουργού του Δήμου, καθώς και για μελέτη του πορίσματος της ερευνητικής επιτροπής που διορίστηκε με απόφαση του Δήμου, αναφορικά με το θέμα της έκδοσης άδειας/αδειών οικοδομής. Οι έρευνες ολοκληρώθηκαν και οι σχετικές εκθέσεις υποβλήθηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα. Για την υπόθεση του αθέμιτου πλουτισμού λειτουργού του Δήμου έχει ασκηθεί ποινική δίωξη εναντίον του συγκεκριμένου λειτουργού, καθώς επίσης και εναντίον άλλων δύο ατόμων, και έχει αρχίσει η εκδίκαση της υπόθεσης ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, ενώ για την έκδοση άδειας/αδειών οικοδομής η υπόθεση μελετάται από τη Νομική Υπηρεσία.

4.80 ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Μέρος Α

4.80.1 Οικονομική κατάσταση. Στην πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζονται οι εισπράξεις και πληρωμές του Δήμου, η κυβερνητική χορηγία, το πλεόνασμα και τα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού για τα έτη 1996 μέχρι 2000.

	2000 £	1999 £	1998 £	1997 £	1996 £
<u>Εισπράξεις έτους:</u>					
Κυβερνητική χορηγία	743.679	634.273	571.716	605.128	696.585
Από προσφερόμενες υπηρεσίες	166.623	158.431	177.545	175.815	206.814
Άλλες εισπράξεις	46.784	45.378	48.364	41.061	52.494
	957.086	838.082	797.625	822.004	955.893
<u>Πληρωμές έτους:</u>					
Μισθοί	378.158	388.534	380.242	380.996	454.683
Συντάξεις	436.865	329.513	292.198	338.108	409.591
Άλλες πληρωμές	123.233	113.599	113.296	71.126	80.516
	938.256	831.646	785.736	790.230	944.790
Πλεόνασμα	18.830	6.436	11.889	31.774	11.103
Υπόλοιπο Γενικού Λογαριασμού	234.834	216.004	209.568	197.679	165.905

4.80.2 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1996 μέχρι 2000, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999	1998	1997	1996
Μόνιμο προσωπικό	19	22	23	23	25
Εργατικό προσωπικό (τακτικοί και έκτακτοι)	3	4	4	4	4
	22	26	27	27	29

Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές

£378.158 £388.534 £380.242 £380.996 £454.683

(β) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι συνταξιούχοι του Δήμου κατά τα έτη 1996 μέχρι 2000, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999	1998	1997	1996
Συνταξιούχοι/χήρες	70	69	67	68	69
Ολικό Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων	<u>£436.865</u>	<u>£329.513</u>	<u>£292.198</u>	<u>£338.108</u>	<u>£409.591</u>

4.81 ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.81.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα, στις 5.10.2001, στις 22.12.2000 και στις 2.3.2000 τους τελικούς λογαριασμούς του 2000, του 1999 και του 1998, αντίστοιχα, για έλεγχο, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Οι τελικοί λογαριασμοί για το έτος 2001 υποβλήθηκαν έγκαιρα στις 30.4.2002 και ο έλεγχος προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο των λογαριασμών για τα έτη 1998, 1999 και 2000.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην υποβολή των λογαριασμών οφειλόταν στον όγκο εργασίας του λογιστηρίου, καθώς και στα προβλήματα της μηχανογράφησης του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας, και με διαβεβαίωσε ότι στο μέλλον θα καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για έγκαιρη υποβολή των λογαριασμών, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο.

4.81.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £18.162 το 1998, έλλειμμα £124.398 το 1999 και πλεόνασμα £319.376 το 2000, σε σύγκριση με έλλειμμα £229.913 το 1997.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £5.390.493, £5.461.686 και £6.484.936, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £4.941.953 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £448.540 ή ποσοστό 9,1% το 1998, αύξηση £71.193 ή ποσοστό 1,3% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £1.023.250 ή ποσοστό 18,7% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Στα έσοδα του Δήμου περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £453.074 για το 1998, £312.495 για το 1999 και £969.813 για το 2000.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £5.372.331, £5.586.084 και £6.165.560, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £5.171.866 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £200.465 ή ποσοστό 3,9% το 1998, £213.753 ή ποσοστό 4% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και £579.476 ή ποσοστό 10,4% το 2000, σε σύγκριση με το 1999.

(δ) Τρέχουσες υποχρεώσεις και έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Ο Δήμος εξακολουθεί να έχει πολύ σοβαρό πρόβλημα στην αντιμετώπιση των τρέχουσων υποχρεώσεών του, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης, όπως φαίνεται και στον πιο κάτω πίνακα:

Έτος	Κυκλοφορούν ενεργητικό	Τρέχουσες υποχρεώσεις	Έλλειμμα στο Κεφάλαιο Κίνησης
	£	£	£
1998	3.753.354	5.670.243	1.916.889
1999	4.250.195	6.820.271	2.570.076
2000	4.441.857	7.763.448	3.321.591

(ε) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000 σε £5.488.022, £5.709.652 και £4.844.983, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £4.092.935 το 1997, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν στις £4.335.125 για το 1998, £5.220.183 για το 1999 και £6.292.697 για το 2000. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων, οι οποίες ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £447.813, £792.513 και £1.104.070 για το 1998, 1999 και 2000, αντίστοιχα.

(στ) Αποπληρωμή δανείων. Παρατηρήθηκε ότι δεν καταβάλλονται έγκαιρα οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων του Δήμου, με αποτέλεσμα στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000 το ύψος των καθυστερήσεων να ανέρχεται σε £3.887.312, £4.427.670 και £5.188.627, αντίστοιχα, και ο Δήμος να επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας ύψους £35.353 το 1998, £48.317 το 1999 και £39.329 το 2000.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, λόγω των τεράστιων οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, αδυνατεί να προβαίνει στην έγκαιρη αποπληρωμή των δανείων, όμως καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε στο μέτρο των οικονομικών δυνατοτήτων του Δήμου να εξοφλούνται οι καθυστερημένες δόσεις.

4.81.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ήταν ελλειμματικοί κατά £898.045, £895.496 και £1.009.830, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, μεγάλα ποσά δαπανών, τα οποία περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	4.060.000	382.373	3.677.627	90,6
1999	8.490.000	932.028	7.557.972	89
2000	5.297.000	906.568	4.390.432	82,9

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες, ώστε να τηρείται απαρέγκλιτα η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.81.4 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, τα οποία καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

(α) Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για έγκαιρη είσπραξή τους.

(β) Τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων (συμβολαίων, ενοικίων, θεάτρου κ.τ.λ.).

(γ) Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.

(δ) Τη μη έγκαιρη ετοιμασία και υπογραφή των συμβολαίων άδειας χρήσης παραλιακού χώρου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος προσπαθεί, μέσα από τις υφιστάμενες διαδικασίες, να εισάγει ρυθμίσεις, οι οποίες να οδηγούν στην ενδυνάμωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

4.81.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999	1998
Γραφειακό προσωπικό:			
Μόνιμοι	117	117	114
Έκτακτοι	17	19	19
Εργατικό προσωπικό:			
Τακτικοί	139	140	153
Έκτακτοι	--	--	--
	273	276	286
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£3.428.247	£3.297.694	£3.086.203

4.81.6 Αναβάθμιση/αναθεώρηση θέσεων και κλιμάκων. Ο Δήμος, σε περιπτώσεις αναβάθμισης/αναθεώρησης θέσεων και κλιμάκων, δεν ακολουθεί ομοιόμορφη διαδικασία για όλους τους υπαλλήλους, λόγω του ότι δεν έχει θεσπίσει σχετικούς Κανονισμούς.

Για σκοπούς ομοιομορφίας, εισηγήθηκα όπως ο Δήμος, αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα, εφαρμόσει την πολιτική που ακολουθείται στη Δημόσια Υπηρεσία, υιοθετώντας τους σχετικούς Κανονισμούς που ισχύουν στην Κυβέρνηση.

4.81.7 Συσσώρευση άδειας απουσίας πέραν των 70 ημερών. Το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε την κατ' εξαίρεση μεταφορά/συσσώρευση άδειας απουσίας πέρα από 70 εργάσιμες ημέρες σε 4 υπαλλήλους, παρόλο που στις κατά καιρούς συλλογικές συμβάσεις εργασίας ο Δήμος υιοθέτησε τους περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμούς, οι οποίοι δεν επιτρέπουν συσσώρευση άδειας απουσίας πέρα από 70 εργάσιμες ημέρες.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως στο μέλλον μην εγκρίνεται μεταφορά αδειών πέραν των 70 ημερών και προς τούτο έχει εκδώσει και κυκλοφορήσει σχετική εγκύκλιο προς το προσωπικό.

4.81.8 Φεστιβάλ Λάρνακας. Από την πιο κάτω κατάσταση φαίνεται ότι από τις εκδηλώσεις του φεστιβάλ Λάρνακας κατά την περίοδο 1996-2000 προέκυψε έλλειμμα ύψους £262.742, χωρίς να περιλαμβάνονται οι μισθοί των υπαλλήλων του Δήμου που απασχολήθηκαν στο φεστιβάλ κατά τα έτη 1999-2000. Επισημαίνεται επίσης ότι ο αριθμός των εισιτηρίων που διαθέτονται κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ είναι μικρός, γεγονός που υποδηλώνει ότι η ανταπόκριση του κοινού δεν είναι μεγάλη και πρέπει να προβληματίσει.

	<u>1996</u>	<u>1997</u>	<u>1998</u>	<u>1999</u>	<u>2000</u>	<u>Ολικό</u>
	£	£	£	£	£	£
Έξοδα	87.797	60.869	74.341	69.970	143.638	436.615
Έσοδα	<u>45.825</u>	<u>15.858</u>	<u>22.136</u>	<u>22.426</u>	<u>67.628</u>	<u>173.873</u>
Έλλειμμα	<u>41.972</u>	<u>45.011</u>	<u>52.205</u>	<u>47.544</u>	<u>76.010</u>	<u>262.742</u>

**Εισιτήρια που
πωλήθηκαν**

<u>6 843</u>	<u>3 402</u>	<u>3 267</u>	<u>3 616</u>	<u>4 098</u>
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο, ενόψει και των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, μελετήσει και εξεύρει τρόπους μείωσης ή και εξάλειψης των ελλειμμάτων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι εισηγήσεις μου θα απασχολήσουν σοβαρά το Δημοτικό Συμβούλιο στον καθορισμό πολιτικής που θα ακολουθήσει σχετικά με το θέμα αυτό.

4.81.9 Καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων. Οι καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και άλλων δικαιωμάτων ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000 σε £2.582.125, £2.823.200 και £3.252.348, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.008.011 στις 31.12.97.

Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται οφειλές της περιόδου 1990-1996, που αφορούν επαγγελματικές άδειες, άδειες επαγγελματικών υποστατικών και τέλη σκυβάλων, οι οποίες τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν σημαντικές εισπράξεις (0,4% - 4,4%). Ζήτησα από το Δήμο όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξη τους. Τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι κατάλογοι καθυστερήσεων τυγχάνουν προσεκτικής εξέτασης, σε μια προσπάθεια να διαπιστωθεί ποιες από τις καθυστερήσεις είναι εισπρακτέες, για λήψη μέτρων για την είσπραξη τους, και ποιες πρέπει να διαγραφούν, οπότε θα ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπει ο περί Δήμων Νόμος.

4.82 ΔΗΜΟΣ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

4.82.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2001 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο για τα έτη 1998, 1999 και 2000.

4.82.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 παρουσίασαν πλεόνασμα £383.218, £137.175 και £563.654, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £357.440 το 1997.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £5.496.262, £5.760.441 και £6.867.172, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £4.695.501 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £800.761 ή ποσοστό 17,1% το 1998, αύξηση £264.179 ή ποσοστό 4,8% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £1.106.731 ή ποσοστό 19,2% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Στα έσοδα περιλαμβάνεται και κυβερνητική χορηγία ύψους £238.432 για το 1998, £160.424 για το 1999 και £511.720 για το 2000.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £5.113.044, £5.623.266 και £6.303.518, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £5.052.941 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £60.103 ή ποσοστό 1,2% το 1998, αύξηση £510.222 ή ποσοστό 10% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £680.252 ή ποσοστό 12,1% το 2000, σε σύγκριση με το 1999.

(δ) Ταμειακά διαθέσιμα. Στα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2000 περιλαμβάνεται ποσό £668.263, το οποίο αφορά καταθέσεις δημοτών, χρηματικές εγγυήσεις, κρατήσεις και άλλες καταθέσεις για εκτέλεση έργων. Δηλαδή το πραγματικό υπόλοιπο του Γενικού Λογαριασμού ήταν παρατράβηγμα £575.143 και όχι £93.120, όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος 2000.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο την ανάγκη μελέτης τρόπων περαιτέρω βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης του Δήμου.

(ε) Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000 σε £9.074.497, £11.328.958 και £11.184.388, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £9.256.433 το 1997, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν στις £2.901.072 για το 1998, £2.459.250 για το 1999 και £2.014.552 για το 2000. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £1.150.726, £1.451.724 και £1.165.167 για το 1998, 1999 και 2000, αντίστοιχα.

4.82.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ήταν ελλειμματικός κατά £230.747, £220.177 και £379.870, αντίστοιχα.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους

έγκρισης του Προϋπολογισμού, που αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη πλεονασματικός για τη χρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Προϋπολογισμός του Δήμου για το έτος 2003 είναι πλεονασματικός.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	4.351.168	412.165	3.939.003	91
1999	3.256.000	1.146.721	2.109.279	65
2000	2.884.317	536.109	2.348.208	81

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η απόκλιση στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως οφείλεται κατά κύριο λόγο στη σύνθετη και χρονοβόρα διαδικασία έγκρισης και προώθησης των πολεοδομικών έργων, η υλοποίηση της οποίας σε πολύ μεγάλο βαθμό δεν εξαρτάται από το Δήμο, αλλά από τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκε οδηγία για καλύτερη παρακολούθηση του Προϋπολογισμού.

4.82.4 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Τη μη εξάσκηση ικανοποιητικού ελέγχου κατά την παράδοση των εισπράξεων στο Γενικό Ταμείο.
- Τη μη παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής των συμφωνιών που υπέγραψε ο Δήμος.
- Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερήσεων φορολογιών και άλλων εσόδων, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξη τους.
- Τη μη επιβεβαίωση της ύπαρξης των περιουσιακών στοιχείων.
- Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων (μητρώο διανυκτερεύσεων, μητρώο αγωγών και μητρώο καταγραφής τιμολογίων της ΑΗΚ).

Ο Δήμος με πληροφόρησε ότι συμμερίζεται πλήρως τη διαπίστωση μου ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου χρήζει εκσυγχρονισμού και ενδυνάμωσης και για το σκοπό αυτό έχει γίνει πρόβλεψη στον Προϋπολογισμό του 2003 για οργανική θέση Λειτουργού Ελέγχου. Παράλληλα σημείωσε ότι προωθείται μέσω του μηχανογραφικού συστήματος η παρακολούθηση των συμφωνιών οικονομικού περιεχομένου.

4.82.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	<u>2000</u>	<u>1999</u>	<u>1998</u>
Μόνιμο προσωπικό	91	109	107
Εργατικό προσωπικό	148	134	145
	<u>239</u>	<u>243</u>	<u>252</u>
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	<u>£2.927.188</u>	<u>£2.933.566</u>	<u>£2.814.867</u>

4.82.6 Μονιμοποίηση εργατών. Το Δημοτικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του ημερ. 1.9.98, αποφάσισε την τοποθέτηση 12 εργατών από 1.10.98 σε μόνιμες θέσεις, δύο σε θέσεις Τροχονόμου, δύο σε θέσεις Γραφέα και οκτώ σε θέσεις Βοηθού Γραφείου, χωρίς να προκηρυχθούν οι θέσεις, παρόλο που αυτές είναι πρώτου διορισμού, και να ακολουθηθεί η ενδεδειγμένη διαδικασία πλήρωσης νέων θέσεων. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, παρακάμπτοντας την πιο πάνω διαδικασία, στέρησε άλλους ενδιαφερόμενους από το δικαίωμα διεκδίκησης των νέων θέσεων, παραβιάζοντας έτσι τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η κατ' εξαίρεση παρέκκλιση από την ενδεδειγμένη διαδικασία πλήρωσης νέων θέσεων κρίθηκε από το απελθόν Δημοτικό Συμβούλιο ως αναπόφευκτη και ότι τα αρμόδια Υπουργεία έτυχαν σχετικής ενημέρωσης.

Επιπρόσθετα, στις 22.6.99 το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε, χωρίς να έχει τέτοια αρμοδιότητα, την παραχώρηση πέντε προσαυξήσεων στους Τροχονόμους και τους Γραφείς και επτά προσαυξήσεων στους Βοηθούς Γραφείου, από την ημερομηνία του διορισμού τους.

4.82.7 Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης. Ο Δήμος, με την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 130/99), έχει εφαρμόσει από το 1999 Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης. Από την έναρξη εφαρμογής του σχεδίου μέχρι σήμερα έχουν καταβληθεί αποζημιώσεις ύψους £120.210, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα, για πρόωρες αφυπηρετήσεις 7 υπαλλήλων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι με το εν λόγω Σχέδιο ο Δήμος έδωσε κίνητρα αφυπηρέτησης σε υπαλλήλους με μακρά υπηρεσία, στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης και εκσυγχρονισμού της Δημοτικής Υπηρεσίας, και εκτιμά ότι μακροπρόθεσμα το όφελος θα είναι μεγαλύτερο από το κόστος με το οποίο επιβαρύνεται ο Δήμος.

4.82.8 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94, και 52.362, ημερ. 6.10.2000, ο Δήμος έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση εργασίας, για τα έτη 1997-1999, η οποία προνοούσε τη δημιουργία νέων

θέσεων, αναβαθμίσεις θέσεων και την παραχώρηση παρεμφερών ωφελημάτων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι πρόθεση του Δήμου είναι όπως κατά την επόμενη συλλογική σύμβαση εργασίας τηρηθεί η διαδικασία που καθορίζεται στις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

4.82.9 Pafos Aphrodite Festival Cyprus Ltd. Η εταιρεία Pafos Aphrodite Festival Cyprus Ltd συστάθηκε το 1998 από τους Δήμους Πάφου, Γεροσκήπου, Πέγειας, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πάφου και συγκεκριμένο επιχειρηματία, με κύριο σκοπό την οργάνωση/διαχείριση μιας διεθνούς εμβέλειας καλλιτεχνικής εκδήλωσης. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 28.7.2000 ενέκρινε την κάλυψη των δαπανών της εταιρείας από το Δημοτικό Ταμείο, με επιβολή τόκου 8%. Εκτός από τις πληρωμές, ο Δήμος ανέλαβε και όλες τις εισπράξεις της εταιρείας και από το 1999, όταν άρχισαν οι δραστηριότητες της εταιρείας, μέχρι τον Οκτώβριο του 2001, προέκυψε έλλειμμα ύψους £475.422, το οποίο παρουσιάζεται στους λογαριασμούς χρεωστών του Δήμου. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο να με πληροφορήσει πώς προτίθεται ο Δήμος να ανακτήσει το πιο πάνω ποσό, ενόψει του γεγονότος ότι το εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται μόνο σε £15.000 (15 000 μετοχές της £1).

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχει θέσει το θέμα στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας, το οποίο προσανατολίζεται στη σύναψη δανείου για κάλυψη του εν λόγω ελλείμματος και την οικονομική αυτονόμηση της εταιρείας.

4.82.10 Δημοτικό Σφαγείο. Κατά το έτος 2001 προέκυψε έλλειμμα ύψους £214.392 (£195.275 το 2000), το οποίο αναμένεται να καλυφθεί πλήρως με κρατική χορηγία, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.465, ημερ. 22 και 23.3.2000, η οποία προνοεί την κάλυψη της ετήσιας ζημιάς, από το έτος 2000 και μεταγενέστερα, μέχρι την υλοποίηση της απόφασης για ελευθεροποίηση των Σφαγείων. Από την έναρξη λειτουργίας του Δημοτικού Σφαγείου μέχρι το έτος 1999 προέκυψε συνολικό έλλειμμα ύψους £1.575.597, αφαιρουμένης της κρατικής χορηγίας ύψους £816.635, και εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως εξεύρει τρόπους για περιορισμό των ελλειμμάτων ή και την εξάλειψή τους. Το Δημοτικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου ανέθεσαν σε οίκο τη διεξαγωγή μελέτης για πιθανή συμφωνία συμβίωσης των δύο Σφαγείων ή και για συγχώνευση τους, κάτω από κοινά αποδεκτούς όρους, η οποία παραδόθηκε στο Δήμο στις 13.6.2002. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, σε σύσκεψη που έγινε στις 30.10.2002, υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, αποφασίστηκε και βρίσκεται υπό επείγουσα μελέτη η αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός και βιωσιμότητα του Δημοτικού Σφαγείου, κατά τρόπο που θα πληρούνται οι προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.82.11 Τέλος θεάματος.

(α) Κατά παράβαση του άρθρου 85(2)(ι)(ιι) του Νόμου, η ιδιοκτήτρια εταιρεία τριών κινηματογράφων που λειτουργούν στην περιοχή του Δήμου παρέλειψε κατά την περίοδο 1.1.2000 – 31.7.2001 να παραλάβει από το Δήμο εισιτήρια εισόδου και να πληρώσει το ανάλογο τέλος θεάματος.

Λόγω της παντελούς έλλειψης εσωτερικού ελέγχου στα εισιτήρια εισόδου και ένεκα του ότι ο υπεύθυνος για τη φύλαξη και έκδοση των εισιτηρίων και την είσπραξη του τέλους θεάματος

υπάλληλος του Δήμου δεν κατάγγειλε το πιο πάνω γεγονός, η εν λόγω σοβαρή παράλειψη εντοπίστηκε από τον Οικονομικό Διευθυντή το Μάιο του 2001 και, μετά από έλεγχο που διενεργήθηκε στις καταστάσεις πώλησης εισιτηρίων (πορτερό) που τηρούσε η ιδιοκτήτρια εταιρεία, διαπιστώθηκε ότι τέλος θεάματος, ύψους £54.478, δεν καταβλήθηκε στο Δήμο. Το οφειλόμενο τέλος απαιτήθηκε και εισπράχθηκε στις 22.6.2001 (£45.808) και στις 31.7.2001 (£8.670).

(β) Από φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων εισιτηρίων που φυλάγονταν στην αποθήκη του Δήμου διαπιστώθηκε ότι σημαντικός αριθμός εισιτηρίων που εκτυπώθηκαν από την ιδιοκτήτρια εταιρεία των κινηματογράφων και παραδόθηκαν στο Δήμο για σήμανση, φύλαξη και έκδοση, με την καταβολή του σχετικού τέλους θεάματος, δεν μας παρουσιάστηκαν, παρόλο που από το μητρώο εισιτηρίων δεν φαίνεται να εκδόθηκαν στους κινηματογράφους. Το τέλος θεάματος που αναλογεί στα ελλείποντα εισιτήρια υπολογίζεται στις £42.547. Ο υπεύθυνος υπάλληλος του Δήμου ανέφερε ότι έχει καταστρέψει τα ελλείποντα εισιτήρια, χωρίς την έγκριση του Δημοτικού Συμβουλίου και χωρίς να ενημερώσει τον Οικονομικό Διευθυντή και τον Εσωτερικό Ελεγκτή του Δήμου και να ετοιμάσει το σχετικό πιστοποιητικό καταστροφής.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι αρκετοί αύξοντες αριθμοί εισιτηρίων, τα οποία ήταν καταχωρισμένα στο μητρώο εισιτηρίων και ελλείπουν, παρουσιάζονται στις καταστάσεις πώλησης εισιτηρίων (πορτερό) της εταιρείας, οι οποίες και υποβλήθηκαν για έλεγχο στον Οικονομικό Διευθυντή, όταν εντοπίστηκε η πιο πάνω παράλειψη της ιδιοκτήτριας εταιρείας.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο την περαιτέρω διερεύνηση του θέματος και όπως εξετάσει το ενδεχόμενο καταλογισμού ευθυνών στο συγκεκριμένο υπάλληλο του Δήμου, για παράλειψη εκτέλεσης καθήκοντος.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι για το θέμα έχει ενημερωθεί το Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο ζήτησε όπως γίνουν όλες οι ενέργειες για την αποτροπή επανάληψης τέτοιων φαινομένων, καθώς και την απόδοση ευθυνών, όπου υπάρχουν. Με πληροφόρησε επίσης ότι έχει διαταχθεί η διενέργεια υπηρεσιακής έρευνας κατά συγκεκριμένου υπαλλήλου του Δήμου.

(γ) Επιστροφή τέλους θεάματος. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(ι)(iv) του Νόμου, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την επιστροφή του 10% του τέλους θεάματος, από το 20% που εισπράττεται από τις κινηματογραφικές παραστάσεις, καθώς επίσης και την επιστροφή ολόκληρου του τέλους που εισπράχθηκε από τις ποδοσφαιρικές συναντήσεις και θεατρικές παραστάσεις, παρά το γεγονός ότι αυτές δεν έγιναν για φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς ή αγαθοεργούς σκοπούς.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα της επιστροφής μέρους του τέλους θεάματος που εισπράττεται από τις κινηματογραφικές παραστάσεις θα τεθεί σύντομα ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου, με εισήγηση για αναθεώρηση της σχετικής απόφασης.

4.82.12 Καθυστερήσεις φορολογιών προηγούμενων ετών. Οι χρεώστες του Δήμου ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς, στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000 σε £2.464.040, £2.467.184 και £2.667.716, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.098.316 στις 31.12.97.

Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες που αφορούν παλαιά έτη, το ποσοστό είσπραξης των οποίων είναι χαμηλό.

Ζήτησα όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξη τους. Τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

Υπέδειξα επίσης ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.82.13 Διαγραφή εσόδων. Σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε τη διαγραφή εσόδων πέραν των £50, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θα ακολουθείται η νενομισμένη διαδικασία.

4.82.14 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση, ίση με το εκάστοτε μέγιστο επιτρεπόμενο επιτόκιο, στους δημότες που παραλείπουν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία τα τέλη υδατοπρομήθειας.

4.82.15 Απώλεια νερού. Κατά το 1999 και 2000 το ποσοστό απώλειας νερού ήταν 35,2% και 33,3%, αντίστοιχα, και ξεπερνούσε κατά πολύ το λογικά επιτρεπτό όριο που μπορεί να γίνει αποδεκτό από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως διερευνηθούν οι λόγοι της σημαντικής αυτής απώλειας και ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η σημαντική απώλεια νερού οφείλεται στο πετपालαιωμένο δίκτυο ύδρευσης της πόλης και ότι, για δραστική αντιμετώπιση του προβλήματος, μελετάται το ενδεχόμενο χρησιμοποίησης εξειδικευμένων υπηρεσιών από ιδιώτες.

4.83 ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Μέρος Α

4.83.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2001 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 2000 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 6.12.2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου ο έλεγχος για τα έτη 2000 και 2001.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην υποβολή των τελικών λογαριασμών οφείλεται στα προβλήματα που προέκυψαν στην εφαρμογή νέου λογισμικού προγράμματος και στη μεταστέγηση των υπηρεσιών του Δήμου στο νέο δημοτικό κτίριο.

Μέρος Β

4.83.2 Μισθοί. Στην Έκθεσή μου για τα έτη 1999 και 2000 ανέφερα ότι, λόγω της μη εφαρμογής των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95) στις περιπτώσεις αλλαγής κλιμάκων/αναβάθμισης θέσεων που προνοούνταν στη συλλογική σύμβαση της περιόδου 1.1.95 - 31.12.97, καθώς και λόγω της παραχώρησης πρόσθετων προσαυξήσεων που δεν προβλέπονταν στα σχέδια υπηρεσίας, οι μισθοί των περισσότερων

υπαλλήλων ήταν λανθασμένοι, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με πρόσθετο κόστος. Ζήτησα όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις στους μισθούς των υπαλλήλων. Ενώ ο Δήμος με πληροφόρησε ότι οι παρατηρήσεις μου θα ληφθούν υπόψη και θα τεθούν ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου για μελέτη και λήψη απόφασης, παρατηρήθηκε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, αντί να προχωρήσει στη διόρθωση των λανθασμένων μισθών των υπαλλήλων, στις 12.10.98 και 6.5.99 προχώρησε στην παραχώρηση και άλλων επιπρόσθετων προσαυξήσεων σε πέντε υπαλλήλους του Δήμου, των οποίων οι μισθοί ήταν λανθασμένοι και οι απολαβές τους μεγαλύτερες από αυτές που δικαιούνταν. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι οι αποφάσεις που λήφθηκαν είναι σε αντίθεση με τον περί Δήμων Νόμο και τους Κανονισμούς του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95). Επιπρόσθετα επισήμανα ότι, σε περίπτωση που δεν γίνουν όλες οι αναγκαίες διορθώσεις στους λανθασμένους μισθούς όλων των υπαλλήλων, η Υπηρεσία μου θα αδυνατεί να πιστοποιήσει την ορθότητα των υπολογισμών των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των επηρεαζόμενων υπαλλήλων, όταν αυτοί αφυπηρετήσουν.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η ρύθμιση του πιο πάνω θέματος ήταν το αποτέλεσμα μακροχρόνιων διαπραγματεύσεων μεταξύ Δήμου και Συντεχνιών του προσωπικού και ότι οι παρατηρήσεις μου θα υιοθετηθούν σε μελλοντικούς χειρισμούς, ωστόσο δεν έχουν δοθεί οδηγίες για διόρθωση των λανθασμένων μισθών των υπαλλήλων.

4.83.3 Δημιουργία εννέα θέσεων επιστάτων. Στην Έκθεσή μου για τα έτη 1999 και 2000 ανέφερα ότι το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε τη δημιουργία εννέα μόνιμων θέσεων «Επιστάτη» (Α2-Α5-Α7), έναντι κατάργησης ισάριθμων θέσεων «Επόπτη/ Επικεφαλής», και την ταυτόχρονη τοποθέτηση στις θέσεις αυτές συγκεκριμένων ατόμων από 1.7.99, χωρίς να προβεί σε τεκμηριωμένη μελέτη, ώστε να διαπιστωθούν οι πραγματικές ανάγκες του Δήμου σε επιστάτες, καθώς και το επιπρόσθετο κόστος που πιθανόν να προκύψει. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω έγιναν ύστερα από σοβαρή μελέτη και προβληματισμό, με γνώμονα το συμφέρον των υπηρεσιών του Δήμου, και ότι δεν θα προκύψει επιπρόσθετο κόστος. Ανέφερα ωστόσο ότι εμμένω στις απόψεις μου αναφορικά με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε και υπέδειξα περαιτέρω ότι η τοποθέτηση των εποπτών στις κλίμακες Α2-Α5-Α7 της θέσης «Επιστάτη» έγινε λανθασμένα, επεξηγώντας τον ορθό τρόπο αναπροσαρμογής των μισθών τους, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις.

4.83.4 Σχέδια υπηρεσίας. Μετά την αναθεώρηση των κλιμάκων των θέσεων της Δημοτικής Υπηρεσίας, δεν έχουν ετοιμαστεί νέα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων. Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ετοιμαστούν νέα σχέδια υπηρεσίας και σταλούν στα αρμόδια Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών για έγκριση, όπως προβλέπει το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι προωθείται η διαδικασία ετοιμασίας νέων σχεδίων υπηρεσίας για ορισμένες θέσεις.

4.83.5 Οφειλή στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη, ο Δήμος όφειλε μέχρι τις 31.12.97 στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ποσό ύψους £849.769, λόγω ελλειμματικών εισφορών, το οποίο πρέπει να καταβληθεί σε 20 ετήσιες δόσεις, ύψους £77.122 η καθεμιά, συμπεριλαμβανομένων και των τόκων. Παρατηρήθηκε ότι ο Δήμος μέχρι σήμερα δεν έχει εμβάσει κανένα ποσό έναντι της οφειλής στο πιο πάνω ταμείο.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος από το 2002 θα καταβάλλει στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων £50.000 ετησίως, έναντι της συσσωρευμένης οφειλής, καθώς επίσης και την ετήσια συνεισφορά.

4.84 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ

Μέρος Α

4.84.1 Ταμειακό έλλειμμα. Η Υπηρεσία μου διεξήγαγε έρευνα στις καθυστερημένες φορολογίες επαγγελματικής άδειας και τελών σκυβάλων της περιόδου 1990-1999, η οποία κάλυψε 51 περιπτώσεις ειδοποιήσεων αρχικής φορολογίας, που επιστράφηκαν στο Δήμο από τους επηρεαζόμενους δημότες, οι οποίες έφεραν σφραγίδα του Δήμου με την ένδειξη ότι πληρώθηκαν, και διαπίστωσε ότι ποσά ύψους £1.526, τα οποία εισπράχθηκαν από το Δήμο κατά την περίοδο 1993-2000, δεν κατατέθηκαν στο Δημοτικό Ταμείο.

Λόγω της σοβαρότητας των θεμάτων που προέκυψαν, τα αποτελέσματα της έρευνας διαβιβάστηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα και στην Αστυνομία, η οποία άρχισε σχετική διερεύνηση, για διαπίστωση τυχόν διάπραξης ποινικών αδικημάτων.

Η Υπηρεσία μου ζήτησε από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως προχωρήσει σε περαιτέρω διερεύνηση του θέματος για εξακρίβωση του πραγματικού ύψους του ταμειακού ελλείμματος, καθότι υπήρχαν σοβαρές υπόνοιες ότι και άλλα ποσά που εισπράχθηκαν από το Δήμο δεν κατατέθηκαν στο Δημοτικό Ταμείο.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποδέχθηκε την εισήγηση της Υπηρεσίας μου και στις 9.5.2002, μετά από ζήτηση προσφορών, ανέθεσε σε δύο πρώην Ανώτερους Λειτουργούς Ελέγχου της Ελεγκτικής Υπηρεσίας τη διερεύνηση 271 ειδοποιήσεων αρχικής φορολογίας (επαγγελματικής άδειας, τελών σκυβάλων, περιπτώσεις άρθρου 17), οι οποίες επιστράφηκαν στο Δήμο, φέροντας σφραγίδα του Δήμου με την ένδειξη ότι πληρώθηκαν, και οι οποίες στους λογαριασμούς παρουσιάζονταν ως ανείσπρακτες.

Από τη διερεύνηση των πιο πάνω ειδοποιήσεων διαπιστώθηκε ότι ποσά ύψους £15.499, τα οποία εισπράχθηκαν από το Δήμο κατά την περίοδο 1991-2001, δεν κατατέθηκαν στο Δημοτικό Ταμείο.

Ο Δήμαρχος, με επιστολή του ημερ. 11.7.2002, κοινοποίησε στην Υπηρεσία μου τα αποτελέσματα του πιο πάνω ελέγχου και με πληροφόρησε ότι σχετική επιστολή στάλθηκε και στο Γενικό Εισαγγελέα.

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, υπάλληλος του Δήμου τέθηκε σε διαθεσιμότητα από 17.1.2002.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι τις πιο πάνω περιπτώσεις χειρίζεται το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων της Αστυνομίας, στο οποίο παραδόθηκαν όλα τα σχετικά στοιχεία και δόθηκαν καταθέσεις.

4.84.2 Εσωτερικός έλεγχος. Η έλλειψη εσωτερικού ελέγχου στις εισπράξεις και σε διάφορες άλλες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου συνέτεινε, μεταξύ άλλων, και στη δημιουργία και στο μη εντοπισμό του ταμειακού ελλείμματος. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο εσωτερικός έλεγχος στη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου και ζήτησα όπως βεβαιώνεται για την ύπαρξη και σωστή λειτουργία του.

4.84.3 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 2000 και 2001 για έλεγχο, οι οποίοι έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι 30.4.2001 και 30.4.2002, αντίστοιχα, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου ο νενομισμένος έλεγχος για τα έτη 2000 και 2001. Όπως πληροφορήθηκα, το Δημοτικό Συμβούλιο, λόγω των προβλημάτων λειτουργικότητας στις οικονομικές υπηρεσίες του Δήμου, ανέθεσε την ετοιμασία των πιο πάνω λογαριασμών σε ιδιωτικό ελεγκτικό οίκο.

4.84.4 Ειδική έρευνα. Όπως αναφέρθηκε και στις Εκθέσεις μου για τα έτη 1999 και 2000, το Δημοτικό Συμβούλιο στις 12.10.99 αποφάσισε, για ανθρωπιστικούς λόγους, όπως αναστείλει την καταβολή των δόσεων αποπληρωμής του ποσού των £10.103,54 που δαπανήθηκε κατά τα έτη 1995 και 1996 από τον πρώην Δήμαρχο, κατά παράβαση του άρθρου 69 του περί Δήμων Νόμου, χωρίς όμως να καθορίσει την περίοδο αναστολής των δόσεων και την ημερομηνία επανέναρξης της αποπληρωμής του οφειλόμενου ποσού, σύμφωνα με την υπογραφείσα συμφωνία.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι στάληκαν δύο επιστολές προς τον οφειλέτη, για συνέχιση της καταβολής των δόσεων, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

4.84.5 Διαμόρφωση του παλαιού πυρήνα Αγίου Δομετίου. Από τη διερεύνηση σχετικής καταγγελίας Δημοτικού Συμβούλου του Δήμου, διαπίστωσα ότι το κόστος διαμόρφωσης του παλαιού πυρήνα θα ανέλθει σε £1.159.000, σε σύγκριση με £680.000 που ήταν η αρχική εκτίμηση. Η αύξηση της δαπάνης οφείλεται στο ότι στην τελική μελέτη περιλήφθηκαν, μετά από έγκριση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, εργασίες που δεν προβλέπονταν στην αρχική εκτίμηση. Παρατήρησα ότι, με ορθό προγραμματισμό, οι πρόσθετες εργασίες θα έπρεπε να αποφασιστούν στο στάδιο της ανάθεσης της μελέτης, οπότε ο Δήμος θα εξασφάλιζε καλύτερες τιμές από τους μελετητές. Εξέφρασα την άποψη ότι ο Δήμος επιβάλλεται να διαπραγματευθεί την αμοιβή του μελετητή με βάση τον πίνακα αμοιβών του Τμήματος Δημοσίων Έργων, ο οποίος προβλέπει μείωση των αμοιβών στις περιπτώσεις αύξησης του κόστους των έργων. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έγινε συμβιβασμός άλλων απαιτήσεων του μελετητή, με την πιθανή μείωση της αμοιβής του.

Μέρος Β

4.84.6 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με το Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση. Ο Δήμος με πληροφόρησε ότι οι τελικοί λογαριασμοί θα ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων με την ολοκλήρωση της ένταξης των προγραμμάτων στο μηχανογραφημένο σύστημα.

4.84.7 Μισθοί - Συμφωνία για πρόωρη αφυπηρέτηση Γραφέα. Ο Δήμος συνήψε συμφωνία με Γραφέα για πρόωρη αφυπηρέτηση στις 8.12.2000, με τη συμπλήρωση 400 μηνών υπηρεσίας και την παραχώρηση οκτώ επιπρόσθετων προσαυξήσεων, κατά παράβαση του άρθρου 53(1) του περί Δήμων Νόμου, το οποίο προνοεί την εφαρμογή των σχεδίων υπηρεσίας που ετοίμασε το Δημοτικό Συμβούλιο με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Στις 31.12.2000 η πιο πάνω Γραφέας αφυπηρέτησε και ο Δήμος υπέβαλε στην Υπηρεσία μου τους υπολογισμούς των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων της για πιστοποίηση. Οι υπολογισμοί των

συνταξιοδοτικών ωφελημάτων έγιναν με βάση τον αυξημένο ετήσιο βασικό μισθό και ως εκ τούτου η Υπηρεσία μου αδυνατούσε να τους πιστοποιήσει. Παρά ταύτα, ο Δήμος, με βάση τους λανθασμένους υπολογισμούς, πλήρωσε στις 5.2.2001 στην πιο πάνω Γραφεία φιλοδώρημα ύψους £39.401 και από το Μάρτιο του 2001 της καταβάλλει μηνιαία σύνταξη £712,73, αντί £30.998 και £562,68, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι η μηνιαία σύνταξη αναπροσαρμόζεται με βάση τις εκάστοτε αυξήσεις που παραχωρούνται στους συνταξιούχους.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο συνήψε συμφωνία με την πιο πάνω Γραφεία, μετά και τη σύμφωνη γνώμη του Σύμβουλου για εργασιακά θέματα, και ότι τα επόμενα τρία χρόνια ο Δήμος υπολογίζει να εξοικονομήσει ποσό της τάξης των £26.000.

4.84.8 Γενική Φροντίστρια. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 28.7.98 αποφάσισε τη μονιμοποίηση της υπαλλήλου που εργοδοτείτο με συμβόλαιο στη θέση Γενικής Φροντίστριας στο Τμήμα Πολιτιστικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, χωρίς να εξασφαλίσει έγκριση από τα αρμόδια Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών για τη δημιουργία και πλήρωση της νέας θέσης και χωρίς να ακολουθήσει την ενδεδειγμένη διαδικασία πλήρωσης νέων θέσεων. Επισήμανα επίσης ότι, από τα πρακτικά της συνεδρίας ημερ. 28.7.98, φαίνεται ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας την πιο πάνω απόφαση, ήταν σε γνώση του ότι ενεργούσε παράτυπα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την εργοδότηση της αναφερόμενης Γενικής Φροντίστριας με βάση συμβόλαιο αόριστου χρόνου, αντί ετήσιου, αφού αξιολόγησε τα καθήκοντα και προσόντα της, για σκοπούς οριστικής τακτοποίησης της εργοδότησης της.

4.84.9 Παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Η παραχώρηση επιπρόσθετων προσαυξήσεων σε τρεις υπαλλήλους του Δήμου έγινε αντικανονικά, ωστόσο το Δημοτικό Συμβούλιο εμμένει στις σχετικές αποφάσεις του. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οφείλει να ενεργεί μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια του, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι στον έναν υπάλληλο παραχωρήθηκαν προσαυξήσεις, μετά από αίτημα των συντεχνιών, για ανάλογη μεταχείριση, όπως και στην περίπτωση της Γραφείας, ενώ στους άλλους δύο παραχωρήθηκε από μία προσαύξηση, στα πλαίσια της γενικής συμφωνίας εναρμόνισης των όρων υπηρεσίας των υπαλλήλων των Δήμων Μείζονος Λευκωσίας.

4.84.10 Αναβάθμιση θέσεων. Ο Δήμος δεν έχει εξασφαλίσει μέχρι σήμερα έγκριση από το Υπουργείο Εσωτερικών για τη συμφωνία που συνήψε με τις Συντεχνίες, για σκοπούς εναρμόνισης με τις οργανικές θέσεις των Δήμων Μείζονος Λευκωσίας.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94, και 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών. Μολαταύτα, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 1997-1998 συλλογική σύμβαση.

4.84.11 Εφαρμογή συστημάτων πληροφορικής.

(α) Διαπιστώθηκε ότι κατά την εφαρμογή των συστημάτων μηχανογράφησης παρουσιάζονται καθυστερήσεις και προβλήματα στην ομαλή λειτουργία τους. Επιβάλλεται η παρακολούθηση της εφαρμογής των συστημάτων και η λήψη μέτρων για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εφαρμογών, προς όφελος των υπηρεσιών του Δήμου, καθώς και η συγκεκριμενοποίηση των καθηκόντων των λειτουργών του Δήμου, για ορθή παρακολούθηση της εφαρμογής των συστημάτων και επίλυση των διαφόρων προβλημάτων που προκύπτουν.

(β) Δεν έχει σχεδιαστεί, σε συνεργασία με την εταιρεία που προμήθευσε το λογισμικό, χρονοδιάγραμμα αναφορικά με τις υποχρεώσεις των δύο πλευρών, ώστε να οριοθετηθούν τα χρονικά πλαίσια μέσα στα οποία πρέπει να ολοκληρωθούν οι εργασίες για τη μηχανογράφηση του Δήμου, με αποτέλεσμα το προσωπικό να επιβαρύνεται με εργασίες, οι οποίες θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν με τη βοήθεια του μηχανογραφημένου συστήματος.

(γ) Δεν έχει καθοριστεί πολιτική σχετικά με την πρόσβαση στους χώρους πληροφορικής, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ικανοποιητική ασφάλεια για τα προγράμματα και το μηχανογραφικό εξοπλισμό. Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε ότι ο μηχανογραφικός εξοπλισμός, καθώς επίσης και το λογισμικό, δεν έχουν καταχωριστεί αναλυτικά σε μητρώο.

Ο Δήμαρχος συμφώνησε ότι κατά την εφαρμογή των συστημάτων μηχανογράφησης παρουσιάζονται καθυστερήσεις και προβλήματα στην ομαλή λειτουργία τους και εξέφρασε την άποψη ότι οριστική λύση του προβλήματος θα δοθεί μόνο με την ενίσχυση του προσωπικού. Όσον αφορά στην πολιτική για ασφάλεια του συστήματος, με πληροφόρησε ότι δρομολογείται λύση.

4.85 ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΟΥ

Μέρος Α

4.85.1 Ταμειακό έλλειμμα.

(α) Κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του Δήμου για τα έτη 2000 και 2001 διαπιστώθηκε ταμειακό έλλειμμα ύψους £21.333,46 και υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι το ποσό αυτό υπεξαιρέθηκε από υπάλληλο του Δήμου κατά την περίοδο 22.11.97 – 13.11.2001. Φαίνεται επίσης ότι το εν λόγω ποσό υπεξαιρέθηκε από κρατική χορηγία, ύψους £37.500, η οποία παραχωρήθηκε στο Δήμο στις 18.1.90, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 31.091, ημερ. 15.12.88, για σκοπούς επιδότησης κατά 2% του επιτοκίου των δανείων που συνήψαν από τη Σ.Π.Ε. Αθηνών 31 κτηνοτρόφοι, για τη μετακίνηση και δραστηριοποίηση τους στην κτηνοτροφική ζώνη. Η χορηγία αυτή ήταν καταθεμένη στο όνομα του Δήμου σε διάφορους τραπεζικούς λογαριασμούς στη Σ.Π.Ε. Αθηνών.

(β) Στις 18.4.2002, και ενώ η Υπηρεσία μου διενεργούσε τον έλεγχο, ο πιο πάνω υπάλληλος του Δήμου κατέθεσε £21.000 σε λογαριασμό του Δήμου στη Σ.Π.Ε. Αθηνών.

Ο Δήμαρχος, με επιστολή του ημερ. 25.6.2002, πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι το Δημοτικό Συμβούλιο στις 11.4.2002 αποφάσισε ομόφωνα να αποδεχθεί την παραίτηση του υπαλλήλου αυτού για λόγους υγείας και ζήτησε από την Υπηρεσία μου να τον πληροφορήσει σχετικά με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα και το 13^ο μισθό που δικαιούται ο υπάλληλος αυτός.

Έχω εκφράσει τις επιφυλάξεις μου για την ορθότητα της πιο πάνω απόφασης και υπέδειξα ότι, από τη στιγμή που ο Δήμαρχος και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου ενημερώθηκαν από την Υπηρεσία μου για την ύπαρξη του ταμειακού ελλείμματος και ότι τα ευρήματα του ελέγχου θα κοινοποιούνταν στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για τα περαιτέρω, θα ήταν πιο ορθό να μη ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση, προτού ο Γενικός Εισαγγελέας επιληφθεί του θέματος.

4.85.2 Έκθεση γνώμης με επιφύλαξη. Λόγω του ταμειακού ελλείμματος που διαπιστώθηκε και της σοβαρότητας των θεμάτων που προέκυψαν κατά τον έλεγχο, οι εκθέσεις μου για τους λογαριασμούς του 2000 και 2001 δόθηκαν με επιφύλαξη.

4.85.3 Εσωτερικός έλεγχος. Η παντελής έλλειψη εσωτερικού ελέγχου στις εισπράξεις και πληρωμές, στην επαλήθευση των ταμειακών διαθέσιμων και σε διάφορες άλλες δραστηριότητες του Δήμου συντέινε, μεταξύ άλλων, και στην υπεξαίρεση του ποσού των £21.333,46. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο εσωτερικός έλεγχος στη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων και ζήτησα από το Δήμο όπως βεβαιώνεται για την ύπαρξη, σωστή λειτουργία και περαιτέρω ενδυνάμωση του.

4.85.4 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 80 του περί Δήμων Νόμου, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.85.5 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι Κανονισμοί που να διέτουν τους γενικούς όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου. Θα πρέπει επίσης να υιοθετηθούν από το Δημοτικό Συμβούλιο οι Δημοσιονομικές Οδηγίες και οι Κανονισμοί Αποθηκών που έχουν ετοιμαστεί από ειδική επιτροπή, μέλη της οποίας ήταν εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων και της Υπηρεσίας μου.

4.85.6 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 2000 και 2001 παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £23.708 και £91.906, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £117.541 το 1999.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £806.419 και £654.138, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £439.894 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £366.525 ή ποσοστό 83,3% το 2000 και μείωση £152.281 ή ποσοστό 18,9% το 2001, σε σύγκριση με το 2000.

Στις εισπράξεις του Δήμου για το έτος 2000 περιλαμβάνεται δάνειο ύψους £93.000, για ασφαλτόστρωση δρόμων, δωρεές ύψους £83.000 και κρατική χορηγία ύψους £277.588. Στις εισπράξεις του Δήμου για το έτος 2001 περιλαμβάνεται ποσό ύψους £229.665 που αποτελεί ειδική κυβερνητική χορηγία.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £782.711 και £562.232, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £557.435 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £225.276 ή ποσοστό 40,4% το 2000 και μείωση £220.479 ή ποσοστό 28,2% το 2001, σε σύγκριση με το 2000. Η αύξηση που παρατηρήθηκε το 2000 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δαπανών για αναπτυξιακά έργα και στη μεταφορά ποσού £93.000 στο Λογαριασμό Δανείων, ενώ η μείωση που παρατηρήθηκε το 2001 οφείλεται κυρίως στις μειωμένες δαπάνες για αναπτυξιακά έργα.

4.85.7 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ήταν ελλειμματικός κατά £33.690 και £13.688, αντίστοιχα. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Από τα ποσά που προϋπολογίστηκαν για την εκτέλεση έργων ανάπτυξης, για τα έτη 2000 και 2001, παρατηρήθηκαν σημαντικές αποκλίσεις, όπως παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης διαφόρων έργων:

	2001	2000
	£	£
Προϋπολογισθείσα δαπάνη	847.000	800.000
Πραγματική δαπάνη	108.974	252.401
	738.026	547.599
Ποσοστό απόκλισης	87,1%	68,4%

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Σε αρκετά Κονδύλια Δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού του 2000 και του 2001 σημειώθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.85.8 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2000 και 2001, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2001	2000
Μόνιμο προσωπικό	5	5
Έκτακτοι/Με σύμβαση	1	3
Εργατικό προσωπικό - Τακτικοί	4	-
Εργατικό προσωπικό - Έκτακτοι	-	3
	10	11
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£112.200	£99.696

4.85.9 Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων του Δήμου δεν έχουν υποβληθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προβοεί το άρθρο 53(1) του Νόμου. Σχετική είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές αρ. 170/98 και 298/98, σύμφωνα με την οποία τα σχέδια υπηρεσίας ετοιμάζονται από τους Δήμους και υποβάλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών, με σκοπό την προώθηση τους στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους.

4.85.10 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94, η οποία επαναβεβαιώθηκε με την απόφαση του αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, σύμφωνα με την οποία οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 1999 - 2000 συλλογική σύμβαση.

4.85.11 Είσπραξη δικαιωμάτων χωρίς νομική κάλυψη. Παρατηρήθηκε ότι συνεχίζεται η είσπραξη δικαιωμάτων σφαγείου και ζυγιστικών μεγαλύτερων από τα προβλεπόμενα στους υφιστάμενους Κανονισμούς, οι οποίοι θεσπίστηκαν πριν από αρκετά χρόνια. Εισηγήθηκα τη θέσπιση νέων Κανονισμών, οι οποίοι να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα.

4.85.12 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με τα άρθρα 78(2) και 134 του περί Δήμων Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση στους δημότες που παρέλειψαν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία το επιβληθέν δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας και τα τέλη υδατοπρομήθειας.

4.86 ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

Μέρος Α

4.86.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2001 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 2000 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 30.8.2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο για το έτος 2000.

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου η λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων και του ιστορικού κόστους, με βάση την οποία ετοιμάζονται οι Οικονομικές Καταστάσεις, δεν ακολουθήθηκε ορθά. Ορισμένα καθυστερημένα έσοδα και εκκρεμείς υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2000 δεν παρουσιάζονται στους λογαριασμούς.

4.86.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά το έτος 2000 παρουσίασαν πλεόνασμα £46.896, σε σύγκριση με έλλειμμα £120.037 το 1999. Το πλεόνασμα οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κυβερνητικής χορηγίας κατά £218.126.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά το έτος 2000 ανήλθαν σε £1.707.156, σε σύγκριση με £1.317.351 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £389.805 ή ποσοστό 29,6%. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £368.032, σε σύγκριση με £149.906 το 1999.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα του Δήμου για 2000 ανήλθαν σε £1.660.260, σε σύγκριση με £1.437.388 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £222.872 ή ποσοστό 15,5%.

(δ) **Έλλειμμα στο Κεφάλαιο Κίνησης.** Στις 31.12.2000 το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £1.175.364, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ήταν £1.707.465, δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £532.101.

(ε) **Αποπληρωμή δανείων.** Λόγω οικονομικών δυσκολιών, ο Δήμος δεν καταβάλλει έγκαιρα τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις στις 31.12.2000 να ανέλθουν στις £505.009, με επακόλουθο την πληρωμή τόκων υπερημερίας.

4.86.3 Προϋπολογισμοί.

(α) **Τακτικός Προϋπολογισμός.** Ο Προϋπολογισμός του Δήμου για το έτος 2000 ήταν ελλειμματικός κατά £642.080. Ανέφερα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) **Προϋπολογισμός Αναπτύξεως.** Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν το 2000 ήταν £2.810.000, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £375.293, σημειώθηκε δηλαδή απόκλιση κατά £2.434.707 ή ποσοστό 86,6%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης διαφόρων έργων. Παρατηρήθηκε επίσης ότι διενεργήθηκαν δαπάνες ύψους £101.126, για εκτέλεση έργων που δεν περιλαμβάνονται στον εγκριθέντα Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

(γ) **Υπερβάσεις εξόδων.** Κατά το 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, σύμφωνα με το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.86.4 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Τη μη τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως το μητρώο αγωγών, εμβασμάτων, προσφορών, συμβολαίων κ.τ.λ.
- Την παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών σε αρκετές περιπτώσεις αγοράς αγαθών/υπηρεσιών.
- Την αδυναμία του συστήματος στην παρακολούθηση καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξη τους.
- Τη μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου στην αγορά καυσίμων και στη διακίνηση των οχημάτων του Δήμου.
- Τη μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου στην ώρα προσέλευσης και αποχώρησης των υπαλλήλων και εργατών.
- Την έλλειψη ελέγχου στην αποθήκη και βιβλιοθήκη.

4.86.5 Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου. Όπως αναφέρθηκε στην Έκθεσή μου για το έτος 2000, ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργικότητας, τα οποία οφείλονται στη μη τήρηση των ενδεχόμενων διαδικασιών και στη μη εφαρμογή των Κανονισμών. Παρατηρήθηκαν επίσης περιπτώσεις αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου που δεν συνάδουν με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου.

Για βελτίωση της κατάστασης εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο τη λήψη διορθωτικών μέτρων και την πλήρη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες της νομοθεσίας και των σχετικών Κανονισμών. Παρά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε μέτρα για βελτίωση της κατάστασης.

4.86.6 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1999 και 2000, καθώς και το ανάλογο κόστος.

	2000	1999
Μόνιμο προσωπικό	19	19
Εργατικό προσωπικό	16	17
	35	36
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£491.513	£433.626

4.86.7 Μισθοί.

(α) Δημιουργία νέων θέσεων. Παρά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, ο Δήμος δεν ζήτησε μέχρι σήμερα την έγκριση των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών για τις τρεις νέες θέσεις Δημοτικού Μηχανικού, Πολιτικού Μηχανικού και Γραφέα, οι οποίες δημιουργήθηκαν και πληρώθηκαν κατά τα έτη 1998 και 1999.

(β) Παραχώρηση πρόσθετων ετήσιων προσαυξήσεων. Οι μισθοί των υπαλλήλων στους οποίους παραχωρήθηκαν αντικανονικά επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις δεν έχουν διορθωθεί, παρά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου. Όπως αναφέρθηκε στην Έκθεσή μου για το 2000, το Δημοτικό Συμβούλιο στις 8.2.96 και 19.2.98 αποφάσισε, αντικανονικά, την παραχώρηση τριών επιπρόσθετων ετήσιων προσαυξήσεων σε τέσσερεις υπαλλήλους, ενώ σε δύο άλλους παραχωρήθηκαν, χωρίς απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, δύο επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις, πράγμα που δεν προβλέπεται στα σχέδια υπηρεσίας. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 10.5.93, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

(γ) Μισθολογική τοποθέτηση λόγω αναβάθμισης/αλλαγής κλίμακας του Δημοτικού Ταμιά. Στις 19.11.98 το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την αναβάθμιση της κλίμακας της θέσης του Δημοτικού Ταμιά από Α5-Α7-Α8 σε Α7-Α8-Α10 και του παραχώρησε 6 προσαυξήσεις από 1.1.98, τοποθετώντας τον στις £3.271 της κλίμακας Α8, κατά παράβαση των Κανονισμών που διέπουν την αναπροσαρμογή του μισθού υπαλλήλου του οποίου η θέση αναβαθμίζεται (Κ.Δ.Π. 175/95).

(δ) Σχέδια Υπηρεσίας. Για τις περισσότερες θέσεις του Δήμου δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας, ενώ αυτά που υπάρχουν παρουσιάζουν ελλείψεις σε σημαντικές πρόνοιες τους. Τα σχέδια υπηρεσίας αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τις ανάγκες της κάθε θέσης, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τυγχάνουν της έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προνοείται στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Σχετική είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές αρ. 170/98 και 298/98, σύμφωνα με την οποία τα σχέδια υπηρεσίας ετοιμάζονται από τους Δήμους και υποβάλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών, με σκοπό την προώθηση τους στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους.

4.86.8 Βιοτεχνική περιοχή. Ο Δήμος, με επιστολή του ημερ. 19.12.97 προς το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας Λάρνακας, ζήτησε την εκμίσθωση κρατικού τεμαχίου, για τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής, με την οριοθέτηση και το διαχωρισμό του σε οικόπεδα για εκμίσθωση σε τρίτους. Παρόλο που μέχρι σήμερα το κρατικό τεμάχιο γης δεν έχει εκμισθωθεί στο Δήμο, το Δημοτικό Συμβούλιο έχει παραχωρήσει οικόπεδα σε βιοτέχνες, χωρίς να έχει υπογράψει οποιαδήποτε συμφωνία και προτού ακόμα καθορίσει τον τρόπο κατανομής των οικοπέδων. Επίσης, στο χώρο της βιοτεχνικής περιοχής επιτράπηκε η ανέγερση υποστατικών, χωρίς την υποβολή σχεδίων για έγκριση και έκδοση άδειας οικοδομής και χωρίς ο Δήμος να ετοιμάσει τεchnοοικονομική μελέτη για τις δαπάνες έργων υποδομής (κατασκευή δρόμων, υδατοπρομήθεια κ.ά.), όπως προβλέπεται στο σχέδιο για τη δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 36.309, ημερ. 25.10.91.

4.86.9 Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2000, ο Δήμος συνεχίζει να μην ακολουθεί τη διαδικασία προσφορών σε όλες τις περιπτώσεις εκτέλεσης σημαντικών έργων και αγοράς υλικών και υπηρεσιών, σε αντίθεση με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι αρκετά σημαντικά έργα αναθέτονται σε δυο δημότες εργολάβους, χωρίς την προκήρυξη προσφορών. Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα και φροντίσει για την πιστή εφαρμογή της διαδικασίας προσφορών.

4.86.10 Κατασκευή κοιμητηρίου. Το ποσό του συμβολαίου ανερχόταν σε £412.187 (χωρίς Φ.Π.Α.) και το έργο ολοκληρώθηκε μέσα στο 1996, οπότε και διορίστηκε επιμετρητής ποσοτήτων για την ετοιμασία τελικού λογαριασμού. Παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με την εκτίμηση του τελικού λογαριασμού που ετοίμασε ο επιμετρητής, το συνολικό ποσό του αναθεωρημένου συμβολαίου ανέρχεται στις £517.370, εντούτοις πληρώθηκαν στον εργολάβο £675.665, δηλαδή £158.295 περισσότερα.

4.86.11 Κατασκευή υπηρεσιακών δρόμων. Η συμπλήρωση του έργου προγραμματίστηκε να γίνει σε τρεις φάσεις. Για την Α' φάση προκηρύχθηκαν προσφορές, ενώ οι Β' και Γ' φάσεις ανατέθηκαν στον ίδιο εργολάβο, με τις ίδιες τιμές, χωρίς όμως την υπογραφή νέων συμβολαίων και την κατάθεση εγγύησης. Μέχρι τις 31.12.2000 πληρώθηκαν στον εργολάβο £214.818 για τις εργασίες της Β' φάσης που αποπερατώθηκαν το 1996 και £471.755 για τις εργασίες της Γ' φάσης, οι οποίες δεν είχαν ολοκληρωθεί μέχρι το Μάιο του 2002.

Παρά τις διαβεβαιώσεις του Δημοτικού Συμβουλίου ότι γίνονται ενέργειες για την υπογραφή συμβολαίων και την κατάθεση εγγυήσεων, το θέμα δεν έχει ακόμα διευθετηθεί.

4.86.12 Οδικό δίκτυο «Ζαπάτα». Η εκτέλεση του έργου ανατέθηκε χωρίς την προκήρυξη προσφορών, με τιμές μονάδας ίδιες με αυτές που χρεώνει η ίδια εταιρεία για την κατασκευή υπηρεσιακών δρόμων. Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν υπογράφηκαν συμβόλαια, δεν κατατέθηκε εγγύηση και στον εργολάβο καταβάλλονται κατ' αποκοπή ποσά και όχι με βάση την εκτελεσθείσα εργασία. Μέχρι το Μάρτιο 2001 καταβλήθηκε στον εργολάβο ποσό ύψους £82.240 (με Φ.Π.Α.). Ο Δήμος με πληροφόρησε ότι η εκτέλεση του έργου ανατέθηκε στον εργολάβο των υπηρεσιακών δρόμων, κατόπιν οδηγιών του Τμήματος Δημοσίων Έργων, ωστόσο κατά τον έλεγχο που διενέργησε η Υπηρεσία μου δεν παρουσιάστηκε οποιοδήποτε έγγραφο που να επιβεβαιώνει τα πιο πάνω.

4.86.13 Σύναψη δανείου ύψους £50.000 από Σ.Π.Ε. Αραδίππου. Κατά παράβαση του άρθρου 85(1) του περί Δήμων Νόμου, ο Δήμαρχος και ο Αντιδήμαρχος στις 12.8.2000 συνήψαν δάνειο ύψους £50.000, για λογαριασμό του Δήμου, από τη Σ.Π.Ε. Αραδίππου, χωρίς την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και χωρίς απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι στο χρεωστικό γραμμάτιο που υπογράφηκε με τη Σ.Π.Ε. Αραδίππου για το πιο πάνω δάνειο, παρουσιάζονται ως χρεώστες ο Δήμαρχος και ο τέως Αντιδήμαρχος, αντί ο Δήμος, όπως συμβαίνει στις άλλες περιπτώσεις δανείων.

4.86.14 Χρεώστες - Καθυστερήσεις φορολογιών πριν από το 1992. Λόγω της μη τήρησης των ενδειγμένων μητρώων, ο Δήμος δεν γνωρίζει τις καθυστερήσεις που δημιουργήθηκαν πριν από το 1992.

Καθυστερημένες φορολογίες ύψους £28.490, της περιόδου 1982-1991, οι οποίες στάληκαν σε δικηγόρο για λήψη δικαστικών μέτρων, βρίσκονται ακόμα σε εκκρεμότητα. Παρά τις υποδείξεις μου, ο Δήμος δεν έχει ζητήσει από τον εν λόγω δικηγόρο στοιχεία κατά πόσο έχουν κινηθεί αγωγές και αν έχουν εισπραχθεί οποιαδήποτε ποσά.

4.86.15 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση στους καταναλωτές που παραλείπουν να εξοφλήσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία τους λογαριασμούς τελών υδατοπρομήθειας.

4.86.16 Απώλεια νερού. Κατά το 2000 το ποσοστό απώλειας νερού ήταν 31,7% και ξεπερνούσε κατά πολύ το μέγιστο ποσοστό (20%) που μπορεί να γίνει αποδεκτό από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως διερευνηθούν οι λόγοι για το ψηλό ποσοστό απώλειας.

4.86.17 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.87 ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Μέρος Α

4.87.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2001 για έλεγχο, ενώ αυτοί των ετών 1998, 1999 και 2000 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 2.3.2000, 16.1.2001 και 1.3.2002, αντίστοιχα, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο για τα έτη 1998, 1999 και 2000.

4.87.2 Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.87.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν έλλειμμα £61.169 και £237.899, αντίστοιχα, και πλεόνασμα £102.239 το 2000, σε σύγκριση με έλλειμμα £124.621 το 1997.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £515.972, £508.417 και £703.251, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £436.310 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £79.662 ή ποσοστό 18,3% το 1998, μείωση £7.555 ή ποσοστό 1,5% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £194.834 ή ποσοστό 38,3% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £172.671 το 1998, £69.365 το 1999 και £307.457 το 2000.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £577.141, £746.316 και £601.012, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £560.931 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £16.210 ή ποσοστό 2,9% το 1998, αύξηση £169.175 ή ποσοστό 29,3% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και μείωση £145.304 ή ποσοστό 19,5% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Η μείωση στις πληρωμές του έτους 2000 οφείλεται κυρίως στη μη διενέργεια δαπανών για αναπτυξιακά έργα.

(δ) Ρευστότητα – Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του περί Δήμων Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού ανερχόταν στις 31.12.1998 και 31.12.1999 σε £244.203 και £432.276, αντίστοιχα, και ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του προϋπολογισμού του Δήμου. Παρόλο που για το έτος 2000, με έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, το ποσοστό του παρατραβήγματος αυξήθηκε σε 35%, παρατηρήθηκε και πάλι ότι το παρατράβηγμα στις 31.12.2000 ανερχόταν σε £331.044 και ξεπερνούσε το πιο πάνω ποσοστό.

Είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ρευστότητας.

4.87.4 Δάνεια. Τα υπόλοιπα των δανείων του Δήμου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα ανέρχονταν στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000 σε £1.553.690, £1.557.748 και £2.314.959, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.476.322 το 1997. Η σημαντική αύξηση των υπολοίπων των δανείων κατά το 2000, σε σύγκριση με το 1999, οφείλεται στη σύναψη δύο δανείων συνολικού ύψους £717.000, με κυβερνητική συνεισφορά έναντι της τοκοχρεωλυτικής δόσης.

4.87.5 Αποπληρωμή δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, δεν καταβλήθηκαν οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις όλων των δανείων για τα έτη 1998 και 1999, ενώ καμιά τοκοχρεωλυτική δόση δεν καταβλήθηκε για το 2000, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί, κατά την περίοδο 1998-2000, με τόκους υπερημερίας συνολικού ύψους £15.416.

4.87.6 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ήταν ελλειμματικός κατά £357.038, £258.434 και £271.633, αντίστοιχα. Υπέδειξα

στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, που αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων, όπως φαίνεται πιο κάτω.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	2.318.000	93.245	2.224.755	96
1999	2.357.000	187.262	2.169.738	92
2000	1.323.000		1.323.000	100

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συνάδει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, σύμφωνα με το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.87.7 Εσωτερικός έλεγχος.

(α) Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- (i)** Τη μη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής με τις απαραίτητες πληροφορίες και τη μη επισύναψη σ' αυτά όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.
- (ii)** Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξη τους. Συγκεκριμένα οι καθυστερήσεις δεν παρακολουθούνται συστηματικά, δεν ειδοποιούνται πάντοτε οι οφειλέτες, δεν παρακολουθούνται τα σχετικά μητρώα και δεν γίνεται συμφιλίωση των καταλόγων καθυστερήσεων με το λογαριασμό χρεωστών.
- (iii)** Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο προσφορών, συμβολαίων, εμβασμάτων, μηχανημάτων, σχισμάτων, περιουσιακών στοιχείων, βιβλιοθήκης, αγωγών.
- (iv)** Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- (v)** Τη μη ύπαρξη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.
- (vi)** Τη μη συμπλήρωση της μηχανογράφησης των Υπηρεσιών του Δήμου.

(β) Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου. Ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργικότητας, τα οποία οφείλονται στη μη τήρηση των ενδεδειγμένων διαδικασιών και στη μη εφαρμογή των Κανονισμών, όπως η μη τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, η αδυναμία στο σύστημα παρακολούθησης των καθυστερημένων φορολογιών και η πλημμελής εφαρμογή της διαδικασίας προσφορών. Για βελτίωση της κατάστασης εισηγήθηκαν στο Δημοτικό Συμβούλιο τη λήψη διορθωτικών μέτρων και την πλήρη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες της νομοθεσίας και των σχετικών Κανονισμών.

4.87.8 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999	1998
Μόνιμο προσωπικό	9	9	10
Εργατικό	21	22	17
	<u>30</u>	<u>31</u>	<u>27</u>
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές	<u>£282.965</u>	<u>£283.406</u>	<u>£255.551</u>

4.87.9 Παραχώρηση επιπρόσθετων προσαυξήσεων. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 12.7.1999 και 7.8.2000 αποφάσισε, αντικανονικά, την παραχώρηση έξι και τριών προσαυξήσεων σε δύο υπαλλήλους του Δήμου, αντίστοιχα, χωρίς αυτό να προβλέπεται στα σχέδια υπηρεσίας. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερ. 10.5.93, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

4.87.10 Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου. Στις 17.1.2000 το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την κατακύρωση της προσφοράς για την προμήθεια λογισμικού προγράμματος σε εταιρεία, η προσφορά της οποίας δεν ήταν η πιο χαμηλή, και υπογράφηκε σχετική συμφωνία στις 10.2.2000 για ποσό ύψους £26.880. Η πιο πάνω απόφαση λήφθηκε χωρίς να προηγηθεί τεχνική αξιολόγηση από το σύμβουλο μηχανογράφησης των 5 προσφορών που υποβλήθηκαν και χωρίς να είναι κατάλληλα αιτιολογημένη. Εναντίον της πιο πάνω απόφασης κατατέθηκε προσφυγή από εταιρεία που συμμετέχε στη διαδικασία προσφορών, την οποία το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχθηκε στις 19.2.2002, θεωρώντας ότι η σύνθεση του Δημοτικού Συμβουλίου δεν ήταν η πρόβλεψη και ότι η απόφαση λήφθηκε πρόχειρα.

4.87.11 Καθυστερήσεις φορολογιών, τελών, δικαιωμάτων και αδειών. Οι καθυστερήσεις ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, σε £185.992, £244.996 και £359.202, στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £129.032 στις 31.12.97.

Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες που αφορούν παλιά έτη (1975-1997), το ποσοστό είσπραξης των οποίων είναι χαμηλό (0 – 10,9%). Ζήτησα από το Δήμο όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξη τους.

4.87.12 Άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών. Σε αντίθεση με το άρθρο 103 του Νόμου, κατά τα έτη 2000 και 2001 δεν επιβλήθηκαν δικαιώματα για άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών, ενώ τα έτη 1998 και 1999 εισπράχθηκαν δικαιώματα μόνο από ορισμένα υποστατικά.

4.87.13 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, στις 3 Ιανουαρίου του 2001 πραγματοποιούνταν εισπράξεις δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, τελών σκυβάλων και δικαιωμάτων επαγγελματικής άδειας, χωρίς την επιβολή της σχετικής προσεπιβάρυνσης. Το δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, σύμφωνα με το άρθρο 78(3) του Νόμου, είναι εισπρακτέο μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου, τα τέλη σκυβάλων, σύμφωνα με το εδάφιο (4) του Κανονισμού 81, μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου, ενώ τα δικαιώματα επαγγελματικής άδειας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου. Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση στα καθυστερημένα τέλη διανυκτέρευσης ξενοδοχείων.

4.87.14 Οφειλή φόρου προστιθέμενης αξίας. Σε αντίθεση με τον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο 246/90 και τους Κανονισμούς του 1991 (Κ.Δ.Π. 207/91), ο Δήμος δεν απέδιδε από το 1992 τον οφειλόμενο φόρο εκρών για όλες τις φορολογητέες παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούσε, με αποτέλεσμα στις 31.3.2002 το οφειλόμενο ποσό στην Υπηρεσία Φ.Π.Α να ανέρχεται στις £33.532, συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων επιβαρύνσεων και τόκων ύψους £2.603 και £6.730, αντίστοιχα.

4.87.15 Εισφορά στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Σε αντίθεση με τον περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, ο Δήμος δεν υποβάλλει έγκαιρα δήλωση για τα εισπραχθέντα ενοίκια υποστατικών. Συγκεκριμένα, η τελευταία δήλωση έγινε το 1996 και αφορούσε την περίοδο 1988-1993, ενώ εκκρεμεί η υποβολή δήλωσης για τα επόμενα έτη, και ζήτησα όπως αυτή υποβληθεί το συντομότερο δυνατόν. Αναφέρεται επίσης ότι, λόγω της μη έγκαιρης υποβολής δήλωσης, ο Δήμος επιβαρύνεται με τόκους.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχει μελετήσει τις εκθέσεις μου για τα έτη 1998, 1999 και 2000, καθώς και τις επισημάνσεις και παρατηρήσεις που αναφέρονται σ' αυτές, με στόχο την καλύτερευση της εικόνας του Δήμου και τη βελτίωση της λειτουργικότητας και αποδοτικότητας του.

4.88 ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ

Μέρος Α

4.88.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 20.6.2001 και 1.8.2002 τους λογαριασμούς των ετών 2000 και 2001, αντίστοιχα, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 2000 και 2001 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002.

4.88.2 Τοπικό Σχέδιο Παραλιμνίου. Τον Ιούνιο του 2002 ο Δήμος ζήτησε τις απόψεις της Υπηρεσίας μου σχετικά με την αναθεώρηση της σύμβασης μεταξύ Δήμου και ιδιώτη συμβούλου που ίσχυε από το 1993, για την ετοιμασία Πολεοδομικού Τοπικού Σχεδίου για το Παραλίμνι. Πληροφόρησα το Δήμο ότι, κατά τη γνώμη μου, η εκ νέου ανάθεση στον ίδιο σύμβουλο της συμπλήρωσης του Σχεδίου είναι ασύμφορη για οικονομικούς και πρακτικούς λόγους, όπως η υπερβολική αμοιβή και οι όροι εργοδότησης, καθώς και το γεγονός ότι το αντικείμενο της εργασίας αυτής έπρεπε να είχε ήδη υλοποιηθεί με βάση τη σύμβαση του 1993.

4.88.3 Διαγωνισμοί και προσφορές του Δημοσίου. Τον Ιούλιο του 2001 ο Δήμος ανέθεσε σε ιδιώτη σύμβουλο τη μελέτη διαφόρων έργων, χωρίς την προκήρυξη προσφορών ή διαγωνισμού.

Η Υπηρεσία μου επανειλημμένα πληροφορήσε το Δήμο ότι πάγια θέση της είναι όπως η ανάθεση υπηρεσιών από Δημόσιους Οργανισμούς και Αρχές γίνεται μέσω προσφορών/διαγωνισμών. Υπέδειξα ότι η διαδικασία αυτή, εκτός του ότι υπαγορεύεται από τις αρχές της χρηστής διοίκησης, εξυπηρετεί και τα συμφέροντα των Οργανισμών, με την επιλογή της πλέον συμφέρουσας, από τεχνικής και οικονομικής άποψης, προσφοράς. Ο Δήμαρχος με πληροφορήσε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, σε σχετική συνεδρία, αποφάσισε όπως ο Δήμος στο μέλλον προκηρύσσει διαγωνισμούς για την εκτέλεση έργων υποδομής.

Μέρος Β

4.88.4 Επιδιόρθωση της περίφραξης του σταδίου. Όπως έχω αναφέρει στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, τον Οκτώβριο 1996 το Δημοτικό Συμβούλιο ανέθεσε την επιδιόρθωση/βελτίωση της περίφραξης του σταδίου στον εργολάβο, ο οποίος τότε εκτελούσε το συμβόλαιο των κερκίδων του σταδίου. Το Δεκέμβριο 1996 η εργασία συμπληρώθηκε και ο Δήμος πλήρωσε στον εργολάβο το συμφωνημένο ποσό (£50.000 πλέον Φ.Π.Α.), το οποίο, όπως διαπίστωσε, πληρώθηκε ξανά το 1999, με την περίληψη του στον τελικό λογαριασμό του συμβολαίου των κερκίδων.

Για το θέμα διεξήχθη ποινική έρευνα, από την οποία δεν προέκυψαν ποινικές ευθύνες, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη πειθαρχική έρευνα. Ο Δήμος ζήτησε, μέσω του δικηγόρου του, την επιστροφή του επιπλέον ποσού από τον εργολάβο, πράγμα που μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει.

4.88.5 Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Ο Δήμος συνεχίζει να μην επιβάλλει δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, το οποίο θα μπορούσε να επιβάλει βάσει του άρθρου 74 του περί Δήμων Νόμου, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων.

Ο Δήμαρχος με πληροφορήσε ότι, μετά από νομική γνωμάτευση, στην οποία αναφέρεται ότι εναπόκειται στη διακριτική εξουσία του Δημοτικού Συμβουλίου η επιβολή ή όχι του πιο πάνω τέλους, το Συμβούλιο αποφάσισε τη μη επιβολή δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας στο παρόν στάδιο.

Χωρίς να διαφωνώ ότι η επιβολή του δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας εναπόκειται στη διακριτική εξουσία του Δήμου, επισημαίνω ότι ο Δήμος Παραλιμνίου είναι ο μόνος Δήμος που δεν επιβάλλει το τέλος αυτό, ενώ, με την επιβολή του, θα βελτιωνόταν η οικονομική κατάσταση του Δήμου και θα αποφεύγετο η δημιουργία ελλειμμάτων.

4.89 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

Μέρος Α

4.89.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Υποβολή λογαριασμών. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 15.10.2001 τους λογαριασμούς του 2000 για έλεγχο, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του 2001, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

Η Δήμαρχος με πληροφορήσε ότι η καθυστέρηση στην υποβολή των λογαριασμών του 2000 οφείλεται βασικά στο φόρτο εργασίας του λογιστηρίου. Παράλληλα σημείωσε ότι οι

λογαριασμοί για το έτος 2001 υποβλήθηκαν έγκαιρα και ότι το όλο πρόβλημα αναμένεται να λυθεί με την πρόσληψη νέου προσωπικού και τη μηχανογράφηση περισσότερων υπηρεσιών του Δήμου.

(β) Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι με τα σημερινά δεδομένα είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη η ετοιμασία λογαριασμών με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

4.89.2 Κανονισμοί. Εκκρεμεί η έγκριση των Κανονισμών που προνοούνται στα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου, για ρύθμιση των θεμάτων προσωπικού και τη λειτουργία του Δήμου. Εισηγήθηκα την ετοιμασία και έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο Δημοσιονομικών Οδηγιών και Κανονισμών Αποθηκών, πρότυπο των οποίων ο Δήμος μπορεί να προμηθευτεί από την Ένωση Δήμων.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι Κανονισμοί για θέματα προσωπικού, καθώς και Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί Αποθηκών, μελετώνται από το Δημοτικό Συμβούλιο και αναμένεται η έγκριση τους σε προσεχείς συνεδρίες.

4.89.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 2000 και 2001 παρουσίασαν έλλειμμα £247.508 και £596.780, αντίστοιχα, σε σύγκριση με πλεόνασμα £34.363 το 1999.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £4.563.192 και £5.919.910, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £3.242.064 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.321.128 ή ποσοστό 40,7% το 2000 και αύξηση £1.356.718 ή ποσοστό 29,7% το 2001, σε σύγκριση με το 2000. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £584.513 για το 2000 και £632.898 για το 2001.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £4.810.700 και £6.516.690, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £3.207.701 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.602.999 ή ποσοστό 50% το 2000 και £1.705.990 ή ποσοστό 35,5% το 2001, σε σύγκριση με το 2000. Στις πληρωμές περιλαμβάνονται δαπάνες για έργα ανάπτυξης ύψους £1.434.969 για το 2000 και £2.367.435 για το 2001.

4.89.4 Αποπληρωμή δανείων. Ο Δήμος δεν καταβάλλει τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις του δανείου ύψους £1.000.000, το οποίο συνήψε από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις στις 31.12.2000 και 31.12.2001 να ανέλθουν στις £1.039.846 και £985.142, αντίστοιχα, και να επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας £82.712 το 2000 και £85.296 το 2001.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος δεν κατέβαλε τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις του δανείου που συνήψε από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, επειδή επαναδιαπραγματεύεται τη χρονική διάρκεια της αποπληρωμής του και αναμένει τη συμπλήρωση των διαδικασιών για υπογραφή νέων συμβολαίων.

4.89.5 Προϋπολογισμοί.

(α) **Υπερβάσεις εξόδων.** Σε αρκετά Κονδύλια Δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού του 2000 και 2001 σημειώθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% του προϋπολογισθέντος και εγκριθέντος ποσού, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες για εφαρμογή του άρθρου 66 του περί Δήμων Νόμου.

(β) **Προϋπολογισμός Αναπτύξεως.** Από τα ποσά που προϋπολογίστηκαν για την εκτέλεση έργων ανάπτυξης, για τα έτη 2000 και 2001, παρατηρήθηκαν αποκλίσεις, όπως παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης έργων.

	2001	2000
	£	£
Προϋπολογισθείσα δαπάνη	3.078.000	2.772.000
Πραγματική δαπάνη	(2.367.435)	(1.434.969)
Απόκλιση	710.565	1.337.031
Ποσοστό	23,1%	48,2%

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η μη εκτέλεση έργων που προνοούνται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως οφείλεται στο γεγονός ότι κατά τους καλοκαιρινούς μήνες συνήθως σταματούν οι εργασίες για να μην επηρεάζουν αρνητικά τους επισκέπτες της περιοχής.

4.89.6 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει ελλείψεις και αδυναμίες στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- (i) Τη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.
- (ii) Τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων.
- (iii) Την παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών σε αρκετές περιπτώσεις αγοράς υλικών.
- (iv) Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων.

Η Δήμαρχος αποδίδει τις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου κυρίως στην έλλειψη προσωπικού και σημειώνει ότι αυτά θα ξεπεραστούν όταν θα προσληφθεί το απαραίτητο προσωπικό. Παράλληλα με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για συμμόρφωση με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου.

4.89.7 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2000 και 2001, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2001	2000
Μόνιμο προσωπικό	25	25
Έκτακτοι (Βοηθοί Νηπιαγωγοί)	7	6
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	45	47
Έκτακτοι (Εποχιακοί)	120	90
Σύνολο	197	168
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£1.454.942	£1.252.750

4.89.8 Σχέδια υπηρεσίας. Όλα τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων του Δήμου θα πρέπει να υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, όπως προνοείται στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Σχετική είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές αρ. 170/98 και 298/98, σύμφωνα με την οποία τα σχέδια υπηρεσίας ετοιμάζονται από τους Δήμους χωρίς οποιαδήποτε επέμβαση ή εξάρτηση από το Υπουργικό Συμβούλιο, όμως για την εφαρμογή τους απαιτείται η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για προώθηση των σχεδίων υπηρεσίας για έγκριση της εφαρμογής τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου.

4.89.9 Καθυστερήσεις φορολογιών προηγούμενων ετών.

Έτος φορολογίας	Καθυστερήσεις 1.1.2001	Εισπράξεις κατά το 2001	Καθυστερήσεις 31.12.2001	Ποσοστό είσπραξης
	£	£	£	%
1991	31.359	-	31.359	0
1992	18.584	-	18.584	0
1993	19.053	-	19.053	0
1994	23.672	-	23.672	0
1995	32.337	1.390	30.947	4,2
1996	29.205	801	28.404	2,7
1997	35.342	1.616	33.726	4,5
1998	43.213	5.126	38.087	11,8
1999	80.774	13.668	67.106	16,9

Από την πιο πάνω κατάσταση φαίνεται ότι το ποσοστό είσπραξης καθυστερημένων φορολογιών είναι αρκετά χαμηλό και αυτό οφείλεται, κατά την άποψή μου, στη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων εναντίον των οφειλετών.

Ζήτησα όπως οι καθυστερημένες φορολογίες διερευνηθούν και, σε περίπτωση που τα οφειλόμενα ποσά θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης, να διαγραφούν σύμφωνα με το άρθρο 85(2) (ιε) του περί Δήμων Νόμου. Ανέφερα επίσης ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για έγκαιρη λήψη δικαστικών μέτρων για τις καθυστερημένες φορολογίες. Με πληροφόρησε επίσης ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως δεσμεύει την περιουσία όσων οφείλουν πέραν των £1.000, ως μέτρο πίεσης για έγκαιρη πληρωμή.

4.89.10 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση στους δημότες που παρέλειψαν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία τα τέλη υδατοπρομήθειας.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για επιβολή της επιβάρυνσης 9% στις καθυστερημένες οφειλές, με την εγκατάσταση του νέου προγράμματος υδατοπρομήθειας.

4.89.11 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Παρά το ότι ο Δήμος κατέβαλε στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μικρό μέρος του οφειλόμενου ποσού για αγορά νερού, το οφειλόμενο υπόλοιπο παραμένει ψηλό, με αποτέλεσμα στις 31.12.2000 και 31.12.2001 οι εκκρεμείς υποχρεώσεις να ανέρχονται στις £945.059 και £882.598, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £977.342 το 1999.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στο λογιστήριο για σταδιακή αποπληρωμή των υποχρεώσεων του Δήμου.

4.89.12 Απώλεια νερού. Κατά το 2001 αγοράστηκαν 2 077 752 κ.μ. νερού και καταναλώθηκαν 1 430 579 κ.μ., δηλαδή υπάρχει απώλεια 647 173 κ.μ. νερού, ή 31%, ποσοστό το οποίο υπερβαίνει κατά πολύ το ποσοστό που μπορεί να γίνει αποδεκτό από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο να διερευνηθούν οι λόγοι του ψηλού ποσοστού απώλειας.

Η Δήμαρχος αποδίδει την απώλεια νερού που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια κυρίως στον επηρεασμό του δικτύου υδατοπρομήθειας από την αποκοπή νερού και στις διαρροές που παρατηρούνται.

4.90 ΔΗΜΟΣ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.90.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 2000 και 2001 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002.

Μέρος Β

4.90.2 Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών. Ο Δήμος παρέλειψε να εκδώσει κατά τα έτη 1995, 1996, 1997, 1998, 1999 και 2000 άδειες λειτουργίας των δύο πρατηρίων πετρελαιοειδών και να εισπράξει τα σχετικά δικαιώματα, σε αντίθεση με τον περί Ρυθμίσεως

Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμο 101(Ι)/94. Η ευθύνη για την έκδοση αδειών λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών ανατέθηκε από το 1994 στους Δήμους.

4.90.3 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.90.4 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος εξακολουθεί να ετοιμάζει λογαριασμούς που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.90.5 Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Ο Δήμος δεν έχει ακόμη θεσπίσει νέους Κανονισμούς Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, με αποτέλεσμα να εξακολουθεί η εφαρμογή των Κανονισμών του πρώην Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας (Κ.Δ.Π. 35/91). Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο την έγκριση νέων Κανονισμών, καθότι οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις γυναίκες υπαλλήλους, οι οποίες εισφέρουν στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ποσοστό 0,75% πάνω στις συντάξιμες απολαβές τους για μεταβίβαση της σύνταξης.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το νέο Δημοτικό Συμβούλιο μελετά με προσοχή το περιεχόμενο των παρατηρήσεων μου και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για συμμόρφωση με τους Νόμους και Κανονισμούς.

4.91 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Μέρος Α

4.91.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Υποβολή λογαριασμών. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 27.9.2002 τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 2000 και 2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του Νόμου.

(β) Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 80 του Νόμου, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

(γ) Εκκρεμείς υποχρεώσεις – καθυστερήσεις. Στους τελικούς λογαριασμούς για τα έτη 2000 και 2001 δεν παρουσιάζονται οι εκκρεμείς υποχρεώσεις του Δήμου, ούτε και οι καθυστερήσεις φορολογιών τελών και δικαιωμάτων που αφορούν τα έτη πριν από το 2000.

4.91.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 2000 και 2001 παρουσίασαν έλλειμμα £8.982 και £49.451, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £91.759 το 1999.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £566.336 και £337.542, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £429.395 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £136.941 ή ποσοστό 31,9% το 2000 και μείωση £228.794 ή ποσοστό 40,4% το 2001, σε σύγκριση με το 2000.

Στις εισπράξεις του Δήμου περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £342.058 και £215.009 για το 2000 και 2001, αντίστοιχα.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £575.318 και £386.993, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £521.154 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £54.164 ή ποσοστό 10,4% το 2000 και μείωση £188.325 ή ποσοστό 32,7% το 2001, σε σύγκριση με το 2000. Στις πληρωμές περιλαμβάνονται δαπάνες για έργα ανάπτυξης ύψους £313.453 το 2000 και £129.421 το 2001.

(δ) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν ήταν ικανοποιητική, με αποτέλεσμα σημαντικές τρέχουσες υποχρεώσεις να μην τακτοποιηθούν και να καθυστερεί η αποπεράτωση έργων αναπτύξεως. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Δήμου στις 31.12.2000 και στις 31.12.2001 παρουσίαζαν αρνητικό υπόλοιπο ύψους £109.634 και £159.085, αντίστοιχα, πράγμα που φανερώνει ότι ο Δήμος αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας. Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει τρόπους βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου και ετοιμάσει μακροπρόθεσμο στρατηγικό πρόγραμμα, για κάλυψη των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

(ε) Παρατραβήγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, στα ταμειακά διαθέσιμα του Δήμου περιλαμβάνονται παρατραβήγματα, το συνολικό ύψος των οποίων ξεπερνούσε το ποσοστό του 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου για την τρέχουσα περίοδο, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Έσοδα	Σύνολο	
	Προϋπολογισμού	παρατραβήγματος	
	£	£	%
2000	281.645	138.720	49,3
2001	297.145	175.875	59,2

4.91.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ήταν ελλειμματικοί κατά £121.340 και £251.625, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2000 και 2001 μεγάλα ποσά δαπανών, τα οποία περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης διαφόρων έργων:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2000	811.000	313.453	497.547	61,3
2001	603.000	129.421	473.579	78,5

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά το 2001 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.91.4 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, τα οποία καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- (i) Τη διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών, την ενημέρωση του ταμείου και τη φύλαξη των διπλοτύπων από το ίδιο άτομο.
- (ii) Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων.
- (iii) Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων.
- (iv) Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- (v) Τη μη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής με τις απαραίτητες πληροφορίες και τη μη επισύναψη σ' αυτά όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

4.91.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2000 και 2001, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2001	2000
Γραφειακό προσωπικό - Μόνιμοι	3	3
Εργατικό προσωπικό - Τακτικοί	5	5
Σύνολο	8	8
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£79.314	£73.816

4.91.6 Στελέχωση υπηρεσιών του Δήμου. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2000, για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Δήμου επιβάλλεται η στελέχωση των υπηρεσιών του με το αναγκαίο προσωπικό. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ακόμη εγκριθεί οποιαδήποτε σχέδια υπηρεσίας, ούτε και έχουν πληρωθεί οι βασικές οργανικές θέσεις του Δημοτικού Μηχανικού και του Δημοτικού Ταμεία που προβλέπονται στο άρθρο 54(1)(α) του περί Δήμων Νόμου.

4.91.7 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94, η οποία επαναβεβαιώθηκε με την απόφαση του αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, σύμφωνα με την οποία οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει ανανεώσει τις συλλογικές συμβάσεις για τα έτη 2000 και 2001.

4.91.8 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Παρόλο που ο Δήμος προμηθεύτηκε από το 1999 τον απαραίτητο εξοπλισμό και τα σχετικά προγράμματα μηχανογράφησης, εντούτοις το μόνο πρόγραμμα που τέθηκε σε εφαρμογή είναι αυτό των φορολογιών, το οποίο όμως παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες και δεν εκδίδει τις απαραίτητες μηχανογραφικές καταστάσεις.

4.91.9 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.91.10 Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί. Ο Δήμος δεν έχει υιοθετήσει τις πιο πάνω Οδηγίες και Κανονισμούς που ετοιμάστηκαν από ειδική επιτροπή, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι Δήμων και της Υπηρεσίας μου.

4.91.11 Άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών. Σε αντίθεση με το άρθρο 103(1) του περί Δήμων Νόμου, δεν εισπράττονται δικαιώματα για άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών.

4.91.12 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Ο Δήμος εδώ και αρκετά χρόνια παραλείπει να καταβάλει στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων τα οφειλόμενα ποσά για αγορά νερού, με αποτέλεσμα στις 31.12.2000 και 31.12.2001 οι εκκρεμείς υποχρεώσεις να ανέλθουν στις £186.879 και £207.917, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £168.889 το 1999.

4.91.13 Απώλεια νερού. Κατά το 2001 αγοράστηκαν 80 689 κ.μ. νερού και καταναλώθηκαν 44 122 κ.μ., δηλαδή υπάρχει απώλεια 36 567 κ.μ. νερού ή ποσοστό 45,3%, το οποίο υπερβαίνει κατά πολύ το ποσοστό που είναι αποδεκτό από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο να διερευνηθούν οι λόγοι του ψηλού ποσοστού απώλειας.

4.91.14 Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Ο Δήμος δεν ακολουθεί τη διαδικασία προσφορών σε αρκετές περιπτώσεις εκτέλεσης έργων και αγοράς αγαθών και υπηρεσιών.

4.91.15 Ταμείο Προνοίας. Εκκρεμεί η θέσπιση Κανονισμών που να διέπουν τη λειτουργία του Ταμείου Προνοίας.

4.92 ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ

Μέρος Α

4.92.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 26.9.2000 τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 1998 και 1999 για έλεγχο, ενώ αυτούς του έτους 2000 στις 17.5.2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2001 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002, ενώ τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο των λογαριασμών για τα έτη 1998, 1999 και 2000.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι στο μέλλον οι τελικοί λογαριασμοί θα υποβάλλονται έγκαιρα.

4.92.2 Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος εξακολουθεί να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο στις 16.7.2002 ενέκρινε πρόταση για αγορά ολοκληρωμένων προγραμμάτων μηχανογράφησης, τα οποία θα λειτουργήσουν τους επόμενους έξι μήνες.

4.92.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί το 1998 παρουσίασαν έλλειμμα £102.302, ενώ κατά τα έτη 1999 και 2000 παρουσίασαν πλεόνασμα £129.984 και £300.881, αντίστοιχα, σε σύγκριση με πλεόνασμα £109.962 το 1997.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £886.401, £1.056.863 και £1.557.230, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £951.402 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £65.001 ή ποσοστό 6,8% το 1998, αύξηση £170.462 ή ποσοστό 19,2% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £500.367 ή ποσοστό 47,3% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £120.566 το 1998, £89.309 το 1999 και £294.419 το 2000.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £988.703, £926.879 και £1.256.349, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £841.440 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £147.263 ή ποσοστό 17,5% το 1998, μείωση £61.824 ή ποσοστό 6,3% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £329.470 ή ποσοστό 35,5% το 2000, σε σύγκριση με το 1999.

4.92.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	1.262.500	120.073	1.142.427	90
1999	1.492.400	146.603	1.345.797	90
2000	2.429.150	377.250	2.051.900	84

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συνάδει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τις αποκλίσεις, σημειώνει όμως ότι μεγάλο ποσοστό των αποκλίσεων προέρχονται από καθυστερήσεις στην εκτέλεση πολεοδομικών έργων, για τις οποίες φέρουν ευθύνη διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα και άλλοι Οργανισμοί.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι όλες οι υπερβάσεις εξόδων ήταν εγκεκριμένες από το Δημοτικό Συμβούλιο και ως εκ τούτου δεν συμφωνεί ότι υπήρξαν υπερβάσεις. Ωστόσο

επιθυμώ να παρατηρήσω ότι σημειώθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες ξεπερνούσαν κατά πολύ τα ανώτατα επιτρεπόμενα από το Νόμο όρια, τις οποίες το Δημοτικό Συμβούλιο δεν έχει εν πάση περιπτώσει εξουσία να εγκρίνει.

4.92.5 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω ορισμένα παραδείγματα:

- (i) Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των κατάλληλων μητρώων.
- (ii) Τη μη συμπλήρωση της μηχανογράφησης των υπηρεσιών του Δήμου και την ύπαρξη κενών και αδυναμιών στα υφιστάμενα συστήματα μηχανογράφησης.
- (iii) Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- (iv) Τη μη ετοιμασία μηνιαίας συμφιλιωτικής κατάστασης μεταξύ των βασικών μισθών κάθε μήνα και αυτών του προηγούμενου μήνα.
- (v) Τη μη καταχώριση σε μητρώο των επιταγών μισθοδοσίας του ηλεκτρονικού υπολογιστή, στο οποίο να φαίνονται οι εκδόσεις για κάθε μισθοδοσία, καθώς και οι άκυρες επιταγές, αν υπάρχουν.
- (vi) Τη μη παρακολούθηση των καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξη τους.
- (vii) Τη μη συμφιλίωση των εισπράξεων των εσόδων με τα σχετικά μητρώα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τις παρατηρήσεις μου και εκφράζει την πεποίθηση ότι αυτές θα εξαιρεθούν με την εφαρμογή των νέων συστημάτων μηχανογράφησης, αλλά και με τη στελέχωση του λογιστηρίου με το κατάλληλο προσωπικό.

4.92.6 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999	1998
Μόνιμο προσωπικό	11	10	10
Εργατικό προσωπικό (τακτικό και έκτακτο)	28	29	28
	39	39	38
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£451.063	£406.656	£357.884

4.92.7 Μισθοί. Σχετικά με το θέμα αυτό η Υπηρεσία μου ανέφερε ότι, λόγω της μη εφαρμογής των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95), κατά την αλλαγή κλιμάκων/αναβάθμιση θέσεων, καθώς και λόγω της παραχώρησης πρόσθετων προσαυξήσεων που δεν προβλέπονταν στα σχέδια υπηρεσίας, οι μισθοί αρκετών υπαλλήλων του Δήμου ήταν λανθασμένοι και ζητήσα όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις. Το Δημοτικό Συμβούλιο, αντί να δώσει οδηγίες για διόρθωση των λανθασμένων μισθών, προχώρησε στην παραχώρηση και άλλων επιπρόσθετων αυξήσεων κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, καθώς επίσης και στην αναβάθμιση κλιμάκων υπαλλήλων των οποίων οι μισθοί ήταν λανθασμένοι και οι απολαβές τους μεγαλύτερες από αυτές που δικαιούνταν.

Η θέση του Δημάρχου είναι ότι η Κ.Δ.Π. 175/95 δεν έχει εφαρμογή στους Δήμους, θέση με την οποία συμφωνώ. Ωστόσο επιθυμώ να παρατηρήσω ότι ο Δήμος, για σκοπούς ίσης μεταχείρισης και ομοιομορφίας, θα έπρεπε να την είχε ήδη υιοθετήσει, γεγονός το οποίο αναγνωρίζει ο Δήμαρχος, αφού, όπως με πληροφόρησε, προτίθεται σύντομα να θέσει εισήγηση ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου για υιοθέτηση και δημοσίευσή της.

Όσον αφορά στην παραχώρηση επιπρόσθετων προσαυξήσεων, ο Δήμαρχος αναφέρεται μόνο σε δύο συγκεκριμένους υπαλλήλους, σημειώνοντας ότι πρόκειται για κανονικές ετήσιες προσαυξήσεις, οι οποίες παραχωρήθηκαν ύστερα από νομικές γνωματεύσεις, κάτι που δεν με βρίσκει σύμφωνη. Πάντως, για όλες τις άλλες περιπτώσεις παραχώρησης επιπρόσθετων προσαυξήσεων δεν γίνεται καμιά αναφορά.

4.92.8 Λειτουργός Πολιτιστικών και Δημοσίων Σχέσεων. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 8.5.2001 διόρισε στη θέση Λειτουργού Πολιτιστικών και Δημοσίων Σχέσεων έκτακτο συνεργάτη, τον οποίο απασχολούσε από 6.7.98, χωρίς να προκηρύξει τη θέση και χωρίς να ακολουθηθούν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες πλήρωσης της θέσης. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, παρακάμπτοντας τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, στέρησε άλλους ενδιαφερόμενους από το δικαίωμα διεκδίκησης της θέσης, παραβιάζοντας έτσι τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης.

4.92.9 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94, και 52.362, ημερ. 6.10.2000, ο Δήμος έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση εργασίας για τα έτη 1998-2000, η οποία προνοούσε, μεταξύ άλλων, την αναβάθμιση θέσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών.

4.93 ΔΗΜΟΣ ΠΕΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.93.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2001 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 1998, 1999 και 2000 υποβλήθηκαν στις 20.2.2002, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο για τα έτη 1998, 1999 και 2000.

Ο Δήμαρχος με διαβεβαίωσε ότι μετά το έτος 2001 οι λογαριασμοί θα υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 81(1) του Νόμου.

4.93.2 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με το Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, μόλις αποπεραρωθεί η μηχανογράφηση και στελεχωθεί το οικονομικό τμήμα κατάλληλα, οι τελικοί λογαριασμοί θα ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

4.93.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £276.376 και £173.910, κατά τα έτη 1998 και 1999, αντίστοιχα, και έλλειμμα £83.572 κατά το 2000, σε σύγκριση με έλλειμμα £12.145 το 1997.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £928.009, £1.002.890 και £1.333.315, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £813.137 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £114.872 ή ποσοστό 14,1% το 1998, αύξηση £74.881 ή ποσοστό 8,1% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £330.425 ή ποσοστό 32,9% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £210.726 το 1998, £71.323 το 1999 και £277.327 το 2000.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £651.633, £828.980 και £1.416.887, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £825.282 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £173.649 ή ποσοστό 21% το 1998, αύξηση £177.347 ή ποσοστό 27,2% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £587.907 ή ποσοστό 70,9% το 2000, σε σύγκριση με το 1999.

4.93.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης έργων.

Έτος	Ποσό Προϋπολογισμού	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	1.280.000	111.942	1.168.058	91,3
1999	2.050.000	376.397	1.673.603	81,6
2000	2.310.000	422.263	1.887.737	81,7

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συνάδει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θα καταβληθούν προσπάθειες, ώστε ο Προϋπολογισμός να είναι όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικός.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, σύμφωνα με το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θα καταβληθεί προσπάθεια για να μην υπάρχουν υπερβάσεις πέραν του 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών και, σε περίπτωση που αυτό δεν θα επιτυγχάνεται, θα ζητείται έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.93.5 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- Τη μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου κατά την παράδοση των εισπράξεων στο Γενικό Ταμείο.
- Τη μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής και τη μη επισύναψη σ' αυτά των απαραίτητων δικαιολογητικών.

- Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξη τους.
- Τη μη συμφιλίωση των τελών ακίνητης ιδιοκτησίας.
- Τη μη συμφιλίωση των τελών υδατοπρομήθειας.
- Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου
- Τη μη ικανοποιητική τήρηση κατάλληλων μητρώων, όπως προσφορών, συμβολαίων, καθαρισμού οικοπέδων κτλ.
- Την έλλειψη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι με τη βελτίωση των προγραμμάτων μηχανογράφησης και τη σωστή στελέχωση του οικονομικού τμήματος θα αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες που παρατηρούνται στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

4.93.6 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	<u>2000</u>	<u>1999</u>	<u>1998</u>
Μόνιμο προσωπικό	9	9	9
Εργατικό προσωπικό	9	7	6
	<u>18</u>	<u>16</u>	<u>15</u>
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	<u>£177.722</u>	<u>£165.853</u>	<u>£135.071</u>

4.93.7 Παραχώρηση επιπρόσθετων προσαυξήσεων. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 29.10.98 και 25.2.99 αποφάσισε, αντικανονικά, την παραχώρηση επιπρόσθετων προσαυξήσεων σε έξι υπαλλήλους του Δήμου, πράγμα που δεν προβλέπεται στα σχέδια υπηρεσίας. Ανέφερα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερ. 10.5.93, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη την προσφορά των υπαλλήλων, οι οποίοι εκτελούν πολλαπλά καθήκοντα, και λόγω του περιορισμένου αριθμού τους, θεωρήθηκε λογικό και βάσιμο να προχωρήσει στην παραχώρηση προσαυξήσεων, ώστε να δώσει κίνητρο στους υφιστάμενους υπαλλήλους, για αύξηση της αποδοτικότητάς τους, πράγμα που, όπως πιστεύει, έχει επιτευχθεί. Ωστόσο επιθυμώ να επαναλάβω ότι το Δημοτικό Συμβούλιο δεν έχει εξουσία να παραχωρεί επιπρόσθετες προσαυξήσεις.

4.93.8 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ.40.835, ημερ. 6.4.94, που επαναβεβαιώθηκε με την απόφαση του αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, η οποία προνοεί ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών, ο

Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 1996-1998 και 1999-2001 συλλογική σύμβαση εργασίας.

4.93.9 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Παρατηρήθηκε ότι η εταιρεία στην οποία ανατέθηκε η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις της, όπως αυτές πηγάζουν από τους όρους της προσφοράς, με αποτέλεσμα η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου να μη συμπληρωθεί και τα προγράμματα που τέθηκαν σε λειτουργία να παρουσιάζουν προβλήματα. Σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης που υπογράφηκε, ο προγραμματιστής είχε την υποχρέωση να παραδώσει και λειτουργήσει τα προγράμματα μέχρι 31.12.99.

Παρόλο που η εταιρεία δεν ανταποκρίθηκε, ο Δήμος δεν εφάρμοσε την παράγραφο 8 της σύμβασης, η οποία του έδινε το δικαίωμα να καταγγείλει τη συμφωνία και να εισπράξει το ποσό της εγγυητικής. Η τραπεζική εγγύηση, ύψους £6.352, έληξε στις 23.11.2001, χωρίς να έχει ανανεωθεί.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο προχώρησε στην κατακύρωση νέας προσφοράς, αναφορικά με τη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου, κατόπιν εντοπισμού πολλών αδυναμιών στα υφιστάμενα προγράμματα και της μη ανταπόκρισης του προγραμματιστή.

4.93.10 Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Ο Δήμος δεν ακολουθεί τη διαδικασία ζήτησης προσφορών σε όλες τις περιπτώσεις εκτέλεσης σημαντικών έργων και αγοράς αγαθών και υπηρεσιών, σε αντίθεση με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι περιπτώσεις μη ζήτησης προσφορών αποτελούν την εξαίρεση και ότι θα γίνει προσπάθεια για μελλοντική αποφυγή επανάληψης τους.

4.93.11 Καθυστερήσεις φορολογιών. Οι καθυστερήσεις φορολογιών, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, ανέρχονταν στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.00 σε £39.714, £52.472 και £68.698, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £28.837 στις 31.12.97, και σ' αυτές δεν περιλαμβάνονται οι οφειλές της περιόδου 1994-1996, για το λόγο ότι δεν έχουν εξαχθεί τα σχετικά υπόλοιπα.

Ζήτησα επανειλημμένα από το Δήμο όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που μπορούν να εισπραχθούν και ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα, περιλαμβανομένων και δικαστικών, για την είσπραξη τους, ενώ τα ανεπίδεκτα είσπραξης ποσά να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου, και όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, καθότι, με την πάροδο του χρόνου, ο κίνδυνος της μη είσπραξης τους αυξάνεται.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θα καταβληθούν προσπάθειες ώστε οι κατάλογοι καθυστερήσεων να τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσαν να εισπραχθούν, και ότι θα ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για την είσπραξη τους. Τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης θα διαγραφούν σύμφωνα με το Νόμο.

4.93.12 Καθυστερήσεις υδατοπρομήθειας. Οι καθυστερήσεις υδατοπρομήθειας στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.00 ανέρχονταν στις £53.949, £74.692 και £79.450, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £50.949 το 1997.

Μεταξύ των οφειλετών περιλαμβάνονται καταναλωτές που οφείλουν σημαντικά ποσά (πάνω από £1.000) και ζήτησα τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη των καθυστερήσεων.

4.93.13 Τέλη διανυκτερεύσεων. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2) (ια) του Νόμου, ο Δήμος δεν εισπράττει τέλη διανυκτερεύσεων από 14 τουριστικές επαύλεις Β΄ τάξης, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο εξετάζει το θέμα είσπραξης τελών διανυκτερεύσεων από τις 14 τουριστικές επαύλεις Β΄ Τάξης.

4.93.14 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση στους δημότες που παρέλειψαν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία τα τέλη υδατοπρομήθειας και τα τέλη διανυκτερεύσεως.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες όπως στις καθυστερήσεις διανυκτερεύσεων επιβάλλεται προσεπιβάρυνση 9%, σύμφωνα με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, ωστόσο δεν αναφέρεται στο θέμα της επιβολής προσεπιβάρυνσης και στα καθυστερημένα τέλη υδατοπρομήθειας.

4.93.15 Κανονισμοί. Εκκρεμεί η έγκριση των Κανονισμών που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και τη λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο έδωσε οδηγίες όπως προωθηθούν για έγκριση οι Κανονισμοί που προνοούνται στα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου.

4.94 ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Μέρος Α

4.94.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 2.7.2002 τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 2000 και 2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.94.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 2000 και 2001 παρουσίασαν έλλειμμα ύψους £168.751 και £313.112, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £326.824 το 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £1.073.356 και £1.045.586, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £759.241 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £314.115 ή ποσοστό 41,4% το 2000 και μείωση £27.770 ή ποσοστό 2,6% το 2001, σε σύγκριση με το 2000. Στα έσοδα περιλαμβάνεται και κυβερνητική χορηγία ύψους £385.658 για το 2000 και £343.102 για το 2001.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £1.242.107 και £1.358.698, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.086.065 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £156.042 ή ποσοστό 14,4% το 2000 και αύξηση £116.591 ή ποσοστό 9,4% το 2001, σε σύγκριση με το 2000.

(δ) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο ανερχόταν στις 31.12.2000 και 31.12.2001 σε £375.378 και £419.144, αντίστοιχα, ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

(ε) Έλλειμμα στο Κεφάλαιο Κίνησης. Στις 31.12.2000 και 31.12.2001 το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £861.050 και £926.584, αντίστοιχα, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.077.045 και £1.295.006, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £215.995 και £368.422, αντίστοιχα.

Είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας.

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει τρόπους βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης του Δήμου και ετοιμάσει στρατηγικό πρόγραμμα, για κάλυψη των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

(στ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2000 και 31.12.2001 σε £571.695 και £659.229, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £420.331 το 1999, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν στις £1.077.045 για το 2000 και £1.295.006 για το 2001. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £267.506 και £332.356 για το 2000 και 2001, αντίστοιχα.

4.94.3 Αποπληρωμή δανείων. Το υπόλοιπο των δανείων που συνήψε ο Δήμος από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και τις εμπορικές τράπεζες ανερχόταν στις 31.12.2000 και 31.12.2001 σε £839.201 και £991.585, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £553.617 το 1999. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων δανείων του Δήμου, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων για τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £172.152 και £168.981, αντίστοιχα.

4.94.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ήταν ελλειμματικός κατά £429.860 και £443.050, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2000 και 2001, όλα σχεδόν τα ποσά που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2000	10.083.647	215.208	9.868.439	97,9
2001	10.917.647	104.517	10.813.130	99

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση και να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 2000 και 2001 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.94.5 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- (i) Τη μη επιβεβαίωση της φυσικής ύπαρξης των περιουσιακών στοιχείων.
- (ii) Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως προσφορών, συμβολαίων, περιουσιακών στοιχείων, μηχανογραφικού εξοπλισμού.
- (iii) Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερήσεων φορολογιών και άλλων εσόδων, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- (iv) Τη μη συμφιλίωση των εισπράξεων φορολογιών με τα σχετικά μητρώα.

4.94.6 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2000 και 2001, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2001	2000
Μόνιμο προσωπικό	33	33
Εργατικό προσωπικό (Τακτικοί/Έκτακτοι)	37	35
	70	68
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£778.514	£734.910

4.94.7 Αναβαθμίσεις θέσεων. Παρά το γεγονός ότι στην Έκθεσή μου για το έτος 2000 παρατήρησα ότι η τοποθέτηση υπαλλήλου, η θέση του οποίου αναβαθμίστηκε, δεν έγινε σύμφωνα με τους περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμούς του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95) και ζήτησα όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις, εντούτοις το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 20.12.1999 την αναβάθμιση της μισθοδοτικής κλίμακας και του Δημοτικού Μηχανικού από Α8-Α9-Α11 σε Α9-Α11+2, ακολουθώντας την ίδια λανθασμένη τακτική.

4.94.8 Σχέδια υπηρεσίας. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 29.864, ημερ. 25.2.88, έδωσε την έγκρισή του για την εφαρμογή των σχεδίων υπηρεσίας του Δήμου. Έκτοτε, τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας, που συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στις συλλογικές συμβάσεις, εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους. Επιβάλλεται όπως τα τροποποιημένα σχέδια υπηρεσίας υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για τη σχετική έγκριση, όπως προνοείται στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Σχετική είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές αρ. 170/98 και 298/98, σύμφωνα με την οποία τα σχέδια υπηρεσίας ετοιμάζονται από τους Δήμους

χωρίς οποιαδήποτε επέμβαση ή εξάρτηση από το Υπουργικό Συμβούλιο, όμως για την εφαρμογή τους απαιτείται η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

4.94.9 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και 52.362, ημερ. 6.10.2000, που προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 1997-2000 συλλογική σύμβαση, με την οποία παραχωρούνταν παρεμφερή ωφελήματα, όπως 14^{ος} μισθός και ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού.

4.94.10 Χρεώστες. Οι χρεώστες φορολογιών, δικαιωμάτων και άλλων εσόδων του Δήμου ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου στις 31.12.2000 και 31.12.2001 σε £338.688 και £360.462, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £297.334 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £41.354 ή ποσοστό 14% το 2000 και £21.774 ή ποσοστό 6,4% το 2001, σε σύγκριση με το 2000. Στους χρεώστες περιλαμβάνονται οφειλές παλαιών ετών, οι οποίες τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν σημαντικές εισπράξεις. Ζήτηση από το Δήμο όπως οι κατάλογοι καθυστέρησης τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξη τους, ενώ τα ανεπίδεκτα είσπραξης ποσά να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

4.95 ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.95.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 20.1.2000, 21.1.2001, 6.7.2001 και 7.5.2002 τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 1998, 1999, 2000 και 2001, αντίστοιχα, για έλεγχο, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2001 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002, ενώ τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο των λογαριασμών για τα έτη 1998, 1999 και 2000.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες για την ετοιμασία και υποβολή των λογαριασμών μέσα στα καθορισμένα χρονικά πλαίσια, όπως προβλέπεται στον περί Δήμων Νόμο.

4.95.2 Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος εξακολουθεί να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, με τη σημερινή δομή του Δήμου, είναι αδύνατον να ετοιμάζονται λογαριασμοί με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, όμως, με την πρόσληψη Δημοτικού Ταμιά, αυτό θα γίνεται.

4.95.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £144.999 το 1998, πλεόνασμα £5.344 το 1999 και έλλειμμα £98.697 το 2000. Έλλειμμα ύψους £345.095 παρουσίασαν και κατά το 1997.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £1.503.985, £1.695.537 και £1.895.792, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.305.708 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £198.277 ή ποσοστό 15,2% το 1998, αύξηση £191.552 ή ποσοστό 12,7% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £200.255 ή ποσοστό 11,8% το 2000, σε σύγκριση με το 1999.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £1.648.984, £1.690.193 και £1.994.489, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.650.803 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £1.819 ή ποσοστό 0,1% το 1998, αύξηση £41.209 ή ποσοστό 2,5% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £304.296 ή ποσοστό 18% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Η μεγάλη αύξηση το 2000 οφείλεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες μισθών και ημερομισθίων κατά £113.300 και στα αυξημένα έξοδα υδατοπρομήθειας κατά £107.800.

(δ) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας. Τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.98 και 31.12.99 ανέρχονταν σε αρνητικό υπόλοιπο ύψους £268.573 και £362.479, αντίστοιχα. Στις 31.12.2000 το αρνητικό υπόλοιπο ήταν £396.711 και όχι £366.711, όπως παρουσιάζεται στους λογαριασμούς, λόγω της αντικανονικής μεταφοράς £30.000 από το Λογαριασμό Καταθέσεων στο Γενικό Λογαριασμό.

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει τρόπους βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου και ετοιμάσει μακροπρόθεσμο στρατηγικό πρόγραμμα, για κάλυψη ή τουλάχιστον μείωση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται σοβαρές προσπάθειες και μελετώνται τρόποι, ώστε να καλυφθούν ή να μειωθούν τα συσσωρευμένα ελλείμματα.

(ε) Δάνεια. Τα υπόλοιπα των δανείων του Δήμου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και εμπορικές τράπεζες ανέρχονταν στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.00 σε £5.431.127, £5.341.169 και £4.160.953, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £886.135 το 1997, ενώ οι καθυστερημένες δόσεις κεφαλαίου και τόκων των δανείων ανέρχονταν σε £558.342, £921.366 και £1.264.520. Η σημαντική αύξηση των υπολοίπων των δανείων οφείλεται στη σύναψη δανείου κατά το 1998, ύψους £5.000.000, για βελτίωση παραλιακού δρόμου, με 4/5 κυβερνητική συνεισφορά έναντι της τοκοχρεωλυτικής δόσης.

(στ) Αποπληρωμή δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, δεν καταβλήθηκαν οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας ύψους £2.280, £6.047 και £11.301 κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, αντίστοιχα, για τα δάνεια που συνήψε από τους Δανειστικούς Επιτρόπους.

4.95.4 Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.95.5 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, που καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- (i) Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως συμβολαίων, προσφορών, μηχανημάτων/οχημάτων, δημοτικού γηπέδου, διαφημιστικών πινακίδων.
- (ii) Τη μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής με τις απαραίτητες πληροφορίες.
- (iii) Τη μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου στην επιβεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων κατά τη φυσική καταμέτρηση.
- (iv) Τη μη διεξαγωγή περιοδικών ελέγχων στην αποθήκη από υπεύθυνο λειτουργό του Δήμου.
- (v) Τη μη ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων υδατοπρομήθειας.
- (vi) Τη μη εφαρμογή των διαδικασιών παραλαβής και έκδοσης υλικών αποθήκης.

Ο Δήμαρχος συμφωνεί ότι δεν υπάρχει ικανοποιητικός εσωτερικός έλεγχος, το αποδίδει όμως στο γεγονός ότι δεν υπάρχει αρμόδιος λειτουργός με τέτοια καθήκοντα.

4.95.6 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2000	1999	1998
Γραμματειακό προσωπικό - Μόνιμοι	32	28	28
Εργατικό προσωπικό - Τακτικοί	29	30	30
	61	58	58
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£876.853	£763.554	£696.928

4.95.7 Αγορά σκυβαλοφόρου οχήματος. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερομηνίας 11.5.2000 αγοράστηκε από συγκεκριμένη εταιρεία, έναντι του ποσού των £32.800 (χωρίς Φ.Π.Α.), σκυβαλοφόρο όχημα με σύστημα συμπίεσης, μετά από προκήρυξη δημόσιων προσφορών.

Από μελέτη του σχετικού φακέλου διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:

- (α) Δεν ετοιμάστηκαν σαφείς όροι και τεχνικές προδιαγραφές για το όχημα, με αποτέλεσμα να μη γίνει η ενδεδειγμένη τεχνική αξιολόγηση από άτομο με εξειδικευμένες γνώσεις.
- (β) Η προσφορά δεν κατακυρώθηκε στο χαμηλότερο προσφοροδότη, χωρίς να αιτιολογηθεί η απόφαση αυτή.
- (γ) Μεταξύ του Δήμου και της εταιρείας δεν υπογράφηκε συμφωνητικό έγγραφο.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο κατακύρωσε την πιο πάνω προσφορά, αφού έλαβε υπόψη έκθεση αξιολόγησης και τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά του οχήματος. Όσον αφορά στο θέμα της μη κατακύρωσης της προσφοράς στο χαμηλότερο προσφοροδότη, ανέφερε ότι, σύμφωνα με την αξιολόγηση, φαίνεται να μη συμπεριέλαβε ο χαμηλότερος προσφοροδότης την τιμή για την τοποθέτηση συγκεκριμένου εξαρτήματος.

4.95.8 Οφειλή για άντληση νερού. Ο Δήμος από 1.2.86 παραλείπει να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό για την άντληση νερού από το υδροφόρο στρώμα Γερμασόγειας, με αποτέλεσμα οι εκκρεμείς υποχρεώσεις προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στις 31.12.2001 να

ανέλθουν σε £598.797. Το Δημοτικό Συμβούλιο με επιστολές του πληροφόρησε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ότι δεν αναγνωρίζει την ύπαρξη οποιουδήποτε χρέους και το Τμήμα γνωστοποίησε στο Δήμο ότι το θέμα των καθυστερημένων τελών έχει παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον του Δήμου.

4.95.9 Χρεώστες. Οι καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και άλλων δικαιωμάτων ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.00 σε £566.312, £696.762 και £723.199, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £533.633 το 1997.

Στις καθυστερήσεις κατά τις 31.12.2000 περιλαμβάνονται οφειλές της περιόδου 1985-1996 ύψους £169.368, οι οποίες αφορούν επαγγελματικές άδειες και τέλη σκυβάλων, το ποσοστό είσπραξης των οποίων ήταν λιγότερο από 5%.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ετοιμάζεται λεπτομερής κατάσταση και έκθεση για τις καθυστερήσεις της περιόδου 1985-1996, η οποία θα περιλαμβάνει τα ποσά που είναι δυνατόν να εισπραχθούν και θα υποβληθεί στο Δημοτικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης.

4.95.10 Άδεια οικοδομής B485/85. Από τον έλεγχο του φακέλου της εν λόγω άδειας οικοδομής, προέκυψε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο εξέδωσε άδεια ανανέωσης μετά από εκπρόθεσμη αίτηση των ιδιοκτητών. Με επιστολή μου προς τον Υπουργό Εσωτερικών τον Αύγουστο 2001 ζήτησα να μελετηθεί το θέμα και να ληφθούν διορθωτικά μέτρα. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών τον Ιανουάριο 2002 ζήτησε την ανάκληση της άδειας, τονίζοντας, σε σχετική επιστολή του, ότι «ουδεμία επεξήγηση ή δικαιολογία ή άποψη είναι δυνατόν να αιτιολογεί τη λήψη αποφάσεων που δεν είναι σύμφωνες με το Νόμο». Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 7.2.2002 την ανάκληση της άδειας ανανέωσης και την άρνηση για περαιτέρω ανανέωση της.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η πιο πάνω απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου γνωστοποιήθηκε στους ιδιοκτήτες, οι οποίοι κλήθηκαν να επιστρέψουν όλα τα σχετικά έγγραφα για ακύρωση. Παράλληλα με πληροφόρησε ότι η οικοδομή βρίσκεται στάσιμη και παρακολουθείται από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου.

4.96 ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ

Μέρος Α

4.96.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα την 1.7.2002 τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 1999, 2000 και 2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ο έλεγχος των πιο πάνω λογαριασμών προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί εντός του 2002.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θα καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για υποβολή των λογαριασμών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου.

Μέρος Β

4.96.2 Διεξαγωγή έρευνας.

(α) Η Υπηρεσία μου διεξήγαγε έρευνα στους λογαριασμούς του Δήμου, η οποία κάλυψε την περίοδο 1.1.96 - 8.9.99, και διαπίστωσε ταμειακό έλλειμμα ύψους £148.689, το οποίο προέκυψε από τη μη κατάθεση στο Δημοτικό Ταμείο ποσών που εισπράχθηκαν από το Δήμο. Τα αποτελέσματα της έρευνας διαβιβάστηκαν στην Αστυνομία, η οποία άρχισε τη διερεύνηση,

για διαπίστωση τυχόν διάπραξης αδικημάτων. Όπως πληροφορήθηκα, η έρευνα από την Αστυνομία ολοκληρώθηκε μέσα στο 2001 και η σχετική έκθεση υποβλήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα.

(β) Ο Δημοτικός Ταμίας υπέβαλε παραίτηση στις 8.9.99, μετά τη σε βάρος του καταγγελία από υπάλληλο του Δήμου για οικονομικές παρατυπίες, και κατέθεσε για λογαριασμό του Δήμου ποσό £100.000 (£20.000 στις 8.9.99 και £80.000 στις 17.9.99).

4.96.3 Εσωτερικός έλεγχος. Η έλλειψη εσωτερικού ελέγχου στις εισπράξεις και πληρωμές, καθώς και σε διάφορες άλλες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, είχε ως αποτέλεσμα το μη εντοπισμό του ταμειακού ελλείμματος και τη μη εφαρμογή των Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο εσωτερικός έλεγχος στη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου και στη σωστή εφαρμογή των Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών. Σοβαρές αδυναμίες παρατηρήθηκαν επίσης και στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου στη μηχανογράφηση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος λαμβάνει μέτρα, σύμφωνα με τις κατά καιρούς υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, για βελτίωση του βαθμού του εσωτερικού ελέγχου και ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την πιστή εφαρμογή των Νόμων, Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών.

4.96.4 Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση και διαχείριση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζεται σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας.

Ο Δήμαρχος συμφωνεί με τις διαπιστώσεις της Υπηρεσίας μου και με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για βελτίωση των οικονομικών του Δήμου.

4.96.5 Μισθοδοσία. Οι μισθοί που καταβάλλονται στους περισσότερους εργατοϋπαλλήλους του Δήμου είναι λανθασμένοι, λόγω εσφαλμένων τοποθετήσεων, χαριστικών προσαυξήσεων, μη παραχώρησης ολόκληρου του ποσού της προσαύξησης ή της αύξησης τιμαριθμικού επιδόματος. Μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει όλες οι σχετικές διορθώσεις.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έγιναν οι σχετικές διορθώσεις των μισθών σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, ωστόσο έχω να παρατηρήσω ότι, από τον πρόσφατο έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο Δημοτικός Γραμματέας και αρκετοί υπάλληλοι συνεχίζουν να πληρώνονται με βάση τους λανθασμένους μισθούς.

4.96.6 Σχέδια υπηρεσίας. Με την εφαρμογή του άρθρου 2(α) της συλλογικής σύμβασης εργασίας της περιόδου 1996-1997, δεν έχουν τροποποιηθεί ανάλογα τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων.

4.96.7 Διορισμός εργατών σε οργανικές θέσεις του Δήμου. Κατά το 1996 οκτώ εργάτες προήχθησαν και τοποθετήθηκαν σε οργανικές θέσεις του Δήμου, χωρίς να ληφθεί μέχρι σήμερα έγκριση δημιουργίας και πλήρωσης των θέσεων από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος αποτάθηκε στα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών για να δοθούν οι σχετικές εγκρίσεις.

4.96.8 Οδικά έργα. Παρόλο ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου είναι επαρκώς στελεχωμένες, η ετοιμασία αρχιτεκτονικών σχεδίων και η επίβλεψη της εκτέλεσης οδικών έργων που αναλαμβάνονται από εργολάβους αναθέτονται σε ιδιωτικό γραφείο, χωρίς την προκήρυξη προσφορών, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με επιπρόσθετα έξοδα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου ανέλαβαν το σχεδιασμό και την επίβλεψη της εκτέλεσης των οδικών έργων των ετών 2000 2001, καθώς επίσης και για τα έτη 2002-2003.

4.96.9 Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών. Ο Δήμος παρέλειψε να εκδώσει κατά το 1999 άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών και να εισπράξει τα σχετικά δικαιώματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

4.97 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Μέρος Α

4.97.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε στις 27.6.2002 τους τελικούς λογαριασμούς του έτους 2001 για έλεγχο, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου 2002, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι στόχος τους είναι οι οποιεσδήποτε εκκρεμότητες που αφορούν τους λογαριασμούς κάθε έτους να τακτοποιούνται έγκαιρα, για να καθίσταται δυνατή η υποβολή τους στην καθορισμένη ημερομηνία.

4.97.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του 2001 παρουσίασαν έλλειμμα ύψους £177.885, σε σύγκριση με £41.680 το 2000.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου το 2001 ανήλθαν σε £1.277.277, σε σύγκριση με £1.325.849 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £48.572 ή ποσοστό 3,7%. Η κρατική χορηγία για το 2001 ανήλθε σε £311.954, σε σύγκριση με £277.539 το 2000.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου το 2001 ανήλθαν σε £1.455.162, σε σύγκριση με £1.367.529 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £87.633 ή ποσοστό 6,4%.

(δ) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο ανερχόταν στις 31.12.2001 σε £366.338, ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται προσπάθειες, ώστε το παρατράβηγμα να μειωθεί στα πλαίσια που καθορίζει το πιο πάνω άρθρο του Νόμου.

(ε) Έλλειμμα στο Κεφάλαιο Κίνησης. Στις 31.12.2001 το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν μόνο £1.889.771, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £2.059.477, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £169.706.

Είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας.

Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει τρόπους βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης του Δήμου και ετοιμάσει στρατηγικό πρόγραμμα, για κάλυψη των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

(στ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £1.691.810, σε σύγκριση με £1.543.133 το 2000, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £2.059.477. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £1.004.471.

(ζ) Αποπληρωμή δανείων. Το υπόλοιπο των δανείων που συνήψε ο Δήμος από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και τις εμπορικές τράπεζες ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £2.696.281, σε σύγκριση με £1.850.704 το 2000. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων δανείων του Δήμου, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων για το 2001 ανήλθαν σε £711.478.

4.97.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου ήταν ελλειμματικός κατά £738.016. Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβλήθηκαν προσπάθειες, έτσι ώστε ο Τακτικός Προϋπολογισμός να ισοσκελιστεί και ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, κατά την εκτέλεση του Προϋπολογισμού, λαμβάνει υπόψη τη ρευστότητα του Δήμου και ιεραρχεί τις προτεραιότητες του. Συνάμα όμως επισημαίνει τις αυξανόμενες ανάγκες του Δήμου και τις δυσκολίες που υπάρχουν στην αύξηση των εσόδων από φορολογίες λόγω της ύπαρξης δύο προσφυγικών οικισμών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2001 ήταν £2.011.238, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £629.000, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £1.382.238 ή ποσοστό 68,7%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων. Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η απόκλιση που παρουσιάζεται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως οφείλεται στην καθυστέρηση της εκτέλεσης των έργων που εγκρίθηκαν ως πολεοδομικά, λόγω του ότι οι σχεδιασμοί τους βρίσκονται σε εξέλιξη, και λόγω της καθυστέρησης στην εξασφάλιση των δανείων για εκτέλεση τους.

4.97.4 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2000 και 2001, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2001	2000
Μόνιμο προσωπικό	33	32
Εργατικό προσωπικό	15	14
Σύνολο	48	46
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£667.352	£621.779

4.97.5 Μισθοί. Στην Έκθεσή μου για το 2000 ανέφερα ότι, λόγω της μη εφαρμογής των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/75) κατά την αναβάθμιση/αναθεώρηση των μισθοδοτικών κλιμάκων, και λόγω των λανθασμένων τοποθετήσεων που έγιναν με βάση αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, στις περιπτώσεις δημιουργίας νέων θέσεων και αλλαγής σχεδίων υπηρεσίας, οι μισθοί των περισσότερων υπαλλήλων ήταν λανθασμένοι, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με επιπρόσθετο κόστος. Παρόλο που ο Δήμος με πληροφόρησε ότι οι παρατηρήσεις μου θα ληφθούν υπόψη, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έγινε διόρθωση των λανθασμένων μισθών, με αποτέλεσμα οι περισσότεροι υπάλληλοι να πληρώνονται περισσότερα από ό,τι δικαιούνται.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι αναβαθμίσεις θέσεων, προαγωγές και αναθεωρήσεις μισθοδοτικών κλιμάκων έγιναν κατόπτι διαπραγματεύσεων με τις συντεχνίες των εργατοϋπαλλήλων και με τις ανάλογες, σε κάθε περίπτωση, αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου. Με πληροφόρησε επίσης ότι ο Δήμος έχει αποταθεί στην Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού για τη διόρθωση σειράς σχεδίων υπηρεσίας.

4.97.6 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94, που επαναβεβαιώθηκε με την απόφαση του αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, η οποία προνοεί ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 2001-2003 συλλογική σύμβαση, με την οποία αναβαθμίζονταν οι κλίμακες οργανικών θέσεων, δημιουργούνταν νέες θέσεις και παραχωρούνταν παρεμφερή ωφελήματα, όπως 14ος μισθός και ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι διαφωνεί με τη θέση ότι οι Δήμοι έχουν υποχρέωση να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εσωτερικών για τη συνολολόγηση συλλογικών συμβάσεων και επικαλείται σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα. Ωστόσο, επειδή στην πιο πάνω γνωμάτευση διευκρινίζεται ότι οι δαπάνες που απαιτούνται για την υλοποίηση των συλλογικών συμβάσεων ρυθμίζονται μέσω του Προϋπολογισμού, επιθυμώ να παρατηρήσω ότι οι πιο πάνω αναβαθμίσεις και νέες θέσεις δεν έτυχαν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου κατά την έγκριση των Προϋπολογισμών του Δήμου.

4.97.7 Οφειλή στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού για αγορά νερού. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει, ο Δήμος παρέλειψε να τακτοποιήσει τις οφειλές του προς το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού για την αγορά πόσιμου νερού, οι οποίες ανέρχονταν το 2001 σε £204.787, σε σύγκριση με £161.839 το 2000.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού για ένταξη της περιοχής του Δήμου στα όρια της υδατοπρομήθειας του Συμβουλίου. Με πληροφόρησε επίσης ότι έχει ζητήσει συνάντηση με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, θεωρώντας ότι οι αυξήσεις, κατά περίπου 300%, που επιβλήθηκαν στην εξασφάλιση πόσιμου νερού, ήταν η αιτία ανατροπής στο ισοζύγιο που παρουσιάζεται στους λογαριασμούς του Δήμου.

4.97.8 Απώλεια νερού. Κατά το 2001 το ποσοστό απώλειας νερού ήταν 36,3% και ξεπερνούσε κατά πολύ το μέγιστο ποσοστό που μπορεί να γίνει αποδεκτό από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο να διερευνηθούν οι λόγοι του ψηλού ποσοστού απώλειας.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η απώλεια νερού είναι συνυφασμένη με την έλλειψη σύγχρονων συστημάτων εντοπισμού διαρροών και οφείλεται στις απώλειες κατά την παροχέτευση ποσότητας νερού σε νέους διαχωρισμούς οικοπέδων και στην παροχή νερού για την κατάσβεση πυρκαγιών.

4.97.9 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου. Λόγω της μη έγκρισης των πιο πάνω Κανονισμών, ο Δήμος αδυνατεί να προβεί στην επιβολή της πειθαρχικής ποινής σε υπάλληλο, ο οποίος στις 28.5.99 καταδικάστηκε από το Κακουργιοδικείο Λεμεσού σε 8 χρόνια φυλάκιση για ποινικό αδίκημα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι Κανονισμοί που προνοούνται στα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου έχουν εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο και βρίσκονται στα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα για τη σχετική επεξεργασία και προώθηση τους για δημοσίευση.

4.98 ΔΗΜΟΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

Μέρος Α

4.98.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2001 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο για τα έτη 1999 και 2000.

4.98.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1999 και 2000 παρουσίασαν έλλειμμα £106.058 και πλεόνασμα £209.237, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £2.009 το 1998.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου για τα έτη 1999 και 2000 ανήλθαν σε £1.692.886 και £2.133.470, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.781.447 το 1998, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £88.561 ή ποσοστό 5% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £440.584 ή ποσοστό 26% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Στα έσοδα του Δήμου περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £170.386 για το 1999 και £568.200 για το 2000.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 1999 και 2000 ανήλθαν σε £1.798.944 και £1.924.233, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.783.456 το 1998, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £15.488 ή ποσοστό 1% το 1999 και £125.289 ή ποσοστό 7% το 2000, σε σύγκριση με το 1999.

(δ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.1999 και 31.12.2000 σε £6.744.322 και £8.139.049, αντίστοιχα, ενώ οι βραχυπρόθεσμες σε £1.987.090 και £2.013.806. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £1.147.500, αντίστοιχα.

4.98.3 Προϋπολογισμός.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 1999 ήταν £3.339.000, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £1.631.717, δηλαδή σημειώθηκε

απόκλιση £1.707.283 ή ποσοστό 51,1%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης έργων.

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η εκτέλεση των προγραμματισθέντων έργων δεν πραγματοποιήθηκε ή δεν συμπληρώθηκε, λόγω ανυπέρβλητων τεχνικών δυσκολιών στην ετοιμασία των μελετών, οι οποίες δεν έγινε κατορθωτό να υπερπηδηθούν.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1999 και 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων που ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στην αρμόδια Υπηρεσία όπως παρακολουθεί συστηματικά τα Κονδύλια των διαφόρων εξόδων και τον ενημερώνει έγκαιρα, ώστε να υπάρξει συμμόρφωση με τη νομοθεσία και να αποφεύγονται μελλοντικά οι υπερβάσεις εξόδων.

4.98.4 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

(α) Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.

(β) Τη μη συμφιλίωση τραπεζικών λογαριασμών.

(γ) Τη μη ικανοποιητική τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως προσφορών, συμβολαίων, παλινορθώσεων δρόμων κ.τ.λ.

(δ) Τη μη συμφιλίωση των λογαριασμών καταθέσεων δημοτών με τα αντίστοιχα μητρώα.

Ο Δήμαρχος συμφωνεί ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις, γι' αυτό έχει ληφθεί πρόνοια στους Προϋπολογισμούς του 2003 για αγορά υπηρεσιών Εσωτερικού Ελεγκτή και ευελπιστεί ότι το 2003, με το διορισμό Εσωτερικού Ελεγκτή και με την ενίσχυση της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου με ένα Γραφέα, θα αποφευχθούν οι αδυναμίες και οι ελλείψεις που έχω αναφέρει.

4.98.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2000 και 1999, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2000	1999
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	20	20
Έκτακτοι	3	3
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί/ Έκτακτοι	33	33
Σύνολο	56	56
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£681.444	£654.412

4.98.6 Σύμβαση μίσθωσης βιοτεχνικής περιοχής. Όπως αναφέρθηκε στην Έκθεσή μου για το 2000, βασικές πρόνοιες της σύμβασης για μίσθωση υποστατικών στη βιοτεχνική περιοχή, οι οποίες αφορούν τον τρόπο αποπληρωμής του μισθώματος, δεν εφαρμόζονται, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις στις 31.12.1999 και 31.12.2000 να ανέρχονται σε £467.487 και £577.934, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £224.064 το 1998, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £243.423 ή ποσοστό 109% το 1999, σε σύγκριση με το 1998, και αύξηση £110.447 ή ποσοστό 24% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Όπως πληροφορήθηκα, ο Δήμος υπέγραψε συμφωνία με εμπορική τράπεζα και από 1.3.2000 η είσπραξη του μισθώματος γίνεται μέσω των υπηρεσιών «factoring». Εισηγήθηκα στο Δήμο να ανατεθεί στην υπηρεσία «factoring» και η είσπραξη όλων των καθυστερήσεων, όπως μάλιστα προβλέπεται και στη συμφωνία. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι λήφθηκαν δικαστικά μέτρα για είσπραξη των καθυστερημένων δόσεων και ότι η κατάσταση έχει βελτιωθεί, ωστόσο παρατηρήθηκε ότι τούτο δεν έγινε, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις να αυξάνονται σημαντικά από έτος σε έτος.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο έχει προειδοποιήσει επανειλημμένα τους βιοτέχνες που καθυστερούν την αποπληρωμή των υποχρεώσεων τους ότι θα προχωρήσει στη λήψη δικαστικών μέτρων αν δεν ανταποκριθούν. Ήδη αποφασίστηκε η κατάθεση αγωγών εναντίον 17 βιοτεχνών, ενώ έξι βιοτέχνες έχουν εξοφλήσει ολόκληρο το ποσό της μίσθωσης, ύψους £108.700. Ο Δήμαρχος διαβεβαίωσε επίσης ότι η κατάσταση θα παρακολουθείται και ότι θα εντείνονται τα μέτρα, ώστε να μειωθούν στο ελάχιστο οι καθυστερήσεις.

4.98.7 Χρεώστες – Καθυστερήσεις. Οι καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.1999 και 31.12.2000 σε £551.215 και £583.397, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £504.489 το 1998. Στις καθυστερήσεις φορολογιών περιλαμβάνονται οφειλές παλαιών ετών, οι οποίες τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν εισπράξεις ή το ποσοστό είσπραξης είναι χαμηλό. Για τις καθυστερήσεις της περιόδου 1987-1991, ύψους £112.279, δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό κατά τα έτη 1999 και 2000, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, ενώ για τις καθυστερήσεις τελών σκυβάλων και επαγγελματικής άδειας, της περιόδου 1992-1998, ύψους £133.164 και £76.666, αντίστοιχα, εισπράχθηκαν μόνο £12.794 και £4.674, δηλαδή ποσοστό 9,6% και 6,1%, αντίστοιχα. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως διερευνηθούν όλες οι καθυστερήσεις παλαιών ετών, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν, ενώ τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

4.99 ΔΗΜΟΣ ΕΓΚΩΜΗΣ

Μέρος Α

4.99.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 13.6.2001 τους τελικούς λογαριασμούς του 2000 για έλεγχο, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Οι τελικοί λογαριασμοί για το έτος 2001 υποβλήθηκαν έγκαιρα στις 29.4.2002 και ο έλεγχος προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο των λογαριασμών για το έτος 2000.

4.99.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά το 2000 παρουσίασαν έλλειμμα £879, σε σύγκριση με πλεόνασμα £62.261 το 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου το 2000 ανήλθαν σε £1.688.484, σε σύγκριση με £1.407.367 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £281.117 ή ποσοστό 20%. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £353.111 (£150.639 το 1999).

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου ανήλθαν σε £1.689.363, σε σύγκριση με £1.345.106 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £344.257 ή ποσοστό 25,6%. Στα έξοδα περιλαμβάνονται μειώσεις και διαγραφές επαγγελματικού φόρου ύψους £110.803 (£10.906 το 1999).

(δ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε £1.491.670, ενώ οι βραχυπρόθεσμες σε £1.318.561. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £152.568.

4.99.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου ήταν ελλειμματικός κατά £1.124.030. Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως καταβάλλονται προσπάθειες για ισοσκελίση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2000 ήταν £4.159.700, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £504.492, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £3.654.758 ή ποσοστό 88%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων. Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

4.99.4 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου.

4.99.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 1999, καθώς και το ανάλογο κόστος και ο μέσος όρος αποδοχών κατά υπάλληλο και εργάτη.

	2000	1999
Γραφειακό προσωπικό - Μόνιμοι	25	22
- Έκτακτοι	1	2
	26	24
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£372.339	£333.663
Μέσος όρος ανά υπάλληλο	£14.321	£13.903
Εργατικό Προσωπικό - Τακτικοί	42	40
- Έκτακτοι	2	10
	44	50
Δαπάνες για ημερομίσθια, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£483.180	£494.606
Μέσος όρος ανά εργάτη	£10.981	£9.892

4.99.6 Καθυστερήσεις φορολογιών. Σύμφωνα με το μητρώο υποθέσεων δικαστηρίου, καθυστερήσεις φορολογιών ύψους £56.114 των ετών 1994, 1995 και 1996, οι οποίες στάληκαν στους δικηγόρους και κινήθηκαν αγωγές το 1997, παρουσιάζονται ως εκκρεμείς, παρά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο να εξακριβώσει κατά πόσο εκκρεμεί πράγματι η εκδίκαση των υποθέσεων, καθώς και τους λόγους για την καθυστέρηση στην εκδίκαση.

4.100 ΔΗΜΟΣ ΛΑΤΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.100.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2001 για έλεγχο. Οι λογαριασμοί του 2000 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 26.11.2001, ενώ αυτοί του 1997, 1998 και 1999 υποβλήθηκαν στις 6.7.2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του Νόμου. Τα πιο κάτω θέματα αφορούν τον έλεγχο των λογαριασμών για τα έτη 1997, 1998 και 1999.

4.100.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £106.736 το 1997, ενώ κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν έλλειμμα £46.086 και £198.960, αντίστοιχα, σε σύγκριση με πλεόνασμα £143.536 το 1996.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 ανήλθαν σε £1.064.483, £1.179.079 και £1.145.029, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.177.566 το 1996, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £113.083 ή ποσοστό 9,6% το 1997, αύξηση £114.596 ή ποσοστό 10,8% το 1998, σε σύγκριση με το 1997, και μείωση £34.050 ή ποσοστό 2,9% το 1999, σε σύγκριση με το 1998. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £100.387 το 1997, £161.132 το 1998 και £114.160 το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 ανήλθαν σε £957.747, £1.225.165 και £1.343.989, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.034.030 το 1996, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £76.283 ή ποσοστό 7,4% το 1997, αύξηση £267.418 ή ποσοστό 27,9% το 1998, σε σύγκριση με το 1997, και αύξηση £118.824 ή ποσοστό 9,7% το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

(δ) Ρευστότητα. Στο υπόλοιπο του Γενικού Λογαριασμού για τα έτη 1997, 1998 και 1999 περιλαμβάνονται ποσά £27.984, £42.969 και £265.092, αντίστοιχα, που αφορούν αδιάθετα ποσά δανείων, δηλαδή το πραγματικό υπόλοιπο του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.97 ήταν £40.282, στις 31.12.98 και 31.12.99 £41.977 και £74.677 αρνητικό υπόλοιπο, αντίστοιχα, και όχι £68.266, £992 και £190.415, όπως παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Δήμου. Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο και υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι πρέπει να πάρει μέτρα για βελτίωση της.

4.100.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου για τα έτη 1997, 1998 και 1999 ήταν ελλειμματικός κατά £238.400, £280.560 και £285.680, αντίστοιχα.

Ανέφερα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη πλεονασματικός, για σκοπούς αυτοχρηματοδότησης μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1997	1.424.000	153.437	1.270.563	89
1998	1.543.000	209.373	1.333.627	86
1999	2.218.000	195.562	2.022.438	91

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.100.4 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

(α) Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξη τους.

(β) Τη μείωση τελών υδατοπρομήθειας, χωρίς την ετοιμασία σχετικής έκθεσης από τον υπάλληλο που διενεργεί τον έλεγχο.

(γ) Τη μη τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων.

4.100.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	1999	1998	1997
Μόνιμο προσωπικό	22	22	21
Εργατικό προσωπικό	27	27	27
	49	49	48
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£688.716	£641.892	£591.376

4.100.6 Μισθοί. Λόγω της μη εφαρμογής των προνοιών της Κ.Δ.Π. 175/95 σε περιπτώσεις αλλαγής μισθών υπαλλήλων, η θέση των οποίων μετονομάστηκε ή αναβαθμίστηκε, και λόγω των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου για αντικανονική παραχώρηση επιπλέον προσαυξήσεων και για αλλαγές στις ημερομηνίες προσαύξησης, οι μισθολογικές τοποθετήσεις αρκετών υπαλλήλων είναι λανθασμένες και υπέδειξα όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις. Ο Δήμος δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, με αποτέλεσμα οι απολαβές αρκετών υπαλλήλων να είναι μεγαλύτερες από ό,τι δικαιούνταν και ο Δήμος να επιβαρύνεται με επιπρόσθετο κόστος.

4.100.7 Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας, τα οποία συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στη συλλογική σύμβαση εργασίας 1996-1997 και εφαρμόστηκαν από το 1996, εγκρίθηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο στις 11.12.96, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους, σε αντίθεση με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Σχετική με το πιο πάνω θέμα είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές αρ. 170/98 και 298/98, σύμφωνα με την οποία τα σχέδια υπηρεσίας ετοιμάζονται από τους Δήμους και υποβάλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών, με σκοπό την προώθησή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους.

4.100.8 Χρεώστες – Καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων. Οι χρεώστες φορολογιών, δικαιωμάτων και άλλων εσόδων του Δήμου ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, στις 31.12.97, 31.12.98 και 31.12.99 σε £207.436, £292.297 και £369.221, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £210.769 το 1996, δηλαδή σημειώθηκε μείωση 1,6% το 1997 και αύξηση 40,9% το 1998, σε σύγκριση με το 1997, και 26,3% το 1999, σε σύγκριση με το 1998. Στα ποσά αυτά περιλαμβάνονται υπόλοιπα χρεωστών που εκκρεμούν από το 1980, καθώς και χρεώστες φόρου ενοικίου για τα έτη 1980 – 1985, όταν τα Λατσία ήταν Συμβούλιο Βελτιώσεως. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι καμιά είσπραξη καθυστερημένων φόρων της περιόδου 1980-1991 δεν έγινε κατά τη διάρκεια των ετών 1997, 1998 και 1999.

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως όλες οι καθυστερήσεις διερευνηθούν για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και όσα ποσά θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου. Επισήμανα επίσης ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων, καθώς και των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.100.9 Άδειες πρατηρίων πετρελαιοειδών. Ο Δήμος παρέλειψε να εκδώσει από το 1995 άδειες λειτουργίας για τα τρία πρατήρια πετρελαιοειδών που λειτουργούν στην περιοχή του και να εισπράξει τα σχετικά δικαιώματα, σε αντίθεση με τον περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμο αρ. 101(Ι)/94, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

4.101 ΔΗΜΟΣ ΙΔΑΛΙΟΥ

Μέρος Α

4.101.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2001 για έλεγχο, ενώ αυτοί έπρεπε να υποβληθούν μέχρι την 30ή Απριλίου του 2002, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου ο έλεγχος για το έτος 2001.

4.101.2 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για αγορά νερού. Ο Δήμος παραλείπει να καταβάλει όλες τις οφειλές για αγορά νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά στις 31.12.1999, 31.12.2000 και 31.12.2001 να ανέλθουν σε £76.705, £113.840 και £156.843, αντίστοιχα.

Μέρος Β

4.101.3 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος εξακολουθεί να ετοιμάζει λογαριασμούς που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.101.4 Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων του Δήμου δεν έχουν υποβληθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, για να τύχουν εφαρμογής, όπως προνοείται στο άρθρο 53(1) του Νόμου. Σχετική με το θέμα αυτό είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές 170/98 και 298/98, η οποία ακύρωσε το διορισμό Δημοτικού Γραμματέα, επειδή δεν είχε εξασφαλιστεί από το Δήμο η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για εφαρμογή των σχεδίων υπηρεσίας.

4.101.5 Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί Αποθηκών. Ο Δήμος δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τις πιο πάνω Οδηγίες και Κανονισμούς που ετοιμάστηκαν από ειδική επιτροπή, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι των Δήμων και της Υπηρεσίας μου.

4.101.6 Φόρος θεάματος. Ο Δήμος δεν επιβάλλει τέλος θεάματος για τις κινηματογραφικές παραστάσεις, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και ποδοσφαιρικούς αγώνες, όπως έχει εξουσία, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ι)(i) του περί Δήμων Νόμου.

4.101.7 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σύμφωνα με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, επιβάλλεται γενική προσεπιβάρυνση πάνω σε οποιαδήποτε τέλη, δικαιώματα και φόρους που δεν καταβλήθηκαν κατά το χρόνο που ήταν πληρωτέα, ωστόσο τέτοια προσεπιβάρυνση επιβάλλεται μόνο στις καθυστερήσεις τελών σκυβάλων, επαγγελματικής άδειας και δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

4.102 ΔΗΜΟΣ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ

Μέρος Α

4.102.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2001 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2002. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν το έτος 2000.

4.102.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2000 παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £323.243, σε σύγκριση με έλλειμμα £217.603 το 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου το 2000 ανήλθαν σε £2.533.368, σε σύγκριση με £1.905.942 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £627.426 ή ποσοστό 33%, η οποία οφείλεται κυρίως στην είσπραξη ποσού £200.191 για μελλοντική αξιοποίηση χώρων πρασίνου και στην αύξηση της κρατικής χορηγίας κατά £303.712. Η κρατική χορηγία για το 2000 ανήλθε σε £486.445, σε σύγκριση με £182.733 το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου το 2000 ανήλθαν σε £2.210.125, σε σύγκριση με £2.123.545 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £86.580 ή ποσοστό 4%.

(δ) Ρευστότητα. Στα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2000 περιλαμβάνεται ποσό £90.565 που αφορά καταθέσεις δημοτών για ζημιές σε δρόμους, δηλαδή το πραγματικό παρατράβηγμα του Γενικού Λογαριασμού ήταν £715.975 και όχι £625.410, όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος 2000. Είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν ήταν ικανοποιητική, με αποτέλεσμα να μεταφέρονται, αντικανονικά, ποσά από άλλα Ταμεία στο Γενικό Λογαριασμό, για κάλυψη τρέχουσων αναγκών.

(ε) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού ανερχόταν σε £625.410 και ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού. Ο Δήμος με πληροφόρησε ότι από παραδρομή δεν ζητήθηκε το 2000 έγκριση για αύξηση του ποσοστού του παρατραβήγματος πέραν του 20%, ενώ για τα έτη 2001 και 2002 έχει εξασφαλιστεί τέτοια έγκριση.

(στ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £3.009.770, σε σύγκριση με £2.510.235 το 1999, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.525.333. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £536.576.

4.102.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2000 ήταν £2.314.500, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £583.628, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £1.730.872 ή ποσοστό 75%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά το 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου. Όπως πληροφορήθηκα, ο Δήμος έχει ζητήσει καλυπτική έγκριση για τις πιο πάνω υπερβάσεις.

4.102.4 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, τα οποία καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

(α) Τη μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής με τις απαραίτητες πληροφορίες.

(β) Τη μη διεξαγωγή περιοδικών ελέγχων στην αποθήκη από υπεύθυνο λειτουργό του Δήμου.

(γ) Τη μη τήρηση μητρώου αγωγών και τη μη παρακολούθηση των υποθέσεων που στάληκαν σε δικηγόρους για τη λήψη δικαστικών μέτρων.

(δ) Τη μη τήρηση ενδεδειγμένων μητρώων, όπως μητρώο αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων και μητρώο καθαρισμού οικοπέδων.

Ο Δήμος με πληροφόρησε ότι, με την πρόσληψη της Διοικητικού Λειτουργού, έχει ενδυναμωθεί το σύστημα εσωτερικού ελέγχου στις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου.

4.102.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά το έτος 2000, καθώς και το ανάλογο κόστος.

	<u>2000</u>		<u>1999</u>	
Γραφειακό προσωπικό:				
Μόνιμοι	34		30	
Έκτακτοι	<u>1</u>	35	<u>1</u>	31
Εργατικό προσωπικό:				
Τακτικοί	23		26	
Έκτακτοι	<u>6</u>	<u>29</u>	<u>4</u>	<u>30</u>
Σύνολο		64		61
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές		£722.501		£629.917

4.102.6 Χρεώστες - Καθυστερήσεις φορολογιών. Το υπόλοιπο των χρεωστών στις 31.12.2000 ήταν £668.872, σε σύγκριση με £660.981 το 1999, δηλαδή αυξήθηκε κατά £7.891.

Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες της περιόδου 1980 – 1994, ύψους £80.164, οι οποίες τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν καθόλου εισπράξεις, ενώ για τις καθυστερήσεις της περιόδου 1995-1998, ύψους £51.030, το ποσοστό των εισπράξεων κυμαινόταν μεταξύ 1,5% - 12,7%.

Ανέφερα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

Ζήτησα επίσης τη διερεύνηση των καθυστερημένων φορολογιών, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και όσα ποσά θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

4.102.7 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση στους δημότες που παρέλειψαν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία τα τέλη υδατοπρομήθειας, όπως προνοεί το άρθρο 134 του Νόμου.

4.103 ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

4.103.1 Σύσταση Κοινοτικών Συμβουλίων. Με τη θέσπιση και εφαρμογή του περί Κοινοτήτων Νόμου 86(Ι)/99 από τις 9.7.99, καταργήθηκαν ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμος, ο περί Χωρικών Αρχών Νόμος, ο περί Δημοσίας Υγείας (Χωρίων) Νόμος και ο περί Υδατοπρομήθειας Χωρίων (Οικιακοί Σκοποί) Νόμος και τα Συμβούλια Βελτιώσεως

και οι Χωρικές Αρχές μετονομάστηκαν σε Κοινοτικά Συμβούλια. Σύμφωνα με το άρθρο 71 του περί Κοινοτήτων Νόμου, ο έλεγχος των λογαριασμών όλων των Κοινοτικών Συμβουλίων ανατέθηκε στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Ως αποτέλεσμα, ο Γενικός Ελεγκτής ανέλαβε, επιπρόσθετα από τον έλεγχο των λογαριασμών των πρώην Συμβουλίων Βελτιώσεως, τον οποίο ανέκαθεν ασκούσε, και τον έλεγχο των λογαριασμών των 281 πρώην Χωρικών Αρχών.

4.103.2 Πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως. Από τον έλεγχο των πρώην Συμβουλίων Βελτιώσεως διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα.

(α) Οικονομικές καταστάσεις. Οι οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάζονται από αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζουν λάθη και παραλείψεις, όπως ασυμφωνία των τελικών υπολοίπων ενός έτους με τα αρχικά του επόμενου, ακαταχώριστες εισπράξεις και πληρωμές, τραπεζικά υπόλοιπα και υπόλοιπα δανείων για τα οποία δεν ετοιμάζονται συμφιλιωτικές καταστάσεις και μη συμπερίληψη δαπανών για την απόκτηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού ή και εκτέλεση αναπτυξιακών έργων μέσα από τη σύναψη δανείων, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διεξαγωγή και συμπλήρωση του ελέγχου.

(β) Προϋπολογισμοί.

(i) Κατάρτιση και εκτέλεση προϋπολογισμών Με σκοπό την πληρέστερη εικόνα των οικονομικών δυνατοτήτων των Συμβουλίων και τη διακρίβωση της ικανότητας εκτέλεσης των διαφόρων έργων, μέσα από τους ετήσιους προϋπολογισμούς, επιβάλλεται όπως αυτοί καταρτίζονται με συγκεκριμένο και μελετημένο πρόγραμμα δράσης, το οποίο να βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες και τη δυνατότητα εκτέλεσής τους. Με τον τρόπο αυτό θα εκλείψει το φαινόμενο των σημαντικών αποκλίσεων μεταξύ των εγκεκριμένων προϋπολογισμών και των πραγματικών δαπανών.

(ii) Έγκριση προϋπολογισμών. Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί αρκετών Συμβουλίων δεν εγκρίνονται έγκαιρα, πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών. Επίσης οι αναθεωρημένοι προϋπολογισμοί δεν ετοιμάζονται και δεν εγκρίνονται έγκαιρα κατά τη διάρκεια του έτους.

(iii) Ελλειμματικοί προϋπολογισμοί. Ορισμένα Συμβούλια ετοιμάζουν και εγκρίνουν ελλειμματικούς προϋπολογισμούς, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών.

(iv) Υπερβάσεις προϋπολογισμών. Σε διάφορα Κονδύλια των προϋπολογισμών, σημειώθηκαν σημαντικές υπερβάσεις, πέρα από το επιτρεπόμενο ποσοστό του 20% κάθε εγκεκριμένου Κονδυλίου. Σ' αυτές περιλαμβάνονται και δαπάνες που δεν προϋπολογίστηκαν. Για ορισμένες υπερβάσεις δόθηκε αργότερα καλυπτική έγκριση από τον Έπαρχο, όμως, για ορισμένες άλλες, δεν έχει ακόμη εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση από τον Έπαρχο, όπως προνοεί η σχετική νομοθεσία.

(v) Εγγραφή ακίνητης περιουσίας των Συμβουλίων. Σε αρκετές περιπτώσεις η ακίνητη περιουσία των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν είναι εγγεγραμμένη στο όνομα τους. Ζήτησα από τα Κοινοτικά Συμβούλια όπως υποβάλουν αίτηση στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο για εγγραφή ή και εκσυγχρονισμού υφιστάμενων τίτλων ακίνητης περιουσίας, σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του περί Κοινοτήτων Νόμου.

(δ) Περιουσιακά στοιχεία. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία, κινητά και ακίνητα, πρέπει να καταχωρίζονται σε κατάλληλα μητρώα, με αναφορά στο έτος απόκτησης, την αξία, την περιγραφή και τον τίτλο ιδιοκτησίας.

(ε) Έργα που εκτελούνται από το Γραφείο του Επάρχου και άλλα Κυβερνητικά Τμήματα με συνεισφορά των Συμβουλίων. Αναφορικά με εμβάσματα των Συμβουλίων στον Έπαρχο και σε άλλα Κυβερνητικά Τμήματα, σχετικά με έργα ανάπτυξης, ζήτησα όπως υποβάλλεται στο κάθε Συμβούλιο ετήσια έκθεση εξόδων, καθώς επίσης και τελική κατάσταση εξόδων, μετά την αποπεράτωση κάθε έργου. Εισηγήθηκα επίσης τη δημιουργία σχετικού μητρώου από τα Συμβούλια, στο οποίο να καταχωρίζονται όλα τα πιο πάνω εμβάσματα και, παράλληλα, τα ανάλογα έξοδα βάσει των σχετικών εκθέσεων. Τούτο είναι αναγκαίο για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου από τα Συμβούλια και την Υπηρεσία μου της πραγματικής δαπάνης και επιστροφής τυχόν υπολοίπου, για το οποίο θα πρέπει να δίνεται αναφορά της απόδειξης είσπραξης στο σχετικό μητρώο.

(στ) Μετρητά στην κατοχή των Επιθεωρητών. Τα μετρητά ορισμένων Συμβουλίων στις 31 Δεκεμβρίου 2001 ξεπερνούσαν κατά πολύ τα ανώτατα καθορισμένα όρια. Από τις καταθέσεις του Ιανουαρίου 2002, προκύπτει ότι, σε ορισμένα από αυτά, έγιναν εισπράξεις φορολογιών μετά το τέλος του 2001, αλλά με ημερομηνία 31.12.01, χωρίς την πρόσθετη επιβάρυνση του 25% , σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου.

(ζ) Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού Κοινοτικών Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου τα Συμβούλια αντικανονικά τοποθετούν υπαλλήλους σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές από την αρχική ή παραχωρούν επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις ή/και τοποθετούν υπαλλήλους σε νέες κλίμακες με λανθασμένο τρόπο. Τούτο οφείλεται, κατά τη γνώμη μου, στο γεγονός ότι σε πολλά Συμβούλια δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού.

(η) Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Σε ορισμένα Συμβούλια δεν ακολουθήθηκε η ενδεδειγμένη διαδικασία προσφορών για την αγορά υπηρεσιών ή αγαθών.

(θ) Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Το ποσοστό συνεισφοράς των Συμβουλίων στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ανέρχεται στο 15% πάνω στις συντάξιμες απολαβές του προσωπικού τους που κατέχει συντάξιμες θέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 5 των περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 209/95). Επειδή το ποσοστό συνεισφοράς, σε σχέση με τα σημερινά δεδομένα, είναι πολύ χαμηλό, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η δημιουργία ικανοποιητικού αποθεματικού, ορισμένα Συμβούλια αναγκάζονται να καταθέτουν ένα κατ' αποκοπή ποσό κάθε χρόνο, ως συνεισφορά στο πιο πάνω Ταμείο. Εισηγήθηκα όπως, με βάση την πρόνοια της επιφύλαξης του άρθρου 5 των Κανονισμών, αναθεωρηθεί το ποσοστό συνεισφοράς, για να συνάδει με τα σημερινά δεδομένα.

(ι) Απασχόληση εκτάκτων. Αρκετά Συμβούλια συχνά απασχολούν εργάτες για διάφορες εργασίες, χωρίς να αποκόπτουν από τις απολαβές τους οποιαδήποτε ποσά, για σκοπούς εισφορών στα διάφορα Ταμεία.

(ια) Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Μερικά Συμβούλια δεν κατέβαλαν τις δόσεις των δανείων τους στις καθορισμένες ημερομηνίες, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθούν με τόκους υπερημερίας.

(ιβ) Συμφιλίωση αγοράς και πώλησης νερού. Με σκοπό την καλύτερη διαχείριση της υδατοπρομήθειας, εισηγήθηκα την καταγραφή της ποσότητας νερού που αγοράζεται ή και αντλείται από ιδιωτικές γεωτρήσεις και τη συμφιλίωση με την ποσότητα νερού που διοχετεύεται στο σύστημα ύδρευσης, καθώς επίσης και με την ποσότητα που τιμολογείται στους καταναλωτές. Ζήτησα όπως τυχόν μεγάλες διαφορές διερευνώνται και δικαιολογούνται.

(ιγ) Κατανάλωση νερού - Καθυστερήσεις. Σε αρκετά Συμβούλια οφείλονται από τους καταναλωτές σημαντικά ποσά, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για την είσπραξη τους.

(ιδ) Αγορά νερού. Ορισμένα Συμβούλια χρησιμοποιούν τις εισπράξεις από τα τέλη υδατοπρομήθειας για άλλους σκοπούς, με αποτέλεσμα να μην εξοφλούν τις υποχρεώσεις τους προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ή/και Κυβερνητικά Υδατικά Έργα.

(ιε) Επιβολή φορολογίας πιο χαμηλής από ό,τι προβλέπεται στους Κανονισμούς. Σε ορισμένα Συμβούλια παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου οι φορολογίες που επιβλήθηκαν ήταν πιο χαμηλές από εκείνες που προβλέπονται στους Κανονισμούς.

(ιστ) Έγκριση θέσεων ως συντάξιμων. Ορισμένα Συμβούλια εγκρίνουν θέσεις ως συντάξιμες, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών. Το Υπουργείο Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στους οικείους Επάρχους, ώστε τα Κοινοτικά Συμβούλια να ενεργούν μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας.

(ιζ) Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων. Σε κάθε Επαρχία λειτουργεί Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων, σκοπός της οποίας είναι η παροχή υπηρεσιών στα Συμβούλια.

Παρόλο που εισηγήθηκα στους οικείους Επάρχους όπως για κάθε Υπηρεσία τηρούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί και ετοιμάζεται στο τέλος του χρόνου οικονομική κατάσταση εσόδων και εξόδων, για υποβολή και έλεγχο από την Υπηρεσία μου, εντούτοις η Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων Αμμοχώστου δεν υπέβαλε λογαριασμούς, ενώ η Κεντρική Υπηρεσία Λεμεσού υπέβαλε, τον Αύγουστο 2000, λογαριασμούς μόνο για τα έτη 1988-1990.

Επίσης, η Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων Λευκωσίας δεν υπέβαλε λογαριασμούς για τα έτη 1988-1994, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διεξαχθεί έλεγχος, ούτε για τους λογαριασμούς των επόμενων χρόνων που υποβλήθηκαν.

(ιη) Ταμεία Προνοίας. Σε ορισμένα Συμβούλια τα Ταμεία Προνοίας λειτουργούν χωρίς εγκριμένους Κανονισμούς.

(ιθ) Είσπραξη δικαιωμάτων χωρίς Κανονισμούς. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι ορισμένα Συμβούλια εισπράττουν διάφορα δικαιώματα, τα οποία δεν καλύπτονται από Κανονισμούς.

(κ) Πρόσθετο τέλος. Σύμφωνα με τον περί Κοινοτήτων Νόμο, κάθε Συμβούλιο επιβάλλει πρόσθετο τέλος 25% πάνω στις καθυστερήσεις για φόρους, δικαιώματα, ενοίκια, διαπύλια και άλλες επιβαρύνσεις. Παρατηρήθηκε ότι αρκετοί Κανονισμοί δεν καθορίζουν την ημερομηνία πληρωμής των πιο πάνω υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επιβληθεί το πρόσθετο τέλος. Για τον πιο πάνω λόγο εισηγήθηκα την τροποποίηση των Κανονισμών αυτών.

(κα) Καθυστερημένες οφειλές φόρων. Παρατηρήθηκε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν καθυστερημένες οφειλές φόρων αρκετών χιλιάδων λιρών και ζήτησα όπως ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την είσπραξη ή διαγραφή τους.

(κβ) Φόρος επαγγέλματος. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι σε ορισμένα Συμβούλια δεν υποβάλλονται στοιχεία σχετικά με τη μισθοδοσία των φορολογούμενων, τα οποία είναι αναγκαία για σκοπούς ελέγχου του επαγγελματικού φόρου.

(κγ) Εκπαίδευση προσωπικού των Κοινοτικών Συμβουλίων. Μετά την ανάληψη από τα ίδια τα Συμβούλια του χειρισμού όλων των οικονομικών υποθέσεων τους, όπως είναι ο καταρτισμός και η εκτέλεση των ετήσιων προϋπολογισμών, η ετοιμασία των ετήσιων εκθέσεων, η μισθοδοσία και τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του προσωπικού, η παρακολούθηση των δανείων, οι διαδικασίες προσφορών και γενικά η σωστή εφαρμογή του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών, παρίσταται ανάγκη εκπαίδευσης του προσωπικού που στελεχώνει τα Συμβούλια, για την οποία η Υπηρεσία μου εξέφρασε την προθυμία και ετοιμότητα να βοηθήσει σχετικά.

(κδ) Μηχανογράφηση φορολογικών καταλόγων, υδατοπρομήθειας και εισπράξεων. Επειδή τα διάφορα μηχανογραφημένα συστήματα παρουσιάζουν κενά και αδυναμίες, υπέδειξα την ανάγκη τροποποίησης/βελτίωσης τους, έτσι ώστε να μην επιτρέπονται οποιεσδήποτε επεμβάσεις στους αρχικούς καταλόγους, για προσθήκη συμπληρωματικών φορολογιών και για καταχώριση μειώσεων ή/και διαγραφών. Τα συστήματα πρέπει να παρέχουν την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με την εξέλιξη κάθε φορολογίας, με βάση τον αρχικό κατάλογο (ποσό φορολογίας, απόδειξη είσπραξης, μείωση φορολογίας και ποσό μείωσης και φορολογίες που έχουν διαγραφεί).

(κε) Βεβαίωση περιουσιακών στοιχείων και χρηματικών υπολοίπων στις 31 Δεκεμβρίου. Ορισμένα Συμβούλια δεν υποβάλλουν στην Υπηρεσία μου βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων και των χρηματικών τους υπολοίπων στο τέλος του έτους. Η βεβαίωση αυτή θεωρείται πολύ σημαντική για τους σκοπούς του ελέγχου.

4.103.3 Πρώην Χωριτικές Αρχές. Από τον έλεγχο των πρώην Χωριτικών Αρχών, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Ετοιμασία ετήσιου Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με το Νόμο, κάθε Συμβούλιο οφείλει να ετοιμάζει ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων, ο οποίος εγκρίνεται από τον οικείο Έπαρχο. Ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος και παρέκκλιση από την πρόνοια αυτή δεν επιτρέπεται, παρά μόνο ύστερα από έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών. Μεγάλος αριθμός Συμβουλίων δεν έχουν ετοιμάσει Προϋπολογισμό για το έτος 2001 και έτσι οι δαπάνες δεν διενεργήθηκαν μέσα σε προκαθορισμένα πλαίσια εγκεκριμένου Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με την επιφύλαξη του άρθρου 64 του Νόμου, κάθε Συμβούλιο μπορεί, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, να δαπανά κάθε χρόνο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει το 20% οποιουδήποτε Κονδυλίου, νοουμένου ότι υπάρχουν ανάλογες εξοικονομήσεις από οποιαδήποτε άλλα Κονδύλια του ίδιου Προϋπολογισμού. Εκεί που υπήρχε εγκεκριμένος Προϋπολογισμός, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις υπερβάσεων δαπανών πέρα από το 20%, χωρίς να ακολουθηθεί η υπό του Νόμου (άρθρο 66) προβλεπόμενη διαδικασία εξασφάλισης σχετικών εγκρίσεων από τον Έπαρχο. Επίσης διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου οι προϋπολογισμοί δεν ήταν ισοσκελισμένοι, χωρίς ωστόσο να τύχουν της έγκρισης του Υπουργού.

(β) Μετρητά και τραπεζικά διαθέσιμα. Μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων παρουσιάζουν στο Βιβλίο Ταμείου, στην ίδια στήλη, ως ένα ποσό, όλα τα ταμειακά διαθέσιμα, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό ανά πάσα στιγμή το υπόλοιπο της τράπεζας και των μετρητών.

(γ) Καταχωρίσεις στο Ταμείο σε λανθασμένο ημερολογιακό έτος. Το λογιστικό σύστημα που ακολουθείται βασίζεται στις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές που αφορούν ένα ημερολογιακό έτος. Εντούτοις, σε πολλές περιπτώσεις, διαπιστώνονται καταχωρίσεις στο Ταμείο, τόσο εσόδων όσο και εξόδων, οι οποίες έγιναν μέσα στο επόμενο έτος, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει συνοχή στα οικονομικά αποτελέσματα για κάθε έτος χωριστά.

(δ) Καθυστέρηση στην ενημέρωση λογιστικών βιβλίων. Σε μεγάλο αριθμό Συμβουλίων παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία των τελικών λογαριασμών, παρόλο που ο Νόμος προβλέπει όπως οι τελικοί λογαριασμοί ετοιμάζονται όχι αργότερα από την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου Συμβούλια δεν είχαν ετοιμάσει τους τελικούς λογαριασμούς για το έτος 2000 μέχρι και τον Αύγουστο του 2002.

(ε) Κυβερνητικές επιχορηγήσεις. Παρατηρούνται περιπτώσεις όπου, για τις κυβερνητικές επιχορηγήσεις που εμβάζονται στα Συμβούλια, δεν εκδίδονται αντίστοιχες αποδείξεις είσπραξης για καταχώριση στα Ταμεία των Συμβουλίων, παρόλο που οι επιταγές καταθέτονται στους τραπεζικούς λογαριασμούς των Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν επίσης μεμονωμένες περιπτώσεις όπου, εκ παραδρομής, έγιναν διπλές καταχωρίσεις ορισμένων δαπανών στο βιβλίο ταμείου. Αποτέλεσμα των πιο πάνω παραλείψεων και διπλοεγγραφών είναι να παρουσιάζονται πλεονάσματα, η εξακρίβωση των οποίων είναι προβληματική και χρονοβόρα.

(στ) Μη επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης του 25%. Παρατηρήθηκε ότι, κατά κανόνα, δεν επιβάλλεται η πρόσθετη επιβάρυνση του 25% για καθυστερήσεις στην καταβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων κ.τ.λ., όπως προβλέπεται από το Νόμο, ενώ σε πλείστες περιπτώσεις, για παράκαμψη της πρόνοιας αυτής, οι αποδείξεις είσπραξης φέρουν ημερομηνία του λήξαντος έτους, ενώ η είσπραξη γίνεται μέσα στο επόμενο έτος. Αποτέλεσμα της τακτικής αυτής είναι να παρουσιάζονται, εικονικά, σημαντικά ποσά μετρητών στο ταμείο κατά το τέλος του έτους. Η τακτική αυτή επιβεβαιώνεται και από τις ημερομηνίες των καταθέσεων των ποσών αυτών που γίνονται σε Συνεργατικά Ιδρύματα/Τράπεζες μέσα στο επόμενο έτος.

(ζ) Μη τήρηση τρεχούμενων λογαριασμών. Παρόλο που η νομοθεσία προβλέπει ότι κανένα ποσό χρημάτων δεν θα αποσύρεται από τραπεζικό λογαριασμό, παρά μόνο με επιταγή, εντούτοις μεγάλος αριθμός Συμβουλίων δεν τηρούν τρεχούμενο λογαριασμό με επιταγές.

(η) Έκδοση επιταγών. Σε αρκετές περιπτώσεις οι επιταγές υπογράφονται μόνο από τον Κοινοτάρχη, ενώ σύμφωνα με το Νόμο πρέπει να προσυπογράφονται και από δεύτερο μέλος του Συμβουλίου.

(θ) Μη θεσμοθετημένες διαδικασίες προσφορών. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν ακολουθείται η διαδικασία προσφορών για εκτέλεση έργων ή αγορά υπηρεσιών. Συναφώς αναφέρεται ότι οι πρώην Χωρικές Αρχές δεν έχουν θεσμοθετημένες αρχές/διαδικασίες προσφορών. Εισηγήθηκα όπως, μέχρι τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών, τα Κοινοτικά Συμβούλια υιοθετήσουν τη διαδικασία ζήτησης προσφορών που ίσχυε για τα πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως, προσαρμοσμένη στα σημερινά δεδομένα. Η Υπηρεσία μου ετοίμασε Προσχέδιο Όρων και Διαδικασίας Προσφορών, το οποίο απέστειλε τον Ιούνιο 2001 στο Υπουργείο Εσωτερικών, με την εισήγηση να μελετηθεί και σταλεί στα Κοινοτικά Συμβούλια για υιοθέτηση. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει οποιαδήποτε εξέλιξη.

(ι) Πληρωμή εξόδων για σκοπούς Σχολικών Εφορειών. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου οι τραπεζικοί λογαριασμοί των Συμβουλίων χρησιμοποιήθηκαν για διεκπεραίωση συναλλαγών που αφορούσαν Σχολική Εφορεία, χωρίς να τηρηθούν τα αναγκαία στοιχεία, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σημαντικές διαφορές στα χρηματικά υπόλοιπα των Συμβουλίων.

(ια) Πληρωμές εξόδων για σκοπούς του Συμβουλίου Αποχετεύσεων. Συγκεκριμένο Κοινοτικό Συμβούλιο διενεργούσε εδώ και μερικά χρόνια πληρωμές που αφορούσαν το Συμβούλιο Αποχετεύσεων της Κοινότητας, χωρίς ωστόσο να τηρούνται τα αναγκαία στοιχεία για το σκοπό αυτό, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται σημαντική διαφορά στα χρηματικά υπόλοιπα του Συμβουλίου. Παρά τις σχετικές πρόνοιες των περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμων για τήρηση κατάλληλων λογαριασμών αναφορικά με τα Συμβούλια Αποχετεύσεων, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχουν ετοιμαστεί ετήσιοι λογαριασμοί για έλεγχο για το συγκεκριμένο Συμβούλιο Αποχετεύσεων. Ζήτησα από τον οικείο Έπαρχο, υπό την ιδιότητα του ως Προέδρου του Συμβουλίου Αποχετεύσεων, να ετοιμάσει και υποβάλει στην Υπηρεσία μου ετήσιους λογαριασμούς για έλεγχο. Ζήτησα επίσης να προσδιοριστεί με ακρίβεια το οφειλόμενο ποσό προς το Κοινοτικό Συμβούλιο, το οποίο και να εμβαστεί το συντομότερο δυνατόν.

(ιβ) Διαπίστωση χρηματικών ελλειμμάτων. Μετά από σχετικές πληροφορίες που δόθηκαν από την οικεία Επαρχιακή Διοίκηση, σχετικά με κάποιες ανωμαλίες στις οικονομικές υποθέσεις συγκεκριμένου Κοινοτικού Συμβουλίου, η Υπηρεσία μου προέβη σε έκτακτο έλεγχο, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε έλλειμμα ύψους £7.798, το οποίο κλήθηκε να καταβάλει ο Κοινοτάρχης, χωρίς όμως ανταπόκριση, και το θέμα παραπέμφθηκε στην Αστυνομία για τα περαιτέρω. Τον Αύγουστο του 2002 ο οικείος Έπαρχος με πληροφόρησε ότι ο τέως Κοινοτάρχης κατέβαλε στην Επαρχιακή Διοίκηση το ποσό του σχετικού ελλείμματος, το οποίο εμβάστηκε ακολούθως στο Συμβούλιο.

Από τον έλεγχο των λογαριασμών συγκεκριμένου Συμβουλίου, για το έτος 2000, ο οποίος έγινε τον Ιούλιο του 2001, διαπιστώθηκε μειωμένο υπόλοιπο στους τραπεζικούς λογαριασμούς κατά £40.580, σε σύγκριση με το αντίστοιχο υπόλοιπο του ταμείου κατά τις 31.12.2000. Συγκεκριμένα το ταμείο παρουσίαζε υπόλοιπο £88.291, ενώ το αντίστοιχο υπόλοιπο στους τραπεζικούς λογαριασμούς ήταν μόνο £47.111.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, ζητήθηκε η άμεση ενημέρωση του ταμείου, καθώς και η ετοιμασία μηνιαίων καταστάσεων υπολοίπων ταμείου – τραπεζών για τους μετέπειτα μήνες, ώστε να προσδιοριστούν μήνα με το μήνα οι διαφοροποιήσεις της πιο πάνω διαφοράς.

Σε έκτακτο έλεγχο που ακολούθησε στις 19.10.2001, μετά τη συμπλήρωση των εγγραφών, διαπιστώθηκε ότι η ελλειμματική διαφορά μειώθηκε στις £12.564, μετά και από την προσωπική χρηματική κατάθεση του Κοινοτάρχη στις 14.9.2001 ποσού ύψους £10.369 στον τραπεζικό λογαριασμό του Συμβουλίου.

Από τη μελέτη των μηνιαίων καταστάσεων που ετοιμάστηκαν, η ελλειμματική διαφορά, μήνα με το μήνα, για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2001, κυμαινόταν από £21.486 μέχρι £34.160.

Με επιστολή μου στον Έπαρχο Λεμεσού το Νοέμβριο του 2001, υπέβαλα τα ευρήματα του ελέγχου και υπέδειξα όπως ζητηθεί από τον Κοινοτάρχη να διευθετήσει την ελλειμματική διαφορά εντός τακτής προθεσμίας και να δώσει εξηγήσεις για την ελλειμματική διαφορά που παρουσιαζόταν στους λογαριασμούς του Συμβουλίου για μακρά χρονικά διαστήματα.

Λόγω του ότι δεν υπήρξε ανταπόκριση, με επιστολή μου το Μάιο του 2002, υπέδειξα όπως τα ευρήματα του ελέγχου τεθούν ενώπιον του Κοινοτικού Συμβουλίου προς μελέτη και λήψη αποφάσεων, δεδομένου ότι οι εισπράξεις και πληρωμές του Συμβουλίου, καθώς και η τήρηση κατάλληλων λογαριασμών αποτελούν ευθύνη του Συμβουλίου. Μέχρι σήμερα δεν υπήρξε οποιαδήποτε ανταπόκριση.

Επισημαίνεται ότι οι επιταγές του Συμβουλίου υπογράφονταν μέχρι την ημέρα του ελέγχου μόνο από τον Κοινοτάρχη, παρόλο που το σχετικό άρθρο του Νόμου προβλέπει όπως προσυπογράφονται και από άλλο μέλος του Συμβουλίου.

Λόγω της σημαντικής καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην ετοιμασία των τελικών λογαριασμών συγκεκριμένου Συμβουλίου για την περίοδο 9.7.1999 - 31.12.1999, η Υπηρεσία μου ζήτησε από τον Κοινοτάρχη να παρουσιάσει τις εισπράξεις και πληρωμές του Συμβουλίου από τις 9.7.1999 μέχρι και την ημέρα του ελέγχου στις 14.8.2001, για να διαπιστωθεί η ορθότητα του ταμείου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν, η ελλειμματική διαφορά που προέκυψε κατά τις 14.8.2001 ανερχόταν στις £8.974.

Με σχετική επιστολή μου προς τον οικείο Έπαρχο υπέδειξα όπως ζητηθεί από τον Κοινοτάρχη να εξηγήσει και αιτιολογήσει την ελλειμματική διαφορά και οποιοδήποτε ποσό παραμένει αδικαιολόγητο θα πρέπει να κατατεθεί στο ταμείο του Συμβουλίου. Μέχρι σήμερα η κατάσταση παραμένει αδιευκρίνιστη.

(iv) Διαφορές στα ταμειακά υπόλοιπα της 9.7.1999, όταν ανατέθηκε ο έλεγχος των Κοινοτικών Συμβουλίων στην Υπηρεσία μου. Ορισμένες διαφορές που εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχο οφείλονταν στα υπόλοιπα της 9.7.1999, όπως παρουσιάζονταν στους ελεγμένους λογαριασμούς από τους οικείους Επάρχους, και ζήτησα όπως επανεξεταστούν οι σχετικοί λογαριασμοί και μου γνωστοποιηθούν τα ορθά υπόλοιπα της 9.7.1999, βάσει των οποίων θα ολοκληρωθεί ο έλεγχος.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις αναφέρονται πιο κάτω:

- (i) Οι ελεγμένες από την Επαρχιακή Διοίκηση οικονομικές καταστάσεις συγκεκριμένου Κοινοτικού Συμβουλίου παρουσίαζαν στις 9.7.1999 αρνητικό ταμειακό υπόλοιπο ύψους £1.926. Λόγω των σημαντικών διαφορών που προέκυψαν κατά τον έλεγχο μας, ο Κοινοτάρχης ανέθεσε τη διερεύνηση του θέματος σε ιδιώτη λογιστή, ο οποίος προχώρησε στον καταρτισμό αναθεωρημένου βιβλίου ταμείου, το οποίο κάλυψε την περίοδο από το 1993 μέχρι και το 2000, σύμφωνα με το οποίο το υπόλοιπο της 9.7.1999 διαμορφώθηκε στις £12.305 (αρνητικό), σε σύγκριση με £1.926 που δόθηκε αρχικά. Σε απάντηση σχετικής επιστολής μου, ο οικείος Έπαρχος ανέφερε ότι «...μετά από έλεγχο των εισπράξεων και πληρωμών του Κοινοτικού Συμβουλίου βεβαιώνω ότι το χρεωστικό υπόλοιπο στις 9 Ιουλίου είναι £12.305».
- (ii) Για συγκεκριμένο Κοινοτικό Συμβούλιο ζητήθηκε η επανεξέταση των λογαριασμών του, λόγω σημαντικών διαφορών που παρουσιάστηκαν στα τελικά αποτελέσματα της 31.12.1999, και, κατά την επανεξέταση των λογαριασμών από το 1992 μέχρι 9.7.1999 από την Επαρχιακή Διοίκηση, διαπιστώθηκαν διαφορές, βάσει των οποίων αναθεωρήθηκε το ταμειακό υπόλοιπο της 9.7.1999 από £6.472 σε £10.259.

(ιδ) Ταμειακά πλεονάσματα. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις πλεονασμάτων στα ταμεία ορισμένων Συμβουλίων, για τα οποία ζητήθηκε σχετική αιτιολόγηση. Υποδείχθηκε ότι, σε περίπτωση που δεν υπάρχει επαρκής αιτιολόγηση, αυτά ανήκουν στο Συμβούλιο και θα πρέπει να καταχωριστούν στο ταμείο.

(ιε) Εντάλματα πληρωμής. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν ετοιμάζονται εντάλματα πληρωμής για τη διενέργεια πληρωμών, αλλά οι πληρωμές γίνονται βάσει τιμολογίων/αποδείξεων που εκδίδουν οι δικαιούχοι. Υπέδειξα όπως ετοιμάζονται εντάλματα πληρωμής σε όλες τις περιπτώσεις, τα οποία να φέρουν τις υπογραφές των εξουσιοδοτούντων μελών του Συμβουλίου. Στις περιπτώσεις όπου ετοιμάζονταν εντάλματα πληρωμής, αυτά δεν έφεραν πάντοτε τις απαιτούμενες υπογραφές των εξουσιοδοτούντων μελών του Συμβουλίου.

(ιστ) Οφειλές στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για την παροχή νερού από το κοινό σχέδιο υδατοπρομήθειας «Ερήμης – Κολοσσίου». Από το πιο πάνω υδατικό σχέδιο προμηθεύονται νερό οι Κοινότητες Ερήμης, Κολοσσίου (Ενορία Απ. Ανδρέα) και Κολοσσίου (Ενορία Απ. Λουκά). Σύμφωνα με σχετική επιστολή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερ. 19.9.2001, η οφειλή των τριών Κοινοτικών Συμβουλίων μέχρι 1.9.2001 ανερχόταν σε £193.471, από την οποία ποσό £56.861 εκκρεμεί από τις 4.6.1999. Σε σχετική παρατήρηση μου, ο Επαρχος Λεμεσού με πληροφόρησε ότι, σε σύσκεψη που έγινε στις 21.9.2001, τα επηρεαζόμενα Συμβούλια ανέλαβαν να διευθετήσουν τις υποχρεώσεις τους, αφού προσδιοριστεί το οφειλόμενο ποσό κάθε Συμβουλίου χωριστά, βάσει αναλογιών που καθορίστηκαν, και αφού εκδοθούν από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σχετικά τιμολόγια, και ότι μελλοντικά θα ετοιμάζονται χωριστοί λογαριασμοί για το κάθε Συμβούλιο, βάσει των αναλογιών που συμφωνήθηκαν.

(ιζ) Εκτέλεση αναπτυξιακών έργων. Για τις δαπάνες που αφορούν τα πιο πάνω έργα, υπέδειξα όπως εξασφαλίζονται αντίγραφα των πιστοποιητικών πληρωμής που εκδίδουν οι επιβλέποντες Αρχιτέκτονες/Μηχανικοί, τα οποία και να επισυνάπτονται στα σχετικά εντάλματα πληρωμής.

Για έργα που εκτελούνται απευθείας από Κυβερνητικά Τμήματα, όπως την Επαρχιακή Διοίκηση και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, υπέδειξα όπως τα Συμβούλια ενημερώνονται γραπτώς για την πρόοδο των εργασιών και για τα ποσά που δαπανήθηκαν κατά τη λήξη του ημερολογιακού έτους και εφοδιάζονται με τα σχετικά έγγραφα και πιστοποιητικά τελικής παραλαβής των έργων κατά την αποπεράτωσή τους.

(ιη) Καθυστερημένες οφειλές φορολογιών και τελών υδατοπρομήθειας. Σημαντικά ποσά παραμένουν ανείσπρακτα από τις πιο πάνω πηγές εσόδων και υπέδειξα όπως τα Συμβούλια ασκούν έγκαιρα και αποτελεσματικά τις εξουσίες που τους παρέχουν οι Νόμοι και Κανονισμοί για την εξασφάλιση των οφειλών.

(ιθ) Φόρος επαγγέλματος. Ορισμένα Συμβούλια δεν επιβάλλουν φόρο επαγγέλματος και ο φόρος που επιβλήθηκε από ορισμένα άλλα Συμβούλια ήταν πιο χαμηλός από εκείνο που προβλέπεται στο Νόμο.

(κ) Έλεγχος ποσοτήτων νερού που τιμολογούνται. Για εντοπισμό τυχόν σημαντικών απωλειών νερού, υπέδειξα όπως τηρούνται στοιχεία με τις ενδείξεις κεντρικού υδρομετρητή, τα οποία να συγκρίνονται με την ολική ποσότητα του νερού που τιμολογείται στους καταναλωτές, ώστε να διερευνώνται οποιοσδήποτε απώλειες πέρα από τα αποδεκτά ποσοστά.

(κα) Καθυστέρηση στην απάντηση επί των εκθέσεων και παρατηρήσεων μου. Σύμφωνα με το Νόμο, οι ελεγμένοι λογαριασμοί, μαζί με την έκθεση και τις παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή, υποβάλλονται στον Έπαρχο. Παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση, σε πολλές περιπτώσεις, στις απαντήσεις επί των θεμάτων που εγείρονται.

4.103.4 Θέσπιση Κανονισμών. Όπως ανέφερα στην Έκθεση μου για το έτος 2000, για την πιο αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Συμβουλίων, αρκετά άρθρα της Νομοθεσίας προβλέπουν τη θέσπιση Κανονισμών. Ενόψει της σοβαρότητας των θεμάτων, ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν καθορισμό πληρωτέων τελών και δικαιωμάτων, καθώς επίσης και για σκοπούς ομοιομορφίας, ζήτησα από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών να με πληροφορήσει κατά πόσο έχει προωθηθεί η διαδικασία θέσπισης των πιο πάνω Κανονισμών.

Οι Γενικοί Κανονισμοί και οι Κανονισμοί Κοινοτικής Υπηρεσίας θεσπίστηκαν και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερ. 21.6.2002 και 7.6.2002, από τα Κοινοτικά Συμβούλια Κοκκινότριμιθιάς και Σωτήρας Αμμοχώστου, αντίστοιχα, τους οποίους θα πρέπει να κληθούν να υιοθετήσουν όλα τα Κοινοτικά Συμβούλια. Όπως έχω πληροφορηθεί, έχει ετοιμαστεί σχετικό κείμενο, με βάση το οποίο έχουν μέχρι σήμερα υιοθετήσει τους περί Κοινοτικής Υπηρεσίας Κανονισμούς άλλα 11 Κοινοτικά Συμβούλια.

Ο Υπουργός Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι συμφωνούν με τις γενικές διαπιστώσεις μου και ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει δώσει κατάλληλες οδηγίες στους οικείους Επάρχους όπως μεριμνήσουν ανάλογα, ώστε τα Κοινοτικά Συμβούλια να ενεργούν μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας και να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις/παρατηρήσεις μου.

4.104 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΓΙΟΥ ΤΥΧΩΝΑ

Μέρος Α

4.104.1 Ανανέωση άδειας οικοδομής B351/90 και άδειας διαχωρισμού Δ153/81. Με επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, το Μάρτιο 2002, διαβίβασα παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου αναφορικά με αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου για ανανέωση των πιο πάνω αδειών και ζήτησα όπως το Υπουργείο ενεργήσει ανάλογα. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών με επιστολή του προς τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου το Μάρτιο 2002 εισηγήθηκε την ανάκληση των αδειών που εκδόθηκαν. Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών τον πληροφόρησε ότι ανακλήθηκε η ανανέωση της άδειας οικοδομής B351/90, αλλά για την άδεια διαχωρισμού Δ153/81 το Συμβούλιο αδυνατούσε να λάβει διορθωτικά μέτρα επειδή δόθηκε τελική έγκριση και εκδόθηκαν τίτλοι ιδιοκτησίας. Με νέα επιστολή του ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, το Μάιο 2002 υπέδειξε στον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου ότι οι αποφάσεις του Κεντρικού Συμβουλίου θα πρέπει να λαμβάνονται με απόλυτη προσήλωση στις πρόνοιες του Νόμου και να αποφεύγεται η συνεκτίμηση άλλων παραγόντων ή περιστατικών που είναι καταφανώς ξένα προς το Νόμο.

Μέρος Β

4.104.2 Τραπεζικοί λογαριασμοί του Συμβουλίου στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αγίου Τύχωνα. Τα υπόλοιπα των τραπεζικών λογαριασμών του Συμβουλίου, τα οποία ήταν καταθεμένα στις 31.12.2001 στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αγίου Τύχωνα, ήταν, σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από το Συμβούλιο, £263.486 (τρεχούμενος λογαριασμός

£124.322 και λογαριασμός εμπρόθεσμου καταθέσεως £139.164). Εξακολουθεί να παρουσιάζεται αδυναμία στην απόσυρση των χρημάτων, λόγω της κατάχρησης στη Σ.Π.Ε. που έγινε το 1998. Κατά το 2001 απεσύρθη μόνο συνολικό ποσό £10.000.

4.104.3 Οφειλές προς διάφορα Κοινοτικά Συμβούλια λόγω διάλυσης του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντας. Για την διαφορά που προέκυψε μεταξύ Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα και των Κοινοτικών Συμβουλίων Παρεκκλησιάς και Πύργου, για την οποία κινήθηκε αγωγή εναντίον του Συμβουλίου, εκδόθηκε Διάταγμα του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού στις 9.7.2002 για διακανονισμό με την πληρωμή £50.000 προς το Κοινοτικό Συμβούλιο Παρεκκλησιάς και £85.000 προς το Κοινοτικό Συμβούλιο Πύργου, πλέον τόκους από την ημέρα έκδοσης του διατάγματος.

4.104.4 Οφειλή προς το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Αμαθούντας. Στις 31.12.2001 το Συμβούλιο χρωστούσε στο πιο πάνω Κυβερνητικό Υδατικό Έργο ποσό ύψους £301.798

4.104.5 Αντικανονική πρόσληψη προσωπικού. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενή μου Έκθεση, ο τρόπος με τον οποίο ο Πρόεδρος του Συμβουλίου προσέλαβε ορισμένα άτομα στην υπηρεσία του Συμβουλίου δεν συνάδει κατά την άποψή μου με τις πρόνοιες του Νόμου, και ότι κατά τις προσλήψεις αυτές δεν τηρήθηκαν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, σε σχετική γνωμάτευση του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, χαρακτήρισε τους πιο πάνω διορισμούς νομικά ελαττωματικούς και ζήτησε την ανάκλησή τους.

Επειδή το Συμβούλιο, κατόπιν γνωμοδότησης του νομικού του συμβούλου, αποφάσισε ότι δεν υπάρχει λόγος ανάκλησης των αποφάσεων του και επειδή ο νομικός σύμβουλος του Συμβουλίου βρίσκεται σε επαφή με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, για συζήτηση των δύο αντίθετων γνωματεύσεων (Νομικής Υπηρεσίας και νομικού συμβούλου του Συμβουλίου), το Υπουργείο Εσωτερικών αποφάσισε όπως προτού προβεί στη λήψη τελικής απόφασης επί του θέματος, αναμένει την έκβαση της συζήτησης του θέματος μεταξύ του νομικού συμβούλου του Κοινοτικού Συμβουλίου με το Γενικό Εισαγγελέα.

4.105 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.105.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2000 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και στη Σ.Π.Ε. Κακοπετριάς - Γαλάτας δάνεια συνολικού ύψους £882.050.

4.105.2 Τέλος βελτιώσεως. Με απόφαση του ημερ. 27.9.1999, το Συμβούλιο καθόρισε ως συντελεστή τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας ποσοστό 15‰. Η απόφαση αυτή αντιβαίνει στην πρόνοια του άρθρου 75 του περί Κοινοτήτων Νόμου και στην απόφαση που λήφθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 7.2.2001, η οποία καθορίζει ως ανώτατο συντελεστή τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας ποσοστό 0,5‰.

4.105.3 Δημιουργία χώρων στάθμευσης. Για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης δαπανήθηκε κατά την περίοδο 1996 - 2000 το ποσό των £520.436. Για τις ανάγκες του έργου απαλλοτριώθηκαν επτά τεμάχια γης, συνολικού εμβαδού 5 990 τ.μ., αξίας £310.771. Το Συμβούλιο εξασφάλισε μέχρι 31.12.2000 τίτλους ιδιοκτησίας μόνο για τρία τεμάχια γης, εμβαδού 3 749 τ.μ.

4.105.4 Παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών. Για την αποκομιδή των σκυβάλων, την εκτύπωση διαφημιστικών φυλλαδίων και την αγορά επίπλων, δεν τηρήθηκαν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες προσφορών.

4.106 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

Μέρος Α

4.106.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2000 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και σε εμπορικές τράπεζες δάνεια συνολικού ύψους £265.180.

4.106.2 Μισθολογική αναβάθμιση του Γραμματέα. Για τη μισθολογική αναβάθμιση του Γραμματέα από 1.1.1997, δεν εξασφαλίστηκε ακόμη η έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, σύμφωνα με το άρθρο 49(1) του Νόμου.

4.106.3 Λογαριασμός δανείων. Οι δαπάνες για την απόκτηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού και για την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, οι οποίες ανήλθαν για την περίοδο 1998 - 2000 σε £267.742, δεν παρουσιάστηκαν στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, επειδή σ' αυτές δίνονται στοιχεία μόνο για πληρωμές που γίνονται από το Γενικό Λογαριασμό. Για σκοπούς καλύτερης παρουσίασης και σωστής ενημέρωσης μέσα από τις οικονομικές καταστάσεις, εισηγήθηκα όπως τα ποσά των δανείων καταθέτονται στο Γενικό Λογαριασμό του Συμβουλίου και όπως τα σχετικά με την εκτέλεση κάθε έργου στοιχεία τηρούνται σε ειδικό μητρώο έργων.

4.106.4 Παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών. Για την εκπόνηση των αρχιτεκτονικών σχεδίων, τη μελέτη και την επίβλεψη της διαμόρφωσης του εξωτερικού χώρου στον Άγιο Ιωάννη το Λαμπαδιστή, δεν τηρήθηκαν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες προσφορών.

4.107 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑ

Μέρος Α

4.107.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2000 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και στη Σ.Π.Ε. Λυθροδόντα δάνεια συνολικού ύψους £309.802 και στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, για αγορά νερού, ποσό £5.311. Το οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Κοινοτικό Συμβούλιο και ο βαθμός δυσκολίας στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του είναι εμφανή, αφού ο ρυθμός αποπληρωμής είναι πολύ βραδύς, ενώ τα ποσά, τα οποία καταβάλλονται περιοδικά, καλύπτουν απλώς τους ετήσιους τόκους.

4.107.2 Τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να μην επιβάλλει τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, αφού καθόρισε στις 18.1.2000 μηδενικό συντελεστή, με το δικαιολογητικό ότι οι εκτιμημένες αξίες που ισχύουν σήμερα είναι αυτές του έτους 1926. Η απόφαση αυτή βρίσκεται σε αντίθεση με την πρόνοια του άρθρου 75(1) του περί Κοινοτήτων Νόμου, όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Νόμο αρ. 5(Ι)/2001.

4.107.3 Υπερβάσεις προϋπολογισμών. Σε διάφορα Κονδύλια των προϋπολογισμών για τα έτη 1998-2000 σημειώθηκαν σημαντικές υπερβάσεις, για τις οποίες δεν έχει εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου και των σχετικών Κανονισμών.

4.107.4 Μετρητά στα χέρια του Γραμματέα. Το υπόλοιπο των μετρητών στην κατοχή του Γραμματέα, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 1998 - 2000, ήταν υπερβολικά ψηλό, σε αντίθεση με την πρόνοια του άρθρου 68 του Νόμου και των σχετικών Κανονισμών. Υπέδειξα την ανάγκη όπως όλες οι εισπράξεις καταθέτονται έγκαιρα, το υπόλοιπο των μετρητών στην

κατοχή του Γραμματέα είναι το απόλυτα αναγκαίο και οι πληρωμές σε μετρητά να περιοριστούν στο ελάχιστο και σε μικρά ποσά.

4.107.5 Εξουσιοδότηση πληρωμών. Μεγάλος αριθμός πληρωμών που αφορούσαν το έτος 2000 δεν ήταν εξουσιοδοτημένες, σε αντίθεση με την πρόνοια του άρθρου 67 του περί Κοινοτήτων Νόμου.

4.107.6 Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού μεταξύ της ποσότητας που αγοράστηκε και αυτής που πωλήθηκε ήταν, για το έτος 2000, 25,79%. Ως αποτέλεσμα της εισήγησης της Υπηρεσίας μου για εγκατάσταση υδρομετρητή στην είσοδο της δεξαμενής του Συμβουλίου, για έλεγχο της ποσότητας του νερού που τιμολογείται, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανέλαβε την ευθύνη για την απώλεια νερού που παρατηρείται στον παροχευτικό αγωγό, αφού έχει και την ευθύνη της συντήρησης του, αναλαμβάνοντας συνάμα και την υποχρέωση για τακτοποίηση των υπερχρεώσεων.

4.108 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΝΘΟΥΠΟΛΗΣ

Μέρος Α

4.108.1 Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού, μεταξύ της ποσότητας που αγοράστηκε και αυτής που πωλήθηκε, κυμάνθηκε τα τελευταία δυο χρόνια μεταξύ 31,02% και 35,46%, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από το λογικά επιτρεπτό όριο, το οποίο αποδίδεται στο πεπαλαιωμένο δίκτυο, στην κακή ποιότητα των αγωγών νερού και στην κατασκευή αποχετευτικού συστήματος.

Η αντικατάσταση του δικτύου υδατοπρομήθειας και του αγωγού μεταφοράς νερού, συνολικής δαπάνης περίπου £434.150, η οποία εγκρίθηκε από την Υπουργική Επιτροπή που διόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7.7.1999 με την απόφαση του αρ. 49.985, δεν έχει αρχίσει ακόμη, αφού βρίσκονται σε εξέλιξη διαβουλεύσεις για το ενδεχόμενο ένταξης του συστήματος υδατοπρομήθειας στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου, μετά την απόρριψη από το Συμβούλιο στις 27.8.2002 της πρότασης για ένταξη της υδατοπρομήθειας στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, καταβάλλονται προσπάθειες για έναρξη των εργασιών αντικατάστασης του δικτύου.

4.109 ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

4.110 ΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Μέρος Α

4.110.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί της Αρχής για το 2001 παρουσίασαν πλεόνασμα £1.448.519, σε σύγκριση με £851.765 κατά το 2000.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα της Αρχής ανήλθαν το 2001 σε £7.915.773, σε σύγκριση με £7.056.720 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £859.053 ή ποσοστό 12,27%. Δεν περιλαμβάνουν ποσό £411.825 που αποτελεί τέλος βιομηχανικής κατάρτισης και πρόστιμα που οφείλονται από εργοδότες, εναντίον των οποίων έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £6.467.254, σε σύγκριση με £6.204.955 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £262.299 ή ποσοστό 4,2%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις δαπάνες για αποδοχές προσωπικού.

4.110.2 Προσωπικό. Οι οργανικές θέσεις της Αρχής στις 31.12.2001 ήταν 84, από τις οποίες οι 7 ήταν κενές. Οι συνολικές αποδοχές προσωπικού, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £2.119.042, σε σύγκριση με £1.911.177 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £207.865 ή ποσοστό 10,9%. Η αύξηση οφείλεται στην πληρωμή αναδρομικών με βάση τη συλλογική σύμβαση για την περίοδο 1998-2000, καθώς επίσης και στην πλήρωση κενών θέσεων και στην αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος. Σημειώνεται ότι στις συνολικές απολαβές τόσο του 2001 όσο και του 2000 περιλαμβάνεται ποσό £285.500, αντίστοιχα, το οποίο αντιπροσωπεύει την αποπληρωμή της ελλειμματικής εισφοράς στο Σχέδιο Συντάξεων, βάσει αναλογιστικής μελέτης. Ο μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο, χωρίς να ληφθεί υπόψη η πληρωμή των £285.500 για κάλυψη της ελλειμματικής εισφοράς στο Σχέδιο Συντάξεων, ανέρχεται γύρω στις £23.800.

4.110.3 Προϋπολογισμός.

(α) **Έγκριση.** Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το 2001 υποβλήθηκε στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 14.6.2000, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 26.10.2000 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμων.

Ο Προϋπολογισμός ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 16.2.2001 (10(II)/2001). Για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2001 εγκρίθηκαν δωδεκατημόρια.

(β) **Χρήση Προϋπολογισμού.** Ο εγκεκριμένος Προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2001 ήταν ελλειμματικός κατά £0,8 εκ., ενώ, σύμφωνα με τα πραγματοποιηθέντα έσοδα και έξοδα, από τη χρήση του προϋπολογισμού προέκυψε πλεόνασμα ύψους £1,5 εκ. Αυτό οφείλεται κυρίως σε εξοικονομήσεις σε διάφορες κατηγορίες δαπανών, όπως είναι η Κατάρτιση, οι Αποδοχές Προσωπικού και η Εκπαίδευση Προσωπικού.

4.110.4 Προγράμματα Συνεχούς Κατάρτισης- Πολυεπιχειρησιακά - Συνήθη και Ζωτικής Σημασίας στην Κύπρο.

(α) **Προγράμματα που αποσύρθηκαν ή ακυρώθηκαν/διακόπηκαν από τα ίδια τα Ιδρύματα.** Παρατηρήθηκε ότι για το α' εξάμηνο του 2001, από τα 888 Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα - Συνήθη και Ζωτικής Σημασίας στην Κύπρο, που εγκρίθηκαν από το Γενικό Διευθυντή, τα 304 ή ποσοστό 34% ακυρώθηκαν ή διακόπηκαν από τα ίδια τα Ιδρύματα, ενώ 12 προγράμματα ή ποσοστό 1,3%, που υποβλήθηκαν αρχικά στην Αρχή, αποσύρθηκαν πριν από την τελική τους έγκριση.

Για το β' εξάμηνο του 2001, από τα 894 εγκριθέντα προγράμματα, τα 300 ή ποσοστό 34% ακυρώθηκαν ή διακόπηκαν από τα Ιδρύματα, ενώ 5 προγράμματα ή ποσοστό 0,6% αποσύρθηκαν από τα Ιδρύματα πριν από την τελική έγκρισή τους.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι η ακύρωση ή απόσυρση κάποιων προγραμμάτων θεωρείται φυσιολογική, εφόσον υπάρχουν παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό υλοποίησης των προγραμμάτων, οι οποίοι δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από τα ίδια τα Ιδρύματα ή την Αρχή.

Αναγνωρίζεται όμως ότι υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω περιορισμού των περιπτώσεων αυτών.

(β) Προγράμματα α΄ και β΄ εξαμήνου 2001 τα οποία δεν έχουν ξεκαθαρίσει. Παρά τη σημαντική βελτίωση, παρατηρήθηκε και πάλι ότι 130 προγράμματα για το α΄ εξάμηνο 2001, ή ποσοστό 15% των εγκριθέντων, και 241 προγράμματα για το β΄ εξάμηνο 2001, ή ποσοστό 27%, δεν έχουν ξεκαθαρίσει ακόμη. Αρκετά από τα εν λόγω προγράμματα έχουν ήδη ολοκληρωθεί, ενώ άλλα ακυρώθηκαν από τα Ιδρύματα, χωρίς όμως να γίνει η κατάλληλη ενημέρωση του μηχανογραφημένου συστήματος προγραμμάτων. Επίσης, για την περίοδο 1996-2000 παρατηρήθηκε ότι 843 προγράμματα δεν έχουν ακόμη ξεκαθαρίσει.

Εισηγήθηκα όπως ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε τα Ιδρύματα να αποστέλλουν, αμέσως μετά τη λήξη του εξαμήνου, την κατάσταση απολογισμού δραστηριοτήτων κατάρτισης, ώστε να μην καθυστερεί η ενημέρωση του μηχανογραφημένου συστήματος με τις ακυρώσεις προγραμμάτων που γίνονται από τα Ιδρύματα.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι θα εντείνει τις προσπάθειες για έγκαιρη υποβολή των απολογισμών των Ιδρυμάτων, έτσι ώστε να μην καθυστερεί η ενημέρωση του μηχανογραφημένου συστήματος προγραμμάτων. Επίσης, στα πλαίσια των προωθούμενων Κανονισμών Καταβολής Χορηγημάτων, η Αρχή προτίθεται να καθορίσει προθεσμία έξι μηνών, από την τελευταία ημέρα του μήνα μέσα στον οποίο λήγει κάθε πρόγραμμα, για την υποβολή αίτησης για καταβολή χορηγήματος.

4.110.5 Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις Ιδρυμάτων ή επιχειρήσεων που καθυστερούν την αποπληρωμή των δανείων που τους παραχωρήθηκαν από την Αρχή σύμφωνα με το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης. Η καθυστέρηση οφείλεται στη μη υλοποίηση από μέρους των Ιδρυμάτων των προγραμμάτων κατάρτισης που περιλαμβάνονται στη συμφωνία που υπέγραψαν με την Αρχή, τα οποία και ανέλαβαν να υλοποιήσουν, με αντάλλαγμα την επιστροφή μέρους του ποσού που τους κατέβαλε η Αρχή.

Εξέφρασα την άποψη ότι το γεγονός αυτό αποτελεί παραβίαση θεμελιώδους όρου της συμφωνίας και δίνει το δικαίωμα στην Αρχή να τερματίσει τη συμφωνία και να απαιτήσει την επιστροφή ολόκληρου του ποσού που κατέβαλε στο Ίδρυμα ή στην επιχείρηση.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι παρακολουθεί στενά όλες τις περιπτώσεις στο Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης και εφαρμόζει πιστά τις πρόνοιες των Συμφωνιών που έχουν υπογραφεί. Στις περιπτώσεις όπου παρουσιάζεται καθυστέρηση στο βαθμό υλοποίησης των προγραμμάτων και στην επιστροφή των οφειλόμενων ποσών, η Αρχή ακολουθεί σχετική διαδικασία, η οποία έχει τύχει επεξεργασίας από το Νομικό της Σύμβουλο.

4.110.6 Αιφνιδιαστικοί έλεγχοι εφαρμογής προγραμμάτων. Κατά το έτος 2001 διενεργήθηκαν 330 αιφνιδιαστικές επισκέψεις από λειτουργούς της Αρχής, για έλεγχο της εφαρμογής ανάλογου αριθμού προγραμμάτων. Από το σύνολο των 330 προγραμμάτων, τα 44 προγράμματα ή ποσοστό 13% δεν εφαρμόστηκαν.

Δεν φαίνεται να λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα στις περιπτώσεις προγραμμάτων που δεν εφαρμόζονταν, ενώ η διεξαγωγή του αιφνιδιαστικού ελέγχου αποφασίζεται και διενεργείται από το λειτουργό που είναι υπεύθυνος για την εξέταση και έγκριση του προγράμματος.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι στις περιπτώσεις όπου κατά τον έλεγχο διαπιστώνεται μη εφαρμογή των προγραμμάτων, ζητούνται εξηγήσεις από τους οργανωτές και ακολούθως οι ενέργειες της Αρχής διαμορφώνονται ανάλογα με τις εξηγήσεις που δίνονται. Όσον αφορά στη διεξαγωγή των ελέγχων, με πληροφόρησε ότι κάθε λειτουργός έχει τη δυνατότητα επίσκεψης και ελέγχου προγραμμάτων για τα οποία δεν είναι υπεύθυνος. Τελικά η Αρχή, πάντως, συμφωνεί ότι τα κριτήρια επιλογής προγραμμάτων για αιφνιδιαστικό έλεγχο χρειάζονται αναθεώρηση, με στόχο την όσο το δυνατόν αντιπροσωπευτικότερη κάλυψη όλων των ιδρυμάτων.

4.110.7 Πολιτική χορηγιών για προγράμματα εξωτερικού – Ελάχιστη διάρκεια κατάρτισης. Παρατήρησα ότι από το 1996 μέχρι το 2000 γινόταν επιχορήγηση για προγράμματα εξωτερικού, με διάρκεια κατάρτισης μιας ημέρας, και από το 2001 για προγράμματα διάρκειας δύο ημερών, ενώ, με βάση την πολιτική χορηγιών που ενέκρινε το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής το 1994, «τα προγράμματα κατάρτισης στο εξωτερικό έχουν ελάχιστη διάρκεια (μια βδομάδα) και κατ'εξαίρεση εξετάζονται και προγράμματα μικρότερης διάρκειας».

Έχοντας υπόψη ότι από τις πληρωμές προγραμμάτων εξωτερικού, της περιόδου 1.1 – 29.11.2001, ποσοστό 63% των προγραμμάτων που πληρώθηκαν είχαν διάρκεια από δύο μέχρι τέσσερις ημέρες, ζήτησα να μου δοθούν εξηγήσεις σχετικά με τα πιο πάνω.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στη συνεδρία του στις 9 Οκτωβρίου 2000, εγκρίθηκε ο Οδηγός Πολιτικής και Διαδικασιών για τα Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα στο εξωτερικό, όπου καθορίζεται ότι η διάρκεια του προτεινόμενου προγράμματος δεν θα είναι λιγότερη των 2 ημερών, ούτε μεγαλύτερη των 130.

Επίσης η έγκριση και επιχορήγηση προγραμμάτων κατάρτισης στο εξωτερικό, από το 1996 μέχρι το 2000, με διάρκεια κατάρτισης μικρότερης της μιας εβδομάδας, είχε σκοπό την ικανοποίηση συγκεκριμένων και ουσιαστικών αναγκών κατάρτισης των επιχειρήσεων και ότι:

- Στα προγράμματα αυτά συμμετείχαν στελέχη επιχειρήσεων και Οργανισμών, τα οποία, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ανώτερα διευθυντικά στελέχη, δεν είναι δυνατόν να απουσιάζουν από την εργασία τους για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω ανάγκης, οι Οργανισμοί και τα κέντρα παροχής κατάρτισης του εξωτερικού εφαρμόζουν προγράμματα μικρής διάρκειας, συνήθως λίγων ημερών.

4.110.8 Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα στο εξωτερικό. Από τον έλεγχο των Μονοεπιχειρησιακών Προγραμμάτων στο εξωτερικό παρατήρησα ότι:

(α) Σε αρκετές περιπτώσεις δεν υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις όλα τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία, μαζί με την αίτηση για καταβολή χορηγήματος.

Παρατήρησα ότι η πιο πάνω κατάσταση δημιουργεί καθυστέρηση στην εξέταση και διενέργεια της πληρωμής, με αποτέλεσμα να αυξάνεται το διοικητικό κόστος, λόγω της αναμονής λήψης των μη υποβληθέντων στοιχείων και της επανεξέτασης/επαναξιολόγησης του προγράμματος μετά την υποβολή των στοιχείων.

(β) Ορισμένες επιχειρήσεις υπέβαλαν αιτήσεις για καταβολή χορηγήματος και έτυχαν επιχορήγησης, με καθυστέρηση 2 – 3 χρόνων μετά την εφαρμογή του προγράμματος, ενώ τα χρονικά πλαίσια που έχουν προκαθοριστεί από την Αρχή για υποβολή της αίτησης είναι 6 μήνες από την υλοποίηση του προγράμματος.

(γ) Για την περίοδο 1996 – 2000 παρατηρήθηκε ότι 211 προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν δεν έχουν ξεκαθαρίσει ακόμη. Η δαπάνη που υπολογίστηκε στο στάδιο της εξέτασης και έγκρισης των αιτήσεων για εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών ανέρχεται στις £164.668.

Σε σχέση με τα πιο πάνω, η Αρχή με πληροφόρησε ότι στον Οδηγό Πολιτικής και Διαδικασιών για τα Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα στο Εξωτερικό, που τέθηκε σε ισχύ από τον Οκτώβριο του 2000, καθορίζεται ότι η αίτηση για καταβολή χορηγήματος πρέπει να υποβάλλεται, μαζί με όλα τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία, το αργότερο μέσα σε έξι ημερολογιακούς μήνες από την τελευταία ημέρα του μήνα μέσα στον οποίο έχει ολοκληρωθεί η εφαρμογή του προγράμματος, και ότι η υποχρέωση αυτή αναγράφεται τόσο στην επιστολή έγκρισης του προγράμματος, όσο και στο έντυπο της αίτησης για καταβολή χορηγήματος.

Μου ανέφερε επίσης ότι, παρόλο που εκκρεμεί ακόμα η έγκριση Κανονισμών που θα κατοχυρώνουν και νομικά την πιο πάνω υποχρέωση, η Αρχή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για τήρησή της. Με την έγκριση των Κανονισμών θα ληφθούν και όλα τα απαιτούμενα μέτρα για να ξεκαθαρίσουν όλα τα εκκρεμή προγράμματα.

4.110.9 Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα στο εξωτερικό - Εφαρμογή προγραμμάτων, ελλείψεις, αδυναμίες. Κατά το 2001 εφαρμόστηκαν 5 προγράμματα, από τα οποία μέχρι την ημέρα του ελέγχου ολοκληρώθηκαν τα 3, με δαπάνη που ανήλθε στις £51.888.

Από τον έλεγχο των φακέλων των προγραμμάτων αυτών παρατηρήθηκαν:

(α) Ανομοιομορφία στο χειρισμό των προγραμμάτων στα στάδια της έγκρισης, της έρευνας για την ανάγκη οργάνωσης του προγράμματος, της συλλογής στοιχείων για εξέταση και αξιολόγηση της ικανότητας των υποψήφιων οργανισμών για ανάληψη της διοργάνωσης του προγράμματος.

(β) Ελλείψεις στα δικαιολογητικά ή και αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται από το διοργανωτή στο εξωτερικό, όσον αφορά στην ανάθεση της διοργάνωσης, την πληρωμή των δαπανών, τις λεπτομέρειες γύρω από το πρόγραμμα (π.χ. σεμινάρια, εκπαιδευτές, εκπαιδευτικά μέσα, διάρκεια).

(γ) Μη λήψη μέτρων στις περιπτώσεις όπου συμμετέχοντες δεν ολοκληρώνουν το πρόγραμμα και ως εκ τούτου δεν τηρούν τους όρους χορήγησης.

Εισηγήθηκα όπως, αφού εγκριθεί η Πολιτική Χορηγιών και οι Διαδικασίες για τα πιο πάνω προγράμματα, λαμβάνοντας υπόψη τις προαναφερθείσες ελλείψεις και αδυναμίες, καθοριστούν οι απαιτήσεις της Αρχής έναντι των υποψήφιων διοργανωτών, στις οποίες να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και η υποβολή λεπτομερούς προκαταρκτικής ανάλυσης τόσο των εξόδων όσο και του προγράμματος, με αναφορά στους εκπαιδευτές (προσόντα/πείρα), στα εκπαιδευτικά μέσα κατάρτισης, στις διαλέξεις, στη διάρκεια τους κ.τ.λ.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι, στα πλαίσια της αναθεώρησης των Σχεδίων της Αρχής για εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για τον έλεγχο των Δημοσίων Ενισχύσεων, έχουν περιληφθεί πρόνοιες τόσο για τις προϋποθέσεις όσο και τα κριτήρια έγκρισης προγραμμάτων, συμμετεχόντων και επιχορήγησης, όπως αυτά εφαρμόζονται. Στη συνέχεια θα ετοιμαστεί Οδηγός Πολιτικής και Διαδικασιών για τα Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα στο Εξωτερικό.

4.111 ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ**Μέρος Α**

4.111.1 Έλεγχος λογαριασμών. Οι λογαριασμοί της Αρχής για το 2001 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε η Αρχή, ύστερα από έγκριση μου, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων αρ. 40 του 1983 και 73 του 1984. Με βάση τις πρόνοιες των ίδιων Νόμων, η Υπηρεσία μου έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

4.111.2 Προϋπολογισμός

(α) Έγκριση. Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το 2001 υποβλήθηκε στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 6.7.00 και, μετά από διαβουλεύσεις που έγιναν με το Υπουργείο Οικονομικών, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7.2.2001 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμων, ενώ, με βάση τις πρόνοιες των πιο πάνω Νόμων, έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή το αργότερο μέχρι τις 30.9.2000. Ο προϋπολογισμός ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 23.3.2001 (αρ.23(II)/2001). Για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο εγκρίθηκαν δωδεκατημόρια, για την περίοδο όμως από 1η μέχρι 22 Μαρτίου 2001 διενεργούνταν δαπάνες χωρίς εξουσιοδότηση.

(β) Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός. Στις 9.5.02 το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού διαβίβασε στο Γενικό Εισαγγελέα σχετικό Νομοσχέδιο, για την τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού της ΑΗΚ Νόμου του 2001, για κάλυψη της υπέρβασης που προέκυψε στα πιο κάτω Κονδύλια.

Κονδύλι	Αρχικός Προϋπο- λογισμός	Συμπληρω- ματικός Προϋπολο- γισμός	Ολικό
	£	£	£
«Δημοσιεύσεις, Δημοσιότης και 2-217 Διαφημίσεις»	327.200	600.000	927.200
«Επιχορήγηση για εφαρμογή της 2-269 αγροτικής πολιτικής»	2.000.000	1.250.000	3.250.000

Οι χρεώσεις που έχουν γίνει στα πιο πάνω Κονδύλια για την περίοδο 1.1-31.12.2001 έχουν ως ακολούθως:

Κονδύλι	Είδος	Δαπάνη		Υπέρβαση
		£	£	£
2-217			470.441	143.241
2-269	Οικιακό	520.762		
	Εμπορικό	37.495		
	Αγροτικό	2.274.711	2.832.968	832.968

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι ετοιμάστηκε νέο Νομοσχέδιο, το οποίο θα υποβληθεί στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και περιλαμβάνει μόνο το σύνολο των υπερβάσεων στα πιο πάνω Άρθρα.

(γ) Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για έργα αναπτύξεως στον προϋπολογισμό της Αρχής για το 2001 ήταν £68,3 εκ., οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £36,3 εκ., παρέμεινε δηλαδή αδαπάνητο ποσό ύψους £32 εκ. ή ποσοστό 47%, λόγω κυρίως μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των πιο κάτω έργων:

Κονδύλι		Προϋπολ.	Δαπάνη	Αδαπάνητα
		£εκ.	£εκ.	£εκ.
4-507	Μονάδα Αφαλάτωσης στο Σταθμό Βασιλικού	18,0	-	18,0
4-512	Βελτίωση και Επέκταση Δικτύου Μεταφοράς	17,7	13,3	4,4
4-518	Βελτίωση και Ανέγερση Κτιρίων και Υποστατικών	9,3	2,6	6,7
4-528	Σύστημα Πληροφορικής	1,9	0,3	1,6

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι διαφορές μεταξύ δαπανών του προϋπολογισμού και πραγματικών δαπανών δημιουργούνται από διάφορα περιστατικά που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του μεγάλου χρονικού διαστήματος από την ετοιμασία μέχρι την εκτέλεση των προϋπολογισμών.

(δ) Υπερβάσεις σε Κονδύλια του Προϋπολογισμού. Σε ορισμένα Άρθρα έχουν παρατηρηθεί υπερβάσεις, οι οποίες δύνανται να καλυφθούν από άλλα Άρθρα, σύμφωνα με το σχετικό Νόμο, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο της Αρχής. Επίσης, σύμφωνα με τον ίδιο Νόμο, η έγκριση των υπερβάσεων πρέπει μέσα σε τρεις μήνες να κατατεθεί από τον αρμόδιο Υπουργό στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι υπερβάσεις έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο της Αρχής στις 29.05.2002.

(ε) Διαδικασία παρακολούθησης Προϋπολογισμού. Κατά το υπό εξέταση έτος παρατηρήθηκε αδυναμία στην παρακολούθηση, μέσω του μηχανογραφικού συστήματος (SAP), των διενεργούμενων δαπανών, για διαπίστωση κατά πόσο βρίσκονταν εντός των πλαισίων του εγκριθέντος προϋπολογισμού. Όπως πληροφορήθηκα από την 1.1.2002 το πρόβλημα έχει επιλυθεί.

4.111.3 Οικονομική κατάσταση.

— **Αποτελέσματα έτους.** Σύμφωνα με τους ελεγμένους λογαριασμούς παρουσιάζεται πλεόνασμα £39,19 εκ. πριν από τη φορολογία. Συνοπτικά τα αποτελέσματα των δύο τελευταίων ετών παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2001	2000
	£εκ.	£εκ.
Έσοδα	189,83	189,12
Έξοδα	150,64	151,54
Πλεόνασμα έτους	39,19	37,58

4.111.4 Προσωπικό - Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές. Η Αρχή εργοδοτούσε 2 194 πρόσωπα (2 112 για το 2000), από τα οποία τα 1 975 (1 920 για το 2000) υπηρετούσαν σε μόνιμες θέσεις και 219 σε προσωρινές θέσεις. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και για εργοδοτικές εισφορές κατά τα τελευταία δυο έτη παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	<u>2001</u>	<u>2000</u>
	<u>£000</u>	<u>£000</u>
(α) Μόνιμοι υπάλληλοι		
Μισθοί και τιμαριθμικά επιδόματα	25.886	24.357
Διάφορα επιδόματα και υπερωρίες	3.386	3.076
Εργοδοτικές εισφορές	2.764	2.660
Ωφελήματα προσωπικού (Παρ. 6)	2.552	2.440
Εισφορές στο Ταμείο Συντάξεων (Παρ. 5)	8.104	6.050
	42.692	38.583
(β) Προσωρινοί υπάλληλοι	1.113	1.056
	43.805	39.639

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος των δαπανών για το μόνιμο προσωπικό, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων, ήταν:

<u>2001</u>	<u>2000</u>	<u>Αύξηση</u>
<u>£</u>	<u>£</u>	
20.357	19.755	3%

4.111.5 Σχέδια Συντάξεων.

(α) Η ανάλυση των εισφορών της Αρχής στα Σχέδια Συντάξεων των υπαλλήλων κατά τα τελευταία δυο έτη ήταν:

	<u>2001</u>	<u>2000</u>
	<u>£000</u>	<u>£000</u>
Για τρέχουσα υπηρεσία	5.618	5.397
Για προηγούμενη υπηρεσία	2.486	653
	8.104	6.050

Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική μελέτη, που έγινε τον Ιανουάριο του 1998, η υποχρέωση της Αρχής για προηγούμενη υπηρεσία στις 31.12.97 ήταν £11 εκ. Το πιο πάνω ποσό θα ξοφληθεί με 5 ετήσιες δόσεις των £2.485.560, αρχίζοντας από 1.1.98.

Σημειώνεται ότι η Αρχή δεν κατέβαλε έγκαιρα την τέταρτη δόση της ελλειμματικής συνεισφοράς προς το Ταμείο ύψους £2.485.560, η οποία ήταν πληρωτέα την 1.1.2001. Ποσό ύψους £1.350.000 καταβλήθηκε στις 20.4.01 και στις 31.12.01 εκκρεμούσε ποσό £1.135.560, χωρίς τους τόκους.

(β) Άσκηση Εκλογής Σχεδίου Συντάξεων. Με την τροποποίηση των Κανονισμών του Σχεδίου Συντάξεων που έγινε το 1990, δόθηκε δικαίωμα στους υπαλλήλους να επιλέξουν είτε να ενταχθούν στο Σχέδιο Συντάξεων χωρίς εισφορές, είτε να παραμείνουν στο Σχέδιο Συντάξεων της Αρχής με εισφορές. Η πλειονότητα των υπαλλήλων έχει ενταχθεί στο Σχέδιο Συντάξεων χωρίς εισφορές, ενώ στο Σχέδιο Συντάξεων με εισφορές παρέμειναν 16 υπάλληλοι που διατηρούν το δικαίωμα μεταπήδησης τους στο Σχέδιο Συντάξεων χωρίς εισφορές κατά την ημερομηνία της αφυπηρέτησής τους.

4.111.6 Ωφελήματα προσωπικού. Η ανάλυση των ωφελημάτων προσωπικού κατά τα τελευταία δύο έτη έχει ως ακολούθως:

	2001	2000
	£	£
Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης	1.199.112	1.151.816
Ταμείο Ευημερίας	523.677	500.337
Ταμείο Βοηθείας	213.609	204.384
Σχέδιο Υποτροφιών	156.150	146.500
Επιχορήγηση Κυλικείων	145.167	139.630
Επιδότηση επιτοκίου εκπαιδευτικών δανείων	118.430	97.871
Ομαδική Ασφάλεια Ζωής	163.776	168.014
Ασφάλεια Προσωπικών Ατυχημάτων	32.513	31.424
	2.552.434	2.439.976

4.111.7 Σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης. Μετά την ψήφιση του Τροποποιητικού Κανονισμού 29Α των περί Α.Η.Κ. (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών 1986-1996, η Α.Η.Κ. δύναται με απόφαση της να επιτρέψει σε υπάλληλο, ο οποίος έχει συμπληρώσει ηλικία 50 χρόνων και 25 τουλάχιστον χρόνια πραγματική υπηρεσία στην Α.Η.Κ., όπως αφυπηρετήσει πρόωρα.

Στους πρόωρα αφυπηρετούντες υπαλλήλους προσφέρεται ως αποζημίωση το μικρότερο από τα ποσά που αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Ποσοστό 70% της διαφοράς μεταξύ του μισθού που θα λάμβανε ο υπάλληλος μέχρι την κανονική ηλικία αφυπηρέτησης του και της σύνταξης που θα εισέπραττε μέχρι τότε, προεξοφλούμενης @ 7% (αξίες κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησης).

(β) Το σύνολο 25 μηνιαίων μισθών του υπαλλήλου, υπολογιζόμενο επί του τελευταίου μηνιαίου μισθού του.

(γ) Εφάπαξ ποσό £ 30.000.

Από την ημερομηνία δημοσίευσης του Κανονισμού (19.4.96) μέχρι το τέλος του 2001, έχουν αφυπηρετήσει 146 άτομα, έναντι πρόσθετης συνολικής δαπάνης £2.418.534. Αναλυτικά ο αριθμός αφυπηρετήσεων κατά έτος, μαζί με τη σχετική δαπάνη, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Έτος	Αριθμός αφυπηρέτησεων	Δαπάνη
		£
2001	27	501.793
2000	26	506.358
1999	31	500.849
1998	25	398.653
1997	28	414.138
1996	9	96.743
		2.418.534

Κατά το 2001 αφυπηρέτησαν 27 υπάλληλοι, έναντι συνολικής αποζημίωσης £501.792,66. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται και υπάλληλοι ηλικίας 58-59 ετών, με υπολειπόμενη υπηρεσία μέχρι την κανονική αφυπηρέτηση περίπου 1-1½ χρόνο.

Έχοντας υπόψη τους σκοπούς που επιδιώκονται από το σχέδιο, πιστεύω ότι κατά την έγκριση της αφυπηρέτησης με βάση τον πιο πάνω Κανονισμό θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η ηλικία και η υπολειπόμενη υπηρεσία του υπαλλήλου.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι έχει ήδη οριστεί ομάδα που επεξεργάζεται τον καταρτισμό νέου σχεδίου πρόωρης αφυπηρέτησης, μέσα στα πλαίσια το οποίου θα ληφθούν υπόψη και οι παρατηρήσεις μας.

4.111.8 Υπερωρίες. Κατά τη διάρκεια του έτους πληρώθηκε υπερωριακή αποζημίωση στο προσωπικό της Αρχής συνολικού ύψους £1.613.423, σε σύγκριση με £1.317.600 το 2000 ή αύξηση κατά 22,4%.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:

(α) Υπερωριακή αμοιβή σε συγκεκριμένους υπαλλήλους. Μεγάλο μέρος της υπερωριακής αμοιβής λαμβάνεται συστηματικά από συγκεκριμένο αριθμό υπαλλήλων, οι οποίοι, σε ορισμένες περιπτώσεις, αποζημιώνονται για υπερβολικό αριθμό ωρών υπερωριακής εργασίας. Συγκεκριμένα, σε 45 υπαλλήλους της Αρχής (Κλ. Α5 μέχρι Α11) καταβλήθηκε συνολικό ποσό £298.084, με μέσο όρο υπερωριών £6.625 ετησίως.

(β) Υπερωριακή αμοιβή ανώτερων λειτουργών της Αρχής. Ποσό ύψους £142.817 καταβλήθηκε σε λειτουργούς της Αρχής που κατέχουν μισθολογική Κλίμακα Α13 και άνω, με μέσο όρο υπερωριών £1.680 ετησίως. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σε 7 περιπτώσεις λειτουργών (Κλ. Α13 και Κλ. Α14) η Αρχή κατέβαλε υπερωριακή αμοιβή συνολικού ύψους £46.626, με μέσο όρο υπερωριών £6.661.

Μέχρι σήμερα δεν θεσπίστηκαν Κανονισμοί, όπως εισηγήθηκα και σε προηγούμενες επιστολές μου, που να καθορίζουν τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες θα καταβάλλεται υπερωριακή αποζημίωση. Η έλλειψη Κανονισμών για το θέμα οδήγησε παλαιότερα σε καταδικαστικές αποφάσεις εναντίον της Αρχής, για υπερωρίες που αφορούν πρώην Διευθυντές ή Γενικούς Διευθυντές.

Σχετική με το θέμα είναι και η γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου της Αρχής αρ. Φακ. ΑΗΚ/1193/ΚΣ, ημερ. 17.11.98, όπου σαφώς αναφέρεται ότι «... μόνο με σχετική τροποποίηση των Κανονισμών μπορούν να τεθούν κάποια όρια στην άσκηση του δικαιώματος επί της υπερωριακής αμοιβής...».

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε και πάλι ότι η τροποποίηση του σχετικού Κανονισμού για τη μη καταβολή υπερωριών σε υπαλλήλους με Κλίμακα Α13 και άνω περιλαμβάνεται στα ανταιτήματα της Αρχής προς τη συνδικαλιστική πλευρά, για ανανέωση της επόμενης συλλογικής σύμβασης.

4.111.9 Έρευνες για πιθανά πειθαρχικά παραπτώματα υπαλλήλων της Αρχής. Η Αρχή σε διάφορες περιπτώσεις έχει προβεί σε έρευνες αναφορικά με την πιθανότητα διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από υπαλλήλους της.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα πιο κάτω:

(α) Πειθαρχική υπόθεση υπαλλήλου. Μετά από καταγγελία που έγινε από συγκεκριμένη εταιρεία, διεξήχθη έρευνα για συγκεκριμένο υπάλληλο της Αρχής, αναφορικά με την εμπλοκή του και/ή συμφέρον του στην κατακύρωση του διαγωνισμού 163/2001 σε εταιρεία η οποία είναι εγγεγραμμένη στο όνομα της συζύγου του πιο πάνω υπαλλήλου (ποσό Συμβολαίου U.S.\$256.704).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, που συνεδρίασε στις 25.4.02 ως Πειθαρχικό Συμβούλιο, επέβαλε πρόστιμο στον πιο πάνω, καθώς ενέργησε κατά παράβαση του Πειθαρχικού Κώδικα της Αρχής Ηλεκτρισμού, Καν. 2(1)(β) των Κανονισμών του 1985 (Κ.Δ.Π. 109/85) και του Κανονισμού 57 των περί Αρχής Ηλεκτρισμού (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 291/86).

Με βάση τις κατηγορίες που διατυπώθηκαν στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, τις οποίες και αποδέχθηκε ο κατηγορούμενος, κατά την άποψη μου η υπόθεση έπρεπε να αποσταλεί στο Γενικό Εισαγγελέα, για σκοπούς λήψης των ενδεικνυόμενων νομικών μέτρων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η υπόθεση έχει ήδη αποσταλεί για γνωμάτευση στο Γενικό Εισαγγελέα.

(β) Πειθαρχικές έρευνες για υπαλλήλους της Αρχής σε συγκεκριμένη Περιφέρεια– Παραβίαση σφραγίδων μετρητών/κλοπή ρεύματος. Τον Ιανουάριο του 2001 έγινε καταγγελία εναντίον Ανώτερου Λειτουργού σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, από μερίδα υπαλλήλων της Αρχής, ότι επεμβαίνει για σειρά ετών στους μετρητές του σπιτιού του και των διαμερισμάτων του, με αποτέλεσμα την κλοπή ηλεκτρικού ρεύματος.

Η Αρχή προέβη σε πειθαρχική έρευνα, η οποία και αναστάληκε μετά την έναρξη ποινικής έρευνας από την Αστυνομική Διεύθυνση. Εναντίον του πιο πάνω υπαλλήλου σχηματίστηκε ανακριτικός φάκελος, για δόλια οικειοποίηση ενέργειας, οι εξετάσεις συμπληρώθηκαν και η υπόθεση διαβιβάστηκε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για μελέτη και περαιτέρω οδηγίες.

Μετά από έλεγχο που έγινε στους μετρητές όλου του προσωπικού της Αρχής που εργάζεται στη συγκεκριμένη Περιφέρεια, διεξήχθη πειθαρχική έρευνα για 8 υπαλλήλους, αναφορικά με πιθανή υποκλοπή ηλεκτρικού ρεύματος και παρέμβαση/πρόκληση ζημιών σε μετρητές της Αρχής στα υποστατικά των εν λόγω υπαλλήλων. για τις δύο περιπτώσεις δεν τεκμηριώνεται πειθαρχικό

παράπτωμα, ενώ για τις 6 περιπτώσεις ο Γενικός Εισαγγελέας, μετά από σχετική επιστολή των Νομικών Συμβούλων της Αρχής, ζήτησε από τον Αρχηγό Αστυνομίας όπως προβεί στην απαιτούμενη ανάκριση, για σκοπούς διαπίστωσης τυχόν διάπραξης ποινικού αδικήματος από τους εν λόγω υπαλλήλους.

4.111.10 Διερευνώμενες υποθέσεις κλοπής ηλεκτρικού ρεύματος. Μετά από προφορικές καταγγελίες συγκεκριμένου καταναλωτή και τη διερεύνηση τους από την Αρχή, εντοπίστηκε συγκεκριμένος ύποπτος για επεμβάσεις σε μετρητές καταναλωτών της Αρχής, με σκοπό την υποκλοπή ηλεκτρικού ρεύματος, ο οποίος και συνελήφθη από την Αστυνομία στις 19.12.2001.

Μέχρι τις 15.02.2002 διερευνήθηκαν από την Αστυνομία 141 υποθέσεις.

Στις περιπτώσεις όπου έγιναν υπολογισμοί στάληκαν ασφαλισμένες επιστολές στους ενδιαφερόμενους, με τις σχετικές απαιτήσεις της Αρχής, οι οποίες ανέρχονται σε περίπου £1,5 εκ. Μέχρι τις 15.04.2002 δεν είχε εισπραχθεί κανένα ποσό.

4.111.11 Σύστημα ελέγχου των εσόδων της Αρχής. Παρουσιάζονται αρκετές αδυναμίες αναφορικά με την καταγραφή και παρακολούθηση της κατανάλωσης του ηλεκτρικού ρεύματος, ορισμένες από τις οποίες επισήμανα και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, οι οποίες αφορούν τη μη ικανοποιητική ή/και έλλειψη παρακολούθησης των καταστάσεων που ετοιμάζονται από το μηχανογραφικό σύστημα, αναφορικά με την τιμολόγηση, τη μη πραγματοποίηση επιτόπιων ελέγχων στους μετρητές ή τη διεξαγωγή τους σε μακρά χρονικά πλαίσια, το μη εντοπισμό των υποκλοπών από τους λειτουργούς που διενεργούν επιτόπιους ελέγχους, τη μη συμβατότητα του προγράμματος που χρησιμοποιεί το Τμήμα Καταγραφών με το έτος 2000, τη μη έγκαιρη λήψη διορθωτικών μέτρων από το υπεύθυνο Τμήμα της Αρχής αναφορικά με τα προβλήματα που εντοπίζονται από τους καταγραφείς, τη μη αντικατάσταση όλων των παλαιού τύπου μετρητών μέγιστης ζήτησης και τη μη συχνή εναλλαγή των καταγραφών ως προς τις γεωγραφικές περιοχές (ζώνες) τις οποίες καταγράφουν.

4.111.12 Αδυναμίες του συστήματος SAP - Διαδικασία παραλαβής υλικών. Διαπιστώθηκαν κενά και αδυναμίες στη διαδικασία παραλαβής υλικών μέσω του μηχανογραφημένου συστήματος. Σχετικά αναφέρονται τα πιο κάτω:

(α) Δεν υπάρχει σχετική οδηγία που να καθορίζει τη διαδικασία παραλαβής εμπορευμάτων σε συσχετισμό με το μηχανογραφημένο σύστημα, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στην ορθή και έγκαιρη ενημέρωση του συστήματος.

(β) Σε αρκετές περιπτώσεις το σύστημα δεν ενημερώνεται έγκαιρα με τις παραλαβές των εμπορευμάτων. Ιδιαίτερα προβλήματα φαίνεται να παρουσιάζονται στις περιπτώσεις όπου τα εμπορεύματα δεν παραλαμβάνονται στις αποθήκες αλλά καταλήγουν απευθείας στον προορισμό τους (π.χ. στα αναπτυξιακά έργα της Αρχής).

Αξίζει να σημειωθεί ότι εντοπίστηκαν αρκετές περιπτώσεις εμπορευμάτων που παραλήφθηκαν και τιμολογήθηκαν, ενώ εκκρεμεί η παραλαβή τους στο σύστημα, με αποτέλεσμα τα σχετικά συμβόλαια να παρουσιάζουν λανθασμένη εικόνα. Ενδεικτικά παραδείγματα αναφέρονται πιο κάτω:

- **Συμβόλαιο 346/98, παραγγελία 4500000723.** Παραλήφθηκαν και τιμολογήθηκαν εμπορεύματα αξίας £78.393,85 το Δεκέμβριο 1999, ενώ εκκρεμεί μέχρι σήμερα η ενημέρωση του συστήματος.

- **Παραγγελία 4500000503.** Έγιναν οι σχετικές παραλαβές και η τιμολόγηση, ύψους £21.715,86, έγινε τον Ιανουάριο 2000, χωρίς να ενημερωθεί το σύστημα με τις σχετικές παραλαβές.
- **Συμβόλαιο 335/98, παραγγελία 4500000130, Replacement of the Earthwire of 132KV Transmission Lines.** Έγινε η σχετική τιμολόγηση, ύψους £12.649,03, τον Ιανουάριο 1999, χωρίς μέχρι σήμερα να ενημερωθεί το σύστημα με τις παραλαβές.

Συνολικά υπάρχουν εμπορεύματα αξίας £3,03 εκ., τα οποία έχουν τιμολογηθεί από την Αρχή και σχεδόν όλα έχουν παραληφθεί (εξαίρεση αποτελούν οι λίγες περιπτώσεις προπληρωμής των εμπορευμάτων), ενώ δεν ενημερώθηκε το σύστημα με τις σχετικές παραλαβές.

(γ) Σε ορισμένες περιπτώσεις οι αποθηκάριοι ενημερώνονται τηλεφωνικά για παραλαβές εμπορευμάτων βάσει συμβολαίων/παραγγελιών και προβαίνουν στις σχετικές καταχωρίσεις στο σύστημα, χωρίς όμως να έχουν σχετικά στοιχεία και χωρίς οποιαδήποτε συμμετοχή τους στη διαδικασία παραλαβής των εμπορευμάτων, π.χ. παραλαβή γραφειακού εξοπλισμού βάσει παραγγελίας του Τμήματος Αγορών και Προμηθειών.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι δεν έχει συμπληρωθεί η έκδοση (εναρμόνιση) των οδηγιών γενικά της Αρχής με τις διαδικασίες του συστήματος SAP, επειδή συνεχίζονται αλλαγές και αναμένεται αναβάθμιση του. Αναφορικά με την ενημέρωση του συστήματος για τις παραλαβές εμπορευμάτων, έχει επεξηγηθεί η διαδικασία ξανά στους χρήστες και, για τις περιπτώσεις για τις οποίες γίνεται αναφορά στην έκθεση, έγιναν ήδη οι σχετικές παραλαβές στο σύστημα. Το πρόβλημα ενημέρωσης του λογαριασμού GR/IR έχει εντοπιστεί και γίνεται προσπάθεια διόρθωσης των διαφορών.

4.111.13 Έγκριση πληρωμής από τον Περιφερειακό Διευθυντή στη Λεμεσό σε τοπικό ραδιοτηλεοπτικό σταθμό, για υπηρεσίες που δεν προσφέρθηκαν στην Αρχή. Μετά από διερεύνηση σχετικού παραπόνου που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μου, φάνηκε ότι πράγματι υποβλήθηκαν για πληρωμή τιμολόγια ραδιοτηλεοπτικού σταθμού της Λεμεσού, χωρίς να υπάρχουν τα απαραίτητα υποστηρικτικά στοιχεία που να επιβεβαιώνουν ότι παρασχέθηκαν προς την Αρχή οι εν λόγω υπηρεσίες, ύψους £8.665.

Μετά από σχετική αλληλογραφία μεταξύ της Υπηρεσίας μου και του Γενικού Διευθυντή της Αρχής, ο τελευταίος με πληροφόρησε ότι ζητήθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό όπως ακυρώσει το πιο πάνω τιμολόγιο και εκδώσει νέο, ύψους £3.767.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Αρχή δεν προτίθεται να λάβει μέτρα εναντίον του υπαλλήλου, επειδή δεν καταβλήθηκε οποιοδήποτε αδικαιολόγητο ποσό και ο εν λόγω υπάλληλος έχει ήδη αφυπηρετήσει. Επίσης η καθορισθείσα γενική πολιτική δεν θα επιτρέπει παρόμοια περιστατικά στο μέλλον.

4.111.14 Συνδρομή της Α.Η.Κ. προς Κ.Ε.Β.Ε. και Ο.Ε.Β. Με απόφαση του Συμβουλίου και με τη διαφωνία ενός μέλους, η Αρχή καταβάλλει στην Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (£10.000) και στο Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (£8.000).

Λαμβάνοντας υπόψη το νομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί τώρα η Αρχή, εισηγήθηκα όπως επανεξεταστεί η σκοπιμότητα και χρησιμότητα της καταβολής των πιο πάνω ετήσιων συνδρομών.

Ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε ότι η Αρχή θα επανεξετάσει το θέμα λαμβάνοντας υπόψη την ελευθεροποίηση της αγοράς.

4.111.15 Προμήθεια Μαζούτ.

(α) Αναλύσεις ορισμένων συστατικών μαζούτ που δεν μπορούν να γίνουν στον Η/Σ Δεκέλειας. Από τον έλεγχο των αναλύσεων του χημείου του συγκεκριμένου Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού, διαπιστώθηκε ότι το χημείο δεν είναι σε θέση να κάνει αναλύσεις όσον αφορά σε 3 συστατικά του μαζούτ, συγκεκριμένα τη στάχτη (ash), το νάτριο (sodium) και βανάδιο (vanadium). Το συμβόλαιο για αγορά μαζούτ διαλαμβάνει οικονομική επιβάρυνση για μόνο ένα από αυτά τα χαρακτηριστικά (βανάδιο), σε περίπτωση που η περιεκτικότητά του είναι μεγαλύτερη του 0,015%. Εισηγούμαι όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο, μέχρι να είναι σε θέση το χημείο του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού της Δεκέλειας να κάνει τις πιο πάνω αναλύσεις, αυτές να γίνονται από το χημείο του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού του Βασιλικού.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η πιο πάνω εισήγηση μου έγινε αποδεκτή και, στις περιπτώσεις όπου τα αποτελέσματα του ανεξάρτητου αναλυτή είναι ψηλά και κοντά στο όριο που καθορίζεται για την αναπροσαρμογή της τιμής του μαζούτ, θα αποστέλλονται τα δείγματα στο χημείο του Σταθμού Βασιλικού ή Μονής.

(β) Ψηλό ποσοστό ασφαλίνης στο μαζούτ. Στα προηγούμενα χρόνια, πριν από το 2001, αλλά και στο συμβόλαιο για την προμήθεια μαζούτ για το 2002, προνοείται η καταβολή από τον προμηθευτή προστίμου, σε περίπτωση που η ασφαλίνη υπερβαίνει το καθορισμένο ανώτατο ποσοστό του συμβολαίου. Στο συμβόλαιο όμως για το 2001 δεν τέθηκε κανένας σχετικός όρος, με αποτέλεσμα για ορισμένες παραλαβές του 2001, που παρουσίαζαν ποσοστά ασφαλίνης ψηλότερα από τα προβλεπόμενα (5η παραλαβή για Η/Σ Δεκέλειας και Η/Σ Μονής από Banias, και 3η και 4η παραλαβή για Η/Σ Βασιλικού από MarcRich 2001) να μη γίνει αποκοπή χρημάτων από τους προμηθευτές. Σημειώνεται ότι εάν υπήρχε ρήτρα στο συμβόλαιο για πρόστιμο στην περίπτωση που η ασφαλίνη υπερέβαινε το 4% (όπως στο συμβόλαιο με την Glencore για το 2002), τότε η Αρχή θα εισέπραττε πρόστιμο ύψους περίπου U.S.\$378.000. Επίσης επισημαίνεται ότι το ψηλό ποσοστό ασφαλίνης προκαλεί προβλήματα στους λέβητες και καυστήρες των Η/Σ, με αποτέλεσμα να ξοδεύονται μεγάλα ποσά της τάξης των περίπου £500.000 ετησίως για έξοδα συντήρησης και επιδιόρθωσης.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι εκ παραδρομής δεν συμπεριλήφθηκε η σχετική ρήτρα στο συμβόλαιο για το 2001. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η Αρχή απώλεσε χρήματα, για το λόγο ότι οι προμηθευτές υπολογίζουν στη σταθερή τιμή που προσφέρουν όλες τις ρήτρες που τους επιβαρύνουν και διαμορφώνουν την τιμή τους ανάλογα.

4.111.16 Αποθήκες.

(α) Υλικά που δεν είναι καταχωρισμένα στο σύστημα. Όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενη έκθεσή μου, μεγάλος αριθμός υλικών αξίας περίπου £1.051.619 μέχρι και το τέλος του 2000 δεν ήταν καταχωρισμένα στο σύστημα αλλά σε καρτέλες αποθήκης. Η καταχώριση των υλικών ολοκληρώθηκε το 2001 και από αυτή έχουν προκύψει ελλείμματα, τα οποία έχουν συσσωρευτεί από την ίδρυση της Αρχής και ανέρχονται συνολικά στις £332.432 για όλες τις Επαρχίες. Το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών έχει ζητήσει έγκριση από το Συμβούλιο για διαγραφή τους.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο ενέκρινε τη διαγραφή των ελλειμμάτων.

(β) Φυσικές καταμετρήσεις. Βάσει των διεθνών λογιστικών προτύπων αλλά και της οικονομικής οδηγίας που έχει εκδοθεί και υφίσταται από το 1983 (FIN/20/83), επιβάλλεται ο έλεγχος των υλικών αποθήκης και γενικά όλων των υλικών της Αρχής το λιγότερο μια φορά το χρόνο.

Διαπιστώθηκε ότι, σε αρκετές από τις αποθήκες - γραφεία της Α.Η.Κ (π.χ Πάφου, Βασιλικού, Κακοπετριάς, Πόλης Χρυσοχούς) δεν έγινε καμιά φυσική καταμέτρηση κατά τη διάρκεια του έτους.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν γραπτές οδηγίες προς όλες τις Περιφέρειες και Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς όπως προβαίνουν συστηματικά σε καταγραφή των υλικών των αποθηκών και ότι το θέμα θα παρακολουθείται στενά από τη Διεύθυνση της Αρχής.

(γ) Κλοπή υλικών Αποθήκης £21.740,26. Σε φυσική καταμέτρηση που έγινε στις αποθήκες της περιφέρειας Αμμοχώστου – Λάρνακας στις 30.1.2001, παρουσιάστηκαν ελλείμματα συνολικής αξίας £22.389,38, από τα οποία £21.740,26 αποτελούν κόστος αγωγών που, όπως διαπιστώθηκε, είχαν κλαπεί από την αποθήκη. Η υπόθεση εξετάζεται από την Αστυνομία. Η Αρχή δεν έχει προβεί σε οποιαδήποτε δική της διερεύνηση για το θέμα, ούτε και φαίνεται να έχει μελετήσει τρόπους προς αποφυγή παρόμοιων καταστάσεων στο μέλλον. Σημειώνεται επίσης ότι τα ασφαλιστικά συμβόλαια της Αρχής δεν περιλαμβάνουν αποζημίωση σε περίπτωση κλοπής.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Αρχή εξετάζει τρόπους, ώστε παρόμοια περιστατικά κλοπών να αποφεύγονται στο μέλλον, ενώ ειδική έρευνα που διεξήχθη από την Αρχή έχει καταδείξει ότι δεν είναι προς το συμφέρον της Αρχής να διατηρεί ασφάλεια κλοπής.

Μέρος Β

4.111.17 Αξιοπιστία Χημείων Αρχής. Κατόπιν εισηγήσεων τόσο της Υπηρεσίας μου όσο και του εσωτερικού ελεγκτή της Αρχής για την ενίσχυση των Χημείων της, η Αρχή διόρισε ομάδα εργασίας, η οποία, μεταξύ άλλων, υπέβαλε και την εισήγηση όπως υιοθετηθεί από τα χημεία της Αρχής η μέθοδος ASTM D 2622, αναφορικά με την περιεκτικότητα σε θείο, μέθοδος η οποία χρησιμοποιείται από τους ανεξάρτητους αναλυτές, αντί της μεθόδου IP 61.

Στην απάντηση της Αρχής για το πιο πάνω θέμα, σε σχέση με τους λογαριασμούς του 2000, αναφέρθηκε ότι ετοιμάζονται προδιαγραφές για την αγορά οργάνου για διεξαγωγή των αναλύσεων αναφορικά με την περιεκτικότητα σε θείο, σύμφωνα με τη μέθοδο ASTM D 2622. Ωστόσο μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει η αγορά του εν λόγω οργάνου.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το όργανο αυτό αναμένεται να παραληφθεί εντός του Ιουλίου 2002 και να τεθεί σε λειτουργία το συντομότερο δυνατόν μετά την παραλαβή του.

4.111.18 Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Αρχής 1995-2003. Μετά τη διαφωνία που προέκυψε με την Τράπεζα Αναπτύξεως (πρώην Ταμείο Κοινωνικής Ανάπτυξης) του Συμβουλίου της Ευρώπης, ως προς την ερμηνεία από το αρμόδιο σώμα της Ε.Ε. αναφορικά με συγκεκριμένο όρο της οδηγίας (88/609/Ε.Ε.Κ.), η Αρχή εξασφάλισε έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο για τη διευθέτηση διευκολύνσεων σε παρατράβηγμα ύψους μέχρι £15 εκ. από τις επιτόπιες τράπεζες. Παράλληλα εξασφάλισε προκαταρκτική έγκριση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τη σύναψη δανείου ύψους μέχρι Ευρώ 50 εκ. Τον Ιανουάριο του 2000 η Αρχή υπέβαλε τρίτη αίτηση στην Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης για απόσυρση Ευρώ 37 εκ., βάσει της αναλογίας του εγκεκριμένου δανείου για το

Αναπτυξιακό Πρόγραμμα με τις δαπάνες της Αρχής που αφορούσαν έργα Μεταφοράς και Διανομής, η οποία βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα. Τελικά η αίτηση για την απόσυρση Ευρώ 37 εκ. ακυρώθηκε και έγινε νέα αίτηση τον Ιούλιο 2001 για απόσυρση Ευρώ 10 εκ. Το ποσό τούτο παραλήφθηκε τον Αύγουστο 2001.

4.111.19 Εκμετάλλευση αιολικού δυναμικού της Κύπρου.

(α) Με βάση διεθνείς δεσμεύσεις της Κύπρου για μείωση της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα, καθώς και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αέρας, ήλιος, βιομάζα, σκουπίδια κ.ά.) αυξηθεί σε 12%, τουλάχιστον, μέχρι το 2010, η Αρχή αποφάσισε την εκμετάλλευση της αιολικής ενέργειας. Για το σκοπό αυτό αποφασίστηκε η δημιουργία αιολικού πάρκου στον Κούρρη, δυναμικότητας 6MW.

Το Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 8446 ημερ. 13.6.2000, ενέκρινε τις εισηγήσεις της Διεύθυνσης για εγκατάσταση ανεμογεννητριών. Στα πλαίσια της απόφασης αυτής, η Αρχή προχώρησε στην απαλλοτρίωση κτημάτων στο χωριό Καντού (περιοχή Κούρρη). Επίσης αποφασίστηκε η εγκατάσταση ανεμογεννήτριας στον Η/Σ Βασιλικού, με υπολογιζόμενη δαπάνη γύρω στις £350.000. Στο αιολικό πάρκο του Κούρρη υπολογίζεται να εγκατασταθούν 10 μονάδες, ολικού κόστους γύρω στα £3,5 εκ.

Κατά το 2001 ζητήθηκαν προσφορές για αγορά και εγκατάσταση ανεμογεννήτριας στο Βασιλικό, όμως η προσφορά ακυρώθηκε μετά την άρνηση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως να παραχωρήσει σχετική πολεοδομική άδεια. Τον Απρίλιο 2002, με το διαγωνισμό αρ. 418/2002, ζητήθηκαν προσφορές για αγορά και εγκατάσταση τεσσάρων ανεμογεννητριών στο Καντού. Όπως πληροφορήθηκα, μέχρι σήμερα δεν έχει ληφθεί σχετική πολεοδομική άδεια για το έργο αυτό.

(β) Μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της Αρχής με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), το Συμβούλιο στις 26/10/99 ενέκρινε την ίδρυση θυγατρικής εταιρείας (με το όνομα «Ηλεκτρική» Λτδ), το καταστατικό της οποίας εγκρίθηκε στις 25.4.2000 με την απόφαση αρ. 8403. Παρόλο που η άποψη του Νομικού Συμβούλου της Αρχής, ημερ. 28.7.1999, είναι ότι η Αρχή μπορεί να ιδρύσει θυγατρική εταιρεία, με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία, εντούτοις έχω σοβαρές επιφυλάξεις κατά πόσο είναι ορθό οργανισμοί δημόσιου δικαίου να δημιουργούν εταιρείες ιδιωτικού δικαίου, στις οποίες να μεταβιβάζουν αρμοδιότητες τους. Εάν κάτι τέτοιο είναι επιθυμητό, εισηγήθηκα να προωθηθεί προσθήκη ειδικής πρόνοιας στο νόμο, η οποία να παρέχει ρητά στην Αρχή τέτοια εξουσία.

Συναφώς αναφέρεται ότι η τεchnοοικονομική μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, υπό τις περιστάσεις, το κόστος θα είναι ψηλό και για να είναι βιώσιμο το έργο θα πρέπει να επιχορηγείται κατά περίπου 40%. Επίσης πρέπει να ληφθεί πολιτική απόφαση της Κυβέρνησης για να προχωρήσει η εκτέλεση του προγράμματος.

(γ) Το Διοικητικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 8447, ημερ. 13.6.2000, καθόρισε, μεταξύ άλλων, την τιμή αγοράς για τις Α.Π.Ε. στα 3,7 σ/kwh.

Εξέφρασα την άποψη ότι το πιο πάνω θέμα έπρεπε να τεθεί και ενώπιον της Βουλής για τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών, πράγμα που μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Νομική Υπηρεσία ετοιμάζει την τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών της Αρχής.

4.112 ΑΡΧΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Μέρος Α

4.112.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί για το έτος 2001 παρουσίασαν πλεόνασμα £202.234, σε σύγκριση με £160.047 κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £42.187 ή 26,36%. Το πλεόνασμα προέκυψε μετά την αφαίρεση εταιρικού φόρου ύψους £86.807 (2000 £66.970).

Σημειώνεται ότι στους λογαριασμούς των ετών 2001, 2000, 1999 και 1998 δεν περιλαμβάνεται πρόνοια για αναβαλλόμενη φορολογία, για την οποία οι σχετικοί υπολογισμοί και για τα τέσσερα έτη δεν είχαν ολοκληρωθεί μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της Έκθεσής μου.

(β) **Πλεόνασμα στο κεφάλαιο κίνησης.** Στις 31.12.2001 οι τρέχουσες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν σε £628.599, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £973.348, δηλαδή υπήρχε πλεόνασμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £344.749 (£173.662 στις 31.12.2000).

(γ) **Έσοδα.** Τα έσοδα της Αρχής, εκτός από την κυβερνητική επιχορήγηση για τόκους δανείων ύψους £35.623 (2000 £44.121), ανήλθαν σε £1.842.977, σε σύγκριση με £1.786.578 κατά το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £56.399 ή 3,16%, που οφείλεται κυρίως στην είσπραξη δικαιωμάτων εγγραφής (£29.200), στην αύξηση των δικαιωμάτων συμμετοχής (£33.890) και στην αύξηση των εισπρακτέων τόκων (£10.385). Σημειώνεται ότι τα έσοδα από εισιτήρια εισόδου ανήλθαν σε £148.579, σε σύγκριση με £172.131 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν μείωση κατά £23.552 ή 13,7%.

(δ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.589.559, σε σύγκριση με £1.603.682 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £14.123.

(ε) **Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.** Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £409.294, σε σύγκριση με £547.547 το 2000.

(στ) **Κυβερνητική επιχορήγηση επιτοκίου.** Για το 2001 η κυβερνητική επιχορήγηση για τους τόκους δανείων ήταν £35.623, σε σύγκριση με £44.121 το 2000.

(ζ) **Κυβερνητικές εγγυήσεις.** Στις 31.12.2001 υπήρχαν κυβερνητικές εγγυήσεις ύψους £491.790, για δάνεια από την Τράπεζα Κύπρου (£106.046) και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (£385.744). Σημειώνεται επίσης ότι στις 31.12.2001 υπήρχε οφειλή προς την Κυπριακή Δημοκρατία ύψους £155.000, λόγω αποπληρωμής από το Υπουργείο Οικονομικών του παλαιού δανείου της Αρχής στη Λαϊκή Τράπεζα.

4.112.2 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2001 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 19.9.00 και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 20.9.00. Σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, ο Προϋπολογισμός της Αρχής έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30.9.2000. Ωστόσο κατατέθηκε στις 30.1.01 και ψηφίστηκε σε Νόμο την 1.3.2001.

4.112.3 Προσωπικό. Η Αρχή εργοδοτούσε 20 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις και 8 εργάτες (22 υπαλλήλους και 8 εργάτες το 2000). Εργοδότησε επίσης, κατά τη διάρκεια των διαφόρων εκθέσεων, 57 άτομα (54 άτομα το 2000). Το σύνολο των δαπανών για μισθούς και

ημερομίσθια, μετά την αφαίρεση ημερομισθίων που χρεώθηκαν σε τρίτους και σε Ειδικές Εκθέσεις, ήταν £603.572, σε σύγκριση με £635.994 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £32.422 ή 5%. Στις δαπάνες περιλαμβάνεται ποσό £28.329 για υπερωριακή απασχόληση μόνιμων υπαλλήλων (£28.963 το 2000).

4.112.4 Χρεώστες. Στις 31.12.2001 οι χρεώστες ανέρχονταν σε £401.270, σε σύγκριση με £303.029 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £98.241 ή 32,42%. Το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης των χρεωστών αντιπροσωπεύει κυρίως υποχρεώσεις εκθετών που έλαβαν μέρος στις εκθέσεις του 2001 και δεν έχουν ακόμη εξοφλήσει τα οφειλόμενα δικαιώματα προς την Αρχή, οι οποίες, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, έπρεπε να τακτοποιούνται έγκαιρα.

Σημειώνεται ότι οι χρεώστες με παλιά υπόλοιπα δεν κατέβαλαν κανένα ποσό κατά το 2001. Για ορισμένους από τους χρεώστες αυτούς έχει εκδοθεί απόφαση δικαστηρίου για είσπραξη, χωρίς τούτο να γίνει κατορθωτό.

4.112.5 Επισφαλείς χρεώστες. Η πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ανήλθε σε £121.806 το 2001 και αντιπροσωπεύει το 30,4% των χρεωστών. Μεγάλο μέρος της πρόβλεψης για επισφαλείς χρεώστες αφορά περιπτώσεις χρεωστών, για τις οποίες έχουν εκδοθεί αποφάσεις δικαστηρίου για είσπραξη, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Εισηγήθηκα και πάλι όπως, σε συνεργασία με τους νομικούς συμβούλους της Αρχής, εφαρμοστούν διαδικασίες για έγκαιρη είσπραξη των οφειλόμενων δικαιωμάτων και προωθηθούν νομικά μέτρα για τις υποθέσεις που εκδικάστηκαν.

4.112.6 Διαμόρφωση χώρων πρασίνου. Η διαμόρφωση χώρων πρασίνου για την περίοδο 1.9.2001 – 31.8.2002 ανατέθηκε στο σύμβουλο κήπων της Αρχής, έναντι του ποσού των £17.000, πλέον Φ.Π.Α., χωρίς την προκήρυξη προσφορών.

Σημειώνεται ότι, ενώ η ανάθεση της εργασίας αφορούσε κυρίως την αναβάθμιση του χώρου πρασίνου για τη διοργάνωση της 26^{ης} Διεθνούς Έκθεσης, η οποία πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2001, η συμφωνία που τελικά υπογράφηκε αφορούσε την περίοδο 1.9.2001 – 31.8.2002.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, το Διοικητικό Συμβούλιο ανέθεσε σε Σύμβουλο Κήπων τη διαμόρφωση των χώρων πρασίνου, χωρίς προσφορές, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη του την αποδεδειγμένη εμπειρία του συγκεκριμένου ιδιώτη σε τέτοια εργασία, όπου η γνώση και η πείρα δεν ήταν δυνατόν να κριθούν με προσφορές, και ότι μελλοντικά θα εξετάσει την ανάθεση τέτοιας εξειδικευμένης εργασίας με προσφορές. Με πληροφόρησε επίσης ότι η Αρχή είχε ζητήσει από το Τμήμα Δασών να αναλάβει τους κήπους της Αρχής και τη διαμόρφωση του πρασίνου της, αλλά κρίθηκε ότι η προσφορά τους των £30.000 δεν ήταν συμφέρουσα.

4.112.7 Σχέδιο Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης. Από την ίδρυση και λειτουργία του ταμείου, για την αντιμετώπιση των υποχρεώσεων του Σχεδίου Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, δεν έχουν ετοιμαστεί και ελεγχθεί οικονομικές καταστάσεις και λογαριασμοί.

Μέρος Β

4.112.8 Δικαιώματα συμμετοχής εκθετών. Ανέφερα και πάλι ότι δεν εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις οι πρόνοιες των Κανονισμών Συμμετοχής, για είσπραξη του δικαιώματος συμμετοχής και την επιβολή τόκου σε περίπτωση καθυστέρησης.

4.112.9 Περιουσιακά στοιχεία.

(α) **Μίσθωση γης.** Η μίσθωση της γης που χρησιμοποιείται για τη διοργάνωση των εκθέσεων δεν έχει ακόμη εγγραφεί στο όνομα της Αρχής. Ο νομικός σύμβουλος της Αρχής αποφάνθηκε ότι όντως η μίσθωση γης είναι εγγράψιμη, όμως το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως μην προχωρήσει στην εγγραφή, για οικονομικούς κυρίως λόγους.

(β) **Φυσική καταμέτρηση.** Για αρκετά χρόνια δεν έχει γίνει φυσική καταμέτρηση της κινητής περιουσίας της Αρχής. Αντιλαμβάνομαι ότι η εργασία της καταμέτρησης της κινητής περιουσίας και η αντιπαραβολή της με το μητρώο έχει αρχίσει, αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί.

4.112.10 Άδειες οικοδομής. Δεν έχουν ακόμη εξασφαλιστεί άδειες οικοδομής από την αρμόδια αρχή για αρκετά περίπτερα που ανεγέρθηκαν στο χώρο της Αρχής.

4.112.11 Ωφελήματα προσωπικού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, αρκετά ωφελήματα προσωπικού παρέχονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των συλλογικών συμβάσεων, χωρίς αυτά να καλύπτονται από τους Κανονισμούς της Αρχής.

4.113 ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.113.1 Καθυστέρηση στην υποβολή των λογαριασμών για το έτος 2001. Σύμφωνα με τον περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμο αρ. 38 του 1973 άρθρο 23(3), οι λογαριασμοί της Αρχής πρέπει να είναι έτοιμοι προς έλεγχο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του αμέσως επόμενου έτους, στο οποίο αναφέρεται ο έλεγχος. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 23(4), ο Γενικός Ελεγκτής οφείλει να υποβάλει στο Συμβούλιο της Αρχής τους ελεγμένους λογαριασμούς, μαζί με την έκθεσή του, όχι αργότερα από την 31^η Μαΐου.

Η Αρχή υπέβαλε τους λογαριασμούς για το 2001 για έλεγχο τον Ιούνιο του 2002.

4.113.2 Έγκριση ετήσιου Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για κάθε οικονομικό έτος πρέπει να καταθέτεται στη Βουλή για έγκριση μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του προηγούμενου έτους. Ο Προϋπολογισμός για το 2001 υποβλήθηκε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στις 28.9.2000 και στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 22.12.2000 και εγκρίθηκε στις 9.3.2001.

4.113.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Το λειτουργικό πλεόνασμα, μετά την αφαίρεση των τόκων και την πρόβλεψη για συνταξιοδοτικά ωφελήματα, ανήλθε σε £5.548.102, σε σύγκριση με £2.362.260 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £3.185.842 ή 134,9%. Μετά την αφαίρεση της συναλλαγματικής ζημιάς ύψους £915.840 (2000 ζημιά £2.208.445), η οποία προέκυψε από τη μετατροπή δανείων σε ξένα νομίσματα, σημειώθηκε καθαρό πλεόνασμα £4.632.262, σε σύγκριση με πλεόνασμα £153.815 του προηγούμενου έτους.

(β) **Έσοδα.** Το σύνολο των εσόδων για το 2001 ανήλθε στο ποσό των £22.821.871, σε σύγκριση με £19.397.807 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £3.424.064 ή ποσοστό 17,7%.

(γ) **Έξοδα.** Το σύνολο των εξόδων, περιλαμβανομένων των τόκων για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και της πρόβλεψης για συνταξιοδοτικά ωφελήματα προηγούμενων περιόδων, ήταν £17.273.769, σε σύγκριση με £17.035.547 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £238.222 ή ποσοστό 1,4%.

(δ) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2001 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν σε £58.276.587, περιλαμβανομένων £4.358.271 που οφείλονται στην Κυβέρνηση για τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων κατά την ίδρυση της Αρχής το 1976. Για τις υπόλοιπες υποχρεώσεις της Αρχής, ύψους £53.918.316, υπάρχουν κυβερνητικές εγγυήσεις.

4.113.4 Προσωπικό και απολαβές. Οι οργανικές θέσεις της Αρχής ανέρχονταν σε 396, από τις οποίες οι 125 ήταν κενές. Επίσης, υπηρετούσαν 29 ωρομίσθιοι υπάλληλοι και 9 άτομα πάνω σε έκτακτη βάση. Για το 2001 οι δαπάνες για απολαβές του προσωπικού, περιλαμβανομένων των υπερωριών, του 13ου μισθού και των εισφορών της Αρχής σε διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £7.750.710, σε σύγκριση με £7.613.905 το 2000. Με βάση τα στοιχεία αυτά, ο μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά υπάλληλο ανήλθε σε £25.083 ετησίως.

4.113.5 Δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση στο Τμήμα Εκμετάλλευσης. Οι δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση στο Τμήμα Εκμετάλλευσης ανήλθαν σε £1.282.295, σε σύγκριση με £1.306.674 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £24.379. Τα τέλη για εξυπηρέτηση των πλοίων εκτός των κανονικών ωρών εργασίας ανήλθαν σε £935.489, σε σύγκριση με £837.201 το 2000.

4.113.6 Εισαγωγή συστήματος βάρδιας. Το Σχέδιο που συμφωνήθηκε και διαλαμβάνει δύο βάρδιες, από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, δεν εφαρμόστηκε κατά το 2001. Η υπερωριακή απασχόληση κατά την περίοδο αυτή παρουσιάζει την ακόλουθη εικόνα:

<u>Αριθμός υπαλλήλων</u>	<u>Πραγματικές ώρες υπερωριακής απασχόλησης</u>
40	501 - 750
20	751 - 1000
18	1001 - 1300
21	1301 - 1500
14	1501 - 1800

Έχοντας υπόψη τις πρόνοιες του «περί Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας» Νομοσχεδίου που θα τεθεί σε ισχύ από 1.1.2003, φαίνεται ότι η Αρχή θα αντιμετωπίσει πρόβλημα κάλυψης της αναγκαίας υπερωριακής εργασίας. Το Νομοσχέδιο μεταξύ άλλων προβλέπει τα ακόλουθα:

(α) Κάθε εργαζόμενος πρέπει να διαθέτει ανά εικοσιτετράωρο περίοδο ανάπαυσης ελάχιστης διάρκειας έντεκα συνεχόμενων ωρών.

(β) Κάθε εργαζόμενος δικαιούται ανά εβδομάδα συνεχή ελάχιστη ανάπαυση 24 ωρών.

(γ) Ο χρόνος εργασίας ανά εβδομάδα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες κατά μέσο όρο, συμπεριλαμβανομένων των υπερωριών (εκτός εάν ο εργαζόμενος συναινεί για προσφορά εργασίας πέραν των πιο πάνω ωρών).

Εξέφρασα την άποψη ότι η Αρχή θα πρέπει να μελετήσει το ενδεχόμενο επέκτασης του θεσμού της βάρδιας καθ'όλο το εικοσιτετράωρο, για να είναι σε θέση να συνεχίσει την ομαλή λειτουργία της μετά την εφαρμογή του πιο πάνω Νόμου.

4.113.7 Ενοίκιο/Άδειες χρήσης χώρων.

(α) Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων στο λιμανάκι Πάφου. Η Αρχή παραχώρησε άδεια χρήσης της αίθουσας στο Δήμο Πάφου, για την περίοδο 1.1.2000 – 31.12.2004, με ετήσιο δικαίωμα χρήσης £10.000, καταβλητέο προκαταβολικά με τόκο 9% για τυχόν καθυστερήσεις. Παρατηρήθηκε ότι μέχρι την ημέρα του ελέγχου καταβλήθηκαν £10.000 για το έτος 2000.

(β) Δημιουργία και λειτουργία λιμενίσκου στο Βασιλικό από την εταιρεία Αρχιρόδον.

(i) Η πιο πάνω εταιρεία προέβη σε συμφωνία με την εταιρεία Τσιμεντοποιία Βασιλικού Λτδ για τη δημιουργία λιμενίσκου στο χώρο του λιμανιού του Βασιλικού, ο οποίος ανήκει στην Αρχή. Η συμφωνία αυτή θεωρείται παράτυπη, εφόσον η Τσιμεντοποιία Βασιλικού Λτδ είναι ενοικιαστής της Αρχής στην περιοχή και το συμβόλαιο ενοικίασης δεν της δίνει το δικαίωμα για υπενοικίαση χώρου σε τρίτους. Η Αρχή προέβη σε παραστάσεις και προς τους δύο ενδιαφερόμενους και ζήτησε όπως όλα τα «ενοίκια» που καταβλήθηκαν από την έναρξη της «συμφωνίας» πληρωθούν μαζί με τόκο 8% (£12.000 ετησίως για το 1998 και 1999 και £14.400 για το 2000 και 2001).

(ii) Είσπραξη δικαιωμάτων επίβλεψης και δικαιωμάτων πράκτορα από την Τσιμεντοποιία Βασιλικού Λτδ. Η Αρχή έχει προτείνει στην πιο πάνω εταιρεία την πληρωμή από 1.11.99 ετήσιου ποσού £5.000 για δικαιώματα επίβλεψης και δικαιώματα πράκτορα σχετικά με τις λιμενικές δραστηριότητες της εταιρείας στο λιμάνι του Βασιλικού. Το συνολικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί στην Αρχή είναι £15.000, πλέον τόκος προς 8%.

Η Αρχή βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με τους ενδιαφερόμενους για επίλυση των πιο πάνω θεμάτων.

4.113.8 Απαιτήσεις εργολάβου για εργασίες επέκτασης στο λιμάνι Λεμεσού. Το έργο συμπληρώθηκε το 1996, έναντι του ποσού των £38,5 εκ.. Ο εργολάβος αρχικά υπέβαλε χρηματικές απαιτήσεις ύψους £8.633.000, ενώ το Σεπτέμβριο 1998 υπέβαλε πρόταση για συνολικό διακανονισμό των απαιτήσεών του, έναντι του ποσού των £5.063.000. Κατά τις διαβουλεύσεις που ακολούθησαν, το Σεπτέμβριο του 2000, η Αρχή Λιμένων αντιπρότεινε το ποσό των περίπου £1.050.000, το οποίο όμως δεν έγινε αποδεκτό από τον εργολάβο. Ακολούθως αποφασίστηκε όπως προχωρήσει η διαδικασία της διαιτησίας για επίλυση της διαφοράς, ενώ παράλληλα να συνεχιστεί η προσπάθεια για φιλική διευθέτηση.

Το Σεπτέμβριο 2002 οι δύο πλευρές κατέληξαν σε συμφωνία για ποσό £3,2 εκ., συμπεριλαμβανομένων τόκων ύψους £1,07 εκ. και συναλλαγματικής διαφοράς ύψους £0,4 εκ.

4.113.9 Δάνεια. Η Αρχή τον Ιούνιο του 2000 συνήψε δάνειο από χρηματοδοτικό οργανισμό του εξωτερικού, ύψους Stg£37 εκ., για αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων της. Παρατηρήθηκε ότι το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων παρέμεινε αχρησιμοποίητο και επενδύθηκε σε γραμμάτια Δημοσίου, με επιτόκιο χαμηλότερο από το επιτόκιο του εν λόγω δανείου και των άλλων δανείων της Αρχής, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται με τη διαφορά των επιτοκίων και να υπόκειται σε συναλλαγματικούς κινδύνους. Εξέφρασα τη γνώμη ότι η Αρχή θα πρέπει να διερευνήσει τη δυνατότητα προεξόφλησης των δανείων με επιτόκιο ψηλότερο από το επιτόκιο που απολαμβάνουν τα επενδυμένα σε γραμμάτια Δημοσίου χρήματα.

4.113.10 Επενδύσεις.

(α) Γραμμάτια Δημοσίου. Οι επενδύσεις σε γραμμάτια Δημοσίου στις 31.12.2001 ανέρχονταν σε £18,3 εκ. Η απόδοση από την επένδυση αυτή κυμάνθηκε κατά τη διάρκεια του έτους από 4,5% μέχρι 6%, αποφέροντας συνολικά έσοδα £1.227.462. Εξέφρασα τη γνώμη ότι το ποσό αυτό θα μπορούσε να επενδυθεί με πιο προσοδοφόρο τρόπο, π.χ. σε τραπεζικό λογαριασμό προθεσμίας με επιτόκιο 7% μέχρι 6%, ο οποίος υπολογίζεται ότι θα απέφερε επιπλέον έσοδα πέραν των £200.000

(β) Κυπριακός Νηογνώμονας (C.B.S.). Η Αρχή συμμετέχει στο κεφάλαιο της πιο πάνω εταιρείας από το 1989 με ποσοστό 12% (45 000 μετοχές ονομαστικής αξίας £1). Εισηγήθηκα όπως η Αρχή διερευνήσει το ενδεχόμενο αποδέσμευσης της από την επένδυση αυτή, αφού δεν έχει οποιαδήποτε έσοδα. Από σχετική διερεύνηση προέκυψε ότι η εταιρεία συγχωνεύθηκε με άλλη εταιρεία από 1.1.2001, χωρίς η Αρχή να ενημερωθεί ή συγκατατεθεί για τη συγχώνευση, όπως προνοούσε η συμφωνία.

(γ) Δάνειο προς εταιρεία. Εταιρεία, η οποία έχει δανειοδοτηθεί από την Αρχή το 1994 με ποσό £40.000 και με πρόνοια εξόφλησης του δανείου με ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις των £1.500 από 31.3.95, δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις της και στις 30.6.2001 παρουσίαζε οφειλόμενο ποσό £46.766. Η υπόθεση οδηγήθηκε στο δικαστήριο και η εταιρεία αναγκάστηκε να καταβάλει αμέσως ποσό £15.485, ενώ για το υπόλοιπο ποσό εξέδωσε 8 μεταχρονολογημένες επιταγές, οι οποίες ακόμα εκκρεμούν. Σημειώνεται ότι επιταγές της εταιρείας που εκδόθηκαν για οφειλόμενα ποσά, από άδειες χρήσης χώρου, επιστράφηκαν από την τράπεζα χωρίς να εξαργυρωθούν.

4.113.11 Χρεώστες. Παρατήρησα ότι διάφορα χρεωστικά υπόλοιπα, για τα οποία κινήθηκαν αγωγές και τα οποία επιδικάστηκαν υπέρ της Αρχής, εξακολουθούν να παραμένουν ανείσπρακτα. Τα μέτρα που λαμβάνονται από την Αρχή για είσπραξη των οφειλών δεν είναι άμεσα και δραστικά, με αποτέλεσμα να υπάρχει απώλεια εσόδων ή ποσά να παραμένουν ανείσπρακτα για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι για εταιρεία που όφειλε £85.721 έγινε εξώδικη διευθέτηση, με την καταβολή £20.000, και για εταιρεία που όφειλε £15.999 δεν εκδόθηκε διάταγμα παραλαβής της κινητής και ακίνητης περιουσίας της. Επίσης, ποσά £28.940 και £4.287 που οφείλονταν από δύο εταιρείες που πτώχευσαν θα διαγραφούν, ενώ για αρκετά άλλα οφειλόμενα ποσά η Αρχή καθυστερεί στη λήψη νομικών ή άλλων μέτρων (ακύρωση άδειας, απομάκρυνση από το λιμάνι κ.τ.λ.).

4.113.12 Πρόβλεψη για συνταξιοδοτικά ωφελήματα. Σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη που έγινε το 1989, η Αρχή θα έπρεπε να συνεισφέρει για συνταξιοδοτικά ωφελήματα, από την 1.1.90 και για περίοδο 10 χρόνων, ποσό £460.000 το χρόνο, καθώς και τόκο προς 8% το χρόνο πάνω στο συσσωρευμένο υπόλοιπο της πρόβλεψης, για κάλυψη του ελλείμματος που δημιουργήθηκε λόγω ελλειμματικών συνεισφορών. Παρόλο που η περίοδος των 10 χρόνων έληξε στις 31.12.99, εντούτοις έγινε πρόβλεψη £460.000 και κατά το 2000 και 2001, ενώ δεν έγινε οποιαδήποτε πρόβλεψη για τόκο. Ως αποτέλεσμα, το υπόλοιπο της πρόβλεψης για συνταξιοδοτικά ωφελήματα στις 31.12.2001 είναι πολύ πιθανό να παρουσιάζει έλλειμμα. Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω στοιχεία, αλλά και τη γενική αρχή ότι θα πρέπει να διενεργείται αναλογιστική μελέτη κατά τακτά χρονικά διαστήματα, επιβάλλεται η διενέργεια νέας αναλογιστικής μελέτης.

Μέρος Β

4.113.13 Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων. Παρόλο που έχουν περάσει αρκετά χρόνια από τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από την Κυβέρνηση στην Αρχή, εντούτοις δεν έχει ακόμη υπογραφεί η συμφωνία που προβλέπεται στο άρθρο 16(2) του Νόμου. Η Αρχή ετοίμασε και υπέβαλε προ πολλού στο αρμόδιο Υπουργείο προσχέδιο συμφωνίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 του Νόμου, και καταβάλλονται προσπάθειες για υπογραφή της.

4.113.14 Σταθμός εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι Λεμεσού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο πιο πάνω χώρος δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως, για το λόγο ότι τα μηχανήματα για τη διεκπεραίωση των εργασιών, που προβλέπονταν στη μελέτη κατασκευής, δεν έχουν εξασφαλιστεί, με αποτέλεσμα η κεφαλαιουχική δαπάνη, που περιλαμβάνει το κόστος κατασκευής του χώρου, καθώς και των άλλων συναφών έργων (κρηπίδωμα, εξοπλισμός κ.τ.λ.), να μην αποφέρει στην Αρχή το αναμενόμενο όφελος. Η Αρχή με πληροφόρησε ότι ο σταθμός λειτουργεί σήμερα με τις υφιστάμενες διευθετήσεις και το πρόβλημα που παρατηρείται οφείλεται στην αρνητική στάση μερικών λιμενικών εταιριών στις προσπάθειες που καταβάλλει η Αρχή για εκμετάλλευση του σταθμού πάνω σε ορθολογιστική βάση.

4.113.15 Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, από 2.1.91 ο Σύνδεσμος Αδειούχων Αχθοφόρων ανέλαβε τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας, ύστερα από διαβουλεύσεις μεταξύ του τότε Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και του Συνδέσμου. Παρά το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει, δεν έχει ακόμη υπογραφεί η σχετική συμφωνία μεταξύ της Αρχής και του Συνδέσμου, επειδή οι αχθοφόροι δεν αποδέχτηκαν το προσχέδιο σχετικά με την άδεια που θα παραχωρείται και ζήτησαν διάφορες τροποποιήσεις, οι οποίες δεν έγιναν αποδεκτές από την Αρχή. Η Αρχή πρέπει να προβεί σε κατάλληλες ενέργειες για διασφάλιση των εσόδων της από τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων, τα οποία, με βάση το προηγούμενο καθεστώς (1990), είναι της τάξης των περίπου £550.000 το χρόνο. Από το 1991 μέχρι σήμερα η Αρχή δεν είχε κανένα έσοδο.

4.114 ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.114.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Οι λογαριασμοί της Αρχής για το 2001 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε η Αρχή, ύστερα από έγκριση μου, με βάση το άρθρο 3(1) των πιο πάνω Νόμων. Με βάση το ίδιο άρθρο, η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

4.114.2 Προϋπολογισμός.

(α) **Έγκριση Προϋπολογισμού.** Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2001 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 24.10.2000 και από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 20.12.2000. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 30.9.2000, ενώ κατατέθηκε στις 21.12.2000. Εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 15.2.2001. Οι δαπάνες από την 1.1.2001 μέχρι τις 15.2.2001 είχαν εγκριθεί από τη Βουλή με την ψήφιση δωδεκατημορίων.

(β) Δαπάνες Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το 2001 ήταν £68,3 εκ. και οι πραγματικές ανήλθαν σε £59,5 εκ. Σε διάφορα Κονδύλια σημειώθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες καλύφθηκαν από εξοικονομήσεις σε άλλα Κονδύλια, κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο, και εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26.3.2002. Οι σημαντικότερες υπερβάσεις σημειώθηκαν στα Άρθρα Κινητή Τηλεπικοινωνία GSM (£3,3 εκ.) και Δίκτυο Πρόσβασης (£2,4 εκ.). Επανέλαβα προηγούμενη εισήγηση μου όπως, για σκοπούς έγκαιρης ενημέρωσης του Διοικητικού Συμβουλίου, υποβάλλεται, κατά την υποβολή της πρότασης για έγκριση διενέργειας δαπάνης, σχετική βεβαίωση ότι υπάρχουν οι απαιτούμενες πιστώσεις στο σχετικό Κονδύλι του Προϋπολογισμού ή ότι θα προκύψει υπέρβαση. Όπως ανέφερε ο Πρόεδρος της Αρχής, η εισήγηση μου θα υιοθετηθεί.

Η κατάσταση που ακολουθεί παρουσιάζει την εκτέλεση του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως κατά τα τελευταία χρόνια:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	
	£εκ.	£εκ.	£εκ	%
1997	51	34	17	33
1998	58	46	12	20
1999	55	49	6	12
2000	61,3	62,7	-	-
2001	68,3	59,5	8,8	13

4.114.3 Οικονομική κατάσταση.

— **Αποτελέσματα έτους.** Το καθαρό πλεόνασμα για το 2001, πριν από τη φορολογία, ήταν £78,1 εκ., σε σύγκριση με £91,4 εκ. το προηγούμενο έτος.

Τα αποτελέσματα των τελευταίων δύο ετών συνοψίζονται ως ακολούθως:

	2001	2000	Αύξηση/ (Μείωση)
	£000	£000	%
Έσοδα από υπηρεσίες	215.692	184.710	16,8
Έσοδα από επενδύσεις	13.074	11.990	9,0
Συναλλαγματικό κέρδος	607	254	
Κέρδος από εκποίηση και επανεκτίμηση επενδύσεων	---	12.008	
	229.373	208.962	9,8
Έξοδα λειτουργίας	136.887	110.906	23,4
Έξοδα χρηματοδότησης/άλλα έξοδα	1.666	3.767	
Τόκοι και ελλείμματα Ταμείου Συντάξεων	12.700	2.862	
	151.253	117.535	28,7
Πλεόνασμα πριν από την αφαίρεση εταιρικού φόρου	78.120	91.427	(14,6)

Όπως προκύπτει, το πλεόνασμα μειώθηκε κατά £13,3 εκ., παρόλο ότι τα έσοδα από υπηρεσίες αυξήθηκαν κατά £31 εκ. Αυτό οφείλεται στη σημαντική αύξηση των εξόδων κατά £33,7 εκ., στα οποία συμπεριλαμβάνεται αυξημένη πρόνοια για απόσβεση πάγιου ενεργητικού, σε σύγκριση με το έτος 2000, κατά £14,9 εκ. Η αυξημένη αυτή πρόνοια προέκυψε από την αναθεώρηση των συντελεστών απόσβεσης διαφόρων κατηγοριών πάγιου ενεργητικού (μείωση της ωφέλιμης διάρκειας χρήσης τους). Η αύξηση στα έξοδα οφείλεται επίσης και στο επιπρόσθετο έλλειμμα του Σχεδίου Συντάξεων και του Ταμείου Συντάξεων, ύψους £10,9 εκ., η οποία προέκυψε από την αναλογιστική εκτίμηση που έγινε στις 31.12.2001. Η μείωση στο πλεόνασμα, σε σύγκριση με το 2000, οφείλεται επίσης στο γεγονός ότι τα έσοδα του 2000 ήταν αυξημένα κατά £12 εκ., λόγω του έκτακτου κέρδους από την εκποίηση/επανεκτίμηση επενδύσεων. Στα έσοδα από υπηρεσίες σημειώθηκαν διάφορες αυξήσεις, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι:

- Αύξηση στα ενοίκια της τηλεφωνικής υπηρεσίας κατά £10,1 εκ. (39,2%), σε σύγκριση με £3,1 εκ. (13,4%) το 2000.
- Αύξηση στα έσοδα από συνδιαλέξεις εσωτερικού κατά £14,4 εκ. (22,4%), σε σύγκριση με £13 εκ. (24,5%) το 2000.
- Αύξηση στα έσοδα από ψηφιακό δίκτυο ενοποιημένων υπηρεσιών κατά £4,8 εκ. (77,7%), σε σύγκριση με £4 εκ. το 2000.

Αντίθετα, τα έσοδα από διεθνείς συνδιαλέξεις μειώθηκαν κατά £3,3 εκ. (σε σύγκριση με μείωση £7,1 εκ. το 2000), λόγω μείωσης των τελών.

Όπως έχω αναφέρει και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, με βάση το άρθρο 19 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, Κεφ. 302, οι χρεώσεις της Αρχής για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες θα πρέπει να είναι καθορισμένες σε τέτοιο ύψος, ώστε τα έσοδα της Αρχής να καλύπτουν απλώς τα λειτουργικά της έξοδα, την αποπληρωμή του κεφαλαίου και των τόκων των δανείων, καθώς και τέτοιο απόθεμα, το οποίο η Αρχή ήθελε κρίνει ικανοποιητικό για αποσβέσεις, επεκτάσεις, ανακαινίσεις κ.τ.λ. Ως αποτέλεσμα των πλεονασμάτων που πραγματοποιούνται ετήσια, τα συσσωρευμένα αποθέματα αυξάνονται συνεχώς και η πιο πάνω πρόνοια του Νόμου, κατά την άποψη μου, δεν φαίνεται να τυχάνει εφαρμογής. Όπως ανέφερε ο Πρόεδρος της Αρχής, τα οικονομικά αποτελέσματα της Αρχής παρακολουθούνται συστηματικά και γίνονται ανάλογες αναθεωρήσεις των τελών, εκτός από τα βασικά τέλη, τα οποία είναι καθορισμένα με νομοθεσία. Όσον αφορά στα ταμειακά διαθέσιμα, αυτά είναι αναγκαία για τη χρηματοδότηση των μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών προγραμμάτων της Αρχής.

Μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της Αρχής για το έτος 2000 και την υποβολή της Ετήσιας Έκθεσής μου για το ίδιο έτος, η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού διεξήγαγε αυτεπάγγελη έρευνα εναντίον της Αρχής για πιθανή παράβαση του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου. Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τα οικονομικά δεδομένα και πλεονάσματα που πραγματοποίησε η Αρχή για την περίοδο 1998-2001, καθώς και τους Προϋπολογισμούς της ίδιας περιόδου, και έχοντας υπόψη το αναπτυξιακό πρόγραμμα και τις απαιτούμενες επενδύσεις της Αρχής για τα έτη 2002-2005, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, με τη σημερινή τιμολογιακή πολιτική της, τα αποθεματικά της θα υπερκαλύπτουν τις επενδύσεις και θα εξακολουθεί να υπάρχει πλεόνασμα ύψους τουλάχιστον £150 εκ.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη της τα οικονομικά αποτελέσματα και περιθώρια κέρδους άλλων Οργανισμών που έχουν το ίδιο νομικό καθεστώς στην Κύπρο και στην Ελλάδα.

Έχοντας υπόψη της τα πιο πάνω, η Επιτροπή αποφάνθηκε στις 27.8.2002 (αρ. απόφασης 8/2002) ότι η Α.ΤΗ.Κ. πραγματοποίησε συσσώρευση υπερκερδών κατά την περίοδο Ιουλίου 2000 – Δεκεμβρίου 2001, εκμεταλλευόμενη τη δεσπόζουσα θέση της στην αγορά τηλεπικοινωνιών, εφαρμόζοντας αθέμιτες και/ή άδικες προς τα άνω τιμές, ειδικά στις υπηρεσίες διεθνών συνδιαλέξεων και κινητής τηλεφωνίας.

Η Επιτροπή επέβαλε στην Αρχή ποινή προστίμου £20 εκ. για καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης της στον τομέα τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, κατά παράβαση του άρθρου 6(2)(α) του Νόμου 207/89. Επίσης συνέστησε όπως μέχρι την 1.1.2003 ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για άρση της πιο πάνω παράβασης του Νόμου.

Η Αρχή καταχώρισε στις 30.8.2002 προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον της πιο πάνω απόφασης. Στο μεταξύ η Αρχή ανακοίνωσε στις 9.9.2002 σημαντικές μειώσεις σε διάφορα τέλη των υπηρεσιών της.

4.114.4 Μετρητά και κυβερνητικά χρεώγραφα. Στις 31.12.2001 υπήρχαν μετρητά και κυβερνητικά χρεώγραφα συνολικού ύψους £218 εκ., σε σύγκριση με £178,9 εκ. το 2000. Τα μετρητά ανέρχονταν σε £157,4 εκ., σε σύγκριση με £121,8 εκ. το 2000, και το μεγαλύτερο μέρος τους είναι καταθεμένο σε τρεις εμπορικές τράπεζες, σε λογαριασμούς ενός έτους προειδοποίησης, με επιτόκιο 5,25%.

Στο λογαριασμό τραπεζικών καταθέσεων με δωδεκάμηνη προειδοποίηση και άλλων σταθερών καταθέσεων περιλαμβάνεται ποσό £850.000, το οποίο επενδύθηκε από το 2000 με εγγυημένο κεφάλαιο, αλλά με κυμαινόμενη απόδοση, η οποία εξαρτάται από τις αποδόσεις χρηματιστηρίων του εξωτερικού. Η απόδοση από τις επενδύσεις αυτές μέχρι σήμερα είναι μηδενική. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη έκθεσή μου, τα ταμειακά διαθέσιμα, πέρα από τις ετήσιες ανάγκες της Αρχής, θα πρέπει, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, δυνάμει του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμου αρ. 100 του 1991, σταδιακά να επενδυθούν σε κυβερνητικά χρεώγραφα. Ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε ότι γίνονται προσπάθειες για αγορά μεγαλύτερου αριθμού χρεωγράφων, μέσω της διαδικασίας της δημοπρασίας, και ότι γενικά η διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων στο νέο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον, με κυμαινόμενα επιτόκια, γίνεται με στόχο τις ψηλότερες δυνατές αποδόσεις, σε αποδεκτά επίπεδα κινδύνων.

4.114.5 Προσωπικό.

(α) Η Αρχή στις 31.12.2001 εργοδοτούσε 2 426 πρόσωπα. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές ανήλθαν σε £47,6 εκ., σε σύγκριση με £45,3 εκ. το 2000. Οι δαπάνες για τόκους και ελλείμματα στο Σχέδιο Συντάξεων και στο Ταμείο Συντάξεων ήταν £12,7 εκ., σε σύγκριση με £2,9 εκ. το 2000. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2001 υπήρχαν 47 κενές οργανικές θέσεις.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε εργοδοτούμενο, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά των £12,7 εκ. στο Σχέδιο Συντάξεων, ήταν περίπου £19.605 (2000 £18.875).

Από το 2000 η Αρχή εργοδοτεί έκτακτο προσωπικό, το οποίο πληρώνεται πάνω σε ωρομίσθια βάση. Στις 31.12.2001 εργοδοτούνταν 124 έκτακτοι υπάλληλοι, για στελέχωση των Υπηρεσιών 191/192 και CYTANET, και η σχετική δαπάνη για το έτος ανήλθε στις £378.295

(β) Άλλα ωφελήματα προσωπικού. Κατά τα έτη 1999-2001 πληρώθηκαν τα πιο κάτω ποσά:

	2001	2000	1999
	£	£	£
Διάφορες χορηγίες προς το προσωπικό	420.640	332.396	347.644
Εορταστικές εκδηλώσεις	206.856	27.256	33.841
Επιχορήγηση Σωματείου Ταμείου Ευημερίας	567.148	534.630	674.945
Συνδρομές υπαλλήλων στο ΘΟΚ	7.600	7.800	
Ομαδική ασφάλεια υπαλλήλων και συνταξιούχων	335.864	288.163	229.822
	1.358.108	1.190.245	1.286.252

Η εισφορά στο Σωματείο Ταμείου Ευημερίας και η ομαδική ασφάλεια των υπαλλήλων και συνταξιούχων γίνονται βάσει της συλλογικής σύμβασης. Οι διάφορες χορηγίες προς το προσωπικό (μηνιαία βοηθήματα υπαλλήλων Ταμείου Προνοίας, χορηγήματα τέκνων για σπουδές, βοηθήματα σε δυσπραγούντες υπαλλήλους, χορηγήματα σε αριστεύσαντα παιδιά υπαλλήλων κ.τ.λ.) γίνονται με βάση σχετική απόφαση του Συμβουλίου.

(γ) Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση - Αφυπηρετήσεις του έτους. Ο θεσμός της πρόωρης αφυπηρέτησης προσωπικού συνεχίστηκε και το 2001. Σε 73 υπαλλήλους της Αρχής, οι οποίοι αφυπηρέτησαν πρόωρα, καταβλήθηκε αποζημίωση συνολικού ύψους £2.455.000, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα. Από την εφαρμογή του θεσμού το 1988 μέχρι το 2001, η Αρχή έχει δαπανήσει για αποζημιώσεις για πρόωρη αφυπηρέτηση 608 υπαλλήλων συνολικό ποσό £15.104.939. Κατά την ίδια περίοδο έχουν αφυπηρετήσει κανονικά 467 υπάλληλοι, ενώ οι νέες προσλήψεις ανήλθαν σε 1 442, αυξάνοντας έτσι το προσωπικό κατά 367 υπαλλήλους και φθάνοντας στις 31.12.2001 στα 2 426 άτομα.

(δ) Υπερωρίες. Η δαπάνη για υπερωριακή απασχόληση ανήλθε σε £2,19 εκ., σε σύγκριση με £2,4 εκ. το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά 8,7%. Το ποσό αυτό αποτελείται από £0,34 εκ. για επιδόματα βάρδιας και £1,85 εκ. για υπερωριακή απασχόληση. Από το ποσό των £1,85 εκ., ποσό ύψους £1 εκ. ή 54% αφορά υπερωριακή εργασία που διεξάγεται κατά τις Κυριακές και δημόσιες αργίες (88 560 ώρες το 2001, σε σύγκριση με 92 594 το 2000) και το υπόλοιπο ποσό αφορά υπερωριακή εργασία τις καθημερινές (100 955 ώρες το 2001, σε σύγκριση με 108 688 το 2000).

4.114.6 Επενδύσεις – Συμμετοχή της Αρχής στο δορυφορικό πρόγραμμα EAST. Στους λογαριασμούς του έτους 2000, έγινε πρόβλεψη ύψους £1.292.000 για ολόκληρη την επένδυση στο πιο πάνω δορυφορικό πρόγραμμα (η οποία έγινε μέσω της θυγατρικής εταιρείας Digimed Communications Ltd).

Μέσα στο 2001 η Αρχή προχώρησε σε διαβουλεύσεις (μέσω της Digimed) με τους συνεταίρους της στο πρόγραμμα (Matra Marconi Space (UK) Ltd) για διεκδίκηση των δικαιωμάτων της βάσει της Συμφωνίας, οι οποίες όμως δεν καρποφόρησαν. Η Αρχή μελέτησε, σε συνεργασία με τους νομικούς της συμβούλους, το ενδεχόμενο λήψης δικαστικών μέτρων εναντίον των συνεταίρων της. Αποφασίστηκε όπως ληφθούν νομικά μέτρα στο Ηνωμένο Βασίλειο, το κόστος των οποίων υπολογίζεται να ανέλθει σε £500.000.

4.114.7 Θυγατρική εταιρεία Digimed Communications Ltd.

(α) Δραστηριότητες εταιρείας. Μετά την αποτυχία του δορυφορικού προγράμματος EAST που αναφέρεται πιο πάνω, οι δραστηριότητες της εταιρείας έχουν περιοριστεί σημαντικά. Όπως φαίνεται από τις οικονομικές καταστάσεις του 2001, δεν υπάρχουν έσοδα για το έτος.

Μέσα στο 2001 η εταιρεία προχώρησε στην ίδρυση των πιο κάτω νέων θυγατρικών και συνδεδεμένων εταιρειών:

	<u>Ποσοστό συμμετοχής</u>	<u>Ποσό επένδυσης</u>	
	<u>%</u>	<u>£</u>	
Cytacom Solutions Ltd	100	100.000	
Emporion Plaza Ltd	100	150.000	
Cyta UK Ltd (στο Ηνωμένο Βασίλειο)	100	1	
Bestel Communications Ltd	50	32.500	(50% ανήκει στην Κινεζική εταιρεία ZTE)
		<u>282.501</u>	

Οι επενδύσεις έγιναν μετά από την αποδέσμευση του σχετικού Κονδυλίου ύψους £1 εκ. από τον προϋπολογισμό της Αρχής για το 2000, το οποίο κατατέθηκε στο λογαριασμό της εταιρείας τον Οκτώβριο του 2000. Η αποδέσμευση έγινε για μικρές επενδύσεις και με τον όρο ότι, για δαπάνες πέραν των £200.000, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η έγκριση των Υπουργών Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, μέσω του Συμβουλίου της Αρχής.

(β) Αποζημιώσεις στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας για διακοπή Συμβολαίου. Το Συμβούλιο της εταιρείας αποφάσισε στις 3.9.1999 τη διακοπή του τετραετούς Συμβολαίου (9.1.98 – 21.6.2002) του Διευθύνοντα Συμβούλου, λόγω της μη έγκρισης από τη Βουλή της παραχώρησης ποσού, υπό μορφή κεφαλαίου, από την Αρχή στην Digimed, για λειτουργικά έξοδα, και λόγω του ότι η δραστηριότητα της εταιρείας δεν δικαιολογούσε την εργοδότηση ψηλόβαθμου υπαλλήλου, δεδομένου ότι τόσο το EAST όσο και άλλα έργα, για τα οποία ενδιαφέρθηκε η εταιρεία, τελούσαν σε αδράνεια.

Από το Διευθύνοντα Σύμβουλο κινήθηκε αγωγή, η οποία αποσύρθηκε μετά από εξώδικο συμβιβασμό (ημερ. 26.1.2001) μεταξύ των δύο μερών και την καταβολή αποζημίωσης προς αυτόν για ποσό £99.500 (£27.500 για συνταξιοδοτικά δικαιώματα και £72.000 ως αποζημίωση).

4.114.8 Αποθήκες.

(α) Αποθέματα εξοπλισμού/υλικών. Τα αποθέματα υλικών λειτουργίας και συντήρησης στις 31.12.2001 ήταν £3,4 εκ., σε σύγκριση με £4,3 εκ. το 2000.

Τα αποθέματα υλικών για έργα υπό εκτέλεση στις 31.12.2001 ήταν £10,5 εκ., σε σύγκριση με £8,07 εκ. το 2000. Τα αποθέματα αυτά αναλύονται όπως πιο κάτω:

	<u>£</u>
Μεταγωγικό Δίκτυο	1,68
Κινητές Τηλ. Υπηρεσίες	2,03
Σταθερές Τηλ. Υπηρεσίες	2,00
Ηλεκτρομηχανολογικές Υπηρεσίες	0,21
Δίκτυο Πρόσβασης	4,60
	<u>10,52</u>

Παρατηρήθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις τα αποθέματα παραμένουν στις αποθήκες για αρκετό χρονικό διάστημα, προτού εγκατασταθούν στα έργα.

(β) Επιτόπιος έλεγχος. Από επιτόπιο έλεγχο σε διάφορες αποθήκες υλικών έχουν διαπιστωθεί τα πιο κάτω:

(i) Απόθεμα λογισμικού για την αναβάθμιση των Τηλεφωνικών Κέντρων AXE CY2. Όπως είχα αναφέρει και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, το πιο πάνω λογισμικό, αξίας £109.283, το οποίο αγοράστηκε στις 22.7.98 για σκοπούς αναβάθμισης τηλεφωνικών κέντρων, εξακολουθεί να παραμένει αναξιοποίητο.

(ii) Υπηρεσίες Κινητής Τηλεπικοινωνίας. Στα αποθέματα της πιο πάνω Υπηρεσίας εξακολουθούν να περιλαμβάνονται, κάτω από τα έργα υπό εκτέλεση, αντένες παλαιάς τεχνολογίας, αξίας £88.159, οι οποίες αγοράστηκαν από το 1997. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, ορισμένα είδη προβλέπεται να επανεγκατασταθούν, ενώ τα υπόλοιπα θα κηρυχθούν «απαξιωμένα» και θα πωληθούν.

(iii) Τηλεφωνικοί πάσσαλοι. Στα αποθέματα υλικών λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου Πρόσβασης περιλαμβάνεται απόθεμα 2 744 τηλεφωνικών πασσάλων, συνολικής αξίας £159.648. Δεδομένης της πολιτικής για σταδιακή υπογειοποίηση του δικτύου της Αρχής, η οποία εφαρμόζεται από το 2000, επανέλαβα την εισήγηση μου όπως διερευνηθεί η πιθανότητα εκποίησης του αποθέματος σε ενδιαφερομένους αγοραστές, είτε στην Κύπρο είτε στο εξωτερικό. Όπως πληροφορούμαι, προγραμματίζεται η πώληση τους με προσφορές κατά το 2002.

(iv) Εξοπλισμός/υλικά που έχουν επιστραφεί στην αποθήκη. Στην Κεντρική Αποθήκη υπάρχει μεταχειρισμένος εξοπλισμός κινητής τηλεφωνίας αξίας περίπου £290.000 (Κώδικας 25777 – Cabinet ESM, Mstand, Κώδικας 27385 – Radio Cabinet GRN), ο οποίος επιστράφηκε από τα Τηλεφωνικά Κέντρα λόγω τεχνολογικών εξελίξεων. Εκκρεμεί η διεξαγωγή έρευνας για να διαπιστωθεί κατά πόσο ο εξοπλισμός αυτός είναι πεπαλαιωμένος. Επίσης, από επιτόπιο έλεγχο στο Κέντρο Κινητής Τηλεφωνίας στην Αγλαντζιά, διαπιστώθηκε ότι εξοπλισμός αξίας περίπου £1.684.283 (Ελεγκτής Σταθμού Βάσης, εξοπλισμός Μεταγωγικού Κέντρου) τέθηκε εκτός λειτουργίας από το Νοέμβριο του 2001, λόγω του ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες απαιτήσεις του δικτύου. Με την απόφαση του το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών αρ. 84/2001, ημερ. 17.12.2001, εισηγήθηκε όπως διερευνηθεί η πιθανότητα να πωληθεί ως μεταχειρισμένος εξοπλισμός. Μέχρι σήμερα δεν έχουν καρποφορήσει οι προσπάθειες για εξεύρεση αγοραστή.

(γ) Μηχανογραφημένο σύστημα αποθηκών. Παρατηρήθηκε ότι οι αδυναμίες στο σύστημα όσον αφορά στην ετοιμασία διαφόρων καταστάσεων (βραδυκίνητα υλικά, μέγιστο και ελάχιστο όριο αποθέματος, εκτίμηση κόστους, αναλυτική κατάσταση κατά ημερομηνία αγοράς) εξακολουθούν να υφίστανται. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, θα πρέπει να γίνουν οι απαιτούμενες βελτιώσεις στο πρόγραμμα, έτσι ώστε οι καταστάσεις αυτές να ετοιμάζονται έγκαιρα και με σωστά στοιχεία.

(δ) Λογισμικό σύστημα «EPOS». Το πιο πάνω λογισμικό χρησιμοποιείται για τη διαχείριση πωλήσεων και αποθεμάτων τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού (τερματικών, σταθερών και κινητών, κάρτες ανανέωσης χρόνου κ.τ.λ.) από τα Γραφεία Εξυπηρέτησης Πελατών. Στο σύστημα έχουν πρόσβαση όλα τα ΓΕΠ.

Διαπιστώθηκε ότι το σύστημα παρουσιάζει διάφορα λειτουργικά προβλήματα.

4.114.9 Προσφορές.

(α) **Προσφορά AT 10/2001 – Σύστημα Ίνας στο Διακλαδωτή (Fiber to the Cabinet System) – Ακύρωση προσφοράς.** Η Αρχή ζήτησε στις 12.6.2001 προσφορές για την προμήθεια συστήματος Ίνας στο Διακλαδωτή για χρήση σε διάφορα Τηλεφωνικά Κέντρα, με τη μέθοδο των δύο φακέλων, με προϋπολογιζόμενη δαπάνη £2,8 εκ. Η συμφωνία προμήθειας θα ήταν διάρκειας δύο ετών και η συμφωνία συντήρησης/υποστήριξης διάρκειας δέκα ετών. Υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας έντεκα συνολικά προσφορές. Κατά την τεχνική αξιολόγηση τους, η Επιτροπή Αξιολόγησης ζήτησε διάφορες διευκρινίσεις από τους προσφοροδότες. Αφού έλαβε τις σχετικές απαντήσεις, προχώρησε στη βαθμολόγηση των κριτηρίων για όλες τις προσφορές και αποφάσισε ότι τέσσερις προσφορές ήταν τεχνικά αποδεκτές. Εισηγήθηκε στις 9.1.2002 όπως ανοιχθούν οι οικονομικοί φάκελοι και γίνει η οικονομική αξιολόγηση τους και παράλληλα όπως δοθεί παράταση ισχύος της προσφοράς για ένα μήνα, μέχρι τις 15.3.2002.

Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, στη συνεδρία του αρ. 4/2002, ημερ. 16.1.2002, αποφάσισε την περαιτέρω εξέταση του θέματος από την Επιτροπή Αξιολόγησης και ενέκρινε την προτεινόμενη παράταση ισχύος της προσφοράς. Στη συνέχεια, με νέα απόφαση του στις 22.1.2002, αποφάσισε την ακύρωση της προσφοράς, λόγω του ότι οι προδιαγραφές ήταν απόλυτες αναφορικά με κάποιο, μη ουσιώδες, κριτήριο, με αποτέλεσμα κάποιες προσφορές, που παρουσίαζαν μεταξύ τους ασήμαντες διαφορές, να αποκλείονται. Παράλληλα το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε την προκήρυξη νέου διαγωνισμού, με βελτιωμένες προδιαγραφές.

Από την όλη διαδικασία που προηγήθηκε και ακολούθησε την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης, καθώς και από τη σχετική αλληλογραφία, παρατηρήθηκαν τα πιο κάτω:

- (i) Η μέθοδος αξιολόγησης και τα κριτήρια αξιολόγησης είχαν εγκριθεί από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών με την απόφαση του 457/2001, ημερ. 1.8.2001, όπως είχαν υποβληθεί προς αυτό, χωρίς οποιαδήποτε παρατήρηση/επιφύλαξη.
- (ii) Οι προσφοροδότες υπέβαλαν τις προσφορές τους χωρίς να υποβληθεί οποιαδήποτε παρατήρηση/επιφύλαξη σχετικά με τους όρους/κριτήρια.
- (iii) Κανένα μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν είχε εκφράσει οποιαδήποτε επιφύλαξη για τους όρους/κριτήρια της προσφοράς.
- (iv) Οι προσφοροδότες είχαν την ευχέρεια και ζήτησαν διευκρινίσεις/εξηγήσεις σε διάφορα σημεία των προδιαγραφών, οι οποίες απαντήθηκαν, σύμφωνα με τον όρο 36 (Μέρος Ι) των τεχνικών προδιαγραφών.
- (v) Στην απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών δεν αναφέρεται ποιο κριτήριο ήταν απόλυτο και μη ουσιώδες.
- (vi) Η πιο πάνω απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών δεν έχει υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, το οποίο, σύμφωνα με την καθορισμένη Διαδικασία Αγοράς Αγαθών και Υπηρεσιών, «...διατηρεί και θα ασκεί την εξουσία προκήρυξης, εξέτασης και κατακύρωσης ή ακύρωσης προσφορών για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών αξίας πέραν των £500.000, που θα ασκεί μετά από συμβουλή του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών».

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών εντόπισε την αυστηρή προδιαγραφή για μη ουσιώδες κριτήριο πριν από την ολοκλήρωση της τεχνικής αξιολόγησης και αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού και την προκήρυξη νέου.

(β) Προσφορά ΑΤ 49/99 (Μηχανοκίνητα Οχήματα) – Προσφυγή αποτυχόντα προσφοροδότη. Με την απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής αρ. 308/99 (Συνεδρίαση 26/99 ημερ. 23.11.99) η πιο πάνω προσφορά, η οποία αφορά την αγορά 23 οχημάτων τύπου 4WD, κατακυρώθηκε έναντι του συνολικού ποσού των £205.344 και του ποσού των £25.070 για τη συντήρηση τους για περίοδο 7 ετών.

Η πιο πάνω απόφαση προσβλήθηκε από αποτυχόντα προσφοροδότη, ο οποίος υπέβαλε χαμηλότερη προσφορά, με την προσφυγή 409/2000.

Με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 15.5.2001, η πράξη της Αρχής ακυρώθηκε λόγω έλλειψης αιτιολογίας στον αποκλεισμό του αποτυχόντα προσφοροδότη (απορρίφθηκε με το δικαιολογητικό της έλλειψης σταθεροποιητικής ράβδου). Στην αξιολόγηση των προσφορών αναφέρεται ότι «ορισμένες αναρτήσεις, για να εγγυηθούν σταθερότητα του οχήματος σε περίπτωση μεταφοράς φορτίου ή και κίνηση σε στροφές, χρειάζονται την εφαρμογή σταθεροποιητικής ράβδου στην ανάρτηση ...». Στην απόφαση του Δικαστηρίου αναφέρεται ότι δεν είναι όλα τα συστήματα ανάρτησης που χρειάζονται τη σταθεροποιητική ράβδο, παρά μόνο ορισμένα, ούτε και υπάρχει αναφορά από την ΑΤΗΚ σε στοιχεία που να δικαιολογούν την άποψη ότι το σύστημα ανάρτησης του οχήματος του αποτυχόντα προσφοροδότη ήταν ένα από εκείνα τα συστήματα που χρειάζονται τη σταθεροποιητική ράβδο. Αναφέρεται ότι ο σχετικός όρος στις τεχνικές προδιαγραφές προβλέπει ότι τα οχήματα πρέπει να έχουν «antiroll/stabilizer bar or equivalent or better». Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου, το σύστημα της σταθεροποιητικής ράβδου δεν ήταν το μόνο που θα μπορούσε να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της Αρχής και ότι οποιοδήποτε άλλο σύστημα, το οποίο θα είχε την ίδια ή καλύτερη αποτελεσματικότητα, σε σχέση με εκείνη της σταθεροποιητικής ράβδου, θα ήταν εντός των προδιαγραφών.

Εξέφρασα την άποψη ότι τόσο οι προδιαγραφές όσο και η διαδικασία αξιολόγησης παρουσιάζουν αδυναμίες, οι οποίες αναφέρονται και στην απόφαση του δικαστηρίου, και εισηγήθηκα όπως οι διαδικασίες ακολουθούνται με μεγαλύτερη προσοχή, για αποφυγή παρόμοιων περιπτώσεων στο μέλλον.

(γ) Προσφορά ΑΤ 15/95 – Δίκτυο Σύγχρονης Ψηφιακής Ιεραρχίας (SDH) – Παράταση Συμβολαίου. Το Συμβούλιο της Αρχής κατακύρωσε στις 15.2.1996 (Συν. 5/96) σε εταιρεία την προσφορά για την προμήθεια εξοπλισμού σύγχρονης ψηφιακής ιεραρχίας (SDH), έναντι του ποσού των £3.500.000, με χρονική διάρκεια από 8.3.96 – 31.12.99. Με νέα απόφαση του στις 16.3.99 το Συμβούλιο ενέκρινε παράταση της ισχύος της υφιστάμενης σύμβασης μέχρι το τέλος του 2002.

Μέχρι τον Ιανουάριο του 2002 οι δαπάνες για το πιο πάνω συμβόλαιο ανήλθαν στο συνολικό ποσό των £8.095.616, δηλαδή παρουσιάζουν αύξηση κατά 131%, σε σύγκριση με το αρχικό ποσό του συμβολαίου. Μέρος της δαπάνης αφορά νέο εξοπλισμό και έργα, τα οποία δεν προνοούνται στο συμβόλαιο, ενώ ορισμένες από τις τιμές του νέου εξοπλισμού συμφωνήθηκαν μετά από διαπραγματεύσεις. Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω δαπάνες είχαν εγκριθεί μέσω του ετήσιου Προϋπολογισμού. Το Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 2/2001, ημερ. 25.1.2001, ενέκρινε την αύξηση της συνολικής δαπάνης για το συμβόλαιο αυτό σε £9 εκ.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η τοποθέτηση παραγγελιών, στα πλαίσια των συμφωνιών διάρκειας, με βάση τις πραγματικές ανάγκες της ΑΤΗΚ, όπως διαμορφώνονται από τη ζήτηση υπηρεσιών και προϊόντων, είναι μια πολύ επιτυχημένη πρακτική, η οποία ακολουθείται από χρόνια. Οι σχετικές δαπάνες είναι μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού και τυγχάνουν της έγκρισης του Συμβουλίου της ΑΤΗΚ.

(δ) Προσφορά για την ανέγερση νέου Κεντρικού Τηλεφωνικού Κέντρου Λεμεσού ΑΤ 71/95 – Απαιτήσεις αποζημιώσεων. Στις εκθέσεις μου για τον έλεγχο των λογαριασμών του 1998, 1999 και 2000 ανέφερα ότι, λόγω των καθυστερήσεων από μέρους του εργολάβου, η Αρχή έχει υποστεί ζημιές ύψους £222.734. Ύστερα από εισηγήσεις μου, η Αρχή άσκησε το δικαίωμα της για επιβολή χρηματικών αποζημιώσεων, με την κατακράτηση/εξαργύρωση της εγγυητικής, καθώς και την οικειοποίηση ποσών κράτησης του συμβολαίου. Εξακολουθεί να παραμένει ποσό ύψους £75.424, το οποίο θα πρέπει να απαιτηθεί/εισπραχθεί από τον εργολάβο.

Η Αρχή δεν προχώρησε στη λήψη δικαστικών μέτρων μέχρι σήμερα, λόγω της συνεχιζόμενης καθυστέρησης του εργολάβου να υποβάλει τις ανταπαιτήσεις του και, σύμφωνα με νομική συμβουλή, θα κάνει επίκληση των όρων του συμβολαίου για κοινά αποδεκτό διαιτητή.

(ε) Προσφορά ΑΤ 42/2001 – Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για το νέο Κέντρο Ελέγχου Αεροπορικών Πτήσεων Λευκωσίας (έργο LEFCO). Λόγω διαφόρων αδυναμιών και προβλημάτων που προέκυψαν κατά τη διαδικασία της προσφοράς και της καθυστέρησης που σημειώθηκε, και ενόψει των διαφοροποιημένων αναγκών του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας, η Αρχή αποφάσισε στις 24.4.2001 την ακύρωση της διαδικασίας και την επαναπροκήρυξη της προσφοράς.

Η προσφορά προκηρύχθηκε στις 10.8.2001 με τροποποιημένες προδιαγραφές και όρους, αφού συμφώνησαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, EUROCONTROL, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και ΑΤΗΚ).

Η προσφορά βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησης και, όπως πληροφορούμαι, ζητήθηκαν διευκρινίσεις από τους προσφοροδότες και αναμένονται οι σχετικές απαντήσεις.

4.114.10 Αναβάθμιση Αντισεισμικής Προστασίας των Κεντρικών Γραφείων της ΑΤΗΚ. Από σχετική αλληλογραφία με το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ), φαίνεται ότι οι πρώτες σκέψεις για την αναβάθμιση των Κεντρικών Γραφείων της Αρχής έγιναν το 1997. Με απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών (αρ. συνεδρίας 28/2000) εγκρίθηκε η πληρωμή ποσού £14.500 προς το ΕΤΕΚ, για συμβουλές για την αναγκαιότητα της αντισεισμικής αναβάθμισης, τόσο των Κεντρικών Γραφείων όσο και άλλων 13 κτιρίων της ΑΤΗΚ.

Στην τελική έκθεση του ΕΤΕΚ, η οποία υποβλήθηκε στις 28.6.2001, δεν γίνονται σαφείς εισηγήσεις για την αναγκαιότητα της αναβάθμισης και σε ποιο βαθμό πρέπει να γίνει. Ωστόσο το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, στη συνεδρίαση 4/2001, ημερ. 27.2.2001 (πριν από την υποβολή της έκθεσης του ΕΤΕΚ), αποφάσισε να αναθέσει σε Αρχιτεκτονικό Γραφείο την προμελέτη και την ολοκλήρωση της αντισεισμικής αναβάθμισης έναντι του ποσού των £70.100 και £26.000, αντίστοιχα.

Με την ίδια απόφαση εγκρίθηκε όπως πραγματοποιηθεί εκπαιδευτικό ταξίδι στις ΗΠΑ (Σαν Φρανσίσκο), για να μελετηθούν σύγχρονες μέθοδοι αντισεισμικής προστασίας «με σεισμική

μόνωση». Επίσης ανατέθηκε μέσω του ΕΤΕΚ σε καθηγητή του Μετσόβειου Πολυτεχνείου η γεωτεχνική ανάλυση σεισμικής συμπεριφοράς, για να καθορίσει το σεισμικό κίνδυνο για σκοπούς σχεδιασμού. Για τις πιο πάνω μελέτες δεν έχουν υπογραφεί συμφωνίες (καθήκοντα, υποχρεώσεις κ.τ.λ).

Όπως πληροφορούμαι, στο παρόν στάδιο μελετάται σεισμική αναβάθμιση, με συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης 0,25, με τη λύση σεισμικής μόνωσης και τη χρήση εφεδράνων. Το κόστος της αντισεισμικής προστασίας θα είναι £0,9 εκ. Το συνολικό κόστος, σε συνδυασμό με τις αλλαγές, προσθήκες, ανακαινίσεις και συντήρηση, αναμένεται να είναι της τάξης των £8,5 εκ.

Λαμβάνοντας υπόψη τη μελετώμενη αναβάθμιση της σεισμικής προστασίας και την προγραμματιζόμενη εκτεταμένη ανακαίνιση και επεκτάσεις των κεντρικών κτιρίων, καθώς και το ότι το αρχικό κόστος ανέγερσης των κτιρίων ήταν £5 εκ., ότι τα κτίρια είναι πολύ καλά συντηρημένα (για την περίοδο 1997-2001 έγιναν δαπάνες ύψους περίπου £650.000) και η τοποθεσία των κτιρίων δεν βρίσκεται σε περιοχή ψηλού κινδύνου, εισηγήθηκα τα πιο κάτω:

- (i) Να δοθεί έκθεση από τον αρχικό μελετητή του κτιρίου για την ικανότητα του για αντιμετώπιση σεισμού (μέχρι ποια σεισμική επιτάχυνση μπορεί να αντέχει).
- (ii) Να ετοιμαστεί τεχνοοικονομική μελέτη (cost benefit analysis) που να δικαιολογεί την αντισεισμική αναβάθμιση και επεκτάσεις/ανακαινίσεις του υφιστάμενου κτιρίου, σε σύγκριση με το κόστος ανέγερσης νέου κτιρίου.
- (iii) Να μελετηθούν υπαλλακτικές λύσεις, λαμβάνοντας υπόψη ότι το κόστος ανέγερσης νέου κτιρίου, εμβαδού 16 000 τ.μ. (όπως θα γίνει το κτίριο με τις προτεινόμενες αλλαγές), με σημερινές τιμές (£500 το τ.μ.) υπολογίζεται στα £8 εκ.
- (iv) Να εξεταστεί κατά πόσο η σπουδαιότητα των Κεντρικών Γραφείων της Αρχής είναι τόσο μεγάλη, ώστε να δικαιολογεί την προτεινόμενη αύξηση του συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης. Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί η αναγκαιότητα προσθήκης νέου εμβαδού, ενόψει της αναμενόμενης αλλαγής του καθεστώτος της Αρχής.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω θα ληφθούν υπόψη στην ολοκληρωμένη έκθεση που ετοιμάζεται, για λήψη τελικής απόφασης για το έργο και τις συνεπακόλουθες δαπάνες. Όσον αφορά στην ανάθεση της μελέτης πριν από την υποβολή της σχετικής έκθεσης από το ΕΤΕΚ, με πληροφόρησε ότι αυτή έγινε βάσει σχετικής υπηρεσιακής έκθεσης που περιλάμβανε επιστολή του ΕΤΕΚ, στην οποία καταγράφεται η σαφής άποψη για την ανάγκη αντισεισμικής αναβάθμισης του κτιρίου με βάση τις σύγχρονες αντιλήψεις και κανονιστικές διατάξεις.

4.114.11 Επισφαλείς χρεώστες. Η χρέωση του έτους για επισφαλείς χρεώστες ανέρχεται σε £1,3 εκ., σε σύγκριση με £0,89 εκ. το προηγούμενο έτος. Στις 31.12.2001 η συσσωρευμένη πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ήταν £10,43 εκ., σε σύγκριση με £10,25 εκ. το 2000.

Κατά το 2001 έγιναν διαγραφές επισφαλών χρεωστών ύψους £1.173.675. Ποσό £491.664 αφορά τη διαγραφή παλαιού χρέους χώρας μέλους της Κοινοπολιτείας. Στα πλαίσια των προσπαθειών άσκησης πιο αποτελεσματικού ελέγχου στους οφειλότες, λήφθηκαν κατά το έτος νομικά μέτρα σε 84 περιπτώσεις καθυστερημένων οφειλών, συνολικού ύψους £59.820.

4.114.12 Αναΐσορρόπηση τελών. Κατά το 2001 η Αρχή προχώρησε στην εφαρμογή της αναΐσορρόπησης των τελών, στα πλαίσια της νέας τιμολογιακής της πολιτικής, υπό το φως των διεθνών εξελίξεων στις τηλεπικοινωνίες και της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο. Η αναΐσορρόπηση αφορά τα βασικά τέλη (τέλη σύνδεσης και συνδρομής σταθερής τηλεφωνίας, τέλη κλήσεων εσωτερικού σταθερής τηλεφωνίας και τέλη υπηρεσίας πληροφοριών καταλόγου), τα οποία αυξήθηκαν, και τα τέλη κλήσεων διεθνούς σταθερής τηλεφωνίας, τα οποία μειώθηκαν. Η αναΐσορρόπηση κρίθηκε αναγκαία, λόγω του εντεινόμενου ανταγωνισμού στις διεθνείς τηλεπικοινωνίες και της «επιχορήγησης» της εθνικής από τη διεθνή τηλεφωνία, η οποία είναι αντίθετη με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σύμφωνα με μελέτη της Αρχής για την επικερδότητα του 2000, η εθνική σταθερή τηλεφωνία παρουσίασε έλλειμμα £22,05 εκ. κατά το έτος αυτό (έσοδα £38,10 εκ., κόστος £60,15 εκ.). Το κόστος αποτελείται από τα λειτουργικά έξοδα του έτους και το κόστος κεφαλαίου. Για τον υπολογισμό του κόστους κεφαλαίου εκπονήθηκε μελέτη το 1998, με την υποστήριξη ειδικών συμβούλων, και αυτό καθορίστηκε σε 16,2%. Το κόστος κεφαλαίου στο πιο πάνω συνολικό κόστος της σταθερής τηλεφωνίας υπολογίζεται γύρω στα £15,0 εκ. Σημειώνεται ότι το κόστος κεφαλαίου δεν αντιπροσωπεύει πραγματικά έξοδα, αλλά είναι ένα θεωρητικό κόστος που αντιπροσωπεύει την αναμενόμενη από τους επενδυτές απόδοση, για να επενδύσουν σε έναν οργανισμό, όπως η ΑΤΗΚ. Παρόλο ότι αυτό είναι αποδεκτό κόστος στην περίπτωση εταιρειών ιδιωτικού δικαίου που λειτουργούν σε συνθήκες ανταγωνισμού, στην περίπτωση της Αρχής ενδεχομένως να αντίκειται στο Νόμο, σύμφωνα με τον οποίο μόνο τα πραγματικά λειτουργικά έξοδα μπορούν να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των τελών.

Για την αναΐσορρόπηση ψηφίστηκε από τη Βουλή η Κανονιστική Διοικητική Πράξη 355/2000 το Δεκέμβριο 2000. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού, τέθηκε σε εφαρμογή η πρώτη φάση αναΐσορρόπησης την 1.1.2001, η δεύτερη φάση την 1.8.2001 και η τρίτη φάση την 1.3.2002.

4.114.13 Διαφημίσεις και προβολή υπηρεσιών και προϊόντων της Αρχής. Οι δαπάνες για σκοπούς διαφημίσεων και προβολής των υπηρεσιών της Αρχής αυξήθηκαν σημαντικά το 2001 και ανήλθαν σε £3,13 εκ., σε σύγκριση με £0,77 εκ. το 2000. Οι αντίστοιχες δαπάνες για τα τελευταία πέντε χρόνια φαίνονται πιο κάτω:

Έτος	Προϋπολογισθείσες δαπάνες	Πραγματικές δαπάνες	Αύξηση	
	£	£	£	%
1997	400.000	221.502		
1998	400.000	317.206	95.704	43
1999	400.000	349.465	32.259	10
2000	1.000.000	770.527	421.062	120
2001	3.700.000	3.137.176	2.366.649	307

Οι λόγοι για τη μεγάλη αύξηση των δαπανών, σύμφωνα με το επεξηγηματικό μνημόνιο του προϋπολογισμού, είναι η αύξηση στα έξοδα προώθησης νέων υπηρεσιών, η εκστρατεία για ενημέρωση του κοινού για το νέο εθνικό σχέδιο αριθμοδότησης και επανατοποθέτησης της εικόνας της ΑΤΗΚ και οι εορτασμοί για τα 40χρονα της ΑΤΗΚ.

Στις δαπάνες του έτους περιλαμβάνονται τα πιο κάτω:

- **Χορηγίες (£445.489).** Αφορά διάφορες χορηγίες σε διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις (συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, χορευτικά μπαλέτα, όπερες), χορηγίες σε συνέδρια, ενοικίαση θεωρείου σε γήπεδο ποδοσφαίρου κ.τ.λ. Τα ποσά των πιο πάνω χορηγιών κυμαίνονται από £100 μέχρι £45.000. Παρατηρήθηκε ότι δεν ακολουθείται ομοιόμορφη διαδικασία για την αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης και την έγκριση της δαπάνης. Εισηγήθηκα όπως καθοριστεί διαδικασία έγκρισης με συγκεκριμένα κριτήρια και να καθοριστεί το αρμόδιο πρόσωπο για την τελική έγκριση, ανάλογα με το ύψος της δαπάνης για την κάθε περίπτωση.
- **Διαφημίσεις για τα σαραντάχρονα της Αρχής (£147.135).** Αφορά διάφορες χορηγίες συνολικού ύψους £92.109 για θεατρικές παραστάσεις και μπαλέτα και £55.026 για διαφημίσεις, εκδηλώσεις και διαφημιστικά δώρα. Αναφέρεται ότι, επιπρόσθετα, για τον εορτασμό των σαραντάχρονων της Αρχής δαπανήθηκε ποσό £176.282 για διάφορες εκδηλώσεις και δεξιώσεις από ξεχωριστό Κονδύλι.
- **Διαφημίσεις για τη νέα αριθμοδότηση (£170.700).** Αφορά δαπάνες της διαφημιστικής εκστρατείας για ενημέρωση του κοινού για τη νέα αριθμοδότηση.
- **Διαφημίσεις υπηρεσίας soeasy (£521.438).** Αφορά αξία ελεύθερου χρόνου τηλεφωνικής επικοινωνίας που παραχωρήθηκε στις προπληρωμένες κάρτες soeasy της κινητής τηλεφωνίας, σε διάφορες περιόδους, μέσα στα πλαίσια της τιμολογιακής πολιτικής της Αρχής (Απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου 337/2000).
- **Διαφημίσεις στο Διεθνές Ράλι Κύπρος (£28.160).** Αφορά διάφορες διαφημίσεις, συμπεριλαμβανομένων και δωρεάν τηλεφωνημάτων αξίας £13.976.
- **Τοπιοτέχνηση/δενδροφύτευση δημόσιων κήπων (£12.470).** Αφορά τοπιοτέχνηση πάρκων (περιλαμβανομένων £8.070 για μελέτες συμβούλων). Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφαση του (αρ.απόφασης 67/2001) στις 13.2.2001, ενέκρινε τη διάθεση των εσόδων από την πώληση των τηλεφωνικών καταλόγων (που προϋπολογίστηκαν σε £200.000) για τοπιοτέχνηση και δενδροφύτευση δημόσιων κήπων. Μετά τη γνωμάτευση των Νομικών Συμβούλων της Αρχής, ότι δεν είναι δυνατή η δημιουργία ξεχωριστού ταμείου, όπου να κατατεθούν οι εισπράξεις από την πώληση του καταλόγου, για να χρησιμοποιηθούν για ειδικό σκοπό και, λόγω του ότι τελικά οι συνολικές εισπράξεις από την πώληση καταλόγων ήταν μόνο £4.375, η Αρχή προχώρησε στη διενέργεια πληρωμών για το σκοπό αυτό από το Κονδύλι των διαφημίσεων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι δαπάνες για σκοπούς διαφήμισης εγκρίνονται από το Γενικό Διευθυντή ή το Συμβούλιο της Αρχής, ανάλογα με το ύψος της δαπάνης. Η προώθηση των προϊόντων μέσα στο νέο περιβάλλον είναι αναγκαία και η Αρχή ακολουθεί τις σύγχρονες τάσεις και πρακτικές. Αναμένεται δε ότι σε ανταγωνιστικό περιβάλλον τα Κονδύλια αυτά θα αυξηθούν.

4.114.14 Τηλεφωνικοί κατάλογοι. Για την εκτύπωση των καταλόγων του 2000/2001 δαπανήθηκε ποσό ύψους £943.445 (έξοδα εκτύπωσης £799.782 και έξοδα διανομής £143.663). Διάφορα άλλα έξοδα σχετικά με την εκτύπωση των καταλόγων, όπως μισθοί προσωπικού, κίνητρα και αμοιβές, έξοδα εκπαίδευσης, έξοδα προώθησης, διοικητικά και λειτουργικά έξοδα, δεν περιλαμβάνονται στο πιο πάνω ποσό.

Κατά το 2001 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά κατ'οίκον διανομή των τηλεφωνικών καταλόγων. Η διανομή έγινε από ιδιωτική εταιρεία, έναντι αμοιβής ύψους £120.000. Στην εφαρμογή του νέου αυτού θεσμού παρουσιάστηκαν διάφορα προβλήματα, όπως:

- Παράδοση τηλεφωνικών καταλόγων σε ακατοίκητα υποστατικά και σε άτομα που δεν ενδιαφέρονταν για καταλόγους, πράγμα που συνιστά σπατάλη.
- Δυσκολίες στην παράδοση με το χέρι των καταλόγων στους επιχειρηματίες πελάτες, όπως προνοούσαν οι όροι του συμβολαίου, αφού η διανομή δεν γινόταν πάντα κατά τις εργάσιμες ώρες.
- Πρακτικά προβλήματα στη διανομή της αγγλικής έκδοσης των καταλόγων, με αποτέλεσμα στις 31.12.2001 να παραμένει αδιάθετο το 89,23% της εκδοθείσας ποσότητας.

Τα αποθέματα των τηλεφωνικών καταλόγων που παραμένουν στις αποθήκες του τυπογραφείου και στα γραφεία εξυπηρέτησης πελατών φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα. Το ψηλό ποσοστό των καταλόγων της αγγλικής έκδοσης οφείλεται στα προβλήματα διανομής τους, καθώς και στην καθυστέρηση στην εκτύπωση τους.

	Ποσότητα σύμφωνα με την προσφορά ΑΤ21/2000	Πραγματική ποσότητα	Απόθεμα καταλόγων στις			
			31.12.2001		22.4.2002	
				%		%
Ονομαστικός κατάλογος και χρυσός οδηγός – Ελληνική έκδοση	813.000	690.740	115.495	16,72	104.970	15,20
Ονομαστικός κατάλογος και χρυσός οδηγός – Αγγλική έκδοση	154.000	152.700	136.248	89,23	127.283	83,35

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου αρ.129/2000, ημερομηνίας 9.5.2000, οι τηλεφωνικοί κατάλογοι, πέρα από εκείνους της οικείας περιφέρειας, θα πωλούνται στους ενδιαφερόμενους προς £1 τον ένα. Τα προβλεπόμενα έσοδα από την πώληση το 2001 ήταν £200.000, ενώ οι πραγματικές πωλήσεις ανήλθαν μόνο στις £4.735.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η νέα διαδικασία που ακολουθήθηκε και ο αριθμός των καταλόγων που εκδόθηκαν βασίστηκαν σε έρευνα αγοράς, η οποία στην πράξη δεν επαληθεύτηκε.

Μέρος Β

4.114.15 Κανονισμοί Προσφορών. Οι Κανονισμοί Προσφορών της Αρχής εξακολουθούν να παρουσιάζουν ορισμένες ελλείψεις και αδυναμίες, όπως η μη ζήτηση κατάθεσης της εγγύησης συμμετοχής για ποσά κάτω των £100.000. Στις προηγούμενες εκθέσεις μου εισηγήθηκα όπως στους νέους Κανονισμούς Προσφορών περιληφθούν νέες κατάλληλες πρόνοιες.

Όπως πληροφορούμαι, προχωρεί η ολοκλήρωση του νομοτυπικού ελέγχου βελτιωμένης διαδικασίας προσφορών, η οποία θα προσαρμοστεί και με τις πρόνοιες του Νόμου 29(Ι)/02.

4.114.16 Ακίνητη ιδιοκτησία που αγοράστηκε, χωρίς να εκδοθούν τίτλοι ιδιοκτησίας.

Ακίνητη ιδιοκτησία αξίας £154.900, η οποία αγοράστηκε/απαλλοτριώθηκε από την Αρχή πριν από αρκετό καιρό, δεν έχει μεταβιβαστεί στην Αρχή, ούτε εκδόθηκαν οι σχετικοί τίτλοι ιδιοκτησίας, λόγω προβλημάτων στους διαχωρισμούς οικοπέδων.

Όπως πληροφορήθηκα, ένα μέρος της πιο πάνω ιδιοκτησίας έχει τιτλοποιηθεί πρόσφατα.

4.114.17 Πειθαρχικοί Κανονισμοί. Με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις προσφυγές με αρ. 502/87 και 584/87, η οποία εκδόθηκε στις 15.7.88, οι Κανονισμοί που αφορούν τη συγκρότηση των πειθαρχικών οργάνων κηρύχθηκαν ως γενόμενοι καθ' υπέρβαση εξουσίας. Έκτοτε ατόνησαν και περιέπεσαν σε αχρηστία και οι πειθαρχικές υποθέσεις τυγχάνουν χειρισμού από το Συμβούλιο της Αρχής.

Το θέμα έχει παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία και βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

4.114.18 Συμφωνία για το Δορυφορικό Σταθμό SIRIUS II. Ο πιο πάνω δορυφορικός σταθμός εγκαταστάθηκε με έξοδα της Αρχής για λογαριασμό της Κυβέρνησης (Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων). Δεν έχει ακόμα υπογραφεί η σχετική Συμφωνία μεταξύ της Αρχής και της Κυβέρνησης. Τα έξοδα της Αρχής μέχρι σήμερα ανέρχονται σε £920.000.

4.115 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ**Μέρος Α****4.115.1 Οικονομική κατάσταση.**

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος 1.5.2000- 30.4.2001 παρουσίασαν έλλειμμα £29,2 εκ., σε σύγκριση με £23,7 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση του ελλείμματος κατά £5,5 εκ. ή 23,2%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση του κόστους πωλήσεων.

(β) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Επιτροπής ανέρχονταν στις 30.4.2001 σε £3,5 εκ., σε σύγκριση με £3,6 εκ. στις 30.4.2000.

(γ) Κυβερνητικές εγγυήσεις και παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Στις 30.4.2001 οι κυβερνητικές εγγυήσεις για πιστωτικές διευκολύνσεις της Επιτροπής ανέρχονταν σε £5,6 εκ. και το παρατράβηγμα του τραπεζικού λογαριασμού ήταν £5 εκ.

4.115.2 Προσωπικό. Οι οργανικές θέσεις ήταν 83, από τις οποίες οι 10 ήταν κενές. Υπήρχε επίσης μια υπεράριθμη θέση, έναντι της οποίας απασχολείτο ένας έκτακτος υπάλληλος. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και για εργοδοτικές εισφορές κατά τα τελευταία δυο έτη ήταν £2.184.311 και £2.179.335, αντίστοιχα.

4.115.3 Ωφελήματα προσωπικού. Η Επιτροπή επιβαρύνθηκε κατά τα τελευταία δυο έτη με τα πιο κάτω ωφελήματα προσωπικού:

	2001	2000
	£	£
Ταμείο Υγείας	119.973	111.833
Ταμείο Ευημερίας	67.030	48.971
Ασφάλιστρα Προσωπικού	1.762	1.911
Επιμόρφωση Προσωπικού	6.888	6.606
	195.653	169.321

4.115.4 Αποζημιώσεις από συμβόλαια αγοράς σιτηρών Όλα τα συμβόλαια, που υπογράφηκαν με την εταιρεία στην οποία κατακυρώθηκαν, παρουσίασαν ελλείμματα κατά την εκφόρτωση, καθώς και αποκλίσεις από τις ποιοτικές παραμέτρους (καταστραμμένοι κόκκοι, ξένες ουσίες, άλλοι κόκκοι κ.τ.λ.). Με βάση συμφωνία που έγινε μεταξύ της Επιτροπής και της συγκεκριμένης εταιρείας, αποφασίστηκε όπως οι απαιτήσεις της Επιτροπής Σιτηρών για τα πιο πάνω προβλήματα, τα οποία παρουσιάστηκαν κατά την εκτέλεση των συμβολαίων, διαγραφούν έναντι του ποσού που όφειλε η Επιτροπή στην πιο πάνω εταιρεία. Σημειώνεται όμως ότι το οφειλόμενο στην Επιτροπή ποσό ήταν κατά περίπου U.S. \$.23.000 ψηλότερο από το ποσό που όφειλε η ίδια στην εταιρεία, ποσό το οποίο τελικά διαγράφηκε. Επειδή επανειλημμένα παρατηρήθηκαν διαγραφές των σχετικών απαιτήσεων της Επιτροπής, εισηγήθηκα όπως το όλο θέμα διερευνηθεί.

Η Επιτροπή με πληροφόρησε ότι κυριότερος λόγος της μη αποδοχής από την Επιτροπή του διακανονισμού ήταν κάποια προβλήματα που παρουσίασε η μια από τις δύο αυτόματες ζυγαριές παραλαβής.

Μέρος Β

4.115.5 Οικονομικοί Κανονισμοί και Κανονισμοί Αποθηκών. Εκκρεμεί ακόμα η έγκριση των Κανονισμών αυτών, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής. Όσον αφορά στις διαδικασίες προσφορών, εισηγήθηκα όπως οι σχετικοί Κανονισμοί της Επιτροπής ενισχυθούν, με την υιοθέτηση ανάλογων προνοιών των περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμων και Κανονισμών.

Όπως πληροφορούμαι, ετοιμάζεται προσχέδιο νέας νομοθεσίας που θα συνάδει με το Κοινοτικό Κεκτημένο και αναμένεται να υποβληθεί στη Νομική Υπηρεσία αρχές Φεβρουαρίου του 2003.

4.116 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΔΑΤΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Β

4.116.1 Εκχώρηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 43.044, ημερ. 14.9.95, όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της Επιτροπής Υδάτων Λευκωσίας έχουν εκχωρηθεί από την 1.1.95 στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, έναντι ετήσιου ποσού £1.000. Τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της Επιτροπής, η αξία των οποίων την 1.1.95 ήταν £247.407, ενώ στις 31.12.2001 ήταν £248.954, παρουσιάζονται στους λογαριασμούς του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, αλλά η κυριότητα τους εξακολουθεί να παραμένει στην Επιτροπή.

Με την απόφασή του αρ. 54.228, ημερ. 5.9.2001, το Υπουργικό Συμβούλιο έκαμε δεκτό το αίτημα του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας, για κάλυψη, με κρατική χορηγία, ολόκληρου του ποσού των £70.328, πλέον τόκους, το οποίο αντιπροσωπεύει τις φορολογικές υποχρεώσεις της Επιτροπής Υδάτων για τα έτη 1988-1994. Το Συμβούλιο, ανταποκρινόμενο στις πρόνοιες της πιο πάνω απόφασης, κατέβαλε για τα έτη 1995-2000 ποσό £5.453 ως εταιρικό φόρο και έκτακτη εισφορά.

4.117 ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.117.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα και τα έξοδα του Οργανισμού για το 2001 ανήλθαν σε £3.000.692 και £2.978.917, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.755.667 και £2.717.542 κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £21.775, σε σύγκριση με £38.125 το 2000. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £2.690.950 και άλλες χορηγίες και συνεισφορές για ποσό £16.111. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο Οργανισμός βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην κρατική χορηγία και εισηγήθηκα όπως μελετηθούν τρόποι για αύξηση των εσόδων και μείωση των εξόδων του Οργανισμού. Επισημαίνεται επίσης ότι οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Οργανισμού για το 2001 ξεπερνούσαν το ενεργητικό σε κυκλοφορία κατά £9.034, σε σύγκριση με £3.959 για το 2000.

4.117.2 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού για το οικονομικό έτος 2001 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 3.10.2000, από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7.2.2001 και ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 30.3.2001. Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2001.

Όπως προκύπτει, οι δαπάνες του Οργανισμού για την περίοδο 1.3.2001-29.3.2001 δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

4.117.3 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 36 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις, 23 πάνω σε προσωρινή βάση και ένα με συμβόλαιο, με σύνολο αποδοχών £1.272.722, σε σύγκριση με £1.144.146 το 2000. Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό ύψους £142.311, το οποίο αντιπροσωπεύει τις συνεισφορές του Οργανισμού στα Ταμεία Συντάξεων και Προνοίας, ποσό £106.173 για συνεισφορά στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πλεονάζοντος Προσωπικού κ.τ.λ., ποσό £87.036 για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ποσό £35.233 για υπερωρίες και επιδόματα, καθώς και ποσό £31.451, το οποίο αφορά αναδρομικά αυξήσεων για τα έτη 1999 και 2000. Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός έχει δαπανήσει ποσό ύψους £28.835 για ασφάλιση και έμμεσα ωφελήματα προσωπικού και ποσό £88.486 για αποζημιώσεις ένεκα τερματισμού απασχόλησης ηθοποιών.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά υπάλληλο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες για αναδρομικά και για αποζημιώσεις ένεκα τερματισμού απασχόλησης ηθοποιών, ανέρχεται σε £21.168 για το 2001, σε σύγκριση με £19.532 για το 2000. Η διαφορά οφείλεται, μεταξύ άλλων, και στις αυξήσεις στους βασικούς μισθούς κατά 1% και 2% που δόθηκαν στους υπαλλήλους του Οργανισμού για τα έτη 1999 και 2000, αντίστοιχα, από 1.1.2001.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός εργοδοτούσε 8 εργάτες, με σύνολο αποδοχών £59.862, και έκτακτο προσωπικό με μερική απασχόληση, σύμφωνα με τις ανάγκες για παραγωγή και προβολή θεατρικών έργων, με σύνολο αποδοχών £302.033.

4.117.4 Πωλήσεις εισιτηρίων. Οι πωλήσεις εισιτηρίων ανήλθαν σε 67 147, σε σύγκριση με 60 280 το 2000, δηλαδή σημείωσαν αύξηση κατά 6 867 εισιτήρια ή 11,4%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αυξημένη προσέλευση θεατών στις οργανωμένες παραστάσεις που δόθηκαν στην Κύπρο.

4.117.5 Επιχορήγηση ελεύθερου θεάτρου. Στα ελεύθερα θέατρα «ΣΑΤΙΡΙΚΟ», «ΕΝΑ», «Ε.Θ.Α.Λ» και «ΣΚΑΛΑ» καταβάλλεται επιχορήγηση με βάση καθορισμένους όρους και κριτήρια. Για το 2001 το ύψος της επιχορήγησης των τεσσάρων θεάτρων ήταν £119.000, £113.000, £112.000 και £102.000, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £115.000, £109.000, £108.000 και £98.000, αντίστοιχα, το 2000. Επιπρόσθετα, για το 2001 το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ενέκρινε επιπλέον ποσά £8.000 και £3.000 για τα θέατρα «ΕΘΑΛ» και «ΕΝΑ», αντίστοιχα. Μετά από παράκληση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και γραπτή συγκατάθεση των τεσσάρων θεάτρων, η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξάγει ετήσιο έλεγχο, ο οποίος αποσκοπεί στο να εξακριβωθεί ότι πράγματι η χορηγία διατίθεται για τους σκοπούς για τους οποίους εγκρίνεται. Μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της Έκθεσης, ο πιο πάνω έλεγχος δεν είχε συμπληρωθεί.

Μέρος Β

4.117.6 Διοικητικοί και Οικονομικοί Κανονισμοί. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, παρόλο που έχει ετοιμαστεί προσχέδιο των πιο πάνω Κανονισμών, η προώθηση του στο Υπουργικό Συμβούλιο εκκρεμεί από το 1982, επειδή δεν προωθήθηκε από τον Οργανισμό σχετική τροποποίηση του άρθρου 19 του περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου αρ. 71/70, σύμφωνα με την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα.

4.117.7 Υπέρβαση. Όπως αναφέρθηκε στην Έκθεσή μου για το έτος 2000, παρατηρήθηκε υπέρβαση ύψους £31.605 από το Κονδύλι Εξόδων «Παραγωγή και Προβολή Θεατρικών Έργων» του Προϋπολογισμού του 2000, για την οποία ο Οργανισμός δεν ακολούθησε τη διαδικασία κατάθεσης συμπληρωματικού Προϋπολογισμού στη Βουλή των Αντιπροσώπων για κάλυψή της. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα προωθήσει την υποβολή συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για κάλυψη της υπέρβασης.

4.118 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Μέρος Α

4.118.1 Αποτελέσματα έτους.

(α) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Οργανισμού ήταν £996.656, σε σύγκριση με £968.098 το 2000. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £953.334, πάνω στην οποία στηρίζεται η λειτουργία του Οργανισμού, ποσό £1.713 που παραχωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος «Νεολαία για την Ευρώπη», καθώς και ποσό £40.271 από την «Κάρτα Νέων».

(β) **Έξοδα.** Τα έξοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £1.074.245, σε σύγκριση με £907.199 το 2000. Στα έξοδα δεν περιλαμβάνονται οι απολαβές των μόνιμων δημόσιων υπαλλήλων που αποσπάστηκαν στον Οργανισμό.

4.118.2 «Κάρτα Νέων». Το Υπουργικό Συμβούλιο ανέθεσε στις 28.11.95 τη διαχείριση του θεσμού της «Κάρτας Νέων» στον Οργανισμό Νεολαίας. Τα έσοδα που προέκυψαν από τη διαχείριση της «Κάρτας Νέων» ήταν £40.271 και τα έξοδα £25.673, σε σύγκριση με £18.162 και £29.146, αντίστοιχα, το 2000.

4.118.3 Προσωπικό. Στον Προϋπολογισμό του Οργανισμού προβλέπονται 17 οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι δέκα έχουν πληρωθεί με σύμβαση, με σύνολο απολαβών £91.800, σε

σύγκριση με £81.791 το 2000. Σημειώνεται ότι δύο λειτουργοί παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και ένας ήταν με άδεια άνευ απολαβών.

Μέρος Β

4.118.4 Κανονισμοί. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, εκκρεμεί η ετοιμασία Κανονισμών του Οργανισμού για ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τη διάρθρωση, τους όρους υπηρεσίας προσωπικού και άλλα θέματα, όπως προνοείται στα άρθρα 11 και 33 του Νόμου αρ. 33(Ι) του 1994. Με οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου, ετοιμάστηκε από το Νομικό Σύμβουλο του Οργανισμού προσχέδιο Κανονισμών για τη Διάρθρωση και τους Όρους Υπηρεσίας Υπαλλήλων, το οποίο υποβλήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τα περαιτέρω.

4.119 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

Μέρος Α

4.119.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £82.302, σε σύγκριση με πλεόνασμα £30.133 το 2000. Το έλλειμμα οφείλεται κυρίως στη μείωση της κρατικής χορηγίας, όπως φαίνεται πιο κάτω.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £426.815, σε σύγκριση με £513.201 το 2000. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £356.816 (£446.339 το 2000) και, όπως προκύπτει, η λειτουργία του Πρακτορείου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής κρατικής οικονομικής υποστήριξης.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ήταν £509.117, σε σύγκριση με £483.068 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £26.049 ή 5,4%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των Κονδυλίων «Αποδοχές Προσωπικού» (£14.594), «Συνδρομές» (£16.266) και «Αμοιβές Συνεργατών Ανταποκριτών» (£7.159).

4.119.2 Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός για το 2001 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Πρακτορείου στις 19.9.2000 και από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 16.11.2000. Κατατέθηκε στη Βουλή στις 24.11.2000, ενώ, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, έπρεπε να είχε κατατεθεί μέχρι τις 30.9.2000. Ψηφίστηκε σε Νόμο στις 25.1.2001.

4.119.3 Προσωπικό. Το Πρακτορείο εργοδοτούσε 14 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις και 9 συνεργάτες πάνω σε έκτακτη βάση, με τριμηνιαία συμβόλαια, με σύνολο αποδοχών £282.159, σε σύγκριση με £267.565 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £14.594 ή 5,45%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση της δαπάνης για απασχόληση έκτακτου προσωπικού (£15.226). Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό £20.615 για υπερωριακή απασχόληση (£15.834 το 2000) και ποσό £12.592 που αντιπροσωπεύει τις εισφορές του Πρακτορείου στα Ταμεία Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και Ευημερίας (£23.494 το 2000). Επιπρόσθετα το Πρακτορείο έχει δαπανήσει ποσό ύψους £33.203 (£26.044 το 2000) για αμοιβές συνεργατών ανταποκριτών στην Κύπρο και το εξωτερικό.

4.119.4 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού. Παρόλο που οι σχετικοί Κανονισμοί για τη λειτουργία του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων έχουν εγκριθεί από τη Βουλή των

Αντιπροσώπων το Νοέμβριο του 2001, εντούτοις το Πρακτορείο δεν έχει ακόμη προχωρήσει στην εφαρμογή και τη λειτουργία του Σχεδίου. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ανέφερε ότι, με βάση συμβουλή του Γενικού Λογιστηρίου, για τη λειτουργία του Σχεδίου ενδείκνυται τροποποίηση των Κανονισμών, έτσι ώστε να επιτρέπεται η δημιουργία αποθεματικού, και επίσης το Πρακτορείο θα πρέπει να διασφαλίσει ότι θα συνεχίσει να παίρνει κρατική χορηγία με βάση την κοινοτική νομοθεσία περί δημοσίων ενισχύσεων.

4.120 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.120.1 Καθυστέρηση στην ετοιμασία των λογαριασμών. Οι οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο στις 10.5.2001, ενώ θα έπρεπε να υποβληθούν μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση οφειλόταν στην αποδυνάμωση του λογιστηρίου, λόγω της πρόωρης αφυπηρέτησης του λογιστή, και στην αναμονή έγκρισης νέου σχεδίου υπηρεσίας της θέσης του Λογιστή, η διαδικασία πλήρωσης της οποίας άρχισε ήδη.

4.120.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα χρήσης. Ο Οργανισμός παρουσίασε πλεόνασμα ύψους £3.165.194, σε σύγκριση με έλλειμμα £2.989.904 το 2000, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £6.155.098, που οφείλεται στην αύξηση των εσόδων και τη μείωση των εξόδων. Αυτά αναλύονται πιο κάτω.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £19.573.485, σε σύγκριση με £15.300.820 το 2000, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £4.272.665 (28%), η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κρατικής χορηγίας κατά £4.490.350 (31%).

Στα έσοδα δεν περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £392.164 (2000 £577.357), η οποία κρατήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για να καταβληθεί στην Αστυνομία για το κόστος αστυνόμευσης αθλητικών εκδηλώσεων.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £16.408.291, σε σύγκριση με £18.290.724 το 2000, σημειώθηκε δηλαδή μείωση ύψους £1.882.433 (10%), που οφείλεται κυρίως στη μείωση των δαπανών για δημιουργία και βελτιώσεις μη ιδιόκτητων αθλητικών εγκαταστάσεων κατά £1.889.354 (33%) και για επιχορηγήσεις κατά £494.469 (6%). Αυξήσεις δαπανών παρουσιάστηκαν στις απολαβές προσωπικού κατά £84.010 (10%), στα έξοδα λειτουργίας ιδιόκτητων και άλλων αθλητικών χώρων κατά £111.835 (17%), στους πληρωτέους τόκους και στις αποσβέσεις.

(δ) Κυβερνητικές εγγυήσεις. Το δάνειο του Οργανισμού από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, το υπόλοιπο του οποίου στις 31.12.2001 ανερχόταν σε £1,03 εκ., καθώς και το δάνειο υπό μορφή χρεογράφων ύψους £9,6 εκ. (ονομαστικής αξίας £10 εκ. προς 6,85%) είναι εγγυημένα από την Κυβέρνηση.

(ε) Τρέχουσες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2001 οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Οργανισμού ανέρχονταν σε £1,26 εκ., σε σύγκριση με £2,24 εκ. το 2000, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £2,73 εκ., σε σύγκριση με £1,93 εκ. το 2000, δηλαδή υπήρχε πλεόνασμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £1,47 εκ., σε σύγκριση με έλλειμμα £0,31 εκ. το 2000. Η βελτίωση οφείλεται

στην αποπληρωμή πρόσθετης Κρατικής Χορηγίας προς τα σωματεία ύψους £1,3 εκ. που εκκρεμούσε κατά τις 31.12.2000.

(στ) Χρεώστες. Στις 31.12.2001 οι χρεώστες ανέρχονταν σε £0,56 εκ., σε σύγκριση με £1,55 εκ. το 2000. Η μείωση στους χρεώστες οφείλεται κυρίως στην είσπραξη της πρόσθετης κρατικής χορηγίας ύψους £1,3 εκ., που εγκρίθηκε στις 29.12.2000, για να παραχωρηθεί από την Κυβέρνηση στον Οργανισμό, για να την παραχωρήσει με τη σειρά του στα ποδοσφαιρικά σωματεία.

4.120.3 Προϋπολογισμός.

(α) Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός για το 2001 έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι 30.9.2000. Ο Οργανισμός τον υπέβαλε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στις 4.10.2000 και κατατέθηκε στη Βουλή στις 12.2.2001. Ψηφίστηκε σε Νόμο την 1.3.2001.

(β) Υπερβάσεις Προϋπολογισμού. Σε αρκετά Κονδύλια Εξόδων του Προϋπολογισμού παρουσιάστηκαν υπερβάσεις συνολικού ύψους £107.902, χωρίς την έγκριση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ετοιμάστηκε ήδη πίνακας για κάλυψη των υπερβάσεων, ο οποίος, αφού εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, θα σταλεί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Σημειώνεται ότι εξακολουθεί να εκκρεμεί η έγκριση συμπληρωματικού προϋπολογισμού για κάλυψη των υπερβάσεων που διενεργήθηκαν το έτος 2000, συνολικού ύψους £428.444.

Το θέμα αυτό εκκρεμεί στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, στον οποίο στάληκε πρόσφατα από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σχετικό Νομοσχέδιο.

4.120.4 Προσωπικό.

(α) Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων. Στις 31.12.2001 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 32 μόνιμους υπαλλήλους (έναντι 42 οργανικών θέσεων) και 3 έκτακτους. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ήταν £780.198.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο μέσος όρος δαπανών για κάθε υπάλληλο ήταν £22.291, σε σύγκριση με £19.907 το έτος 2000.

(β) Τακτικό εργατικό προσωπικό. Στις 31.12.2001 ο Οργανισμός απασχολούσε 36 άτομα ως μόνιμο εργατικό προσωπικό, έναντι συνολικής δαπάνης £299.750, η οποία κατανεμήθηκε στα έξοδα λειτουργίας των χώρων όπου απασχολήθηκαν.

(γ) Άλλο εργατικό προσωπικό. Ο Οργανισμός καταβάλλει επίσης επιδόματα συνολικού ύψους £17.930 το χρόνο σε 9 συντηρητές/φροντιστές διάφορων αθλητικών εγκαταστάσεων που ανήκουν κυρίως σε Σχολικές Εφορείες.

(δ) Συμβασιούχοι γυμναστές. Κατά τη διάρκεια του έτους ο Οργανισμός απασχόλησε κατά περιόδους, με ειδική σύμβαση, 75 γυμναστές για το πρόγραμμα «Αθλητισμός για Όλους» (ΑΓΟ), έναντι συνολικής δαπάνης ύψους £266.269. Παράλληλα απασχολούσε άλλους 10

γυμναστές με ειδική σύμβαση για εκτέλεση καθηκόντων φυσικής αγωγής στην Εθνική Φρουρά, μέσα στα πλαίσια εφαρμογής προγραμμάτων άθλησης σε στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς, έναντι συνολικής δαπάνης £105.725.

(ε) Προπονητές και ειδικοί συντονιστές. Ο Οργανισμός καταβάλλει αντιμισθία σε περίπου 348 προπονητές, οι οποίοι εργοδοτούνται από τα σωματεία για το πρόγραμμα «Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού» (ΕΣΥΑΑ).

Στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος ο Οργανισμός κατέβαλε σε 25 άτομα επιδόματα που κυμαίνονται από £300 μέχρι £800 το μήνα, για καθήκοντα συντονιστών, και σε ένα για την εκτέλεση διοικητικών και γραφειακών καθηκόντων.

(στ) Συμφωνία λύσης εργασιακής σχέσης και πρόωρης αφυπηρέτησης υπαλλήλου. Μετά από πολύμηνες συζητήσεις και διαβουλεύσεις και μετά από έγκριση ειδικής πρόνοιας στον Προϋπολογισμό του Οργανισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να προτείνει σε τέσσερα μέλη του προσωπικού έγγραφη συμφωνία λύσης της εργασιακής σχέσης με τον Οργανισμό και πρόωρης αφυπηρέτησης τους, έναντι της καταβολής πρόσθετου ποσού £30.000, πέραν των συνταξιοδοτικών τους ωφελημάτων, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ηλικία, υπηρεσία, θέση κ.τ.λ. για τον καθένα.

Οι προταθείσες συμφωνίες έγιναν αποδεκτές και υπογράφηκαν στις 27.3.2001. Ανέφερα ότι εναντίον του ενός εκκρεμούσε ποινική υπόθεση για κατάχρηση εξουσίας και εύλογα αναμενόταν ότι οποιαδήποτε απόφαση του Οργανισμού θα έπρεπε να ληφθεί μετά την εκδίκαση της υπόθεσης αυτής, η οποία εξακολουθεί να εκκρεμεί.

Ανέφερα επίσης ότι δεν λήφθηκαν υπόψη οι υπηρεσιακές ανάγκες και τα προβλήματα δυσλειτουργίας του Λογιστηρίου με την άμεση αποχώρηση του Λογιστή, σε μια περίοδο που οι υπηρεσίες του ήταν απαραίτητες, με αποτέλεσμα να καταστεί απολύτως αναγκαία η αγορά των υπηρεσιών του έναντι £6.800 κατά τη διάρκεια της προαφυπηρετικής του άδειας.

Λόγω μη έγκαιρης ολοκλήρωσης της διαδικασίας πρόσληψης του νέου Λογιστή, ο Οργανισμός προέβη στην αγορά υπηρεσιών, για την ετοιμασία και υποβολή των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2001, γεγονός που καταδεικνύει την αναγκαιότητα παραμονής του Λογιστή στην υπηρεσία μέχρι την αντικατάστασή του.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι οι αφυπηρετήσεις έγιναν προς το συμφέρον του Οργανισμού, μετά από οικονομική μελέτη και έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Για το θέμα της εκκρεμότητας ποινικής υπόθεσης εναντίον του ενός από τους πιο πάνω υπαλλήλους, υπήρχε δια ζώσης γνωμάτευση από το Νομικό Σύμβουλο του Οργανισμού, ότι αυτό δεν μπορούσε να συνδεθεί με το θέμα της πρόωρης αφυπηρέτησης.

4.120.5 Εσωτερικός έλεγχος. Ο Οργανισμός δεν έχει υιοθετήσει ακόμη το κατάλληλο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που να καλύπτει τόσο τα έσοδα όσο και τα έξοδα, με αποτέλεσμα να εξακολουθούν να παρουσιάζονται ελλείψεις και αδυναμίες, τόσο όσον αφορά στην οικονομική διαχείριση, όσο και την πλήρη συμμόρφωση προς τις διατάξεις των Νόμων και των συναφών Κανονισμών. Λόγω των αδυναμιών αυτών δεν μπόρεσα να βεβαιωθώ ότι ορισμένες κατηγορίες πληρωμών δεν έχουν ουσιώδη λάθη και ως εκ τούτου η έκθεσή μου για τις οικονομικές καταστάσεις του 2001 δόθηκε με επιφύλαξη.

Η διαδικασία αγοράς υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου, που όπως αναμενόταν θα συνέβαλλε στην ενίσχυση και βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, παρόλο ότι αυτή άρχισε προ πολλού.

Επιπρόσθετα, η συνεχιζόμενη ελλιπής μηχανογράφηση του Λογιστηρίου δεν συμβάλλει στη γρήγορη και ορθή διεκπεραίωση των λογιστικών πράξεων, καθώς επίσης και στην αξιοποίηση των λογιστικών δεδομένων, για καλύτερη οικονομική διαχείριση.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι τόσο το θέμα της προσφοράς για την αγορά υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου, όσο και της προσφοράς για την πρόσληψη ειδικού συμβούλου μηχανογράφησης, βρίσκονται στο τελικό στάδιο.

Ως παραδείγματα μη άσκησης αποτελεσματικού ελέγχου ανέφερα τα ακόλουθα:

- (α) Το μη ικανοποιητικό έλεγχο των χορηγιών που παραχωρούνται προς τις ομοσπονδίες και σωματεία.
- (β) Τη μη ικανοποιητική στοιχειοθέτηση των δελτίων πληρωμής.
- (γ) Τη μη τήρηση ή την ύπαρξη αδυναμιών στην τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο προσφορών, περιουσίας, συντηρήσεων έργων και βιβλιοθήκης.
- (δ) Το μη ικανοποιητικό έλεγχο των απολαβών του προσωπικού που απασχολείται με ειδικές συμβάσεις.
- (ε) Το μη ικανοποιητικό σύστημα καταβολής επιδομάτων για το ΕΣΥΑΑ..
- (στ) Το μη ικανοποιητικό έλεγχο των απολαβών των γυμναστών του ΑΓΟ και τη μη παροχή εγγύησης από αυτούς.

4.120.6 Θέματα προσφορών και συμβολαίων.

(α) **Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο – Γενική διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.** Από τον έλεγχο των προσφορών για το πιο πάνω έργο, που έγινε στα πλαίσια ελέγχου του τελικού λογαριασμού του συμβολαίου, προέκυψαν μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες σοβαρές παρατηρήσεις.

- (i) Το κιβώτιο προσφορών ανοίχτηκε 6 ημέρες μετά την υποβολή των προσφορών.
- (ii) Το έντυπο προσφοράς και το δελτίο ποσοτήτων που υπέβαλε ο χαμηλότερος προσφοροδότης υπογράφηκε μόνο από τον Πρόεδρο, αντί και από το Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού.
- (iii) Το δελτίο ποσοτήτων που υπέβαλε ο χαμηλότερος προσφοροδότης παρουσιάζει αρκετές διορθώσεις επί μέρους ποσών, καθώς και του ολικού ποσού προσφοράς.
- (iv) Παρόλο που ο νομικός σύμβουλος του Οργανισμού εξέφρασε την άποψη ότι οι δύο χαμηλότεροι προσφοροδότες δεν πληρούσαν τους όρους της προσφοράς και επιβαλλόταν ακύρωση και επαναπροκήρυξη της προσφοράς, ο Οργανισμός κατακύρωσε την προσφορά στο χαμηλότερο προσφοροδότη. Η συγκεκριμένη επιστολή μου κοινοποιήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα για οποιεσδήποτε ενέργειες ήθελε κρίνει σκόπιμες.

(β) **Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο – Γενική διαμόρφωση χώρου – Τελικός Λογαριασμός.** Από δειγματοληπτικό έλεγχο του τελικού λογαριασμού του συμβολαίου για την εκτέλεση του πιο

πάνω έργου που έγινε το Νοέμβριο 2001, διαπιστώθηκε ότι οι σύμβουλοι επιβλέποντες του έργου δεν αξιολόγησαν τη συνολική καθυστέρηση του έργου ώστε να υπολογιστούν ο χρόνος της δικαιολογημένης καθυστέρησης, της καθυστέρησης που ευθυνόταν ο εργολάβος και οι ανάλογες συμβατικές αποζημιώσεις. Διαπιστώθηκε επίσης ότι το ποσοστό έκπτωσης στην προσφορά που λογίστηκε στον τελικό λογαριασμό για διάφορες εργασίες του συμβολαίου ήταν 9,16% αντί 12,21%. Τέλος η Υπηρεσία μου υπέδειξε ορισμένες διορθώσεις στις ποσότητες των εργασιών που εκτελέστηκαν.

Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού με πληροφόρησε το Φεβρουάριο 2002, αναφορικά με το θέμα της καθυστέρησης, ότι, μετά από αξιολόγηση όλων των δεδομένων του συμβολαίου, συμφωνήθηκε μεταξύ εργοδότη και εργολάβου να μην υποβληθούν οποιεσδήποτε απαιτήσεις από τις δύο πλευρές. Όσον αφορά στις υπόλοιπες παρατηρήσεις μου, αυτές έγιναν αποδεκτές, με βάση τις οποίες ετοιμάστηκε αναθεωρημένος τελικός λογαριασμός του συμβολαίου.

(γ) Επιχορήγηση Κ.Ο.Α. για την αναβάθμιση του γηπέδου. Μετά από παράκληση του Οργανισμού, η Υπηρεσία μου εξέτασε κατά πόσο τα ποσά που πλήρωσε ο Οργανισμός για το έργο ανταποκρίνονται στις εργασίες που εκτελέστηκαν. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι η αξία διαφόρων εργασιών – μεταλλικές κερκίδες, ηλεκτροφωτισμός βοηθητικού γηπέδου, συσκευές κλιματισμού – ήταν πολύ μικρότερη από τα ποσά που πλήρωσε ο Οργανισμός.

Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεων μου, η Επιτροπή Οικονομικών και Έργων του Οργανισμού αποφάσισε την επανακοστολόγηση όλων των εργασιών που επιχορηγήθηκαν από τον Οργανισμό και, στις περιπτώσεις υπερπληρωμών, τα σχετικά ποσά θα επιστραφούν στον Οργανισμό.

(δ) Κλειστό Αθλητικό Κέντρο Λεμεσού – Προϋπολογισμός δαπάνης έργου. Μετά την υποβολή των προσφορών για την κατασκευή του έργου, η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι η χαμηλότερη προσφορά υπερέβη τον αρχικό προϋπολογισμό του έργου (£4.5000.000) κατά £2.460.000 (55%) και υπέδειξε ότι δεν ασκήθηκε από τον Οργανισμό και τους συμβούλους του η ενδεδειγμένη διαχείριση κόστους, με σκοπό τη διατήρηση της δαπάνης του έργου στα πλαίσια του προϋπολογισμού. επιπρόσθετα, η συνεργασία μεταξύ συμβούλων και εργοδότη κατά τη διάρκεια της σχεδιαστικής μελέτης, δεν ήταν συνεχής και συνεπής με σκοπό τον αναγκαίο έλεγχο του κόστους του έργου. Ο Οργανισμός εξέφρασε την άποψη ότι στο στάδιο αυτό είναι δύσκολο να γίνουν σχεδιαστικές αλλαγές, αλλά θα καταβληθεί προσπάθεια για τον περιορισμό των δαπανών, όπου είναι δυνατόν. Τέλος ο Οργανισμός αποφάσισε την κατακύρωση της προσφοράς στο χαμηλότερο προσφοροδότη, μετά από τις σχετικές αξιολογήσεις των συμβούλων του Οργανισμού, επειδή η τιμή της προσφοράς κρίθηκε ανταγωνιστική και συμφέρουσα.

(ε) Προσφορά αρ. 5/2001 – Εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV) στο νέο στάδιο ΓΣΠ Λευκωσίας. Για την πιο πάνω προσφορά, η οποία κατακυρώθηκε στις 12.6.2001, για το ποσό των £148.517,60, έχουν παρατηρηθεί τα πιο κάτω:

(i) Ενώ είχαν υποβληθεί δέκα προσφορές, ανοίχθηκαν μόνο οκτώ στις 20.2.2001. Οι άλλες δύο είχαν ξεχαστεί στο χρηματοκιβώτιο του Γενικού Διευθυντή και ανοίχθηκαν εκ των υστέρων.

- (ii) Η συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού και του επιτυχόντα προσφοροδότη δεν φέρει ημερομηνία, ούτε και υπογραφές μαρτύρων. Επίσης, κάτω από τις υπογραφές «δια εργοδότη» και «δια υπεργολάβο», δεν φαίνονται τα ονόματα ολογράφως.

Όπως με πληροφόρησε ο Οργανισμός, το πιο πάνω γεγονός οφείλεται στο ότι το κιβώτιο προσφορών του Οργανισμού δεν μπορούσε να δεχθεί μεγάλο όγκο προσφορών. Για το όλο θέμα είχε ετοιμαστεί πρακτικό και ενημερώθηκε ο Πρόεδρος του Οργανισμού. Ο Οργανισμός πιστεύει ότι τέτοια προβλήματα θα εξαλειφθούν με την ετοιμασία μεγάλου κιβωτίου προσφορών.

(στ) Συμβόλαια για την προμήθεια/εγκατάσταση εξοπλισμού συστημάτων καταστολής της βίας στα γήπεδα. Όπως ανέφερα στην Έκθεση μου για το έτος 2000, τα συμβόλαια για την έκδοση εισιτηρίων σε πέντε γήπεδα και αγοράς ηλεκτρονικών υπολογιστών/εκτυπωτών και παρακολούθησης του συστήματος από τα Κεντρικά Γραφεία του Οργανισμού, συνολικής αξίας περίπου £200.000, είχαν εξοφληθεί, χωρίς να έχουν προηγουμένως λειτουργήσει/δοκιμαστεί ικανοποιητικά. Τον Ιούνιο 2001, ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η εξόφληση των συμβολαίων έγινε επειδή, στο βαθμό που αφορούν τον Οργανισμό, τα συστήματα λειτουργούν πλήρως και χωρίς προβλήματα. Πρόσφατα διαπιστώθηκε ότι το σύστημα έκδοσης εισιτηρίων δεν λειτουργεί, εκτός κάποιας δοκιμαστικής του λειτουργίας σε ένα από τα πέντε γήπεδα, ενώ ο Οργανισμός θεωρεί αδύνατη τη λειτουργία/εφαρμογή του με τα σημερινά δεδομένα. Σημειώνεται ότι για τα πιο πάνω συμβόλαια έχουν εξοφληθεί και τα ποσά της πενταετούς συντήρησης τους, ύψους £40.000.

(ζ) Προσφορά με αρ. Λ/2001 για προμήθεια αθλητικών στολών, αξίας £3.446, για το ΕΣΥΑΑ. Η προκήρυξη παρουσιάζει τις πιο κάτω ελλείψεις και αδυναμίες:

- Δεν φέρει ημερομηνία και έτσι δεν μπορεί να διαπιστωθεί η έναρξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών που δόθηκε στους προσφοροδότες.
- Δεν αναφέρεται η ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, αλλά μόνο η ημερομηνία.
- Δεν καθορίζεται προθεσμία ή ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε να παραδοθούν οι στολές.
- Δεν ζητήθηκε η υποβολή δειγμάτων, παρόλο που από τη σχετική αλληλογραφία διαπιστώθηκε ότι υποβλήθηκαν δείγματα.
- Ζητείτο όπως οι προσφορές παραδοθούν στα Γραφεία του ΕΣΥΑΑ, αντί να ριχθούν στο κιβώτιο προσφορών του Οργανισμού, όπως προνοούν οι Κανονισμοί Προσφορών. Δεν υπήρχε απόφαση στα πρακτικά για την παραλαβή τους στα Γραφεία του ΕΣΥΑΑ.
- Οι προσφορές δεν δημοσιεύτηκαν, αλλά ζητήθηκαν τηλεφωνικώς, κατά παράβαση των Κανονισμών Προσφορών του Οργανισμού.
- Οι προσφορές παραλήφθηκαν κλειστές στον Οργανισμό και σφραγίστηκαν στις 25.4.2001, ενώ ανοίχθηκαν στις 26.4.2001, παρόλο που η προθεσμία υποβολής τους έληγε στις 12.4.2001.

4.120.7 Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού (ΕΣΥΑΑ).

(α) Σχετικά με το πιο πάνω Σχέδιο εγκρίθηκε προϋπολογισμός για το 2001, ύψους £1.200.000, σε σύγκριση με £1.350.000 για το 2000. Οι πραγματικές δαπάνες για το 2001 ανήλθαν σε £1.165.511. Απολογισμός του Σχεδίου για το έτος 2001 δεν υποβλήθηκε.

(β) Συνεχίζεται η απασχόληση στο ΕΣΥΑΑ προσωπικού, το οποίο εργάζεται στον Οργανισμό ή άλλα Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες. Η εκτέλεση διπλών καθηκόντων, όπως ανέφερα και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, λόγω του ότι ο φόρτος εργασίας για το ΕΣΥΑΑ είναι μεγάλος, πιθανόν να γίνεται σε βάρος των πρωινών καθηκόντων τους στο Δημόσιο. Επίσης, δεν φαίνεται να έχει εξασφαλιστεί άδεια απασχόλησης από όσους εργάζονται στην Κυβέρνηση.

(γ) Η απασχόληση των 25 συντονιστών επιστημονικών συνεργατών και της Γραφεία του Σχεδίου βρίσκεται σε αντίθεση με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο αρ. 169 του 1985.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι η αγορά υπηρεσιών από ειδικούς θα γίνει μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

(δ) **Αποκοπές και εισφορές στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Άμυνας.** Για τις αντιμισθίες των προπονητών, καθώς και των ειδικών συντονιστών και άλλου προσωπικού, στο οποίο ο Οργανισμός καταβάλλει διάφορα ποσά για τις υπηρεσίες τους, στα πλαίσια του προγράμματος ΕΣΥΑΑ, δεν γίνονται αποκοπές και συνεισφορές στα πιο πάνω Ταμεία, σε αντίθεση με τις διατάξεις των Νόμων και Κανονισμών που εγκρίθηκαν κατά καιρούς, για το λόγο ότι ο Οργανισμός δεν θεωρεί ότι οι πιο πάνω είναι υπάλληλοι του, αλλά ότι εργοδοτούνται από τα Σωματεία και Ομοσπονδίες, η αντιμισθία τους όμως καταβάλλεται από τον Οργανισμό. Για τους συντονιστές έγινε δήλωση στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων για την αντιμισθία που τους καταβάλλεται.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι ο Οργανισμός εξακολουθεί να μην καταβάλλει κοινωνικές ασφαλίσεις για τον Υπεύθυνο Εφηβικής Στήριξης και τη Γραφεία, παρόλο ότι το Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από έλεγχο που διενέργησε για τους πιο πάνω το έτος 2000, έκρινε ότι έπρεπε να καταβάλλονται κοινωνικές ασφαλίσεις. Η τακτική αυτή εφαρμόζεται επειδή ο Οργανισμός πληρώνει τους πιο πάνω μέσω των Ομοσπονδιών Κολύμβησης και Μπάτμιντον, παρόλο ότι τα καθήκοντα που εκτελούν δεν σχετίζονται με τις πιο πάνω ομοσπονδίες.

(ε) **Απασχόληση συντονιστών και προπονητών.**

(i) **Συμβόλαια προπονητών.** Με εξαίρεση το ποδόσφαιρο, εξακολουθεί να μην τεκμηριώνεται η απαιτούμενη πείρα των προπονητών, παρόλο ότι αποτελεί κριτήριο για ένταξη τους στο ΕΣΥΑΑ. Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν υπάρχουν για όλους τους προπονητές αποδεικτικά στοιχεία για την επιτυχία τους σε εξετάσεις της οικείας σχολής, που αποτελούν κριτήριο για την ένταξη τους στο ΕΣΥΑΑ και για τον καθορισμό του ύψους της μισθοδοσίας τους. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι θα καταβληθεί προσπάθεια να προσδιοριστεί η απαιτούμενη πείρα μέσα από πραγματικά στοιχεία.

(ii) **Αμοιβή προπονητών στους οποίους έχουν ανατεθεί δύο ομάδες του ίδιου σωματείου.** Στις πιο πάνω περιπτώσεις, οι προπονητές αμείβονται με ολόκληρο το ποσό που προνοούν τα κριτήρια και, επιπρόσθετα, με το 50% του ποσού ή με £100 για τη

δεύτερη ομάδα, στην περίπτωση που η προπόνηση των δυο ομάδων γίνεται ταυτόχρονα. Ανέφερα ότι δεν μπόρεσα να διαπιστώσω κατά πόσο τα πιο πάνω στηρίζονται σε γραπτές αποφάσεις. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι η πιο πάνω αμοιβή θα προσδιοριστεί φέτος συγκεκριμένα.

(iii) Συμβόλαια εργοδότησης συντονιστών. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι δεν ανανεώνονται τα συμβόλαια εργοδότησης των συντονιστών. Τα συμβόλαια που υπογράφηκαν για το 1998-1999 ίσχυαν μόνο για αυτή τη χρονιά και όχι και για τις επόμενες. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού συμφώνησε και δήλωσε ότι ο Οργανισμός θα ανταποκριθεί θετικά.

(στ) Αξιολόγηση του θεσμού του ΕΣΥΑΑ. Δεν φαίνεται να γίνεται αξιολόγηση του θεσμού από τον Οργανισμό, τόσο στην ολότητα του, όσο και κατά άθλημα, ως προς την επίτευξη των στόχων του, ώστε, σε συνεργασία με το ΕΣΥΑΑ, να καθορίζονται κάθε χρόνο συγκεκριμένοι στόχοι και να λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα, με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων και αδυναμιών που εντοπίζονται. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι οι στόχοι του ΕΣΥΑΑ ήταν η αύξηση του ενεργού αθλητικού δυναμικού του τόπου μας, κάτι το οποίο έχει επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό. Όντως, επειδή είναι νέος θεσμός, παρουσιάζει προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζονται από τους ειδικούς και καταβάλλεται προσπάθεια να γίνονται διορθωτικές κινήσεις.

Μέρος Β

4.120.8 Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες του Οργανισμού, μαζί με τις χορηγίες που παραχωρούνται για δημιουργία και βελτίωση μη ιδιόκτητων αθλητικών χώρων, παρουσιάζονται κάτω από τον τίτλο «Δημιουργία και Βελτίωση Αθλητικών Χώρων», χωρίς να δίνεται, είτε στον Προϋπολογισμό είτε στο επεξηγηματικό υπόμνημα του, ανάλυση των έργων που προγραμματίζονται για εκτέλεση.

Για σκοπούς διαφάνειας, αλλά και για καλύτερη παρουσίαση και παρακολούθηση, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε επανειλημμένα όπως οι δαπάνες του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως αναλύονται σε δαπάνες για ιδιόκτητους και μη ιδιόκτητους χώρους, με ανάλυση της κάθε δαπάνης, αν όχι στον Προϋπολογισμό, τουλάχιστον στο επεξηγηματικό υπόμνημα. Εξυπακούεται ότι το σύνολο των δαπανών στο επεξηγηματικό υπόμνημα θα πρέπει να ισοσκελίζεται με το εγκριθέν ποσό στον Προϋπολογισμό. Παρατηρήθηκε ότι η εισήγηση μας εξακολουθεί να μην εφαρμόζεται (Προϋπολογισμός 2002).

Με το θέμα αυτό συμφωνεί και το Υπουργείο Οικονομικών.

4.120.9 Διαχείριση ιδιόκτητων και άλλων αθλητικών χώρων από τον Οργανισμό. Από τη διαχείριση των πιο πάνω χώρων προέκυψε καθαρό έλλειμμα £670.699, σε σύγκριση με £586.110 το 2000, δηλαδή παρουσιάστηκε αύξηση ύψους £84.589 ή 14%, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κανένας αθλητικός χώρος δεν παρουσίασε πλεόνασμα. Τα έσοδα παρουσίασαν αύξηση ύψους 45% και τα έξοδα 17%.

4.120.10 Ολυμπιακό Μουσείο. Το Μουσείο μέχρι σήμερα δεν έχει αξιοποιηθεί, ενώ για την ανέγερση του δαπανήθηκε από τον Οργανισμό ποσό ύψους £325.000. Η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ), στην οποία ανατέθηκε η λειτουργία του Μουσείου από το 1996, προχώρησε στην πρόσληψη λειτουργού Μουσείου, το μεγαλύτερο μέρος των απολαβών του οποίου καταβάλλεται από τον Οργανισμό.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο χώρος εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Οργανισμού και όχι της ΚΟΕ και ότι ο Οργανισμός βρίσκεται σε διαβουλεύσεις με την ΚΟΕ για τον τρόπο λειτουργίας του Μουσείου.

4.120.11 Φυσική καταμέτρηση περιουσιακών στοιχείων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν έγινε στο τέλος του χρόνου φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στους ιδιόκτητους αθλητικούς χώρους. Ανέφερα ότι ο υπεύθυνος κάθε αθλητικού χώρου θα πρέπει, τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, να ελέγχει τα στοιχεία αυτά και ετοιμάζει πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης, το οποίο και να αποστέλλει στον Οργανισμό, ο οποίος να ελέγχει κατά πόσο τα αποτελέσματα της καταμέτρησης συμφωνούν με τα δικά του στοιχεία.

4.120.12 Ασφάλιστρα. Τα υφιστάμενα συμβόλαια εξακολουθεί να μην καλύπτουν σημαντικό μέρος της αξίας των περιουσιακών στοιχείων. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι θα γίνει εκτίμηση της αξίας των εγκαταστάσεων από ασφαλιστή και ο Οργανισμός θα προχωρήσει στην ασφάλιση των χώρων, η οποία να καλύπτει την πραγματική τους αξία.

4.121 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ

Μέρος Α

4.121.1 Οικονομική κατάσταση.

— **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί του Οργανισμού παρουσίασαν πλεόνασμα £321.064, σε σύγκριση με £459.967 το 2000 (στους λογαριασμούς για το έτος 2000 παρουσιάστηκε πλεόνασμα £507.767). Η διαφορά προέκυψε από τη διόρθωση ποσών προηγούμενων χρόνων, σχετικά με τους τόκους και την αποπληρωμή των χρεωγράφων υπέρ το άρτιο).

4.121.2 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 19 υπαλλήλους. Το σύνολο των αποδοχών, περιλαμβανομένων των ετήσιων εισφορών στα διάφορα ταμεία και στο Σχέδιο Συντάξεων, ανέρχεται στις £388.463, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά στο Σχέδιο Συντάξεων ύψους £75.000. Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ήταν £20.445, σε σύγκριση με £21.294 για το 2000.

4.121.3 Ταμειακή κατάσταση. Ενώ για το 2001 προϋπολογίστηκαν εισπράξεις ύψους £13.178.500, οι πραγματικές, συμπεριλαμβανομένων και των εισπράξεων από την έκδοση χρεωγράφων και την κυβερνητική χορηγία, ανήλθαν σε £4.721.498, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £8.457.002.

Οι κυριότεροι λόγοι της μείωσης είναι η μη είσπραξη οφειλόμενων δόσεων από διάφορους αγοραστές, η μη διάθεση όλων των οικιστικών μονάδων και η μη είσπραξη ολόκληρου του ποσού της κυβερνητικής χορηγίας για τη στέγαση χαμηλά αμειβομένων, λόγω της καθυστέρησης στην έγκριση του σχεδίου από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.121.4 Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Στην πιο κάτω κατάσταση φαίνονται τα αδαπάνητα ποσά για έργα που περιλήφθηκαν στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για τα έτη 1998-2001:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό
	£	£	£	%
1998	8.035.000	3.055.417	4.979.583	61,97
1999	6.721.000	3.243.369	3.477.631	51,74
2000	5.159.000	1.466.036	3.692.964	71,58
2001	4.795.500	1.934.313	2.861.187	59,67

Οι κυριότεροι λόγοι για τη μη διενέργεια των δαπανών για εκτέλεση έργων είναι η καθυστέρηση στην εξασφάλιση των σχετικών αδειών και οι διαφοροποιήσεις που παρουσιάζονται κατά καιρούς αναφορικά με τη ζήτηση οικιστικών μονάδων.

4.121.5 Οικιστικές μονάδες που διατέθηκαν μέχρι 31.12.2001. Από την ημερομηνία ίδρυσής του μέχρι και σήμερα, ο Οργανισμός διέθεσε 3 094 οικιστικές μονάδες (οικόπεδα, κατοικίες και διαμερίσματα). Μέσα στο 2001 συμπληρώθηκαν 165 μονάδες και έχουν όλες διατεθεί (34 το 2000 και 131 το 2001).

4.121.6 Καθυστερημένες δόσεις. Στις 31.12.2001 το σύνολο των καθυστερημένων δόσεων που οφείλονταν από διάφορους αγοραστές ήταν £500.552. Από το ποσό αυτό, περίπου £54.850 αφορούν περιπτώσεις σοβαρών καθυστερήσεων, οι οποίες παραπέμφθηκαν στους νομικούς συμβούλους του Οργανισμού, ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, έχουν κινηθεί δικαστικές διαδικασίες για την είσπραξη τους.

Κατά την ίδια ημερομηνία οφείλονταν επίσης καθυστερημένες δόσεις ύψους £163.889 από ενοικιαγοραστές κατοικιών του κυβερνητικού οικισμού «Ζήνων» στη Λάρνακα, η διαχείριση του οποίου ανατέθηκε στον Οργανισμό. Η είσπραξη του πιο πάνω ποσού εμπίπτει, βάσει απόφασης Υπουργικού Συμβουλίου, στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Οργανισμού. Ο Οργανισμός προέβη μέσα στο 2001 στον τερματισμό συμβολαίων ενοικιαγοραστών, οι οποίοι δεν ανταποκρίνονταν στις υποχρεώσεις τους, και αποφάσισε να προχωρήσει με αγωγές για ανάκτηση κατοχής των κατοικιών.

4.121.7 Αξιοποίηση γης προς ανάπτυξη. Στις 31.12.2001 η αξία της γης προς ανάπτυξη ανερχόταν σε £5.354.985. Ποσό £1.587.776 αφορά κόστος χρηματοδότησης της γης και ποσό £2.147.452 αφορά διάφορα τεμάχια, τα οποία δεν μπορούν επί του παρόντος να αναπτυχθούν, λόγω του ότι η γη βρίσκεται εκτός οικιστικών ζωνών ή υπόκειται σε απαλλοτρίωση από τρίτους, είτε λόγω άλλων πρακτικών προβλημάτων. Ως αποτέλεσμα η αξία της γης την οποία μπορεί ο Οργανισμός να αναπτύξει αμέσως ανέρχεται μόνο σε £1.619.757. Ο Οργανισμός αποδίδει την καθυστέρηση στο ότι εμπλέκονται πολλές Κυβερνητικές Υπηρεσίες στην εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών για την ανάπτυξη της γης.

4.121.8 Κατασκευή οδικών έργων στο Φρέναρος. Από επιτόπιο έλεγχο του έργου τον Ιούλιο 2001, παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, η οποία οφειλόταν σε υπαιτιότητα του εργολάβου. Διαπιστώθηκε επίσης ότι ο εργολάβος δεν υπέβαλε πρόγραμμα εργασίας και ότι ο Μηχανικός του έργου δεν προειδοποίησε γραπτώς τον εργολάβο για την παρατηρούμενη καθυστέρηση, ούτε ζήτησε τη λήψη μέτρων για έγκαιρη συμπλήρωση του έργου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ζητήθηκε από τον εργολάβο η υποβολή χρονοδιαγράμματος για τη συμπλήρωση του έργου, ενώ, με τη συνεργασία του εργολάβου και της Τοπικής Αρχής, αντιμετωπίστηκαν τα προβλήματα που υπήρχαν.

4.121.9 Ασφάλιση οικιών που πωλήθηκαν και αποπληρώνονται με μηνιαίες δόσεις. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο Οργανισμός δεν επιβεβαιώνει ότι οι αγοραστές των οικιών που αποπληρώνονται με μηνιαίες δόσεις προβαίνουν στην ασφάλισή τους, όπως προνοείται στο συμβόλαιο.

4.121.10 Σχέδιο στέγασης οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 19.6.2001, εγκρίθηκε η εισαγωγή νέου κυβερνητικού σχεδίου στέγασης οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα, η ευθύνη εφαρμογής του οποίου ανατέθηκε στον Οργανισμό. Η χρηματοδότηση της δαπάνης για την αγορά γης και την ανέγερση των κατοικιών/διαμερισμάτων, τα οποία θα διατίθενται στους αγοραστές σύμφωνα με το σχέδιο, θα γίνεται από την Κυβέρνηση, ανάλογα με την πρόοδο υλοποίησης του σχεδίου. Για το σκοπό αυτό, στον προϋπολογισμό εσόδων και δαπανών του Οργανισμού για το 2001 έχει περιληφθεί πρόνοια ύψους £6 εκ.. Ανάλογη πρόνοια έχει περιληφθεί και στον προϋπολογισμό για το έτος 2002.

Για την έναρξη του σχεδίου, παραχωρήθηκε από την Κυβέρνηση ποσό ύψους £518.500. Μέχρι 31.12.2001, ποσό ύψους £167.250 παραχωρήθηκε ως οικονομική βοήθεια σε 24 αγοραστές κατοικιών/διαμερισμάτων, οι οποίοι εγκρίθηκαν με βάση το σχέδιο. Ποσό ύψους περίπου £380.000 δαπανήθηκε για την αγορά γης και την ανέγερση οικιστικών μονάδων που θα διατεθούν με βάση το σχέδιο.

Η υλοποίηση του σχεδίου βρίσκεται σε εξέλιξη και η ανέγερση διαφόρων οικιστικών μονάδων συνεχίζεται. Όπως πληροφορήθηκα, πρόσφατα η Κυβέρνηση χρηματοδότησε το σχέδιο με ποσό ύψους £1,75 εκ., το οποίο μέχρι το τέλος του 2002 αναμένεται να ανέλθει στα £3 εκ.

4.121.11 Δημιουργία χρεωλυτικού ταμείου για την αποπληρωμή των χρεωγράφων της 3^{ης} έκδοσης. Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 6.10.2000, αποφασίστηκε η έκδοση και διάθεση από τον Οργανισμό χρεωγράφων αξίας £3 εκ., για τα οποία ο Οργανισμός θα πρέπει να καταβάλλει σε χρεωλυτικό ταμείο επαρκή ποσά για την αποπληρωμή στη λήξη τους, δηλαδή το Δεκέμβριο του 2008. Παρόλο που το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 30.1.2001 αποφάσισε την κατάθεση σε χρεωλυτικό ταμείο ποσού £350.000 στο τέλος κάθε χρόνου, εντούτοις μέχρι την ημέρα του ελέγχου δεν είχε καταθέσει οποιοδήποτε ποσό.

Στην ίδια απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, αναφέρεται ότι ο Οργανισμός θα μπορεί να κάνει αναλήψεις από το χρεωλυτικό ταμείο, τις οποίες θα επιστρέφει, μαζί με τους τόκους, μόλις η ρευστότητα του Οργανισμού το επιτρέψει. Εξέφρασα την άποψη ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού δεν μπορεί να αποφασίζει για τη χρήση του τοκοχρεωλυτικού ταμείου για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους δημιουργήθηκε.

Η άποψη του Οργανισμού είναι ότι διατηρείται ικανοποιητική ρευστότητα για τις ανάγκες του ταμείου, παρόλο που δεν τηρείται ξεχωριστός λογαριασμός.

4.121.12 Δημιουργία Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού. Για αντιμετώπιση των οικονομικών υποχρεώσεων του Οργανισμού για την παροχή συντάξεων στο προσωπικό, το Διοικητικό

Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε τη δημιουργία Ταμείου Συντάξεων, στο οποίο θα καταθέτονται όλα τα ποσά που ο Οργανισμός κρίνει αναγκαία.

Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε το 1999, η υποχρέωση του Οργανισμού για ετήσια εισφορά πάνω στους μισθούς ανέρχεται σε £44.500 και η συσσωρευθείσα υποχρέωση, μέχρι τον Ιούλιο 2001, ανέρχεται περίπου στις £730.000. Επίσης, η υποχρέωση του Οργανισμού για τις συσσωρευθείσες εισφορές του προσωπικού στο ταμείο, για σκοπούς μεταβίβασης συντάξεων, ανερχόταν, μέχρι το Δεκέμβριο 2001, περίπου στις £20.000.

Για υλοποίηση των πιο πάνω, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερομηνίας 18.4.02, κατατέθηκε σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό το συμβολικό ποσό των £10.000. Δεν έχουν υπολογιστεί οι ελλειμματικές εισφορές του Οργανισμού στο Σχέδιο Συντάξεων, οι οποίες, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη, την 1.1.1999 ανέρχονταν περίπου σε £172.000, πλέον τόκοι. Για κάλυψη των ελλειμματικών εισφορών, ο Οργανισμός έχει προβεί σε ετήσια πρόβλεψη ύψους £75.000 για τα έτη 2001 και 2000.

Η άποψη του Οργανισμού είναι ότι, παρόλο που δεν τηρείται ξεχωριστός λογαριασμός για το ταμείο, εντούτοις λαμβάνεται υπόψη η απαιτούμενη ρευστότητα, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του.

4.122 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.122.1 Ετοιμασία λογαριασμών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς, οι λογαριασμοί του Οργανισμού για το 2001 έπρεπε να ήταν έτοιμοι το αργότερο μέχρι τις 30.4.2002, ενώ ετοιμάστηκαν, καθυστερημένα, τον Ιούνιο του 2002.

4.122.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £1.099.355, σε σύγκριση με έλλειμμα £6.326.312 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £7.425.667, η οποία οφείλεται στην αύξηση των εσόδων, όπως αναφέρεται πιο κάτω.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Οργανισμού για το έτος 2001 ανήλθαν σε £22.076.926, σε σύγκριση με £10.945.698 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £11.131.228 ή 101,7%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισπράξεων του ποσοστού 3% πάνω στους λογαριασμούς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, κέντρων αναψυχής και εστιατορίων κατά £7.732.240, η επιβολή του οποίου τέθηκε σε ισχύ την 1.7.2000, και στην παραχώρηση το 2001 κρατικής χορηγίας ύψους £3 εκ..

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Οργανισμού ήταν £20.977.571, σε σύγκριση με £17.272.010 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £3.705.561 ή 21,5%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δαπανών για «Προβολή και Δημοσιότητα» (£3.101.105), «Οργάνωση και Ανάπτυξη Τουρισμού» (£156.512) και «Άλλες Δαπάνες» (£248.424).

(δ) Κρατικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2001, οι κρατικές εγγυήσεις για το δάνειο του Οργανισμού ανέρχονταν σε £1,83 εκ.

4.122.3 Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30.9.2000, ενώ

κατατέθηκε στις 7.2.2001, ψηφίστηκε σε Νόμο (αρ. 15(II)/2001) στις 22.2.2001 και δημοσιεύτηκε στις 2.3.2001. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ο Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 12.9.2000 και υποβλήθηκε στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 13.9.2000, κατόπιν όμως οδηγιών του Υπουργού, ο Οργανισμός προχώρησε στην τροποποίηση του Προϋπολογισμού και την επανυποβολή του στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 8.12.2000, με αποτέλεσμα να υποβληθεί καθυστερημένα τόσο στο Υπουργικό Συμβούλιο όσο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

4.122.4 Εκτέλεση Προϋπολογισμού. Από το Κεφάλαιο 5 του Προϋπολογισμού του Οργανισμού «Οργάνωση και Ανάπτυξη Τουριστικού Προϊόντος» παρέμειναν αδαπάνητα σημαντικά ποσά, σε σύγκριση με αυτά που έχουν προϋπολογιστεί. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού ανέφερε ότι οι κύριοι λόγοι για τη μη υλοποίηση ορισμένων έργων είναι η έλλειψη ενδιαφέροντος από Δήμους και Τοπικές Αρχές ή/και η καθυστέρηση να προωθήσουν έργα και δραστηριότητες που μπορούν να επιχορηγηθούν, ώστε να αξιοποιήσουν τις πιστώσεις για επιχορηγήσεις, καθώς και ο επαναπρογραμματισμός για τη διεξαγωγή ορισμένων μελετών την επόμενη χρονιά, αφενός λόγω φόρτου εργασίας και αφετέρου λόγω μη αποδοχής της μεθοδολογίας που προτάθηκε από συνεργάτες του Οργανισμού (Πανεπιστήμιο Κύπρου).

4.122.5 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 210 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις και ένα με σύμβαση (211 σε μόνιμες θέσεις και ένα με σύμβαση στις 31.12.2000), με σύνολο αποδοχών £4.388.662, σε σύγκριση με £4.397.588 το 2000.

Όπως προκύπτει, σημειώθηκε μείωση στο σύνολο αποδοχών προσωπικού ύψους £8.926, σε σύγκριση με το 2000, παρά τις αυξήσεις στους βασικούς μισθούς και διάφορα άλλα επιδόματα κατά £172.569, μείωση που οφείλεται στις μειωμένες εισφορές το 2001 στα Σχέδια Συντάξεων κατά £162.975, σε σύγκριση με το 2000 (επειδή το 2000 περιλάμβανε το ποσό των £190.214 για κάλυψη ελλείμματος προηγούμενων ετών), καθώς και στη μείωση της υπερωριακής απασχόλησης και των διαφόρων επιδομάτων προσωπικού κατά £18.520.

Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό ύψους £724.687, που αντιπροσωπεύει τις συνεισφορές του Οργανισμού στα Ταμεία Συντάξεων και Προνοίας, και ποσό £369.993 για συνεισφορά του Οργανισμού στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πλεονάζοντος Προσωπικού κ.τ.λ.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός έχει δαπανήσει ποσό ύψους £423.316, για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφάλιση και για έμμεσα ωφελήματα του προσωπικού.

4.122.6 Παγκόσμια διαφημιστική εκστρατεία του Κ.Ο.Τ για τα έτη 2000-2001.

(α) Αμοιβή διαφημιστικού οίκου. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, ο Οργανισμός ήταν υπόχρεος να καταβάλει στον πιο πάνω διαφημιστικό οίκο κατά το πρώτο έτος συνεργασίας δικαιώματα 7% πάνω στο ποσό των £4 εκ., δηλαδή £280.000, ανεξάρτητα από το ύψος της διαφήμισης που θα πραγματοποιηθεί. Ζητήθηκε από τον Οργανισμό διαφοροποίηση του χρόνου έναρξης και λήξης του συμβολαίου συνεργασίας, από 20.1.2000 - 30.12.2001 σε 1.5.2000 -30.4.2002, την οποία ο διαφημιστικός οίκος αποδέχτηκε, εγείροντας ταυτόχρονα, μεταξύ άλλων, και οικονομικές απαιτήσεις ύψους Stg£84.450, για έξοδα και υπηρεσίες που

πρόσφερε μέχρι 1.5.2000, από τις οποίες ο Οργανισμός, για τελικό διακανονισμό, συμφώνησε να καταβάλει ποσό ύψους Stg£66.406, χωρίς ωστόσο να πραγματοποιηθεί η καλοκαιρινή διαφημιστική εκστρατεία του 2000.

Το συνολικό κόστος της διαφημιστικής εκστρατείας που πραγματοποιήθηκε μέσω του διαφημιστικού οίκου για την περίοδο 1.5.2000 -30.4.2001 ανήλθε σε £3.906.188. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, ο Οργανισμός για την πιο πάνω περίοδο θα καταβάλει δικαιώματα στο διαφημιστικό οίκο 7% πάνω στο ποσό των £4 εκ. και όχι πάνω στο πραγματικό κόστος της διαφημιστικής εκστρατείας της πιο πάνω περιόδου, ύψους £3.906.188. Δηλαδή ο Οργανισμός θα καταβάλει ποσό £280.000, που περιλαμβάνει και δικαιώματα 7% πάνω στο ποσό των £93.812 (£4 εκ. - £3.906.188), τα οποία ανέρχονται σε £6.567. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, το κόστος της διαφημιστικής εκστρατείας για την περίοδο 1.5.2001-30.4.2002 ανέρχεται σε περίπου £6,3 εκ., πάνω στο οποίο ο Οργανισμός, σύμφωνα με το συμβόλαιο, θα καταβάλει δικαιώματα 5%.

(β) Απόφαση Δικαστηρίου αναφορικά με την επιλογή διαφημιστικού οίκου για τα έτη 2000-2001. Ύστερα από παράκληση της Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών της Βουλής, καθώς επίσης και την υποβολή προς την Υπηρεσία μου γραπτών καταγγελιών από μη επιτυγχόντες προσφοροδότες, διεξήχθη ειδική έρευνα από την Υπηρεσία μου, με σκοπό την αξιολόγηση της όλης διαδικασίας που ακολουθήθηκε από τον Οργανισμό, μέχρι την τελική επιλογή του διαφημιστικού οίκου, η οποία έγινε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 5.10.99. Στην πιο πάνω ειδική έρευνα επισημάνθηκαν παρεκκλίσεις από τη νενομισμένη διαδικασία δημοσίευσης, παραλαβής, φύλαξης, ανοίγματος, ελέγχου της συμμόρφωσης προς τους όρους και τεκμηρίωσης της αξιολόγησης των προσφορών. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ανέθεσε στους νομικούς του συμβούλους όπως, αφού μελετήσουν την έκθεση της Υπηρεσίας μου, γνωμοδοτήσουν κατά πόσο ορθά κατακυρώθηκε η προσφορά στο διαφημιστικό οίκο.

Αφού λήφθηκε υπόψη η γνωμάτευση των νομικών συμβούλων ότι δεν πρέπει να ανακληθεί η κατακύρωση της προσφοράς και ότι, ενόψει του γεγονότος της καταχώρισης προσφυγών από μη επιτυγχόντες προσφοροδότες, πρέπει να αφεθεί το δικαστήριο να αποφασίσει κατά πόσο η προσφορά που κατακυρώθηκε ήταν σύμφωνη με ουσιώδη όρο των προδιαγραφών, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, σε συνεδρία του ημερ. 9.12.99, τη μη ανάκληση της κατακύρωσης της προσφοράς.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφασή του ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 2001, ακύρωσε την απόφαση του Οργανισμού για κατακύρωση της προσφοράς σε συγκεκριμένο διαφημιστικό οίκο, σε σχέση με την παγκόσμια διαφημιστική εκστρατεία για τα έτη 2000 και 2001, λόγω μη τήρησης των διαδικασιών που διέπουν την υποβολή και αξιολόγηση των προσφορών.

Μετά από την πιο πάνω απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καταχωρίστηκαν δύο προσφυγές εναντίον του Οργανισμού από τους επιτυγχόντες αιτητές, με τις οποίες απαιτείται η καταβολή αποζημιώσεων πέραν των £1.350.000. Ο Οργανισμός, μετά την πιο πάνω απόφαση και αφού έλαβε υπόψη του νομική συμβουλή, σύμφωνα με την οποία το συμβόλαιο μεταξύ του διαφημιστικού οίκου και του Οργανισμού αποτελεί συμβατική σχέση, η οποία δεν ακυρώθηκε με την πιο πάνω απόφαση, συνέχισε τη συνεργασία με τον πιο πάνω διαφημιστικό οίκο μέχρι 30.4.2002, ημερομηνία λήξης του συμβολαίου.

4.122.7 Επιλογή νέου διαφημιστικού οίκου για τα έτη 2002-2003. Στις 15.1.2002 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως το συμβόλαιο με το διαφημιστικό οίκο, το οποίο έληγε στις 30.4.2002, μην ανανεωθεί και προκηρυχθούν νέες προσφορές, ενώ στις 9.7.2002 και 23.7.2002 ενέκρινε τα έγγραφα προσφορών για επιλογή νέου διαφημιστικού οίκου για περίοδο δύο ετών. Η σχετική προκήρυξη προσφορών έγινε στις 31.7.2002, με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφοράς τις 2 Σεπτεμβρίου 2002. Μετά όμως από διαμαρτυρίες διαφημιστικών γραφείων, ότι η χρονική περίοδος από τις 31.7.2002 μέχρι τις 2.9.2002, η οποία συνέπεσε με αυτή των θερινών διακοπών, δεν ήταν αρκετή για ετοιμασία και υποβολή προσφορών, ο Οργανισμός προχώρησε στην παράταση της προθεσμίας υποβολής προσφορών μέχρι τις 11 Σεπτεμβρίου 2002.

Λόγω της καθυστέρησης που σημειώθηκε στην ετοιμασία και προκήρυξη των προσφορών, και λαμβανομένου υπόψη του χρόνου που απαιτείται για αξιολόγησή τους, δεν φαίνεται να παρασχέθηκε επαρκής χρόνος για διεξαγωγή της χειμερινής διαφημιστικής εκστρατείας του 2002/2003 από το νέο διαφημιστικό οίκο που θα επιλεγεί.

Όπως αντιλαμβάνομαι, το πρόβλημα εντοπίστηκε από τον Οργανισμό, ο οποίος θα αναλάβει από μόνος του την πιο πάνω διαφημιστική εκστρατεία, η οποία θα πραγματοποιηθεί κυρίως με διαφημίσεις σε καταναλωτικά και επαγγελματικά έντυπα και στην τηλεόραση.

4.122.8 Προσφορές για αγορά χώρου και χρόνου (Media Buying) για τη διαφημιστική εκστρατεία «Καλοκαίρι 2002». Οι πιο πάνω προσφορές προκηρύχθηκαν στις 25.10.2001, με τελευταία ημερομηνία υποβολής τις 13.11.2001, και κατακυρώθηκαν στις 27.11.2001 και 4.12.2001.

Η ανταπόκριση από τους προσφοροδότες ήταν μειωμένη και, συγκεκριμένα, δεν λήφθηκε καμιά προσφορά για τις χώρες Ρωσία, Ουκρανία και Λευκορωσία και οι προσφορές για τις χώρες αυτές επαναπροκηρύχθηκαν, ενώ για τις χώρες Γερμανία, Τσεχία και Ουγγαρία λήφθηκε μόνο μια προσφορά (για την κάθε χώρα), η οποία και κατακυρώθηκε, ενώ, σύμφωνα με προηγούμενη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, για να γίνει κατακύρωση θα έπρεπε να υποβληθούν τουλάχιστον δύο προσφορές για κάθε χώρα.

Επειδή οι λόγοι της μειωμένης ανταπόκρισης των προσφοροδοτών φαίνεται να είναι η μη έγκαιρη προκήρυξη των προσφορών, εισηγήθηκα όπως ο Οργανισμός προβεί σε ενέργειες που να αποσκοπούν:

- (i) Στην έγκαιρη προκήρυξη των προσφορών, έτσι ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος στους προσφοροδότες να εξασφαλίζουν διαφημιστικό χώρο και χρόνο σε κάθε χώρα.
- (ii) Στην απλοποίηση, όπου αυτό είναι δυνατόν, των όρων των προσφορών, στα πλαίσια βέβαια των Οικονομικών Κανονισμών του Οργανισμού, έτσι που να επιδεικνύεται μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τους προσφοροδότες.

4.122.9 Προσφορές για την κατασκευή, τοποθέτηση και διακόσμηση περιπτέρων του Οργανισμού σε Διεθνείς Τουριστικές Εκθέσεις. Οι όροι προκήρυξης των πιο πάνω προσφορών εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο, αρχικά στις 4.5.2001, συμπληρώθηκαν στις 28.8.2001 και προκηρύχθηκαν στις 28.9.2001, με τελευταία ημερομηνία υποβολής τους τις 29.10.2001.

(α) Η πιο πάνω παρατεταμένη διαδικασία επεξεργασίας των όρων και προκήρυξης των προσφορών είχε ως αποτέλεσμα να γίνει η κατακύρωση στις 6.12.2001, δηλαδή μερικές μόνο εβδομάδες πριν από την έναρξη των εκθέσεων του 2002. Επιπρόσθετα, όπως αντιλαμβάνομαι, για τον πιο πάνω λόγο δεν κατέστη δυνατόν να συμπεριληφθούν στην προσφορά οι εκθέσεις που έγιναν προς το τέλος του 2001.

(β) Με βάση τους όρους της προσφοράς, οι προσφοροδότες είχαν δικαίωμα να υποβάλουν προσφορές είτε για ολόκληρη την ενότητα των εκθέσεων ή για ομάδες χωρών, είτε για τη συγκεκριμένη έκθεση που τους ενδιέφερε, υποβάλλοντας τιμές για κάθε έκθεση ξεχωριστά. Παράλληλα, ο Οργανισμός είχε δικαίωμα να αφαιρεί από κάθε προσφορά μέχρι και 25% του προτεινόμενου αριθμού εκθέσεων και να τις κατακυρώνει σε διαφορετικό προσφοροδότη.

Επειδή οι προσφορές που υποβλήθηκαν περιλάμβαναν διάφορες επιλογές/ ομαδοποιήσεις εκθέσεων, δεν φαίνεται να ήταν εφικτή η ομαδική σύγκριση και κατακύρωση των προσφορών, με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατόν να αξιοποιηθεί στο μέγιστο βαθμό το ωφέλημα για τον Οργανισμό επί των πιθανών εκπτώσεων ή χαμηλών τιμών που προσφέρονταν, ένεκα της ομαδοποίησης.

Αντιλαμβάνομαι ότι οι πιο πάνω αδυναμίες έχουν εντοπιστεί και από τον Οργανισμό και, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 23.7.2002, οι όροι έχουν τροποποιηθεί.

4.122.10 Άδειες λειτουργίας ξενοδοχειακών επιχειρήσεων. Στις 31.12.2001 εκκρεμούσε η είσπραξη δικαιωμάτων άδειας λειτουργίας ξενοδοχειακών επιχειρήσεων ύψους £20.707,87, τα οποία αφορούν την περίοδο 1993-2001. Στο πιο πάνω ποσό περιλαμβάνονται περιπτώσεις ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που είχαν προβεί σε παράνομες επεκτάσεις/τροποποιήσεις, για τις οποίες ο Οργανισμός δεν εκδίδει άδεια λειτουργίας και συνεπώς λειτουργούν παράνομα.

Ανέφερα χαρακτηριστικά την περίπτωση ξενοδοχείου στη Λεμεσό, το οποίο λειτουργεί από το 1993 χωρίς άδεια λειτουργίας και οφείλει δικαιώματα αδειών ύψους £5.152.

4.122.11 Καθυστέρηση στην υποβολή δηλώσεων και είσπραξη του ποσοστού 3%. Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού, σημαντικός αριθμός ξενοδοχείων, επιχειρήσεων, εστιατορίων και κέντρων αναψυχής δεν έχουν υποβάλει δηλώσεις, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η είσπραξη του ποσοστού 3%.

Σημειώνεται ότι στους λογαριασμούς του 2001 περιλαμβάνονται χρεώστες που οφείλουν ποσό £3.222.194, για ποσοστό 3%, πρόσθετη επιβάρυνση, πρόστιμο και τόκους, το οποίο έχει εξαχθεί σχεδόν αποκλειστικά με βάση τις εισπράξεις που έγιναν το 2002, χωρίς να περιλαμβάνονται ποσά που πιθανόν να οφείλονται από κέντρα αναψυχής και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τα οποία δεν έχουν υποβάλει δήλωση κύκλου εργασιών για υπολογισμό του ποσοστού 3%. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι για τις επιχειρήσεις που δεν υποβάλλουν δηλώσεις κύκλου εργασιών ή/και δεν καταβάλλουν το ποσοστό 3%, καθώς και τις ανάλογες επιβαρύνσεις, λαμβάνονται δικαστικά μέτρα και ότι, παρόλο που η διαδικασία αυτή είναι χρονοβόρα, εντούτοις αποφέρει ικανοποιητικά αποτελέσματα.

4.122.12 Επιτόπιος έλεγχος. Για έλεγχο της ορθότητας των δηλώσεων που υποβάλλουν οι επιχειρηματίες για υπολογισμό του ποσοστού 3%, κρίνεται απαραίτητο όπως γίνεται επιτόπιος έλεγχος των σχετικών στοιχείων, τα οποία, σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία, κάθε

επιχειρηματίας είναι υπόχρεος να τηρεί και να παρουσιάζει για έλεγχο. Από 1. 7.2000, ημερομηνία επανέναρξης της επιβολής του ποσοστού 3%, μέχρι την ημερομηνία ελέγχου, κανένας επιτόπιος έλεγχος δεν είχε γίνει. Εισηγήθηκα και πάλι τη διενέργεια τέτοιων ελέγχων το συντομότερο δυνατόν.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι αυτό οφείλεται αποκλειστικά στη μη ικανοποιητική στελέχωση του Λογιστηρίου του Οργανισμού.

4.122.13 Χρήση και εκμετάλλευση υποστατικών στη Μαρίνα Λάρνακας. Η άδεια χρήσης υποστατικού στη Μαρίνα Λάρνακας έληξε το 1997 και ο τέως αδειούχος δεν έχει παραδώσει στον Οργανισμό ελεύθερη την κατοχή του υποστατικού. Ο Οργανισμός πρότεινε την υπογραφή νέας συμφωνίας, την οποία ο τέως αδειούχος αρνήθηκε να υπογράψει, χωρίς ωστόσο να ληφθούν μέχρι σήμερα οποιαδήποτε μέτρα εναντίον του. Σημειώνεται ότι, μετά τη λήξη της συμφωνίας το 1997, ο πιο πάνω αδειούχος προέβη σε επεκτάσεις/ανακαινίσεις στο υφιστάμενο υποστατικό, για τις οποίες υποβλήθηκε αίτηση στις 5.1.2000, στο όνομα του Οργανισμού, για εξασφάλιση άδειας οικοδομής.

Όσον αφορά τέσσερις άλλες περιπτώσεις, για τις οποίες καταχωρίστηκαν αγωγές εναντίον των τέως αδειούχων, ο Οργανισμός κατέληξε σε συμβιβασμό.

Μέρος Β

4.122.14 Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προσωπικού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στο προσωπικό του Οργανισμού παρέχεται η ίδια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που καλύπτει τους δημόσιους υπαλλήλους, με την καταβολή στο Υπουργείο Υγείας των καθορισμένων δικαιωμάτων, και, επιπρόσθετα, ιδρύθηκε Σχέδιο Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, με συνεισφορά του Οργανισμού 3,85% πάνω στις ακαθάριστες απολαβές. Το συνολικό κόστος για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του προσωπικού για το 2001, με βάση τα δυο πιο πάνω Σχέδια, ανήλθε σε £270.705 (2000 £246.919). Στις 28.4.99 το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε να συνεργαστεί με ασφαλιστική εταιρεία, για κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού, μετά από προκήρυξη προσφορών.

Επισήμανα και πάλι ότι, πριν από τη συμπλήρωση της όλης διαδικασίας, πρέπει να μελετηθεί κατά πόσο είναι οικονομικά συμφέρουσα η συνεργασία με ασφαλιστική εταιρεία, συγκρίνοντας τα πληρωτέα ασφάλιστρα με το μέσο όρο πληρωμών κατ' έτος του ισχύοντος Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι όροι προσφορών έχουν ετοιμαστεί, όμως, προτού το όλο θέμα τεθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο για τελική απόφαση, διερευνάται με το Υπουργείο Υγείας κατά πόσο το τέλος που έχει καθοριστεί για κάθε δικαιούχο άτομο θα μπορούσε να μειωθεί, ενόψει του ότι αυτό περιλαμβάνει και κόστος υπηρεσιών που αποδεδειγμένα παρέχονται μέσω του Σχεδίου Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Υπαλλήλων ΚΟΤ.

4.122.15 Χρήση και εκμετάλλευση της Νηοδόχου στη Μαρίνα Λάρνακας. Στην Έκθεσή μου για το 1998 ανέφερα ότι η προσφορά για χρήση και εκμετάλλευση της Νηοδόχου για την περίοδο 1.1.98-31.12.99, η οποία κατακυρώθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο σε εταιρεία, δεν

κατέστη δυνατόν να τεθεί σε εφαρμογή, λόγω άρνησης του τέως αδειούχου να παραδώσει ελεύθερη την κατοχή και χρήση της Νηοδόχου.

Ο νέος αδειούχος άρχισε να χρησιμοποιεί και να εκμεταλλεύεται τη Νηοδόχο από το Μάρτιο 1998, ενώ ο τέως αδειούχος εξακολούθησε να κατέχει το υποστατικό/γραφείο.

Με τη λήξη της συμφωνίας στις 31.12.99, ο νέος αδειούχος παρέδωσε στον Οργανισμό ελεύθερη την κατοχή και χρήση της Νηοδόχου, ενώ εκκρεμούσε η πληρωμή ποσού £24.508 έναντι των οφειλόμενων τελών άδειας χρήσης. Για την είσπραξη του ποσού αυτού κινήθηκε από τον Οργανισμό αγωγή.

Ο πρώτος τέως αδειούχος πρότεινε συμβιβασμό όλων των δικαστικών υποθέσεων που εκκρεμούν εναντίον του, αλλά η πρόταση του δεν έγινε δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στη συνεδρία του ημερ. 22.11.99.

Μετά από γνωμάτευση του νομικού συμβούλου του Οργανισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, τον Ιούνιο του 2000, να προχωρήσει στην προκήρυξη προσφορών για την παραχώρηση άδειας χρήσης και εκμετάλλευσης της Νηοδόχου, καθώς επίσης και τη στέρηση των δύο πιο πάνω τέως αδειούχων από το δικαίωμα συμμετοχής σε προσφορές του Οργανισμού, για περίοδο ενός έτους, λόγω μη συμμόρφωσης τους με τους όρους των συμφωνιών που υπέγραψαν με τον Οργανισμό. Για τις πιο πάνω προσφορές, που έληγαν στις 2.8.2000, δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον και ο Οργανισμός επαναπροκήρυξε τις προσφορές, με ημερομηνία λήξης τις 20.9.2000, αλλά και πάλι δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, σε συνεδρία του στις 4.12.2000, αποφάσισε τη μη επαναπροκήρυξη των προσφορών.

Σημειώνεται ότι ο Οργανισμός ειδοποίησε τους ιδιοκτήτες σκαφών ότι, από 1.1.2000, επιτρέπεται σε οποιαδήποτε εταιρεία, η οποία παρέχει υπηρεσίες ανέλκυσης, καθέλκυσης, μεταφοράς και στήριξης σκαφών, να χρησιμοποιεί τη Νηοδόχο, αφού αυτή κληθεί προς τούτο από τους ιδιοκτήτες σκαφών και δοθεί έγκριση από τη διεύθυνση της Μαρίνας Λάρνακας. Η εκδίκαση όλων των εκκρεμών υποθέσεων που αφορούν τη Νηοδόχο συνεχίζεται.

4.123 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.123.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £608.357, σε σύγκριση με έλλειμμα £1.988.279 το 2000.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £4.312.854, σε σύγκριση με £13.697.757 το 2000. Η μείωση των £9.384.903 οφείλεται κυρίως στη μειωμένη κρατική χορηγία.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £3.704.497, σε σύγκριση με £15.686.036 το 2000. Η μείωση των £11.981.539 οφείλεται κυρίως στην καταβολή μειωμένων αποζημιώσεων, λόγω μικρότερων σε έκταση ζημιών που υπέστησαν οι παραγωγοί, αλλά και στη μη παραχώρηση σ' αυτούς μέσω του ΟΓΑ «κατά χάρη» κυβερνητικής οικονομικής βοήθειας, όπως κατά τα προηγούμενα χρόνια.

(δ) Αποζημιώσεις. Οι αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν κατά το έτος 2001 ανέρχονται σε £2.508.817, σε σύγκριση με £7.777.345 το 2000. Επίσης, κατά τα έτη 2001 και 2000 δόθηκε πρόσθετη οικονομική βοήθεια ύψους £199 και £6.575.463, αντίστοιχα.

4.123.2 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 37 υπαλλήλους και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £912.843, σε σύγκριση με £913.720 το προηγούμενο έτος. Το κόστος απασχόλησης του έκτακτου προσωπικού ανήλθε σε £73.497 (£166.154 το 2000).

4.123.3 Εγγυημένα δάνεια. Η Κυβέρνηση κατέβαλε στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα, μέσω του Οργανισμού, ποσό £6,2 εκ., το οποίο αντιπροσωπεύει τις δόσεις των εγγυημένων δανείων που συνήψε ο Οργανισμός.

4.123.4 Καθυστερημένα ασφάλιστρα. Τα καθυστερημένα ασφάλιστρα ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £332.195, σε σύγκριση με £390.212 το 2000. Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2002 είχαν εισπραχθεί καθυστερημένα ασφάλιστρα ύψους £109.500. Εισηγήθηκα να ληφθούν μέτρα για είσπραξη και των υπόλοιπων και να διερευνηθούν και διαγραφούν τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης.

4.123.5 Οικονομική βιωσιμότητα του Οργανισμού. Στις 31.12.2001 το αποθεματικό του Οργανισμού ήταν περίπου £5,7 εκ., μετά και από την τακτοποίηση μεγάλου μέρους των υποχρεώσεων του για αποζημίωση των παραγωγών για τις ζημιές που υπέστησαν κατά το 2001. Παρά την αύξηση του ποσοστού της κυβερνητικής χορηγίας προς τον Οργανισμό από 1.1.98, με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, από 75% σε 100% πάνω στα ασφάλιστρα, φαίνεται ότι οι πόροι του θα εξακολουθήσουν να είναι περιορισμένοι και η συνέχιση της λειτουργίας του θα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη στήριξη από μέρους της Κυβέρνησης. Για την οικονομική βιωσιμότητα του Οργανισμού έγινε αναλογιστική μελέτη από ξένο εμπειρογνώμονα, με βάση την οποία έχουν ετοιμαστεί σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο και τροποποιητικοί Κανονισμοί, τα οποία βρίσκονται ενώπιον της Βουλής και προβλέπουν, μεταξύ άλλων, την αύξηση των ασφαλίσεων, τα οποία να βασίζονται στην αναμενόμενη παραγωγή και θα είναι διαφοροποιημένα, με αύξηση του ποσοστού από 3% σε 4% για σιτηρά, τα ξηρικά κτηνοτροφικά φυτά και τις πατάτες.

4.123.6 Συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Υπέδειξα την ανάγκη διερεύνησης και αξιολόγησης όλων των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση, ιδιαίτερα στον τομέα των εκτιμήσεων/ αποζημιώσεων, και, παράλληλα, την επέκταση και βελτίωση των διαφόρων συστημάτων και την ετοιμασία κατάλληλων προγραμμάτων εργασίας, τα οποία να καλύπτουν όλους τους τομείς δραστηριότητας του Οργανισμού. Με βάση τη μελέτη ανθρώπινου δυναμικού που έγινε για τον Οργανισμό μέσα στο 2001, αποφασίστηκε η ετοιμασία εγχειριδίου εσωτερικού ελέγχου για κάθε τομέα χωριστά. Η επαναβεβαίωση της ιδιότητας καθενός από τους λήπτες αποζημιώσεων θα γίνει σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας, το οποίο άρχισε πρόσφατα την ετοιμασία νέων ή και τη βελτίωση υφιστάμενων μητρώων καλλιεργειών/ καλλιεργητών.

4.124 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Μέρος Α

4.124.1 Οικονομική κατάσταση. Για το έτος 2001 ο Οργανισμός παρουσίασε έλλειμμα £556.064, σε σύγκριση με πλεόνασμα £227.823 για το 2000. Το έλλειμμα οφείλεται κυρίως στους πιο κάτω λόγους:

(α) Στην πληρωμή στους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος με βάση την ποιότητα, η οποία βελτιώθηκε κατά το 2001, και στην είσπραξη της αξίας του γάλακτος, με βάση την ποιότητα, μόνο από τους τυροκόμους, αφού από τους παστεριωτές εισπράττεται η αξία του γάλακτος σε σταθερή τιμή.

(β) Στις ζημιές από τη διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος στην Πάφο, οι οποίες αυξήθηκαν στις £234.826, σε σχέση με £157.060 το 2000.

(γ) Στις ζημιές από την εμπορία κρεάτων ύψους £123.513, σε σχέση με κέρδη £107.868 το 2000.

4.124.2 Εγγυήσεις.

(α) **Παραχώρηση εγγυήσεων από τον Οργανισμό.** Στις 31.12.2001 υπήρχαν εγγυήσεις ύψους £83.060 που παραχωρήθηκαν από τον Οργανισμό, όπως φαίνεται πιο κάτω:

	£
Μεταφορείς	24.855
Παραγωγοί	2.670
Υπουργείο Άμυνας (Εθνική Φρουρά)	54.800
Κυπριακές Αερογραμμές	735
	83.060

(β) **Κυβερνητικές εγγυήσεις.** Η Κυβέρνηση ανανέωσε την εγγύηση που παραχώρησε στον Οργανισμό για τραπεζικές πιστωτικές διευκολύνσεις που συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, για ποσό ύψους £900.000, μέχρι 31.8.2002.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα λογιστικά βιβλία, το παρατράβηγμα στις 31.12.2001 ανήλθε σε £1.169.119 (υπόλοιπο κατάστασης τράπεζας £786.452).

4.124.3 Ρευστότητα του Οργανισμού. Για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου προβλήματος ρευστότητας, ο Οργανισμός αναγκάστηκε να ανανεώσει για δεύτερη φορά το δάνειο/πίστωση, ύψους £900.000, από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, ενέργεια στην οποία αναγκάστηκε να καταφύγει το 1999. Το τραπεζικό παρατράβηγμα, από £554.805 στις 31.12.2000, αυξήθηκε στις £1.125.337 στις 31.12.2001, δηλαδή αυξήθηκε κατά £570.532.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η αύξηση του τραπεζικού παρατραβήγματος οφείλεται κυρίως στη σημαντική βελτίωση της ποιότητας του γάλακτος κατά το τελευταίο 3μηνο του 2001, με αποτέλεσμα ν' αυξηθεί το κόστος αγοράς του γάλακτος, στην πληρωμή αυξημένης τιμής ξεκαθαρίσματος για γάλα που παραλήφθηκε το 1998, στις ζημιές που προέκυψαν από τα διάφορα σχέδια κρεάτων και στην αποθεματοποίηση κρεάτων, των οποίων η εκποίηση/διάθεση καθυστερεί.

Ανέφερε επίσης ότι η κατάσταση της ρευστότητας του Οργανισμού έχει βελτιωθεί εντός του 2002, κυρίως με την εφαρμογή του συστήματος πληρωμής του γάλακτος, με βάση την ποιότητα, και στην περίπτωση του παστεριωμένου γάλακτος.

4.124.4 Προϋπολογισμός - Έγκριση. Ο προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2001 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 19.12.2000 και, σύμφωνα με το άρθρο 37(1) του περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμου, υποβλήθηκε στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 20.12.2000 για ενημέρωση.

Το Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 723, ημερ. 29.11.2001, ενέκρινε συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους £577.295, χωρίς ενημέρωση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικό) Νόμο του 1987, ο Οργανισμός απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής του προϋπολογισμού του για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

4.124.5 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 37 μόνιμους υπαλλήλους, με σύνολο αποδοχών £691.039, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, με μέσο όρο αποδοχών για κάθε υπάλληλο £18.677. Εργοδοτούσε επίσης και 19 εργάτες, με σύνολο αποδοχών £202.028. Στις 31.12.2001 υπήρχαν 4 κενές οργανικές θέσεις.

4.124.6 Πιστωτική πολιτική του Οργανισμού.

(α) Παροχή εγγυήσεων στον Οργανισμό από τους βιομήχανους. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, για τη μέγιστη πίστωση των 45 ημερών που παρέχει ο Οργανισμός στις βιομηχανίες (κατά μέσο όρο είναι μόνο 23 ημέρες) για πληρωμή του γάλακτος που παραλαμβάνουν, δεν έχει εξασφαλιστεί εγγύηση ή άλλης μορφής ασφάλεια από όλους τους βιομήχανους.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, παρόλο που οι πλείστοι επεξεργαστές γάλακτος υπέβαλαν σχετικές εγγυήσεις, ορισμένοι από αυτούς, κυρίως οι μεγαλύτεροι επεξεργαστές, εξακολουθούν να αρνούνται να καταθέσουν τις σχετικές εγγυήσεις, εκμεταλλευόμενοι το γεγονός της ύπαρξης περιστασιακού πλεονασματικού γάλακτος κατά τα τελευταία χρόνια, και γνωρίζοντας ότι η διακοπή της παροχής γάλακτος προς αυτούς είναι δύσκολη, αν όχι αδύνατη, και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους οικονομικής ζημιάς για τον Οργανισμό.

Με ενημέρωσε επίσης ότι, για το 2002, για οποιαδήποτε επιπρόσθετη ποσότητα γάλακτος που ζητήθηκε από τους επεξεργαστές, υποβλήθηκαν από τους τελευταίους σχετικές εγγυήσεις.

(β) Καθυστέρηση στην αποπληρωμή προς τον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος. Σε μερικές περιπτώσεις εξακολουθεί να παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην αποπληρωμή προς τον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος που παραλαμβάνεται από τους βιομήχανους, με αποτέλεσμα να οξύνεται το πρόβλημα ρευστότητας του Οργανισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, εκεί που υπήρχαν καθυστερήσεις, έχουν ληφθεί μέτρα και ότι σημειώθηκε σημαντική βελτίωση στις αποπληρωμές των χρεών προς τον Οργανισμό, με 2-3 εξαιρέσεις που αφορούν μικρούς κυρίως επεξεργαστές γάλακτος.

(γ) Τόκοι χρεών βιομηχάνων. Με απόφαση του Συμβουλίου του Οργανισμού, μετά από νομική συμβουλή, επιβάλλονται τόκοι πάνω στα καθυστερημένα χρέη των βιομηχάνων. Κατά το 2001 επιβλήθηκαν τόκοι ύψους £84.727, σε σύγκριση με £51.815 το 2000, οι οποίοι, όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, εισπράχθηκαν εντός του 2002.

4.124.7 Καταστροφή πλεονασματικού γάλακτος. Το 2001 καταστράφηκε, κυρίως κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου, ποσότητα 1,8 εκ. λίτρων αγελαδινού γάλακτος και 0,4 εκ. λίτρων αιγινού γάλακτος αξίας £331.993 και £92.268, αντίστοιχα, με βάση τη μέση σταθμισμένη τιμή του έτους, σε σύγκριση με 1,9 εκ. λίτρα αγελαδινού γάλακτος αξίας £344.199 το 2000.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός επιβαρύνθηκε με ποσό £15.407 για τη μεταφορά του πλεονασματικού γάλακτος στους τόπους απόρριψης.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η καταστροφή του πλεονασματικού γάλακτος οφείλεται στην παραγωγή γάλακτος από την πλευρά ορισμένων παραγωγών, πέρα από τις ατομικές ποσοστώσεις που καθόρισε ο Οργανισμός, και στο γεγονός ότι κάποιες βιομηχανίες δεν παρέλαβαν όλες τις ποσότητες γάλακτος κατά τις εορτές και αργίες.

4.124.8 Πληρωμή πλεονασματικού αγελαδινού γάλακτος στους παραγωγούς για το 1998. Το Συμβούλιο στη συνεδρία του αρ. 711, ημερ. 8.8.2001, αποφάσισε να πληρώσει στους αγελαδοτρόφους συνολικό ποσό £269.223 που αντιστοιχεί με 11 σεντ/λίτρο γάλακτος, σχετικά με τα 2,4 εκ. λίτρα γάλακτος που παραδόθηκαν το 1998 ως πλεόνασμα και για τα οποία είχε γίνει πρόνοια στους λογαριασμούς του 1998 για £62.656, που αντιστοιχεί με 2,56 σεντ/λίτρο.

Παρατήρησα ότι οι αποφάσεις για πληρωμή πλεονασματικού γάλακτος βρίσκονται σε αντίθεση με τις πρόνοιες του πακέτου μέτρων για στήριξη της αγελαδοτροφίας που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22.5.96 για σταθεροποίηση της παραγωγής, τα οποία προβλέπουν την παραλαβή του πλεονασματικού γάλακτος σε μηδενική τιμή και την επιβολή προστίμου ύψους 4 σεντ για κάθε πλεονασματικό λίτρο.

Επίσης, ενώ ο Πρόεδρος του Οργανισμού το 1998 διαβεβαίωνε ότι η πληρωμή του πλεονασματικού γάλακτος θα γινόταν σε τιμή ξεκαθαρίσματος και επομένως δεν θα επιβαρυνόταν οικονομικά ο Οργανισμός, εντούτοις, τελικά, λόγω του ότι η τιμή που πληρώθηκε ήταν πολλαπλάσια της τιμής ξεκαθαρίσματος, ο Οργανισμός επιβαρύνθηκε με επιπρόσθετο ποσό ύψους £206.567.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η απόφαση του Συμβουλίου για πληρωμή στην τιμή των 11 σεντ/λίτρο βασίστηκε στο γεγονός ότι είναι ο Οργανισμός που είχε ζητήσει από τους παραγωγούς να αυξήσουν την παραγωγή γάλακτος, υποσχόμενος μάλιστα στους τελευταίους ότι το γάλα θα πληρωνόταν σε τιμή ξεκαθαρίσματος, η οποία αναμενόταν ότι θα ήταν ψηλή, τιμή η οποία όμως τελικά δεν εξασφαλίστηκε, εξαιτίας της κατάστασης που είχε δημιουργηθεί με την εισαγωγή τυριών απομιμήσεων τύπου EDAM, που είχε ως αποτέλεσμα την άρνηση των επεξεργαστών να παραλάβουν το ανάλογο γάλα.

4.124.9 Μεταβιβάσεις ποσοστώσεων. Στην προηγούμενη Έκθεση μου σχετικά με το πιο πάνω θέμα, ανέφερα ότι επιβάλλεται όπως ετοιμαστούν το συντομότερο και προωθηθούν προς έγκριση ενοποιημένοι Κανονισμοί, βασισμένοι στην υπάρχουσα νομοθεσία και στα μέτρα στήριξης που αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο, οι οποίοι να ρυθμίζουν με σαφήνεια όλα τα θέματα και να θέτουν τέτοιους όρους, έτσι που να διασφαλίζονται τα καλώς νοούμενα

συμφέροντα των αγελαδοτρόφων, η σταθεροποίηση της παραγωγής στα επιθυμητά επίπεδα και η παραγωγή άριστης ποιότητας γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι έχουν ήδη ετοιμαστεί σχετικοί Κανονισμοί, οι οποίοι συνάδουν με τους ισχύοντες στην Ευρωπαϊκή Ένωση Κανονισμούς και έχουν ήδη υποβληθεί στο αρμόδιο Υπουργείο, για την περαιτέρω προώθηση τους.

4.124.10 Διακίνηση αιγοπρόβειου γάλακτος.

(α) Η διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος συνεχίζει να γίνεται από τον Οργανισμό μόνο στην Επαρχία Πάφου, ενώ η επέκταση της στις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου φαίνεται ότι μάλλον θα πρέπει να εγκαταλειφθεί και να παραμείνει σε ιδιώτη. Από τη διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος στην Επαρχία Πάφου, συνολικής αξίας £1.273.524, προέκυψε για τον Οργανισμό ζημιά ύψους £234.826, σε σύγκριση με £156.892 το 2000.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η ζημιά από τη διακίνηση του γάλακτος στην Επαρχία Πάφου ήταν, εν μέρει, αναμενόμενη πριν από την έναρξη της διακίνησης του, λόγω των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζει η Επαρχία αυτή (μικρές μονάδες, απομακρυσμένες περιοχές, μεγάλες αποστάσεις, περιορισμένες ποσότητες γάλακτος που διακινούνται κ.τ.λ.).

Ανέφερε όμως ότι η διακίνηση του γάλακτος στις υπόλοιπες Επαρχίες δεν είναι δυνατόν πλέον να εφαρμοστεί, λαμβάνοντας υπόψη τη μετεξέλιξη του Οργανισμού και την εγκατάλειψη της διακίνησης όλων των τύπων γάλακτος, ενόψει της ενταξιακής πορείας της Κύπρου.

(β) **Αδράνεια εξοπλισμού.** Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, για τη διακίνηση του γάλακτος στις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου αγοράστηκε εξοπλισμός συνολικής αξίας £66.923. Μέρος του εξοπλισμού αυτού, αξίας £18.009, μεταφέρθηκε και εγκαταστάθηκε το 1998 και 1999 στα ψυκτικά κέντρα της Επαρχίας Πάφου, για σκοπούς διακίνησης του αιγοπρόβειου γάλακτος στην Επαρχία αυτή, ενώ ο υπόλοιπος εξοπλισμός εξακολουθεί να βρίσκεται σε αδράνεια, χωρίς να αξιοποιείται.

Το Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ.721, ημερ. 14.11.2001, εξουσιοδότησε το Διευθυντή του Οργανισμού να μελετήσει το θέμα για να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει εξοπλισμός, ο οποίος μπορεί να αξιοποιηθεί για τις ανάγκες του Οργανισμού, και ο υπόλοιπος να εκποιηθεί με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες. Στις 12.5.2002 δημοσιεύτηκαν στον εγχώριο τύπο προσφορές για την πώληση 8 καινούργιων και μεταχειρισμένων ψυκτικών συσκευών.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι προωθείται η ζήτηση προσφορών για την εκποίηση και του υπόλοιπου αναξιοποίητου εξοπλισμού.

4.124.11 Λογαριασμός εσόδων και εξόδων κρεάτων. Κατά το 2001 λειτουργούσαν στον Οργανισμό τα τέσσερα πιο κάτω Σχέδια Εμπορίας Κρεάτων:

- (α) Σχέδιο σφαγής και αποστέωσης αγελάδων για λογαριασμό της Κυβέρνησης
- (β) Σχέδιο σφαγής μοσχαριών για λογαριασμό του Οργανισμού.
- (γ) Σχέδιο σφαγής αμνοεριφίων για λογαριασμό του Οργανισμού.
- (δ) Σχέδιο σφαγής αμνοεριφίων για λογαριασμό της Κυβέρνησης.

Τα οικονομικά αποτελέσματα των σχεδίων αυτών έχουν ως εξής:

Σχέδιο	Έσοδα	Έξοδα	Έλλειμμα
	£	£	£
Σχέδιο αγελάδων Κυβέρνησης	1.670.947	1.730.759	59.812
Σχέδιο μοσχαριών Οργανισμού	1.308.266	1.353.607	45.341
Σχέδιο αμνοεριφίων Οργανισμού	1.789.413	1.806.244	16.831
Σχέδιο αμνοεριφίων Κυβέρνησης	2.887	4.416	1.529
	4.771.513	4.895.026	123.513

Ο Οργανισμός υπέστη από την Εμπορία Κρεάτων, όπως φαίνεται στον πιο πάνω πίνακα, ζημιά ύψους £123.513, σε σύγκριση με πλεόνασμα £107.868 το 2000, μέσα στο οποίο λειτουργούσαν μόνο τρία σχέδια (Το σχέδιο αμνοεριφίων για λογαριασμό της Κυβέρνησης δεν υπήρχε το 2000).

4.125 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ

Μέρος Α

4.125.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Κατά το 2001 ο Οργανισμός παρουσίασε πλεόνασμα £3.524.150, σε σύγκριση με £2.911.239 κατά το 2000.

(β) **Καταθέσεις.** Οι καταθέσεις στον Οργανισμό στις 31.12.2001 ανέρχονταν σε £308,75 εκ., σε σύγκριση με £253,71 εκ. το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £55,04 εκ. ή 21,69%.

(γ) **Δάνεια.** Τα δάνεια στις 31.12.2001 ανέρχονταν σε £298,19 εκ., σε σύγκριση με £234,63 εκ. το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £63,56 εκ. ή 27,10%.

4.125.2 Προσωπικό. Στις 31.12.2001 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 54 άτομα και το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένης της πρόνοιας για συντάξεις, ήταν £1.166.137, σε σύγκριση με £976.528 κατά το 2000. Ο μέσος όρος ετήσιων αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £21.595.

4.125.3 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2001 οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν σε £7,2 εκ. ή ποσοστό 2,43% του συνολικού ποσού των δανείων, σε σύγκριση με £5,5 εκ. ή ποσοστό 2,36% κατά τις 31.12.2000.

4.126 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.126.1 Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην υποβολή των οικονομικών καταστάσεων του Πανεπιστημίου στην Υπηρεσία μου για έλεγχο. Προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων υποβλήθηκε περί τα μέσα Αυγούστου, με αποτέλεσμα ο έλεγχος να μην έχει ακόμα αρχίσει. Υπέδειξα την ανάγκη έγκαιρης ετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων, ώστε να υποβάλλονται στην Υπηρεσία μου για έλεγχο μέχρι 30 Απριλίου κάθε έτους, όπως ισχύει για άλλα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

4.126.2 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τις μη εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του 2001, ήταν όπως πιο κάτω.

(α) Αποτελέσματα έτους. Για το έτος 2001 προέκυψε έλλειμμα £2.315.191, σε σύγκριση με £1.057.348 το 2000. Το έλλειμμα αυξήθηκε βασικά λόγω αύξησης στις απολαβές και επιδόματα. Το έλλειμμα χρηματοδοτήθηκε από τα έσοδα προηγούμενων ετών και για το λόγο αυτό μεταφέρθηκε στα αναβαλλόμενα έσοδα.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £12.327.963, σε σύγκριση με £11.826.907 το 2000. Αυτά περιλαμβάνουν γενική κρατική χορηγία £3.908,789 και διδάκτρα £5.591.489, σε σύγκριση με £3.629.915 και £5.596.650, αντίστοιχα, το 2000.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £14.643.154, σε σύγκριση με £12.884.255 το 2000. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δαπανών για μισθούς και επιδόματα προσωπικού (£1.061.521), των γενικών διοικητικών εξόδων (£348.236), των αποσβέσεων (£150.501) και των ερευνητικών δραστηριοτήτων/ προγραμμάτων (£316.814).

(δ) Κρατική χορηγία. Το σύνολο της κρατικής χορηγίας που παραχωρήθηκε στο Πανεπιστήμιο το 2001 ήταν £11.522.230, σε σύγκριση με £9.498.000 το 2000. Από το ποσό αυτό δαπανήθηκαν £7.613.441 (£5.868.085 το 2000) για αγορά στοιχείων πάγιου ενεργητικού.

Όπως προκύπτει, η λειτουργία του Πανεπιστημίου εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής κρατικής χορηγίας.

4.126.3 Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού. Από το ποσό των £27.889.655 που προϋπολογίστηκε για το έτος 2001, ποσό £5.425.308 (2000 £6.568.637) ή ποσοστό 19,45% (2000 27,71%) παρέμεινε αδαπάνητο στο τέλος του έτους. Τα αδαπάνητα ποσά αφορούν κυρίως τη μόνιμη στέγαση αναφορικά με τα έργα στην Πανεπιστημιούπολη (£5.477.750).

4.126.4 Καθυστερήση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου για το 2001 υποβλήθηκε αρχικά στις 31.7.2000 και εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 30.3.2001. Διαπιστώθηκε ότι δεν ζητήθηκε η έγκριση δωδεκατημορίων, με επακόλουθο οι δαπάνες μέχρι την έγκριση του Προϋπολογισμού να πραγματοποιηθούν χωρίς εξουσιοδότηση της Βουλής.

4.126.5 Προσωπικό. Το Πανεπιστήμιο εργοδοτούσε 163 μέλη του Ακαδημαϊκού Προσωπικού, 32 μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, 26 Μεταπτυχιακούς Συνεργάτες και 41 Επισκέπτες Καθηγητές, καθώς και 166 μέλη του Διοικητικού Προσωπικού και 19 ωρομίσθιους, με σύνολο απολαβών και επιδομάτων £9.386.625. Στο ποσό περιλαμβάνονται συντάξεις και φιλοδωρήματα ύψους £101.926.

4.126.6 Μισθοδοσία προσωπικού. Εξακολουθούν να παρατηρούνται ορισμένες αδυναμίες στον τρόπο λειτουργίας του όλου συστήματος μισθοδοσίας. Αναμένεται ότι με την έναρξη λειτουργίας του μηχανογραφημένου προγράμματος διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού θα υπάρξει σημαντική βελτίωση.

4.126.7 Ερευνητικά προγράμματα. Τα έσοδα για τη διεξαγωγή ερευνητικών προγραμμάτων ανήλθαν κατά το 2001 στις £693.740, σε σύγκριση με £865.166 το 2000. Οι αντίστοιχες δαπάνες ανήλθαν στις £1.136.667 για το 2001, σε σύγκριση με £819.853 το 2000. Σχετικά με τη διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων, ανέφερα ότι ορισμένοι Κανόνες που διέπουν τον προγραμματισμό, εκτέλεση και παρακολούθηση των ερευνητικών προγραμμάτων εξακολουθεί να μην εφαρμόζονται. Νέοι Κανόνες που εγκρίθηκαν παρουσιάζουν ελλείψεις, με αποτέλεσμα να χρειάζονται και πάλι αναθεώρηση.

4.126.8 Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου. Το Τμήμα ενισχύθηκε με πρόσθετο προσωπικό, γεγονός που αναμένεται να συμβάλει στην υιοθέτηση προηγούμενων εισηγήσεών μου, σχετικά με την ανάγκη προγραμματισμού των εργασιών του Τμήματος με την έναρξη κάθε νέου οικονομικού έτους, στην καθιέρωση προγραμμάτων ελέγχου και στη διεξαγωγή εσωτερικού ελέγχου πάνω σε συνεχή βάση. Εισηγήθηκα όπως τα συμπεράσματα και ευρήματα του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου ή σχετική συνοπτική έκθεσή του υποβάλλονται στο Συμβούλιο και τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου για ενημέρωση.

4.126.9 Έργα Πανεπιστημιούπολης. Οι εργασίες ανέγερσης της πρώτης φάσης (5 200 φοιτητές) της Πανεπιστημιούπολης, άρχισαν στις αρχές του 1999 και προβλέπεται να συμπληρωθούν περί τα τέλη του 2010. Η εκτίμηση της συνολικής δαπάνης συμπεριλαμβανομένου και του κόστους των μελετών, ανέρχεται στο ποσό των περίπου £96 εκ. Τα έργα που βρίσκονται υπό κατασκευή ή είχαν συμπληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο 2002 ήταν τα ακόλουθα:

(α) Έργα υποδομής. Οι κατασκευαστικές εργασίες άρχισαν το Μάιο 1999, με ημερομηνία συμπλήρωσης το Νοέμβριο 2000, έναντι κόστους £5,7 εκ. Το έργο συμπληρώθηκε με καθυστέρηση 13 μηνών. Ο εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για παράταση χρόνου λόγω τροποποιήσεων και πρόσθετων εργασιών που του ανατέθηκαν. Το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου ενέκρινε εξάμηνη παράταση χρόνου και παραχώρησε στον εργολάβο ποσό £175.000 ως αποζημίωση. Για τον υπόλοιπο χρόνο της καθυστέρησης εξετάζονται νέοι λόγοι για παράταση χρόνου που έχει υποβάλει ο εργολάβος και γίνεται προσπάθεια για επίλυση του θέματος με διαδικασία «για αμοιβαίο διακανονισμό».

(β) Κτιριακές εγκαταστάσεις επιστημών και τεχνολογίας. Το συμβόλαιο κατασκευής προβλέπει έναρξη των εργασιών τον Ιανουάριο 2000 και συμπλήρωση το Μάιο 2002, έναντι δαπάνης £8,4 εκ. Η πρόοδος των εργασιών παρουσιάζει καθυστέρηση περίπου 10 μηνών, η οποία οφείλεται κυρίως στον αργό ρυθμό εργασίας του εργολάβου και τα προβλήματα που αντιμετώπισε στα αρχικά στάδια του έργου κατά την εκτέλεση των ειδικών θεμελιώσεων (πασσαλώσεις) των κτιρίων. Μέχρι τώρα έχουν παραχωρηθεί στον εργολάβο 31 εργάσιμες μέρες παράταση χρόνου λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών, ενώ εξετάζονται από τον Αρχιτέκτονα του έργου απαιτήσεις του εργολάβου για επιπλέον παράταση χρόνου. Έχουν γίνει τροποποιήσεις με έγκριση του Πανεπιστημίου, συνολικής εκτιμημένης δαπάνης περίπου £850.000, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αφορά τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις λόγω αλλαγής στη χρήση των εργαστηρίων.

(γ) Κτίρια λειτουργικής υποστήριξης. Η κατασκευή του έργου άρχισε τον Ιανουάριο 2000 έναντι δαπάνης £700.000. Το έργο συμπληρώθηκε τον Ιούλιο 2001 με καθυστέρηση 4 μηνών, μέρος της οποίας οφείλεται στον εργολάβο και μέρος στον εργοδότη. Το θέμα των καθυστερήσεων εξετάζεται από τους Συμβούλους.

(δ) Φοιτητική Εστία (Φάση 1Α). Το έργο ανατέθηκε μετά από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό σε ιδιώτες συμβούλους και η κατασκευή του άρχισε το Νοέμβριο 2000, με ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο 2002, έναντι δαπάνης £3,5 εκ., σε σύγκριση με £2,4 εκ. που ήταν η εκτιμημένη δαπάνη. Η διαφορά οφείλεται στα ιδιαίτερα στοιχεία και υλικά που χρησιμοποιήθηκαν στο σχεδιασμό του έργου και τις αυξήσεις των τιμών κατά τη διάρκεια του 1999-2000. Το έργο παρουσιάζει σημαντική καθυστέρηση 8 μηνών περίπου, που οφείλεται στον εργολάβο. Έχουν παρατηρηθεί

κακοτεχνίες στη γεωμετρία των στοιχείων του οπλισμένου σκυροδέματος. Οι Σύμβουλοι έχουν αποκόψει από τις πληρωμές του εργολάβου ποσό £10.000 σχετικά με τις πιο πάνω κακοτεχνίες.

4.126.10 Όροι συμβολαίων για τα κατασκευαστικά έργα της Πανεπιστημιούπολης. Από μελέτη των όρων των συμβολαίων για τα κατασκευαστικά έργα της Πανεπιστημιούπολης, οι οποίοι ετοιμάστηκαν από ιδιώτες συμβούλους, παρατήρησα ότι δεν περιλαμβάνονται σ' αυτούς βασικές ασφαλιστικές δικλείδες που είναι αναγκαίες για την προστασία των συμφερόντων του εργοδότη. Η σημαντικότερη αφορά την υποχρέωση του εργολάβου για υποβολή τυχόν χρονικών και οικονομικών απαιτήσεων του εντός λογικών προθεσμιών, ώστε να παρέχεται η ευχέρεια στον εργοδότη να αντιμετωπίζει έγκαιρα τα προβλήματα που προκύπτουν και να αξιολογεί αντικειμενικά τα στοιχεία που αφορούν τις απαιτήσεις του εργολάβου. Ο Διευθυντής Ανάπτυξης της Πανεπιστημιούπολης απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες όπως οι όροι των μελλοντικών συμβολαίων τροποποιηθούν ώστε οι απαιτήσεις του εργολάβου να υποβάλλονται εντός λογικών προθεσμιών.

Μέρος Β

4.126.11 Όροι υπηρεσίας Ακαδημαϊκού Προσωπικού. Ορισμένα θέματα, όπως η άδεια ανάπαυσης του Ακαδημαϊκού Προσωπικού και η άδεια ασθενείας του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και των Μεταπτυχιακών Συνεργατών, εξακολουθούν να μη ρυθμίζονται στους Κανόνες που έχουν εκδοθεί για τις άδειες απουσίας των μελών του Ακαδημαϊκού Προσωπικού.

4.127 ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.127.1 Έλεγχος λογαριασμών. Οι οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος για το 2001 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε το Ίδρυμα, ύστερα από έγκρισή μου, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων. Με βάση το ίδιο άρθρο, η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

4.127.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Στις 31.12.2001 οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Ιδρύματος ανέρχονταν σε £18,72 εκ., σε σύγκριση με £17,57 εκ. το 2000, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £4,33 εκ. (£4,05 εκ. το 2000), δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £14,39 εκ., σε σύγκριση με £13,52 εκ. το 2000. Η οικονομική κατάσταση του Ιδρύματος εξακολούθησε να είναι προβληματική και το 2001 η λειτουργία του βασίστηκε, σε μεγάλο βαθμό, στη συνέχιση της παροχής οικονομικής υποστήριξης από το Κράτος, στη συνέχιση της παροχής πιστωτικών διευκολύνσεων από τα Ταμεία Συντάξεων του προσωπικού του Ιδρύματος, καθώς και στη μη αποπληρωμή του οφειλόμενου ποσού για Περιθωριακά Ωφελήματα του προσωπικού. Η οφειλή του Ιδρύματος προς τα Ταμεία Συντάξεων στις 31.12.2001 ανήλθε σε £9 εκ. (£9,7 εκ. το 2000) και για τα Περιθωριακά Ωφελήματα σε £2,5 εκ. (£2,3 εκ. το 2000). Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τον περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικό) (Αρ. 2) Νόμο αρ. 64(Ι)/2000, οποιοδήποτε έλλειμμα στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο Προϋπολογισμό του ΡΙΚ καλύπτεται υπό μορφή κρατικής χορηγίας.

Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική μελέτη που έγινε το 2000, η μη χρηματοδοτούμενη υποχρέωση του Ταμείου Συντάξεων του ΡΙΚ ανερχόταν στις 31.12.99 σε £8.135.136 και η αποπληρωμή της γίνεται από 1.1.2000 με 10 ισόποσες ετήσιες δόσεις ύψους £1.082.486, πλέον τόκους. Το υπόλοιπο της υποχρέωσης αυτής στις 31.12.2001 ανερχόταν σε £6.900.584 και δεν περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις του ΡΙΚ στον ισολογισμό.

Όπως αναφέρεται στη σημείωση 20 των Οικονομικών Καταστάσεων, το ΡΙΚ δεν εφαρμόζει τις πρόνοιες του Αναθεωρημένου Λογιστικού Προτύπου αρ.19, που προβλέπει, είτε την άμεση αναγνώριση στις οικονομικές καταστάσεις της μη χρηματοδοτούμενης υποχρέωσης του Ταμείου Συντάξεων, είτε την αναγνώριση της σε περίοδο μέχρι πέντε ετών, με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης.

Σε περίπτωση εφαρμογής του πιο πάνω προτύπου, με βάση την αναλογιστική μελέτη, η οφειλή προς το Ταμείο Συντάξεων θα αυξανόταν είτε σε £15,9 εκ., με την άμεση αναγνώριση, είτε σε £9,5 εκ., με την αναγνώριση σε περίοδο 5 ετών.

(β) Αποτελέσματα έτους. Το Ίδρυμα παρουσίασε για το 2001 έλλειμμα (πριν από τη φορολογία) £1εκ., σε σύγκριση με πλεόνασμα £0,1 εκ. κατά το 2000. Η διαφορά οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων, όπως φαίνεται στην παράγραφο (δ) πιο κάτω. Σημειώνεται ότι, αν αναγνωριζόταν στις οικονομικές καταστάσεις η μη χρηματοδοτούμενη υποχρέωση προς το Ταμείο Συντάξεων, είτε ολόκληρη στο τρέχον έτος, είτε σε περίοδο 5 ετών, το πιο πάνω έλλειμμα θα αυξανόταν κατά £6.900.584 ή κατά £493.338, αντίστοιχα.

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα ήταν £16,79 εκ., σε σύγκριση με £16,76 εκ. για το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £0,03 εκ. Η σημαντικότερη αύξηση σημειώθηκε στο Κονδύλι «Κυβερνητική Χορηγία» (£7.286.812 ή 112%) και οφείλεται στο ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 2 του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικού) (Αρ.2) (Ν64(Ι)/2000), η εισφορά υπέρ του ΡΙΚ τερματίστηκε στις 30.6.2000 και, όπως αναφέρεται πιο πάνω, από 1^η Ιουλίου 2000 οποιοδήποτε έλλειμμα στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο Προϋπολογισμό του ΡΙΚ καλύπτεται υπό μορφή κρατικής χορηγίας. Εξάλλου, μείωση σημειώθηκε στα Κονδύλια «Εμπορικές Διαφημίσεις» (£637.091 ή 21%) και «Λαχείο Ευχάριστο Σαββατόβραδο» (£120.644 ή 45%).

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα, εκτός των τόκων και εξόδων χρηματοδότησης, ανήλθαν σε £17,1 εκ., σε σύγκριση με £16,1 εκ. για το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £1 εκ. ή 6,2%. Σημειώνεται ότι στα πιο πάνω έξοδα περιλαμβάνονται οι αποσβέσεις (2001 £624.847, 2000 £870.856). Οι τόκοι και τα έξοδα χρηματοδότησης ανήλθαν σε £738.618 (£573.538 το 2000). Η σημαντικότερη αύξηση σημειώθηκε στα Κονδύλια «Μισθοί και ωφελήματα προσωπικού και συνεργατών» (£489.700) ή 5,8%, «Έξοδα Προγραμμάτων» (£212.929) ή 3,8% και «Γενικές Δαπάνες» (£531.551) ή 47%. Αύξηση σημειώθηκε και στους πληρωτέους τόκους (£165.080) ή 28,8%, λόγω του ότι το ΡΙΚ, από 1.1.2001, όταν τέθηκε σε ισχύ ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου Νόμος, υπολογίζει τόκους σε δάνεια και προκαταβολές, τα οποία είχαν ήδη κεφαλαιοποιημένους τόκους ίσους με την αξία του κεφαλαίου.

(ε) Κρατικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2001 οι κρατικές εγγυήσεις για τα δάνεια του Ιδρύματος ανέρχονταν σε £3,21 εκ. και για τραπεζικά παρατραβήγματα σε £2,85 εκ.

4.127.3 Προσωπικό. Το Ίδρυμα εργοδοτούσε κατά τις 31.12.01 221 μόνιμους υπαλλήλους (231 το 2000) και 33 εργάτες (27 το 2000). Οι δαπάνες για τις αποδοχές και άλλα ωφελήματα προσωπικού ανήλθαν σε £8,9 εκ., σε σύγκριση με £8,4 εκ. το 2000.

Με βάση τον αριθμό των μόνιμων υπαλλήλων που εργοδοτούσε το Ίδρυμα στις 31.12.2001, ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε υπάλληλο, χωρίς να ληφθούν υπόψη η ελλειμματική εισφορά στα Ταμεία Συντάξεων, η αποζημίωση για πρόωρη ευδόκιμη αφυπηρέτηση και οι εισφορές για τους συνεργάτες στα Ταμεία Αδειών, Βιομηχανικής Κατάρτισης και Άμυνας ήταν £27.948 (£27.071 το 2000, εάν αφαιρεθούν οι απολαβές των υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν κατά τη διάρκεια του έτους, όπως έγινε και με το 2001).

4.127.4 Απασχόληση συνεργατών. Το 2001 το Ίδρυμα συνεργάστηκε, σύμφωνα με το αμοιβολόγιο των συνεργατών, με 663 συνεργάτες, από τους οποίους οι 134 ήταν τακτικοί συνεργάτες (625 το 2000). Στους πιο πάνω δεν περιλαμβάνονται οι συνεργάτες που εξασφαλίστηκαν μέσω εταιρειών, για τους οποίους η πληρωμή γινόταν απευθείας στις εταιρείες. Οι συνολικές δαπάνες, περιλαμβανομένων των εισφορών στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £3.268.290 (£2.859.341 το 2000) και έχουν χρεωθεί βασικά στα έξοδα προγραμμάτων και ένα ποσό £130.358 στις αποδοχές προσωπικού.

4.127.5 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2001 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος στις 26.9.2000. Στη συνέχεια, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 16.11.2000. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 30.9.2000, ενώ κατατέθηκε στις 12.12.2000 και ψηφίστηκε σε Νόμο στις 23.2.2001. Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2001.

(β) Υπερβάσεις. Σε διάφορα Κονδύλια του Προϋπολογισμού σημειώθηκαν υπερβάσεις, συνολικού ύψους £267.219, που καλύφθηκαν με μεταφορές εξοικονομήσεων από άλλα Κονδύλια και από τις Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό, ύστερα από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος ημερ. 23.4.2002.

Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι νομοσχέδιο Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για κάλυψη υπερβάσεων του Προϋπολογισμού του 1995, ύψους £995.700, δεν έχει προωθηθεί στη Βουλή.

Ο Αν. Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, με επιστολή του ημερ. 11.4.2000, ζήτησε από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών να προωθήσει το θέμα της έγκρισης των υπερβάσεων.

4.127.6 Έσοδα.

(α) Λαχείο - Ευχάριστο Σαββατόβραδο. Τα καθαρά έσοδα του Λαχείου ανήλθαν σε £145.083, σε σύγκριση με £265.727 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £120.644 ή 45%. Τα έσοδα από την πώληση λαχείων μειώθηκαν λόγω της συνέχισης της πτωτικής τάσης που παρατηρείται στις πωλήσεις του Λαχείου κατά τα τελευταία χρόνια.

(β) Διαφημίσεις.

- (i) Έσοδα από διαφημίσεις.** Τα ποσά που τιμολογήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους για διαφημίσεις μειώθηκαν κατά £637.091 ή 20,7%, σε σύγκριση με το 2000 (2001 £2.443.107, 2000 £3.080.198). Παρατήρησα ότι η πτωτική τάση των διαφημίσεων θα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να προβληματίσει το Διοικητικό Συμβούλιο, σε συνδυασμό με άλλα άμεσα συναφή θέματα, όπως την ανταλλαγή διαφημιστικού χρόνου με προμήθεια

υλικών ή εξασφάλιση υπηρεσιών και την παραχώρηση ειδικών εκπνώσεων. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η πτωτική τάση των διαφημίσεων προβληματίζει το Συμβούλιο και ότι αυτή οφείλεται, πέραν του ανταγωνισμού, και στην οικονομική κρίση του 2001.

- (ii) **Barter Agreement.** Κατά τη διάρκεια του 2001 έγινε ανταλλαγή διαφημίσεων με ειδική συμφωνία (Barter Agreement) για 3 225 spots, συνολικού ποσού £526.139.

Για τις διαφημίσεις αυτές εκδίδονται εξωλογιστικά τιμολόγια και τα σχετικά ποσά δεν περιλαμβάνονται στα έσοδα και έξοδα του Ιδρύματος, περιλαμβάνεται όμως σχετική σημείωση στους Λογαριασμούς. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι από 1.1.2002 έχει διαφοροποιηθεί η διαδικασία και όλα τα τιμολόγια καταχωρίζονται κανονικά.

4.127.7 Χρεώστες.

(α) **Χρεώστες διαφημίσεων.** Στις 31.12.2001 οι χρεώστες διαφημίσεων ανέρχονταν σε £2.086.891, σε σύγκριση με £2.213.192 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά £126.301 ή 5,7%, παρόλο που οι διαφημίσεις μειώθηκαν κατά £637.091 ή 20,7%.

Σημειώνεται ότι το ποσό των £893.344 που περιλαμβάνεται πιο πάνω αφορά τιμολόγια διαφημίσεων για τους μήνες Οκτώβριο-Δεκέμβριο 2001, τα οποία στις 31.12.2001 δεν ήταν ληξιπρόθεσμα.

Αναφέρθηκαν σε περιπτώσεις χρεωστικών υπολοίπων που οφείλονται για περίοδο πέρα από 12 μήνες, οι οποίες ανέρχονταν σε £605.633 ή 29% επί του συνόλου των χρεωστών διαφημίσεων, σε σύγκριση με £366.043 ή 17% που ήταν το αντίστοιχο του 2000, και εισηγήθηκαν όπως ληφθούν μέτρα για είσπραξη τους.

(β) **Διάφοροι Χρεώστες Υπηρεσιών.** Στο υπόλοιπο των διαφόρων χρεωστών, που κατά τις 31.12.2001 ανερχόταν σε £262.135, σε σύγκριση με £194.527 της 31.12.2000, εξακολουθούν να συμπεριλαμβάνονται παλιά υπόλοιπα και επανέλαβα ότι θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για είσπραξη τους.

(γ) **Χρεώστες εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ.** Στις 31.12.2001 το υπόλοιπο των πιο πάνω χρεωστών ανερχόταν σε £742.843 (£831.149 στις 31.12.2000) και περιλάμβανε ποσό £495.187 για χρεώστες ποσών πέρα από £80, την είσπραξη των οποίων ανέλαβε αποκλειστικά το Ίδρυμα, και ποσό £247.656 για χρεώστες που παραμένουν ακόμη στις καταστάσεις καταναλωτών της ΑΗΚ. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι μέχρι 30.6.2002 ολοκληρώνεται η διαδικασία αποστολής επιστολών προς όλους τους χρεώστες, η οποία άρχισε από το 2001. Υπάρχει, σε χαμηλό όμως βαθμό, ανταπόκριση. Στη συνέχεια θα δοθούν σε δικηγορικά γραφεία όλοι οι χρεώστες που θα παραμείνουν σε εκκρεμότητα, για να εισπραχθούν όλα τα οφειλόμενα ποσά προς το ΡΙΚ και δεν θα εγκαταλειφθεί η προσπάθεια για την είσπραξη τους.

4.127.8 Αμετάδοτα προγράμματα. Στις 31.12.2001 η αξία των αμετάδοτων προγραμμάτων/ταινιών που έχουν πληρωθεί ανερχόταν σε £733.857 (£247.422 το 2000). Παρατηρήθηκε ότι δεν μπορεί να εξακριβωθεί κατά πόσο τα πιο πάνω προγράμματα θα μεταδοθούν, γιατί το σχετικό λογισμικό πρόγραμμα του ηλεκτρονικού υπολογιστή δεν παρέχει βασικές και σχετικές πληροφορίες, όπως:

- Αν το πρόγραμμα (ταινία) υπάρχει ή προβλήθηκε.
- Ημερομηνία τερματισμού του δικαιώματος προβολής.

Επισημαίνεται επίσης ότι η έλλειψη μηχανημάτων μεταγραφής των προγραμμάτων δημιουργεί κινδύνους για τη μη μετάδοση εξασφαλισθέντων και πληρωθέντων προγραμμάτων, εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζονται από το δικαίωμα μετάδοσης, λόγω μη έγκαιρης μεταγραφής τους σε κασέτες μετάδοσης. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα γίνει προσπάθεια όπως εισαχθεί νέο λογισμικό σύστημα, για καλύτερη παρακολούθηση της διακίνησης των ταινιών.

4.127.9 Ταινιοθήκη. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι δεν υπάρχει ασφαλής φύλαξη των ταινιών που βρίσκονται στην ταινιοθήκη.

Επίσης, όπως ανέφερα και στην επιστολή μου για τους λογαριασμούς του 2000, υπάρχουν περιπτώσεις όπου ταινίες που περιέχουν πρόγραμμα χρησιμοποιούνται για εγγραφή άλλου προγράμματος, χωρίς να εξασφαλιστεί έγκριση για διαγραφή του ήδη υπάρχοντος προγράμματος, με κίνδυνο την καταστροφή προγραμμάτων που δεν έχουν ακόμη μεταδοθεί.

Για τους πιο πάνω λόγους, καθώς και για σκοπούς διευκόλυνσης στον εντοπισμό των ταινιών, επιβεβαίωσης της ύπαρξης τους και ασφαλούς φύλαξης τους, εισηγήθηκα όπως:

(α) Γίνει φυσική καταμέτρηση των ταινιών και συμφιλίωση τους με τις καταστάσεις του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

(β) Ταξινομηθούν σε ειδικά διαρρυθμισμένους και αριθμημένους χώρους, με παράλληλη τήρηση ειδικών καρτελών.

(γ) Καθοριστεί διαδικασία έκδοσης και παραλαβής των ταινιών.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το όλο θέμα συσχετίζεται με το λογισμικό πρόγραμμα που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.

4.127.10 Προσφορές.

(α) **Υπεπιτροπή Προσφορών.** Διαπιστώθηκε ότι στις περιπτώσεις όπου ζητούνται προσφορές, για αγορές ή υπηρεσίες αξίας από £3.001 μέχρι £5.000, δεν απαιτείται η τοποθέτηση τους στο κιβώτιο προσφορών. Η διαδικασία ζήτησης, υποβολής και κατακύρωσης είναι η ίδια με αυτή που ακολουθείται για προσφορές πέρα από £5.000 και συνεπώς θα πρέπει να τηρείται χωρίς παρεκκλίσεις. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες για να ακολουθείται συστηματικά η σχετική διαδικασία.

(β) **Μητρώο προσφορών.** Στην έκθεση μου για τους λογαριασμούς του 1999, εισηγήθηκα, μεταξύ άλλων, και την τήρηση του μητρώου προσφορών. Η εισήγηση μου αυτή δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί.

(γ) **Κιβώτιο προσφορών.** Διαπιστώθηκε ότι το κιβώτιο προσφορών ασφαλίζεται με δύο κλειδαριές, τα κλειδιά των οποίων κρατούν δύο μέλη του προσωπικού του ΡΙΚ. Εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο ανάθεσης των κλειδιών, το ένα στον Πρόεδρο της Επιτροπής Προσφορών και το άλλο σε ανώτερο λειτουργό του Λογιστηρίου, πρακτική που ακολουθείται στις προσφορές του Δημοσίου.

(δ) **Άνοιγμα των προσφορών.** Διαπιστώθηκε ότι το άνοιγμα των προσφορών δεν γίνεται με τη λήξη της ημερομηνίας υποβολής, αλλά σε μεταγενέστερο χρόνο. Οι προσφορές παραλαμβάνονται από το κιβώτιο προσφορών στο χρόνο λήξης κάθε προσφοράς και παραδίδονται στον Αν. Γενικό Διευθυντή, χωρίς να γίνεται πρακτικό, ο οποίος αναλαμβάνει τη

φύλαξη τους, μέχρι τη συνεδρία κατά την οποία θα ανοιχθούν. Παρατήρησα ότι η διαδικασία αυτή αφήνει κενά, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση της προσφοράς 19/2001 «Ανακαίνιση Γραφείων». Στην περίπτωση αυτή παρουσιάστηκαν και ανοίχθηκαν τρεις προσφορές, οι οποίες δόθηκαν για αξιολόγηση. Μετά από περίπου 20 ημέρες ο Αν. Γενικός Διευθυντής εντόπισε και τέταρτη προσφορά, η οποία από παραδρομή, όπως φαίνεται, παρέμεινε στο filing cabinet. Σύμφωνα με γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου του Ιδρύματος, εφόσον το λάθος για τη μη έγκαιρη εντόπιση της προσφοράς βαρύνει το ΡΙΚ, η προσφορά αυτή πρέπει να ληφθεί υπόψη. Ενόψει τούτου, η προσφορά ανοίχθηκε, ήταν η φθηνότερη κατά £3.670 από τον πιο χαμηλό προσφοροδότη και τελικά κατακυρώθηκε στην τιμή των £191.330.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε, σχετικά με το μητρώο προσφορών, τα κλειδιά του κιβωτίου προσφορών και το άνοιγμα προσφορών, ότι έχουν δοθεί οδηγίες για υλοποίηση των εισηγήσεων μου.

(ε) Προσφορά 2/2001 «10 KW FM Transmitters» (£203.732). Η προσφορά αφορούσε την προμήθεια πέντε πομπών F.M. 10KW, για την οποία υποβλήθηκαν 15 προσφορές. Η κατακύρωση έγινε σε συγκεκριμένη εταιρεία, έναντι ποσού £185.881. Τόσο η εισήγηση της Επιτροπής Προσφορών (ημερ. 6.4.2001) όσο και η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (ημερ. 10.4.2001), στηρίχθηκαν στην αξιολόγηση των προσφορών που υπέβαλε ο Τμηματάρχης Μελετών και Εγκαταστάσεων, από την οποία παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Σύμφωνα με τους όρους προσφορών, πληρούσαν τις προδιαγραφές εννέα προσφορές.
- (ii) Για τον υπολογισμό της τιμής κάθε προσφοράς υπολογίστηκε και αξιολογήθηκε το ετήσιο κόστος κατανάλωσης ρεύματος, κριτήριο το οποίο δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη, αφού δεν περιλαμβανόταν στους όρους και προδιαγραφές της προσφοράς και συνεπώς δεν είχε συντελεστή στάθμισης, με αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση της αξιολόγησης και την κατακύρωση της προσφοράς στον τρίτο φθηνότερο προσφοροδότη.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, για την αξιολόγηση της πιο πάνω προσφοράς, οι Τεχνικές Υπηρεσίες του ΡΙΚ έλαβαν υπόψη την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος, που είναι ένα σημαντικό στοιχείο για την εξασφάλιση της πιο συμφέρουσας προσφοράς για το ΡΙΚ.

(στ) Προσφορά 16/2001 «VHF Transmitter System». Στις 21.1.2001 ζητήθηκαν προσφορές για έναν πομπό 20KW για τον κεντρικό σταθμό Τροόδους, καθότι κρίθηκε αναγκαία η αντικατάσταση του παλαιού πομπού. Η Επιτροπή Προσφορών εισηγήθηκε, στις 5.7.2001, κατακύρωση της προσφοράς έναντι ποσού £200.530. Στις 15.10.2001 ειδοποιήθηκαν όλοι οι προσφοροδότες ότι οι προσφορές ακυρώνονται.

Οι προσφορές επαναπροκηρύχθηκαν στις 14.10.2001 και υποβλήθηκαν οκτώ προσφορές, οι οποίες δόθηκαν στις 13.11.2001 για αξιολόγηση.

Παρατήρησα ότι δεν είχε συμπληρωθεί, μέχρι την ημέρα του ελέγχου, η αξιολόγηση και ζήτησα όπως πληροφορηθώ τους λόγους της ακύρωσης των προσφορών στην πρώτη προκήρυξη, καθώς και για την καθυστέρηση στην αξιολόγηση των επαναπροκηρυχθεισών προσφορών.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το ΡΙΚ δεν διέθετε τις απαραίτητες πιστώσεις για την αγορά του πιο πάνω πομπού, έτσι η απόφαση για αγορά αναβλήθηκε για το 2002.

4.127.11 Πενταετές Σχέδιο Δράσης. Με τη συμπλήρωση της χρονικής περιόδου εφαρμογής του Πενταετούς Σχεδίου Δράσης (1997-2001), εξέφρασα την άποψη ότι προκύπτει ανάγκη γενικής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων, για να διαπιστωθεί κατά πόσο έχουν επιτευχθεί οι αναμενόμενοι στόχοι.

Διαπιστώθηκαν οι ακόλουθες αποκλίσεις ή στόχοι που δεν έχουν επιτευχθεί.

4.127.12 Οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία του Νέου ΡΙΚ .

(α) Νέο Οργανόγραμμα. Σύμφωνα με το Πενταετές Σχέδιο Δράσης, η αριθμητική δύναμη του προσωπικού αναμενόταν να μειωθεί γύρω στα 220 άτομα (από 354 το 1997), ενώ ο αριθμός των τακτικών συνεργατών θα κυμαινόταν στα ίδια τότε επίπεδα (περίπου 72).

Με την υλοποίηση του Νέου Οργανογράμματος, ο αριθμός του μόνιμου προσωπικού μειώθηκε κατά τις 31.12.2001 σε 221 άτομα (από τα οποία 8 αφυπηρέτησαν πρόωρα κατά την 1.1.2002), όμως ο αριθμός των τακτικών συνεργατών αυξήθηκε σε 134.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι αυξήθηκε μεν ο αριθμός των τακτικών συνεργατών σε 134, παράλληλα όμως αυξήθηκε τόσο η παραγωγή όσο και η παραγωγικότητα. Ενδεικτικά ανέφερε ότι οι συνολικές ώρες εκπομπής έχουν αυξηθεί σε 35 860, σε σύγκριση με 15 104 το 1980, και ότι οι παραγωγές του ΡΙΚ έχουν οκταπλασιαστεί (από 597 σε 4 782).

(β) Σύμπτυξη των Τμημάτων. Επειδή η προνοούμενη στο Νέο Οργανόγραμμα σύμπτυξη των Τμημάτων/Υπηρεσιών δεν έχει ακόμη γίνει οργανικά και επειδή οι πρόωρες ευδόκιμες αφυπηρετήσεις φαίνεται να έχουν επηρεάσει ανισοβαρώς τα Τμήματα του Ιδρύματος, παρατηρείται αποδυνάμωση κάποιων Τμημάτων, με αποτέλεσμα τη μη ομαλή λειτουργία τους.

Όπως έχω πληροφορηθεί, εντός του 2002 θα συμπτυχθούν όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα.

(γ) Προγραμματισμός και καθορισμός των πραγματικών αναγκών του Ιδρύματος σε προσωπικό. Όπως έχω παρατηρήσει και στην έκθεσή μου για τους λογαριασμούς του 2000, το Ίδρυμα θα πρέπει να προβεί σε προγραμματισμό και καθορισμό των πραγματικών αναγκών, για την ομαλή λειτουργία του, λαμβάνοντας υπόψη και την πληρέστερη αξιοποίηση του μόνιμου προσωπικού, δεδομένης της εισαγωγής της νέας τεχνολογίας και εξοπλισμού, με σκοπό τον περιορισμό τόσο των προσλήψεων συνεργατών όσο και της απασχόλησης των ίδιων και του μόνιμου προσωπικού πέρα από τις κανονικές ώρες εργασίας.

(δ) Οικονομική πτυχή.

- (i) **Έσοδα και έξοδα.** Παρόλο που τα έξοδα κατά τις 31.12.2001 έχουν κυμανθεί περίπου στα ίδια επίπεδα με εκείνα που έχουν προβλεφθεί στο Πενταετές Σχέδιο Δράσης, τα πραγματικά έσοδα ανήλθαν μόνο σε £16,8 εκ., σε σύγκριση με £20,2 εκ. που είχαν προβλεφθεί στο πιο πάνω Σχέδιο Δράσης. Η μείωση κατά £3,4 εκ., σε σχέση με αυτά που έχουν προβλεφθεί, οφείλεται κυρίως στη μείωση της κυβερνητικής χορηγίας κατά £0,8 εκ., στη μείωση των διαφημίσεων κατά £0,8 εκ., στη μη καταχώριση διαφημίσεων στο ραδιοπρόγραμμα (£0,4 εκ.) ένεκα αναβολής της έκδοσης του και στη μείωση των εσόδων του Λαχείου Ευχάριστο Σαββατόβραδο κατά £0,9 εκ.

(ii) **Μεταφερόμενο έλλειμμα.** Στο Πενταετές Σχέδιο Δράσης έγινε πρόνοια για μεταφερόμενο έλλειμμα κατά τις 31.12.2001, ύψους £8,6 εκ., ενώ το μεταφερόμενο έλλειμμα κατά την πιο πάνω ημερομηνία ανήλθε σε £18 εκ.

(ε) **Συμβουλευτικές Επιτροπές Προγραμμάτων.** Για σκοπούς διατήρησης και βελτίωσης του επιπέδου των προγραμμάτων του Ιδρύματος, έχει προνοηθεί στο Πενταετές Σχέδιο Δράσης η σύσταση Παγκύπριας Συμβουλευτικής Επιτροπής Προγραμμάτων και Ειδικών Συμβουλευτικών Επιτροπών, έτσι που να δίνεται η ευκαιρία σε ειδικούς και εκπροσώπους φορέων να σχολιάζουν τα προγράμματα του ΡΙΚ και να συμβάλλουν με εισηγήσεις στην περαιτέρω βελτίωση τους. Οι πιο πάνω επιτροπές δεν έχουν ακόμη συσταθεί.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ανέφερε ότι η Διεύθυνση δεν προχώρησε μεν στη σύσταση Παγκύπριας Συμβουλευτικής Επιτροπής Προγραμμάτων, αλλά έχει προχωρήσει σε Έρευνες Τηλεθέασης, και ότι πρόσθετα γίνονται συνεχείς συζητήσεις σε διευθυντικό επίπεδο, με την παρουσία μελών του Συμβουλίου, για συνεχή αναβάθμιση των προγραμμάτων του ΡΙΚ.

4.127.13 Πάγιο ενεργητικό - Γενικά. Εξακολουθεί να μη γίνεται φυσική καταμέτρηση των στοιχείων πάγιου ενεργητικού και δεν τηρείται ενημερωμένη κατάσταση για τον τόπο όπου βρίσκεται κάθε στοιχείο ξεχωριστά. Εισηγήθηκα και πάλι όπως γίνει καταγραφή και τηρούνται στοιχεία για τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε κάθε Τμήμα/Γραφείο και όπως γίνεται ενημέρωση για όλες τις προσθήκες, αφαιρέσεις και μετακινήσεις. Επιπρόσθετα πρέπει να γίνει συμφιλίωση της καταγραφής με το μητρώο στοιχείων πάγιου ενεργητικού, καθώς και οι απαραίτητες διορθώσεις στο Γενικό Καθολικό.

4.127.14 Σύναψη νέου δανείου. Εντός του έτους 2001 έχει συναφθεί δάνειο ύψους €1.735.000 (Λ.Κ. 1.000.000) από την Τράπεζα Κύπρου Λτδ (U.K. Branch), χωρίς να εξασφαλιστεί έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 23 του περί ΡΙΚ Νόμου.

Όπως έχω πληροφορηθεί, το ΡΙΚ είχε έγκαιρα ζητήσει σχετική έγκριση από το Υπουργείο Εσωτερικών, πλην όμως η απάντηση καθυστέρησε και προχώρησε στη σύναψη δανείου, πρόβλεψη αποπληρωμής του οποίου έγινε κανονικά στον Προϋπολογισμό του ΡΙΚ για το 2001.

Μέρος Β

4.127.15 Οργάνωση και λειτουργία του Αρχείου. Εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στην τήρηση και αρχειοθέτηση της αλληλογραφίας και εγγράφων, όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες επιστολές μου. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ανέφερε ότι η Διεύθυνση θα επανεξετάσει τις εισηγήσεις μου αναφορικά με το Αρχείο.

4.127.16 Τήρηση ωραρίου εργασίας και ηλεκτρονικός έλεγχος/παραχώρηση ελεύθερου χρόνου. Δεν έχει σημειωθεί επαρκής πρόοδος αναφορικά με τις αδυναμίες στις διαδικασίες και την τήρηση σχετικών στοιχείων αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα, όπως αυτά έχουν επισημανθεί στην προηγούμενη επιστολή μου με τον ίδιο αριθμό και ημερ. 30.5.2000. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι για την τήρηση του ωραρίου εργασίας λαμβάνονται όλα τα ενδεικνύμενα μέτρα.

4.127.17 Ωφελήματα προσωπικού. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η ρύθμιση του θέματος με Κανονισμούς, παρόλο που στις απαντητικές επιστολές του Ιδρύματος, για λογαριασμούς προηγούμενων ετών, αναφερόταν ότι αυτό θα αντιμετωπιζόταν στα πλαίσια του Πενταετούς

Σχεδίου Δράσης, όπου περιγράφεται ως θέμα «Κεκτημένα δικαιώματα υπαλλήλων και Περιοριστικές πρακτικές». Σημειώνεται ότι τα πιο πάνω δικαιώματα περιλαμβάνουν τη μεταφορά αργιών, τα επιδόματα βάρδιας, τις υπερωρίες, το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ειδικές συμφωνίες. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το ΡΙΚ ίσως να είναι ο μόνος Οργανισμός, η Διεύθυνση του οποίου έχει επιτύχει να καταργήσει κεκτημένα (επίδομα βάρδιας) για τα άτομα που προσλαμβάνονται μετά την 1.1.2001 και ότι για τα άλλα επιδόματα και ωφελήματα συνεχίζονται οι διαβουλεύσεις με τις Συντεχνίες.

4.127.18 Αρχείο ταινιών. Μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου δεν είχε σημειωθεί οποιαδήποτε εξέλιξη για το πιο πάνω θέμα, παρόλο που συστάθηκε Ειδική Επιτροπή, για μελέτη και υποβολή σχετικής έκθεσης. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, όσον αφορά στο Αρχείο Ταινιών, το Συμβούλιο έχει ήδη ζητήσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό και αναμένεται η τελική διευθέτηση του όλου θέματος. Πρόσθετα στον Προϋπολογισμό του 2003 έχει συμπεριληφθεί κονδύλι για νέο λογισμικό πρόγραμμα.

4.128 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

4.128.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £913.461 (πριν από την κυβερνητική επιχορήγηση), σε σύγκριση με £961.588 κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

(β) Κυβερνητική επιχορήγηση. Η κυβερνητική επιχορήγηση ανήλθε σε £958.592, σε σύγκριση με £1.031.874 κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Επιπρόσθετα η Κυβέρνηση κατέβαλε, μέσω του Συμβουλίου, τις ακόλουθες επιχορηγήσεις:

	2001 £	2000 £
Επιχορήγηση σταφυλιών	2.343.372	2.968.379
Στρεμματική επιχορήγηση	4.127.139	3.127.094
Επιχορήγηση κουμανδαρίας	37.229	31.421
Επιχορήγηση σταφίδας προς τους παραγωγούς	27.281	28.120
Επιχορήγηση πάνω στις εξαγωγές οινικών προϊόντων	2.296.253	1.360.238
Επιδότηση επιτοκίου για δάνεια Οινοβιομηχανιών	9.693	6.787
Οικονομική βοήθεια για υποβοήθηση και ενθάρρυνση της παραγωγής κουμανδαρίας	22.500	7.500
Επιχορήγηση σταφυλιών που καταστράφηκαν στη χωματερή	3.797	767.381
Αποζημίωση που καταβλήθηκε με βάση το Σχέδιο Εκρίζωσης και Αναδιάρθρωσης ορισμένων προβληματικών λευκών οινοποιήσιμων ποικιλιών	1.475.227	---
Αποζημίωση που καταβλήθηκε με βάση το Σχέδιο Εκρίζωσης και Εξαγοράς από το Συμβούλιο των δικαιωμάτων φύτευσης ορισμένων προβληματικών λευκών οινοποιήσιμων ποικιλιών και της ποικιλίας σουλτανίνας	3.828.917	---
	14.171.408	8.296.920

4.128.2 Κυβερνητικές εγγυήσεις. Στο Συμβούλιο παρέχεται κυβερνητική εγγύηση μέχρι £2,5 εκ. για το παρατράβηγμα στον τρεχούμενο τραπεζικό λογαριασμό του. Στις 30.9.2001 το ύψος του παρατραβήγματος ήταν £1,05 εκ., σε σύγκριση με £1,16 εκ. στις 30.9.2000.

4.128.3 Προσωπικό. Το Συμβούλιο απασχολούσε 27 μόνιμους υπαλλήλους (31 το 2000). Οι δαπάνες για τις αποδοχές τους, περιλαμβανομένων των εισφορών του Συμβουλίου στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £568.408, σε σύγκριση με £599.792 κατά το προηγούμενο έτος.

4.128.4 Προϋπολογισμός του Συμβουλίου. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 1.10.2000-30.9.2001 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 27.7.2000 και από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 17.1.2001, δηλαδή και πάλι μετά την έναρξη του οικονομικού έτους του Συμβουλίου.

4.129 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.129.1 Οικονομική κατάσταση.

— **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £307.727, σε σύγκριση με £541.213 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £233.486. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.381.608 και τα έξοδα σε £2.073.881, σε σύγκριση με £2.402.277 και £1.861.064, αντίστοιχα, το 2000. Η αύξηση στα έξοδα οφείλεται, κυρίως, στην αύξηση των εξόδων διοίκησης και των αποσβέσεων.

4.129.2 Προσωπικό - Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 27 μόνιμους υπαλλήλους, 1 υπάλληλο με σύμβαση, 2 έκτακτους και 14 εργάτες. Οι δαπάνες για μισθούς και εργοδοτικές εισφορές ήταν £1.048.656, σε σύγκριση με £1.006.690 το 2000, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £41.966 ή 4,2%.

4.129.3 Αγορά κτιρίων για τη στέγαση των Υπηρεσιών του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας. Το προηγούμενο Συμβούλιο, στην τελευταία του συνεδρία ημερ. 20.12.2001, αποφάσισε να αγοράσει συγκεκριμένα ακίνητα που βρίσκονται στην εντός των τειχών Λευκωσία για στέγαση των υπηρεσιών του, έναντι του ποσού των £745.000.

Σύμφωνα με τα πρακτικά του Συμβουλίου, ο Γενικός Διευθυντής ανέφερε στο Συμβούλιο ότι το κόστος επιδιόρθωσης/αντικατάστασης των υφιστάμενων κτιρίων θα είναι της τάξης των £500.000, ποσό που αναφέρεται και στη σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Με βάση όμως στοιχεία για το κόστος ανακαίνισης των διατηρητέων οικοδομών, που λήφθηκαν από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, και στοιχεία για το κόστος συντήρησης/κατεδάφισης και ανέγερσης νέων κτιρίων, που λήφθηκαν από τον Κλάδο Επιμετρήσεων του Τμήματος Δημοσίων Έργων, προκύπτει ότι το κόστος θα υπερβεί κατά πολύ την εκτίμηση των £500.000 και, κατά την εκτίμηση της Υπηρεσίας μου, θα ξεπεράσει το £1 εκ.

Λαμβάνοντας υπόψη το ποσό της αγοράς (£745.000) και το κόστος των προσθηκών/μετατροπών, προκύπτει ότι τα νέα κτίρια θα στοιχίσουν στο Συμβούλιο £1.745.000, δηλαδή τιμή πολύ πιο ψηλή από την τρέχουσα τιμή αγοράς στην περιοχή Λευκωσίας.

Εξέφρασα την άποψη ότι θα ήταν προς το συμφέρον του Συμβουλίου αν, προτού λάβει την απόφαση αγοράς, είχε ενώπιον του ολοκληρωμένη εικόνα του ολικού κόστους (συμπεριλαμβανομένων και των επιδιορθώσεων).

Ενόψει των πιο πάνω, εισηγήθηκα όπως, έστω και εκ των υστέρων, οριστεί ανεξάρτητος επιμετρητής ποσοτήτων, ο οποίος, αφού λάβει υπόψη τις ανάγκες του Συμβουλίου και την κατάσταση των διατηρητέων οικοδομών και των υπόλοιπων κτιρίων, να υπολογίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια το κόστος των επιδιορθώσεων/προσθηκών, ώστε να διαφανεί κατά πόσο συμφέρει στο Συμβούλιο να μεταστεγαστεί στα συγκεκριμένα ακίνητα.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τις εκτιμήσεις μας για το κόστος αξιοποίησης του χώρου και ότι, ύστερα από εμπεριστατωμένη διερεύνηση, προέκυψε ότι το τελικό κόστος θα είναι πράγματι της τάξης του £1,7 εκ., το οποίο ωστόσο δεν θεωρεί αποτρεπτικό, αν ληφθούν υπόψη τα έντονα αισθήματα ολόκληρου του Συμβουλίου για παραμονή των Γραφείων στην παλιά πόλη.

4.129.4 Έγκριση δημιουργίας θέσεων ή αναβάθμιση κλιμάκων για τα Συμβούλια Αποχετεύσεων. Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η δημιουργία οποιασδήποτε νέας θέσης ή η αναβάθμιση μισθολογικής κλίμακας υφιστάμενης θέσης στα Συμβούλια Αποχετεύσεων θα πρέπει να τυγχάνει της έγκρισης του Υπουργού Εσωτερικών, αφού εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών.

Η απόφαση του Συμβουλίου για αναβάθμιση της κλίμακας του Διευθυντή του Συμβουλίου (από Α15+2 σε Α16), καθώς επίσης και της θέσης του Τηλεφωνητή (από Α1-2-5 σε Α2-5-7), έγινε χωρίς την εξασφάλιση της έγκρισης του Υπουργού Εσωτερικών.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο θα προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες.

4.129.5 Έλεγχος προσφορών. Με επιστολή μου προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου τον Απρίλιο 2002, παρατήρησα ότι η προμήθεια καλυμμάτων των φρεατίων και σκαλοπατιών τα τελευταία χρόνια κατακυρωνόταν στον ίδιο προσφοροδότη, χωρίς στην ουσία να υπάρχει υγιής ανταγωνισμός, αφού στις περισσότερες περιπτώσεις αυτός ήταν και ο μοναδικός εντός προδιαγραφών προσφοροδότης.

Από σχετική διερεύνηση του θέματος προέκυψε ότι ο Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου, ο οποίος, ως εκ της θέσεως του, εμπλέκεται στην όλη διαδικασία των προσφορών, ενδεχομένως να έχει ιδιάζουσα σχέση με το συγκεκριμένο προσφοροδότη.

Αντίγραφο της πιο πάνω επιστολής μου απέστειλα στο Γενικό Εισαγγελέα, για οποιεσδήποτε τυχόν δικές του ενέργειες. Όπως πληροφορήθηκα, ο Γενικός Εισαγγελέας παρέπεμψε το θέμα στην Αστυνομία, η οποία διενεργεί έρευνα με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσο έχουν διαπραχθεί οποιαδήποτε αδικήματα.

4.129.6 Προσφορές για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για το Αποχετευτικό Σύστημα Μείζονος Λευκωσίας. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 2000, το Συμβούλιο κατακύρωσε την πιο πάνω προσφορά όχι στην αξιολογηθείσα ως καλύτερη προσφορά, με βάση τη συνδυασμένη αξιολόγηση των τεχνικών και οικονομικών προτάσεων, όπως διαλαμβανόταν στις πρόνοιες των προσφορών, αλλά ακολούθησε διαφορετική μεθοδολογία, δίνοντας αποφασιστική βαρύτητα στις τιμές των προσφορών, και κατακύρωσε την προσφορά στον τρίτο κατά σειρά οίκο. Τον Αύγουστο του 2001, μετά από διερεύνηση του θέματος, κατέληξα στο συμπέρασμα, για τους λόγους που ανέφερα σε έκθεσή μου προς τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών, ότι οι αποφάσεις του Συμβουλίου έδιναν αυξημένες πιθανότητες επιτυχίας στους αποτυγχόντες προσφοροδότες στην προσφυγή που υπέβαλαν στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Όπως πληροφορήθηκα, το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέκτηκε, το Μάρτιο του 2002, τις προσφυγές τριών εταιρειών εναντίον της πιο πάνω απόφασης του Συμβουλίου, με αποτέλεσμα οι εταιρείες αυτές να είναι σε θέση να κινήσουν αγωγές κατά του Συμβουλίου για μεγάλες αποζημιώσεις.

4.129.7 Συμβόλαιο για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για το Αποχετευτικό Σύστημα Μείζονος Λευκωσίας. Το Μάιο 2002, η Υπηρεσία μου διεξήγαγε έλεγχο του συμβολαίου και διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι υπήρχε σοβαρή καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου, της τάξης των 10-12 μηνών. Διαπιστώθηκε επίσης ότι έγιναν πολλές παρατηρήσεις από το Συμβούλιο προς τους Συμβούλους, σχετικά με τα έγγραφα που οι τελευταίοι υπέβαλλαν αναφορικά με ελλείψεις και αδυναμίες στη σχεδιαστική μελέτη του έργου. Επιπρόσθετα, από τον έλεγχο των πληρωμών διαφάνηκε ότι για αρκετές εργασίες το Συμβούλιο προέβη σε υπερπληρωμές των Συμβούλων, συνολικού ύψους περίπου £150.000. Εισηγήθηκα όπως, για σκοπούς διασφάλισης ορθού προγραμματισμού και διαχείρισης του έργου, διοριστεί Διευθυντής Έργου και Επιτροπή Παρακολούθησης.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε, το Σεπτέμβριο 2002, ότι συμφωνεί με τις διαπιστώσεις της Υπηρεσίας μου και με διαβεβαίωσε ότι αυτές θα τύχουν της δέουσας προσοχής από το Συμβούλιο. Με πληροφόρησε επίσης ότι, με σκοπό την επιτυχή υλοποίηση του έργου, το Συμβούλιο προέβη στο διορισμό Διευθυντή Έργου, όπως ήταν και η εισήγηση της Υπηρεσίας μου.

Μέρος Β

4.129.8 Τέλη - απώλεια εσόδων.

(α) Τα τέλη που επιβάλλονται βασίζονται στην καταγραφή που διενέργησε το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κατά την περίοδο 1980-1994, με εκτιμημένη αξία του 1980. Ωστόσο, μετά την τελευταία καταγραφή, προέκυψε σημαντική ανάπτυξη, με αποτέλεσμα σήμερα η σχετική φορολογία να βασίζεται πάνω σε μη ορθή αξία.

(β) Αιτήματα του Συμβουλίου προς το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για επανεκτίμηση συγκεκριμένων τεμαχίων, για τα οποία παρατηρήθηκε σημαντική ανάπτυξη, δεν έτυχαν οποιασδήποτε ανταπόκρισης, με αποτέλεσμα την απώλεια τελών δεκάδων χιλιάδων λιρών ετησίως.

4.130 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ-ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Μέρος Α

4.130.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν, πριν από τις συναλλαγματικές διαφορές, λειτουργικό πλεόνασμα ύψους £2.090.650, σε σύγκριση με £2.236.337 το 2000, και, μετά τη συναλλαγματική ζημιά ύψους £202.367 (2000: £793.410), παρέμεινε πλεόνασμα ύψους £1.888.283, σε σύγκριση με £1.442.927 κατά το προηγούμενο έτος.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £7.528.522, σε σύγκριση με £7.724.395 κατά το 2000, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £195.873 ή 2,54%, η οποία προήλθε κυρίως από τη μείωση των πρόσθετων οικιακών συνδέσεων με το σύστημα και λόγω του ότι δεν επιβλήθηκε πρόσθετη επιβάρυνση επί κυβερνητικών τελών για το έτος 2001, λόγω έγκαιρης διευθέτησής τους.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £5.437.872, σε σύγκριση με £5.488.058 κατά το 2000, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £50.186 ή 0,91%.

4.130.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε τον ίδιο αριθμό υπαλλήλων και κατά το 2001, δηλαδή 25 μόνιμους υπαλλήλους, 12 έκτακτους και 16 εργάτες. Το σύνολο των αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθαν στο ποσό των £1.088.549, σε σύγκριση με £774.716 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £313.833 ή 40,5%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των πληρωμών για συνταξιοδοτικά ωφελήματα, με βάση τη νέα αναλογιστική μελέτη που έγινε.

4.130.3 Υπερωρίες. Η δαπάνη για υπερωρίες ανήλθε σε £40.386, σε σύγκριση με £38.817 το 2000. Ποσό £22.594 αφορά υπερωρίες του Τμήματος Διοίκησης.

4.130.4 Χρεώστες αποχετευτικών τελών. Τα οφειλόμενα αποχετευτικά τέλη ανέρχονται στις £4.445.816 και παραμένουν στο ίδιο επίπεδο, όπως και το 2000 (£4.452.900). Εισηγήθηκα τη συνέχιση των προσπαθειών για περαιτέρω αύξηση της αποτελεσματικότητας στην είσπραξη των πιο πάνω ποσών.

4.130.5 Τέλη χρήσης συστήματος αποχέτευσης. Παρά το γεγονός ότι έχουν γίνει χωριστές συμφωνίες με το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού, το Δήμο Γερμασόγειας και το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα, αναφορικά με τη χρέωση και είσπραξη των πιο πάνω τελών, κατά την ετοιμασία των λογαριασμών δεν υπήρχαν, όπως σημειώνεται και στους λογαριασμούς, τα αναγκαία στοιχεία για πλήρη αναγνώριση των εσόδων αυτών, με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων.

4.131 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Μέρος Α

4.131.1 Λειτουργία και έλεγχος Συμβουλίου. Το Συμβούλιο, λόγω της τουρκικής κατοχής της Αμμοχώστου, υπολειτουργεί και για το λόγο αυτό δεν υπέβαλε λογαριασμούς για τα έτη 1992-2001, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί ο νενομισμένος έλεγχος.

4.132 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.132.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £96.871, σε σύγκριση με έλλειμμα £907.208 το 2000, σημειώθηκε δηλαδή μείωση στο έλλειμμα ύψους £810.337 ή 89,32%. Αυτή οφείλεται κυρίως στα τέλη αποχετεύσεων, όπου σημειώθηκε αύξηση κατά £348.537, λόγω της επιβολής επιπρόσθετου τέλους όμβριων υδάτων, και στις συναλλαγματικές διαφορές, όπου η ζημιά μειώθηκε κατά £339.067.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £3.282.515, σε σύγκριση με £2.750.885 το 2000, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £531.630 ή 19,33%. Η αύξηση προήλθε κυρίως από το Κονδύλι «Τέλη Αποχετεύσεων», ύψους £348.537, λόγω της επιβολής αποχετευτικών τελών όμβριων υδάτων, όπως αναφέρεται και πιο πάνω.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £3.282.004, σε σύγκριση με £3.221.644 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £60.360 ή 1,87%.

4.132.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 16 μόνιμους υπαλλήλους και 15 ωρομίσθιους. Το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθε σε £425.123, σε σύγκριση με £368.968 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £56.155 ή 15,2%.

4.132.3 Χρεώσεις. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, χρειάζεται συνεχής παρακολούθηση όλων των περιπτώσεων που παρουσιάζουν καθυστερήσεις, για την έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων, αναφορικά με την είσπραξη των ποσών που οφείλονται στο Συμβούλιο, και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την επίλυση τους. Αναφέρεται ενδεικτικά ότι αποχετευτικά τέλη εκκρεμούν ακόμη στους λογαριασμούς από το 1992.

4.132.4 Εισροή όμβριων υδάτων στο αποχετευτικό δίκτυο. Τον Αύγουστο του 2001 εντοπίστηκε εισροή όμβριων υδάτων στο αποχετευτικό δίκτυο, με αποτέλεσμα να προκαλούνται ζημιές στο σύστημα και επιπρόσθετα κόστα επεξεργασίας των λυμάτων.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι θα πρέπει να υπολογιστεί το ύψος των ζημιών και να ζητηθούν αποζημιώσεις από τον εργολάβο και τους Συμβούλους, στις περιπτώσεις όπου ήθελε διαπιστωθεί ότι ευθύνονται για το πρόβλημα που παρουσιάστηκε.

Η Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το πρόβλημα εισροής όμβριων υδάτων στο αποχετευτικό δίκτυο είναι υπό διερεύνηση, για εντοπισμό των αιτίων και καταλογισμό ευθυνών.

4.133 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

4.133.1 Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2001 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 13.11.2000 και από τον Υπουργό Εσωτερικών στις 13.8.2001, ενώ, σύμφωνα με το Νόμο, έπρεπε να είχε εγκριθεί πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους.

4.133.2 Οικονομική κατάσταση - Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £1.472.800, σε σύγκριση με £1.719.146 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £246.346. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.222.443 και τα έξοδα σε £749.643, σε σύγκριση με £2.071.509 και £352.363, αντίστοιχα, το 2000. Η αύξηση των εσόδων οφείλεται στην αναθεώρηση του τέλους αποχέτευσης και στους τόκους, ενώ η αύξηση των εξόδων κυρίως στην καταβολή τόκων δανείων, καθώς και στην καταβολή τόκων και διοικητικών εξόδων προς το Δήμο Πάφου, για υπηρεσίες που πρόσφερε στο Συμβούλιο σε προηγούμενα χρόνια.

4.133.3 Προσωπικό και εργοδοτικές εισφορές. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 10 μόνιμους υπαλλήλους, 1 έκτακτο, 3 αποσπασμένους από το Δήμο Πάφου και 3 εργάτες. Το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθε σε £162.110.

4.133.4 Χρεώσεις. Στις 31.12.2001 τα καθυστερημένα τέλη ήταν £2.258.341, σε σύγκριση με £2.166.172 το 2000. Σημειώνεται ότι οι φορολογίες ετοιμάστηκαν και αποστάληκαν στο κοινό περί τα τέλη του έτους και δόθηκε παράταση πληρωμής των τελών μέχρι 15.1.2002 και διευκολύνσεις, χωρίς επιβάρυνση, για ποσά πέρα από £3.000, μέχρι 15.4.2002. Υπέδειξα ότι οι φορολογίες θα πρέπει να ετοιμάζονται έγκαιρα, κατά προτίμηση μέσα στο πρώτο εξάμηνο του έτους, ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος αποστολής και είσπραξης τους. Επίσης, το

Συμβούλιο πρέπει να κινήσει τη διαδικασία λήψης μέτρων εναντίον όσων δεν έχουν καταβάλει κανένα ποσό έναντι των φορολογιών τους, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου το σύνολο των καθυστερήσεων αφορά σημαντικό ποσό.

4.133.5 Προσφορά για την κατασκευή του Βιολογικού Σταθμού. Η προσφορά για την κατασκευή του Βιολογικού Σταθμού κατακυρώθηκε σε εταιρεία, η οποία είναι και ο κύριος εργολάβος του έργου. Οι υπεργολάβοι που ανέλαβαν τις οικοδομικές εργασίες κατάγγειλαν την εταιρεία, στην οποία το έργο κατακυρώθηκε, στο Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων, για το λόγο ότι δεν είναι εγγεγραμμένη και κάτοχος της σχετικής άδειας εργολήπτη ή κάτοχος ειδικής άδειας που εκδίδεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμου. Γνωστοποίησαν επίσης ότι θα εγείρουν απαιτήσεις για αποζημιώσεις, σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου. Εξέφρασα την άποψη ότι, εφόσον ο πιο πάνω όρος ήταν ουσιώδης, η προσφορά δεν θα έπρεπε να κατακυρωθεί στην εν λόγω εταιρεία.

4.133.6 Συμβόλαια C2A και C2B.

(α) Διοικητικά έξοδα και κέρδος εργολάβου. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι για νέες εργασίες, για τις οποίες δεν υπήρχαν τιμές μονάδας, ο εργολάβος πληρωνόταν, για διοικητικά έξοδα και κέρδος, ποσοστό 43,78% πάνω στο κόστος. Παρατήρησα ότι, με βάση τη διεθνή πρακτική και την εμπειρία της Υπηρεσίας μου σε παρόμοια συμβόλαια, το ποσοστό αυτό κρίνεται υπερβολικό και αδικαιολόγητο.

Ο Διευθυντής του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι τα ποσοστά που το Συμβούλιο θεωρεί ότι θα πρέπει να πληρωθούν στους εργολάβους είναι εκείνα που υπέβαλαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας των προσφορών, δηλαδή 31,58% για το C2A και 32,87% για το C2B, και ότι, αν πληρώθηκαν μεγαλύτερα ποσοστά, θα γίνει σχετική αναπροσαρμογή.

(β) Μέθοδος πληρωμής υλικού θεμελίου που τοποθετείται στα σχίσματα των δρόμων για τους αγωγούς του αποχετευτικού. Παρατήρησα ότι η μέθοδος που ακολουθείτο για την πληρωμή του πιο πάνω υλικού δεν είναι η ενδεδειγμένη, πράγμα που θα έχει ως συνέπεια την υπερπληρωμή προς τον εργολάβο ποσού ύψους £199.748.

Ο Διευθυντής του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με την άποψή μου και ότι θα εφαρμόσει αναθεωρημένη μέθοδο πληρωμής.

4.133.7 Συμβόλαιο 3 – Βιολογική Μονάδα. Η κατασκευή της Βιολογικής Μονάδας άρχισε στις 20.2.2000 και θα συμπληρωνόταν, σύμφωνα με το συμβόλαιο, στις 20.8.2001, έναντι του ποσού των £4.730.787. Κατά την εκτέλεση των εργασιών χρειάστηκε να γίνουν τροποποιήσεις της μελέτης, λόγω εντοπισμού εδαφολογικών συνθηκών διαφορετικών από αυτές που λήφθηκαν υπόψη στη μελέτη στο χώρο του Βιολογικού Σταθμού. Επίσης παρουσιάστηκαν προβλήματα στη χωροθέτηση και την κατασκευή ορισμένων αντλιοστασίων.

Το επιπρόσθετο ποσό που πληρώθηκε στον εργολάβο για επιπλέον εργασίες ανέρχεται στις £464.963 και η αποζημίωση λόγω δικαιολογημένης καθυστέρησης στις £254.255.

Ο εργολάβος απαιτεί, πέρα από τα πιο πάνω, και ποσό £209.483 για τις επιπλέον εργασίες, καθώς και £213.628 για την εγκεκριμένη δικαιολογημένη παράταση χρόνου.

Μέρος Β

4.133.8 Θέσπιση Κανονισμών. Εκκρεμεί ακόμη η θέσπιση των πιο κάτω Κανονισμών, για την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία του Συμβουλίου:

- Διάρθρωση, Όροι Υπηρεσίας και Πειθαρχία Υπαλλήλων.
- Προσφορές.
- Τήρηση και Λειτουργία Αποθηκών.
- Λογιστικές και Οικονομικές Διαδικασίες.

4.134 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ**Μέρος Α****4.134.1 Οικονομική κατάσταση.**

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £794.259, σε σύγκριση με £915.719 το 2000.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £1.054.095, σε σύγκριση με £1.096.379 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £42.284 ή ποσοστό 3,9%.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα του Συμβουλίου ήταν £259.836, σε σύγκριση με £180.660 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £79.176 ή ποσοστό 43,8%.

(δ) **Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.** Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου στις 31.12.2001 ανέρχονταν σε £12.887.525, σε σύγκριση με £11.729.207 το 2000, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.534.899. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £1.013.618.

4.134.2 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε το Συμβούλιο, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2001	2000
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	6	4
Έκτακτοι	2	3
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	5	1
Έκτακτοι	1	2
	14	10
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£187.582	£126.034

Ο Οικονομικός Διευθυντής του Συμβουλίου απασχολείται τόσο στο Συμβούλιο Αποχeteύσεων Παραλιμνίου όσο και στο Συμβούλιο Αποχeteύσεων Αγίας Νάπας.

4.134.3 Έγκριση διορισμών υπαλλήλων. Το Συμβούλιο στις 21.2.2002 ζήτησε την έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών για το διορισμό των υπαλλήλων που προσλήφθηκαν από το 1992, όπως προνοεί το άρθρο 15 του Νόμου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών παρέπεμψε το θέμα στο Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος, σε σχετική γνωμάτευση του ημερ. 25.7.2002, αναφέρει ότι δεν μπορεί η εκ των υστέρων έγκριση του Υπουργού να νομιμοποιήσει τις προσλήψεις που έγιναν εδώ και πολλά χρόνια. Ζήτησα από το Συμβούλιο όπως με πληροφορήσει για τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί για νομιμοποίηση του διορισμού των πιο πάνω υπαλλήλων και εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο κατά πόσο θα μπορούσε να τύχει εφαρμογής το άρθρο 7(στ) του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, το οποίο αναφέρεται στην αναδρομική εφαρμογή διοικητικών πράξεων. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι σε προσεχή του συνεδρία θα μελετήσει το θέμα και θα εξετάσει κατά πόσο το πιο πάνω άρθρο μπορεί να τύχει εφαρμογής.

4.134.4 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τη διάρθρωση των Υπηρεσιών του Συμβουλίου, τις θέσεις και τον τρόπο πλήρωσης τους, καθώς επίσης και τους γενικούς όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με το άρθρο 15^Α του Νόμου. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι πιο πάνω Κανονισμοί τυγχάνουν επεξεργασίας και θα υποβληθούν σύντομα για την κατά Νόμο έγκρισή τους.

4.134.5 Τέλος με βάση την κατανάλωση νερού. Παρόλο ότι από τον Απρίλιο του 2002 άρχισε σταδιακά η σύνδεση και η εξυπηρέτηση από το σύστημα αποχετεύσεων 80 ξενοδοχείων, δεν επιβάλλεται τέλος με βάση την κατανάλωση νερού (10 σεντ για κάθε κ.μ. νερού), όπως προνοεί ο Κανονισμός 35. Υπέδειξα στο Συμβούλιο όπως συνάψει συμφωνία με το Δήμο Παραλιμνίου για επιβολή και είσπραξη του πιο πάνω τέλους, το οποίο στη συνέχεια να εμβάζεται στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο αποφάσισε όπως επιβληθεί το πιο πάνω τέλος από την 1.1.2003. Μου ανέφερε επίσης ότι, για να γίνει αυτό κατορθωτό, χρειάζεται ανάλογη απόφαση από το Δήμο Παραλιμνίου, ως Αρχή Υδατοπρομήθειας, πράγμα που αναμένεται να γίνει σύντομα.

4.134.6 Χρεώστες αποχετευτικών τελών. Στις 31.12.2001 οι χρεώστες αποχετευτικών τελών ήταν £2.059.767, σε σύγκριση με £1.877.087 το 2000. Στο ποσό των £2.059.767 περιλαμβάνεται και η φορολογία του 2001, ύψους £973.354, η οποία εκδόθηκε στο τέλος του 2001.

Επειδή στις καθυστερήσεις περιλαμβάνονται και ποσά που οφείλονται από το 1993, εισηγήθηκα τη λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων, μη αποκλεισμένων και δικαστικών, για την είσπραξη τους, χωρίς όμως η εισήγηση μου να έχει υιοθετηθεί, με αποτέλεσμα το ποσοστό είσπραξης καθυστερημένων φορολογιών να παραμένει χαμηλό. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα σταλούν, μέσω δικηγόρων, επιστολές προς όλους τους χρεώστες καθυστερημένων ποσών πάνω από £100, για εξόφληση των οφειλών τους, και ότι θα ληφθούν νομικά μέτρα εναντίον αυτών που δεν θα ανταποκριθούν.

4.134.7 Κοινοπραξία Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου - Αγίας Νάπας - Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 1999, το έργο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του κατασκευαστικού συμβολαίου, έπρεπε να συμπληρωθεί τον

Ιούλιο 2000, έναντι ποσού £9,5 εκ. Ο εργολάβος απαιτεί χρονικές παρατάσεις μέχρι τον Ιούλιο 2001 για καθυστερήσεις που, όπως ισχυρίζεται, προκλήθηκαν από τους Συμβούλους Μηχανικούς και τον εργοδότη. Μέχρι σήμερα εγκρίθηκε δικαιολογημένη παράταση μέχρι το Φεβρουάριο 2001. Τον Αύγουστο 2001 ο εργολάβος υπέβαλε οικονομική απαίτηση ύψους £1,15 εκ., που αφορά αποζημιώσεις για την περίοδο της δικαιολογημένης παράτασης.

Η Υπηρεσία μου ζήτησε όπως η Κοινοπραξία Συμβουλιών Αποχετεύσεων Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας υπολογίσει τις ζημιές που έχει υποστεί λόγω της αδικαιολόγητης καθυστέρησης του εργολάβου και τις αποκόψει από τις οφειλόμενες πληρωμές προς τον εργολάβο.

Υπενθύμισα επίσης ότι, από τον Ιούνιο 1999, είχα προειδοποιήσει το Συμβούλιο ότι επιβαλλόταν ο έγκαιρος χειρισμός των διαφόρων θεμάτων, ώστε να αποφεύγονταν οικονομικές απαιτήσεις από μέρους του εργολάβου.

4.134.8 Αποχετευτικό σύστημα Παραλιμνίου - Συμβόλαια 1-P-1 και 1-P-2. Τα πιο πάνω συμβόλαια αφορούν την κατασκευή του αποχετευτικού δικτύου από ιδιώτη εργολάβο. Το ποσό συμβολαίου για το 1-P-1 ήταν £2,99 εκ. και για το 1-P-2 £3,09 εκ., με περίοδο εκτέλεσης από το Δεκέμβριο 1996 μέχρι το Δεκέμβριο 1998. Κατά τη διάρκεια του έργου, επειδή η διακοπή εργασιών σε τουριστικές περιοχές επεκτάθηκε για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στο συμβόλαιο, συμφωνήθηκε, ως αντιστάθμισμα, να ανατεθεί στον εργολάβο η επέκταση του αποχετευτικού δικτύου σε περιοχές μελλοντικής επέκτασής του. Οι πληρωμές για τις επεκτάσεις του δικτύου, οι οποίες έγιναν με βάση τις τιμές μονάδας του αρχικού συμβολαίου 1-P-1, ανήλθαν στο £1,5 εκ., ενώ παρατάθηκε η περίοδος του συμβολαίου μέχρι το Μάιο του 2000. Σημειώνεται ότι ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις, που ανέρχονται στα £3,37 εκ. για το συμβόλαιο 1-P-1 και περίπου £3,45 εκ. για το 1-P-2. Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν, μεταξύ άλλων, παράταση χρόνου, απρόβλεπτες δυσκολίες εδάφους, μέθοδο επιμέτρησης και τιμολόγησης των δικτυωμάτων και προβλήματα που παρουσιάστηκαν λόγω της τουριστικής περιόδου. Παρόλο που η αξιολόγηση των απαιτήσεων του εργολάβου δεν έχει συμπληρωθεί, εκ πρώτης όψεως αυτές κρίνονται από τον εργοδότη υπερβολικά ψηλές.

4.134.9 Αποχετευτικό σύστημα Παραλιμνίου - Αντλιοστάσια. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Συμβούλιο Αποχετεύσεων δεν παρέδωσε έγκαιρα το εργοτάξιο και έχει προβεί σε σοβαρές αλλαγές μετά την υπογραφή των συμβολαίων, δίνοντας το δικαίωμα στον εργολάβο να υποβάλει απαιτήσεις για χρονική παράταση και χρηματικές αποζημιώσεις. Οι επιπλέον εργασίες που έγιναν είναι της τάξης των £440.000, ενώ μέχρι σήμερα ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις για αποζημιώσεις ύψους £0,6 εκ. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι λαμβάνονται όλα τα μέτρα για περιορισμό των απαιτήσεων των εργολάβων, οι οποίες κρίνονται υπερβολικές.

4.135 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

Μέρος Α

4.135.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £701.346, σε σύγκριση με £667.165 κατά το 2000.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £813.124, σε σύγκριση με £759.653 κατά το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £53.471 ή ποσοστό 7%.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Συμβουλίου ήταν £111.778, σε σύγκριση με £92.488 κατά το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £19.290 ή ποσοστό 20,9% που οφείλεται βασικά στην αύξηση των εξόδων για αποδοχές και ωφελήματα προσωπικού.

(δ) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου στις 31.12.2001 ανέρχονταν σε £7.926.226, σε σύγκριση με £5.495.448 το 2000, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.448.173. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £602.885.

4.135.2 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε το Συμβούλιο, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2001	2000
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	3	3
Έκτακτοι	1	1
	<u>4</u>	<u>4</u>
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	<u>£72.923</u>	<u>£56.075</u>

Ο Οικονομικός Διευθυντής του Συμβουλίου απασχολείται τόσο στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας όσο και στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου.

4.135.3 Έγκριση διορισμών υπαλλήλων. Σε αντίθεση με το άρθρο 15 του Νόμου, δεν ζητήθηκε η έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών για το διορισμό των υπαλλήλων του Συμβουλίου, οι οποίοι προσλήφθηκαν πριν από αρκετά έτη. Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 25.7.2002, δεν μπορεί η εκ των υστέρων έγκριση του Υπουργού να νομιμοποιήσει τις προσλήψεις που έγιναν εδώ και πολλά χρόνια. Ζήτησα από το Συμβούλιο να με πληροφορήσει για τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί για νομιμοποίηση του διορισμού των υπαλλήλων του και εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο κατά πόσο θα μπορούσε να τύχει εφαρμογής το άρθρο 7(στ) του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, το οποίο αναφέρεται στην αναδρομική εφαρμογή διοικητικών πράξεων.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο θα μελετήσει το πιο πάνω θέμα και θα με ενημερώσει για τις απόψεις του το συντομότερο.

4.135.4 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τη διάρθρωση των Υπηρεσιών του Συμβουλίου, τις θέσεις και τον τρόπο πλήρωσης τους, καθώς επίσης και τους γενικούς όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με το άρθρο 15^A του Νόμου.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι πιο πάνω Κανονισμοί τυγχάνουν επεξεργασίας και θα υποβληθούν σύντομα για την κατά Νόμο έγκρισή τους.

4.135.5 Χρεώστες αποχετευτικών τελών. Στις 31.12.2001 οι χρεώστες αποχετευτικών τελών ήταν £1.314.798, σε σύγκριση με £1.250.683 το 2000. Στο ποσό των £1.314.798 περιλαμβάνεται και η φορολογία του 2001, ύψους £678.106, η οποία εκδόθηκε στο τέλος του

2001. Επειδή στις καθυστερήσεις περιλαμβάνονται και ποσά που οφείλονται από το 1992, εισηγήθηκα τη λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων, μη αποκλειομένων και δικαστικών, για είσπραξη των καθυστερήσεων.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι αποφασίστηκε να σταλούν, μέσω των δικηγόρων, επιστολές προς όλους τους χρεώστες, με τις οποίες θα καλούνται να εξοφλήσουν σε ένα μήνα τις οφειλές τους. Για όσους δεν ανταποκριθούν, το Συμβούλιο θα προχωρήσει στη λήψη νομικών μέτρων.

4.135.6 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας - Συμβόλαια I-AN-1 και I-AN-2. Τα συμβόλαια αυτά αφορούν την κατασκευή του αποχετευτικού δικτύου από ιδιώτη εργολάβο. Το ποσό συμβολαίου για το I-AN-1 ήταν £4.147.519 και για το I-AN-2 £1.258.790, με περίοδο εκτέλεσης από το Δεκέμβριο 1996 μέχρι το Δεκέμβριο 1998, για το πρώτο συμβόλαιο, και Ιανουάριο του 1998 μέχρι το Μάρτιο του 1999 για το δεύτερο.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, η διακοπή των εργασιών σε τουριστικές περιοχές επεκτάθηκε για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στο συμβόλαιο. Ως αντιστάθμισμα, το Συμβούλιο ανέθεσε στον εργολάβο την επέκταση του αποχετευτικού δικτύου σε περιοχές μελλοντικής επέκτασης του. Οι πληρωμές για τις επεκτάσεις του δικτύου, οι οποίες έγιναν με βάση τις τιμές μονάδας του αρχικού συμβολαίου AN-1, ανήλθαν στις £887.831. Επίσης παρατάθηκε η περίοδος του συμβολαίου μέχρι τον Ιούνιο του 2000. Ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις για αποζημιώσεις ύψους £845.000 για το AN-1 και £450.000 για το AN-2. Οι απαιτήσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν λόγω της τουριστικής περιόδου, τον έλεγχο της κυκλοφορίας, την καθυστερημένη έναρξη του συμβολαίου και τη μη έγκαιρη παράδοση των κατασκευαστικών σχεδίων. Εισηγήθηκα την εξασφάλιση υπηρεσιών ειδικού συμβούλου, για αντιμετώπιση των απαιτήσεων του εργολάβου. Παρόλο που η αξιολόγηση των απαιτήσεων του εργολάβου δεν έχει συμπληρωθεί, εκ πρώτης όψεως αυτές κρίνονται από τον εργοδότη ως υπερβολικά ψηλές.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο λαμβάνει όλα τα μέτρα για περιορισμό των απαιτήσεων των εργολάβων οι οποίες κρίνονται υπερβολικές.

4.135.7 Κοινοπραξία Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου - Αγίας Νάπας - Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 1999, το έργο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του κατασκευαστικού συμβολαίου, έπρεπε να συμπληρωθεί τον Ιούλιο 2000, έναντι ποσού £9,5 εκ. Ο εργολάβος απαιτεί χρονικές παρατάσεις μέχρι τον Ιούλιο 2001 για καθυστερήσεις που, όπως ισχυρίζεται, προκλήθηκαν από τους Συμβούλους Μηχανικούς και τον εργοδότη. Μέχρι σήμερα εγκρίθηκε δικαιολογημένη παράταση μέχρι το Φεβρουάριο 2001. Τον Αύγουστο 2001 ο εργολάβος υπέβαλε οικονομική απαίτηση ύψους £1,15 εκ., η οποία αφορά αποζημιώσεις για την περίοδο της δικαιολογημένης παράτασης.

Η Υπηρεσία μου ζήτησε όπως η Κοινοπραξία Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας υπολογίσει τις ζημιές που έχει υποστεί λόγω της αδικαιολόγητης καθυστέρησης του εργολάβου και τις αποκόψει από τις οφειλόμενες πληρωμές προς τον εργολάβο.

Υπενθύμισα επίσης ότι, από τον Ιούνιο 1999, είχα προειδοποιήσει το Συμβούλιο ότι επιβαλλόταν ο έγκαιρος χειρισμός των διαφόρων θεμάτων, ώστε να αποφεύγονταν πιθανές οικονομικές απαιτήσεις από μέρους του εργολάβου. Τελικά το έργο αποπερατώθηκε το Δεκέμβριο 2001.

4.136 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μέρος Α

4.136.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £172.128 και τα έξοδα σε £220.827, δηλαδή προέκυψε έλλειμμα £48.699, σε σύγκριση με £36.370 το 2000.

4.136.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 12 άτομα, με σύνολο αποδοχών £164.026, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, σε σύγκριση με £166.160 κατά το 2000. Ο μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £13.669.

Μέρος Β

4.136.3 Θέσπιση Κανονισμών. Δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και εγκριθεί Κανονισμοί που να ρυθμίζουν τη διάρθρωση και τους όρους υπηρεσίας του προσωπικού.

4.136.4 Φορολογία. Το Συμβούλιο δεν έχει κάνει πρόβλεψη στους λογαριασμούς του για φόρο εισοδήματος, παρόλο που, σύμφωνα με γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, το εισόδημα του Συμβουλίου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος. Σημειώνεται ότι το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων εξασφάλισε δικαστική απόφαση για καταβολή από το Συμβούλιο φόρου ύψους £190.866 για τα έτη 1986-1996.

4.137 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

4.137.1 Έκθεση γνώμης με επιφύλαξη. Σε αντίθεση με τις λογιστικές αρχές του Συμβουλίου και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, τα αποθέματα ελαιολάδου στις 31.12.2001 αποτιμήθηκαν σε τιμή κόστους αντί σε τιμή πώλησης, η οποία ήταν χαμηλότερη, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται στους λογαριασμούς αυξημένα κατά £898.122 και συνεπώς το έλλειμμα μειωμένο κατά το ίδιο ποσό. Ως εκ τούτου η έκθεση μου για τις οικονομικές καταστάσεις του 2001 δίνεται με επιφύλαξη. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, οι ζημιές που θα προκύψουν από πωλήσεις στο εξωτερικό σε τιμές χαμηλότερες του κόστους θα καλυφθούν με κρατική χορηγία.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο αποτίμησε με αυτό τον τρόπο την αξία των αποθεμάτων, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι εξαγωγές των πλεονασμάτων ελαιολάδου θα επιδοτούνται από την Κυβέρνηση, σύμφωνα με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

4.137.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Σύμφωνα με τους λογαριασμούς, παρουσιάζεται έλλειμμα £8.232, σε σύγκριση με πλεόνασμα £73.443 το 2000, το οποίο, σε περίπτωση που τα αποθέματα αποτιμούνταν σε τιμή πώλησης, θα ανερχόταν σε £906.354. Το έλλειμμα οφείλεται κυρίως στη μείωση των πωλήσεων ελαιολάδου, στην αύξηση του κόστους πωλήσεων κατά 4% και στην αύξηση των πληρωτέων τόκων πάνω στο τραπεζικό παρατράβηγμα.

(β) Πωλήσεις ελαιοκομικών προϊόντων. Η πιο κάτω κατάσταση δείχνει τις πωλήσεις ελαιολάδου και ελιών κατά τα τελευταία πέντε έτη:

Έτος	Ελιές	Ελαιόλαδο	Ολικό
£	£	£	£
1997	30.112	1.902.234	1.932.346
1998	9.371	1.432.658	1.442.029
1999	4.045	1.571.307	1.575.352
2000	3.268	1.039.270	1.042.538
2001	9.246	968.050	977.296

4.137.3 Ρευστότητα του Συμβουλίου. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου στις 31.12.2001 ανέρχονταν σε αρνητικό υπόλοιπο (παρατράβηγμα) £955.186, σε σύγκριση με θετικό £395.882 κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε μείωση ύψους £1.351.068, η οποία οφείλεται κυρίως στην αυξημένη παραλαβή ελαιολάδου το 2001.

4.137.4 Προϋπολογισμός. Ο προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2001 υποβλήθηκε στο Συμβούλιο στις 23.11.2000 και εγκρίθηκε στις 7.12.2000. Με βάση το άρθρο 55Α του περί Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμου, στάληκε στις 14.12.2000 στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και εγκρίθηκε, σύμφωνα με επιστολή του πιο πάνω Υπουργείου, στις 30.1.2001.

Σύμφωνα με Δημοσιονομική Οδηγία του Συμβουλίου, ο προϋπολογισμός θα έπρεπε να είχε υποβληθεί στο Συμβούλιο για έγκριση μέχρι τις 31 Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους.

Στις 28.11.2001 στάληκε στον αρμόδιο Υπουργό αναθεωρημένος προϋπολογισμός, χωρίς όμως να είχε εγκριθεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, ο οποίος και εγκρίθηκε, σύμφωνα με επιστολή του Υπουργείου, στις 21.1.2002.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικό) Νόμο του 1987, το Συμβούλιο απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής του προϋπολογισμού του για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

4.137.5 Προσωπικό. Το Συμβούλιο το 2001 εργοδοτούσε 5 υπαλλήλους και 4 εργάτες. Οι δαπάνες για μισθούς, ωφελήματα και συνεισφορές στα διάφορα ταμεία για τις μόνιμες θέσεις ανέρχονταν σε £134.589, με μέσο όρο δαπάνης για κάθε υπάλληλο γύρω στις £26.918. Επιπρόσθετα, η δαπάνη για εργατικά ήταν £55.581.

4.137.6 Εξουσίες και αρμοδιότητες Συμβουλίου.

(α) Σύμφωνα με τον περί Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμο (1968-1992), το Συμβούλιο έχει αρμοδιότητα:

(i) Να ζητά από τους παραγωγούς ελαιοκομικών προϊόντων να υποβάλουν αίτηση προς εγγραφή στο μητρώο παραγωγών, δηλώνοντας την έκταση του ελαιώνα, αριθμό ελαιοδέντρων, ποικιλία, μέσο όρο παραγωγής ανά ελαιόδεντρο, μέσο όρο παραγωγής ελαιολάδου ανά κιλό ελιών κ.τ.λ. (άρθρο 27).

(ii) Να παίρνει δικαστικά μέτρα εναντίον των παραγωγών που πωλούσαν, χωρίς γραπτή άδεια του ΣΕΚΕΠ, ελαιοκομικά προϊόντα εκτός του ΣΕΚΕΠ ή μέσω αυτού (άρθρο 30).

- (iii) Να απαιτεί από τα πρόσωπα και τις επιχειρήσεις που επιδίδονται στη βιομηχανία ελαιοκομικών προϊόντων να υποβάλουν αίτηση προς εγγραφή και έκδοση άδειας, με τους όρους που θα καθόριζε το Συμβούλιο (άρθρο 42).
- (iv) Να εξουσιοδοτεί υπάλληλο του να επιθεωρεί χώρους που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ελαιοκομικών προϊόντων (άρθρο 50).
- (v) Να εκδίδει κατά καιρούς, σε όσους επιδίδονται στη βιομηχανία ελαιοκομικών προϊόντων, οδηγίες ή εντολές για τη ρύθμιση και έλεγχο της βιομηχανίας ελαιοκομικών προϊόντων (άρθρο 53), και
- (vi) να παίρνει δικαστικά μέτρα εναντίον εκείνων που αγοράζουν ελαιοκομικά προϊόντα εκτός του ΣΕΚΕΠ ή μέσω αυτού (άρθρο 31).

Λόγω του ότι το Συμβούλιο ανέκαθεν δεν ασκούσε επαρκώς τις πιο πάνω εξουσίες και αρμοδιότητες, έχει χάσει, σε μεγάλο βαθμό, τον έλεγχο της αγοράς των ελαιοκομικών προϊόντων, παραλαμβάνοντας μόνο το 25%-30% της συνολικής παραγωγής.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τα πιο πάνω, επειδή οι όλες προσπάθειες τους και οι νομικές διαδικασίες δεν καρποφόρησαν, για λόγους πέραν της δικής τους εξουσίας.

(β) Τα μέτρα που λαμβάνονταν από το Συμβούλιο κατά καιρούς εναντίον κάποιων παραβατών του Νόμου δεν ήταν ικανοποιητικά, με επακόλουθο να μη φέρνουν κανένα ουσιαστικό και άμεσο αποτέλεσμα, όπως φαίνεται στις πιο κάτω περιπτώσεις:

- (i) Σε αγωγή εναντίον συγκεκριμένης εταιρείας, το Συμβούλιο εξασφάλισε διάταγμα από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στις 31.5.2000, το οποίο διέτασσε την πιο πάνω εταιρεία να αποσύρει τα ελαιοκομικά της προϊόντα από την αγορά, μέχρι τελικής εκδίκασης της αγωγής ή νεότερης διαταγής του Δικαστηρίου, χωρίς όμως αυτό να έχει εφαρμοστεί.

Η αίτηση για ανυπακοή διατάγματος καταχωρίστηκε από το Συμβούλιο μετά από ενάμιση χρόνο, στις 9.11.2001.

- (ii) Σε αγωγή εναντίον συγκεκριμένου ιδιώτη, το Συμβούλιο εξασφάλισε διάταγμα από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας στις 20.12.2000, το οποίο διέτασσε τον πιο πάνω να αποσύρει τα ελαιοκομικά προϊόντα του από την αγορά, μέχρι τελικής εκδίκασης της αγωγής ή νεότερης διαταγής του Δικαστηρίου, χωρίς και πάλι αυτό να εφαρμοστεί. Η αίτηση για ανυπακοή διατάγματος καταχωρίστηκε από το Συμβούλιο, μετά από 11 σχεδόν μήνες, στις 9.11.2001.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο ενήργησε έγκαιρα, δυστυχώς όμως υπήρξε νομική κωλυσιεργία.

- (γ) Το Συμβούλιο δεν προέβη στις ενέργειες που έπρεπε, με βάση τα άρθρα 26 και 47 του Νόμου, για προώθηση και αύξηση των πωλήσεων.

- (i) Δεν υπέβαλε προσφορά για προμήθεια της Εθνικής Φρουράς με 55 000 λίτρα ελαιολάδου για την περίοδο 1.2.2001 - 31.1.2002, με αποτέλεσμα η Εθνική Φρουρά να προμηθευτεί εισαγόμενο ελαιόλαδο. Σημειώθηκε μάλιστα ότι στη συμφωνία με το διανομέα υπήρχε πρόνοια, η οποία έδινε το δικαίωμα στο ΣΕΚΕΠ να ενεργεί απευθείας πωλήσεις στην Εθνική Φρουρά.

- (ii) Για την προμήθεια της Εθνικής Φρουράς με 45 000 λίτρα κυπριακού ελαιολάδου για την περίοδο 1.2.2002-31.1.2003, το Συμβούλιο υπέβαλε προσφορά χωρίς να επισυνάψει όλα τα απαραίτητα έγγραφα, με αποτέλεσμα να γίνει διαπραγμάτευση με τον άλλο προσφοροδότη, ο οποίος, ως σημειωθεί, δεν είχε τη γραπτή εξουσιοδότηση του ΣΕΚΕΠ για εμπορία ελαιολάδου, και να κατακυρωθεί η προσφορά εξίσου και στους δύο.
- (iii) Το Συμβούλιο ουδέποτε υπέβαλε προσφορά για την προμήθεια ελαιολάδου στις Φυλακές και τα Νοσοκομεία, όπου καταναλώνονται περίπου 10 000-11 000 λίτρα το χρόνο, με αποτέλεσμα οι προσφορές να κατακυρώνονται σε μη αδειούχους εμφιαλωτές.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο πιστεύει ότι δεν χρειάζεται να υποβάλλει προσφορές στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

(δ) Λόγω όλων των πιο πάνω, καθώς επίσης και της υπερπαραγωγής ελαιολάδου κατά τα δύο τελευταία χρόνια, δημιουργήθηκαν μεγάλα πλεονάσματα, με αποτέλεσμα το Υπουργικό Συμβούλιο, με διάφορες αποφάσεις του, να εγκρίνει την εξαγωγή ελαιολάδου σε χαμηλές τιμές και την επιδότηση του ΣΕΚΕΠ από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τις ζημιές που θα υποστεί (πέραν του £1,8 εκ.).

Συμπερασματικά, ενώ το Συμβούλιο, με βάση το άρθρο 26, έχει καθήκον να πάρει τα αναγκαία ρυθμιστικά μέτρα και μέτρα ελέγχου, έτσι ώστε να εξασφαλίζει, προς όφελος των ελαιοπαραγωγών, τις πιο επωφελείς και οικονομικές διευθετήσεις για τη διαβάθμιση, συσκευασία, μεταφορά, εμπορία, εξαγωγή, φόρτωση και πώληση ελαιοκομικών προϊόντων και, γενικά, να προβαίνει σε κάθε ενέργεια για την προαγωγή σταθερής και μεθοδικής βιομηχανίας ελαιοκομικών προϊόντων, πάντοτε λαμβανομένου υπόψη του δημόσιου συμφέροντος, παρατηρείται σχετική αδράνεια στη λήψη αποτελεσματικών μέτρων.

4.137.7 Σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

(α) Δεν φαίνεται να ακολουθούνται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες όσον αφορά σε θέματα προσφορών και κυρίως σε θέματα πωλήσεων/εξαγωγών και διαπραγμάτευσης/συνομολόγησης συμφωνιών.

(β) Στο Αρχείο του Συμβουλίου δεν τηρούνται οι διαδικασίες παραλαβής, σφράγισης, καταχώρισης και διακίνησης εγγράφων.

(γ) Υπάρχει σωρεία μη αριθμημένων φακέλων με αλληλογραφία πρόχειρα τοποθετημένη (λυτή), χωρίς σελίδωση και χωρίς φύλλα καταχώρισης.

(δ) Συγκεκριμένα έγγραφα και συμφωνίες δεν υπήρχαν στους φακέλους, με αποτέλεσμα να καθυστερεί και να δυσχεραίνεται ο έλεγχος αδικαιολόγητα.

(ε) **Τιμολόγια πωλήσεων.** Το υφιστάμενο μηχανογραφημένο σύστημα εξακολουθεί να παρέχει τη δυνατότητα στο χρήστη να διαγράφει τιμολόγια, αντί να τα ακυρώνει και να φαίνονται ως ακυρωμένα, καθώς επίσης και να εκτυπώνει αντίγραφα τιμολογίων, χωρίς να αναγράφεται σ' αυτά η ένδειξη «αντίγραφο», γεγονός εξαιρετικά επικίνδυνο. Επιπρόσθετα, η ημερομηνία δεν εκτυπώνεται αυτόματα στο τιμολόγιο αλλά καταχωρίζεται από το χρήστη.

(στ) **Φορτωτικές.** Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες τα έντυπα των φορτωτικών δεν έφεραν την υπογραφή του «αγοραστή ή παραλήπτη» των προϊόντων, ούτε την υπογραφή του «οδηγού» που παρέλαβε τα προϊόντα για μεταφορά.

(ζ) Δελτία αναλύσεων δειγμάτων. Όπως διαπιστώθηκε και στην προηγούμενη Έκθεση μου, για τις καταχωρίσεις στο μηχανογραφημένο σύστημα του Συμβουλίου των αποτελεσμάτων των αναλύσεων, βάσει των οποίων θα πληρωθούν οι παραγωγοί, δεν γίνεται δεύτερος έλεγχος, έστω και δειγματοληπτικά.

(η) Μέτρηση ποσότητας που μεταφέρεται από δεξαμενή σε δεξαμενή. Παρόλο που στην προηγούμενη απάντηση του το Συμβούλιο συμφωνεί με την εισήγηση μου, εντούτοις δεν έχουν ληφθεί σοβαρά μέτρα για την καταγραφή της ορθής ποσότητας που μεταφέρεται από δεξαμενή σε δεξαμενή.

(θ) Εμφιάλωση ελαιολάδου και συμφιλίωση μεταξύ της ποσότητας που εξάγεται από τις δεξαμενές εμφιάλωσης και του τελικού προϊόντος που εμφιαλώνεται. Στις προηγούμενες Εκθέσεις μου εισηγήθηκα την τοποθέτηση μετρητών στις δεξαμενές για καταμέτρηση των ποσοτήτων που εισάγονται και εξάγονται και για λήψη των αναγκαίων μέτρων για συμφιλίωση της ποσότητας που χρησιμοποιείται για εμφιάλωση με το τελικό προϊόν κ.τ.λ. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα.

(ι) Εντάλματα πληρωμής.

(i) Δεν περιέχουν πλήρη στοιχεία και λεπτομέρειες των ειδών που αγοράζονται και των υπηρεσιών που προσφέρονται στο Συμβούλιο.

(ii) Δεν δίνεται σ' αυτά αναφορά της έγκρισης της δαπάνης από το Συμβούλιο, καθώς επίσης και της προσφοράς, όπου υπάρχει.

(iii) Δεν υπογράφονται από το Λογιστή και το Γενικό Διευθυντή.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο μελετά την αναδιοργάνωση του λογισμικού συστήματος, ώστε να συμπληρωθούν τα κενά που παρατηρούνται.

4.137.8 Διανομή ελαιολάδου.

(α) Με απόφαση του ημερ. 26.10.2000, το Συμβούλιο κατακύρωσε την προσφορά για τη διανομή των ελαιοκομικών προϊόντων, για την περίοδο 1.1.2001-31.12.2003, σε συγκεκριμένη εταιρεία. Ο διανομέας, με επιστολή του ημερ. 12.3.2002 προς το ΣΕΚΕΠ, κατάγγειλε ότι άλλος διανομέας επεμβαίνει στον κύκλο εργασιών του και εκτελεί παραγγελίες με ελαιόλαδο του ΣΕΚΕΠ, δημιουργώντας προβλήματα και σύγχυση στην αγορά, με τελικό αποτέλεσμα τον τερματισμό της συνεργασίας του με το Συμβούλιο. Συναφώς αναφέρεται ότι το Συμβούλιο έδωσε έγκριση στον προηγούμενο διανομέα για συνέχιση της διανομής των ελαιοκομικών προϊόντων μέχρι τις 30.6.2001, για είσπραξη των οφειλών του από τις υπεραγορές, εφοδιάζοντας τον ταυτόχρονα με μεγάλες ποσότητες ελαιολάδου, με αποτέλεσμα να συνεχίσει να προμηθεύει τις υπεραγορές μέχρι και το Νοέμβριο του 2001. Ενδεικτικά αναφέρω ότι, μόνο κατά τον Ιούνιο 2001, παρέλαβε από το ΣΕΚΕΠ 43 336 κιλά ελαιολάδου.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο ενήργησε μέχρι 30.6.2001 σύμφωνα με το συμβόλαιο που υπέγραψαν από κοινού η συγκεκριμένη εταιρεία και ο προηγούμενος διανομέας - ΣΕΚΕΠ και ότι από την 1.7.2001 το συμβόλαιο ανέλαβε εξ ολοκλήρου η συγκεκριμένη εταιρεία και το ΣΕΚΕΠ δεν έδωσε ελαιόλαδο σε κανένα άλλο διανομέα, εκτός από την εταιρεία αυτή.

(β) Στις 22.11.2001, το Συμβούλιο ενέκρινε όπως προταθεί σε συγκεκριμένο ιδιώτη να αναλάβει την προώθηση των πωλήσεων έναντι προμήθειας 5%. Η πρόταση περιλάμβανε την εξασφάλιση παραγγελιών από αγοραστές που ήταν εκτός του Συμβολαίου Διανομής, τη μεταφορά προϊόντων, βοήθεια στην είσπραξη και επιθεώρηση της αγοράς για έγκαιρη τροφοδοσία. Για το θέμα αυτό παρατήρησα τα ακόλουθα:

- (i)** Μετά την αποδοχή της πιο πάνω πρότασης από τον ιδιώτη δεν υπογράφηκε συμφωνία, παρά το γεγονός ότι διενεργούνται χονδρικές πωλήσεις με προμήθεια 5% και 7½%.
- (ii)** Δεν υπάρχουν στοιχεία των αγοραστών/πελατών του ιδιώτη, για να εξακριβωθεί ότι είναι αγοραστές που καλύπτονται από το Συμβόλαιο Διανομής και όχι πελάτες του επίσημου διανομέα, λόγω του ότι οι πωλήσεις γίνονται απευθείας στον ίδιο.
- (iii)** Δεν προσκομίστηκε τραπεζική εγγύηση από τον ιδιώτη το χρεωστικό υπόλοιπο του οποίου στις 31.12.2001 ανερχόταν στις £3.569.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ο πιο πάνω ιδιώτης δεν ήταν διανομέας του ΣΕΚΕΠ αλλά εκτελούσε παραγγελίες του ΣΕΚΕΠ σε πελάτες εκτός συμβολαίου διανομής, άποψη την οποία όμως δεν συμμερίζομαι, εφόσον, όπως αναφέρεται πιο πάνω, δεν υπάρχουν οποιαδήποτε στοιχεία των αγοραστών/πελατών του.

(γ) Παραβίαση συμβολαίου διανομής από τον προηγούμενο διανομέα. Όπως ήδη αναφέρθηκε, ο πιο πάνω ήταν ο επίσημος διανομέας του ΣΕΚΕΠ μέχρι τις 30.6.2001. Στις 4.1.2001 το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε στον πιο πάνω διανομέα την προμήθεια ελαιολάδου στην Εθνική Φρουρά για την περίοδο 1.2.2001-31.1.2002, γεγονός που αποτελούσε παραβίαση του όρου 5(β) του συμβολαίου του, χωρίς όμως το Συμβούλιο να τερματίσει τη συνεργασία μαζί του, με βάση τον όρο 9 του συμβολαίου, και να μην κατάσχει την εγγυητική, με βάση τον όρο 12, και να μη διεκδικήσει περαιτέρω αποζημιώσεις.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο, μετά την προφορική γνωμάτευση του νομικού του συμβούλου ότι δεν υπήρχε νομική υπόθεση, δεν προχώρησε σε προσφυγή εναντίον του πιο πάνω.

(δ) Το Μάρτιο 2002, το Συμβούλιο προκήρυξε προσφορές για τη διανομή του ελαιόλαδου στα ξενοδοχεία/εστιατόρια και σημεία λιανικής πώλησης.

Τον Απρίλιο 2002, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την επαναπροκήρυξη της προσφοράς, με διαφοροποίηση των όρων, επειδή, σύμφωνα με την αξιολόγηση της επιτροπής προσφορών, τα στοιχεία που είχαν υποβληθεί με τις προσφορές ήταν ανομοιογενή και ασαφή. Ζητήθηκε νέα προσφορά από τους πέντε προσφοροδότες που είχαν λάβει μέρος στον προηγούμενο διαγωνισμό, από τους οποίους τελικά υπέβαλαν προσφορά μόνο οι τρεις. Η επιτροπή προσφορών κατέγραψε απλώς τις τρεις προσφορές και τις διαβίβασε στο Διοικητικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης, χωρίς οποιαδήποτε αξιολόγηση/εισήγηση. Το Συμβούλιο αποφάσισε, σε συνεδρία που έγινε το Μάιο 2002, όπως ορίσει τριμελή επιτροπή για να ζητήσει διευκρινίσεις από τους δύο μόνο προσφοροδότες, χωρίς να αιτιολογεί την απόρριψη του τρίτου, που ήταν και ο χαμηλότερος. Στην επόμενη συνεδρία, το Συμβούλιο, αφού αιτιολόγησε εκ των υστέρων την απόρριψη του τρίτου προσφοροδότη, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, να κατακυρώσει την προσφορά στον ακριβότερο προσφοροδότη. Από τη μελέτη των πρακτικών της συνεδρίας διαπιστώθηκε ότι η απόφαση βασίστηκε σε κριτήρια που δεν περιλαμβάνονταν στους όρους της

προσφοράς και ότι η προσφορά που κατακυρώθηκε ήταν κατά περίπου 56% ψηλότερη από το δεύτερο προσφοροδότη και κατά περίπου 82% ψηλότερη από τον τρίτο, ο οποίος είχε αποκλειστεί.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε τον Ιούνιο 2002 ότι η επιλογή του ακριβότερου προσφοροδότη έγινε, επειδή υπερτερούσε σε διαπραγματευτική δύναμη και πρόσβαση στους χώρους πώλησης και είχε, έναντι των άλλων, μεγαλύτερη δυνατότητα επίτευξης αυξημένων πωλήσεων.

Σημειώνεται ότι τα πιο πάνω κριτήρια δεν είχαν καθοριστεί/περιληφθεί στους όρους της προσφοράς, ούτε και είχαν τεθεί σαφείς μέθοδοι και βαρύτητα για σκοπούς αξιολόγησης τους. Παρατηρήθηκε επίσης ότι, με βάση το συμβόλαιο που υπογράφηκε, παραχωρήθηκαν στον εργολάβο πιστωτικές διευκολύνσεις 45 ημερών, αντί ενός μηνός, όπως προνοούσαν οι όροι της προσφοράς.

4.137.9 Τιμές πώλησης ελαιολάδου. Ο έλεγχος των τιμών πώλησης του ελαιολάδου για το 2001 ήταν δύσκολος και σε αρκετές περιπτώσεις αδύνατος, για το λόγο ότι δεν υπάρχουν εγκεκριμένοι τιμοκατάλογοι κατά είδος από το Συμβούλιο, όπου να φαίνεται η ημερομηνία ισχύος των νέων τιμών.

Σε μερικές μάλιστα περιπτώσεις οι τιμές νέων συσκευασιών ελαιολάδου, που αναγράφονταν στους τιμοκαταλόγους που παρουσιάστηκαν για έλεγχο, δεν συμφωνούσαν με τις τιμές που καθορίστηκαν με απόφαση του Συμβουλίου.

Παρατηρήθηκαν επίσης περιπτώσεις πωλήσεων ελαιολάδου, με οδηγίες του Γενικού Διευθυντή, σε διάφορους αγοραστές στη χονδρική τιμή, μείον 5% προμήθεια, όπως δηλαδή γίνεται και για το διανομέα του ΣΕΚΕΠ.

Λόγω των πιο πάνω εισηγήθηκα όπως υποβάλλεται ολοκληρωμένος αναθεωρημένος τιμοκατάλογος στο Συμβούλιο για έγκριση, κάθε φορά που εγκρίνεται αύξηση ή μείωση στην τιμή του ελαιολάδου ή εγκρίνεται νέα συσκευασία, έτσι ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση και ο έλεγχος των χρεώσεων.

4.137.10 Διάθεση πλεονασμάτων ελαιολάδου εσοδείας 2000-2001. Στις 20.2.2002, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 55.163, ενέκρινε επιδότηση για την εξαγωγή 470 τόνων ελαιολάδου στην Αμερική και Ιταλία, το οποίο θα πωλείτο προς U.S.\$1488 τον τόνο, μείον 5% προμήθεια του μεσάζοντα, με βάση, όπως αναφέρεται στη σχετική απόφαση, προκαταρκτική συμφωνία που έχει ήδη γίνει με τους αγοραστές, την οποία, ως σημειωθεί, δεν μπόρεσα να εντοπίσω.

Μέχρι την αποπεράτωση του ελέγχου φαίνεται να είχαν γίνει εξαγωγές ύψους 677 968 τόνων ελαιολάδου από το ΣΕΚΕΠ και άλλους σε διάφορες χώρες.

Παρόλο που κατά την άποψη μου η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου πιθανότατα υπονοούσε ότι η εξαγωγή θα διεξαγόταν από το ΣΕΚΕΠ, τόσο για σκοπούς διασφάλισης και επιβεβαίωσης της ορθότητας των εξαγωγών, όσο και για να επωφελείτο το ίδιο την πιθανότητα εξασφάλισης καλύτερης τιμής, με καταβολή 5% προμήθεια στο μεσάζοντα, εντούτοις, από το σύνολο των 677 968 κιλών ελαιολάδου που εξήχθη, μόνο για τα 146 002 κιλά εξαγωγέας ήταν το ΣΕΚΕΠ.

Για πλείστες από τις πιο πάνω εξαγωγές δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι αναφερόμενες ποσότητες ελαιολάδου πράγματι έχουν εξαχθεί, δεν υπάρχει γραπτή συμφωνία για την πώληση και δεν υπάρχει η έγκριση του Συμβουλίου στις περιπτώσεις όπου η κατ' αρχήν συμφωνηθείσα τιμή πώλησης ή η εγκριμένη από το Συμβούλιο ως τιμή εξαγωγής μειώθηκε.

Όσον αφορά στην πώληση 496 192 κιλών ελαιολάδου «έξτρα» σε συγκεκριμένη εταιρεία με σκοπό την εξαγωγή στην Ιταλία, από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν για έλεγχο παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Στην εταιρεία αυτή προσφέρθηκε προμήθεια ύψους 10% επί της αξίας του ελαιολάδου που της πωλήθηκε, η οποία ανήλθε στις £51.771, ενώ, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η προμήθεια θα έπρεπε να ήταν 5% και θα καταβαλλόταν μόνο σε μεσάζοντες για εξαγωγές. Από την εξαγωγή αυτή η εταιρεία πραγματοποίησε κέρδος περίπου £90.000, πράγμα που αποδεικνύει ότι δεν θα έπρεπε να της καταβληθεί οποιαδήποτε προμήθεια, αφού δεν ενεργούσε ως μεσάζων. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις προηγούμενες εξαγωγές της εταιρείας αυτής δεν προσφέρθηκε προμήθεια.

(β) Ενώ η εταιρεία δεν φαίνεται να έθεσε κανένα όρο, ούτε να είχε διαπραγματευτεί την τιμή πώλησης, ο Γενικός Διευθυντής, στην επιστολή του ημερ. 1.3.2002 προς την εταιρεία αυτή, καθόρισε τιμή πώλησης £1.075/τόνο, καθώς επίσης και όρο ότι, σε περίπτωση αυξημένης οξύτητας πέραν του 0,7%, η τιμή θα μειωθεί ανάλογα. Λόγω του όρου αυτού και βάσει των αποτελεσμάτων ανάλυσης δείγματος που λήφθηκε από το πλοίο-βυτιοφόρο, σύμφωνα με τα οποία η οξύτητα του ελαιολάδου ήταν 0,82%, η συνολική τιμή πώλησης μειώθηκε κατά £9.979.

(γ) Ενώ σύμφωνα με τις φορτωτικές αρ. 019051-019075 παραδόθηκαν στην εταιρεία 496 192 κιλά ελαιολάδου, το τιμολόγιο αρ. 3960 που εκδόθηκε από το ΣΕΚΕΠ στις 29.3.2002 ήταν για 492 123 κιλά μόνο.

(δ) Η επιταγή που προσκομίστηκε στις 12.4.2002 από την εταιρεία για εξόφληση του ελαιολάδου που παραλήφθηκε ήταν για 490 870 κιλά, αντί για 496 192, και επομένως παραμένει ανείσπρακτη η αξία 5 322 κιλών ελαιολάδου.

Εισηγήθηκα όπως το ΣΕΚΕΠ:

- Απαιτήσει την είσπραξη της αξίας των 5 322 κιλών ελαιολάδου, γιατί παραδόθηκε σύμφωνα με τις φορτωτικές.
- Απαιτήσει την επιστροφή της προμήθειας των £51.771, καθότι η πιο πάνω εταιρεία δεν ενήργησε ως μεσάζων αλλά ως εξαγωγέας, με επιπρόσθετο κέρδος γύρω στις £90.000.
- Απαιτήσει την επιστροφή του ποσού των £9.979, γιατί ο όρος για μείωση της τιμής, σε περίπτωση αυξημένης οξύτητας, δεν τέθηκε από την εταιρεία και εν πάση περιπτώσει δεν δημιουργήθηκε κανένα πρόβλημα με την οξύτητα του ελαιολάδου.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο αποφάσισε να διαπραγματευθεί με τον προσφοροδότη καλύτερους όρους εξαγωγής, λόγω της μειονεκτικής ποιότητας του προσφερόμενου ελαιολάδου, και ότι, παρ' όλα αυτά, η τελική τιμή της εταιρείας αυτής ήταν ψηλότερη από τις άλλες προσφορές.

Ανέφερε επίσης ότι, από έλεγχο που έγινε στα αποθέματα στις 29.3.2002, η προκαταρκτική χρέωση από τον αποθηκάριο περιλάμβανε όλο το περιεχόμενο της κάθε δεξαμενής, χωρίς να αφαιρεθεί το κατακάθι και το πηγμένο στα τοιχώματα της κάθε δεξαμενής, και ότι το

πραγματικό έλλειμμα μετά τη ζύγιση στο λιμάνι Λεμεσού ήταν 1 253 κιλά, ποσότητα που δικαιολογείται από τη διαφορά των ζυγαριών και τα υπόλοιπα που μένουν στα τοιχώματα των βυτίων.

Σχετικά με τα πιο πάνω ανέφερα ότι η καταβολή προμήθειας και η μείωση στην τιμή πώλησης λόγω αυξημένης οξύτητας δεν δικαιολογείται. Αναφορικά με το ελαιόλαδο με οξύτητα 0,7%, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί μειονεκτικής ποιότητας.

4.137.11 Διάθεση υποβαθμισμένου ελαιολάδου εσοδείας 2000-2001. Στις 27.2.2002, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 55.205, ενέκρινε επιδότηση της εξαγωγής 300 τόνων ψηλής οξύτητας και ψηλών υπεροξειδίων παρθένου ελαιολάδου, εσοδείας 2000-2001, ως υποβαθμισμένο ελαιόλαδο, προς U.S. \$1000 τον τόνο.

Το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενέκριναν στις 12.4.2002 και 18.4.2002, αντίστοιχα, αίτημα του Συμβουλίου, που υποβλήθηκε με την επιστολή του αρ. Φακ. Υ.4.2, ημερ. 3.4.2002, με την οποία ζητούσε αύξηση της πιο πάνω ποσότητας από 300 σε 400 τόνους, με το αιτιολογικό ότι ο αγοραστής, ο οποίος προσφέρει την πιο ψηλή τιμή, η οποία ανέρχεται σε U.S. \$1370 τον τόνο, επιμένει ότι δεν τον συμφέρει η μεταφορά με πλοίο-βυτίο ποσότητας μικρότερης των 400 τόνων. Καταλήγοντας στην επιστολή αυτή το Συμβούλιο αναφέρει ότι η τιμή που προσφέρεται για υποβαθμισμένο λάδι κρίνεται πολύ ικανοποιητική και ότι θα απαλλάξει το Συμβούλιο από το τελευταίο μέρος του περσινού πλεονάσματος.

Σύμφωνα με στοιχεία που συλλέγηκαν και άλλα που υποβλήθηκαν από το Συμβούλιο, κατά την περίοδο διεξαγωγής της πιο πάνω αλληλογραφίας, το απόθεμα εσοδείας 2000-2001 ήταν 248 617 κιλά, από το οποίο μόνο 67 237 κιλά ήταν υποβαθμισμένο. Εύλογα εξάγεται το συμπέρασμα ότι το αίτημα του ΣΕΚΕΠ για πώληση 400 τόνων υποβαθμισμένου ελαιολάδου δεν στοιχειοθετείται και ζήτησα όπως δοθούν σχετικές επεξηγήσεις.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το πλεόνασμα της φετινής εσοδείας, ισόποσο εκείνου της περσινής, και κατά μεγαλύτερο μέρος υποβαθμισμένο, προστέθηκε στο απόθεμα του πλεονάσματος της περσινής εσοδείας, δημιουργώντας δραματικές συνθήκες που οδήγησαν επανειλημμένα στη διακοπή της παραλαβής της φετινής εσοδείας λόγω έλλειψης χώρου.

4.137.12 Επιδότηση της τιμής πώλησης ελαιολάδου «Α» και παραχώρηση στο ΣΕΚΕΠ ποσού £80.000 για σκοπούς διαφήμισης και προβολής του κυπριακού ελαιολάδου. Στις 14.6.2001, η Υπουργική Επιτροπή που ορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 53.748, ημερ. 30.5.2001, αποφάσισε:

(α) Να εγκρίνει επιδότηση της τιμής πώλησης του ελαιολάδου «Α» κατά 50 σεντ/λίτρο, ώστε αυτό να πωλείται λιανικώς προς £2,60/λίτρο στην εγχώρια αγορά. Στην απόφαση αναφέρεται ότι με την επιδότηση αυτή θα πωλούνταν 400 τόνοι κατηγορίας «Α».

(β) Να παραχωρηθεί στο ΣΕΚΕΠ ποσό £80.000 για σκοπούς διαφήμισης και προβολής του κυπριακού ελαιολάδου τόσο στην εγχώρια αγορά (ποιότητα «Α»), όσο και στις διεθνείς αγορές (ποιότητα «Εξτρα»), ώστε να μπορέσει να διαθέσει περισσότερα από τα αποθέματα του, νοουμένου ότι θα υποβάλει στο Υπουργείο Οικονομικών όλα τα απαραίτητα στοιχεία.

Από έλεγχο που έγινε στις πωλήσεις ελαιολάδου «Α» παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Για την περίοδο Ιουνίου 2001 – Φεβρουαρίου 2002 πωλήθηκαν μόνο 80 τόνοι ελαιολάδου «Α», ποσότητα που είναι πολύ πιο χαμηλή από την υπολογιζόμενη των 400 τόνων.
- (ii) Ενώ η απόφαση για την επιδότηση ήταν 50 σεντ το λίτρο, στην περίπτωση των πωλήσεων της περιόδου Αυγούστου – Δεκεμβρίου 2001, με επιστολή του ημερ. 18.1.2002, το Συμβούλιο ζητά έγκριση επιδότησης £19.395 σε κιλά (38 791 κιλά @ £0,50) αντί £21.174 σε λίτρα (42 348 λίτρα @ £0,50).
- (iii) Η ποσότητα ελαιολάδου «Α» που πωλήθηκε στην εγχώρια αγορά κατά την περίοδο Ιουνίου – Δεκεμβρίου 2001, όπως φαίνεται στο Βιβλίο Πωλήσεων, δεν συμφωνεί με την αντίστοιχη ποσότητα για την οποία ζητήθηκε επιδότηση, ούτε και με την ποσότητα βάσει της οποίας υπολογίστηκε το ποσό της επιδότησης που παρουσιάζεται στους Λογαριασμούς.

Από τον έλεγχο της επιχορήγησης εξόδων διαφήμισης του ΣΕΚΕΠ παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Με την επιστολή του Συμβουλίου ημερ. 3.8.2001 προς το Υπουργείο Οικονομικών, ζητήθηκε ποσό £61.387 για επιδότηση της διαφήμισης μέσω των Καναλιών, υποβάλλοντας αριθμό τιμολογίων συγκεκριμένου διαφημιστικού γραφείου. Στα τιμολόγια αυτά περιλαμβάνονταν και το τιμολόγιο αρ. 5271 για ποσό £40.000, το οποίο δεν έφερε ημερομηνία και υπογραφή παραλήπτη, δεν περιλάμβανε φόρο προστιθέμενης αξίας, ούτε και γινόταν αναλυτική περιγραφή των υπηρεσιών που προσφέρθηκαν, όπως σ' όλα τα άλλα τιμολόγια.
- (ii) Ενώ όλα τα τιμολόγια της συγκεκριμένης διαφημιστικής εταιρείας είτε έχουν πληρωθεί είτε συμπεριλαμβάνονται στους πιστωτές, το πιο πάνω τιμολόγιο ούτε πληρώθηκε, ούτε παρουσιάζεται στους πιστωτές.
- (iii) Όταν το Υπουργείο Οικονομικών ζήτησε επεξηγήσεις για το εν λόγω τιμολόγιο, τότε το Συμβούλιο ζήτησε την απόσυρση του.

Λόγω του ότι εγείρονται σοβαρά ερωτηματικά ως προς την εγκυρότητα και γνησιότητα του πιο πάνω τιμολογίου, καθώς και ως προς τους λόγους για τους οποίους υποβλήθηκε τιμολόγιο για εργασία που φαίνεται ότι δεν έγινε, εισηγήθηκα όπως διεξαχθεί έρευνα για να εξακριβωθούν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εκδόθηκε το τιμολόγιο αυτό στο όνομα του ΣΕΚΕΠ και κάτω από ποιες συνθήκες στάληκε στο Υπουργείο Οικονομικών για σκοπούς επιδότησης, τα αποτελέσματα της οποίας να τεθούν ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με επιβεβαιώσεις του Λογιστηρίου που περιέχονται στην επιστολή ημερ. 18.1.2002 προς το Υπουργείο Οικονομικών για επιδότηση, η ποσότητα εκ παραδρομής εκφράζεται σε κιλά αντί σε λίτρα.

Όσον αφορά στο θέμα της επιχορήγησης εξόδων διαφήμισης, ο Πρόεδρος ανέφερε ότι, μετά από διερεύνηση του θέματος, το Συμβούλιο διαπίστωσε ότι ο Γενικός Διευθυντής, στην προσπάθειά του να αυξήσει τις πωλήσεις ελαιολάδου στη ντόπια αγορά, συζήτησε με το διαφημιστικό γραφείο κοστολόγηση νέου διαφημιστικού προγράμματος και προτιμολόγιο, το οποίο υπέβαλε στο Υπουργείο Οικονομικών και στο Διοικητικό Συμβούλιο για ενημέρωση, και ότι το Συμβούλιο αποφάσισε, μετά τη ζήτηση ελαιολάδου για εξαγωγή και εκτιμώντας ότι η οποιαδήποτε διαφήμιση για διάθεση ελαιολάδου στην ντόπια αγορά δεν θα είχε θεαματικά αποτελέσματα, όπως μην προχωρήσει στη διαφημιστική εκστρατεία. Γι' αυτό, όπως ανέφερε, και ο Γενικός Διευθυντής απέσυρε το προτιμολόγιο από το Υπουργείο Οικονομικών.

Σχετικά με τα πιο πάνω θα ήθελα να επισημάνω ότι το υπό αναφορά έγγραφο της διαφημιστικής εταιρείας ήταν τιμολόγιο και όχι προτιμολόγιο, φέροντας μάλιστα και σφραγίδα που καθόριζε την ημερομηνία πληρωμής του, μετά την παρέλευση της οποίας θα καταβαλλόταν και τόκος. Επιπρόσθετα το τιμολόγιο αυτό δεν υποβλήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών για ενημέρωση, αλλά για επιδότηση, και αποσύρθηκε μόνο όταν ζητήθηκαν επεξηγήσεις από το Υπουργείο.

4.137.13 Προσφορές.

(α) Κατασκευή αποθηκευτικού χώρου. Στις 26.3.2001 κατακυρώθηκε η προσφορά συγκεκριμένης εργοληπτικής εταιρείας για την πιο πάνω εργασία, για το ποσό των £2.600. Παρατηρήθηκε ότι με το ένταλμα πληρωμής 7536 πληρώθηκε το ποσό των £5.775, περιλαμβανομένου και Φ.Π.Α.

Το Συμβούλιο στις 17.5.2001, στη συνεδρία του αρ. 587, ενέκρινε εκ των υστέρων την πιο πάνω δαπάνη, η οποία περιλάμβανε επιπρόσθετη εργασία £2.650, χωρίς προσφορές.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα πιο πάνω έργα κατεδαφίστηκαν αργότερα τον ίδιο χρόνο, για να γίνουν στη θέση τους κάποια άλλα, με κόστος κατεδάφισης £3.500.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ζητήθηκαν προσφορές και για τις δύο περιπτώσεις και, λόγω του επείγοντος του έργου, το Συμβούλιο ενέκρινε εκ των υστέρων την επιπρόσθετη δαπάνη. Ανέφερε επίσης ότι, μετά τη διαπίστωση της ανάγκης για επέκταση των αποθηκευτικών χώρων και εκσυγχρονισμού τους, με βάση το Κοινοτικού Κεκτημένο, το ΣΕΚΕΠ προχώρησε στην κατασκευή ανοξείδωτων δεξαμενών και για την τοποθέτηση τους επελέγη ως κατάλληλος εκείνος ο χώρος.

(β) Κατασκευή βάσεων για τοποθέτηση δεξαμενών ελαιολάδου. Από έλεγχο των στοιχείων που τέθηκαν στη διάθεση μας, σχετικά με το πιο πάνω έργο, παρατηρήθηκε ότι δεν έχει γίνει ορθός προγραμματισμός και σοβαρή μελέτη από το Συμβούλιο του ΣΕΚΕΠ και δεν ακολουθήθηκε η ενδεδειγμένη διαδικασία ζήτησης και κατακύρωσης προσφορών, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί το Συμβούλιο με πρόσθετο κόστος και να καθυστερήσει η ολοκλήρωση των εργασιών.

Συγκεκριμένα δεν προκηρύχθηκαν δημόσιες προσφορές και η προσφορά που κατακυρώθηκε για £16.000 αυξήθηκε στις £33.000 και θα προστεθούν στο ποσό αυτό άλλες £8.500 για επιπρόσθετες εργασίες που πρέπει να γίνουν.

Επιπρόσθετα ανέφερα ότι η προσφορά του επιτυχόντα προσφοροδότη δεν ήταν πλήρης, σύμφωνα με την αρχική αξιολόγηση του Συμβούλου, ο οποίος εισηγήθηκε την κατακύρωση της προσφοράς σε άλλο προσφοροδότη. Μετά τη ζήτηση διευκρινίσεων και επιπλέον πληροφοριών από τους προσφοροδότες, έγινε δεύτερη αξιολόγηση, κατά την οποία ο Σύμβουλος εισηγήθηκε την κατακύρωση της προσφοράς στον επιτυχόντα. Αξίζει να σημειωθεί ότι, ενώ η αρχική προσφορά ήταν για £15.350, μετά τις διευκρινίσεις που δόθηκαν, αυξήθηκε στις £16.000, κάτι το οποίο δεν θα έπρεπε να γίνει αποδεκτό.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι δεν συμφωνούν με την παρατήρηση ότι δεν έγινε ορθός προγραμματισμός και σοβαρή μελέτη από το Συμβούλιο και ότι το Συμβούλιο έλαβε σοβαρά υπόψη την εισήγηση του Συμβούλου του.

Ανέφερε επίσης ότι η διαφορά στο τελικό κόστος προέκυψε επειδή το Συμβούλιο αποφάσισε την επέκταση του τοίχου αντιστήριξης με βάση τη μονάδα κόστους κατασκευής που κατακυρώθηκε, μετά την άρση κωλύματος από το Δήμο Λατινίων.

(γ) Προσφορά αρ.10/2001 για την κατασκευή και προμήθεια δέκα (10) μεταλλικών δεξαμενών αποθήκευσης ελαιολάδου. Από έλεγχο και μελέτη του σχετικού φακέλου, προέκυψαν τα ακόλουθα:

- (i) Για την ετοιμασία της μελέτης, των όρων/προδιαγραφών και την επίβλεψη του έργου χρησιμοποιήθηκαν οι υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου, ο οποίος, όπως φαίνεται από τη σχετική αλληλογραφία, είναι υπάλληλος συγκεκριμένης εταιρείας. Ο ίδιος Σύμβουλος έχει χρησιμοποιηθεί και σε άλλη προσφορά, χωρίς να φαίνεται στα έγγραφα του φακέλου των προσφορών ο τρόπος και η διαδικασία ανάθεσης των υπηρεσιών, καθώς και το ποσό αμοιβής του. Σημειώνεται ότι για την αγορά υπηρεσιών θα πρέπει να ακολουθούνται οι διαδικασίες προσφορών και να ετοιμάζεται/υπογράφεται σχετική σύμβαση με συγκεκριμένους όρους εντολής, καθήκοντα, χρονοδιάγραμμα και αμοιβή. Η ανάθεση τέτοιων εξειδικευμένων υπηρεσιών θα έπρεπε κατά την άποψη μου να γίνεται σε ιδιώτες συμβούλους, οι οποίοι θα αναλαμβάνουν και την ευθύνη της επάρκειας της μελέτης.
- (ii) Στο σχετικό φάκελο δεν υπάρχουν οι δύο πρωτότυπες προσφορές που υποβλήθηκαν, αλλά μόνο αντίγραφα μερικών σελίδων. Από τα στοιχεία αυτά δεν μπορεί να διαπιστωθεί:
- Εάν το ποσό των £7.900 για έξοδα εγκατάστασης και έναρξης εργασιών, που προστέθηκε στο ποσό της προσφοράς του χαμηλότερου προσφοροδότη και περιλήφθηκε στο τελικό ποσό του συμβολαίου (£171.000), δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική τιμή της προσφοράς του (£149.490).
 - Ο κατασκευαστής, το μοντέλο, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και η απόδοση του ψυκτικού μηχανήματος που περιλαμβάνονται στο συμβόλαιο.
- (iii) Τα έγγραφα της προσφοράς παρουσιάζουν σοβαρές παραλείψεις, οι κυριότερες των οποίων είναι:
- Όροι πληρωμής δεν καθορίζονται, με αποτέλεσμα να καθοριστούν εκ των υστέρων.
 - Δεν καθορίζεται κατά πόσο στο ποσό της προσφοράς θα περιλαμβάνεται ή όχι Φ.Π.Α., με αποτέλεσμα τελικά να προστεθεί.
 - Δεν καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές και οι αποδόσεις για τον ψύκτη και τις αντλίες, με αποτέλεσμα να αφήνεται στους προσφοροδότες ο υπολογισμός τους.
 - Δεν υπάρχουν λεπτομερείς προδιαγραφές του ηλεκτρονικού συστήματος παρακολούθησης/ελέγχου.

Εξαιτίας των πιο πάνω, έγιναν εκ των υστέρων ουσιώδεις διαφοροποιήσεις στην αρχική προσφορά του εργολάβου, οι οποίες περιλήφθηκαν στο ποσό του συμβολαίου. Ως αποτέλεσμα, το ποσό του συμβολαίου ανήλθε στις £171.000+Φ.Π.Α, ενώ η αρχική προσφορά του επιτυχόντα προσφοροδότη ήταν £149.490 και η εναλλακτική του προσφορά £156.240 (σύμφωνα με την έκθεση του Συμβούλου).

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο χρησιμοποίησε τον πιο πάνω Τεχνικό Σύμβουλο λόγω των εμπειριών του στη λειτουργία παρόμοιου συστήματος.

4.137.14 Διαφημίσεις. Με το ένταλμα πληρωμής 7581 πληρώθηκε σε διαφημιστική εταιρεία το ποσό των £21.387 για σκοπούς διαφήμισης, χωρίς να προκηρυχθούν προσφορές και χωρίς την έγκριση του Συμβουλίου.

4.137.15 Ελαιολάδο που δίνεται δωρεάν για σκοπούς διαφήμισης. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου εισηγήθηκα όπως το ελαιολάδο που δίνεται δωρεάν για σκοπούς διαφήμισης

εγκρίνεται από το Συμβούλιο. Μάλιστα είχα εισηγηθεί όπως το δωρεάν ελαιόλαδο δίνεται σε ειδικά διαφημιστικά μπουκάλια και όχι στην εμπορεύσιμη συσκευασία. Ωστόσο, κατά το 2001 έχει δοθεί, για σκοπούς διαφήμισης, ελαιόλαδο αξίας £5.054, χωρίς την έγκριση του Συμβουλίου. Επιπρόσθετα ανέφερα ότι, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών του Συμβουλίου, τα προϊόντα που παραχωρούνται δωρεάν θα πρέπει να καταχωρίζονται σε ειδικό έντυπο.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι γίνεται αποδεκτή η εισήγηση μου.

4.137.16 Εμπορία ελιών. Στις Εκθέσεις μου για τα προηγούμενα έτη αναφέρεται ότι το Συμβούλιο αντιμετωπίζει προβλήματα διάθεσης των ελιών, λόγω της φιλελευθεροποίησης της εμπορίας ελιών, και ότι τα τελευταία χρόνια η εμπορία ελιών έχει καταστεί ζημιογόνα για το ΣΕΚΕΠ. Πιο κάτω αναφέρονται οι παραλαβές και οι πωλήσεις ελιών κατά τα τέσσερα τελευταία έτη:

Έτος	Απόθεμα 1.1	Παραλαβές	Πωλήσεις		Απόθεμα 31.12
	Μετρικοί τόνοι	Μετρικοί τόνοι	Αξία	Μετρικοί τόνοι	Μετρικοί τόνοι
			£		
1998	10	17	9.371	9	18
1999	18	8	4.045	3	23
2000	23	1	2.959	3	21
2001	21	--	8.949	13*	8

Παρά τη βελτίωση που παρατηρήθηκε στις πωλήσεις του 2001, εντούτοις δεν λήφθηκαν έγκαιρα τα κατάλληλα μέτρα, με αποτέλεσμα οι ελιές να καταστρέφονται, όπως φαίνεται πιο κάτω.

Ημερομηνία	Δελτίο ακρήστευσης	Ποσότητα (κιλά)
24.10.2001	00034	1.384
15.1.2002	00035	2.217

Τα πιο πάνω δελτία δεν φαίνεται να εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο.

Επίσης δεν έχει ληφθεί υπόψη η εισήγηση μου ότι, για σκοπούς ελέγχου και παρακολούθησης των αποθεμάτων ελιών, θα πρέπει να τηρούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί για κάθε δεξαμενή, στους οποίους να καταχωρίζονται όλες οι ποσότητες ελιών που εισάγονται και εξάγονται από αυτές.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, παρά τις έντονες προσπάθειες διάθεσης των αποθεμάτων ελιών, εντούτοις, λόγω του ανταγωνισμού, παρέμειναν αδιάθετες, με αποτέλεσμα κάποια ποσότητα να καταστραφεί. Ανέφερε επίσης ότι, αν στο μέλλον ασχοληθούν με τις επιτραπέζιες ελιές, θα συμμορφωθούν με τις εισηγήσεις μου.

* Περιλαμβάνει 1,4 μ.τ. ελιών που καταστράφηκαν με το δελτίο ακρήστευσης αρ. 00034 και περίπου 300 κιλά που δόθηκαν δωρεάν.

4.138 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ**Μέρος Α**

4.138.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου ήταν £8.606 και προήλθαν, κυρίως, από την είσπραξη τελών για έκδοση ετήσιων αδειών εξαγωγέων και εξαγωγών, ενώ τα έξοδα ήταν £7.727, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα ύψους £755 μετά τη φορολογία, σε σύγκριση με έλλειμμα £2.853 το 2000.

4.138.2 Διάλυση και εκκαθάριση του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο, σε συνεδρία του στις 22.1.2002, και λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική μείωση των δραστηριοτήτων του και το ότι η συνέχιση της λειτουργίας του υπό την παρούσα μορφή δεν συνάδει με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, αποφάσισε, με βάση το άρθρο 57 του Νόμου 61/91, να εισηγηθεί στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού όπως προβεί στη διάλυση και εκκαθάριση του Συμβουλίου Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού διέταξε τη διάλυση του Συμβουλίου και διόρισε τον Οίκο PriceWaterhouse, ως προσωρινό εκκαθαριστή, με διάταγμα του ημερ. 30.8.2002, το οποίο δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 6.9.2002.

4.139 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ**Μέρος Α****4.139.1 Οικονομική κατάσταση.**

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι πωλήσεις πατατών ανήλθαν σε £24,51 εκ., σε σύγκριση με £19,39 εκ. κατά το προηγούμενο έτος. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις τιμές πώλησης, οι οποίες, κατά μέσο όρο, ήταν ψηλότερες από εκείνες του προηγούμενου έτους (£324/τόνο για το 2001, σε σύγκριση με £259/τόνο για το 2000).

Τα έξοδα πωλήσεων ανήλθαν σε £9.32 εκ. σε σύγκριση με £8.86 εκ. το προηγούμενο έτος. Αυτά αποτελούν το 38% των πωλήσεων, σε σύγκριση με 46% του προηγούμενου έτους. Οι τόνοι συσκευασίας ήταν 76 156 το 2001, σε σύγκριση με 75 328 το 2000. Τα έξοδα πωλήσεων κατά τόνο συσκευασίας για τα δυο έτη είναι £122 και £118, αντίστοιχα.

Στους παραγωγούς καταβλήθηκε συνολικά ποσό £14.812.708, το οποίο αποτελείται από το προϊόν εμπορίας, £14.718.891, που αντιπροσωπεύει το 60% της αξίας των πωλήσεων των πατατών, σε σύγκριση με £9.729.181 (50%) του προηγούμενου έτους, και ποσό £93.817 από το Γενικό Αποθεματικό του Συμβουλίου.

Συνοπτικά οι πωλήσεις πατατών κατά τα έτη 2001 και 2000 παρουσιάζονται ως ακολούθως:

Εσοδεία	2001			2000		
	Τόνοι	£εκ.	£/τόνο	Τόνοι	£εκ.	£/τόνο
Χειμερινή	8.252	2,57	311	8.657	2,94	340
Ανοιξιάτικη	67.331	21,94	326	66.299	16,45	248
	75.583	24,51	324	74.956	19,39	259

(β) Ταμείο Σταθεροποίησης Τιμών. Με βάση το άρθρο 27(1Α) του Νόμου που διέπει το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, το Συμβούλιο έχει εξουσία να διοικεί και να διαχειρίζεται το Ταμείο Σταθεροποίησης Τιμών, με βάση αρχές και κριτήρια και κατά τρόπο που

καθορίζεται από το Συμβούλιο, με την έγκριση του Υπουργού, για τη σταθεροποίηση των τιμών των πατατών. Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 30.9.2001 ήταν £1.095.159, σε σύγκριση με £1.154.062 στις 30.9.2000. Το ποσό αυτό προέκυψε από τις κρατήσεις που έγιναν από τους παραγωγούς, κατά τα έτη 1998-2000, για την αποπληρωμή του δανείου των £1,6 εκ. και των τόκων £155.576, όπως αναφέρθηκε στην Έκθεση μου για το έτος 2000. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με πρόσφατη απόφαση του ενέκρινε την πληρωμή ποσού £1.755.576 στους πιο πάνω παραγωγούς, χωρίς να γίνει οποιαδήποτε κράτηση για τις οφειλές τους για εισφορές Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με βάση τις παραδόσεις πατατών κατά τα έτη αυτά, προκύπτει επιστροφή στους πατατοπαραγωγούς ύψους £5 τον τόνο για το 1998 και 1999 και προς £8 τον τόνο για το 2000.

(γ) Ταμειακά υπόλοιπα. Πιο κάτω παραθέτονται τα ταμειακά υπόλοιπα στις 30.9.2001 και 30.9.2000:

	<u>2001</u>	<u>2000</u>
	<u>£</u>	<u>£</u>
Υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών	2.159.732	2.426.762
Μετρητά	19.638	2.312
	<u>2.179.370</u>	<u>2.429.074</u>

Τα σχετικά ψηλά ταμειακά υπόλοιπα οφείλονται κυρίως στη σύναψη του δανείου ύψους £1,6 εκ., όπως αναφέρεται πιο πάνω, το οποίο ήταν πέρα από τις πραγματικές ανάγκες του Συμβουλίου και παρέμεινε αχρησιμοποίητο, καθώς επίσης και στη μείωση των αποθεμάτων υλικών συσκευασίας τα τελευταία χρόνια.

4.139.2 Προσωπικό.

(α) Κατά το υπό επισκόπηση οικονομικό έτος, το Συμβούλιο εργοδοτούσε 24 μόνιμους υπαλλήλους, με σύνολο αποδοχών £536.344, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα ταμεία, όπως το Ταμείο Προνοίας, Ταμείο Άμυνας, Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Ταμείο Υγείας, με μέσο όρο κόστους για κάθε υπάλληλο £22.348, καθώς και δύο άτομα ως επιτόπιο προσωπικό στο Γραφείο του Λονδίνου, με σύνολο αποδοχών £44.589. Στο πιο πάνω κόστος δεν περιλαμβάνονται τα επιδόματα εξωτερικού και το επίδομα ενοικίου που καταβάλλονται στο μόνιμο προσωπικό του Γραφείου του Λονδίνου.

Εργοδοτούσε επίσης 398 εποχιακούς εργάτες κατά διάφορα χρονικά διαστήματα, με σύνολο αποδοχών £904.080.

(β) Στις 23.4.2001 ο Διευθυντής του Γραφείου του Λονδίνου υπέβαλε παραίτηση, χωρίς να έχει αντικατασταθεί. Το Συμβούλιο αποφάσισε την εργοδότηση για έξι μήνες ενός επιτηρητή ποιότητας, στον οποίο καταβλήθηκε το ποσό των £13.033.

4.139.3 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός για το έτος εγκρίθηκε από το Συμβούλιο με σημαντική καθυστέρηση, στις 7.8.2001. Λόγω της καθυστέρησης αυτής, κατά το πλείστον περιλήφθηκαν στον Προϋπολογισμό τα πραγματικά έσοδα και έξοδα του έτους.

Σημειώνεται ότι στον περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών Νόμο αρ. 59 του 1964 δεν υπάρχει πρόνοια σχετικά με την ετοιμασία, έγκριση και εκτέλεση ετήσιου προϋπολογισμού του

Συμβουλίου. Παλαιότερη εισήγηση μου για συμπερίληψη στο Νόμο σχετικής πρόνοιας, ώστε να καλύπτεται και νομικά το θέμα, δεν έχει προωθηθεί.

4.139.4 Εμπορία πατατών εαρινής εσοδείας 2001 κατά ποικιλία πατατών. Για την εαρινή εσοδεία του 2001, καλλιεργήθηκαν συνολικά 24 ποικιλίες, πλέον οι ποικιλίες που καλλιεργούνται για πειραματικούς σκοπούς. Στην κατηγορία των σαλατοπατάτων περιλαμβάνονται 10 ποικιλίες, στις πατάτες γενικής χρήσης (σπουντοειδή) περιλαμβάνονται 7 ποικιλίες, καθώς και οι πειραματικές ποικιλίες, στην κατηγορία των Bakers περιλαμβάνονται 4 ποικιλίες και στην κατηγορία των Babies 3 ποικιλίες.

Διαπιστώνεται ότι για διάφορες ποικιλίες τα αποτελέσματα είναι ελλειμματικά, αφού οι πληρωμές στους παραγωγούς ήταν μεγαλύτερες από τα καθαρά έσοδα της εμπορίας. Τα αναλυτικά αποτελέσματα συνοψίζονται κατά κατηγορία όπως πιο κάτω.

- (i) **Σαλατοπατάτες** – Επτά ποικιλίες παρουσιάζουν έλλειμμα που κυμαίνεται από £11 - £46 τον τόνο και δύο ποικιλίες παρουσιάζουν πλεόνασμα που κυμαίνεται από £1 - £4 τον τόνο, με μέσο όρο έλλειμμα £3 τον τόνο. Η ποικιλία «Βέλοξ» παρουσιάζει έλλειμμα £135 τον τόνο (ποσότητα 47,5 τόνοι), λόγω του προβλήματος της ασθένειας Ring Rot. Η κυριότερη ποικιλία είναι η «Νίκολα» (26.574 τόνοι) και παρουσιάζει πλεόνασμα £1 τον τόνο.
- (ii) **Πατάτες γενικής χρήσης (σπουντοειδή)** – Δύο ποικιλίες παρουσιάζουν έλλειμμα που κυμαίνεται από £11 - £35 τον τόνο και οκτώ ποικιλίες παρουσιάζουν πλεόνασμα που κυμαίνεται από £1 - £40 τον τόνο, με μέσο όρο έλλειμμα £16 τον τόνο. Η κυριότερη ποικιλία είναι η «Σπούντα» (7.928 τόνοι) και παρουσιάζει έλλειμμα £35 τον τόνο.
- (iii) **BAKERS** – Όλες οι ποικιλίες παρουσιάζουν πλεόνασμα που κυμαίνεται από £4 - £49 τον τόνο, με πλεόνασμα £25 τον τόνο κατά μέσο όρο. Η κυριότερη ποικιλία είναι η «Κάρα» (9.672 τόνοι) και παρουσιάζει πλεόνασμα £33 τον τόνο.
- (iv) **Κατηγορία BABIES** – Δύο ποικιλίες παρουσιάζουν έλλειμμα που κυμαίνεται από £1 - £36 τον τόνο και μια ποικιλία παρουσιάζει πλεόνασμα £15 τον τόνο, με μέσο όρο έλλειμμα £22 τον τόνο. Η κυριότερη ποικιλία είναι η «Νίκολα» (223 τόνοι) και παρουσιάζει έλλειμμα £36 τον τόνο.

Οι εκπτώσεις και μειώσεις τιμών για ποιοτικά προβλήματα που παραχωρήθηκαν στους αγοραστές των πατατών της εαρινής εσοδείας 2001 συνοψίζονται όπως πιο κάτω:

- (i) **Σαλατοπατάτες** – Στο Ηνωμένο Βασίλειο (Η.Β) οι εκπτώσεις κυμαίνονται από £1 - £25 τον τόνο για διάφορες ποικιλίες, με τη μεγαλύτερη έκπτωση στην ποικιλία «Ντίττα». Στην Ευρώπη κυμαίνονται από £1 - £5 τον τόνο, με τη μεγαλύτερη έκπτωση στην ποικιλία «Ινόβα». Για την ποικιλία «Βέλοξ» η έκπτωση ανέρχεται σε £30 τον τόνο, λόγω του προβλήματος της ασθένειας Ring Rot.
- (ii) **Πατάτες γενικής χρήσης (σπουντοειδή)** - Στο Η.Β. οι εκπτώσεις κυμαίνονται από £1 - £43 τον τόνο για διάφορες ποικιλίες, με τη μεγαλύτερη έκπτωση στην ποικιλία «Σπούντα». Για τις ποικιλίες του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών που διατίθενται στο Η.Β., παραχωρήθηκαν εκπτώσεις προς £85 τον τόνο. Στην Ευρώπη κυμαίνονται από £1 - £3 τον τόνο, με τη μεγαλύτερη έκπτωση στην ποικιλία «Τιμάτε».

(iii) **BAKERS** – Στο Η.Β. οι εκπτώσεις κυμαίνονται από £2 - £9 τον τόνο, με τη μεγαλύτερη έκπτωση στην ποικιλία «Μαρφόνα». Στην Ευρώπη κυμαίνονται από £3 - £18 τον τόνο, με τη μεγαλύτερη έκπτωση στην ποικιλία «Σλάνεϋ».

(iv) **Κατηγορία BABIES** – Δεν παραχωρήθηκαν εκπτώσεις για καμιά ποικιλία.

Εισηγήθηκα όπως το Συμβούλιο αξιολογήσει τα πιο πάνω δεδομένα και μελετήσει κατά πόσο ενδείκνυται να επικεντρωθεί η παραγωγή πατατών στις πιο αποδοτικές ποικιλίες μόνο. Η παραγωγή τόσο πολλών ποικιλιών πατατών οδηγεί σε αύξηση των κόστων παραγωγής και εμπορίας, με αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις.

4.139.5 Εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και μειώσεις τιμών. Οι εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και οι μειώσεις τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο ανήλθαν σε £207.411 (3,18% των πωλήσεων), σε σύγκριση με £361.145 (5,3%) το 2000, και στην Ηπειρωτική Ευρώπη σε £120.435 (0,68% των πωλήσεων), σε σύγκριση με £169.084 (1,3%) το 2000. Όπως έχει αναφερθεί και στο παρελθόν, η διαφορά αυτή οφείλεται στα διαφορετικά χαρακτηριστικά των δυο αγορών, δηλαδή το σύστημα εμπορίας των πατατών, την τιμολογιακή πολιτική, τις διαφορετικές ποικιλίες των πατατών που διαθέτονται στις δυο αγορές και τις συνθήκες αποθήκευσης. Από το σύνολο των εκπτώσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο, ποσό £113.199 αφορά μειώσεις τιμών και εκπτώσεις που δόθηκαν στους αγοραστές πατατών, οι οποίες παρουσίασαν ποιοτικά προβλήματα λόγω αναγκαστικής παρατεταμένης αποθήκευσης για σκοπούς εξέτασης των πατατών για δακτυλιωτή σήψη. Επίσης, σε διάφορες περιπτώσεις δόθηκαν ειδικές τιμές, κατόπι συμφωνίας με συγκεκριμένους πελάτες, οι οποίες δεν λήφθηκαν υπόψη στον υπολογισμό των εκπτώσεων.

4.139.6 Αποζημιώσεις για ζημιές από την ασθένεια της δακτυλιωτής σήψης (Ring Rot). Σύμφωνα με έκθεση του Γενικού Διευθυντή, ως επακόλουθο του εντοπισμού σε ένα δείγμα της ασθένειας της δακτυλιωτής σήψης των πατατών της ανοιξιιάτικης εσοδείας 2001, το Συμβούλιο έχει υποστεί ζημιές ύψους £219.289. Το Συμβούλιο ζήτησε την κάλυψη των πιο πάνω ζημιών από την Κυβέρνηση.

Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 54.689, ημερ.6.12.2001, καταβλήθηκε στο Συμβούλιο το ποσό των £77.000, που αντιπροσωπεύει μόνο την αξία των πατατών που καταστράφηκαν από τις αρμόδιες αρχές του Η.Β. Με την ίδια απόφαση εγκρίθηκε η παραχώρηση, μέσω του Υπουργείου Γεωργίας, αποζημιώσεων ύψους £453.467 προς τους επηρεασθέντες πατατοπαραγωγούς για το 2001. Στην απόφαση αναφέρεται επίσης ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί η γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας σχετικά με τις νομικές υποχρεώσεις του Κράτους έναντι των παραγωγών, για την καταβολή αποζημιώσεων για τα επόμενα τρία χρόνια, όταν δεν θα μπορούν να φυτέψουν, οι οποίες, όπως υπολογίστηκε, θα ανέλθουν περίπου στα £2,5 εκ.

Το Συμβούλιο δεν έχει προχωρήσει στη διεκδίκηση αποζημιώσεων από τον προμηθευτή του πατατόσπορου, ύστερα από νομική συμβουλή του Νομικού του Συμβούλου ότι πρακτικά είναι πολύ δύσκολο να αποδειχθεί εκ των υστέρων ότι ο πατατόσπορος ήταν μολυσμένος πριν από την άφιξη του στην Κύπρο, αφού υπάρχουν τα σχετικά πιστοποιητικά από τις αρμόδιες αρχές, τόσο της Γερμανίας όσο και της Κύπρου, ότι ήταν απαλλαγμένες από την ασθένεια αυτή. Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει σχέση αγοραστή-πωλητή μεταξύ Συμβουλίου και προμηθευτή του πατατόσπορου, αφού η εισαγωγή και η πώληση του στους πατατοπαραγωγούς γίνεται απευθείας από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, η οποία δεν έχει υποστεί οποιαδήποτε ζημιά.

4.139.7 Καθυστέρηση στην τιμολόγηση των πωλήσεων της ανοιξιάτικης εσοδείας στο Ηνωμένο Βασίλειο. Παρατηρήθηκε ότι, από τις πωλήσεις πατατών της ανοιξιάτικης εσοδείας 2001 στο Ηνωμένο Βασίλειο, ποσότητα 3 740 τόνων ή ποσοστό 22,24% των πωλήσεων τιμολογήθηκε με καθυστέρηση μέχρι 3 μήνες από την παράδοση τους. Η καθορισμένη τακτική είναι η τιμολόγηση να γίνεται την επόμενη της παράδοσης ημέρα ή εντός της επόμενης εβδομάδας και η εξόφληση εντός 4-6 εβδομάδων από την ημερομηνία τιμολόγησης.

Ο Αν. Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας των προσυσκευαστών, οι οποίοι συσκευάζουν τις πατάτες σύμφωνα με τις προδιαγραφές των υπεραγορών. Οι προσυσκευαστές απαιτούν όπως η τιμολόγηση γίνεται μετά την επαναδιαλογή και συσκευασία, για να μπορεί να υπολογιστούν οι πραγματικές ποσότητες, μετά τις τυχόν απώλειες ή ζημιές.

4.139.8 Κατοχυρωμένο Ταμείο Προνοίας/Υιοθέτηση Σχεδίου Σύνταξης. Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα η Συντεχνία των υπαλλήλων κατ' επανάληψη υπέβαλε αίτημα για υιοθέτηση Σχεδίου Σύνταξης, όμοιου με το αντίστοιχο Σχέδιο στη Δημόσια Υπηρεσία και σε άλλους Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Η απάντηση των εκάστοτε Διευθύνσεων του Συμβουλίου ήταν αρνητική, λόγω του συνεπαγόμενου κόστους για το Συμβούλιο.

Στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων για την ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης που έληξε στις 31.12.1997, προτάθηκε από το Συμβούλιο η κατοχύρωση του Ταμείου Προνοίας, αντί της ικανοποίησης του αιτήματος για Σχέδιο Σύνταξης. Μετά την ετοιμασία αναλογιστικής μελέτης, και ενώ τα Υπουργεία Εμπορίου και Οικονομικών μελετούσαν το περιεχόμενο του προσχεδίου συμφωνίας και ειδικότερα το κόστος που συνεπάγεται η εφαρμογή κατοχυρωμένου Ταμείου Προνοίας, μετά και από τη ζημιά που υπέστη το Ταμείο από επενδύσεις στο ΧΑΚ (£231.408 μέχρι 25.7.2001), το Συμβούλιο προχώρησε και προσέφερε παράλληλα και Σχέδιο Σύνταξης, με δικαίωμα επιλογής από μέρους του προσωπικού, και κάλεσε την Κυβέρνηση να αναλάβει το συνολικό κόστος του Σχεδίου. Σύμφωνα με τη μελέτη, η ακάλυπτη υποχρέωση για τη λειτουργία Σχεδίου Σύνταξης, την οποία καλείται η Κυβέρνηση να αναλάβει, ανερχόταν στις 31.12.2001 σε £1.886.000, πλέον το ετήσιο κόστος εισφορών στο Σχέδιο, και η ακάλυπτη υποχρέωση για τη λειτουργία Κατοχυρωμένου Ταμείου Προνοίας, την οποία καλείται το Συμβούλιο να αναλάβει, ανερχόταν, στις 31.12.2001, σε £360.000, πλέον το ετήσιο κόστος κατοχύρωσης.

Το θέμα βρίσκεται σε εκκρεμότητα, με αποτέλεσμα να μην έχει υπογραφεί μέχρι σήμερα η Συλλογική Σύμβαση για την περίοδο 1.1.1998-31.12.2000.

4.139.9 Εισαγωγή πατατόσπορου από το Συμβούλιο. Στη συνεδρία του Συμβουλίου αρ. 1479, ημερ. 27.11.2001, τέθηκε θέμα εισαγωγής του πατατόσπορου από το Συμβούλιο, αντί από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, με στόχο τη μείωση των κόστων προς όφελος των παραγωγών, αφού πρώτα ετοιμαστεί ολοκληρωμένη μελέτη, η οποία όμως μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει. Εισηγήθηκα όπως το θέμα τύχει μελέτης από το Συμβούλιο, για τους πιο κάτω λόγους:

- (i) Μεγάλο μέρος της όλης εργασίας γίνεται ήδη από το Συμβούλιο.
- (ii) Οι παραγωγοί δεν θα επιβαρύνονται με το κέρδος 10% που χρεώνεται από τη Σ.Κ. Τράπεζα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το κέρδος της Σ.Κ. Τράπεζας από την εισαγωγή πατατόσπορου για το έτος 2002 ανέρχεται περίπου στις £225.000.

- (iii) Οι παραγωγοί θα επιβαρύνονται με τα πραγματικά κόστα εισαγωγής και διάθεσης του πατατόσπορου (η Τράπεζα χρεώνει έξοδα καθ' υπολογισμό). Επίσης τα κόστα θα μειωθούν περαιτέρω με τη χρήση του προσωπικού και των εγκαταστάσεων του Συμβουλίου.
- (iv) Θα υπάρχει έλεγχος από το Συμβούλιο στις διαδικασίες προκήρυξης, υποβολής και ανοίγματος των προσφορών.

4.139.10 Εκφορτωτές του Συμβουλίου στο λιμάνι Ζιπρούκε στο Βέλγιο. Κατά τη συζήτηση των όρων και προδιαγραφών των προσφορών για τη μεταφορά πατατών με πλοία για το έτος 2002 (συνεδρία αρ.1491, ημερ. 7.2.2002), συζητήθηκε και θέμα διαγραφής από τους όρους της υποχρέωσης των πλοιοκτητών και, κατ' επέκταση, του Συμβουλίου, στη χρήση συγκεκριμένης εταιρείας εκφορτωτών και αποθήκευσης στο λιμάνι του Ζιπρούκε στο Βέλγιο. Ο όρος αυτός συμπεριλαμβανόταν στις προσφορές αυτές τα προηγούμενα χρόνια.

Το Συμβούλιο αποφάσισε όπως ο σχετικός όρος παραμείνει στις προσφορές για το 2002 και το θέμα εξεταστεί μελλοντικά, αφού υποβληθεί σχετική μελέτη.

Σημειώνεται ότι τέτοιος όρος δεν τίθεται για κανένα άλλο λιμάνι, είτε του Ηνωμένου Βασιλείου είτε της Ηπειρωτικής Ευρώπης, γεγονός που δημιουργεί ερωτηματικά για την αναγκαιότητα του στην περίπτωση του εν λόγω λιμανιού.

4.139.11 Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο. Το Συμβούλιο δεν εμπίπτει στην Κοινή Οργάνωση Αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν υπόκειται στις ειδικές διατάξεις που αφορούν την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Υπόκειται όμως στις γενικές διατάξεις, οι οποίες επιβάλλουν όπως η εμπορία πατατών γίνεται σε συνθήκες ανταγωνισμού. Με σκοπό την έγκαιρη εναρμόνιση του Συμβουλίου με το Κοινοτικό Κεκτημένο, έχει ετοιμαστεί ειδική μελέτη από οίκο Μελετητών/Συμβούλων που όρισε το Συμβούλιο. Στη μελέτη τονίζεται η ανάγκη εξασφάλισης υπηρεσιών Ειδικού Συμβούλου για προώθηση της εφαρμογής του σχεδίου εναρμόνισης και την παρακολούθηση της εφαρμογής του χρονοδιαγράμματος της εναρμόνισης, με βάση το οποίο μέχρι τις 11.7.2002 θα πρέπει να ψηφιστεί το εναρμονιστικό νομοσχέδιο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, για να μπορεί να αρχίσει η εφαρμογή των προνοιών της νέας νομοθεσίας την 1.1.2004. Μέχρι σήμερα, δεν έχει οριστεί Ειδικός Σύμβουλος για το σκοπό αυτό, ενόψει αιτήματος του Συμβουλίου για κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται από την Κυβέρνηση.

4.139.12 Προσφορές. Από τον έλεγχο των προσφορών, παρατηρήθηκε ότι σε διάφορες περιπτώσεις οι διαδικασίες που ακολουθούνται από το Συμβούλιο δεν συνάδουν με τους κανονισμούς προσφορών του Συμβουλίου και τις αρχές χρηστής διοίκησης και διαχείρισης των προσφορών.

- (i) Η αξιολόγηση των προσφορών γίνεται συνήθως από ένα άτομο, αντί από τριμελή επιτροπή, όπως προνοείται στους κανονισμούς προσφορών του Συμβουλίου.
- (ii) Στις περισσότερες περιπτώσεις δεν υποβάλλονται τα πιστοποιητικά προέλευσης και καταλληλότητας των υλικών που παραλαμβάνονται, όπως απαιτείται από τους όρους των προσφορών.
- (iii) Σε διάφορες περιπτώσεις δεν τηρείται από τους προσφοροδότες το χρονοδιάγραμμα που τίθεται στους όρους των προσφορών ή/και των συμβολαίων για την παράδοση των υλικών, χωρίς να λαμβάνονται οποιεσδήποτε κυρώσεις εναντίον τους.

- (iv) Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν υποβάλλονται εγγυητικές για την πιστή εκτέλεση του συμβολαίου, ή κατακρατούνται εκ των υστέρων ποσά που οφείλονται για παράδοση υλικών, ως εγγύηση.
- (v) Σε ορισμένες περιπτώσεις υπογράφονται συμβόλαια με όρους διαφορετικούς από τους όρους των προσφορών, κυρίως ως προς τις ποσότητες και την ημερομηνία παράδοσης. Τούτο αποτελεί ευνοϊκή μεταχείριση των προσφοροδοτών που αδυνατούν να εκτελέσουν την προσφορά σύμφωνα με τους όρους της, οι οποίοι ενδεχομένως να κρίθηκαν αποτρεπτικοί από άλλους πιθανούς προσφοροδότες.

4.139.13 Επισφαλή χρέη εταιρείας H & J.M. Bennett (Import Export) Ltd. Το Συμβούλιο στις 7.2.2002, με έγκριση του Υπουργού Εμπορίου, αποφάσισε τη διάθεση ποσού μέχρι £50.000 για τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον των πρώην διευθυντών του ομίλου εταιρειών BENNETT και άλλων προσώπων ή εταιρειών, στους οποίους έγιναν προτιμησιακά πληρωμές λίγες μέρες προτού η μητρική εταιρεία του ομίλου κηρύξει πτώχευση, καθώς και εναντίον των διευθυντών που εξουσιοδότησαν τις πληρωμές αυτές. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί νομικά μέτρα.

Ο Αν. Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι γίνεται προσπάθεια για κάλυψη των εξόδων από το ταμείο των εκκαθαριστών και ότι, αν αυτό δεν γίνει κατορθωτό, θα ληφθούν νομικά μέτρα με έξοδα του Συμβουλίου.

4.139.14 Απαιτήσεις του Συμβουλίου από τους πλοιοκτήτες του πλοίου STROFADES II (Μάιος 2000). Σύμφωνα με γνωμάτευση του νομικού του συμβούλου, το Συμβούλιο έχει χάσει το δικαίωμα διεκδίκησης αποζημιώσεων από τους πλοιοκτήτες του πιο πάνω πλοίου, για τις ζημιές που υπέστη από τη ναύλωση του το Μάιο του 2000, ύψους £29.693, λόγω καθυστέρησης στην υποβολή της απαίτησής του, η οποία θα έπρεπε να είχε υποβληθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία πρόκλησης της ζημιάς.

4.139.15 Οφειλές παραγωγών για προσωπικά δάνεια του 1992. Στις 30.9.2001, οκτώ πατατοπαραγωγοί χρωστούσαν στο Συμβούλιο το συνολικό ποσό των £52.743, το οποίο αντιπροσωπεύει προσωπικά δάνεια που τους παραχωρήθηκαν από το Συμβούλιο κατά το έτος 1992.

Παρόλο ότι έχουν ληφθεί νομικά μέτρα για την είσπραξη των δανείων και έχουν εκδοθεί δικαστικές αποφάσεις το 1997 και 1998, εντούτοις δεν έχει καταβληθεί σχεδόν καμιά δόση μέχρι σήμερα.

Από το συνολικό ποσό των £52.743, £35.250 οφείλονται από πατατοπαραγωγό στον οποίο το Συμβούλιο έδωσε παράταση χρόνου για διευθέτηση του χρέους του, χωρίς αυτός να εξοφλήσει οποιοδήποτε ποσό. Ο ίδιος παραγωγός χρωστεί επίσης ποσό £7.260, το οποίο αφορά την πώληση πατατόσπορου του 1993, παρόλο που στις 2.7.97 εκδόθηκε δικαστική απόφαση εναντίον του.

4.139.16 Χρέος από αγοραστή πατατών στην Κύπρο. Από αγοραστή πατατών στην Κύπρο οφείλεται ποσό £11.896, για αξία πατατών που προμηθεύτηκε από το Συμβούλιο το 2000, χωρίς να έχουν ληφθεί νομικά μέτρα εναντίον του.

Μέρος Β

4.139.17 Φόρος εισοδήματος και έκτακτη εισφορά για την Άμυνα της Δημοκρατίας. Δεν έχει ληφθεί τελική απόφαση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Κράτους, κατά πόσο το Συμβούλιο απαλλάσσεται από τις πιο πάνω φορολογίες.

4.140 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ

Μέρος Α

4.140.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Πρόβλημα ρευστότητας. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει πολύ σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες στις 31.12.2001 ανέρχονταν σε £3,4 εκ., ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £2 εκ., δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £1,4 εκ. Όπως προκύπτει, η λειτουργία του Συμβουλίου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής οικονομικής υποστήριξης από την Κυβέρνηση, είτε υπό μορφή χορηγίας είτε υπό μορφή εγγυήσεων.

(β) Αποτελέσματα έτους. Το Συμβούλιο παρουσίασε για το 2001 έλλειμμα ύψους £618.823, σε σύγκριση με £1.109.107 το 2000. Στις 31.12.2001 το σύνολο των συσσωρευμένων ελλειμμάτων του Συμβουλίου ανήλθε σε £9,23 εκ., σε σύγκριση με £8,61 εκ. το 2000.

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £3,58 εκ., σε σύγκριση με £3,40 εκ. το 2000, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £0,18 εκ. Αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισπράξεων από τα δικαιώματα σφαγής, τα οποία, από £2,98 εκ. που ήταν το 2000, ανήλθαν σε £3,12 εκ. το 2001. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £0,2 εκ., όπως και κατά το προηγούμενο έτος, για εξυπηρέτηση 62 Κοινοτήτων της υπαίθρου, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 19.3.97.

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £4,20 εκ., σε σύγκριση με £4,51 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £0,31 εκ., που προήλθε κυρίως από τη μείωση στα έξοδα για μισθωτές υπηρεσίες.

(ε) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £7,61 εκ., σε σύγκριση με £2,28 εκ. το 2000.

4.140.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε κατά τις 31.12.2001 37 μόνιμους υπαλλήλους (40 υπαλλήλους το 2000). Οι αποδοχές του μόνιμου προσωπικού ανήλθαν σε £666.587, σε σύγκριση με £664.593 το 2000. Σημειώνεται ότι τρεις υπάλληλοι αποχώρησαν κατά τη διάρκεια του έτους και δύο τέθηκαν σε διαθεσιμότητα από 2.6.2000, στους οποίους καταβάλλονται μισές απολαβές από την ημερομηνία της διαθεσιμότητάς τους. Επίσης, το Συμβούλιο εργοδοτούσε το 2001 κατά μέσο όρο 163 μόνιμους και εποχιακούς εργάτες (179 εργάτες το 2000), με σύνολο απολαβών £2.163.696, σε σύγκριση με £2.424.070 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση ύψους £260.374 ή 10,7%.

Στο σύνολο των απολαβών του μόνιμου προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό £75.870 (£78.535 το 2000), το οποίο καταβλήθηκε για υπερωριακή απασχόληση, και ποσό £28.472 για συνταξιοδοτικά ωφελήματα, ενώ στις απολαβές των εργατών περιλαμβάνεται ποσό £268.964

(£259.435 το 2000) για υπερωριακή απασχόληση, και £57.679 για φιλοδωρήματα που καταβλήθηκαν σε εργάτες που είτε αποχώρησαν οικειοθελώς είτε απολύθηκαν λόγω πλεονασμού. Με βάση τα δεδομένα αυτά, ο μέσος ετήσιος μισθός για κάθε μόνιμο υπάλληλο και εργάτη που υπηρετούσε στις 31.12.2001, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι απολαβές των τριών υπαλλήλων που αποχώρησαν, τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων και τα φιλοδωρήματα των εργατών, ανέρχεται σε £16.756 και £12.920, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £15.456 και £12.631 για το 2000. Σημειώνεται ότι από 1.11.2001 καταβάλλονται αναθεωρημένες απολαβές σε 27 υπαλλήλους, σύμφωνα με τη σύμβαση μεταξύ Συμβουλίου και Συντεχνιών για την περίοδο 1998-2000. Όπως πληροφορήθηκα, το Συμβούλιο εφαρμόζει πολιτική μη πρόσληψης και περιορισμού του προσωπικού, το οποίο, τον Οκτώβριο 2002, ανερχόταν σε 37 μόνιμους υπαλλήλους και 158 εργάτες.

4.140.3 Ποινικές δίωξεις. Μετά από συγκεκριμένες καταγγελίες προς το Διοικητικό Συμβούλιο, διεξήχθη αστυνομική έρευνα εναντίον δύο διευθυντικών στελεχών του Συμβουλίου, για πιθανά παραπτώματα, σε σχέση με οικονομικά θέματα και κατάχρηση εξουσίας. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου οι πιο πάνω τέθηκαν σε διαθεσιμότητα από 2.6.2000. Ακολούθησε ποινική δίωξη και, όπως πληροφορήθηκα, στις 25.4.2002 η Νομική Υπηρεσία απέσυρε τις κατηγορίες και οι δύο κατηγορούμενοι αθωώθηκαν. Αναφορικά με πιθανή πειθαρχική δίωξη των πιο πάνω, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι βρίσκεται σε επικοινωνία με το Υπουργείο Εσωτερικών.

4.140.4 Πειθαρχική δίωξη. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 29.6.2001, αφού έλαβε υπόψη την καταδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου Λάρνακας, ημερομηνίας 15.5.2001, εναντίον της υπαλλήλου του λογιστηρίου του Σφαγείου, η οποία εξαργύρωσε προς όφελος της επιταγής επιδόματος ασθενείας υπαλλήλων του Σφαγείου, ύψους £8.081,28, αποφάσισε την απόλυση της.

4.140.5 Διορισμός Συμβούλου/Επιτηρητή. Μετά από διαπίστωση του Διοικητικού Συμβουλίου ότι το Σφαγείο δεν διοικείται σωστά, διορίστηκε Σύμβουλος/ Επιτηρητής, πάνω σε προσωρινή βάση, με σκοπό να επιτηρεί τη λειτουργία του Σφαγείου, ο οποίος, από 2.6.2000, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτελεί και καθήκοντα Γενικού Διευθυντή.

4.140.6 Οφειλόμενες δόσεις δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει, το Συμβούλιο αδυνατούσε να καταβάλει από το 1989 τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις δανείων προς τις τράπεζες και την Κυβέρνηση, ύψους £5.092.242. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.465, ημερ. 22 και 23.3.2000, εγκρίθηκε η ενοποίηση του συνόλου των οφειλών του Σφαγείου, οι οποίες ανέρχονταν σε περίπου £8,3 εκ., και η παραχώρηση από τους Δανειστικούς Επιτρόπους ανάλογου δανείου, με μειωμένο επιτόκιο και περίοδο αποπληρωμής 20 χρόνων. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με τη νέα απόφαση του αρ. 54.499, ημερ. 31.10.2001, διασαφήνισε ότι, για υλοποίηση της προηγούμενης απόφασης του, θα παραχωρηθεί από τους Δανειστικούς Επιτρόπους προς το Κεντρικό Σφαγείο μακροπρόθεσμο δάνειο μέχρι £5,5 εκ., με κυβερνητική εγγύηση. Για υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου παραχωρήθηκε από τους Δανειστικούς Επιτρόπους στο Σφαγείο, το Νοέμβριο του 2001, δάνειο ύψους £5,5 εκ. με επιτόκιο 6%, αποπληρωτέο στις 30.11.2021 με ετήσιες δόσεις. Με το πιο πάνω δάνειο αποπληρώθηκαν οι οφειλόμενες δόσεις δανείων του Σφαγείου προς τις τράπεζες και την Κυβέρνηση.

4.140.7 Καθυστέρηση στην πληρωμή των εισφορών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Φόρου Εισοδήματος. Τα καθυστερημένα οφειλόμενα ποσά στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £2.162.742 και £572.527, αντίστοιχα, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων μέχρι 31.12.2001 ύψους £250.994 και £55.318, αντίστοιχα. Απ' ό,τι πληροφορήθηκα, ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει καταχωρίσει ποινικές υποθέσεις εναντίον του Συμβουλίου για μη έγκαιρη καταβολή οφειλόμενων εισφορών.

Αντιλαμβάνομαι ότι οι πιο πάνω οφειλές προέκυψαν λόγω έλλειψης ρευστότητας. Εισηγήθηκα και πάλι όπως το θέμα αυτό απασχολήσει σοβαρά το Διοικητικό Συμβούλιο.

Τα συσσωρευμένα ποσά προστίμου που καταβλήθηκαν μέχρι 31.12.2001, σύμφωνα με στοιχεία του Συμβουλίου, ανήλθαν για τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις στις £64.320, ενώ για το Φόρο Εισοδήματος στις £181.904.

Όπως πληροφορήθηκα, από το Σεπτέμβριο του 2001, λόγω αύξησης των τελών στις προσφερόμενες από το Συμβούλιο υπηρεσίες, το Συμβούλιο καταβάλλει στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων τις τρέχουσες υποχρεώσεις του. Για εξόφληση των καθυστερημένων δόσεων, ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι έχει συμφωνηθεί με το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων η καταβολή ποσού £39.000 μηνιαίως και ότι εκκρεμεί ακόμη η διευθέτηση του τρόπου πληρωμής των ποσών των Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4.140.8 Χρεώστες.

(α) Συμβόλαιο αγοράς υπολειμμάτων σφαγής. Στις 31.12.2001 ο αγοραστής χρωστούσε στο Συμβούλιο για την αγορά υπολειμμάτων σφαγής το ποσό των £188.316. Ο αγοραστής, αναφερόμενος στο διάταγμα του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κ.Δ.Π. 28/2001) που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 12.1.2001, με το οποίο απαγορεύτηκε η επεξεργασία ζωικών αποβλήτων με σκοπό την παραγωγή ζωοτροφών που προορίζονται για τη διατροφή ζώων εκτροφής, ζήτησε από το Συμβούλιο να απαλλαχθεί από τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σχετική σύμβαση και αρνείται να καταβάλει στο Συμβούλιο τα ποσά της χρέωσης για τα υπολείμματα σφαγής που του παραδίνονταν μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του διατάγματος, τα οποία μέχρι 31.12.2001 ανέρχονταν σε περίπου £75.000. Εισηγήθηκα όπως το πιο πάνω θέμα απασχολήσει το Συμβούλιο, με σκοπό τη λήψη απόφασης σχετικά με την τύχη της σύμβασης, καθώς και για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών. Στο μεταξύ, στις 15.3.2001 το Συμβούλιο προέβη σε κατάσχεση της εγγυητικής του αγοραστή, ύψους £65.000, και, όπως πληροφορήθηκα, έδωσε οδηγίες στο Νομικό του Σύμβουλο να προχωρήσει με αγωγή στο δικαστήριο, για διεκδίκηση των οφειλόμενων ποσών.

(β) Συμβόλαιο για την αγορά εντέρων. Στις 31.12.2001 ο αγοραστής χρωστούσε στο Συμβούλιο το ποσό των £147.596, το οποίο αφορά χρεώσεις της περιόδου 12/96 - 8/97 (£58.580), της περιόδου 4/99 - 8/99 (£40.933), καθώς και τόκους για την περίοδο 1991-2001 (£48.083). Επειδή η οφειλή δεν έχει τακτοποιηθεί και το συμβόλαιο μεταξύ Συμβουλίου και αγοραστή έληξε στις 31.7.99, την 1.9.2000 καταχωρίστηκε αγωγή στο Δικαστήριο Λάρνακας, η οποία και εκκρεμεί.

4.140.9 Αναβάθμιση εγκαταστάσεων. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 51.465, ημερ. 22 και 23.3.2000, ενέκρινε την παραχώρηση στο Κεντρικό Σφαγείο του

ποσού των £1.066.000, για αναβάθμιση των εγκαταστάσεων του και για εναρμόνιση του με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ποσού £300.000 για αντιμετώπιση του προβλήματος της περιβαλλοντικής ρύπανσης. Μέχρι το Δεκέμβριο του 2000 παραχωρήθηκε για τους πιο πάνω σκοπούς το ποσό των £500.000 και το υπόλοιπο, ύψους £866.000, παραχωρήθηκε το Δεκέμβριο του 2001. Το Συμβούλιο, κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 18.9.2001, αποφάσισε όπως προχωρήσει στην κατακύρωση της προσφοράς για την τεχνολογική αναβάθμιση των εγκαταστάσεων του. Στο μεταξύ, όπως πληροφορήθηκα, εντός του 2002 άρχισε η τοποθέτηση των μηχανημάτων και τον Ιούλιο του 2002 λειτούργησε η γραμμή σφαγής βοοειδών, ενώ στις αρχές Νοεμβρίου του 2002 αναμένεται η λειτουργία και της γραμμής σφαγής χοίρων.

4.140.10 Παραίτηση/πρόωρη εθελοντική αφυπηρέτηση του Μηχανολόγου του Σφαγείου.

Στις 27.12.2001 το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου ενέκρινε τη συμφωνία μεταξύ της Διεύθυνσης και της Συντεχνίας των υπαλλήλων του Σφαγείου για καταβολή αποζημίωσης ύψους £50.000 στο Μηχανολόγο του Σφαγείου, σε περίπτωση παραίτησης/οικειοθελούς πρόωρης αφυπηρέτησης του, υπό την αίρεση της έγκρισης του Υπουργείου Εσωτερικών. Ανέφερα στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ότι τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του υπαλλήλου πρέπει να υπολογιστούν σύμφωνα με τους ισχύοντες σχετικούς Κανονισμούς.

4.140.11 Επιδόματα ασθενείας. Σύμφωνα με τη σύμβαση εργατικού προσωπικού για την περίοδο 1.1.98 – 31.12.99, σε περίπτωση άδειας ασθενείας του προσωπικού καταβάλλονται πλήρεις απολαβές, με υποχρέωση του προσωπικού να καταθέτει στο ταμείο του Συμβουλίου τα ποσά επιδομάτων ασθενείας και σωματικής βλάβης που δικαιούται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Από έρευνα που διενέργησε το Συμβούλιο στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διαφάνηκε ότι για τα έτη 2000 και 2001 έχουν εκδοθεί 39 επιταγές σε εργάτες του Συμβουλίου, οι οποίες αφορούν επιδόματα ασθενείας, ύψους £4.652,54, χωρίς να έχουν κατατεθεί στο ταμείο του Συμβουλίου, ενώ 30 από αυτές, συνολικού ποσού £4.168,11, έχουν ήδη εξαργυρωθεί από τους δικαιούχους. Όπως με πληροφορήσε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, έχει επιτευχθεί συμφωνία με τις συντεχνίες για τον τρόπο καταβολής στο Συμβούλιο των οφειλόμενων ποσών, η οποία εφαρμόζεται από το Φεβρουάριο 2002.

Μέρος Β

4.140.12 Προσφορές. Επειδή οι Κανονισμοί Προσφορών, όπως εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο, παρουσιάζουν αρκετές ελλείψεις, κενά και αδυναμίες, εισηγήθηκα την αναθεώρηση τους, ώστε να συνάδουν με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο και Κανονισμούς. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφορήσε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου, με απόφαση του ημερομηνίας 3.9.99, έχει αναβαθμίσει την επιτροπή προσφορών, ώστε αυτή να αποτελείται από τρία μέλη του, και ότι εξετάζει τους νέους Κανονισμούς Προσφορών του Δήμου Λευκωσίας, με σκοπό να τους εφαρμόσει.

4.141 ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ - ΓΕΝΙΚΑ

Μέρος Α

4.141.1 Φόρος εισοδήματος και έκτακτη εισφορά. Τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας ανταποκρίνονται από το 1995 στις φορολογικές τους υποχρεώσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

4.141.2 Συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Ο συνεχώς αυξανόμενος όγκος των δραστηριοτήτων των Συμβουλίων επιβάλλει τη δημιουργία καλά οργανωμένων Τμημάτων Εσωτερικού Ελέγχου, στελεχωμένων με κατάλληλο, έμπειρο και προσοντούχο προσωπικό, και την ετοιμασία σχετικών προγραμμάτων εργασίας.

4.141.3 Αγορά νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

(α) Εκκρεμείς υποχρεώσεις. Οι συνολικές οφειλές των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £29,9 εκ. Ποσό £11,8 εκ. δεν περιλαμβάνεται στους αντίστοιχους λογαριασμούς των Συμβουλίων, επειδή αντιπροσωπεύει αύξηση της τιμής αγοράς νερού από 27 σεντ το κυβ. μ. σε 33,5 σεντ το κυβ. μ., την οποία τα Συμβούλια δεν αποδέχονται. Ποσό £11,7 εκ. παρουσιάζεται στους λογαριασμούς, αλλά αυτό δεν γίνεται αποδεκτό, για τους εξής λόγους:

- (i) Το νερό που προμήθευσε το Διυλιστήριο Λεμεσού (£10,3 εκ.) στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού τιμολογήθηκε προς 33,5 σεντ το κυβ. μ., ενώ οι εγκεκριμένες τιμές πώλησης προς τους καταναλωτές είναι κατά πολύ χαμηλότερες.
- (ii) Νερό αξίας £1,4 εκ., το οποίο αντλήθηκε από ένδεκα συνολικά γεωτρήσεις στη Γερμασόγεια, τιμολογείτο μέχρι 31.5.98 προς 3,7 σεντ το κυβ. μ. και από 1.6.98 προς 33,5 σεντ το κυβ. μ., χρεώσεις που δεν αποδέχεται το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού. Επίσης, το Συμβούλιο έχει την απαίτηση όπως η Κυβέρνηση προμηθεύει το νερό αυτό δωρεάν, ως αντιστάθμισμα των ζημιών που προκλήθηκαν σ' αυτό από την απώλεια των πηγών προμήθειας νερού, λόγω της κατασκευής του Φράγματος Κούρρη στην Άλσσσα.

(β) Διαγραφή καθυστερημένων οφειλών των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λάρνακας. Με την απόφασή του αρ. 55.739, ημερ. 30.5.2002, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να ορίσει εξ Υπουργών Επιτροπή από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Οικονομικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στην οποία να συμμετέχει και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, για να μελετήσει το αίτημα της διαγραφής των καθυστερημένων οφειλών των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λάρνακας, το οποίο προέκυψε λόγω της διαφοράς μεταξύ της χρέωσης του νερού που προμηθεύονται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και της πώλησης προς τους καταναλωτές.

4.141.4 Πώληση νερού εκτός ορίων των Συμβουλίων. Συνεχίστηκε και κατά το 2001 η πώληση νερού από τα Συμβούλια σε περιοχές εκτός των ορίων προμήθειας νερού, όπως αυτά καθορίζονται στο Νόμο. Εξέφρασα την άποψη ότι τέτοιες ενέργειες δεν συνάδουν με το Νόμο, επειδή αφενός γίνεται πώληση νερού σε περιοχές εκτός των ορίων προμήθειας των Συμβουλίων και αφετέρου η τιμή πώλησης είναι ψηλότερη από εκείνη που χρεώνεται στους καταναλωτές τους. Εισηγήθηκα να μελετηθεί η πιθανότητα ένταξης των εν λόγω περιοχών στα όρια των Συμβουλίων, με κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση. Το Υπουργικό Συμβούλιο με τις αποφάσεις του αρ. 53.440, ημερ. 28.3.2001, και 53.577, ημερ. 25.4.2001, ενέκρινε την υδροδότηση και τη διαχείριση της υδατοπρομήθειας δύο περιοχών, ενώ συνεχίζονται οι επαφές και διαπραγματεύσεις για τις υπόλοιπες.

4.141.5 Πρόωρη αφυπηρέτηση με την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Σε μέλη του Ταμείου Προνοίας, τα οποία επιλέγουν να αφυπηρετήσουν πρόωρα με βάση το Σχέδιο

Σύνταξης, παραχωρούνται δύο πρόσθετες προσαυξήσεις, πάνω στην κλίμακα στην οποία υπηρετούν, έστω και αν αυτές υπερβαίνουν την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας τους. Η καταβολή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, με βάση αυξημένες απολαβές, δεν συνάδει με την πρόνοια του άρθρου 14(1) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου και του άρθρου 36(1) της Κανονιστικής Διοικητικής Πράξης 111/96 που προνοεί ότι «ο μισθός κάθε θέσης στην υπηρεσία του Συμβουλίου είναι αυτός που καθορίζεται στο εγκριμένο σχέδιο υπηρεσίας».

Από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του άρθρου 2 της συλλογικής σύμβασης 1998-2000, προκύπτει ότι γίνεται συχνή χρήση του δικαιώματος πρόωρης αφυπηρέτησης, με αποτέλεσμα τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας να επιβαρύνονται με σημαντικά ποσά. Σε ορισμένες περιπτώσεις ο χρόνος μεταξύ της πρόωρης και της κανονικής ημερομηνίας αφυπηρέτησης περιορίζεται στον ένα μήνα. Εισηγήθηκα όπως διερευνηθεί η δυνατότητα καθορισμού ελάχιστου χρόνου πρόωρης αφυπηρέτησης, ώστε να εφαρμόζεται ομοιόμορφη πολιτική από όλα τα Συμβούλια και να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή εξοικονόμηση.

4.141.6 Προσλήψεις/προαγωγές σε θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής. Σε αντίθεση με τις πρόνοιες των υφιστάμενων Κανονισμών και των σχεδίων υπηρεσίας, συνεχίζεται η τακτική της πρόσληψης ή/και προαγωγής υπαλλήλων σε θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής, χωρίς οι θέσεις αυτές να έχουν προηγουμένως δημοσιευτεί.

4.141.7 Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού μεταξύ της ποσότητας που αγοράστηκε και αυτής που πωλήθηκε κυμάνθηκε μεταξύ 18,60% και 36%, σε σύγκριση με εκείνη του προηγούμενου έτους που κυμαινόταν μεταξύ 12,87% και 16%, ποσοστά τα οποία είναι εκτός των αποδεκτών ορίων απώλειας νερού και χρήζουν άμεσης διερεύνησης.

Μέρος Β

4.141.8 Σύσταση και λειτουργία Ταμείων. Δεν έχουν ακόμη θεσπιστεί Κανονισμοί που να διέπουν τη σύσταση και λειτουργία των Ταμείων Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, Ευημερίας κ.τ.λ., όπως προνοεί το άρθρο 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350).

4.141.9 Οργανικές θέσεις Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις μη εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 14(1) του τροποποιητικού Νόμου αρ. 172/88, το οποίο καθορίζει ότι η δημιουργία νέων θέσεων και σχεδίων υπηρεσίας πρέπει να εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ως αιτιολογία δίνεται το γεγονός ότι οι νέες θέσεις περιλαμβάνονται στις σχετικές συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες τυγχάνουν της έγκρισης και του Υπουργικού Συμβουλίου. Υπέδειξα ότι οι ρυθμίσεις που γίνονται και οι συμβατικές υποχρεώσεις που δημιουργούνται με τη συνολολόγηση των συλλογικών συμβάσεων δεν πρέπει να συγκρούονται με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

4.141.10 Κανονισμοί Αποθήκης και Οικονομικές Οδηγίες. Δεν έχουν ακόμη υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και δημοσίευση οι Κανονισμοί Αποθήκης και οι Οικονομικές Οδηγίες που υιοθέτησαν και εφαρμόζουν τα Συμβούλια, σε αντίθεση με το άρθρο 40(1)(η) και (2) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350).

4.142 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.142.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £576.561, σε σύγκριση με £256.370 το 2000.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £6.243.678, σε σύγκριση με £5.578.324 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £665.354, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση της ποσότητας του νερού που πωλήθηκε και στην αυξημένη παροχή υπηρεσιών στους καταναλωτές.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £6.820.239, σε σύγκριση με £5.834.694 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £985.545, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση του κόστους πωλήσεων, των αποδοχών προσωπικού και της επιδιόρθωσης και συντήρησης των στοιχείων πάγιου ενεργητικού.

4.142.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 135 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £2.592.257, σε σύγκριση με £2.506.997 το 2000.

4.142.3 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2001 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους ανέρχονταν σε £586.793.

4.142.4 Απώλεια νερού. Το ποσοστό της απώλειας νερού μεταξύ της ποσότητας που αγοράστηκε και αυτής που πωλήθηκε ήταν 20,45%, σε σύγκριση με 12,87% το 2000. Η αύξηση οφείλεται στα προβλήματα που παρατηρούνται στο δίκτυο από τους συχνούς και μακροχρόνιους περιορισμούς στην παροχή. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, καταβάλλονται προσπάθειες μείωσης του σε αποδεκτά ποσοστά και προς το σκοπό αυτό εξασφαλίστηκε εξειδικευμένος εξοπλισμός, τα αποτελέσματα από τη χρήση του οποίου κρίνονται ικανοποιητικά.

4.142.5 Προσλήψεις/προαγωγές. Η τακτική της πρόσληψης σε θέσεις πρώτου διορισμού, χωρίς να γίνει εκ των προτέρων σχετική δημοσίευση, συνεχίστηκε και κατά το 2001, σε αντίθεση με τις πρόνοιες των υφιστάμενων Κανονισμών και των σχεδίων υπηρεσίας.

4.142.6 Ιατρική και κοινωνική πρόνοια. Για τη λειτουργία του σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, δαπανήθηκε ποσό £147.240, το οποίο αντιστοιχεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε υπάλληλο περίπου £1.090. Το ετήσιο ποσοστό συνεισφοράς του Συμβουλίου στο Ταμείο Ευημερίας ανέρχεται στο 3,24% πάνω στις απολαβές του προσωπικού και αντιπροσωπεύει για το 2001 £50.881. Τα πιο πάνω σχέδια/ταμεία εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς, κατά παράβαση του άρθρου 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350). Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, γίνονται οι αναγκαίες υπηρεσιακές διεργασίες για την ετοιμασία και υποβολή των σχετικών Κανονισμών για έγκριση.

4.143 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

4.143.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £2.852.858, σε σύγκριση με £2.169.286 το 2000.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.648.668, σε σύγκριση με £2.381.318 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £267.350.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £5.501.526, σε σύγκριση με £4.550.604 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £950.922, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση του κόστους πωλήσεων νερού.

(δ) **Ρευστότητα/βιωσιμότητα.** Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £13 εκ. (£10 εκ. το 2000).

4.143.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 101 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £2.156.281, σε σύγκριση με £2.131.947 το προηγούμενο έτος.

4.143.3 Συλλογική Σύμβαση 1.1.98 – 31.12.2000.

(α) **Δημιουργία νέων θέσεων έναντι κατάργησης άλλων.** Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου υπέδειξα ότι για την εφαρμογή της πρόνοιας αυτής θα έπρεπε να εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη δημιουργία των νέων θέσεων και τον καθορισμό της μισθολογικής κλίμακας της κάθε θέσης, να ετοιμαστούν και υποβληθούν για έγκριση σχέδια υπηρεσίας και να προκηρυχθούν οι θέσεις πρώτου διορισμού. Σε αντίθεση με τα πιο πάνω, το Διοικητικό Συμβούλιο αναβάθμισε υφιστάμενες θέσεις, ενέκρινε κλίμακες και σχέδια υπηρεσίας και πρόσφερε διορισμούς σε υφιστάμενο προσωπικό, κατά παράβαση των περιοριστικών διατάξεων του άρθρου 14(1) του σχετικού Νόμου, το οποίο παρέχει αρμοδιότητα για τέτοιες αποφάσεις μόνο στο Υπουργικό Συμβούλιο.

(β) **Αναβάθμιση κλίμακας και μετονομασία τίτλου.** Πέρα από την αναβάθμιση της μισθολογικής κλίμακας του Λειτουργού Μηχανογράφησης από Α8-Α9 σε Α10-Α12+2 και τη μετονομασία του τίτλου σε Προϊστάμενο Πληροφορικής, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, την τοποθέτηση του Προϊστάμενου Πληροφορικής στο αρχικό σημείο της κλίμακας Α12+2, σε αντίθεση με το άρθρο 89 των όρων υπηρεσίας των υπαλλήλων, το οποίο υιοθετεί τους κανόνες αναπροσαρμογής που εφαρμόζονται στη Δημόσια Υπηρεσία. Για την πιο πάνω απόφασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο ζήτησε την καλυπτική έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 21.3.2002. Το Υπουργείο Εσωτερικών, συμμεριζόμενο τόσο τις απόψεις της Υπηρεσίας Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού, όσο και τις δικές μου για το θέμα αυτό, αρνήθηκε υπό τις περιστάσεις να το προωθήσει στο Υπουργικό Συμβούλιο και υπέδειξε στις 29.4.2002 την αναπροσαρμογή της μισθοδοσίας των επηρεαζόμενων υπαλλήλων, σύμφωνα με τους Κανονισμούς αναπροσαρμογής μισθού υπαλλήλου στις περιπτώσεις αναβάθμισης θέσεων, οι οποίοι ισχύουν στη Δημόσια Υπηρεσία (Κ.Δ.Π. 175/95, Καν. 18(1)).

4.143.4 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2001 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους δάνεια συνολικού ύψους £143.781.

4.143.5 Απώλεια νερού. Η απώλεια νερού το 2001 ήταν 2,12 εκ. κυβ. μέτρα ή 18,60%, σε σύγκριση με 1,35 εκ. κυβ. μέτρα ή 13,87% το 2000.

4.143.6 Συντάξεις και φιλοδωρήματα.

(α) Μεγάλος αριθμός υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν μετά την 1.1.82, ημερομηνία εφαρμογής των Κανονισμών του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, δεν κατέβαλαν εισφορές στο Ταμείο Χηρών και Ορφανών για την περίοδο υπηρεσίας τους από 1.1.82 μέχρι την αφυπηρέτησή τους, η οποία λογίζεται ως περίοδος υποχρεωτικών εισφορών, σύμφωνα με το άρθρο 6 των σχετικών Κανονισμών.

(β) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έγινε στις 16.2.2000 μεταφορά ποσού £0,5 εκ. από λογαριασμό εμπρόθεσμης κατάθεσης στην Τράπεζα Κύπρου σε σχέδιο τραπεζικού λογαριασμού με την ίδια τράπεζα, το οποίο προσφέρει άμεση σύνδεση με το δείκτη τιμών μετοχών «Dow Jones Euro Stoxx 50», με λήξη στις 8.3.2002.

Η απόδοση του δείκτη καθοριζόταν ως η διαφορά μεταξύ του μέσου όρου των τιμών κλεισίματος του δείκτη ανά τρίμηνο και της τιμής κλεισίματος στις 6.3.2000. Μέχρι τη λήξη της η πιο πάνω επένδυση δεν είχε καμιά απόδοση, αφού ο μέσος όρος των τιμών του δείκτη είχε απώλειες, με αποτέλεσμα το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων να στερηθεί εσόδων. Εξέφρασα την άποψη ότι τέτοιου είδους επενδύσεις, οι οποίες περικλείουν ψηλούς κινδύνους, θα έπρεπε να αποφεύγονται ή τουλάχιστον θα έπρεπε να εξασφαλιστεί έστω και μικρή εγγυημένη απόδοση από την τράπεζα.

4.143.7 Ταμείο Προνοίας του Προσωπικού του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού.

Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Προνοίας προέβη κατά το 1999 στην αγορά μετοχών δημόσιων εταιρειών, ενώ, σύμφωνα με την πρόνοια του άρθρου 16(2) των Κανονισμών, τα σε πίστη του Ταμείου ποσά επενδύονται σε τέτοια χρεώγραφα, όπως η Επιτροπή ήθελε αποφασίσει. Οι επενδύσεις του Ταμείου σε μετοχές δημόσιων εταιρειών είχαν κατά τη διάρκεια του 2001 απώλειες της τάξης των £190.205, λόγω συνεχούς μείωσης των τιμών των μετοχών στο Χρηματιστήριο.

4.143.8 Ιατρική και κοινωνική πρόνοια. Για τη λειτουργία του σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, δαπανήθηκε ποσό £119.525, το οποίο αναλογεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε υπάλληλο περίπου £1.183. Το ετήσιο ποσοστό συνεισφοράς του Συμβουλίου στο Ταμείο Ευημερίας ανέρχεται στο 3,24% πάνω στις απολαβές του προσωπικού και αντιπροσωπεύει για το 2001 ποσό £42.982. Τα πιο πάνω σχέδια/ταμεία εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς, κατά παράβαση του άρθρου 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350).

4.143.9 Μηχανογράφηση υπηρεσιών - Συμβόλαιο 3/94. Όπως ανέφερα και στις Εκθέσεις μου για τα προηγούμενα έτη, παρατηρείται καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του πιο πάνω συμβολαίου και προβλήματα στην εφαρμογή και λειτουργία των επιμέρους προγραμμάτων.

Ως αποτέλεσμα της καθυστέρησης, και για την ικανοποίηση των αναγκών σε μηχανογραφημένα συστήματα, το Συμβούλιο κατέφυγε στην εξασφάλιση των υπηρεσιών κυπριακών οίκων, για τη μηχανογράφηση ορισμένων υπηρεσιών του.

Το Συμβούλιο, στην προσπάθεια του να διασφαλίσει τη σωστή αξιοποίηση της μέχρι σήμερα δαπάνης, που ανέρχεται σε £177.391, κατέληξε, μετά από διαπραγματεύσεις με τον προμηθευτή στις 29.12.2000, στη συνολολόγηση νέας συμφωνίας. Οι βασικές πρόνοιες της νέας συμφωνίας δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί. Ωστόσο το Συμβούλιο συνεχίζει να λαμβάνει δωρεάν υπηρεσίες από τον προμηθευτή.

4.143.10 Συμβουλευτικές υπηρεσίες - Μελέτη Γαρύλλη - Κατασκευή σταθμού επεξεργασίας νερού. Οι δαπάνες για την πιο πάνω μελέτη ανήλθαν σε £40.189. Ζήτησα να πληροφορηθώ για τη σκοπιμότητα και τα αποτελέσματα της μελέτης και με ποιο τρόπο αυτή θα αποβεί προς όφελος του Συμβουλίου, δεδομένου ότι η Κυβέρνηση ανακοίνωσε πρόσφατα την προκήρυξη προσφορών για την κατασκευή στην περιοχή Λεμεσού Μονάδας Αφαλάτωσης.

4.144 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Μέρος Α

4.144.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £323.636, σε σύγκριση με £320.574 το 2000. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται κρατική χορηγία από τον Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π., ύψους £226.761, και έσοδα από απασχόληση προσωπικού του Συμβουλίου σε άλλες Υπηρεσίες, ύψους £95.917. Τα αντίστοιχα έξοδα ανήλθαν σε £323.636.

4.144.2 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που εμφανίζονται στον Ισολογισμό στις 31.12.2001 περιλαμβάνουν μόνο τα υπόλοιπα των λογαριασμών που έχουν δημιουργηθεί μετά τις 14.8.74, επειδή τα σχετικά βιβλία και οι λογαριασμοί για την περίοδο πριν από τις 14.8.74 έχουν εγκαταλειφθεί στην Αμμόχωστο, ως αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής.

4.144.3 Προσωπικό. Το προσωπικό του Συμβουλίου ήταν οκτώ υπάλληλοι. Εκτός από το Λογιστή του Συμβουλίου, ο οποίος αφιερώνει περίπου το 50% του χρόνου του για τις εργασίες του Συμβουλίου, ενώ κατά τον υπόλοιπο χρόνο απασχολείται στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας, οι υπόλοιποι επτά είναι αποσπασμένοι στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας και σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες. Οι δαπάνες για μισθούς, εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία και άλλα ωφελήματα των πιο πάνω υπαλλήλων ανήλθαν στις £188.417.

4.145 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.145.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £735.008, σε σύγκριση με £668.871 το 2000.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £1.830.069, σε σύγκριση με £1.497.563 το 2000.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £2.565.077, σε σύγκριση με £2.166.434 το 2000.

(δ) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες ανέρχονταν στις 31.12.2001 σε £4 εκ. Εισηγήθηκα τη διεξαγωγή μελέτης βιωσιμότητας.

4.145.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 54 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ανήλθαν σε £1.087.680, σε σύγκριση με £1.063.845 το 2000.

4.145.3 Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού μεταξύ της ποσότητας που αγοράστηκε και αυτής που πωλήθηκε υπερδιπλασιάστηκε και έφθασε το 36%, ποσοστό το οποίο θεωρείται υπερβολικά ψηλό (είναι υπερδιπλάσιο του ποσοστού απώλειας των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και Λευκωσίας), σε σύγκριση με 16% το 2000 και 14,36% το 1999, και θα πρέπει να διερευνηθεί. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, έχουν εντοπιστεί οι λόγοι της αύξησης που σημειώθηκε και καταβάλλονται προσπάθειες για μείωση του ποσοστού απώλειας νερού.

4.145.4 Ιατρική και κοινωνική πρόνοια. Για τη λειτουργία του σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, δαπανήθηκε ποσό £58.473, το οποίο αναλογεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε υπάλληλο περίπου £1.083, ενώ η συνεισφορά του Συμβουλίου στο Ταμείο Ευημερίας ανέρχεται στο 3,24% πάνω στις απολαβές του προσωπικού και αντιπροσωπεύει για το 2001 £21.892. Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, τα πιο πάνω σχέδια/ταμεία εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς, κατά παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας.

4.146 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Μέρος Α

4.146.1 Οικονομική κατάσταση. Οι εισπράξεις του Ταμείου ανήλθαν το 2001 σε £1.334.326, σε σύγκριση με £1.301.218 το 2000. Αυτές προήλθαν από το ΛΟΤΤΟ/ΠΡΟΤΟ (£500.000), από τέλη εισόδου στα Μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους (£423.742) και από τόκους καταθέσεων ή επενδύσεων (£407.379). Στις 31.12.2001 το συσσωρευμένο υπόλοιπο του Ταμείου ήταν £11.527.693, σε σύγκριση με £10.193.367 το 2000.

4.147 ΤΑΜΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.147.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το έτος 2001 έχουν υποβληθεί τον Ιούνιο 2002 και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Οι εν λόγω λογαριασμοί παρουσιάζουν πλεόνασμα £2.903.726, σε σύγκριση με £2.941.158 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £37.432, που προήλθε κυρίως από μείωση των εισπραχθέντων τόκων και αύξηση των τόκων για προπληρωμές. Τα δάνεια που εκδόθηκαν το 2001 ήταν £11,2 εκ., σε σύγκριση με £9,0 εκ. το 2000, και στις 31 Δεκεμβρίου 2001 το υπόλοιπο του Λογαριασμού Αποθεματικού ήταν £61,4 εκ., σε σύγκριση με £58,5 εκ. το 2000.

4.147.2 Ταμειακό πλεόνασμα. Στις 31.12.2001 το Ταμείο Δημόσιων Δανείων παρουσίαζε ταμειακό πλεόνασμα ύψους £4.783.994, σε σύγκριση με £8.138.293 το 2000.

4.147.3 Κατάσταση οφειλόμενων δανείων. Η πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζει τα υπόλοιπα των δανείων που οφείλονταν στο Ταμείο στις 31 Δεκεμβρίου 2001 και 2000, κατά οικονομικό τομέα.

	2001	2000
	£000	£000
Υδατική Ανάπτυξη	3.883	4.195
Ανάπτυξη Γεωργίας	14.013	15.890
Αγροτική Ανάπτυξη	14.307	13.992
Ανάπτυξη Αλιείας	355	360
Παιδεία και Άλλες Υπηρεσίες	11.177	10.513
Τουριστική Ανάπτυξη	6.831	7.314
Έργα Δημόσιας Ωφέλειας	24.360	17.337
Ανάπτυξη Εμπορίου και Βιομηχανίας	180	243
Λογαριασμός Γεωργικών Πιστώσεων	77	137
Ταμείο Καλλιέργειας Τ/Κ Γης	949	949
	76.082	70.930

4.147.4 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Στις 31.12.2001 οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς, σε £27,0 εκ. , μετά την αφαίρεση πρόβλεψης £4,6 εκ. για επισφαλή χρέη και £2,0 εκ. για διαγραφή οφειλών. Η πρόβλεψη για επισφαλή χρέη περιλαμβάνει ποσό £3,0 εκ., που αντιπροσωπεύει δάνεια σε Τουρκοκύπριους (κεφάλαιο και τόκοι), επιπρόσθετους καθυστερημένους τόκους ύψους £0,7 εκ., που υπερβαίνουν το εκδοθέν κεφάλαιο, και γενική πρόβλεψη £0,7 εκ.. Η πρόβλεψη για διαγραφή οφειλών περιλαμβάνει ποσό ύψους £1,2 εκ., το οποίο έπρεπε να διαγραφεί από 18.11.94, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμων, ως οφειλόμενο από πρόσφυγες και πληγέντες λόγω της τουρκικής εισβολής. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνει ποσό ύψους £0,9 εκ., που αντιπροσωπεύει δάνεια που πιθανόν να διαγραφούν μελλοντικά, βάσει δικαστικών αποφάσεων. Το μεγαλύτερο μέρος του υπόλοιπου ποσού των καθυστερήσεων οφείλεται από Τουρκοκύπριους και άλλους οφειλέτες, οι οποίοι δεν έχουν αποπληρώσει κανένα ποσό για πολλά χρόνια, λόγω κυρίως των συνθηκών που επικράτησαν μετά την τουρκική εισβολή του 1974.

Παρατηρείται ότι από τα δανειοδοτικά σχέδια που βρίσκονταν στις 31.12.2000 σε λειτουργία, τα μεγαλύτερα ποσοστά καθυστερημένων ποσών παρουσιάζουν τα Αρδευτικά Τμήματα, οι Αυτοεργοδοτούμενοι και οι Περιφερειακές Εταιρείες Δημόσιων Οδικών Μεταφορών. Από τα σχέδια που δεν βρίσκονται πια σε ισχύ, ψηλά ποσοστά καθυστερήσεων παρουσιάζουν οι κατηγορίες των ξενοδοχείων, Σχολικών Εφορειών, Δήμων, δανείων σε γεωργούς για την άρδευση Τ/Κ γης, ψαράδων κ.τ.λ.

4.148 ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.148.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το έτος 2001 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου καθυστερημένα, τον Ιούλιο 2002, και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £1.176, σε σύγκριση με έλλειμμα £6.974 το 2000. Η Επιτροπή παραχώρησε το 2001 οικονομική βοήθεια, ύψους £107.644, σε άπορα παιδιά, σε σύγκριση με £105.303 για το 2000.

4.149 ΤΑΜΕΙΟ ΘΗΡΑΣ

Μέρος Α

4.149.1 Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2001 ανήλθαν σε £1.888.332, σε σύγκριση με £1.798.994 το 2000. Το πλείστο μέρος των εισπράξεων αντιπροσωπεύει τέλη για την έκδοση αδειών κυνηγίου και κατοχής πυροβόλων όπλων.

4.149.2 Πληρωμές. Οι πληρωμές από το Ταμείο ανήλθαν σε £2.005.601, σε σύγκριση με £1.897.897 το 2000. Για τρίτο συνεχόμενο έτος τα έξοδα του Ταμείου είναι περισσότερα από τα έσοδα και ενδεχομένως οι μελλοντικές υποχρεώσεις του Ταμείου για καταβολή συντάξεων και φιλοδωρημάτων να δημιουργήσουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

4.149.3 Συσσωρευμένο αποθεματικό του Ταμείου. Στις 31.12.2001 το υπόλοιπο του Ταμείου ήταν £1.990.534, σε σύγκριση με £2.107.803 το 2000.

4.149.4 Συμφωνία με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα για την έκδοση αδειών κυνηγίου, έναντι αμοιβής, μέσω των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων. Στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα παραδόθηκαν από το Ταμείο Θήρας 41 500 ένσημα/ταινίες ένδειξης πληρωμής (security stickers), αξίας £1.452.500. Μέχρι τέλος Νοεμβρίου 2001, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας, θα έπρεπε να επιστραφούν τα αχρησιμοποίητα ένσημα και οι εισπράξεις να κατατεθούν στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, σε πίστη του Γενικού Κυβερνητικού Λογαριασμού, για λογαριασμό του Ταμείου Θήρας. Μέχρι 12.8.2002 κατατέθηκε ποσό £902.020 (αξία 25 772 ενσήμων), έχουν επιστραφεί 15 113 ένσημα και κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαπιστώθηκε ότι παρέμειναν σε εκκρεμότητα 615 ένσημα, αξίας £21.525, τα οποία έχει κληθεί η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα να διευθετήσει το συντομότερο.

4.150 ΤΑΜΕΙΟ ΛΑΧΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Μέρος Α

4.150.1 Αποτελέσματα έτους. Το Ταμείο κατά το 2001 πραγματοποίησε εισπράξεις £82.174 και πληρωμές £133.260, σε σύγκριση με £82.532 και £86.074 το 2000, αντίστοιχα. Το αποθεματικό του Ταμείου στις 31.12.2001 ήταν £2.508, σε σύγκριση με £53.594 το προηγούμενο έτος.

4.150.2 Μη έκδοση Λαχείου Προνοίας. Κατά τα έτη 1997-2000 και το 2001 δεν εκδόθηκε το Λαχείο Προνοίας και τα έξοδα του Ταμείου Λαχείου Προνοίας καλύφθηκαν κυρίως από κρατική χορηγία.

4.150.3 Βοηθήματα σε αναπήρους. Κατά το 2001 καταβλήθηκαν βοηθήματα σε αναπήρους, ύψους £115.260, ποσό το οποίο υπερβαίνει κατά πολύ το ποσοστό του 80% των εσόδων, το οποίο καθορίζεται στο άρθρο 4 του περί Λαχείου Προνοίας Νόμου.

4.151 ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Μέρος Α

4.151.1 Οικονομική κατάσταση και αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα και έξοδα του Ταμείου ανήλθαν σε £1.331.768 και £480.828, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.239.840 και £403.481 του προηγούμενου έτους, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £850.940, σε σύγκριση με £836.359 το 2000. Τα ταμειακά διαθέσιμα στις 31.12.2001 ήταν £5.773.295, σε σύγκριση με £5.320.109 το 2000.

4.151.2 Καθυστερημένες εισφορές μελών. Στο τέλος του έτους οι καθυστερημένες εισφορές των μελών ανέρχονταν σε £169.662, σε σύγκριση με £118.200 το 2000. Στις καθυστερημένες εισφορές περιλαμβάνονται ποσά που οφείλονται από μέλη πριν από πολλά χρόνια, μέχρι και από το 1977. Εισηγήθηκα όπως γίνουν ενέργειες για είσπραξη τους και για όσα ποσά είναι αδύνατη η είσπραξη να ληφθεί απόφαση από το Διοικητικό Συμβούλιο για τη διαγραφή τους, αφού προηγουμένως τροποποιηθούν ανάλογα οι σχετικοί Κανονισμοί.

4.151.3 Μέλη και συνταξιούχοι. Τα μέλη και οι συνταξιούχοι του Ταμείου ήταν 1 702 και 78, αντίστοιχα, σε σύγκριση με 1 611 και 68 το 2000.

4.151.4 Επενδύσεις. Κατά τη διάρκεια του έτους 2001 το Ταμείο επένδυσε ποσό ύψους £249.884 σε μετοχές κυπριακών τραπεζών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, μετά από κατάλληλη τροποποίηση των ισχύοντων Κανονισμών του Ταμείου, η οποία εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 9.6.2000.

4.151.5 Αγωγές από μέλη του Ταμείου. Το Ταμείο απέρριψε ορισμένες αιτήσεις μελών του για καταβολή εφάπαξ ποσού, επειδή δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του σχετικού Κανονισμού, με αποτέλεσμα να καταχωριστούν εναντίον του δύο αγωγές στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας. Σε περίπτωση που στις πιο πάνω αγωγές εκδοθεί απόφαση υπέρ των εναγόντων, το οικονομικό κόστος του Ταμείου δυνατόν να είναι σημαντικό, αφού και άλλα μέλη του Ταμείου, των οποίων οι αιτήσεις για καταβολή εφάπαξ ποσού απορρίφθηκαν, ενδέχεται να προσφύγουν στη δικαιοσύνη.

Μέρος Β

4.151.6 Νομικοί Λειτουργοί. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου, ερμηνεύοντας το σχετικό Κανονισμό, αποφάσισε ότι οι Νομικοί Λειτουργοί, οι οποίοι διορίστηκαν ή διορίζονται στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας μετά τις 14.9.66, θα παύουν να είναι εισφορείς του Ταμείου. Εναντίον της πιο πάνω απόφασης καταχωρίστηκε αγωγή στο δικαστήριο, η οποία και έγινε αποδεκτή. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου καταχώρισε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο, η οποία απορρίφθηκε. Ζήτησα από το Ταμείο να με πληροφορήσει για τις περαιτέρω ενέργειες του για ρύθμιση του θέματος.

4.152 ΙΔΡΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Μέρος Α

4.152.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £74.231, σε σύγκριση με £63.534 το 2000. Τα έσοδα του Ιδρύματος ανήλθαν σε £958.192 (£984.666 το 2000) και περιλαμβάνουν Κυβερνητική Χορηγία ύψους £849.312, σε σύγκριση με £870.591 το 2000. Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.032.423 (£1.048.200 το 2000) και περιλαμβάνουν μισθούς, ημερομίσθια και επιδόματα προσωπικού, ύψους £808.049, σε σύγκριση με £820.870 το 2000.

4.152.2 Προσωπικό. Το Ίδρυμα εργοδοτούσε 36 μόνιμους, έξι έκτακτους, 2 με απόσπαση και 21 εβδομαδιαίους υπαλλήλους. Στις 31.12.2001 υπήρχαν τρεις κενές θέσεις (ενός Λειτουργού Οικοτροφείου, ενός Ειδικού Παιδαγωγού και ενός Λογοθεραπευτή).

4.153 ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΒΑΡΩΝ

Μέρος Α

4.153.1 Γενικά. Ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών ιδρύθηκε με το Νόμο 141 του 1989, με κύριο σκοπό την ισότιμη κατανομή των βαρών που προέκυψαν από την τουρκική

εισβολή και κατοχή και την κατά το δυνατόν αποκατάσταση της προπολεμικής φερεγγυότητας των δικαιούχων προσώπων. Το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε τον Πρόεδρο και τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 10.11.93, ενώ ο Φορέας εξάγγειλε την έναρξη της λειτουργίας του στις 24 Νοεμβρίου 1995. Σημειώνεται ότι ο σχετικός Νόμος δεν καθορίζει τη θητεία του Προέδρου και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα, κάτι που διευθετείται με σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο που υποβλήθηκε στη Βουλή.

4.153.2 Λογαριασμοί. Κατά το 2001 η Κυβέρνηση έδωσε χορηγία ύψους £523.673 στο Φορέα για τα λειτουργικά του έξοδα και £523.170 για επιχορήγηση επιτοκίου. Επίσης, στις 31.12.2001 τα εισπρακτέα και τα πληρωτέα δάνεια ήταν £27.086.738 και £27.669.350, αντίστοιχα, ενώ οι εισπρακτέες καταθέσεις ήταν £582.612. Σημειώνεται ωστόσο ότι οι λογαριασμοί για το έτος 2001 δεν έχουν υποβληθεί έγκαιρα για έλεγχο και, κατά συνέπεια, δεν έχει ολοκληρωθεί ο σχετικός έλεγχος. Τα πιο κάτω προέκυψαν από τον έλεγχο των λογαριασμών για το έτος 2000.

4.153.3 Καθυστερήσεις στην έγκριση και παραχώρηση δανείων. Η διαδικασία εξέτασης και έγκρισης των αιτήσεων για δάνεια συνεχίζει να παρουσιάζει μεγάλη καθυστέρηση. Συγκεκριμένα, οι αιτήσεις για σπουδαστικά, επαγγελματικά και δάνεια για νέα ζευγάρια εξετάζονται συνήθως μετά την πάροδο τουλάχιστον ενός έτους, ενώ οι αιτήσεις για στεγαστικά δάνεια εξετάζονται περίπου 2½ χρόνια μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης. Αυτό οφείλεται, όπως αντιλαμβάνομαι, στη μεγάλη αύξηση των νέων αιτήσεων, στην επανεξέταση μέχρι και το έτος 2000 μεγάλου αριθμού παλιών αιτήσεων και στο γεγονός ότι εξαντλούνται τα διαθέσιμα κεφάλαια του Προϋπολογισμού, ενώ καθυστερεί η έγκριση Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού. Ως αποτέλεσμα, δεν υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια για την ικανοποίηση των αιτητών, γεγονός που προκαλεί αντιδράσεις.

4.153.4 Προμήθεια σε Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς. Η προμήθεια που εισπράττουν οι Χρηματοδοτικοί Οργανισμοί (Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης και Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα), για την παραχώρηση δανείων που εγκρίνονται από τον Κεντρικό Φορέα, θεωρείται ψηλή, δεδομένου ότι η περίοδος αποπληρωμής φθάνει μέχρι και τα 25 χρόνια και οι εν λόγω Οργανισμοί ουσιαστικά δεν αναλαμβάνουν κίνδυνο, αφού τα δάνεια είναι εγγυημένα από την Κυβέρνηση. Εισηγήθηκα όπως γίνουν ενέργειες για μείωση της προμήθειας που καταβάλλεται.

Ο Πρόεδρος του Κεντρικού Φορέα με πληροφόρησε ότι, μετά την επισήμανση μου αυτή, ζητήθηκε από τους Οργανισμούς που παραχωρούν δάνεια, με εγγύηση του Φορέα, όπως μειωθεί η προμήθεια που καταβάλλεται σ' αυτούς. Ήδη ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης πληροφόρησε το Διευθυντή του Φορέα ότι η προμήθεια θα μπορούσε να μειωθεί στο 0,25%, από το 0,5% που καταβάλλεται σήμερα.

4.154 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΪΚΗ ΔΥΣΤΡΟΦΙΑ

Μέρος Α

4.154.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του Ιδρύματος, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς, παρουσίασαν πλεόνασμα £160.383, σε σύγκριση με £128.756 το 2000.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.884.587, σε σύγκριση με £2.481.211 το 2000. Οι χορηγίες από την Κυπριακή Δημοκρατία ανήλθαν σε £1.962.530, σε σύγκριση με £1.477.715 το

2000, και τα έσοδα από προσφορά υπηρεσιών σε £540.269, σε σύγκριση με £381.214 το 2000.

Τα καθαρά έσοδα από το TELETHON ανήλθαν σε £328.126, σε σύγκριση με £291.292 το 2000. Μέρος αυτών, ύψους £24.335 για το 2000, σε σύγκριση με £224.099 το 1999, περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εσόδων και εξόδων.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £2.748.539, σε σύγκριση με £2.576.554 το 2000. Η αύξηση προήλθε κυρίως από τους μισθούς προσωπικού, που ήταν £1.294.484, σε σύγκριση με £1.149.972 το 2000.

4.154.2 Προσωπικό. Το μόνιμο προσωπικό του Ιδρύματος ήταν 108 άτομα, 96 με πλήρη απασχόληση και 10 με μερική απασχόληση, με σύνολο αποδοχών £1.294.484.

4.154.3 «Τέλεθον». Το δικαίωμα διεξαγωγής του «Τέλεθον» παραχωρήθηκε στο Ίδρυμα από το Σύνδεσμο Μυοπαθών Κύπρου, στον οποίο καταβάλλεται ετήσια χορηγία ύψους £25.000 από τα έσοδα της εκδήλωσης. Το Ίδρυμα έχει αναθέσει σε Τράπεζα τη διενέργεια του «Τέλεθον», η οποία έχει και την ευθύνη της είσπραξης των χρημάτων και της διενέργειας των δαπανών. Παρατηρήθηκε ότι κατά τα τελευταία τέσσερα χρόνια τα έξοδα για τη διεξαγωγή του «Τέλεθον» παρουσίασαν σημαντική αυξητική τάση, σε αντίθεση με τις εισπράξεις, οι οποίες παρέμειναν στα ίδια επίπεδα, και δαπανώνται μεγάλα ποσά για διαφημίσεις, για τη διενέργεια εκδηλώσεων και για την κάθοδο στην Κύπρο ξένων καλλιτεχνών.

Μέρος Β

4.154.4 Ατέλειες κτιρίου. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι στο κτίριο όπου στεγάζεται το Ίδρυμα παρουσιάστηκαν ατέλειες (καθίζηση του κτιρίου, ρωγματώσεις στο εξωτερικό πλακόστρωτο και σοβαρές ρωγμές στην τοιχοποιία). Παρόλο που οι ατέλειες αυτές δεν είχαν επιδιορθωθεί, εντούτοις, μετά από σύσταση του νομικού συμβούλου του Ιδρύματος, καταβλήθηκε στον εργολάβο το ποσό των £250.000, για τελικό διακανονισμό των απαιτήσεων του. Εξέφρασα την άποψη ότι δεν έπρεπε να γίνει η πληρωμή προτού επιδιορθωθούν από τον εργολάβο όλες οι ατέλειες που παρουσιάστηκαν στο κτίριο. Η σχετική έκθεση του ΕΤΕΚ, όσον αφορά στις ατέλειες του κτιρίου, η οποία ζητήθηκε από το 1998, έχει υποβληθεί και εξετάζεται από το Συμβούλιο, όμως το θέμα δεν έχει ακόμη επιλυθεί. Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι μέσα στο 2002, μετά από καθοδήγηση των αρχιτεκτόνων, έχουν γίνει κάποιες επιδιορθώσεις και για την επιδιόρθωση των υπόλοιπων ατελειών αναμένεται η περαιτέρω βοήθειά τους.

4.154.5 Μνημόνιο Επιστημονικής Συνεργασίας μεταξύ Ιδρύματος και Υπουργείου Υγείας. Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη Έκθεση μου, η συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Ιδρύματος και του Υπουργείου Υγείας, για την προσφορά υπηρεσιών προς την Κυβέρνηση, υπογράφηκε στις 26.10.99. Ενώ σ' αυτή προβλέπεται η καταβολή ετήσιας κρατικής χορηγίας, έναντι παροχής ιατρικών και εργαστηριακών υπηρεσιών σε ασθενείς, δικαιούχους δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς επίσης και η μερική χρηματοδότηση ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, δεν καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των πιο πάνω ποσών. Με στόχο τη διευκρίνιση τυχόν ασαφειών που εντοπίζονται στο Μνημόνιο Συνεργασίας, καθώς επίσης και την εξεύρεση του καταλληλότερου τρόπου χρηματοδότησης του Ιδρύματος και του τρόπου υπολογισμού της χορηγίας προς αυτό, το Υπουργείο έχει ήδη αρχίσει σειρά διαβουλεύσεων με το Ίδρυμα, οι οποίες δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί.

4.155 ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.155.1 Γενικά. Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου συστάθηκε με το Νόμο 14(I) του 1993 ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, με κύριο σκοπό την άσκηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την ανάπτυξη και τον έλεγχο της αγοράς αξιών. Άρχισε την επίσημη λειτουργία του στις 29 Μαρτίου 1996, αφού προηγήθηκε η έγκριση των Κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 1995, και μέχρι τον Ιούνιο του 2001 το Χρηματιστήριο τελούσε υπό την εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών, μέσω της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Από τον Ιούνιο 2001 τέθηκε σε ισχύ νέα νομοθεσία, η οποία διέπει τη σύσταση και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, η οποία αποτελεί τώρα νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

4.155.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν, μετά τη φορολογία, πλεόνασμα £1.021.800 το 2001, σε σύγκριση με £5.784.624 το 2000.

(β) Έσοδα. Μετά την αφαίρεση της λειτουργικής δαπάνης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, τα έσοδα ανήλθαν σε £4.500.626 το 2001, σε σύγκριση με £9.913.350 το 2000. Η μείωση κατά £5.412.724 οφείλεται κυρίως στη μείωση που παρατηρήθηκε στις ετήσιες συνδρομές.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα (εκτός από τη φορολογία) ανήλθαν σε £3.726.658 για το 2001 και περιλαμβάνουν τη λειτουργική δαπάνη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ύψους £503.108, σε σύγκριση με £3.504.812 και £1.104.896, αντίστοιχα, το 2000.

Η αύξηση των εξόδων κατά £221.846 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων διοίκησης.

4.155.3 Προσωπικό - Μισθοί και επιδόματα. Το Χρηματιστήριο εργοδοτούσε στις 31.12.2001 136 υπαλλήλους, 63 μόνιμους, 70 έκτακτους και 3 ωρομίσθιους, με συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ύψους £1.424.299, σε σύγκριση με £1.207.156 το 2000, προέκυψε δηλαδή αύξηση 17,99%, λόγω της αύξησης του προσωπικού, του τιμαριθμικού επιδόματος και των προσαυξήσεων που δόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους. Η αντιμισθία των μελών του Συμβουλίου ανήλθε στις £10.020 για το 2001 (£10.040 για το 2000).

4.155.4 Βιωσιμότητα Χρηματιστηρίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου ετοίμασε και απέστειλε στις 5.4.2002 προς το Υπουργείο Οικονομικών δύο μελέτες που αφορούν τα προβλεπόμενα αποτελέσματα για τα έτη 2002-2006 και τη χρηματοδότηση της ανέγερσης του νέου κτιρίου του Χρηματιστηρίου.

Σύμφωνα με τη μελέτη για τα προβλεπόμενα αποτελέσματα για τα έτη 2002-2004, το Χρηματιστήριο αναμένεται να παρουσιάσει συνολικό έλλειμμα ύψους £1.816.718 και για τα έτη 2005-2006, αναμένεται να παρουσιάσει συνολικό πλεόνασμα ύψους £582.447. Μέχρι το 2006 αναμένεται να παρουσιαστεί ταμειακό έλλειμμα ύψους £8.821.448. Επίσης γίνεται πρόνοια για κεφαλαιουχικές δαπάνες, από το 2002 μέχρι το 2006, ύψους £18.800.000 (οι οποίες συμπεριλαμβάνουν την εφαρμογή του συστήματος Remote Trading και το κόστος ανέγερσης του νέου κτιρίου του Χρηματιστηρίου).

Τα δεδομένα πάνω στα οποία βασίστηκε η μελέτη δεν συνάδουν με τα πραγματικά δεδομένα, αφού η καθοδική πορεία του δείκτη του Χρηματιστηρίου συνεχίστηκε και ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα.

Στη μελέτη για τη χρηματοδότηση της ανέγερσης του νέου κτιρίου γίνεται εισήγηση όπως τα 2/3 του κόστους ανέγερσης χρηματοδοτηθούν από δανεισμό και τα υπόλοιπα ληφθούν από τα αποθέματα του Χρηματιστηρίου.

Σημειώνεται επίσης ότι οι προβλεπόμενες δαπάνες για το 2006, οι οποίες υπολογίστηκε ότι θα ανέλθουν στα £7,6 εκ., περιλαμβάνουν και την αντικατάσταση του μηχανογραφημένου συστήματος του Χρηματιστηρίου, το οποίο πρόσφατα ολοκληρώθηκε, με νέο σύστημα, το κόστος του οποίου υπολογίστηκε σε £2 εκ.

Για την καλύτερη αντιμετώπιση των αναμενόμενων ελλειμμάτων και για εξασφάλιση της βιωσιμότητας του Χρηματιστηρίου, εισηγήθηκα όπως τα έξοδα του Χρηματιστηρίου περιοριστούν στα απολύτως απαραίτητα, με στόχο την εξασφάλιση της μακροχρόνιας αυτοσυντήρησής του.

Ο Πρόεδρος του Χρηματιστηρίου ανέφερε ότι η μελέτη αναφορικά με τις προβλέψεις για τα έτη 2002-2006 ετοιμάστηκε το πρώτο τρίμηνο του έτους 2002 και βασίστηκε σε παραμέτρους που ίσχυαν κατά την περίοδο εκείνη. Σίγουρα τα δεδομένα στα οποία βασίστηκε η μελέτη έχουν αλλάξει σημαντικά και συνεπώς θα πρέπει να γίνει προσαρμογή της μελέτης, για να αντικατοπτρίζει τα πραγματικά δεδομένα σήμερα. Ανέφερε επίσης ότι τόσο η Γενική Διεύθυνση του Χρηματιστηρίου όσο και το Συμβούλιο διατηρούν συντηρητική γραμμή αναφορικά με κεφαλαιουχικές δαπάνες που προγραμματίζονται να γίνουν και οι λειτουργικές δαπάνες περιορίζονται στις άμεσα αναγκαίες, ως μέτρο πρόληψης, για την καλύτερη αντιμετώπιση προβλημάτων που πιθανόν να προκύψουν από τη μείωση του κύκλου εργασιών και κερδοφορίας.

4.155.5 Ανέγερση νέου κτιρίου. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με τις αποφάσεις αρ. 49.545 και 52.684, ημερ. 28.4.99 και 16.4.2000, ενέκρινε τη χωροθέτηση του κτιρίου του Χρηματιστηρίου στην περιοχή του παλαιού ΓΣΠ, το σχέδιο δράσης και τα σχετικά χρονοδιαγράμματα για την ανέγερσή του, στα οποία περιλαμβανόταν ως ημερομηνία προκήρυξης του διαγωνισμού ο Ιούνιος 2001.

Τελικά ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την ανέγερση του νέου κτιρίου προκηρύχθηκε στις 16.2.2002.

Σύμφωνα με τους όρους προκήρυξης του διαγωνισμού, οι οποίοι ετοιμάστηκαν από το ΕΤΕΚ, η αμοιβή του βραβευθέντα Αρχιτέκτονα καθορίστηκε σε 7,5% επί της δαπάνης αποπεράτωσης του έργου, ποσοστό το οποίο θεωρείται πολύ ψηλό, αφού ξεπερνά κατά 1,5%-2% το όριο που καθορίζεται σε παρόμοιας φύσης διαγωνισμούς του Δημοσίου.

Σημειώνεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου, κατά τη συνεδρία του ημερ. 14.2.2002, αποφάσισε όπως μη συμπεριλάβει στους όρους του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού τον όρο για μη καταβολή αποζημιώσεων προς τους προσφοροδότες, σε περίπτωση ακύρωσης ή ανάκλησης του διαγωνισμού.

Στις 21.3.2002 η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής, με σχετική επιστολή της, ανέθεσε στο ΕΤΕΚ όπως, σε συνεργασία με το Δήμο Λευκωσίας, μελετήσει άλλους

εναλλακτικούς χώρους ανέγερσης του κτιρίου του Χρηματιστηρίου, εντός των δημοτικών ορίων του Δήμου Λευκωσίας.

Ωστόσο ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός δεν έχει ακυρωθεί και το Χρηματιστήριο απένειμε βραβεία και αμοιβές μελών και συμβούλων της κριτικής επιτροπής, ύψους πέραν των £160.000, για σχέδια κτιρίου που δεν θα ανεγερθεί στο συγκεκριμένο χώρο που έχει καθοριστεί στο διαγωνισμό.

4.155.6 Κτιριολογικό πρόγραμμα. Από μελέτη του κτιριολογικού προγράμματος που δόθηκε στα Αρχιτεκτονικά Γραφεία που δήλωσαν συμμετοχή στον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, παρατήρησα ότι η πρόβλεψη για το προσωπικό φαίνεται να είναι υπερβολική, λαμβάνοντας υπόψη και τα νέα δεδομένα του Χρηματιστηρίου, και ότι το ποσοστό του 40% που προστίθεται στο ωφέλιμο εμβαδόν (για υπηρεσίες και κοινόχρηστους χώρους) θεωρείται επίσης υπερβολικό. Παρατήρησα επίσης ότι για τα Τμήματα Χρηματιστήριο Παραγώγων και Παράλληλης Αγοράς θα πρέπει να γίνει ειδική μελέτη κατά πόσο και πότε τα Τμήματα αυτά θα χρειαστούν και ποιο εμβαδόν απαιτείται να έχουν και ότι τα εμβαδά που καθορίζονται για ορισμένες θέσεις ανώτερων λειτουργιών είναι μεγαλύτερα, μέχρι και 40%, από τα πρότυπα του κρατικού τομέα για αντίστοιχες θέσεις.

Ενόψει των πιο πάνω, εισηγήθηκα όπως γίνει μελέτη σκοπιμότητας για τις ανάγκες σε υπηρεσίες και προσωπικό, βάσει της οποίας το πρόγραμμα να αναθεωρηθεί. Επιπρόσθετα, ανέφερα ότι δεν ήταν φρόνιμο να αφεθεί να προχωρήσει η διαδικασία του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού πριν οριστικοποιηθεί ο χώρος ανέγερσης του κτιρίου.

Το Χρηματιστήριο, σε απαντητική επιστολή του προς την Υπηρεσία μου, ανέφερε ότι ακολούθησε πιστά τις σχετικές αποφάσεις και οδηγίες του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις οποίες το νέο κτίριο του Χρηματιστηρίου ήταν χωροθετημένο στην περιοχή του παλαιού ΓΣΠ, και προσπάθησε να εφαρμόσει το σχέδιο δράσης και τα χρονοδιαγράμματα, προχωρώντας στην προκήρυξη αρχιτεκτονικού διαγωνισμού.

Ανέφερε επίσης ότι, παρ' όλες τις αντιδράσεις που είχαν εγερθεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου έλαβε οδηγίες από τον Υπουργό Οικονομικών για ολοκλήρωση του διαγωνισμού και ότι, σε περίπτωση που το Χρηματιστήριο τερμάτιζε το διαγωνισμό, πιθανόν να αναγκαζόταν να καταβάλει αποζημιώσεις στα 47 Αρχιτεκτονικά Γραφεία που πήραν έγγραφα του διαγωνισμού.

Σε σχέση με τα προνοούμενα εμβαδά και το προσωπικό, το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου ανέφερε ότι έλαβε υπόψη τα αναπτυξιακά προγράμματα του Χρηματιστηρίου, τα οποία, όπως σημείωσε, πρέπει να γίνουν, ώστε το Χρηματιστήριο να ευθυγραμμιστεί πλήρως με τις αντίστοιχες λειτουργίες/ υπηρεσίες των πιο προηγμένων Χρηματιστηρίων, αλλά και για να είναι σε θέση να παρέχει στους επενδυτές ένα διευρυμένο φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών. Παρατήρησε επίσης ότι ο μειωμένος όγκος συναλλαγών που παρατηρείται σήμερα δεν πρέπει να αποτελεί τη βάση σχεδιασμού του νέου κτιρίου του Χρηματιστηρίου και ότι η εισαγωγή προηγμένης τεχνολογίας για παροχή ακόμη πιο διευρυμένων υπηρεσιών απαιτεί και το αναγκαίο ανθρώπινο δυναμικό.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Χρηματιστηρίου, το Συμβούλιο αναμφίβολα, μόλις λάβει πρόσθετη επεξηγηματική πληροφόρηση για το νέο χώρο ανέγερσης του κτιρίου του, θα προσμετρήσει τα υφιστάμενα δεδομένα, σε σχέση με την κατάσταση στη χρηματιστηριακή

αγορά, τις ανάγκες σε υπηρεσίες και προσωπικό και τα αναπτυξιακά προγράμματα του και θα προβεί σε τροποποιήσεις στο κείμενο των κτιριολογικών αναγκών του.

4.155.7 Μηχανογράφηση Χρηματιστηρίου.

(α) **Γενικά.** Το έργο της μηχανογράφησης του Χρηματιστηρίου ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο 2001, με καθυστέρηση 3,5 χρόνων, με συνολικό κόστος πέραν των £1,8 εκ. Σημειώνεται ότι βάσει του συμβολαίου το έργο έπρεπε να ολοκληρωθεί μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 1998, έναντι συνολικού ποσού £520.000. Μέρος της ευθύνης, σύμφωνα με την εταιρεία που ανέλαβε τη μηχανογράφηση, φέρει το Χρηματιστήριο, άποψη την οποία το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου δεν αποδέχεται. Εισηγήθηκα όπως, αφού το έργο έχει ολοκληρωθεί, ετοιμαστεί κατάσταση στην οποία να γίνεται ανάλυση των καθυστερήσεων, βάσει της οποίας να γίνει υπολογισμός των αποζημιώσεων που προκύπτουν, σύμφωνα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου.

(β) **Σύστημα αποϋλοποίησης.** Μέχρι τις 31 Ιουλίου 2002 είχαν εισαχθεί στο σύστημα αποϋλοποίησης 82 εταιρείες. Οι υπόλοιπες θα εισαχθούν σύμφωνα με ενδοτμηματικό σχεδιασμό που ετοιμάστηκε και, σύμφωνα με υπολογισμούς του Χρηματιστηρίου, η πλήρης εφαρμογή της αποϋλοποίησης αναμένεται να ολοκληρωθεί το Νοέμβριο 2003.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Χρηματιστηρίου, το Συμβούλιο έλαβε υπόψη την έκθεση της Υπηρεσίας μου για το θέμα αυτό και ιδιαίτερα την αναφορά για την καθυστέρηση των 3½ ετών στην υλοποίηση της Αποϋλοποίησης και το σχετικό κόστος (από £520.000 σε £1,8 εκ.) και αποφάσισε να ετοιμάσει και να αποστείλει στην Υπηρεσία μου σημείωμα με το ιστορικό της Αποϋλοποίησης και τα διάφορα κόστη για υλοποίηση του έργου αυτού.

4.155.8 Έλεγχος αποδοχής των λογισμικών συστημάτων της μηχανογράφησης. Το Χρηματιστήριο κατέβαλε το ποσό των £105.680, πλέον έξοδα μετάβασης-διαμονής υπαλλήλου της εταιρείας στην οποία ανατέθηκε το έργο της μηχανογράφησης, για έλεγχο αποδοχής των λογισμικών συστημάτων, καθώς και για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και υποστήριξη που παρασχέθηκαν αμέσως πριν από τη λειτουργία του συστήματος C.S.D. (σύστημα ξεκαθαρίσματος συναλλαγών της αποϋλοποίησης χρηματιστηριακών πράξεων). Το ποσό αυτό καταβλήθηκε μετά από συμφωνία, χωρίς να προηγηθεί προκήρυξη προσφορών.

Εξέφρασα την άποψη ότι για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και την υποστήριξη πριν από τη λειτουργία του συστήματος δεν έπρεπε να καταβληθεί επιπρόσθετο ποσό και ότι ο έλεγχος αποδοχής έπρεπε να διεξαχθεί από ανεξάρτητο πρόσωπο.

4.155.9 Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων Χρηματιστηρίου.

(α) **Εισφορά Χρηματιστηρίου.** Στις 3 Αυγούστου 2000 υπογράφηκε συλλογική σύμβαση μεταξύ του Χρηματιστηρίου και της Συντεχνίας Υπαλλήλων του, με την οποία το Χρηματιστήριο δεσμεύτηκε να καταθέσει στο Ταμείο Ευημερίας, αναδρομικά από την 1^η Ιανουαρίου 1997, ποσοστό 1% πάνω στους μισθούς του Δεκεμβρίου του προηγούμενου χρόνου, πολλαπλασιαζόμενο επί 13. Ωστόσο παρατηρήθηκε ότι η εισφορά που καταβλήθηκε από το Χρηματιστήριο στο Ταμείο Ευημερίας υπολογίστηκε πάνω στο σύνολο των μισθών, συμπεριλαμβάνοντας και εισφορές πάνω στους μισθούς έκτακτων υπαλλήλων που εργάζονται σε εξαμηνιαία βάση, πράγμα το οποίο έρχεται σε αντίθεση με το καταστατικό του Ταμείου.

(β) **Καταβολή επιπρόσθετης επιχορήγησης.** Πέρα από τα συμφωνηθέντα ποσά στη συλλογική σύμβαση του 2000, το Χρηματιστήριο κατέβαλε στο Ταμείο Ευημερίας επιπρόσθετα

ποσά ύψους £50.000, για την εδραίωση του, όπως αναφέρεται στο επεξηγηματικό υπόμνημα του Προϋπολογισμού. Ωστόσο, δόθηκαν ποσά και για το 2001, ύψους £51.274, πέρα από τα συμφωνηθέντα στη συλλογική σύμβαση, ενώ και για το 2002 γίνεται συνολική πρόνοια στον Προϋπολογισμό ύψους £95.071. Σημειώνεται ότι οι επεξηγηματικοί Προϋπολογισμοί για τα έτη 2001 και 2002 δεν αναφέρονται στις επιπρόσθετες επιχορηγήσεις των ετών αυτών. Οι επιπρόσθετες αυτές επιχορηγήσεις αποτελούσαν για το 2000 το 244,5% και για το 2001 το 181,9% πάνω στη συμφωνημένη εισφορά, αντίστοιχα. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Χρηματιστηρίου, από το έτος 2002 δεν θα καταβάλλεται η επιπρόσθετη επιχορήγηση.

Μέρος Β

4.155.10 Μεταστέγαση Χρηματιστηρίου. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου υπέγραψε στις 8.3.2000 ενοικιαστήριο έγγραφο για την ενοικίαση χώρου στο Μέγαρο IMC, χωρίς να προκηρύξει προσφορές. Η περίοδος ενοικίασης είναι διάρκειας έξι ετών, με ετήσιο ενοίκιο £340.164. Στους ιδιοκτήτες του Μεγάρου προπληρώθηκε ποσό £295.487, έναντι ενοικίων, με τόκο 8% ανά έτος, για να υποβοηθηθεί η πραγματοποίηση των αναγκαίων αλλαγών στο κτίριο πριν από τη μεταστέγαση του Χρηματιστηρίου.

Οι όροι του συμβολαίου ενοικιάσεως καθόριζαν ότι τα έξοδα μετακόμισης στο Μέγαρο IMC και της διαμόρφωσης των χώρων θα έπρεπε να καταβληθούν από τον ιδιοκτήτη. Ωστόσο παρατηρήθηκε ότι καταβλήθηκαν και από το Χρηματιστήριο σημαντικά ποσά, τα οποία αφορούσαν έξοδα μετακόμισης και διαμόρφωσης χώρων. Επίσης, το Χρηματιστήριο επιβαρύνθηκε με έξοδα για επιδιορθώσεις των παλιών κτιρίων, ενώ, σύμφωνα με το συμβόλαιο ενοικιάσεως, και αυτά τα έξοδα θα έπρεπε να επιβαρύνουν τον ιδιοκτήτη του Μεγάρου IMC.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Χρηματιστηρίου, τα έξοδα που δεν έχουν πληρωθεί από τον ιδιοκτήτη του IMC αφορούν έξοδα που έγιναν σε μεταγενέστερο στάδιο και σχετίζονταν με ανάγκες πέραν των προδιαγραφείσων ή αφορούσαν δαπάνες τις οποίες ενέκρινε το Διοικητικό Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου όπως πληρωθούν από το Χρηματιστήριο.

4.156 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.156.1 Γενικά. Μέχρι τον Ιούνιο 2001 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λειτουργούσε με βάση τον περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμο. Σύμφωνα με το Νόμο, όπως ίσχυε τότε, η γενική εποπτεία του Χρηματιστηρίου ανατίθετο στο Υπουργείο Οικονομικών και ασκείτο από τον Υπουργό, μέσω της Επιτροπής. Από τον Ιούνιο 2001 τέθηκε σε ισχύ νέα ξεχωριστή νομοθεσία, η οποία διέπει τη σύσταση και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, η οποία τώρα αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

4.156.2 Υποβολή λογαριασμών για έλεγχο. Η Επιτροπή έχει υποβάλει τους λογαριασμούς του έτους 2001 για έλεγχο καθυστερημένα, τον Ιούνιο 2002, με αποτέλεσμα ο σχετικός έλεγχος να μην έχει ολοκληρωθεί. Σημειώνεται ότι και οι λογαριασμοί του 2000 είχαν υποβληθεί για έλεγχο καθυστερημένα, τον Ιούλιο 2001.

4.156.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του 2001 παρουσίασαν πλεόνασμα £99.467, σε σύγκριση με £888.608 το 2000, λόγω κυρίως των μειωμένων εσόδων από το Χρηματιστήριο.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £726.196, σε σύγκριση με £1.178.422 το 2000, και προήλθαν κυρίως από την επιβάρυνση του ποσοστού 10% πάνω στα έσοδα του Χρηματιστηρίου (£503.108 για το 2001 και £1.104.896 το 2000).

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £626.729, σε σύγκριση με £289.814 το 2000. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις αποδοχές προσωπικού και στην αγορά υπηρεσιών.

4.156.4 Προσωπικό. Η Επιτροπή εργοδοτούσε 25 υπαλλήλους (12 το 2000), μη συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και Αντιπροέδρου της Επιτροπής, και οι συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ανήλθαν σε £254.671, σε σύγκριση με £135.344 το 2000.

4.157 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.157.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2000 παρουσίασαν πλεόνασμα £25.112, σε σύγκριση με έλλειμμα £3.249 το 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Επιμελητηρίου ανήλθαν το 2000 σε £452.888, σε σύγκριση με £429.505 κατά το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £23.383 ή ποσοστό 5,4%.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Επιμελητηρίου κατά το 2000 ανήλθαν σε £427.776, σε σύγκριση με £432.754 κατά το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £4.978 ή ποσοστό 1,1%.

4.157.2 Προσωπικό. Το Επιμελητήριο εργοδοτούσε 12 μόνιμους υπαλλήλους. Οι δαπάνες για τη μισθοδοσία, περιλαμβανομένων των εισφορών του Επιμελητηρίου στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν στις £170.770, σε σύγκριση με £156.233 κατά το 1999. Ο μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £14.231 το 2000, σε σύγκριση με £12.018 το 1999.

4.157.3 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2000 εγκρίθηκε από το Γενικό Συμβούλιο στις 22.12.1999, υποβλήθηκε στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων στις 30.12.1999 και εγκρίθηκε στις 9.3.2000. Δεν υπάρχουν πρόνοιες στη Νομοθεσία που να ρυθμίζουν θέματα υπερβάσεων, εξοικονομήσεων, μεταφοράς κονδυλίων και διαγραφής εσόδων. Οι σχετικές εγκρίσεις για τα θέματα αυτά δίνονται από το Γενικό Συμβούλιο ή τη Διοικούσα Επιτροπή του Επιμελητηρίου.

4.157.4 Οργάνωση λογιστηρίου και σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Όπως έχω αναφέρει και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η συνεχής αύξηση στις δραστηριότητες του Επιμελητηρίου επιβάλλει τη βελτίωση στην οργάνωση του λογιστηρίου και την εφαρμογή κατάλληλου συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

4.157.5 Οφειλές μελών. Σύμφωνα με τους λογαριασμούς, στις 31.12.2000 οι οφειλές των μελών ανέρχονταν στις £513.994, ενώ, σύμφωνα με το μητρώο μελών, ανέρχονταν στις £532.896, δηλαδή παρουσιάζεται διαφορά £18.902. Δεν κατέστη δυνατόν να διαπιστωθεί πού οφείλεται η διαφορά αυτή. Σημειώνεται ότι τα λογιστικά βιβλία ενημερώνονται αυτόματα με όλες τις εγγραφές που γίνονται στο μητρώο και δεν θα έπρεπε να παρουσιάζονται οι διαφορές αυτές. Σημειώνεται ότι το πρόβλημα υπήρχε και κατά τα προηγούμενα χρόνια και έχει αναφερθεί σε προηγούμενες Εκθέσεις μου.

4.157.6 Φορολογικές υποχρεώσεις. Δεν υπάρχουν πρόνοιες στη Νομοθεσία του Επιμελητηρίου για απαλλαγή του από το φόρο εισοδήματος και από την υποχρέωση χαρτοσήμανσης των αποδείξεων εισπραξης. Ενόψει τούτου, θα πρέπει όλες οι αποδείξεις εισπραξης να χαρτοσημαίνονται και να υποβάλλονται εξελεγμένοι λογαριασμοί και φορολογικές δηλώσεις στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, για σκοπούς φόρου εισοδήματος και έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

4.157.7 Αποκοπή εισφοράς για την άμυνα και δήλωση απολαβών στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Συνεχίστηκε και κατά το έτος 2000 η μη αποκοπή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα από τα έξοδα παραστάσεως και την αντιμισθία του Προέδρου και την αμοιβή των μελών του Γενικού Συμβουλίου, της Διοικούσας Επιτροπής, του Πειθαρχικού Συμβουλίου και των διάφορων άλλων επιτροπών, ούτε και υποβάλλονταν σχετικά πιστοποιητικά αποδοχών (Ε.Πρ. 63) στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Το θέμα απασχόλησε τη Διοικούσα Επιτροπή, χωρίς ωστόσο να διευθετηθεί.

4.158 ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Μέρος Α

4.158.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Το Ίδρυμα δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα στην Υπηρεσία μου τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 2000 και 2001, με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατόν να διενεργηθεί ο σχετικός έλεγχος.

4.159 ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.159.1 Ίδρυση. Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) Νόμος αρ. 109(I) του 1997 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στις 31.12.97. Με τον τροποποιητικό Νόμο αρ. 67(I)/98, ημερ. 17.7.98, η Επιτροπή Υποτροφιών έπαυσε να υφίσταται και τέθηκε σε ισχύ, από 1.1.99, η Νομοθεσία για τη λειτουργία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου.

4.159.2 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Ιδρύματος για το 2001 υποβλήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στο Υπουργείο Οικονομικών και ακολούθως στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο αποφάσισε την έγκριση του στη συνεδρία του της 14.2.2001. Στις 15.2.2001 κατατέθηκε στη Βουλή, από την οποία ψηφίστηκε σε Νόμο στις 30.3.2001.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του βασικού Νόμου, ο οποίος τροποποιήθηκε με το Νόμο αρ. 133(I) του 2000, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση το αργότερο τρεις μήνες πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους.

4.159.3 Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 25 του σχετικού Νόμου, μέχρι σήμερα δεν υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου οι οικονομικές καταστάσεις, με αποτέλεσμα να μην έχει διενεργηθεί ο έλεγχος των λογαριασμών.

4.159.4 Δαπάνες για Προγράμματα Κρατικών Υποτροφιών. Υπότροφοι, στους οποίους παραχωρήθηκαν υποτροφίες από την πρώην Επιτροπή Υποτροφιών, μέσω του Προγράμματος Κρατικών Υποτροφιών μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2000, των οποίων τα σχετικά συμβόλαια διαχειρίζεται το Ίδρυμα, συνεχίζουν να λαμβάνουν τα ανάλογα ποσά που δικαιούνται μέσω του ειδικού Κονδυλίου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ύστερα από εισήγηση του

Ιδρύματος. Η συνολική δαπάνη κατά το έτος 2001 ανήλθε σε £731.720. Επιπρόσθετα το Ίδρυμα κατέβαλε κατά το 2001 £631.675 για τους νέους υπότροφους.

4.160 ΤΑΜΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ 1955-59

Μέρος Α

4.160.1 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση του Ταμείου, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς του 2001, ήταν όπως πιο κάτω.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου ανήλθαν κατά το 2001 σε £490.480 και οι πληρωμές στις £400.754, σε σύγκριση με £372.021 και £354.202, αντίστοιχα, το 2000. Τα ταμειακά διαθέσιμα στις 31.12.2001 ήταν £140.530, σε σύγκριση με £50.804 το 2000.

(β) Έσοδα. Το μεγαλύτερο ποσοστό εσόδων του Ταμείου προέρχεται από κρατική επιχορήγηση, μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού, που το 2001 ήταν £470.000.

(γ) Έξοδα. Οι κυριότερες κατηγορίες εξόδων κατά το 2001 αναλύονται ως ακολούθως: Ανεγέρσεις/Βελτιώσεις/Συντήρηση Μνημείων και άλλων Ιστορικών Χώρων (£259.391), Απασχόληση Έκτακτου Προσωπικού (£14.836), Εκδηλώσεις (£15.302) και Εκδόσεις (£24.008).

4.161 ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.161.1 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Κέντρου για το 1998, στον οποίο περιλαμβάνονται πρόνοιες και για τις δαπάνες που έγιναν για τα έτη 1996 και 1997, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 20.5.98 και ο Προϋπολογισμός για την περίοδο 1.1.99-31.3.99 εγκρίθηκε στις 13.1.99. Για την υπόλοιπη περίοδο του έτους 1999, καθώς και για τα έτη 2000 και 2001, ετοιμάστηκαν Προϋπολογισμοί, οι οποίοι στάληκαν στα Υπουργεία Οικονομικών και Υγείας τον Ιανουάριο 1999, το Μάρτιο 2000 και Δεκέμβριο 2000, αντίστοιχα, χωρίς όμως να έχουν μέχρι σήμερα προωθηθεί για έγκριση.

4.161.2 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση του Κέντρου, σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του 2000, ήταν όπως πιο κάτω.

4.161.3 Αποτελέσματα χρήσης. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2000 παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £437.768, σε σύγκριση με £424.878 το 1999. Τα έσοδα και τα έξοδα του Κέντρου, όπως παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, ήταν όπως πιο κάτω:

	2000	1999
	£	£
Έσοδα	5.056.792	3.546.007
Έξοδα	4.619.024	3.121.129

4.161.4 Ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου.

(α) Ίδρυση. Συνιδρυτές του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου, το οποίο συστάθηκε στις 16.5.97 ως νομικό πρόσωπο, με βάση τον περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων Νόμο, Κεφ. 41, είναι η Κυβέρνηση και το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου. Στις 27.2.92 η Δημοκρατία, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποδέχθηκε τη δωρεά του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου και ενέκρινε την παραχώρηση κρατικής γης για την ανέγερση του Κέντρου.

Στις 3.1.95 υπογράφηκε δήλωση καταπιστεύματος μεταξύ των δύο μερών, με την οποία το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου ανέλαβε να διαθέσει τα κεφάλαια για την ανέγερση και τον εξοπλισμό του Κέντρου και η Δημοκρατία, πέρα από την παραχώρηση της κρατικής γης για την ανέγερση του Κέντρου, την κάλυψη των ετήσιων λειτουργικών δαπανών του Κέντρου στο διηνεκές, με τη μέθοδο της ετήσια καθοριζόμενης χορηγίας από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

(β) Οικονομική στήριξη του Κέντρου. Το Κέντρο άρχισε τη λειτουργία του το Σεπτέμβριο του 1998. Η λειτουργία του βασίζεται, κυρίως, στην οικονομική στήριξη της Κυβέρνησης, η οποία, με βάση τη δήλωση καταπιστεύματος και τη συμφωνία που υπέγραψε με το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, ανέλαβε να καλύπτει τα λειτουργικά έξοδα του Κέντρου. Οι οφειλές της Κυβέρνησης προς το Κέντρο μέχρι 31.12.99, μετά από απόφαση που λήφθηκε από τα δυο Υπουργεία Οικονομικών και Υγείας καταβλήθηκαν στο Κέντρο το Δεκέμβριο του 2001, ενώ οι οφειλές μέχρι τις 31.12.2000 έχουν καταβληθεί πρόσφατα.

Έχοντας υπόψη το ύψος των λειτουργικών εξόδων του Κέντρου, τα οποία, βάσει της συμφωνίας, καταβάλλονται από το Κράτος, και το γεγονός ότι υπηρεσίες, παρόμοιες με αυτές που προσφέρει το Κέντρο, εξακολουθεί να προσφέρονται και από τα Κρατικά Νοσηλευτήρια, η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι το καθεστώς λειτουργίας του, μέσα στα πλαίσια της επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας που ακόμη συνεχίζεται, πρέπει να αποφασιστεί το συντομότερο. Ανάμεσα στις υπαλλακτικές λύσεις που θα μπορούσε να εξεταστούν δεν πρέπει να αποκλείεται το ενδεχόμενο υπαγωγής του Κέντρου στις Ιατρικές Υπηρεσίες, όπως συμβαίνει με τα Κρατικά Νοσηλευτήρια, η ανάληψη της λειτουργίας του και όλων των σχετικών εξόδων από το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου ή οποιαδήποτε άλλη ενδιάμεση λύση ήθελε κριθεί ότι θα διασφάλιζε το δημόσιο συμφέρον. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε επίσης την άποψη ότι η επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας θα πρέπει να καταλήξει σε συμφωνία, η οποία να μη συγκρούεται με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο και Κανονισμούς.

(γ) Δάνεια. Λόγω της μη έγκαιρης καταβολής στο Κέντρο των λειτουργικών του εξόδων, τόσο από την Κυβέρνηση, όσο και από το Ιατρικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου, αυτά πληρώνονταν αρχικά από προσωρινό τραπεζικό λογαριασμό που ανοίχθηκε στην Τράπεζα Κύπρου. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ρευστότητας που παρουσιάστηκε από το 1998, το Κέντρο προχώρησε στη σύναψη δανείου, ύψους £975.000, από την Τράπεζα Κύπρου, με εγγύηση από την Κυβέρνηση. Επιπρόσθετα, μέσα στο 1999 και 2000 προχώρησε στη σύναψη δανείων ύψους £3.860.000, πάλι από την Τράπεζα Κύπρου, χωρίς όμως οποιεσδήποτε εγγυήσεις. Στις 31.12.2000 το υπόλοιπο όλων των δανείων, μαζί με τους τόκους, ήταν £5.236.091, σε σύγκριση με £2.411.066 το προηγούμενο έτος.

4.161.5 Οφειλή από την Κυβέρνηση. Στους λογαριασμούς του Κέντρου η Κυβέρνηση παρουσιάζεται ως οφειλέτης. Στις 31.12.2000 το ποσό που παρουσιάζεται ως οφειλόμενο από την Κυβέρνηση ανέρχεται σε £4.738.036, σε σύγκριση με £2.227.917 το προηγούμενο έτος. Το Υπουργείο Υγείας πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο, αποφασίστηκε όπως, για την πλήρη διευθέτηση των υποχρεώσεων της Κυβέρνησης προς το Κέντρο, το οφειλόμενο ποσό μέχρι τις 31.12.99 καταβληθεί στο Κέντρο. Αποφασίστηκε επίσης ότι οποιεσδήποτε οφειλές του Κέντρου προς την Κυβέρνηση για τα φάρμακα που έχουν παραχωρηθεί μέχρι και τις 30.6.2001 θα διαγράφονται έναντι της αντίστοιχης οφειλής (χορηγίας) της Κυβέρνησης προς το Κέντρο. Μέχρι 31.12.99 η αξία των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες ανερχόταν σε

£838.038 και για το έτος 2000 σε £1.380.874 που, λόγω της πιο πάνω αναφερόμενης διευθέτησης, δεν περιλαμβάνονται στα ποσά των £2.227.917 και £4.738.036, αντίστοιχα. Το οφειλόμενο ποσό μέχρι τις 31.12.2000 έχει ήδη καταβληθεί.

Συμφωνήθηκε επίσης ότι οποιοδήποτε ποσό για αποσβέσεις θα καταβάλλεται από το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου. Το ύψος των αποσβέσεων μέχρι τις 31.12.2000 ανήλθε στις £717.961.

4.161.6 Οφειλή από το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου. Στους λογαριασμούς του Κέντρου το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου παρουσιάζεται ως οφειλέτης. Στις 31.12.2000 το οφειλόμενο ποσό ήταν £1.147.813, σε σύγκριση με £619.211 το προηγούμενο έτος. Η οφειλή έχει πρόσφατα καταβληθεί.

4.161.7 Προσφορά υπηρεσιών από την Κυβέρνηση στο Κέντρο.

(α) Η σίτιση των ασθενών του Κέντρου παρέχεται από το Μακάρειο Νοσοκομείο και μέχρι το Μάιο του 1999 οι σχετικές αναλύσεις γίνονταν στο Χημείο του Γενικού Νοσοκομείου. Μέσα στο 2000, σύμφωνα με την κοστολόγηση του Κέντρου, το κόστος σίτισης ήταν £50.000.

(β) **Προμήθεια φαρμάκων.** Η Κυβέρνηση προμηθεύει το Κέντρο με φάρμακα και φαρμακευτικό υλικό μέσω των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών. Με βάση τα στοιχεία των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, μέχρι τις 31.12.2000 το κόστος των φαρμάκων και φαρμακευτικού υλικού που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο ανήλθε σε £2.218.912. Μέχρι τις 31.12.2001 το κόστος των φαρμάκων ανήλθε σε £3.923.672.

4.161.8 Προσωπικό και ωφελήματα. Στις 31.12.2000 το Κέντρο εργοδοτούσε 112 άτομα (99 άτομα το 1999). Οι δαπάνες ανήλθαν σε £1.562.964, σε σύγκριση με £1.185.679 το 1999. Η αύξηση των δαπανών κατά £377.285 ή 31,82% οφείλεται στην πρόσληψη νέου προσωπικού, στην παραχώρηση αυξήσεων στο προσωπικό, καθώς και στη λειτουργία Ταμείου Προνοίας για το προσωπικό, με συνεισφορά του Κέντρου 5%.

4.162 ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ

Μέρος Α

4.162.1 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση του Ιδρύματος, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς του 2000 (οι λογαριασμοί για το 2001 δεν έχουν υποβληθεί), ήταν όπως πιο κάτω.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν κατά το 2000 πλεόνασμα £309.771, σε σύγκριση με £530 το προηγούμενο έτος.

Συνοπτικά τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ως εξής:

	2000	1999
	£	£
Έσοδα	957.875	225.223
Έξοδα	648.104	224.693
Πλεόνασμα	309.771	530

Στο πλεόνασμα του 2000 περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £200.000 που παραχωρήθηκε στο Ίδρυμα στο τέλος του 2000 και δαπανήθηκε το επόμενο έτος.

(β) Τα έσοδα του Ιδρύματος προέρχονται κυρίως από εισφορές και χορηγίες. Η κυβερνητική χορηγία μέσα στο 2000 ανήλθε σε £775.000, σε σύγκριση με £200.000 για το προηγούμενο έτος. Οι εισφορές ανήλθαν σε £174.066, σε σύγκριση με £22.319 το προηγούμενο έτος.

4.162.2 Λειτουργία του Ιδρύματος. Η συνέχιση της λειτουργίας του Ιδρύματος στηρίζεται, κατά κύριο λόγο, στην κυβερνητική χορηγία. Το Ίδρυμα, για εξασφάλιση επιπρόσθετων οικονομικών πόρων, άρχισε από το 2001 να προσφέρει υπηρεσίες, επί πληρωμή, σε ιδιωτικά χημεία και γιατρούς, κυρίως στο εξωτερικό. Τα έσοδα από τις υπηρεσίες αυτές κατά το 2001 ανήλθαν σε £261.737.

4.162.3 Ετοιμασία Προϋπολογισμού. Το Ίδρυμα συνεχίζει να μην ετοιμάζει Προϋπολογισμό, ο οποίος θεωρείται αναγκαίος για σκοπούς καλύτερου προγραμματισμού και διαχείρισης. Το Ίδρυμα με πληροφόρησε ότι για το έτος 2003 έχει ετοιμαστεί ετήσιος Προϋπολογισμός, ο οποίος θα κατατεθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο προσεχώς.

4.162.4 Προσωπικό. Το Ίδρυμα εργοδοτούσε κατά το 2000 έξι λειτουργούς, με συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ύψους £55.691, σε σύγκριση με £30.942 το 1999.

4.162.5 Κανονισμοί. Για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος, έγινε και πάλι εισήγηση όπως, σύμφωνα και με το άρθρο 29 της ιδρυτικής πράξης, ετοιμαστούν Κανονισμοί που να διέπουν θέματα οικονομικής διαχείρισης του Ιδρύματος, όπως την είσπραξη εσόδων, τη διενέργεια δαπανών, τις προσφορές κ.τ.λ., καθώς επίσης και Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων, τα ωφελήματα, καθήκοντα και ευθύνες. Το Ίδρυμα με πληροφόρησε ότι έχει αναθέσει σε υπεπιτροπή να ετοιμάσει Κανονισμούς.

4.163 ΕΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

4.163.1 Γενικά. Το Εφοριακό Συμβούλιο συστάθηκε με βάση το άρθρο 4Α του Νόμου 80(Ι) του 1999, με αρμοδιότητα την εξέταση ιεραρχικών προσφυγών εναντίον αποφάσεων του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, οι οποίες λαμβάνονται σύμφωνα με το εδάφιο (5) του άρθρου 20 των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων. Το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε τον Πρόεδρο και τα οκτώ Μέλη του Συμβουλίου από 2.1.2000. Στον Πρόεδρο καταβάλλεται αντιμισθία ίση με τον πάγιο μισθό Γενικού Διευθυντή Υπουργείου και στα μέλη αντιμισθία σε επίπεδο αρχικού μισθού Διευθυντή στη Δημόσια Υπηρεσία. Ο Νόμος, με βάση τον οποίο καθιδρύθηκε το Εφοριακό Συμβούλιο, καθόρισε ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος του 6 μήνες μετά την ψήφιση του, δηλαδή 2.1.2000.

4.163.2 Δαπάνες. Κατά το 2001 δαπανήθηκε συνολικά το ποσό των £341.624, από τις £349.132 που προϋπολογίστηκαν. Αν στο ποσό αυτό συμπεριληφθούν και περίπου £120.000 που είναι το κόστος των δημόσιων υπαλλήλων που είναι αποσπασμένοι ή τοποθετημένοι στο Συμβούλιο, τότε το κόστος για τη λειτουργία του το 2001 ανέρχεται γύρω στις £460.000.

4.163.3 Προσωπικό. Εκτός από τον Πρόεδρο και τα 8 μέλη του Συμβουλίου, στις 31.12.2001 το προσωπικό του Συμβουλίου ήταν 5 μόνιμοι κυβερνητικοί υπάλληλοι, 4 έκτακτοι Γραφείς και 2 ωρομίσθιοι.

4.163.4 Ιεραρχικές προσφυγές. Κατά το 2001 υποβλήθηκαν συνολικά 24 προσφυγές εναντίον αποφάσεων του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων σχετικά με ενστάσεις φορολογιών νομικών ή φυσικών προσώπων, σε σύγκριση με 20 προσφυγές που υποβλήθηκαν το 2000. Το Συμβούλιο εξέτασε και εξέδωσε απόφαση για 15 προσφυγές (12 του 2000 και 3 του 2001).

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, από τα οποία φαίνεται ότι το κόστος λειτουργίας του Συμβουλίου, σε σχέση με τον αριθμό των προσφυγών που υποβάλλονται και εξετάζονται, είναι δυσανάλογο, εισηγήθηκα όπως μελετηθούν τρόποι μείωσης του κόστους λειτουργίας. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου 2002 έχουν καταχωριστεί 46 ιεραρχικές προσφυγές και ότι αναμένει, μέσα σε περίοδο τριών χρόνων, τον τριπλασιασμό του αριθμού των προσφυγών.

4.164 ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.164.1 Υποβολή λογαριασμών για έλεγχο. Μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της Έκθεσής μου δεν είχαν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο οι λογαριασμοί για το έτος 2001. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο των λογαριασμών του 2000.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Αρχής για το έτος 2001 βρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο και πολύ σύντομα θα υποβληθούν για το σχετικό έλεγχο.

4.164.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £356.798, σε σύγκριση με £261.060 το 1999, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £95.738 ή 36,67%. Το πλεόνασμα για το έτος 1999 έχει προκύψει μετά από αναπροσαρμογή των λογαριασμών κατά το ποσό των £36.321, το οποίο αντιπροσωπεύει τέλη διαφημίσεων για το έτος 1999 που, λόγω έλλειψης στοιχείων, δεν μπορούσε να υπολογιστούν κατά την ετοιμασία των λογαριασμών του 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £552.954, σε σύγκριση με £398.938 το 1999, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £154.016 ή 38,61%, που οφείλεται κυρίως στην έναρξη είσπραξης τελών για εξέταση αιτήσεων χορήγησης άδειας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών από το 2000 (£107.600) και στην αύξηση των διοικητικών προστίμων (£36.400).

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £196.156, σε σύγκριση με £137.878 το 1999, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση κατά £58.278 ή 42,27%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των Κονδυλίων «Αποδοχές Προσωπικού» (£42.717) και «Μίσθωση Υπηρεσιών Εξειδικευμένου Προσωπικού και Εμπειρογνομώνων» (£10.881).

4.164.3 Προσωπικό. Στις 31.12.2000 η Αρχή εγοδοτούσε 8 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις (3 υπαλλήλους στις 31.12.1999). Οι αποδοχές προσωπικού ανήλθαν σε £94.847 (£52.130 το 1999) και σ' αυτές περιλαμβάνεται ποσό £6.663 για μίσθωση υπηρεσιών ενός Συμβούλου (£17.360 το 1999) και £9.056 για τη μίσθωση υπηρεσιών 4 ατόμων για γραφειακές υπηρεσίες (£32.019 το 1999).

4.164.4 Τέλη επί των εσόδων από διαφημίσεις. Παρά τις ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Αρχή για την είσπραξη των πιο πάνω τελών, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στην

εφαρμογή των σχετικών προνοιών του Νόμου και των Κανονισμών, αναφορικά με την επιβολή και την έγκαιρη είσπραξη των πιο πάνω τελών. Συγκεκριμένα, αρκετοί ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί παρέλειψαν να υποβάλουν τις προβλεπόμενες από τους Κανονισμούς καταστάσεις, υπολογισμούς εσόδων και τιμοκατάλογους των διαφημίσεων και χορηγιών των προγραμμάτων τους, ενώ άλλοι δεν έχουν καταβάλει το προβλεπόμενο από το Νόμο ποσοστό. Στις περιπτώσεις όπου σταθμοί δεν υποβάλλουν τα πιο πάνω στοιχεία, δεν γίνεται από την Αρχή υπολογισμός των εσόδων τους, ενώ, σύμφωνα με τον Κανονισμό 45(4) (Κ.Δ.Π. 10/2000), σε τέτοιες περιπτώσεις η Αρχή πρέπει να προβαίνει στον υπολογισμό των εσόδων, λαμβάνοντας υπόψη την τιμή των καταλόγων άλλων σταθμών.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η Αρχή προχώρησε ήδη με την ενεργοποίηση των προνοιών του σχετικού Κανονισμού και απέστειλε για το σκοπό αυτό σχετικές επιστολές σε όλους τους σταθμούς, οι οποίοι δεν συμμορφώνονταν με τα πιο πάνω, και ότι, ένεκα τούτου, μεγάλος αριθμός σταθμών άρχισαν ήδη να καταβάλλουν τα σχετικά τέλη. Με πληροφόρησε επίσης ότι η Αρχή, σε συνεργασία με ειδικούς εμπειρογνώμονες, μελετά εναλλακτικούς και πιο αποτελεσματικούς τρόπους σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών στοιχείων που υποβάλλονται από τους σταθμούς και την έγκαιρη πληρωμή των τελών.

Μέρος Β

4.164.5 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αρ. 23 (Κ.Δ.Π. 35/99), τα ωφελήματα αφυπηρέτησης των υπαλλήλων της Αρχής διέπονται, τηρουμένων των αναλογιών, από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τους υπαλλήλους της Δημόσιας Υπηρεσίας. Η Αρχή δεν έχει ακόμη προβεί στην εφαρμογή/υλοποίηση Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων (καθορισμός τρόπου λειτουργίας, ίδρυση Αποθεματικού Ταμείου, αναλογιστική εκτίμηση κ.τ.λ.).

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι πολύ σύντομα διεκπεραιώνεται η σχετική μελέτη και εργασία και θα είναι έτοιμοι οι σχετικοί Κανονισμοί για τη ρύθμιση του τρόπου λειτουργίας του εν λόγω Σχεδίου.

4.165 ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Μέρος Α

4.165.1 Ετοιμασία και υποβολή λογαριασμών του Ταμείου για έλεγχο. Οι τελικοί λογαριασμοί του Ταμείου για το έτος 2001 υποβλήθηκαν τον Ιούνιο 2002 και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Από τον έλεγχο των λογαριασμών του 2000 παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα.

4.165.2 Επενδυτική πολιτική. Λόγω της συνεχιζόμενης πτώσης των τιμών των μετοχών στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, σύμφωνα με επανεκτίμηση των επενδύσεων με βάση τη χρηματιστηριακή τους αξία στις 29.12.2000, σε σχέση με την αξία που παρουσίαζαν στους λογαριασμούς του προηγούμενου έτους, το Ταμείο υπέστη ζημιά ύψους £6.567.716.

4.165.3 Μηχανογράφηση Ταμείου Προνοίας. Η Διαχειριστική Επιτροπή κατακύρωσε την προσφορά για τη μηχανογράφηση του Ταμείου Προνοίας σε εταιρεία, για το ποσό των £47.206, συν ΦΠΑ, με περίοδο συμπλήρωσης έντεκα μηνών, από 21.12.99. Λόγω διάφορων προβλημάτων, τα οποία είχαν προκύψει, καθώς και νέων απαιτήσεων του Ταμείου, το ποσό που πληρώθηκε μέχρι τις 31.12.2001 στην εταιρεία ανήλθε στις £53.836, χωρίς το έργο να έχει ολοκληρωθεί.

4.166 ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.166.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος για το έτος 2001 δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Από τον έλεγχο των λογαριασμών για το έτος 2000 παρατηρήθηκαν τα πιο κάτω.

4.166.2 Σχέδια υπηρεσίας. Δεν έχουν ετοιμαστεί ακόμα τα σχέδια υπηρεσίας για το προσωπικό που εργοδοτείται στο Ίδρυμα. Όπως πληροφορήθηκα, έχει ανατεθεί σε εξειδικευμένο οίκο η διαμόρφωση των σχεδίων υπηρεσίας και των σχετικών μισθοδοτικών κλιμάκων.

4.166.3 Δημιουργία Αποθεματικού. Έχει παρατηρηθεί ότι κατά τα τέσσερα χρόνια λειτουργίας του Ιδρύματος δημιουργήθηκε αποθεματικό ύψους περίπου £612.000, το οποίο έχει προκύψει από τα πλεονάσματα του Ιδρύματος, λόγω του ότι τα προβλεπόμενα προγράμματα, τα οποία επιχορηγούνται εκ των προτέρων, δεν πραγματοποιούνται πλήρως, με αποτέλεσμα η χορηγία του Κράτους να υπερκαλύπτει τις πραγματικές δαπάνες και υποχρεώσεις του Ιδρύματος.

Εισηγήθηκα όπως εξεταστεί και αποφασιστεί κατά πόσο ενδείκνυται να αφαιρούνται τα αποθέματα αυτά από κάθε μελλοντική χορηγία.

4.167 ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

4.167.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Κατόπι της υποβολής των ετήσιων λογαριασμών, ο έλεγχος για τα έτη 1998, 1999 και 2000 έχει ολοκληρωθεί, ενώ για το έτος 2001 αναμένεται η υποβολή των σχετικών λογαριασμών.

(α) Αναθεώρηση του ύψους της συνεισφοράς εργοδότη και υπαλλήλου στο Ταμείο Προνοίας. Με έγκριση του Εφόρου Ταμείων Προνοίας, έχουν τροποποιηθεί τα ποσοστά εισφοράς του εργοδοτούμενου και της συνεισφοράς του εργοδότη. Ωστόσο, κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι οι αλλαγές αυτές δεν έχουν ενσωματωθεί στους Κανονισμούς του Ταμείου Προνοίας.

(β) Επενδύσεις σε μετοχές. Μεγάλο ποσοστό των αποθεμάτων του Ταμείου (60%) έχει επενδυθεί σε μετοχές εταιρειών. Εξέφρασα την άποψη ότι το ποσοστό αυτό είναι μεγάλο και ότι, για καλύτερη προστασία των συμφερόντων των μελών, στο μέλλον, με την αύξηση και του ενεργητικού του Ταμείου, θα πρέπει να γίνεται ευρύτερη διασπορά των επενδύσεων.

Ο Πρόεδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ταμείου με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με την εισήγησή μου για ευρύτερη διασπορά των επενδύσεων και ότι αποφασίστηκε όπως το ποσοστό του Ταμείου σε χρηματιστηριακές αξίες μην υπερβαίνει το 30% του συνόλου του εκάστοτε ποσού του Ταμείου.

ΜΕΡΟΣ 5 - ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

5.1 ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2001

Ο Προϋπολογισμός του Κράτους για το έτος 2001 (ο οποίος περιλαμβάνει τις Τακτικές και Αναπτυξιακές Δαπάνες) κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 28.9.2000 και, μετά την ψήφιση του σε Νόμο, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 26.1.2001.

5.2 Πάγιο Ταμείο. Το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας παρουσίασε το 2001 την πιο κάτω κίνηση, σε σχέση με τον Προϋπολογισμό. Σημειώνεται ότι στο Πάγιο Ταμείο μεταφέρθηκαν, με την ενοποίηση των Προϋπολογισμών, τα υπόλοιπα των δανείων που κατά την 1.1.2000 παραχωρήθηκαν από το Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων (ΤΑΕΠ), καθώς και τα υπόλοιπα των επενδύσεων του Ταμείου Αναπτύξεως και του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας (ΤΑΘΔ), το οποίο καταργήθηκε με βάση τις πρόνοιες του Νόμου αρ. 9(Ι)/2000.

	£000
Χρεωστικό υπόλοιπο 1.1.01	3.983.110
Πλέον: Δαπάνες	<u>2.364.275</u>
	6.347.385
Μείον: Έσοδα	<u>2.120.379</u>
Χρεωστικό υπόλοιπο 31.12.01	<u>4.227.006</u>

5.3 Αποτελέσματα έτους. Το έλλειμμα για το έτος 2001 ανήλθε σε £243,9 εκ., ενώ είχε γίνει πρόβλεψη για £623,8 εκ., ως ακολούθως:

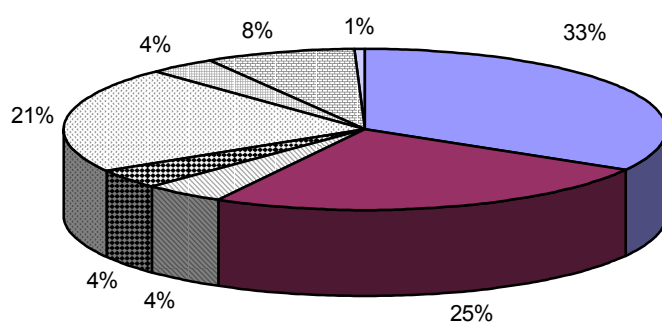
	Προϋπολογισθέντα £000	Πραγματικά £000
Έσοδα	1.983.526	2.120.379
Πληρωμές και οφειλές	<u>2.607.324</u>	<u>2.364.276</u>
Έλλειμμα	<u>(623.798)</u>	<u>(243.897)</u>

5.4 Εισπράξεις. Το σύνολο των εισπράξεων για το έτος 2001 ανήλθε σε £2.120,4 εκ. Εξαιρουμένων των εσόδων για αναπτυξιακές δαπάνες (£407,5 εκ.), τα οποία δεν εμφανίζονται στον Προϋπολογισμό του 2001, οι εισπράξεις ανήλθαν σε £1.712,9 εκ., σε σύγκριση με £1.576,0 εκ. που προϋπολογίστηκαν, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £136,9 εκ. ή 8,69%. Τα πραγματικά έσοδα των δύο τελευταίων ετών παρουσιάζονται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2001, ως ακολούθως:

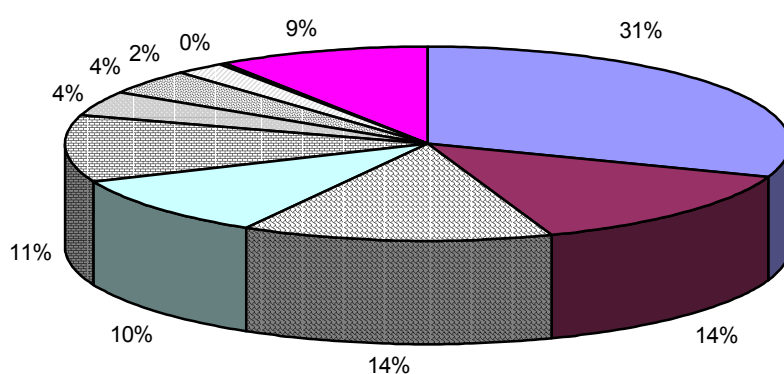
	2001		2000	
	£000	%	£000	%
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ				
Εισπράξεις Φόρων	1.665.192	78,53	1.561.012	85,61
Άμεσοι Φόροι	523.997	24,72	484.508	26,57
Έμμεσοι Φόροι	708.406	33,41	633.952	34,77
Έσοδα από Προσφορά Υπηρεσιών και Πώληση Αγαθών	80.658	3,80	108.169	5,93
Πρόσοδοι, Μερίσματα, Ενοίκια και Δικαιώματα	76.956	3,63	34.879	1,91
Μεταβιβάσεις	93.961	4,43	82.132	4,51
Έσοδα μη Άλλως Κατατάξιμα	13.027	0,61	47.564	2,61
Έσοδα Αμυντικής Θωράκισης	168.187	7,93	169.808	9,31
Χρηματοδοτικά Έσοδα	455.187	21,47	262.380	14,39
Χορηγίες	2.480	0,12	2.521	0,14
Αποπληρωμές Δανείων	5.333	0,25	3.412	0,18
Έσοδα από Δάνεια για Τακτικές Δαπάνες	39.866	1,88	47.931	2,63
Έσοδα από Δάνεια για Αναπτυξιακές Δαπάνες	407.508	19,22	208.516	11,44
Σύνολο Εισπράξεων	2.120.379	100,00	1.823.392	100,00

5.5 Πληρωμές και Οφειλές. Το σύνολο πληρωμών και οφειλών για το έτος 2001 ανήλθε σε £2.364,3 εκ., σε σύγκριση με £2.607,3 εκ. που προϋπολογίστηκαν, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £243,0 εκ. ή 9,32%. Οι πραγματικές πληρωμές και οφειλές των δύο τελευταίων ετών παρουσιάζονται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2001, ως ακολούθως:

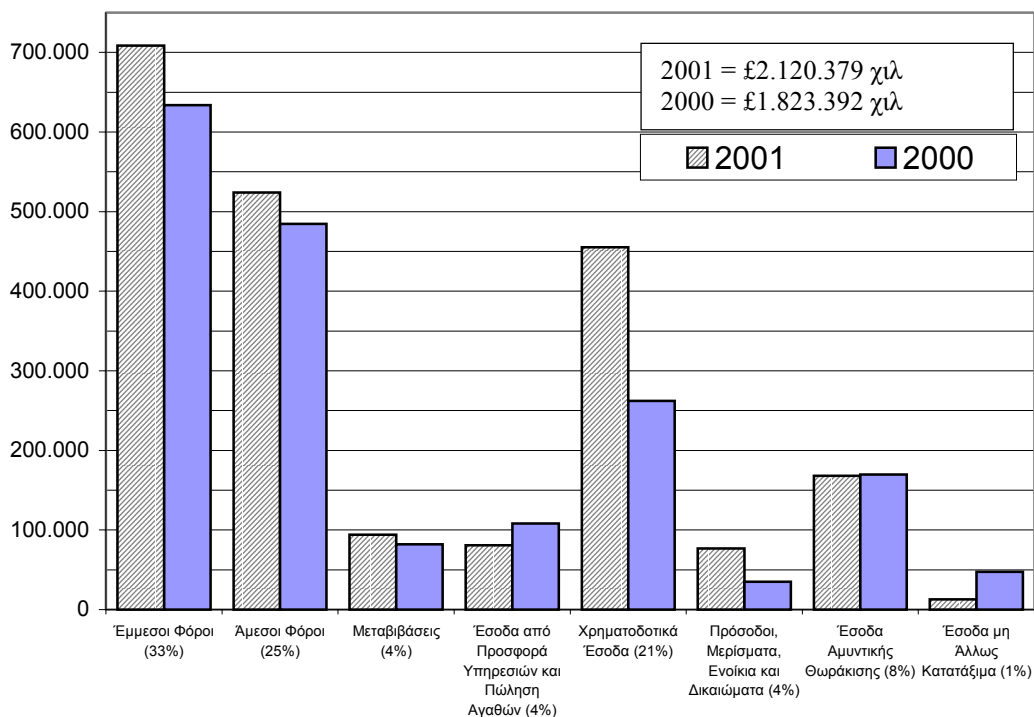
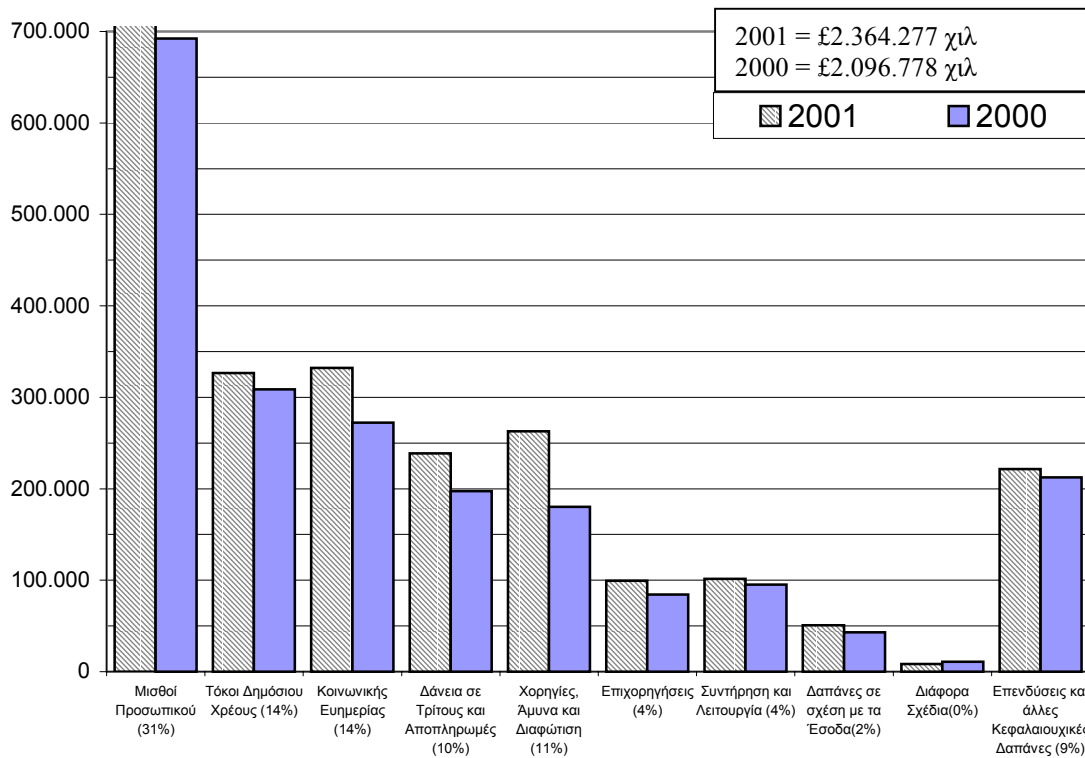
	2001		2000	
	£000	%	£000	%
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΕΣ				
A. Τρέχουσες Πληρωμές και Οφειλές	1.845.030	78,04	1.643.995	78,41
Μισθοί Προσωπικού	722.489	30,56	692.140	33,01
Συντήρηση και Λειτουργία	101.531	4,29	95.253	4,54
Κοινωνική Πρόνοια	332.289	14,06	272.333	12,99
Επιχορηγήσεις	99.309	4,20	84.253	4,01
Χορηγίες, Άμυνα και Διαφώτιση	262.808	11,12	180.394	8,61
Τόκοι Δημόσιου Χρέους	326.604	13,81	308.794	14,73
Διάφορα Σχέδια	-	-	-	-
B. Επενδύσεις και Άλλες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	229.653	9,71	223.363	10,04
Γ. Δάνεια σε Τρίτους και Αποπληρωμές	238.724	10,10	197.259	9,40
Δ. Δαπάνες σε Σχέση με τα Έσοδα	50.869	2,15	42.990	2,05
Σύνολο Πληρωμών και Οφειλών	2.364.276	100,00	2.096.779	100,00

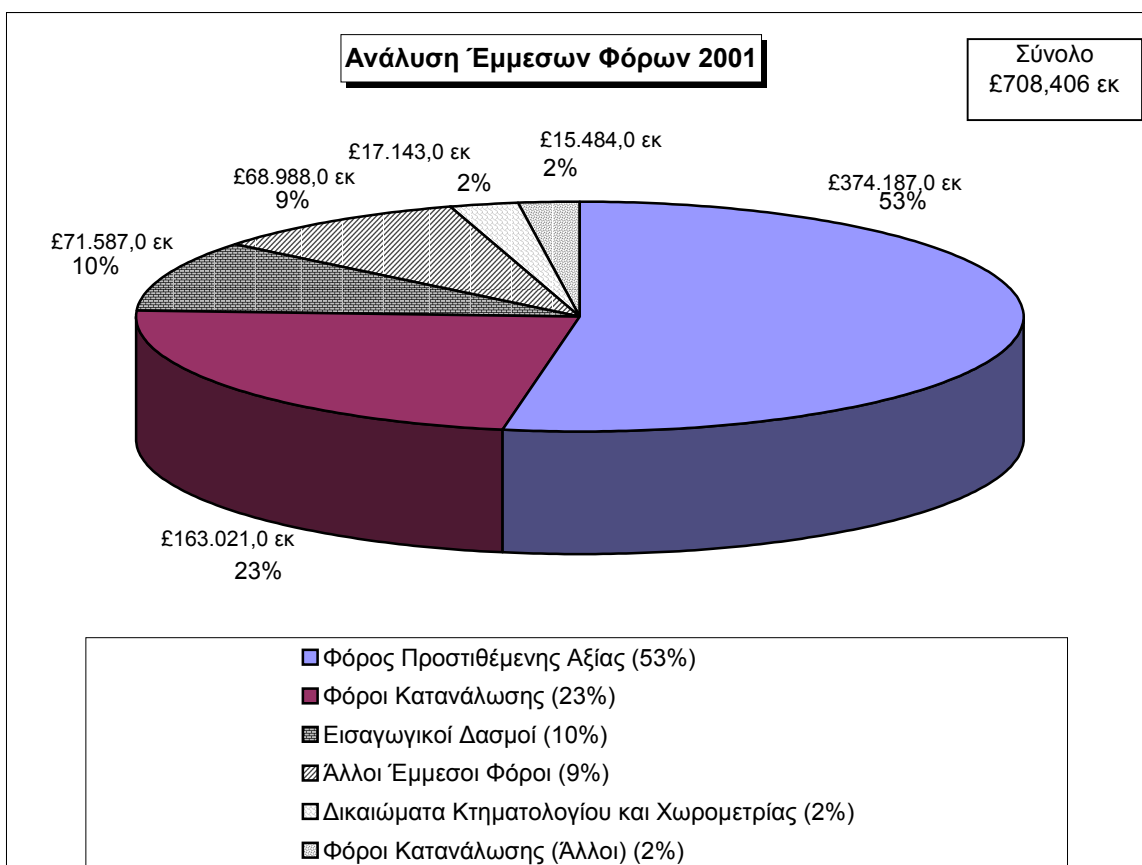
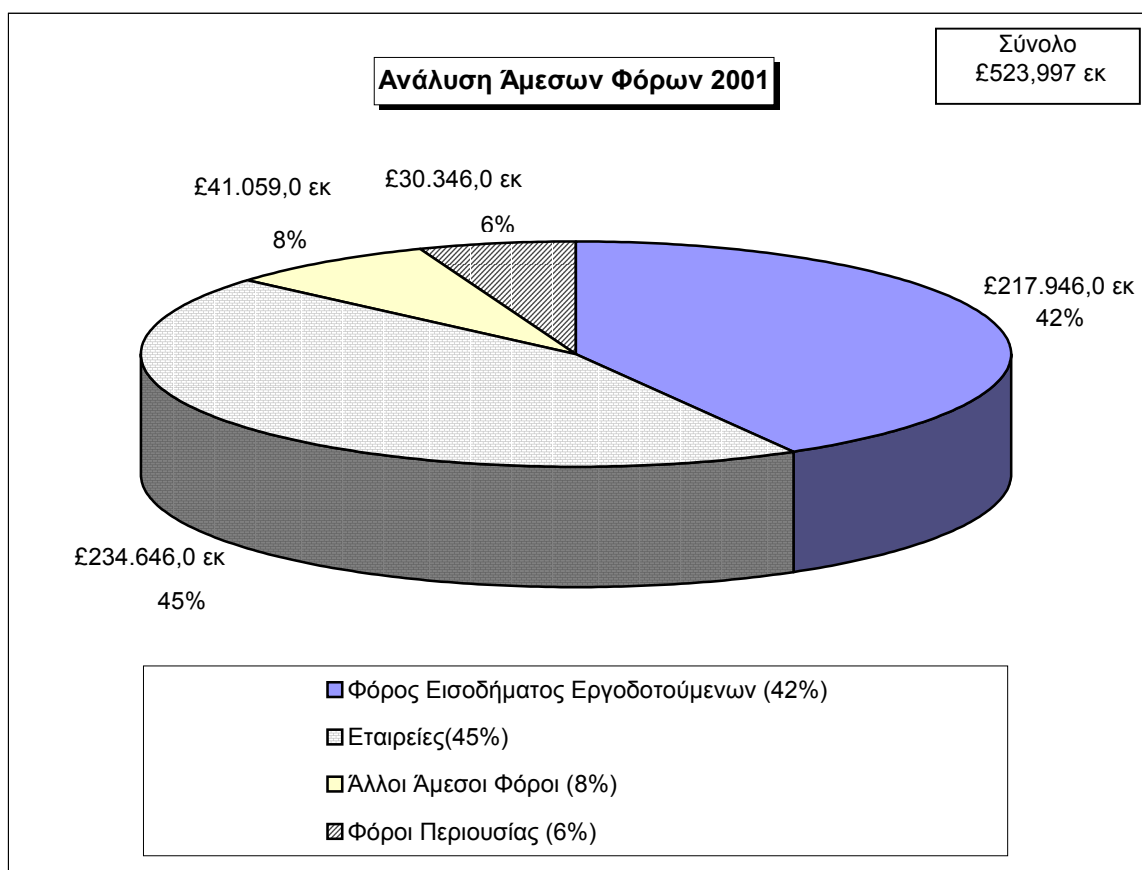
Ανάλυση Εισπράξεων Προϋπολογισμού 2001

- Έμμεσοι Φόροι (33%)
- Άμεσοι Φόροι (25%)
- Μεταβιβάσεις (4%)
- Έσοδα από Προσφορά Υπηρεσιών και Πώληση Αγαθών (4%)
- Χρηματοδοτικά Έσοδα (21%)
- Πρόσοδοι, Μερίσματα, Ενοίκια και Δικαιώματα (4%)
- Έσοδα Αμυντικής Θωράκισης (8%)
- Έσοδα μη Άλλως Κατατάξιμα (1%)

Ανάλυση Πληρωμών και Οφειλών Προϋπολογισμού 2001

■ Μισθοί Προσωπικού (31%)	■ Τόκοι Δημόσιου Χρέους (14%)
■ Κοινωνικής Ευημερίας (14%)	■ Δάνεια σε Τρίτους και Αποπληρωμές (10%)
■ Χορηγίες, Άμυνα και Διαφώτιση (11%)	■ Επιχορηγήσεις (4%)
■ Συντήρηση και Λειτουργία (4%)	■ Δαπάνες σε σχέση με τα Έσοδα (2%)
■ Διάφορα Σχέδια (0%)	■ Επενδύσεις και άλλες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες (9%)

Σύγκριση Εισπράξεων Προϋπολογισμού**Σύγκριση Πληρωμών\Οφειλών Προϋπολογισμού**

5.6 ΓΕΝΙΚΑ

5.6.1 Υπερβάσεις επί του Προϋπολογισμού. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι διενεργήθηκαν δαπάνες πέρα από εκείνες που είχαν αρχικά εγκριθεί, για τις οποίες ζητήθηκε έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου, εκδόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών συνολικά 53 Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής (Ε.Ε.Π.) για συνολικό ποσό £215.756.103. Αυτά αναλύονται όπως πιο κάτω:

	Αρ. Ε.Ε.Π.	Ποσό £	Επαναφορέ ς £	Καθαρό ποσό £
Άμεση επιβάρυνση Πάγιου Ταμείου	2	14.372.750	-	14.372.750
Με Νόμο	7	166.852.158	-	166.852.158
Άλλα	44	34.531.195	(2.098.740)	32.432.455
Σύνολο	53	215.756.103	(2.098.740)	213.657.363

Η κατηγορία Άλλα Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής αναλύεται όπως πιο κάτω:

<u>Περιγραφή</u>	<u>Ποσό £</u>
Κατανομές από 18.30.2.00.348	
Προϋπολογισμός: Τακτικές Δαπάνες - Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες & Αποθεματικό	2.277.773
Κατανομές από 18.30.3.00.348	
Προϋπολογισμός: Αναπτυξιακές Δαπάνες -Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες & Αποθεματικό	567.357
Κατανομές από 18.26.2.02.349	
Προϋπολογισμός: Τακτικές Δαπάνες - Συμβατικές Υποχρεώσεις μη Άλλως Προνοούμενες	216.539
Κατανομές από 18.26.3.00.349	
Προϋπολογισμός: Αναπτυξιακές Δαπάνες – Συμβατικές Υποχρεώσεις μη Άλλως Προνοούμενες	879.413
Κατανομές από 19.01.3.99.999	
Προϋπολογισμός: Γραφείο Προγραμματισμού – Πρόγραμμα Εναρμόνισης με το Κοινοτικό Κεκτημένο	5.190.085
Κατανομές από εξοικονομήσεις από Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου	23.301.288
Σύνολο	32.432.455

Το σύνολο των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν είτε από εξοικονομήσεις από Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου, είτε από τα Κεφάλαια “Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό” των Τακτικών Δαπανών και των Δαπανών Αναπτύξεως, ανήλθε στο ποσό των £26.146.418 και επηρεάστηκαν 1811 Άρθρα (αν ένα Άρθρο επηρεάστηκε πέραν της μιας φορές από διαφορετικά Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής, μετρήθηκε μια φορά μόνο). Μέσα στο 2002

εκδόθηκαν 16 Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής για κάλυψη υπερβάσεων του 2001, από τα οποία το ένα αφορούσε απευθείας χρέωση στο Πάγιο Ταμείο. Τα υπόλοιπα 15 αφορούσαν μεταφορές πιστώσεων, είτε από εξοικονομήσεις από Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου, είτε από τα Κεφάλαια “Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό”, και επηρέασαν 922 Άρθρα. Το τελευταίο Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής εκδόθηκε με ημερομηνία 29 Απριλίου 2002.

Τα Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής που εκδόθηκαν με Νόμο αναλύονται όπως πιο κάτω:

Α/Α Ε.Ε.Π.	Νόμος	Περιγραφή	Ποσό £
5	16(II)/2001	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 1)	293.369
7	22(II)/2001	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 2)	6.073.844
10	33(II)/2001	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 3)	44.029.536
13	37(II)/2001	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 4)	12.284.000
13	38(II)/2001	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 5)	31.370.799
22	40(II)/2001	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 6)	970.000
24	42(II)/2001	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 7)	48.882.610
26	45(II)/2001	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 8)	22.948.000
Σύνολο			166.852.158

5.6.2 Καθυστερημένες υποχρεώσεις. Σύμφωνα με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες, οι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης πρέπει να τακτοποιούνται έγκαιρα και οπωσδήποτε πριν από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο δημιουργούνται. Η πρόνοια αυτή δεν τηρήθηκε πάντοτε, με αποτέλεσμα να γίνουν πληρωμές μέχρι 1.7.2002 από τον Προϋπολογισμό του 2002, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2001, για συνολικό ποσό £10.157.631. Οι πιο πάνω οδηγίες προβλέπουν επίσης ότι οι καταστάσεις καθυστερημένων υποχρεώσεων πρέπει να υποβάλλονται το αργότερο μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του επόμενου χρόνου.

5.7 ΤΕΛΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

5.7.1 Πιστοποίηση Τελικού Απολογισμού. Ο Τελικός Απολογισμός της Δημοκρατίας, για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001, έχει ελεγχθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 116 του Συντάγματος. Εκτός των παρατηρήσεων που αναφέρονται στην Έκθεση αυτή, ο Τελικός Απολογισμός δίνει, κατά τη γνώμη μου, αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Δημοκρατίας.

Η γενική διαπίστωση είναι ότι σημειώθηκαν σημαντικές βελτιώσεις στον εσωτερικό έλεγχο όσον αφορά στα λογιστικά συστήματα, με αποτέλεσμα να περιοριστούν στο ελάχιστο τα αριθμητικά λάθη. Επιβάλλεται όμως η εισαγωγή συστημάτων εσωτερικού ελέγχου διεύθυνσης, τα οποία, μεταξύ άλλων, να συμπεριλαμβάνουν συγκεκριμένους στόχους και μετρήσιμα κριτήρια με δείκτες απόδοσης, βάσει των οποίων να έχει την ευχέρεια, τόσο η διεύθυνση, όσο και ο πολίτης να αξιολογούν την απόδοση και επίτευξη των στόχων που οφείλει να θέτει κάθε Υπουργείο, Τμήμα ή Υπηρεσία, καθώς επίσης και η επέκταση της χρήσης μηχανογραφημένων συστημάτων σε όλους του τομείς, με ταυτόχρονη εκπαίδευση του προσωπικού στην αξιοποίηση της τεχνολογίας, για παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής εξυπηρέτησης στους πολίτες με το

μικρότερο δυνατόν κόστος. Εκκρεμεί επίσης η θέσπιση και τροποποίηση νομοθετημάτων που θα συμβάλουν στον περιορισμό των αδυναμιών και ελλείψεων που παρατηρούνται σε ορισμένους τομείς, ιδιαίτερα στην επιβολή και είσπραξη των δημόσιων εσόδων.

5.7.2 Υποβολή Τελικού Απολογισμού. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του Συντάγματος, ο Τελικός Απολογισμός πρέπει να κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη του οικονομικού έτους. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι ο Τελικός Απολογισμός για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001 δεν έχει κατατεθεί μέσα στα χρονικά αυτά πλαίσια.

5.7.3 Κατάσταση Ενεργητικού και Παθητικού. Η πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζει το Ενεργητικό και Παθητικό της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 31 Δεκεμβρίου 2001 και 31 Δεκεμβρίου 2000.

	2001 €εκ.	2000 €εκ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μετρητά και Βραχυπρόθεσμες Καταθέσεις	13,3	13,2
Επενδύσεις και Καταθέσεις: -		
Ειδικά Ταμεία	18,5	35,1
Προκαταβολές και Χρεωστικά Υπόλοιπα	77,1	112,8
	<u>108,9</u>	<u>161,1</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Ειδικά Ταμεία - Πίνακας	36,2	24,0
Κεντρική Τράπεζα Κύπρου - Γενικός		
Κυβερνητικός Λογαριασμός	603,2	633,7
Ταμείο Δημοσίων Δανείων	4,8	8,1
Αναπληρούμενο Ταμείο - Δάνεια σε Οργανώσεις	-	-
Καταθέσεις και Πιστωτικά Υπόλοιπα	58,8	85,3
Γραμμάτια Δημοσίου Εσωτερικού	3.053,1	2.821,4
Γράμματα Δημοσίου Εξωτερικού	579,8	571,7
	<u>4.335,9</u>	<u>4.144,2</u>
	<u>(4.227,0)</u>	<u>(3.983,1)</u>
ΠΑΓΙΟ ΤΑΜΕΙΟ		
Συσσωρευμένο Έλλειμμα	(3.983,1)	(3.522,6)
Μεταφορά Χρεωστικών Υπολοίπων	-	(187,1)
Έλλειμμα για το Έτος	(243,9)	(273,4)
	<u>(4.227,0)</u>	<u>(3.983,1)</u>

5.8 ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

5.8.1 Μετρητά και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών κ.τ.λ στις 31 Δεκεμβρίου 2001

	€000
Ταμεία Πάγια Προκαταβολής, Μετρητά κ.τ.λ.	13.325,9
Εμπρόθεσμες καταθέσεις βραχυπρόθεσμης προειδοποίησης	11,9
	<u>13.337,8</u>

Αναλυτική κατάσταση των Ταμείων Πάγιας Προκαταβολής, Μετρητών κ.τ.λ.

	£000
Ταμεία Πάγιας Προκαταβολής, Μετρητά και Ειδικοί Λογαριασμοί	11.936,9
Λογαριασμοί Εσόδων Πρεσβειών	802,0
Μετρητά στο Ταχυδρομείο	576,6
Μετρητά στους Αντιπροσώπους του Στέμματος	10,4
	13.325,9

Η επαλήθευση των πιο πάνω υπολοίπων έγινε με βάση τα πιστοποιητικά που υποβλήθηκαν από τις επιτροπές καταμέτρησης και τις τράπεζες.

5.8.2 Ειδικά Ταμεία - £18,5 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τα υπόλοιπα των διαφόρων Ταμείων που διαχειρίζεται η Κυβέρνηση. Στη Δημοσιονομική Έκθεση παρουσιάζονται χωριστοί λογαριασμοί για το κάθε Ταμείο.

5.8.3 Προκαταβολές και χρεωστικά υπόλοιπα £77,1 εκ. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των πιο κάτω προκαταβολών, μερικά από τα οποία πιθανόν να βαρύνουν τελικά το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Οι προκαταβολές που εκδόθηκαν πριν από πολλά χρόνια πρέπει να εξοφληθούν ή να μετατραπούν σε δάνεια το συντομότερο δυνατόν. Με την ψήφιση του περί Ενταλμάτων Προκαταβολής Νόμου του 1985 και την έκδοση των σχετικών Κανονισμών, καταβάλλονται από το Γενικό Λογιστή προσπάθειες για τακτοποίηση των προκαταβολών.

(α) Προκαταβολές, Γενικό Λογιστήριο (διάφορες)

-Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου £3,6 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει προκαταβολές που εκδόθηκαν κατά τα έτη 1973-1977 και 1996, με τόκο 6%, για να μπορέσει το Ίδρυμα να καλύψει τα ελλείμματα και τις τρέχουσες δαπάνες του.

-Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως £2,6 εκ. Η προκαταβολή αυτή εκδόθηκε κατά τα έτη 1976-1982 στην Τράπεζα για τη δανειοδότηση ιδιωτικών επιχειρήσεων. Η προκαταβολή αυτή δεν φέρει τόκο.

-Σχολικές Εφορείες £1,1 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1983-1985 ως δάνειο σε διάφορες Σχολικές Εφορείες για κάλυψη των ελλειμμάτων τους.

-Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ. £1,0 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε το 1983, για να μπορέσει η εταιρεία να συνεχίσει τη λειτουργία της.

-Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού £6,5 εκ.

-Δήμος Λευκωσίας (Λαϊκή Γειτονιά) £0,1 εκ.

-Συμβούλια Αποχετεύσεων £5,8 εκ.

(β) Διάφορες Προκαταβολές

-Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση Κύπρου και Τουρκικό Συμβούλιο Εκπαιδεύσεως £169.014. Οι προκαταβολές αυτές εκδόθηκαν πριν από το 1963 στην Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση και το Τουρκικό Συμβούλιο Εκπαιδεύσεως.

(γ) Πληρωμές λόγω εγγυήσεων

-Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αμμοχώστου £1,7 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1976-1995, για να μπορέσει το Συμβούλιο να πληρώσει προς τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως τις δόσεις των δανείων και τα ποσά που χρωστούσε στους εργολάβους για εργασία που εκτέλεσαν το 1974.

-Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες £16,6 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1984-1989 για την αποπληρωμή διαφόρων δανείων της εταιρείας, τα οποία εγγυήθηκε η Κυβέρνηση.

-Διάφορες πληρωμές £1,7 εκ. Αντιπροσωπεύει τακτοποίηση δανείων και υποχρεώσεων διαφόρων Ημικρατικών Οργανισμών και ιδιωτικών εταιρειών, τα οποία είναι εγγυημένα από την Κυβέρνηση.

-Πληρωμές Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού £10,6 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατά τα έτη 1991-1998, για αποζημιώσεις βιομήχανων για εξαγωγές στη Λιβύη, στο Ιράκ και Κουβέιτ και για ορισμένες άλλες μεμονωμένες περιπτώσεις.

5.8.4 Ενεργητικό που δεν περιλαμβάνεται στον Ισολογισμό.

(α) Μετοχές. Η Κυβέρνηση είναι κάτοχος των πιο κάτω μετοχών που παρουσιάζονται μόνο στις υποσημειώσεις του Ισολογισμού:

Οργανισμός	Μετοχικό Κεφάλαιο	Μερίδιο Κυβέρνησης	
	£000	£000	%
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	12.440	10.948	88,01
Κυπρ. Διυλιστήριο Πετρελαίου Λτδ	2.991	1.944	65,00
Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Λτδ	3.060	1.562	51,06
Κυπριακή Εταιρεία Αναπτ. Ακινήτων Λτδ	421	348	82,66
Κυπριακές Βιομηχανίες Σωλήνων Λτδ	25.000	2,5	0,10
Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ	8.000	2.201	27,51
Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ	55.519	38.652	69,62
Παγκύπρια Εταιρεία Αρτοποιιών	1.833	286	15,58
Τράπεζα Κύπρου Λτδ	216.181	5	0,00

(β) Δάνεια από λογαριασμούς του Δημοσίου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2001, τα υπόλοιπα των δανείων που παραχωρήθηκαν σε Δήμους, Ημικρατικούς Οργανισμούς, Δανειστικούς Επιτρόπους κ.τ.λ. ανέρχονταν σε £185,2 εκ. Κατά τη διάρκεια του έτους δεν παραχωρήθηκαν νέα δάνεια. Εισπράχθηκε όμως το ποσό των £38,0 εκ. για αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων. Οι καθυστερήσεις ανέρχονταν σε £6,1 εκ. Τα δάνεια αυτά παρουσιάζονται μόνο στις υποσημειώσεις του Ισολογισμού.

5.8.5 Αναλυτική κατάσταση υπολοίπων δανείων 31ης Δεκεμβρίου 2001 και 2000.

	2001	2000
	£000	£000
Δανειστικοί Επίτροποι	16.731	18.036
Δήμοι και Συμβούλια Βελτιώσεως	524	528
Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	3.433	3.515
Αρχή Λιμένων Κύπρου	4.766	5.395
Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης	471	540
Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	1.186	910
Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	246	246
Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ	66.237	66.237
Συνεργατική Οικοδομική Εταιρεία Δημοσίων Υπαλλήλων Λτδ	80	80
Ανώτατο Συμβούλιο Εβκάφ	14	14
Διακυβερνητική Επιτροπή Μεταναστεύσεως από Ευρώπη	24	24
Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ	2.561	2.561
Σχολικές Εφορείες	3.267	3.267
Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας	342	498
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας	2.122	2.156
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	75	92
Ταμιευτήριο "Η Αιγιαλούσα Λτδ"	-	150
Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων Λτδ	60	60
Εκκαθαριστής της Εταιρείας "The Cyprus Asbestos Mines Ltd"	228	228
Κυπριακή Παροικία Βρισβάνης	51	53
Λαϊκή Επενδυτική Λτδ	349	349
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ	810	810
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	611	735
Λαϊκή Τράπεζα - "Premier Chemical Ltd"	-	163
Λαϊκή Τράπεζα - "Yiannoplast Ltd"	141	170
Λαϊκή Τράπεζα - Γεώργιος Τσαππής	190	217
Επιτροπή Λυμάτων Άγιου Σωζόμενου	20	20
Ελληνική Τράπεζα - Dhalico Enterprises Ltd	195	223
Λαϊκή Τράπεζα - G. & M. Ioannides Ltd	45	52
Λαϊκή Τράπεζα - Trikoza Knitting Industry Ltd	126	151
Λαϊκή Τράπεζα - Nicobutton Enterprises Ltd	49	59
Τράπεζα Κύπρου - A. Epiphaniou Industries Ltd	75	90
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	5.036	5.100
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού	4.075	4.177
Δάνεια ΤΑΕΠ	69.453	-
Στεγαστικό Σχέδιο Εκτοπισθέντων Κρατικών Υπαλλήλων	1.594	-
Διάφορα	52	52
	185.239	116.958

5.9 ΠΑΘΗΤΙΚΟ

5.9.1 Πάγιο Ταμείο

5.9.2 Ειδικά Ταμεία £36,2 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τα υπόλοιπα των διαφόρων Ταμείων που διαχειρίζεται η Κυβέρνηση. Στη Δημοσιονομική Έκθεση παρουσιάζονται χωριστοί λογαριασμοί για το κάθε Ταμείο.

5.9.3 Καταθέσεις και άλλα πιστωτικά υπόλοιπα £58,8 εκ. Το ποσό αυτό αποτελείται από τα υπόλοιπα των διαφόρων Τμηματικών και άλλων λογαριασμών καταθέσεων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και ο πιο κάτω λογαριασμός:

-Διεθνές Νομισματικό Ταμείο £4,8 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το υπόλοιπο των διευκολύνσεων που παραχώρησε από το 1974 στην Κύπρο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σε κράτη-μέλη, των οποίων το ισοζύγιο πληρωμών επηρεάστηκε δυσμενώς, λόγω της σημαντικής αύξησης στις τιμές των πετρελαιοειδών και της μείωσης των εξαγωγών τους.

5.9.4 Παθητικό που δεν περιλαμβάνεται στον Ισολογισμό

(α) Δημόσιο Χρέος. Το σύνολο του δημόσιου χρέους στο τέλος του έτους παρουσιάζεται μόνο στις υποσημειώσεις του λογαριασμού. Αναλυτική κατάσταση για τα έτη 2001 και 2000:

	2001 £εκ.	2000 £εκ.
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου	1.371,4	1.188,8
Εισπράξεις από νέα δάνεια	452,4	268,9
	1.823,8	1.457,7
Αποπληρωμή δανείων	144,5	92,7
	1.679,3	1.365,0
Αύξηση λόγω διακυμάνσεων τιμής συναλλάγματος	1,4	6,4
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου	1.680,7	1.371,4

Το εξοφλητικό απόθεμα για την αποπληρωμή Δημόσιου Χρέους κατά τα έτη 2001 και 2000 ήταν £507,7 εκ. και £394,7 εκ., αντίστοιχα.

(β) Εκκρεμείς οφειλές. Στις 31.12.2001 οι εκκρεμείς οφειλές ανέρχονταν σε £10,1 εκ. Αυτές περιλαμβάνονται μόνο στις υποσημειώσεις του Ισολογισμού.

(γ) Άλλες υποχρεώσεις. Η Κυβέρνηση έχει καταθέσει στην Κεντρική Τράπεζα μη μεταβιβάσιμα άτοκα γραμμάτια, τα οποία θα πληρωθούν σε διεθνείς οργανισμούς. Στις 31.12.01 η αξία των γραμματίων αυτών ανερχόταν σε £92,8 εκ., ως εξής:

	£000
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο	84.235
Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως	7.509
Σύνδεσμος Διεθνούς Αναπτύξεως	943
Διεθνής Ασφαλιστικός Οργανισμός Επενδύσεων	113
	92.800

(δ) Πίνακας Εγγυήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις για δάνεια και πιστωτικές διευκολύνσεις στις 31.12.01 ανέρχονταν σε £616,1 εκ. για εγγυήσεις που δόθηκαν στους πιο κάτω:

	£000
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	106.480
Αρχή Κρατικών Εκθέσεων	492
Αρχή Λιμένων Κύπρου	53.918
Δήμος Αγίας Νάπας	3.514
Δήμος Αγίου Αθανασίου	2.045
Δήμος Αγίου Δομετίου	264
Δήμος Αγλαντζιάς	10.143
Δήμος Αθηνένου	86
Δήμος Αραδίππου	3.576
Δήμος Κάτω Πολεμιδιών	2.203
Δήμος Λατσιών	314
Δήμος Γερμασόγειας	3.297
Δήμος Γεροσκήπου	840
Δήμος Δερύνειας	791
Δήμος Έγκωμης	2.164
Δήμος Ιδαλίου	1.336
Δήμος Λακατάμιας	1.684
Δήμος Λάρνακας	19.819
Δήμος Λεμεσού	14.982
Δήμος Λευκάρων	271
Δήμος Λευκωσίας	5.357
Δήμος Μέσα Γειτονιάς	734
Δήμος Παραλιμνίου	4.823
Δήμος Πάφου	7.770
Δήμος Πέγειας	150
Δήμος Πόλης Χρυσοχούς	2.663
Δήμος Στροβόλου	11.366
Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	3.883
Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου	42
Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ	38.107
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	78.194
Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού	11.283
Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	5.030
Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης ΕΟΚΑ	373
Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	1.827

	£000
Οργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως	29.645
Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας	786
Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών	26.280
Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	3.758
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας	8.258
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Δαλιού-Πέρα Χωρίου Νήσου	711
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	13.976
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας	27.510
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάνω Πλατρών	194
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου	13.888
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου	8.487
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Κυπερούντας	2.890
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πελενδρίου	1.033
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγρού	89
Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας	127
Κοινοτικό Συμβούλιο Δρομολαξιάς-Μενεού	318
Κοινοτικό Συμβούλιο Έμπας	207
Κοινοτικό Συμβούλιο Επισκοπής	4
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Πύργου	1.401
Κοινοτικό Συμβούλιο Κιτίου	1.030
Κοινοτικό Συμβούλιο Κυπερούντας	1.078
Κοινοτικό Συμβούλιο Λειβαδιών	31
Κοινοτικό Συμβούλιο Μονιάτη	22
Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας	198
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Πλατρών	11
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάχνας	155
Κοινοτικό Συμβούλιο Πελενδρίου	353
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Θεοδώρου	203
Κοινοτικό Συμβούλιο Περβολιών	2.020
Κοινοτικό Συμβούλιο Πισσουρίου	270
Κοινοτικό Συμβούλιο Τάλας	79
Κοινοτικό Συμβούλιο Ξυλοφάγου	133
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα	4.051
Κοινοτικό Συμβούλιο Τσάδας	9
Κοινοτικό Συμβούλιο Ύψωνα	62
Κοινοτικό Συμβούλιο Φρενάρους	218
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Βαρβάρας	118
Κοινοτικό Συμβούλιο Κοφίνου	30

	€000
Κοινοτικό Συμβούλιο Ποταμιάς	90
Κοινοτικό Συμβούλιο Σουνίου-Ζανατζιάς	12
Κοινοτικό Συμβούλιο Στατού-Αγίου Φωτίου	111
Κοινοτικό Συμβούλιο Στρουμπιού	37
Κοινοτικό Συμβούλιο Τριμήκληνης	29
Κοινοτικό Συμβούλιο Χολετριών	60
Κοινοτικό Συμβούλιο Χούλου	14
Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου	135
Κοινοτικό Συμβούλιο Παρεκκλησιάς	883
Κοινοτικό Συμβούλιο Σωτήρας	587
Κοινοτικό Συμβούλιο Χλώρακα	79
Κοινοτικό Συμβούλιο Λουβαρά	62
Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού	8
Κοινοτικό Συμβούλιο Ορόκληνης	726
Κοινοτικό Συμβούλιο Λόφου	60
Κοινοτικό Συμβούλιο Περιστερώννας Πάφου	113
Κοινοτικό Συμβούλιο Πέρα-Πεδίου	25
Κοινοτικό Συμβούλιο Πηγένια	87
Κοινοτικό Συμβούλιο Ακρωτηρίου	47
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου	96
Κοινοτικό Συμβούλιο Τραχωνίου	82
Κοινοτικό Συμβούλιο Συκόπετρας	32
Κοινοτικό Συμβούλιο Φοινικαριών	36
Κοινοτικό Συμβούλιο Λιμνατίου	28
Κοινοτικό Συμβούλιο Απαισιάς	24
Κοινοτικό Συμβούλιο Πυργών Λάρνακας	156
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Ιωάννη Αγρού	172
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Θεράπποντα	70
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Άννας	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Μουταγιάκας	134
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίων Τριμιθιάς	161
Κοινοτικό Συμβούλιο Καλού Χωριού	79
Κοινοτικό Συμβούλιο Κονιών	30
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαλούντας	36
Κοινοτικό Συμβούλιο Πύλας	340
Κοινοτικό Συμβούλιο Τερσεφάνου	25
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Αμιάντου	23
Κοινοτικό Συμβούλιο Ανώγυρας	36

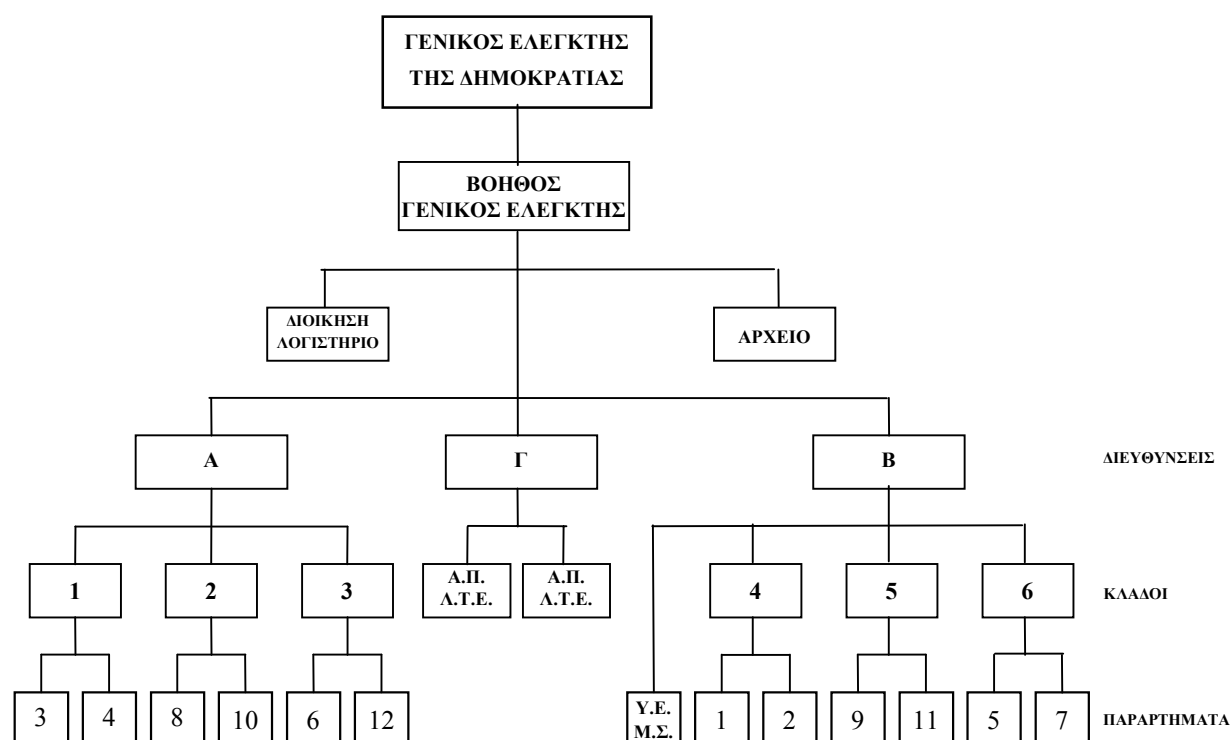
	£000
Κοινοτικό Συμβούλιο Αυδήμου	75
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Μαρίνας Κελοκεδάρων	17
Κοινοτικό Συμβούλιο Ασγάτας	91
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαζωτού	12
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάθηκα	48
Κοινοτικό Συμβούλιο Επταγώνειας	56
Κοινοτικό Συμβούλιο Τρούλλων	10
Κοινοτικό Συμβούλιο Καπέδων	134
Κοινοτικό Συμβούλιο Κοιλανίου	76
Κοινοτικό Συμβούλιο Λάνιας	21
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαθηκολώνης	172
Κοινοτικό Συμβούλιο Βουνίου	82
Κοινοτικό Συμβούλιο Δρύμου	25
Κοινοτικό Συμβούλιο Γερίου	166
Κοινοτικό Συμβούλιο Παλόδειας	131
Κοινοτικό Συμβούλιο Φασούλας	42
Κοινοτικό Συμβούλιο Φλάσου	125
Σ.Ο.Δ.Α.Π. Λτδ	4.636
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Πελενδρίου-Κάτω Αμιάντου Λτδ	45
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Στρουμπιού-Πολεμίου Λτδ	388
Περιφερειακή Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αγρού Λτδ	277
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Χλώρακα Λτδ	377
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αργάκας Λτδ	131
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Λύσης Λτδ	47
Περιφερειακή Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Μαρωνίου Λτδ	317
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Φαρμακά-Οδού Λτδ	79
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς Λτδ	75
Περιφερειακή Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Παλαιχωρίου Λτδ	87
Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων Λτδ	373
Σ.Π.Ε. Λιοπετρίου	18
Σ.Π.Ε. Σωτήρας	12
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Αγρού	50
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Στατού - Αγίου Φωτίου Λτδ	135
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Κυπερούντας, Δυμών & Χανδριών	36
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Παρεκκλησιάς	30
ΣΕΚΕΠ	980
Σ.Π.Ε. Ξυλοφάγου	7
Σ.Π.Ε. Αυγόρου	474

	£000
ΕΤΚΟ Λτδ	6.871
ΚΕΟ Λτδ	2.070
ΛΟΕΛ Λτδ	6.134
Ελεγκτική Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών	244
Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων	109
Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων	1.511
Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου	7.810
Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία	333
Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών	13.010
Διάφορα Συνεργατικά Ιδρύματα	9.569
Διάφορα άτομα	3.257
Labertas Fisheries	320
Γαλακτοκομεία Πήττας	473
Βιομηχανία Κρασιών Νικολαΐδη Λτδ	78
Βάσος Χαραλαμπίδης	246
	<hr/>
	616.079
	<hr/>

ΜΕΡΟΣ 6 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

6.1 Οργανωτική Διάρθρωση

Η οργανωτική διάρθρωση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας κατά το υπό επισκόπηση έτος ήταν η πιο κάτω:

6.1.1 Προσωπικό. Οι εγκεκριμένες οργανικές θέσεις ελεγκτικού προσωπικού της Υπηρεσίας ανέρχονται σε 102. Επιπρόσθετα απασχολούνται 12 άτομα ως βοηθητικό προσωπικό και 6 άτομα πάνω σε έκτακτη βάση, δηλαδή σύνολο 120 υπάλληλοι. Μέσα στο 2002, πληρώθηκαν 6 θέσεις ελεγκτικού προσωπικού, από τις 19 κενές που υπήρχαν στις 31.12.2001.

6.1.2 Διευθύνσεις. Στην Υπηρεσία λειτουργούν τρεις Διευθύνσεις, οι Α, Β και Γ. Στις Διευθύνσεις Α και Β υπάγονται οι Κλάδοι και Παραρτήματα που διεξάγουν κυρίως οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο. Η καθεμιά από τις Διευθύνσεις αυτές διοικείται από ένα Διευθυντή Ελέγχου. Στη Διεύθυνση Β υπάγεται επίσης η Υπηρεσία Ελέγχου Μηχανογραφικών Συστημάτων.

Στη Διεύθυνση Γ, της οποίας προϊστάται ο Διευθυντής Τεχνικού Ελέγχου, υπάγονται οι Κλάδοι και Παραρτήματα που διεξάγουν κυρίως τεχνικό έλεγχο αναπτυξιακών και άλλων έργων.

6.1.3 Κλάδοι και Παραρτήματα. Κάτω από τις Διευθύνσεις Α και Β λειτουργούν 6 Κλάδοι, στους οποίους υπάγονται 12 Παραρτήματα. Ο κάθε Κλάδος των Διευθύνσεων Α και Β διευθύνεται από Ανώτερο Πρώτο Ελεγκτή και το κάθε Παράρτημα από Ανώτερο Λειτουργό Ελέγχου. Επίσης λειτουργούν ακόμη 2 Κλάδοι που υπάγονται στη Διεύθυνση Γ, οι οποίοι διευθύνονται από Ανώτερο Πρώτο Λειτουργό Τεχνικού Ελέγχου.

6.2 Δαπάνες και Έσοδα Ελεγκτικής Υπηρεσίας

-Δαπάνες. Οι δαπάνες που αρχικά προϋπολογίστηκαν για το έτος 2001 στο Κεφάλαιο 05.01.2 "Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας" αυξήθηκαν από £1.887.232 σε £1.915.329 και εκείνες που πραγματοποιήθηκαν ήταν £1.736.237.

-Έσοδα. Τα έσοδα που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2001 στο Κονδύλι 3/127 "Ελεγκτική Υπηρεσία - Δικαιώματα για Ελεγκτικές Υπηρεσίες" ήταν £200.000 και εκείνα που πραγματοποιήθηκαν £179.520.

6.3 Προγράμματα Εργασίας. Για κάθε ελεγκτικό έτος, που καλύπτει την περίοδο από 1η Ιουλίου μέχρι 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, ετοιμάζονται προγράμματα που περιλαμβάνουν τις εργασίες που θα καλύψει ο έλεγχος, καθώς επίσης και τα μεγάλα τεχνικά έργα που θα επιθεωρηθούν από την Ελεγκτική Υπηρεσία.

6.4 Δειγματοληπτικός Έλεγχος. Με την πάροδο του χρόνου ο όγκος και το περίπλοκο των κυβερνητικών δραστηριοτήτων έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό. Είναι επομένως αδύνατο για το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, που προΐσταται μιας σχετικά μικρής αριθμητικά Υπηρεσίας, να διεξάγει πλήρη διακανονιστικό ή οικονομικό έλεγχο σ' όλα τα επίπεδα του Κράτους. Η άσκηση τέτοιου ελέγχου έχει καταστεί πολύ λιγότερο αναγκαία, ως πρωταρχική λειτουργία του Γενικού Ελεγκτή, γιατί οι μέθοδοι εσωτερικού ελέγχου στις διάφορες διοικητικές μονάδες έχουν αυξηθεί και βελτιωθεί σημαντικά. Αντ' αυτού, γίνεται, όπως σε όλες τις Ελεγκτικές Υπηρεσίες διεθνώς, δειγματοληπτικός έλεγχος, κατά προγραμματισμένο τρόπο, σε συνδυασμό με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου. Δειγματοληπτικός έλεγχος επιβάλλεται όχι μόνο για την αντιμετώπιση της αύξησης του όγκου των δημόσιων λογαριασμών, αλλά και για να παρέχεται στο Γενικό Ελεγκτή αρκετός χρόνος για να διεξάγει διαχειριστικούς ελέγχους και να καλύπτει σημαντικούς τομείς των δημόσιων εσόδων και εξόδων.

6.5 Διαχειριστικός Έλεγχος. Εκτός από τον οικονομικό και διακανονιστικό έλεγχο, που αποσκοπεί κυρίως στην εξακρίβωση ότι υπάρχει συμμόρφωση στο Νόμο, στον Προϋπολογισμό και στους σχετικούς λογιστικούς, δημοσιονομικούς και διοικητικούς Κανονισμούς, διεξάγεται κατά τα τελευταία χρόνια και διαχειριστικός έλεγχος από το προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, που καλύπτει τους τομείς της οικονομίας, απόδοσης και αποτελεσματικότητας των αποφάσεων και πράξεων των δημόσιων υπολόγων. Η διαφοροποίηση αυτή εντάσσεται μέσα στα πλαίσια των νέων προσανατολισμών του κρατικού ελέγχου σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου, καθώς επίσης και των απαιτήσεων, τόσο της Κυβέρνησης, όσο και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Λεπτομέρειες για ορισμένους διαχειριστικούς ελέγχους που έχουν διεξαχθεί κατά τα τελευταία έτη αναφέρονται στο Μέρος 3 της Έκθεσης αυτής.

6.6 Έλεγχος των Τεχνικών Έργων. Μέσα στο 2001 συνεχίστηκε από το τεχνικό προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ο έλεγχος των τεχνικών έργων, με προγραμματισμένο και συστηματικό τρόπο. Τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού υπήρξαν και πάλι πολύ ευεργετικά προς την κατεύθυνση της ορθής οικονομικής διαχείρισης του δημόσιου χρήματος. Τα πιο σοβαρά θέματα που έχουν εγερθεί από τον έλεγχο των τεχνικών έργων αναφέρονται σε άλλα μέρη της Έκθεσης αυτής.

Ο τεχνικός έλεγχος αποσκοπεί στο να εξακριβωθεί κατά πόσο η εκτέλεση των διάφορων έργων γίνεται σύμφωνα με τους τεχνικούς όρους, τις προδιαγραφές και, γενικά, κατά τον πιο

οικονομικό και αποδοτικό τρόπο και ότι τα έργα προγραμματίστηκαν, σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν ικανοποιητικά. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εξέταση των οικονομοτεχνικών μελετών σκοπιμότητας, των τεχνικών προδιαγραφών και σχεδίων, των όρων των συμβολαίων και των διαδικασιών για ζήτηση και κατακύρωση προσφορών. Για το σκοπό αυτό διενεργούνται από το προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας επιθεωρήσεις των έργων και έλεγχος των ενδιάμεσων πληρωμών και Τελικών Λογαριασμών.

Με τον τεχνικό έλεγχο, όπως και με τις άλλες μορφές ελέγχου, ο Γενικός Ελεγκτής δεν σκοπεύει στην υποκατάσταση ή την αφαίρεση αρμοδιοτήτων από τους ελεγχόμενους. Αυτοί παραμένουν, όπως και πριν, πλήρως υπεύθυνοι για την εκτέλεση και επίβλεψη των τεχνικών έργων. Το έργο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας περιορίζεται στην εκτέλεση καθηκόντων ελέγχου που πηγάζουν από το Σύνταγμα.

6.7 Επιμόρφωση Προσωπικού. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση και βαρύτητα στη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση της ελεγκτικής εργασίας, για την όσο το δυνατόν καλύτερη προσφορά υπηρεσίας στο Δημόσιο.

Στα πλαίσια πάντοτε των οικονομικών περιορισμών του Προϋπολογισμού, αλλά και των προτεραιοτήτων και αναγκών της Υπηρεσίας, λειτουργοί της Υπηρεσίας λαμβάνουν μέρος σε κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια και διαλέξεις, τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό.

Κατά τη διάρκεια του 2001, 81 λειτουργοί συμμετέσχαν σε εκπαιδευτικά προγράμματα ή/και σεμινάρια που διοργανώθηκαν στην Κύπρο και 13 λειτουργοί συμμετέσχαν σε διάφορα σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα στο εξωτερικό.

6.8 Επισκέψεις Γενικών Ελεγκτών και Αντιπροσωπειών Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου στην Κύπρο. Στα πλαίσια των ενημερωτικών συναντήσεων των Γενικών Ελεγκτών των Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου των δεκατριών υποψηφίων για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρών και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο, μεταξύ 25-27 Νοεμβρίου 2001, Σύνοδος για συζήτηση και υιοθέτηση των αναγκών χειρισμών, ενόψει της ενταξιακής πορείας.

Στη Σύνοδο συμμετέσχαν 20 και πλέον Γενικοί Ελεγκτές, μαζί με τις αντιπροσωπείες τους, Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης των υποψηφίων για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρών και άλλων χωρών της Ευρώπης. Προσκλήθηκαν και συμμετέσχαν επίσης η Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα Προϋπολογισμού, η Βουλευτής και Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο Γενικός Ελεγκτής του Ηνωμένου Βασιλείου και Πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις υπό ένταξη χώρες, ο Γενικός Ελεγκτής της Ρωσικής Ομοσπονδίας, ο Πρόεδρος του Αυστριακού Ελεγκτικού Συνεδρίου και Γενικός Γραμματέας του Διεθνούς Οργανισμού Γενικών Ελεγκτών, καθώς και άλλες προσωπικότητες.

Η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας και ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου συμπροέδρευσαν των εργασιών της Συνόδου, κύρια θέματα της οποίας ήταν:

- Οι σχέσεις των Γενικών Ελεγκτών των Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου με το οικείο Κοινοβούλιο.
- Η συνεργασία των Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου στις δραστηριότητες ελέγχου.

- Η ετοιμασία εγχειριδίων ελέγχου.
- Τα κριτήρια αξιολόγησης των Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου.

Η Σύνοδος αποτέλεσε ευκαιρία για ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενός από τα πέντε θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και των Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου των υπό ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρών.

6.9 Συμβουλευτικές Υπηρεσίες του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας

(α) Ο Γενικός Ελεγκτής βοηθά την Εκτελεστική Εξουσία στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της Δημοκρατίας, με την παροχή συμβουλών για τη διαμόρφωση νέων λογιστικών διαδικασιών και συστημάτων, καθώς και για την αναθεώρηση των Γενικών Διατάξεων, Δημοσιονομικών Οδηγιών, Κανονισμών Προσφορών και Αποθηκών και άλλων θεμάτων. Συμμετέχει επίσης σε αρκετές επιτροπές ως παρατηρητής.

(β) Στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής για παροχή τεχνικής βοήθειας σε αντίστοιχους Κρατικούς Οργανισμούς άλλων χωρών, η Ελεγκτική Υπηρεσία παρέσχε, από 5 μέχρι 30.3.2001, εκπαίδευση σε 5 μέλη του προσωπικού της Κρατικής Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Γεωργίας.

6.10 Συμβούλια Προσφορών. Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας ή εκπρόσωπος του παρακάθεται ως παρατηρητής στις συνεδριάσεις του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών και του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, που συστάθηκαν και λειτουργούν σύμφωνα με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο 102(Ι)/97. Από τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα, προκύπτει ότι η παρουσία του Γενικού Ελεγκτή είναι πολύ ωφέλιμη και εποικοδομητική.

6.11 Ετήσια Έκθεση. Στην Ετήσια Έκθεση του ο Γενικός Ελεγκτής αναφέρει οτιδήποτε που, κατά τη γνώμη του, πρέπει να περιέλθει σε γνώση της Εκτελεστικής Εξουσίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων, σχετικά με τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της Δημοκρατίας. Καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε η Έκθεση να ετοιμάζεται με αντικειμενικότητα, ακρίβεια και επαγγελματική ευθύνη. Οι διαπιστώσεις και απόψεις του Γενικού Ελεγκτή φέρονται πρώτα σε γνώση των ελεγχόμενων Υπηρεσιών και μετά ετοιμάζεται η Έκθεση του με βάση τις αναφορές που υποβλήθηκαν. Οι παράγραφοι της Ετήσιας Έκθεσης, προτού πάρουν την τελική τους μορφή, αποστέλλονται στους Υπουργούς, στους Προϊστάμενους των Ανεξάρτητων Υπηρεσιών, στους Προέδρους των Ημικρατικών ή άλλων Οργανισμών και Αρχών Τοπικής Διοίκησης, για να εκφέρουν τις απόψεις τους.

6.12 Ετήσια Έκθεση για το 2000. Σύμφωνα με το άρθρο 116(4) του Συντάγματος, η Ετήσια Έκθεση μου για το 2000 υποβλήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2001 στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος και την κατέθεσε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, με εγκύκλιο της ημερ. 10.12.2001 προς τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων και του Γραφείου Προγραμματισμού, διαβίβασε παράκληση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών όπως, για σκοπούς διευκόλυνσης της Επιτροπής στη μελέτη της Έκθεσης, ετοιμαστούν και υποβληθούν σημειώματα, στα οποία να περιλαμβάνονται οι παρατηρήσεις της Γενικού Ελεγκτή, όπως αυτές περιέχονται στην Ετήσια Έκθεση, καθώς και τα σχόλια του αρμόδιου Υπουργείου/Γραφείου σχετικά με προτάσεις και εισηγήσεις, για επίλυση των προβλημάτων που επισημαίνονται.

6.13 Τριμηνιαίες Εκθέσεις Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Μέσα στο 2001 συνεχίστηκε η υποβολή προς τους Υπουργούς των τριμηνιαίων εκθέσεων μου σχετικά με τα πιο σοβαρά θέματα που προκύπτουν από τον έλεγχο των διαφόρων Υπηρεσιών. Αντίγραφα των εκθέσεων αυτών κοινοποιούνται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Με τις εκθέσεις αυτές ενημερώνονται έγκαιρα, τόσο η Εκτελεστική Εξουσία όσο και η Βουλή των Αντιπροσώπων, πάνω στα πιο σοβαρά θέματα που εγείρονται από τον έλεγχο των κρατικών λογαριασμών και των λογαριασμών των Τοπικών Αρχών και Ημικρατικών Οργανισμών.

6.14 Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας. Η Γενικός Ελεγκτής κα Χρυστάλλα Γιωρκάτζη πραγματοποίησε, ως επικεφαλής αποστολής της Υπηρεσίας, επίσημη επίσκεψη στη Μόσχα, από 22.3.01 μέχρι 24.3.01, ύστερα από πρόσκληση του Γενικού Ελεγκτή της Ρωσίας. Επίσης εκπροσώπησε την Κύπρο στο Συνέδριο των Προέδρων των Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου των υποψηφίων προς ένταξη χωρών, το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Βουδαπέστη από 9.5.01 μέχρι 11.5.01, καθώς επίσης και στο Σεμινάριο για τον έλεγχο της εκτέλεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού, που οργάνωσε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου στη Βαρσοβία, από 25.9.01 μέχρι 26.9.01. Έλαβε επίσης μέρος στο 17^ο Διεθνές Συνέδριο των Γενικών Ελεγκτών που πραγματοποιήθηκε στη Σεούλ από 24.10.01 μέχρι 26.10.01, καθώς και στο Συνέδριο για την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της χρήσης των δημόσιων Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες από 7.11.01 μέχρι 9.11.01.

6.15 Βοηθός Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας. Ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας κ. Γιώργος Κυριακίδης είναι μέλος του Ελεγκτικού Συμβουλίου για τον εξωτερικό έλεγχο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (EUROCONTROL), στον οποίο ανήκει και η Κύπρος. Έλαβε μέρος στο Συνέδριο των Εξωτερικών Ελεγκτών του Δυτικοευρωπαϊκού Οργανισμού, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο από 2 μέχρι 3.4.2001, και συμμετέσχε στη 18^η Σύνοδο της Διακυβερνητικής Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Εκθέσεις των Ηνωμένων Εθνών, που πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη από 10 μέχρι 12.9.2001.

ΜΕΡΟΣ 7 - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι****ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες	Αρχικός Προϋπολογισμός	Τελικός Προϋπολογισμός	Αδαπάνητα Ποσά	
	£	£	£	£	%
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	1.309.843	1.734.285	1.726.442	416.599	24,13
Υπουργικό Συμβούλιο	527.272	528.867	528.667	1.395	0,26
Βουλή των Αντιπροσώπων	5.246.558	4.189.558	5.597.391	350.833	6,27
Δικαστική Υπηρεσία	6.826.543	6.933.940	7.041.212	214.669	3,05
Νομική Υπηρεσία	2.595.953	2.597.832	3.019.424	423.471	14,02
Ελεγκτική Υπηρεσία	1.736.237	1.887.232	1.915.329	179.092	9,35
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	313.308	317.891	327.471	14.163	4,33
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	274.032	268.567	279.704	5.672	2,03
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως	245.047	262.440	283.849	38.802	13,67
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού	79.693	0	117.462	37.769	32,15
Υπουργείο Άμυνας- Διοίκηση	1.385.016	1.467.716	1.554.789	169.773	10,92
Κυπριακός Στρατός	31.339.057	31.202.169	32.195.538	856.481	2,66
Εθνική Φρουρά	42.494.529	44.500.000	43.800.000	1.305.471	2,98
Αμυντική Θωράκιση	128.044.114	135.210.010	135.210.010	7.165.896	5,30
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος-Διοίκηση	24.367.717	21.414.114	26.055.957	1.688.240	6,48
Τμήμα Γεωργίας	12.943.165	13.685.075	15.427.929	2.484.764	16,11
Τμήμα Γεωργίας-Κτηνοτροφία	1.597.141	1.825.700	1.825.700	228.559	12,52
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	5.362.793	4.057.592	6.747.911	1.385.118	20,53
Τμήμα Δασών	10.227.239	12.826.695	13.119.695	2.892.456	22,05
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	45.151.913	50.920.888	52.710.970	7.559.057	14,34
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	2.173.162	2.562.464	2.860.853	687.691	24,04
Μετεωρολογική Υπηρεσία	1.521.467	1.778.619	1.780.119	258.652	14,53
Τμήμα Αναδασμού	2.041.894	2.764.165	2.765.495	723.601	26,17
Μεταλλεία	156.589	178.076	203.357	46.768	23,00
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	3.244.949	3.493.605	3.510.120	265.171	7,55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες	Αρχικός Προϋπολογισμός	Τελικός Προϋπολογισμός	Αδαπάνητα Ποσά	
	£	£	£	£	%
Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών	2.733.900	1.930.814	2.992.492	258.592	8,64
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως- Διοίκηση	4.079.326	4.147.012	4.400.507	321.181	7,30
Φυλακές	3.708.768	3.756.676	3.938.671	229.903	5,84
Αστυνομία	72.989.481	77.494.256	80.359.801	7.370.320	9,17
Πυροσβεστική Υπηρεσία	8.902.833	8.955.317	9.519.557	616.724	6,48
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και					
Τουρισμού- Διοίκηση	1.827.674	1.287.058	2.313.131	485.457	20,99
Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας	14.840.382	20.802.911	23.589.399	8.749.017	37,09
Συνεργατική Ανάπτυξη	821.930	898.165	898.165	76.235	8,49
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	1.083.386	1.052.417	1.137.833	54.447	4,79
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων- Διοίκηση	335.966	520.768	522.941	186.975	35,75
Τμήμα Εργασίας	3.248.881	3.294.632	3.415.219	166.338	4,87
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	62.292.868	54.813.200	63.340.824	1.047.956	1,65
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	50.156.227	50.143.220	55.919.674	5.763.447	10,31
Κέντρο Παραγωγικότητας	914.480	1.106.413	1.108.623	194.143	17,51
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	759.920	897.728	910.809	150.889	16,57
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	2.158.698	2.374.998	2.394.257	235.559	9,84
Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων	108.853	131.155	131.655	22.802	17,32
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	721.136	690.800	937.358	216.222	23,07
Υπουργείο Εσωτερικών- Διοίκηση	40.871.367	38.055.898	52.533.192	11.661.825	22,20
Επαρχιακές Διοικήσεις	4.050.751	4.623.894	4.636.150	585.399	12,63
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	23.587.809	34.584.283	34.568.961	10.981.152	31,77
Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού, Αλλοδαπών και Εκλογών	4.484.240	4.283.371	4.710.104	225.864	4,80

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες	Αρχικός Προϋπολογισμός	Τελικός Προϋπολογισμός	Αδαπάνητα Ποσά	
	£	£	£	£	%
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	16.677.664	19.519.858	20.708.331	4.030.667	19,46
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	4.672.555	5.609.907	5.639.907	967.352	17,15
Αγροτική Ανάπτυξη	18.192.380	21.586.000	21.680.344	3.487.964	16,09
Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων	338.499	408.975	408.975	70.476	17,23
Υπουργείο Εσωτερικών-Υπηρεσία Διαχείρισεως Τ/Κ Περιουσιών	3.211.484	3.300.000	3.300.000	88.516	2,68
Σχέδια Αυτοστεγάσεως	20.890.101	32.949.000	32.949.000	12.058.899	36,60
Υπουργείο Εσωτερικών-Άλλες Υπηρεσίες	4.578.808	5.500.000	5.620.000	1.041.192	18,53
Υπουργείο Εξωτερικών-Διοίκηση	2.446.805	2.404.585	2.502.649	55.844	2,23
Εξωτερικές Υπηρεσίες	12.616.724	12.288.502	12.811.291	194.567	1,52
Υπουργείο Οικονομικών-Διοίκηση	14.526.314	12.596.201	15.996.759	1.470.445	9,19
Γενικό Λογιστήριο	3.874.368	4.261.126	4.359.122	484.754	11,12
Τελωνεία	44.645.781	42.598.865	45.781.257	1.135.476	2,48
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	25.863.773	35.666.025	35.800.353	9.936.580	27,76
Στατιστική Υπηρεσία	1.464.835	1.547.588	1.577.174	112.339	7,12
Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	2.629.098	2.500.866	2.832.986	203.888	7,20
	14.526.314	12.596.201	15.996.759	1.470.445	9,19
Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού	430.184	495.290	600.817	170.633	28,40
Κυβερνητικό Τυπογραφείο	2.328.794	2.570.781	2.567.781	238.987	9,31
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	1.497.885	2.006.975	2.203.617	705.732	32,03
Οφειλές Δημόσιου Χρέους	552.023.744	575.944.800	585.302.009	33.278.265	5,69
Συντάξεις και Φιλοδωρήματα	108.865.853	112.800.000	115.829.383	6.963.530	6,01
Επιχορηγήσεις	73.131.736	37.700.010	73.567.010	435.274	0,59
Μακροπρόθεσμα Δάνεια και Προκαταβολές	0	60	60	60	100,00
Χορηγίες/Συνεισφορές	209.431.160	191.836.820	213.466.610	4.035.450	1,89
Διάφορα	31.076.685	27.870.792	36.413.615	5.336.930	14,66
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό	0	3.250.000	904.870	904.870	100,00

	Πραγματικές Δαπάνες	Αρχικός Προϋπολογισμός	Τελικός Προϋπολογισμός	Αδαπάνητα Ποσά	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ	£	£	£	£	%
Γραφείο Προγραμματισμού	7.830.887	19.227.880	14.064.892	6.234.005	44,32
Υπουργείο Παιδείας και					
Πολιτισμού - Διοίκηση	40.172.129	27.380.700	42.708.056	2.535.927	5,94
Παιδεία	208.237.624	213.691.957	218.635.727	10.398.103	4,76
Πολιτιστικές και άλλες					
Υπηρεσίες	6.336.459	7.959.590	8.011.518	1.675.059	20,91
Υπουργείο Συγκοινωνιών					
και Έργων-Διοίκηση	5.163.604	7.806.301	8.231.949	3.068.345	37,27
Δημόσια Έργα	8.177.721	9.629.729	9.719.463	1.541.742	15,86
Δαπάνες Δημοσίων Έργων	12.959.778	17.351.500	17.351.500	4.391.722	25,31
Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου	34.966.195	53.085.000	56.281.775	21.315.580	37,87
Αερολιμένες	9.125.779	5.959.000	9.959.000	833.221	8,37
Δημόσια Κτίρια	11.045.095	17.865.000	18.695.627	7.650.532	40,92
Τμήμα Αρχαιοτήτων	3.875.224	5.553.342	5.807.970	1.932.746	33,28
Τμήμα Πολιτικής					
Αεροπορίας	21.284.746	22.945.019	22.824.974	1.540.228	6,75
Τμήμα Εμπορικής					
Ναυτιλίας	2.395.664	2.589.511	2.777.204	381.540	13,74
Τμήμα Ταχυδρομικών					
Υπηρεσιών	8.927.499	8.983.131	9.710.177	782.678	8,06
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	2.233.429	2.338.296	2.472.946	239.517	9,69
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολο-					
γικών Υπηρεσιών	9.732.921	9.754.452	10.464.433	731.512	6,99
Υπουργείο Υγείας-Διοίκηση	14.550.984	12.200.005	15.862.355	1.311.371	8,27
Ιατρικές Υπηρεσίες και					
Υπηρεσίες Δημόσιας					
Υγείας	70.508.019	68.786.190	72.672.010	2.163.991	2,98
Υπηρεσίες Ψυχικής					
Υγείας	8.762.046	9.266.461	9.243.205	481.159	5,21
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες	1.628.220	1.734.224	1.740.938	112.718	6,47
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	30.783.832	23.985.424	31.283.715	499.883	1,60
Γενικό Χημείο	1.818.448	1.570.983	1.981.735	163.287	8,24
Υγεία	13.302.088	16.874.080	19.075.965	5.773.877	30,27
Γενικές Κατηγορίες					
Προσωπικού	39.157.910	39.896.195	40.038.619	880.709	2,20
ΟΛΙΚΟ	2.364.275.640	2.426.099.482	2.607.324.390	243.048.750	9,32

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001

Υπουργείο/Τμήμα	Για τα προη- γούμενα έτη £	Για το 2001 £	Σύνολο καθυστερημένων εσόδων	
			31.12.2001 £	31.12.2000 £
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	2.892.484	1.968.082	4.860.566	3.857.430
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	30.951.064	13.366.681	44.317.745	35.493.387
Τμήμα Δασών	22.588	6.645	29.233	68.578
Τμήμα Γεωργίας	59.341	1.400.126	1.459.467	1.710.886
Υπηρεσία Μεταλλείων	150.062	20.870	170.932	154.289
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες	259	43.979	44.238	2.934
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ				
Υπουργείο	558.580	398.973	957.553	1.068.364
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	1989	150	2.139	4.031
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ				
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	131.954	19.121	151.075	139.194
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες	484.847	296.077	780.924	629.426
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ				
Υπουργείο	428.719	---	428.719	428.719
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	251.558	16.504	268.062	261.913
Επαρχιακές Διοικήσεις	133.625	163.404	297.029	215.332
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	---	---	*929.244	*1.020.515
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες	3.802	3.272	7.074	6.943
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ				
Υπουργείο	---	462.866	462.866	---
Γενικό Λογιστήριο	1.533.514	754.232	2.287.746	4.806.910
Τελωνεία	353.948	258.886	612.834	651.579
Υπηρεσία Φ.Π.Α.	---	---	*35.810.498	29.008.690

Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων				
Φόρος Κληρονομιών	---	---	*3.266.029	4.180.369
Φόρος Εισοδήματος	---	---	*145.573.377	122.526.708
Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών	---	---	*20.824.493	22.935.299
Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμος 30/77	---	---	*21.323	21.802
Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμος 24/80	---	---	*5.611.257	5.662.840
Έκτακτη Εισφορά	---	---	*5.713.682	5.899.732
Φόρος Εισοδήματος παρακρατηθείς (Ρ.Α.Υ.Ε.)	---	---	*8.165.203	8.094.501
Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα	---	---	*13.177.044	11.100.282
Φόρος Υπηρεσιών	---	---	*208.019	208.478
Άλλοι Φόροι	---	---	*2.191.152	2.053.153
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	545.087	254.331	799.418	577.820
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ				
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	1.390.710	858.287	2.248.997	3.844.740
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	578.067	355.574	933.641	912.305
Άλλα Τμήματα	83.045	323.449	406.494	461.143
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	2.881.552	2.294.797	5.176.349	3.153.970
ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	479	3.706	4.185	3.821
	43.437.274	23.270.012	308.198.607	271.166.083

*Δεν έγινε διαχωρισμός των καθυστερημένων εσόδων του 2001 από εκείνα των προηγούμενων ετών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

	Εγκεκριμένες θέσεις για το 2001	Πληρωμένες θέσεις στις 31.12.2001	Κενές θέσεις
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο ¹	6	5	--
Υπουργικό Συμβούλιο	12	12	--
Βουλή των Αντιπροσώπων	50	45	5
Γραφείο Προγραμματισμού	44	35	9
Δικαστική Υπηρεσία ²	267	245	22
Νομική Υπηρεσία	91	56	35
Ελεγκτική Υπηρεσία	102	83	19
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	6	6	--
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	5	5	--
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως	14	10	4
Υπουργείο Άμυνας-Διοίκηση	106	86	20
Κυπριακός Στρατός	3542	2161	1381
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος			
Διοίκηση	20	9	11
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	109	99	10
Τμήμα Γεωργίας	354	278	76
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	180	126	54
Τμήμα Δασών	294	272	22
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	350	326	24
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	70	57	13
Μετεωρολογική Υπηρεσία	72	62	10
Τμήμα Αναδασμού	83	76	7
Ανάπτυξη Αλιείας	59	48	11
Μεταλλεία	12	7	5
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως			
Διοίκηση	12	11	1
Φυλακές	259	189	70
Αστυνομία και Πυροσβεστική Υπηρεσία	4943	4859	84

¹ Στον Προϋπολογισμό υπήρχαν 6 θέσεις, αλλά η μία θέση καταργήθηκε.² Δύο επιπλέον θέσεις Ανώτερου Επαρχιακού Δικαστή.

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού			
Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας	177	145	32
Συνεργατική Ανάπτυξη	45	29	16
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	56	47	9
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων			
Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων	8	3	5
Τμήμα Εργασίας και Επιθεώρησης Εργασίας	131	100	31
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	241	185	56
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	402	367	35
Κέντρο Παραγωγικότητας	43	33	10
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο	34	25	9
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	91	81	10
Υπουργείο Εσωτερικών			
Διοίκηση	114	80	34
Επαρχιακές Διοικήσεις	6	4	2
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	234	219	15
Υπηρεσία Μεταναστεύσεως	1	1	-
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	682	514	168
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ³	99	89	11
Υπουργείο Εξωτερικών			
Διοίκηση ⁴	20	11	7
Εξωτερικές Υπηρεσίες	149	107	42
Υπουργείο Οικονομικών			
Διοίκηση	44	26	18
Γενικό Λογιστήριο	230	192	38
Τελωνεία	376	289	87
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας ⁵	186	130	57
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	373	313	60
Στατιστική Υπηρεσία	85	72	13
Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	106	91	15
Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού	32	18	14
Κυβερνητικό Τυπογραφείο	99	78	21

³ 1 θέση υπεράριθμη.

⁴ 1 θέση καταργήθηκε, 1 διορισμός καλύπτει 2 οργανικές θέσεις, δηλαδή 1 θέση του Γενικού Διευθυντή και 1 του Πρέσβη.

⁵ 1 θέση με απόσπαση.

Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής ⁶	130	73	47
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	9846	9352	494
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων			
Διοίκηση	20	14	6
Δημόσια Έργα	377	321	56
Τμήμα Αρχαιοτήτων	72	66	6
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	265	171	94
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	60	31	29
Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	391	307	84
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	91	68	23
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	117	107	10
Υπουργείο Υγείας			
Διοίκηση	67	49	18
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	2669	2378	291
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας	452	414	38
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες	83	77	6
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	131	116	15
Γενικό Χημείο	77	54	23
Άλλες Υπηρεσίες:			
Γενικό Διοικητικό Προσωπικό	238	193	45
Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό	2394	2133	261
Γενικό Βοηθητικό Προσωπικό	306	256	50
ΟΛΙΚΟ	32912	28597	4304

⁶ 5 θέσεις καταργήθηκαν και 5 μεταφέρθηκαν σε άλλη κατηγορία υπαλλήλων.